

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี
พ.ศ. 2555: การศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

นายคชาธิป พาณิชตระกูล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

THE RELATIONSHIP BETWEEN LANGUAGE AND IDEOLOGY OF MALE
HOMOSEXUALITY IN THAI DAILY NEWSPAPERS IN 2012: A CRITICAL DISCOURSE
ANALYSIS

Mr. Kachathip Phanichtrakul

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Thai

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรัก

ชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555:

การศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

โดย

นายคชาธิป พานิชตระกูล

สาขาวิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรวงเกียรติ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพจน์ อัครวิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรวงเกียรติ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภัคดีมาสุข)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี คทวณิช)

คชาธิป พาณิชตระกูล : ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555: การศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์. (THE RELATIONSHIP BETWEEN LANGUAGE AND IDEOLOGY OF MALE HOMOSEXUALITY IN THAI DAILY NEWSPAPERS IN 2012: A CRITICAL DISCOURSE ANALYSIS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ.ดร.เทพี จรัสจรัสเกียรติ, 300 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในวาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ข้อมูลที่ศึกษาประกอบด้วยข่าวและบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย จากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน แนวหน้า และสยามรัฐ ที่ตีพิมพ์ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555

ผลการวิจัยการศึกษาลักษณะตัวบทที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พบว่า พื้นที่ของหนังสือพิมพ์มีความสำคัญอย่างมากในการรับรู้ของผู้รับสาร กล่าวคือ ตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่นำเสนอในพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์จะเข้าถึงมวลชนได้มากกว่าพื้นที่หน้าอื่นๆของหนังสือพิมพ์ ด้วยเหตุนี้พื้นที่ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์จึงมีอิทธิพลต่อการชักจูงความคิดของคนในสังคมให้ไปในทางที่สื่อมวลชนต้องการให้เป็นมากกว่าพื้นที่ในหน้าอื่นๆ

กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายมีกลวิธีทางวัจนภาษา 11 กลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้ข้อมูลบท การใช้ทัศนภาวะ การใช้อุปลักษณ์ การใช้ประโยชน์กรรม การกล่าวอ้าง การใช้คำถามวาทศิลป์ การกล่าวเกินจริง การใช้สำนวน การใช้สัพพต และการเล่าเรื่อง และกลวิธีทางอวัจนภาษามี 4 กลวิธี ได้แก่ การตัดและเน้นข้อความ การใช้สีเพื่อสื่อความหมาย การใช้ความหมายของภาพ การทำหน้าบุคคลในภาพให้พร้อมว

กลวิธีทางภาษาดังกล่าวประกอบสร้างภาพแทนว่า ชายรักชายเป็น “พวกวิปริตผิดเพศ” “ตัวประหลาด” และตกเป็น “จำเลยของสังคม” ส่งผลให้คนในสังคมรู้สึกรังเกียจและกีดกันคนกลุ่มนี้ออกจากสังคม เนื่องจากความคิดเรื่องความไม่เข้ากันและเห็นว่าผิดแปลกไปจากธรรมชาติหรือสิ่งที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ยังนำเสนออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายซึ่งแบ่งออกได้เป็นสองส่วน ส่วนแรกคืออุดมการณ์ที่ต่อยอดวาทกรรมกระแสหลักของสังคมปรากฏ 3 อุดมการณ์ ได้แก่ 1) ชายรักชายยังไม่ได้รับการยอมรับในสังคม 2) ชายรักชายมักจะมีการแสดงออกที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม 3) ชายรักชายมักจะมีหมกมุ่นอยู่กับเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ และส่วนที่สองเป็นอุดมการณ์ที่ต่างไปจากวาทกรรมกระแสหลักปรากฏ 2 อุดมการณ์ ได้แก่ 1) ชายรักชายทำสิ่งต่างๆได้เหมือนบุคคลทั่วไป 2) ชายรักชายประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง จากอุดมการณ์ทั้ง 2 ส่วนนี้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า หากมองอุดมการณ์ในส่วนหลังหากมองอย่างผิวเผินจะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี แต่แท้จริงแล้วนั้นยังกลับเป็นการตอกย้ำชุดความคิดในส่วนแรกให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

อุดมการณ์ทั้งหมดดังกล่าวนี้ล้วนแฝงอุดมการณ์สำคัญที่ครอบงำสังคมอยู่ คือ "อุดมการณ์รักต่างเพศ" กล่าวคือ ชายรักชายถูกกีดกันจากสังคมที่มีชายจริงหญิงแท้เป็นใหญ่ ทั้งยังถูกกีดกันจากสังคมจนต้องกลายเป็น “คนชายขอบ” จึงมีการผลิต "อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม" ที่พยายามประกอบสร้างชุดความคิดที่แสดงความต้องการความเท่าเทียมกันทางเพศในสังคมขึ้นมาเพื่อแข่งขัน แต่ด้วยวาทกรรมที่ถูกผลิตซ้ำในสื่อกระแสหลัก เช่น “หนังสือพิมพ์” จึงทำได้แค่เพียงขอพื้นที่บางส่วนเท่านั้น ในทางกลับกัน ยิ่งช่วยตอกย้ำ "อุดมการณ์รักต่างเพศ" ที่ครอบงำสังคมอยู่ให้ปรากฏเด่นชัดขึ้น

ภาควิชา ภาษาไทย ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา ภาษาไทย ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา 2556

5480117722 : MAJOR THAI

KEYWORDS: CRITICAL DISCOURSE ANALYSIS / IDEOLOGY / MALE HOMOSEXUALITY /NEWSPAPER

KACHATHIP PHANICHTRAKUL: THE RELATIONSHIP BETWEEN LANGUAGE AND IDEOLOGY OF MALE HOMOSEXUALITY IN THAI DAILY NEWSPAPERS IN 2012: A CRITICAL DISCOURSE ANALYSIS. ADVISOR: DEBI JARATJARUNGIAT, Ph.D., 300 pp.

This thesis aims to examine the relationship between linguistic devices and ideology of male homosexuality in Thai daily newspapers, using Critical Discourse Analysis approach or CDA. The sources of data that were analyzed included news and articles concerning male homosexuality which were obtained from 6 Thai daily newspapers namely Thairath, Daily News, Khaosod, Matichon, Naewna, and Siamrath published from 1st January to 31st December 2012.

The research found that the position of news contents is remarkably important to the reader's perception; in other words, male homosexual topics highlighted on the front page are easily accessed by the masses compared with other pages. Accordingly, it appeals the readers to comply with what mass media presented.

Language choice used to convey the ideology of male homosexuality comprise of 11 verbal languages which are lexical selection, presupposition, modality, metaphor, passive construction, claiming, rhetorical question, hyperbole, idiom, intertextuality and story telling; and 4 non-verbal languages ;for example, cutting and highlighting, using the color to convey meaning, using the definition of the picture and blurring faces in the image.

Such techniques represent the representation of male homosexual as "The abnormal sex people", "the freaks", and is accused as "the social defendant" which also caused hatred toward these people and brought about the intention to keep them out of the society just because of their differences and unusual behavior. As a result, two points of view on male homosexual are presented as; a view that emphasized social's dominant discourse, and a view that is against dominant discourse. Firstly, the perspective on a view that emphasized social's dominant discourse consist of three items: 1) male homosexuals are not accepted as a part of society 2) male homosexual expression is against social norms 3) male homosexual are normally immersed in affection and sexual activity. Secondly, a view that is against dominant discourse is composed of two items: 1) male homosexuals can do activities like other people 2) male homosexuals succeed by their own ability. The researcher noticed that although the latter point of view appeared as positive ideas, it only stressed the former negative point of view.

All mentioned ideologies are concealed with significant idea which dominate the society. Such idea described as "Heterosexism Ideology". Male homosexuals are oppressed from a dominating straight male and female society. They are also excluded from the society and finally became "marginal people". As a result, "Equality Ideology" is produced. Its purpose is to assemble society's set of ideas on gender equation to compete with the former ideology. However, the discourse being produced repeatedly in dominant media such as newspaper gains only a few place foe these marginal people to live in. On the contrary, it emphasize "Heterosexism Ideology" that override present society to be more apparent.

Department: Thai

Student's Signature

Field of Study: Thai

Advisor's Signature

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จและความเมตตากรุณาและความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากอาจารย์ ดร.เทพี จรัสรุ่งเกียรติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ทั้งโอกาส ความรู้ ความเข้าใจ และคำแนะนำที่ดีแก่ผู้วิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงที่สละเวลาอันมีค่า รวมทั้งยังให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภักดีผาสุข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี คทวนิช กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่กรุณาสละเวลาตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำอันมีค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัยเพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึงความเมตตาที่ท่านมอบให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจในงานวิชาการและเกิดความมุ่งมั่น รวมทั้งยังคอยถามไถ่และห่วงใยศิษย์อยู่เสมอ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความรู้พื้นฐานแก่ผู้วิจัย และให้คำแนะนำด้านการศึกษาอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมถึงคอยไถ่ถามเรื่องราวทุกข์สุขด้วยความห่วงใยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณกองบรรณาธิการวารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจทาน ปรับแก้ ตลอดจนให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้งานวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติลงตีพิมพ์เป็นบทความจากวิทยานิพนธ์ในวารสารมนุษยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ Tuen A. van Dijk ที่สร้างแรงบันดาลใจในการวิจัยประเด็นที่น่าสนใจด้านวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์จากการประชุมวิชาการเรื่อง "Discourse and Society" ที่จัดโดยคณะภาษาและการสื่อสาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ John Marwood อาจารย์เจ้าของภาษาผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษสถาบัน AUA Language Center รวมถึงขอขอบคุณลูกศิษย์ชาวต่างชาติของผู้วิจัยที่สละเวลาร่วมกันตรวจทานและแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ตลอดจนให้คำแนะนำด้านภาษาอังกฤษที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ขอขอบคุณศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์สารนิเทศมนุษยศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดแห่งชาติ บริษัทเอซีเน็ลเส็น (ประเทศไทย) ฐานข้อมูล matichon e-library ฐานข้อมูลIQ News Clip และหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ที่กรุณาเอื้อเพื่อข้อมูลในการทำวิจัย

นอกจากนี้ หากไม่ได้กัลยาณมิตรที่คอยให้กำลังใจมาโดยตลอด ผู้วิจัยคงไม่สามารถทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงได้ ขอขอบคุณรุ่นพี่และเพื่อนๆภาควิชาภาษาไทยทุกคน โดยเฉพาะศศิภิญญา สันต์ธวัช และชิษณุพงศ์ ที่ให้ความรักและความปรารถนาดี ตลอดจนคอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้คำปรึกษาตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณครอบครัวพานนิชตระกูลที่คอยห่วงใยและเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดในชีวิตของผู้วิจัย ผู้วิจัยรักและซาบซึ้งในพระคุณของท่านอย่างยิ่ง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	11
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	11
2.1.1 แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse).....	11
2.1.2 แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis).....	13
2.1.3 แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology).....	20
2.1.4 แนวคิดเรื่องหนังสือพิมพ์ (Newspaper).....	22
2.1.5 แนวคิดเรื่องเพศสภาวะและชายรักชาย (Gender and Male Homosexuality).....	29
2.1.6 แนวคิดเรื่องภาพแทน (Representation).....	34
2.1.7 ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication).....	37
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
2.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภาษาและอุดมการณ์.....	41
2.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวาทกรรมหนังสือพิมพ์.....	45

2.2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชายรักชาย	48
บทที่ 3 ลักษณะของตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย.....	53
3.1 ภาพรวมของพื้นที่ในหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์	53
3.2 ลำดับเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	60
3.3 เปรียบเทียบประเภทของหนังสือพิมพ์กับการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย..	63
3.4 ปริมาณและรูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย.....	71
3.5 ประเด็นการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย... สรุป.....	76 84
บทที่ 4 กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	85
4.1 กลวิธีทางวจนภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	86
4.1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ.....	86
4.1.2 การใช้มูลบท.....	123
4.1.3 การใช้ทัศนภาวะ	130
4.1.4 การใช้อุปลักษณ์.....	131
4.1.5 การใช้ประโยคกรรม	135
4.1.6 การกล่าวอ้าง.....	136
4.1.7 การใช้คำถามวาทศิลป์.....	138
4.1.8 การกล่าวเกินจริง.....	139
4.1.9 การใช้สำนวน	140
4.1.10 การใช้สัทบท	142
4.1.11 การเล่าเรื่อง	145
4.2 กลวิธีทางอวจนภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ...	148
4.2.1 การตัดและเน้นข้อความ	148
4.2.2 การใช้สีเพื่อสื่อความหมาย	150
4.2.3 การใช้ความหมายของภาพ	151
4.2.4 การทำหน้าบุคคลในภาพให้พรั่มัว	154
สรุป.....	155

บทที่ 5	อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย	157
5.1	การเสนอภาพแทนของ “ชายรักชาย” ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	158
5.2	ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	163
	สรุป.....	201
บทที่ 6	วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม	202
6.1	การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมตามกรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร....	202
6.2	การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม	222
	สรุป.....	237
บทที่ 7	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	240
7.1	สรุปผลการวิจัย	240
7.2	อภิปรายผล	257
7.3	ข้อเสนอแนะ	258
	รายการอ้างอิง	259
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	300

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ตารางแสดงช่วงเวลาและเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย พ.ศ. 2508-2555.....	62
ตารางที่ 2 ตารางแสดงตัวอย่างการนำเสนอข่าวในเรื่องเดียวกัน วันเดียวกันคือวันที่ 13 พฤศจิกายน 2555 ของแต่ละรายชื่อนับ.....	66
ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบประเด็นการนำเสนอของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อนับในเรื่องเดียวกัน	71
ตารางที่ 4 ตารางแสดงรูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์ รายวันภาษาไทย 6 ชื่อนับ ในปี พ.ศ. 2555	73
ตารางที่ 5 ตารางแสดงสัดส่วนของตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ตามการเลือก จัดวางข่าวตามหน้าที่ปรากฏ.....	74
ตารางที่ 6 ตารางแสดงประเด็นตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2555	79
ตารางที่ 7 ตารางแสดงภาพแทนประเด็นการนำเสนอตัวบทในด้านต่างๆของชายรักชาย	81
ตารางที่ 8 ตารางแสดงความถี่ของการปรากฏและส่วนที่ปรากฏคำเรียกชายรักชาย	100
ตารางที่ 9 ตารางแสดงตัวอย่างการเลือกใช้คำและกลุ่มคำ.....	123
ตารางที่ 10 ตารางแสดงความถี่ของจำนวนการปรากฏกลวิธีทางวจนภาษาต่างๆ	147
ตารางที่ 11 ตารางแสดงภาพแทนด้านบวกจากประเด็นการนำเสนอตัวบทในด้านต่างๆของชายรัก ชาย.....	160
ตารางที่ 12 ตารางแสดงภาพแทนด้านบวกจากประเด็นการนำเสนอตัวบทในด้านต่างๆของชายรัก ชาย.....	161
ตารางที่ 13 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายใน วาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย.....	184
ตารางที่ 14 ตารางสรุปความคิด ภาพแทน และอุดมการณ์ที่ได้จากงานวิจัยนี้.....	255

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	ตัวอย่างหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	55
ภาพที่ 2	ตัวอย่างข่าวหน้าในของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย.....	58
ภาพที่ 3	ตัวอย่างบทความหน้าในของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	59
ภาพที่ 4	ตัวอย่างภาพประกอบข่าว.....	215

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 แสดงการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย พ.ศ. 2555 จำแนกตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	72
แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิแสดงคำเรียกชายรักชายในสังคมไทย	101
แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิรูปภาพแสดงความสัมพันธ์ของอุดมการณ์ชายจริงหญิงแท้	193
แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิรูปภาพแสดงความสัมพันธ์ของอุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม.....	198
แผนภูมิที่ 5 แสดงภาพของอุดมการณ์สำคัญที่ครอบงำสังคมทำให้เกิดอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย	199
แผนภูมิที่ 6 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างอำนาจกับการควบคุมวาทกรรมและความคิด ตามแนวคิดของ ฟาน ไดก์ (van Dijk, 1993, 2003) (ที่มา: รัชนิษฐ์ พงศ์อุดม, 2548: 21,.....)	227

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาและวาทกรรมนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง เนื่องจากวาทกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยประกอบสร้างความหมายให้แก่สรรพสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวเรา และภาษาก็เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการกำหนดให้มีความสำคัญ และสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆเหล่านั้น ดังตัวอย่าง การเลือกใช้คำเพื่อเรียกกลุ่มชายรักชาย เช่น “กลุ่มเพศทางเลือก” “กลุ่มคนหลากหลายทางเพศ” สะท้อนทัศนคติของผู้ใช้ภาษาว่าชายรักชายเป็นคนกลุ่มหนึ่งที่มีสิทธิในการเลือกดำรงชีวิตได้อย่างอิสระเสรี ในขณะที่คนบางกลุ่มอาจจะเลือกใช้คำเรียกที่สะท้อนทัศนคติแตกต่างกันออกไป เช่น “กลุ่มคนวิปริต” “กลุ่มคนเบี่ยงเบนทางทางเพศ” ซึ่งแสดงอคติว่าชายรักชายเป็นเพศที่ไม่อยู่ในบรรทัดฐานที่คนในสังคมทั่วไปยอมรับ จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการเลือกใช้คำมิใช่เพียงสะท้อนการใช้คำในภาษาไทยที่หลากหลาย แต่เป็นการประกอบสร้างความหมายและกำหนดคุณค่าเชิงบวกหรือลบให้แก่กลุ่มคนที่กล่าวถึงด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเลือกใช้ภาษานั้นสะท้อนทัศนคติของผู้ส่งสารในขณะเดียวกันก็กำหนดมุมมองของผู้รับสารด้วยเช่นกัน งานวิจัยนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า วาทกรรมสะท้อนความคิดของคนในสังคม ในขณะเดียวกันสังคมก็มีส่วนในการประกอบสร้างหรือกล่อมเกลาวาทกรรมด้วยเช่นกัน และวาทกรรมไม่เพียงแต่สะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้น แต่ยังเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นตามเป้าหมายของผู้ผลิตวาทกรรมนั้นๆ นอกจากนี้ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556: 12) ยังกล่าวว่า “วาทกรรมยังมีหน้าที่ด้านอุดมการณ์ หรือวาทกรรมเป็นพื้นที่ประกอบสร้างและสื่ออุดมการณ์” อีกด้วย

พาน ไต่ (van Dijk, 1995: 248) ได้ให้คำจำกัดความของอุดมการณ์ไว้ว่า “อุดมการณ์ คือระบบพื้นฐานของการเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคม มีความคิดความเชื่อร่วมกัน นอกจากหน้าที่ทางสังคมในการประสานประโยชน์ของสมาชิกเข้าด้วยกันแล้ว อุดมการณ์ยังมีหน้าที่ปริชาน (cognitive) ในการจัดระบบสิ่งที่กลุ่มเสนอ (ทัศนคติและความรู้) ซึ่งเป็นการแสดงตัวเองให้ปรากฏในฐานะที่เป็นกลุ่มนั้นๆ และในการตรวจสอบทางอ้อมการประพฤติปฏิบัติทางสังคมที่เกี่ยวกับกลุ่ม รวมทั้งสิ่งที่สมาชิกในกลุ่มพูดและเขียน” สอดคล้องกับที่ กฤษดาวรรณ หงส์ลดาธรมภ์ (2543: 4) ได้นิยามอุดมการณ์ในแง่ที่สัมพันธ์กับภาษาไว้ว่า

“อุดมการณ์ หมายถึง ความคิดความเชื่ออย่างเป็นระบบที่อยู่เบื้องหลังการใช้ภาษา เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมและการกระทำของมนุษย์ รวมทั้งพฤติกรรมในการใช้ภาษา อุดมการณ์ของคนในสถาบันเดียวกันไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน แต่

อุดมการณ์ก็ไม่เหมือนกับความคิด มุมมอง หรือทัศนคติ ซึ่งอาจเป็นของใครคนใดคนหนึ่ง อุดมการณ์มีลักษณะที่เป็นสังคม เป็นความคิดเห็นของกลุ่มมากกว่าจะเป็นของบุคคล”

จากนิยามข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ภาษากับอุดมการณ์นั้นมีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน วาทกรรมจึงมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องการใช้ “อำนาจ” (power) ในการสร้างและสื่ออุดมการณ์หรือชุดความคิด ความรู้ ความเชื่อ หรือค่านิยมเกี่ยวกับสรรพสิ่งต่างๆในสังคม ทำให้การประกอบสร้างความหมายมีอิทธิพลในสังคม เพราะผู้ประกอบสร้างวาทกรรมเป็นกลุ่มที่มีอำนาจ แต่ในขณะเดียวกัน ฟาน ไดจ์ (van Dijk, 1998: 11) ได้ขยายความว่า “อุดมการณ์ไม่ได้หมายความว่าจำกัดอยู่แค่การเป็นเครื่องมือของกลุ่มผู้ที่มีอำนาจในสังคมเท่านั้น แต่ยังมีอุดมการณ์ของคนกลุ่มอื่นๆในสังคมที่สามารถสร้างอุดมการณ์ขึ้นได้เช่นกัน เช่น อุดมการณ์ที่คัดค้านหรือต่อต้าน อุดมการณ์ที่เป็นการแข่งขันกันระหว่างคนต่างกลุ่มกัน หรืออุดมการณ์ที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม เป็นต้น” และในงานวิจัยนี้ เนื่องจากผู้ประกอบสร้างวาทกรรมทำหน้าที่เป็นสถาบันหรือองค์กรที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดชุดความคิดความเชื่อต่างๆไปสู่กลุ่มคนหมู่มากได้ หรือที่เรียกว่า “วาทกรรมกระแสหลัก” (dominant discourse) โดยที่กลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคมหนึ่งๆ ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมหรือกดทับกลุ่มคนที่มีอำนาจน้อยกว่า วาทกรรมที่กลุ่มผู้ที่มีอำนาจนั้นสร้างขึ้นมาอาจทำให้กลุ่มคนบางกลุ่มในสังคมที่เรียกว่า “คนชายขอบ” ถูกมองหรือมีภาพไปในทิศทางเดียวตามที่วาทกรรมดังกล่าวกำหนด ในงานวิจัยนี้ได้แก่ “ชายรักชาย” หรือผู้มีเพศสรีระ (sex) เป็นชายแล้วมีรสนิยมรักใคร่ชอบพอผู้ที่มีเพศสรีระ (sex) เป็นชายเหมือนกัน ทั้งนี้อาจมีคำเรียกคนกลุ่มนี้ที่แตกต่างกันไป เช่น เกย์ ตู๊ด กะเทย สาวประเภทสอง สตรีข้ามเพศ เป็นต้น

งานวิจัยเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ที่แสดงให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันอย่างเห็นได้ชัดในเรื่องความเป็นชายรักชายในสังคมไทย ได้แก่ งานวิจัยของ อีระ บุชบกแก้ว (2553) ซึ่งสรุปได้ว่า ภาพของเกย์ที่เกิดขึ้นในวาทกรรมกระแสหลักนั้นเกิดจากการประกอบสร้างความหมาย โดยผ่าน “ภาษา” ที่เปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญที่สะท้อนให้เห็นว่า “พื้นที่” (space) หรือ “ตัวตน” (self) ของเกย์ได้ถูกกดทับโดยสังคม เกย์บางคนจึงต้องปกปิดความเป็นเกย์ของตนไว้ นับว่าเป็นความไม่เท่าเทียมรูปแบบหนึ่งในสังคม กลุ่มเกย์บางส่วนที่ถูกสังคมกดทับ (subaltern group) จึงพยายามสร้างอัตลักษณ์ของตนเองขึ้นมาโดยใช้พื้นที่บนอินเทอร์เน็ต (cyberspace) นำเสนอภาพหรือมุมมองเกี่ยวกับเกย์ต่อสาธารณชน วาทกรรมที่กลุ่มเกย์สร้างหรือผลิตขึ้นมาแข่งขันกับวาทกรรมกระแสหลักนั้น ได้สื่อให้เห็นว่า กลุ่มของตนเองเป็นอย่างไร และต้องการให้คนอื่นเข้าใจกลุ่มของตนอย่างไร พื้นที่บนอินเทอร์เน็ตจึงมีอิทธิพลสำคัญในการถ่ายทอดอัตลักษณ์ “ความเป็นเกย์” ออกสู่สาธารณชน

แม้ว่าทัศนคติของคนในสังคมในอดีตที่มีต่อกลุ่ม “ชายรักชาย” หรือ “ชายรักร่วมเพศ” มองคนกลุ่มนี้เป็น “คนชายขอบ” ไม่สมควรได้รับการยอมรับในระดับเดียวกับคนทั่วไป เนื่องจากสังคมไทยมีแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมรักร่วมเพศว่าเป็นความผิดปกติทางจิต แม้ความคิดดังกล่าวก็มีการปรับเปลี่ยนไปบ้างแล้ว แต่ถึงกระนั้นวาทกรรมกระแสหลักเกี่ยวกับชายรักชายในสังคมไทยก็ยังไม่ยอมรับว่ากลุ่มชายรักชายมีความ “ปกติ” เฉกเช่นเดียวกับความเป็นชายและความ เป็นหญิง

ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสื่อมวลชนนั้นมีอิทธิพลอย่างมากในการสะท้อนภาพความเป็นชายรักชายให้แก่สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “หนังสือพิมพ์” ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในการประกอบสร้างความจริง ค่านิยม ตลอดจนอุดมการณ์ให้แก่ผู้อ่านซึ่งเป็นคนในสังคม และทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตซ้ำ หรือให้น้ำหนักแก่อุดมการณ์ของสังคมเหล่านั้นให้เชื่อถือและปฏิบัติกันมาจนเป็นบรรทัดฐานของสังคม เพราะนอกจากจะเป็นเสมือน “กระบอกเสียงสำคัญ” ในการเป็นตัวบ่งชี้ให้สังคมทราบพฤติกรรมเบี่ยงเบนของกลุ่มชายรักชายให้เด่นชัดขึ้นแล้ว ยังเป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติร่วมของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ด้วยเช่นกัน และจากผลสำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2548 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2548) ได้ชี้ให้เห็นว่า “หนังสือพิมพ์” เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในประเทศ เนื่องจากมีราคาถูกเมื่อเทียบกับหนังสือประเภทอื่นๆ อีกทั้งสามารถหาซื้อได้ทั่วไป นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ยังเป็นสิ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศอ่านทุกวัน ประชาชนส่วนใหญ่มักเสพเนื้อหาสาระในด้านข่าวสารมากที่สุด และเนื่องด้วยข้อจำกัดต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ทำให้เมื่อมีการนำเสนอข่าวจำเป็นต้องมีการเลือกสรรข้อมูลที่จะนำเสนอ หรือที่เรียกว่า “นายประตูข่าวสาร” (Gatekeeper) แนวคิดนี้กล่าวว่าเหตุการณ์ที่นำเสนอจะต้องผ่านจุดกรองว่าจะให้เนื้อหาใดบ้างที่ผ่านออกไปหรือข่าวไหนต้องตัดทิ้ง ผู้ที่คัดกรองนี้คือสื่อมวลชน (ชญาณูช วีรสาร, 2543) ดังนั้นหากแง่มุมใดถูกนำเสนอซ้ำก็จะต้องยกย้าภาพของชายรักชายเหล่านั้นให้โดดเด่นขึ้นและกลายเป็น “ภาพแทน” หรือ “ภาพตัวแทน” (Representation)

“ภาพแทน” เป็นภาพจากความคิดที่อยู่ภายในจิตใจแล้วผลิตหรือประกอบสร้างผ่านการใช้ภาษาซึ่งภาพเหล่านี้ไม่ได้นำเสนอข้อเท็จจริงทุกประการ แต่เกิดจากการเลือกสรรบางมุมมองหรือบางแง่มุม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าภาพแทนไม่ใช่ภาพที่สะท้อนความจริงในทุกๆ ด้านของสิ่งเหล่านั้น (Hall, 1997) ทั้งนี้ ภาพแทนที่ปรากฏบ่อยครั้งก็ยิ่งตอกย้ำจนทำให้คนในสังคมอาจมีความคิดความเข้าใจต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่คล้ายคลึงกันดังคำกล่าวที่ว่า “ข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันเป็นแหล่งสำคัญในการสร้างสิ่งที่เรียกว่า “กระแส” กระแสอาศัยภาษาเป็นตัวนำพาทำให้ผู้คนต่างกลุ่มคุยเรื่องเดียวกันและมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งคล้ายกัน” (กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์, 2543: 5)

จากการสังเกตข้อมูลในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยพบว่า มีการใช้ภาษาในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น

- (1) หนุ่มเกย์โหดใช้เชือกรัดคอฆ่าคู่ชาตบ้านพัก (เดลินิวส์, 19 มิถุนายน 2555: หน้า 1)
- (2) ล็อกเกย์หื่นหลอกเด็กไปขี้กามก่อนโยนเศษเงินให้ 100-200 บาท (เดลินิวส์, 13 สิงหาคม 2555: หน้า 1)
- (3) ห่วงชายรักชายจับคู่ตุ๋นตั้งแต่วัย 12 โรคเอดส์พุ่งกระฉูด (เดลินิวส์, 28 สิงหาคม 2555: หน้า 2, ข่าวทั่วไทย)
- (4) "ออร์แลนโด ครูซ" นักมวยอาชีพคนแรกประกาศตัวเป็นเกย์ ลั่นภูมิใจกับสิ่งที่ตัวเองเป็นมาตลอด (มติชน, 8 ตุลาคม 2555: หน้า 21, กีฬา)
- (5) ผู้กำกับชายรักชายฝีมือโดดเด่น และเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ เจ้ มะเตียว-ชูเกียรติ คักดีวีระกุล บอกจากใจอวบๆเลยว่า **อยากจะทำหนังเกย์ล้วนๆ ที่ไม่ปนเรื่องราวของชาย-หญิง ให้ละเอียดหัวใจ** (ไทยรัฐ, 24 พฤษภาคม 2555: หน้า 33,บันเทิง)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ข่าวสารในหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับชายรักชายไม่ได้นำเสนอเฉพาะเหตุการณ์ข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่การเลือกนำเสนอข้อมูลก็เป็นที่น่าสังเกตว่า ข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่มักจะนำเสนอแต่ภาพลบของชายรักชายซึ่งอาจจะมาจากปัจจัยทางการค้าของหนังสือพิมพ์ที่ต้องนำเสนอข่าวที่มี "คุณค่าข่าว" คือ ความน่าสนใจของข่าวที่ทำให้ประชาชนสนใจใคร่รู้ อยากติดตามอ่าน และมีความสามารถพอที่จะกระตุ้นความสนใจของประชาชนเพื่อให้ข่าวนั้นเป็นกระแสและขายได้ ได้แก่ ความเด่น ความแปลก ความขัดแย้ง องค์กรประกอบทางเพศ เป็นต้น การนำเสนอภาพด้านบวกจึงไม่ค่อยปรากฏให้เห็นในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มากนัก นอกจากนี้ยังแฝงไปด้วยชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายที่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีการกล่าวถึงข้อมูลที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์นั้นด้วย เช่น เฉพาะเจาะจงเพศสภาพของผู้ที่กระทำเหตุการณ์ เช่น เกย์ ชายรักชาย ไม่ป่าเดียวกัน เป็นต้น โดยมีทั้งในด้านลบ ได้แก่ ตัวอย่างที่ 1, 2 และ 3 ปรากฏคำหรือกลุ่มคำที่สื่อถึงพฤติกรรมในทางไม่ดี เช่น โหด หื่น หลอก ขี้กาม โยนเศษเงินให้ คู่ชา ตุ๋น โรคเอดส์พุ่งกระฉูด เป็นต้น

แม้ว่าจะมีการกล่าวถึงชายรักชายในด้านบวก ดังได้แก่ ตัวอย่างที่ 4 และ 5 ซึ่งปรากฏคำหรือกลุ่มคำที่สื่อถึงพฤติกรรมในทางดี เช่น ประกาศตัว ภูมิใจกับสิ่งที่ เป็น ฝีมือ โดดเด่น ยอมรับกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ภาพในทางบวกของกลุ่มชายรักชายที่หนังสือพิมพ์นำเสนอเองก็ยังคงซ่อนความคิดความเป็นชายขอบและการถูกกดทับจากทัศนคติของคน

ในสังคมบางประการเช่นกัน ได้แก่ การไม่ได้รับสิทธิเท่าเทียมกับชายและหญิง งานวิจัยนี้จึงต้องการจะทำให้เห็นชุดความคิดที่ซ่อนอยู่ภายใต้การใช้ภาษาและภาพแทนเหล่านั้น

ดังนั้นเมื่อหนังสือพิมพ์รายวันใช้กระบวนการผลิตซ้ำ และตอกย้ำความเป็นชายรักชายให้แก่สังคมไทยมากขึ้น จนกระทั่งเกิดกระบวนการสร้างความหมายและสะท้อนความคิดบางประการ ความคิดต่างๆ เหล่านี้ก็จะกลายเป็นที่ยอมรับในสังคมไปในที่สุด เช่นเดียวกับที่ ฟานไดก์ (van Dijk, 1998: 5) กล่าวถึงอุดมการณ์ว่าเป็นชุดความคิดที่มีการผลิตซ้ำและเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา หรือวาทกรรมซึ่งสัมพันธ์กับวิถีปฏิบัติทางสังคม ทั้งนี้เพราะอุดมการณ์ไม่ได้แสดงโดยวาทกรรมเท่านั้น แต่วาทกรรมเป็นสิ่งที่แสดงหรือผลิตขึ้นท่ามกลางวิถีปฏิบัติอื่นๆ ในสังคมด้วย

อย่างไรก็ตาม การวิจัยทางด้านวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มิได้มุ่งหวังว่าจะเปลี่ยนมุมมองของคนในสังคม หากแต่มุ่งที่จะทำให้เกิดการตระหนักรู้บทบาททางภาษาและวาทกรรมในฐานะเครื่องมือที่ครอบงำความคิดและควบคุมแบบแผนพฤติกรรมของคนในสังคม เช่นเดียวกัน งานวิจัยนี้ไม่ได้มุ่งหวังจะเปลี่ยนมุมมองความคิดเกี่ยวกับชายรักชายในสังคมไทย หากแต่มุ่งหวังที่จะชี้ให้เห็นในสังคมตระหนักว่า “ความเป็นชายรักชาย” ในสังคมไทยนั้นอาจเป็นสิ่งที่เกิดจากการประกอบสร้างทางสังคมโดยมีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญ นอกจากนี้ยังมุ่งหวังให้ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในฐานะผู้บริโภคและตีความข่าวสารเกิดการรู้เท่าทันวาทกรรมหนังสือพิมพ์ไทยว่า วาทกรรมเหล่านั้นเป็นเครื่องมือที่กลุ่มผู้มีอำนาจกว่าในสังคมใช้ในการผลิตซ้ำอุดมการณ์หรือชุดความคิดเรื่อง “ชายรักชาย” เพื่อควบคุมแบบแผนพฤติกรรมคนในสังคม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย โดยมีคำถามวิจัยว่า หนังสือพิมพ์นอกจากจะมีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้แก่กลุ่มเป้าหมาย คือ “ประชาชน” หรือ “คนในสังคม” แล้ว การนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์ยังมีการใช้กลวิธีทางภาษาอะไรบ้างในการสื่อภาพแทนและชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชาย และกลวิธีทางภาษาเหล่านั้นมีส่วนสำคัญในการเข้าไปครอบงำความคิดของผู้อ่าน และแฝงอุดมการณ์ว่าด้วย “ชายรักชาย” อะไรบ้าง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555
2. เพื่อศึกษาภาพแทนชายรักชายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555
3. เพื่อศึกษาอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555 มีหลากหลายกลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้มูลบท การอ้างถึง การใช้อุปลักษณ์ เป็นต้น
2. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555 นำเสนอภาพแทนชายรักชายทั้งด้านบวกและด้านลบ
3. อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555 ได้แก่ กลุ่มชายรักชายยังไม่ได้รับการยอมรับในสังคม และไม่ใช้คนปกติ เป็นต้น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเน้นการวิเคราะห์ภาษาในแง่มุมต่างๆอย่างถี่ถ้วนเพื่อให้เห็นความที่แฝงอยู่ อาจมีผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณมาประกอบบ้างในบางแห่งเพื่อยืนยันว่าผู้วิจัยมิได้เลือกเฉพาะข้อมูลบางส่วน อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ ดังนั้นแม้ว่ารูปภาพจะปรากฏเพียงครั้งเดียว แต่หากสื่อความหมายที่เกี่ยวกับอำนาจในทางมิชอบหรือความไม่เท่าเทียมได้ รูปภาพนั้นก็อาจจะละเอียดเช่นกัน

ข้อมูลที่ผู้วิจัยเลือกนำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling or Judgement Sampling) ซึ่งเป็นวิธีการสุ่มที่ผู้วิจัยกำหนดคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เหตุผลหรือหลักเกณฑ์เฉพาะที่กำหนดขึ้นเองเป็นเกณฑ์ในการเลือกตัวอย่าง (วิสันต์ ทองไทย, 2550)

เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาข้อมูลทั้งหมดแล้วปรากฏตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในข่าวและบทความเท่านั้น จึงคัดเลือกประเภทของข้อมูล ได้แก่ ข่าว บทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 6 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน แนวหน้า และสยามรัฐ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันจันทร์ที่ 31 ธันวาคม 2555 เป็นระยะเวลา 1 ปี ได้จำนวนตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายทั้งสิ้น 803 ตัวบท (โดยไม่นับข้อมูลที่ซ้ำกัน) แบ่งเป็นประเภทหนังสือพิมพ์ปริมาณ 545 ตัวบท ประกอบด้วย ไทยรัฐ 182 ตัวบท เดลินิวส์ 155 ตัวบท ข่าวสด 208 ตัวบท และประเภทหนังสือพิมพ์คุณภาพ 258 ตัวบท ประกอบด้วย มติชน 71 ตัวบท แนวหน้า 63 ตัวบท สยามรัฐ 124 ตัวบท (แบ่งประเภทของหนังสือพิมพ์โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์มุ่งนำเสนอ โดยเฉพาะสัดส่วนของเนื้อหาที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์)

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกหนังสือพิมพ์ 6 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน แนวหน้า และสยามรัฐ เนื่องจากหนังสือพิมพ์เหล่านี้มียอดการจำหน่ายมากที่สุดในประเทศ จึงเป็นที่คาดว่าสิ่งที่

หนังสือพิมพ์เหล่านี้นำเสนออย่างอมเป็นสิ่งที่คนจำนวนมากในสังคมได้รับรู้ (กฤษดาวรรณ หงส์ลดาธรมภ์, 2543) ดังนั้นเพื่อเป็นการยืนยันการเลือกชื้อฉบับของหนังสือพิมพ์และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนว่าเข้าถึงจริง ผู้วิจัยจึงอาศัยผลการวิจัยความนิยมในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของประชาชนที่จัดทำโดยบริษัทเอซีเน็ลเส็น (ประเทศไทย) ซึ่งสำรวจจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 9,000 ตัวอย่าง ทั่วประเทศ จากบุคคลที่มีอายุ 12 ปี ขึ้นไป ปี พ.ศ. 2555 ผลการวิจัยพบว่าประเภทหนังสือพิมพ์ปริมาณ *ไทยรัฐ* ได้รับความนิยมมากที่สุด(และมากที่สุดในประเทศไทย) รองลงมาได้แก่ *เดลินิวส์* และ *ข่าวสด* ตามลำดับ ส่วนประเภทหนังสือพิมพ์คุณภาพ *มติชน* ได้รับความนิยมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ *แนวหน้า* และ *สยามรัฐ* ตามลำดับ

เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยด้านภาษาที่เน้นการวิพากษ์ จึงเน้นศึกษาว่ากลวิธีทางภาษาต่างๆว่านำเสนอภาพตัวแทนของกลุ่มชายรักชายซึ่งถูกครอบงำความคิดด้วยอุดมการณ์ใดบ้าง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข่าว และบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายทั้งโดยตรงและโดยอ้อมในหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆ ส่วนโฆษณา ภาพการ์ตูน นวนิยาย เหล่านี้จะไม่นำศึกษา

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยนี้เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ได้แก่ 1) แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse) 2) แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) 3) แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology) 4) แนวคิดเรื่องหนังสือพิมพ์ (Newspaper) 5) แนวคิดเรื่องเพศสภาวะ (Gender) และ ชายรักชาย (Male Homosexuality) 6) แนวคิดเรื่องภาพแทน (Representation) 7) ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) และเกี่ยวข้องกับเอกสารและงานวิจัยในหัวข้อต่างๆ ดังนี้ 1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภาษาและอุดมการณ์ 2) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวาทกรรมหนังสือพิมพ์ 3) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชายรักชาย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยศึกษารวบรวมความรู้จากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องเหล่านี้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตามที่ระบุไว้ในขอบเขตวิจัย ได้แก่ ข่าว บทความประจำ (คอลัมน์ประจำ) และบทความทั่วไปที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายทั้งโดยตรงและโดยอ้อมในหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 6 ชื้อฉบับ โดยแบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ *ไทยรัฐ* *เดลินิวส์* *ข่าวสด* และหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ *มติชน* *แนวหน้า* และ *สยามรัฐ*

ตั้งแต่วันที่อาทิตย์ที่ 1 มกราคม 2555 ถึง วันจันทร์ที่ 31 ธันวาคม 2555 เป็นระยะเวลา 1 ปี ได้ตัวบทที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายรวมทั้งสิ้น 803 ตัวบท ซึ่งสามารถค้นได้จาก หอสมุดแห่งชาติ ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์สารนิเทศมนุษยศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรรพศาสตร์สโมสร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฐานข้อมูลmatichon e-library ฐานข้อมูลQ News Clip หรือแหล่งอื่นๆ โดยจะใช้ “คำสำคัญ” (keywords) ในหัวข้อ และหัวเรื่องช่วยในการรวบรวม เช่น เกย์ เกย์คิง เกย์ควีน ชายรักชาย เพศที่สาม ไม่ป่าเดียวกัน คนรักเพศเดียวกัน คนหลากหลายทางเพศ เบี่ยงเบนทางเพศ รักร่วมเพศ ลักเพศ ชาวสีม่วง ชาวเรา ชาวสีรุ้ง เก้งกวาง ประตูล้าง ถั่วดำ ตูย กะเทย สาวเทียม สาวประเภทสอง แปลงเพศ สตรีข้ามเพศ ตั่งตั่งสาวเทียม ตืด แต่ว ผู้ชายนยะยะ เป็นต้น

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่สื่อในข้อมูลและวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการสื่ออุดมการณ์ดังกล่าว โดยใช้กรอบทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) ของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) ทั้งนี้ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์แบบใช้การพรรณนาวิเคราะห์ โดยจะวิเคราะห์เป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์ลักษณะตัวบท

เพื่อให้เห็นกระบวนการประกอบสร้างและลักษณะตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย โดยเฉพาะ อีกทั้งยังพิจารณาปริมาณและรูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย เพื่อให้เห็นภาพโครงสร้างตัวบทได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ก่อนนำเข้าสู่การวิเคราะห์ในรายละเอียดของตัวบท

2) การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา

การวิเคราะห์รายละเอียดของตัวบท (Text) ผู้วิจัยจะวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายโดยประยุกต์ใช้แนวคิดทางอรรถศาสตร์ วากยสัมพันธ์ วัจนปฏิบัติศาสตร์ เพื่อแสดงให้เห็นกลวิธีในการประกอบสร้างอุดมการณ์หรือชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายที่แฝงอยู่เบื้องหลังวาทกรรมสื่อสารณะอย่างเช่นหนังสือพิมพ์

3) การวิเคราะห์อุดมการณ์

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่แฝงอยู่ในกลวิธีทางภาษาเหล่านั้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า นักหนังสือพิมพ์ได้ประกอบสร้างอุดมการณ์หรือชุดความคิดต่างๆเกี่ยวกับชายรักชายผ่านกลวิธีทางภาษาอย่างไร และสัมพันธ์กันอย่างไร

4) การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ระดับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse practice) ผู้วิจัยจะนำกรอบ SPEAKING ของ Dell Hymes มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นองค์ประกอบทางวาทกรรม และเห็นภาพรวมของเหตุการณ์การสื่อสารได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงกระบวนการผลิตและกระจายตัว บท และกระบวนการบริโภคนิยมและการตีความตัวบท ส่วนการวิเคราะห์ในระดับวิถีปฏิบัติทางสังคม วัฒนธรรม (Sociocultural practice) ผู้วิจัยจะพิจารณาด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาที่ สื่ออุดมการณ์กับสังคม ทั้งในด้านสถานการณ์ สถาบัน และสังคม ที่อยู่แวดล้อมวาทกรรมนั้นๆ

4) สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

5) เรียบเรียงและนำเสนอในรูปแบบของวิทยานิพนธ์

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

วาทกรรม (Discourse)

หมายถึง ระบบและกระบวนการในการสร้าง/ผลิต (constitute) เอกลักษณ์ (identity) และความหมาย (significance) ให้แก่สรรพสิ่งต่างๆในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง นอกจากนี้ วาทกรรมยังทำหน้าที่ตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่และ เป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง (valorize) (Foucault, 1970, อ้างถึงใน ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2552: 3-4)

อุดมการณ์ (ideology)

หมายถึง ความคิดความเชื่ออย่างเป็นระบบที่คนในสังคมหนึ่งๆมีร่วมกัน เป็นสิ่งที่กำหนด พฤติกรรมและการกระทำของคนในสังคมรวมไปถึงพฤติกรรมในการใช้ภาษาของคนในสังคมนั้นๆ (van Dijk, 1995: 248 อ้างถึงใน กฤษฎาธรรม หงส์ลดาธรรม, 2543)

ภาพแทน (Representation)

หมายถึง ภาพในความคิดที่เกิดจากการประกอบสร้างความหมายผ่านภาษา (the production of the meaning of the concepts in our minds through language) และมีการ เชื่อมโยงกันระหว่างความคิดกับภาษาที่อ้างถึงทั้งความจริงของสรรพสิ่งต่างๆในโลก ตลอดจนสิ่งต่างๆ ที่จำลองขึ้นมา อย่างไรก็ตาม ภาพแทนดังกล่าวนี้ ไม่ได้เป็นสิ่งที่สะท้อนความจริงทั้งหมด ในทาง กลับกัน ภาพแทนสะท้อนให้เห็นเพียงบางแง่มุม และอาจทำให้บางสิ่งโดดเด่นขึ้นมา ในขณะที่เดียวกันก็ อาจทำให้บางสิ่งหายหรือบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง (Hall, 1997)

ชายรักชาย (Male Homosexuality)

ในงานวิจัยนี้หมายถึง บุคคลซึ่งมีเพศสรีระ (sex) ตั้งแต่กำเนิดเป็นเพศชายแล้วมีรสนิยมทางเพศรักใคร่ชอบพอกับคนที่มีเพศสรีระ (sex) ตั้งแต่กำเนิดเป็นเพศชายเช่นเดียวกัน อาจจะมีการแสดงออกอย่างเปิดเผยหรือปกปิดไว้ก็ได้ และอาจจะมีความรู้สึกว่าตนเป็นชายหรือหญิงก็ได้ โดยหมายรวมทั้ง 3 กลุ่มตามที่ วิทยา นาควัชระ ได้แบ่งไว้โดยอาศัยเกณฑ์ความรู้สึกพึงพอใจในเพศของตนและการแสดงออก ดังนี้ 1) Gay หมายถึง ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศชายด้วยกัน แต่ยังคงพึงพอใจในเพศชายของตนเอง 2) Transvestitism หมายถึง ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศชายด้วยกัน แต่มีความพึงพอใจที่จะเลียนแบบเพศหญิงด้วยการแต่งตัวเลียนแบบ แต่ไม่ได้แปลงเพศ และ 3) Transsexualism หรือ Transgender หมายถึง ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศชายด้วยกัน มีความต้องการเป็นเพศหญิง และแปลงเพศแล้ว หรือที่เรียกว่า “สาวประเภทสอง” (วิทยา นาควัชระ, 2542, อ้างถึงใน กิ่งรัก อิงคะรัต, 2542: 1)

หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทยที่ใช้ชื่อเดียวกัน ออกติดต่อกันเป็นรายวันในเล่มประกอบด้วยข้อเขียนต่างๆ ทั้งข่าว ภาพข่าวและคำบรรยาย บทนำ บทความ คอลัมน์ รายงานพิเศษ สารคดี โฆษณา และข้อเขียนปกิณกะอื่นๆ (ชนกพร พัวพัฒนกุล, 2548) ในที่นี้จะหมายถึงหนังสือพิมพ์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน แนวหน้า และสยามรัฐ

กลวิธีทางภาษา

หมายถึง การเลือกใช้ภาษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบกลวิธีทางภาษาและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่สร้างและสื่อผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
2. ช่วยให้เห็นใจทัศนคติของคนในสังคมไทยเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ซึ่งอาจเป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคมมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในวาทกรรมประเภทอื่นๆ จากมุมมองวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ตามแนวทฤษฎีวิเคราะห์เชิงวิพากษ์นั้น ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse) แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology) แนวคิดเรื่องหนังสือพิมพ์ (Newspaper) แนวคิดเรื่องเพศสภาพ (Gender) และชายรักชาย (Male Homosexuality) แนวคิดเรื่องภาพแทน (Representation) และทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภาษาและอุดมการณ์ วาทกรรมหนังสือพิมพ์ และชายรักชาย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2.1.1 แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse)

เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจแนวคิดของวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ได้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยจึงขออธิบายความหมายและแนวคิดของ “วาทกรรม” (Discourse) เสียก่อน เพื่อให้เข้าใจแนวคิดพื้นฐานของ “วาทกรรม” (Discourse) ว่าเป็นอย่างไรและมีความสำคัญอย่างไร ก่อนจะนำไปสู่แนวคิดของวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis)

คำว่า *วาทกรรม* นั้น แปรมาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “discourse” อย่างไรก็ตาม คำศัพท์ *discourse* นี้ มีการแปลเป็นคำศัพท์ภาษาไทยที่หลากหลายและมีความหมายที่แตกต่างกันออกไป กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และจันทิมา เอี่ยมานนท์ (2549) ได้อธิบายไว้ว่า คำว่า *discourse* นั้นมีการแปลเป็นคำศัพท์ภาษาไทยที่แตกต่างกัน ได้แก่ *ข้อความต่อเนื่อง* (วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์, 2521) *ปริเฉท* (เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์, 2530) *วจนะ* (สมทรง บุรุษพัฒน์, 2537) *สัมพันธ์สาร* (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2541) และ *วาทกรรม* (กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์, 2543, สมเกียรติ วันทนะ อ่างถึงโน ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2542) คำศัพท์เหล่านี้เน้นมิติของ *discourse* ที่ต่างกัน เจมส์ พอล จี (Gee, 1999: 6-9) กล่าวว่า “discourse” นั้นมีสองนัย กล่าวคือ การใช้ “d” (little d) จะใช้ในความหมายของการใช้ภาษา (language in use) ได้แก่ คำศัพท์ *ข้อความต่อเนื่อง* *ปริเฉท* *วจนะ* *สัมพันธ์สาร* เหล่านี้ล้วนเน้นไปที่มิติด้านภาษา ในขณะที่ “D” (big D) นั้น จะใช้ในความหมายของ

ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีปฏิบัติและการใช้ภาษาที่จะนำไปสู่ความสัมพันธ์ของวิถีปฏิบัติที่มีอยู่ในสังคม ได้แก่ คำศัพท์ *วาทกรรม* ซึ่งเน้นมิติทางด้านสังคม

มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) ให้นิยามของ “วาทกรรม” (Discourse) ไว้ว่า หมายถึง ระบบและกระบวนการในการสร้างหรือผลิต (constitute) เอกลักษณ์ (identity) และความหมาย (significance) ให้แก่สรรพสิ่งต่างในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็ความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง วาทกรรมทำหน้าที่ตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง (valorize) เพราะวาทกรรมเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นภายใต้กฎเกณฑ์ชุดหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดการดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลง หรือการเลื่อนหายไปของสรรพสิ่งต่างๆที่สังคมสร้างขึ้น (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2542: 3-5)

จึงสรุปได้ว่า วาทกรรม ในความหมายของฟูโกต์ ไม่ได้เป็นสัญลักษณ์หรือตัวบท แต่เป็น “กิจกรรมที่สร้างสิ่งที่วาทกรรมนั้นพูดถึงอย่างเป็นระเบียบ” กล่าวคือ วาทกรรมถูกสร้างขึ้นภายใต้การกำหนดอย่างเป็นระบบจากบริบทที่วาทกรรมนั้นๆเกิดขึ้น ในทางขณะเดียวกัน วาทกรรมก็มีบทบาทกำหนดบริบทด้วย

นักภาษาศาสตร์เห็นว่า วาทกรรมมีความเชื่อมโยงกันระหว่าง “ภาษา” และ “สังคม” กล่าวคือ วาทกรรมไม่ได้หมายถึง ตัวบท (text) เพียงอย่างเดียว แต่มีเจตนาหรือจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาของผู้ใช้ และความรับรู้ของผู้รับกำกับอยู่ด้วย (สรณี วงศ์เป็ยสัจจ และคณะ, 2549: 189) ผู้ใช้ภาษาไม่เพียงแต่ใช้ประโยคใดประโยคหนึ่งเมื่อพวกเขาสนทนากันหรือเล่าเรื่องเท่านั้น แต่ภาษาที่ใช้ได้สะท้อนธรรมเนียมปฏิบัติ บรรทัดฐาน ค่านิยม และความเชื่อในสังคมเช่นกัน (กฤษดาพรรณ หงศ์ดารมภ์, 2543: 8)

นอกจากนี้ นักนิเทศศาสตร์ ก็ใช้คำว่า “วาทกรรม” เช่นเดียวกัน และเรียกการนำเสนอผลงานของสื่อมวลชนว่า “วาทกรรมสื่อ” (media discourse) Fairclough (1995: 57-62) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า วาทกรรมสื่อมีผลทั้งในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม และช่วยตอกย้ำลักษณะบางประการในสังคม เช่น ค่านิยม และความเชื่อบางประการให้คงอยู่

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า วาทกรรมเกี่ยวข้องกับระบบโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม เป็นการปฏิสัมพันธ์เชิงสังคมระหว่างตัวบทและบริบท และการใช้ภาษาก็เป็นพฤติกรรมเชิงสังคม เนื่องจากการใช้ภาษาบ่งบอกเจตนาของผู้ใช้ รวมไปถึงเรื่องของอำนาจและอุดมการณ์ที่แอบแฝงอยู่เบื้องหลังการใช้ภาษา ในงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาทฤษฎีทางภาษาของวาทกรรมหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็น

ส่วนหนึ่งของการศึกษาตัวบท (text) และเป็นการวิเคราะห์อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่แฝงอยู่ เบื้องหลังการใช้ภาษาควบคู่กับการตีความและอ้างอิงบริบททางสังคมวัฒนธรรม

2.1.2 แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis)

ฟาน ไดจ์ (van Dijk, 2003 : 325) ได้กล่าวไว้ว่า “วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis หรือที่เรียกย่อว่า CDA) เป็นหนึ่งในแนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรมที่ให้ความสำคัญกับวิธีการใช้อำนาจสังคมในทางที่ผิด การครอบงำ ความไม่เท่าเทียมกันที่แสดงออกมาให้เห็น ถูกผลิตซ้ำ อีกทั้งยังถูกต่อต้านโดยตัวบทในรูปแบบการเขียนและการพูดในบริบททางสังคมและการเมือง ด้วยลักษณะการวิจัยดังกล่าว วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์จึงมีจุดยืนที่ชัดเจน คือ เพื่อต้องการทำความเข้าใจ เปิดโปง และท้ายที่สุดคือ การต่อต้านความไม่เท่าเทียมกันที่เกิดขึ้นในสังคม”

แฟร์คลัฟ และ วอดัก (Fairclough and Wodak, 1997: 258) ได้กล่าวไว้ว่า “วัตถุประสงค์ของวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ คือ การทำให้มุมมองที่คลุมเครือของวาทกรรมปรากฏเด่นชัดขึ้น

แฟร์คลัฟ และ วอดัก (Fairclough and Wodak, 1997) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ไว้ 8 ประการ ได้แก่

1) วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์บ่งบอกปัญหาทางสังคม (CDA Addresses Social Problems)

วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาและการสื่อความหมายผ่านกระบวนการและปัญหาทางสังคม โดยเน้นไปที่คุณลักษณะของภาษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางสังคมและโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม

2) ความสัมพันธ์ทางอำนาจเป็นเรื่องของวาทกรรม (Power Relations Are Discursive)

วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เน้นการวิเคราะห์ภาษาและธรรมชาติของวาทกรรมซึ่งเป็นความสัมพันธ์ของอำนาจในสังคมร่วมสมัย นับว่าเป็นเพียงบางส่วนของความสัมพันธ์ทางอำนาจที่ถูกใช้และพูดถึงในวาทกรรม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจของสื่อและการเมือง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ วาทกรรมการเมืองที่ใช้สื่อเป็นตัวกลางทำให้สื่อมีอิทธิพลต่อนักการเมืองหรือนักการเมืองใช้สื่อเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

3) วาทกรรมประกอบขึ้นเป็นสังคมและวัฒนธรรม (Discourse Constitutes Society and Culture)

เราสามารถเข้าใจความหมายของจุดเด่นของวาทกรรมในกระบวนการทางสังคมร่วมสมัยและความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจได้โดยตระหนักว่า วาทกรรมประกอบกันขึ้นเป็นสังคมและวัฒนธรรม ในขณะที่วาทกรรมเองก็ถูกประกอบสร้างโดยสังคมและวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน ทุกเหตุการณ์ที่มีการใช้ภาษาในการสื่อสาร จะค่อยๆผลิตซ้ำและ/หรือเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจให้มากขึ้น

4) วาทกรรมปฏิบัติงานเชิงอุดมการณ์ (Discourse Does Ideological Work)

อุดมการณ์ คือ แนวทางเฉพาะของการแสดงความคิดและการประกอบสร้างสังคม โดยผลิตซ้ำจากความสัมพันธ์ของอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน ความสัมพันธ์ของการครอบงำ และมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม อุดมการณ์จึงไม่เพียงแต่นำเสนอความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมเท่านั้น แต่ยังใช้สร้างอัตลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับอำนาจซึ่งเป็นหัวใจของกระบวนการในการสร้างอุดมการณ์อีกด้วย อุดมการณ์จึงเป็นกระบวนการซึ่งนำเสนอทั้งรายละเอียดของความเป็นจริงและอัตลักษณ์ของกลุ่มและชุมชน

5) วาทกรรมเป็นประวัติศาสตร์ (Discourse is Historical)

วาทกรรมไม่ได้ถูกผลิตขึ้นโดยปราศจากบริบทแต่สามารถทำความเข้าใจได้โดยการนำบริบทเหล่านั้นมาพิจารณา หากเราเข้าใจระเบียบแบบแผนและกฎที่การสื่อสารนั้น เน้นและตระหนักถึงรากฐานของวัฒนธรรมและอุดมการณ์อย่างแท้จริง และที่สำคัญที่สุด หากเรารู้ว่าวาทกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับอะไรในอดีตบ้าง ก็จะทำให้เราเข้าใจวาทกรรมเหล่านั้นมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ วาทกรรมมักจะเกี่ยวข้องกับวาทกรรมอื่นที่ถูกผลิตมาก่อน และ/หรือผลิตในเวลาเดียวกัน ด้วยความสัมพันธ์ดังกล่าว เราจึงรวมเนื้อหาของวาทกรรมในงานเขียนหรืองานพิมพ์ รวมทั้งข้อมูลทางสังคมวัฒนธรรม (sociocultural) เข้ามารวมเป็นบริบทด้วย

6) การเชื่อมโยงระหว่างตัวบทและสังคมที่ได้รับการถ่ายทอดผ่านสื่อ (The Link between Text and Society is Mediated)

วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมและกระบวนการทั้งหลาย รวมถึงลักษณะของตัวบทในวาทกรรมเป็นอย่างมาก แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวค่อนข้างซับซ้อน และพบได้โดยอ้อมหรือผ่านสื่อมากกว่าการปรากฏโดยตรง มุมมองหนึ่งของความสัมพันธ์ที่มีลักษณะผ่านสื่อคือ การเชื่อมโยงระหว่างตัวบทของวาทกรรมและสังคมที่สื่อสารออกมาตาม “ระเบียบของวาทกรรม” (orders of discourse)

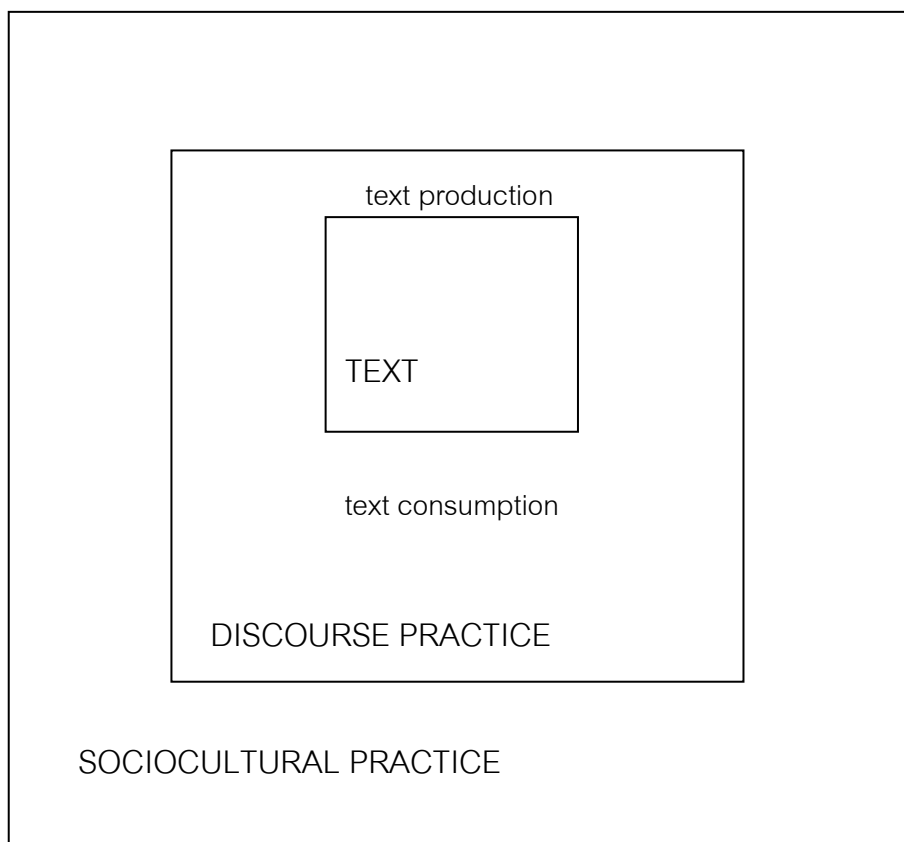
7) การวิเคราะห์วาทกรรมคือการตีความหมายและการอธิบาย (Discourse Analysis is Interpretative and Explanatory)

วาทกรรมสามารถนำมาตีความได้หลากหลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้รับสารและปริมาณข้อมูลที่เป็นปริบท ดังนั้นเราจึงกล่าวได้ว่า การวิเคราะห์วาทกรรม คือ การอธิบายโดยพยายามใช้เหตุผลอย่างมีจุดมุ่งหมาย มิใช่เพียงการตีความหมาย อย่างไรก็ตาม การตีความหมายและการอธิบายโดยใช้เหตุผลไม่มีจุดสิ้นสุด สามารถเชื่อถือได้ เป็นพลวัตและการเปิดรับปริบทใหม่และข้อมูลใหม่อยู่เสมอ

8) วาทกรรมคือรูปแบบของการกระทำทางสังคม (Discourse is a Form of Social Action)

หลักการที่เป็นจุดมุ่งหมายของวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ คือ เปิดเผยความคลุมเครือไม่ชัดเจน (opaqueness) และความสัมพันธ์เชิงอำนาจ วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ให้ความสำคัญกับกระบวนการทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ ผู้ที่ศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์บางคนยังให้ความสนใจกับกลุ่มการเมืองที่หลากหลาย ในขณะที่ผู้ศึกษาอีกหลายๆคนก็มีความสนใจที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ภาษาก็ยังทำให้ความสนใจดังกล่าวยังคงเด่นชัดอยู่เสมอ

นอกจากนี้ แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1992, 1995) ยังได้เสนอกรอบการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ไว้ว่า วาทกรรมมี 3 มิติที่ประกอบกัน การวิเคราะห์ทั้งสามด้านนี้ไม่ได้แยกออกจากกัน แต่คาบเกี่ยวเชื่อมโยงกัน แฟร์คลัฟแสดงให้เห็นความสัมพันธ์นี้ด้วยแผนภาพ ดังต่อไปนี้

แผนภาพ: A Framework for critical discourse analysis of a communicative event (กรอบความคิดของการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์) (Fairclough, 1992, 1995)

1) **ตัวบท (Text)** หมายถึง ภาษาพูด ภาษาเขียน ที่สร้างข้อความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา พยางค์ คำ ประโยค และรูปแบบของวาทกรรมที่เรียบเรียงขึ้นมา โดยจะวิเคราะห์ 3 ประเด็นหลัก คือ

ก. วาทกรรมนำเสนอเหตุการณ์หนึ่งหรือความสัมพันธ์นั้นอย่างไร (how is the world : events, relationship, etc. represented?)

ข. วาทกรรมประกอบสร้างอัตลักษณ์อะไรในรายการหรือเรื่องเล่าผ่านการนำเสนอของสื่อ (what identities are set up for those involved in the programme or story (reporters, audiences, third parties' referred to or interviewed)?)

ค. เนื้อหาวาทกรรมแสดงความสัมพันธ์ใดระหว่างผู้เกี่ยวข้อง (what relationships are set up between those involved (e.g. reporter-audience, expert-audience or politician-audience relationships)?)

2) **วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse practice)** หมายถึง กระบวนการผลิตและกระจายตัวบท การรับตัวบทและการตีความตัวบท เป็นการวิเคราะห์การสร้างตัวบท (text production) ว่าเกิดขึ้นอย่างไร มีการนำเอาบริบททางสังคม สิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม มาสร้างเป็นวาทกรรมได้อย่างไร มีการถ่ายทอดออกมาอย่างไร และวิเคราะห์การบริโภคตัวบท (text consumption) รวมทั้งช่องทางการสื่อสาร ซึ่งวิเคราะห์ได้ 2 มุมมอง คือ

มุมมองที่ 1 คือตอบคำถามว่า สถานการณ์ในการสื่อสารมีผลต่อแบบแผนการใช้ภาษาอย่างไร

มุมมองที่ 2 คือตอบคำถามว่า ผลที่เกิดจากการใช้ภาษาช่วยในการสร้างขอบเขตความสัมพันธ์ และโครงสร้างอย่างไรระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคตัวบท

3) **วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural practice)** หมายถึง สถานการณ์หรือปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งสัมพันธ์กับการผลิตและบริโภคตัวบท และในทางกลับกันคือ อิทธิพลของตัวบทที่มีผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม นั่นคือ การวิเคราะห์บริบทที่ส่งผลให้ก่อเกิดสิ่งที่เรียกว่า “วาทกรรม” นั้นเอง

แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) อธิบายความสัมพันธ์ที่มีต่อกันระหว่างตัวบท (Text) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse practice) ตลอดจนวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural practice) ไว้ว่า วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมจะเน้นกระบวนการผลิตตัวบท (production) การแพร่กระจาย (distribution) และการบริโภค (consumption) กระบวนการเหล่านี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งจะต้องมีการกล่าวอ้างไปจนถึงเรื่องบริบททางด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนสถาบันที่สร้างวาทกรรมเหล่านั้นขึ้น อย่างไรก็ตาม การผลิตและการบริโภควาทกรรมต่างๆจะเป็นไปในลักษณะการรับรู้เชิงสังคม (social-cognitive nature) เพราะกระบวนการเหล่านี้จะต้องใช้กระบวนการเปลี่ยนแปลงการรับรู้และความเชื่อ (cognitive processes) ของการผลิตและตีความ ซึ่งมีรากฐานอยู่ที่โครงสร้างสังคมและชนบซึ่งทุกคนรับรู้ภายในใจ (internalization) เราไม่สามารถกล่าวถึงกระบวนการผลิตซ้ำหรืออธิบายกระบวนการตีความโดยพูดถึงเฉพาะตัวบท วิธีหนึ่งที่จะเชื่อมวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและกระบวนการผลิต แจกจ่าย และบริโภคตัวบทได้ คือการเน้นที่สหบท (intertextuality)

นอกจากนี้แผนภาพข้างต้นยังแสดงให้เห็นว่า ตัวบทนั้นไม่ได้เกิดขึ้นมาเพียงลำพัง แต่ถูกล้อมกรอบด้วยวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ บริบทที่อยู่แวดล้อมตัวบทไม่ว่าจะเป็นทางการใช้ภาษา หรือสังคมและวัฒนธรรม ล้วนมีอิทธิพลต่อการผลิตและบริโภคตัวบททำให้ตัวบทถูกผลิตออกมาในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป

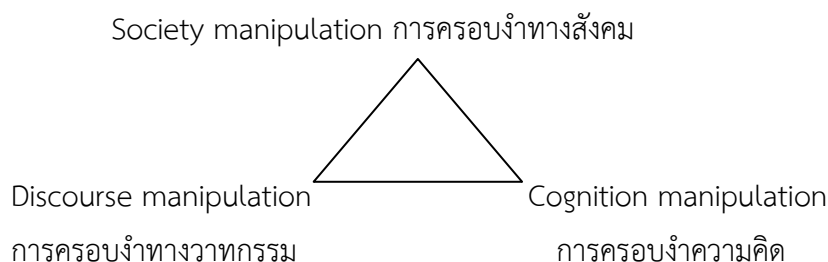
สำหรับการวิเคราะห์ระเบียบของวาทกรรม (Analysis of the order of discourse) ซึ่งเป็นวิธีการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของสื่อ (A critical discourse analysis of the media) ในส่วนโครงสร้างของวาทกรรมตามประเภทต่างๆที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายในระเบียบของวาทกรรมและภายในความสัมพันธ์ทางสังคมอื่นๆที่อยู่ใกล้ชิดกับระเบียบของวาทกรรมว่ามีการเปลี่ยนแปลงโดยให้ความสนใจกับการบริโภคตัวบทมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดวาทกรรมสื่อ (Fairclough, 1995; รัชนิทร์ พงศ์อุดม, 2548)

จากแนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวนี้มาใช้ในการวิเคราะห์อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเพื่อแสดงให้เห็นว่า ตัวบทของหนังสือพิมพ์หรือเรื่องราวที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเหล่านั้น นักหนังสือพิมพ์ผลิตตัวบทที่สื่อถึงความเป็นชายรักชายอย่างไร และแฝงอุดมการณ์ใด ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรมเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ แต่เนื่องด้วยงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยทางภาษา ผู้วิจัยจึงเน้นการมุ่งหาคำตอบที่ตัวภาษาโดยเน้นที่มิติของตัวบท (text) มากกว่ามิติอื่น ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเชื่อว่า การวิเคราะห์โดยมุ่งหาคำตอบที่ตัวภาษา นอกจากจะแสดงให้เห็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่เกิดขึ้นแล้ว ยังจะแสดงให้เห็นปรากฏการณ์ทางสังคมอีกด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดข้างต้นจะเห็นได้ว่า วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มีส่วนสัมพันธ์อย่างยิ่งกับสังคม ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าวาทกรรมมีส่วนอย่างไรในการเข้าใจกรอบจำกัดความคิด ความเชื่อ ของคนในสังคมได้อย่างแยบยล และได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องอิทธิพลของวาทกรรมในการครอบงำความคิดของคนในสังคมอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิถีปฏิบัติทางสังคมจากอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่ได้จากวาทกรรมหนังสือพิมพ์ไทยต่อไป

แนวคิดเรื่องวาทกรรมกับการครอบงำ ของ Teun A. van Dijk (1993, 2003, 2006)

ศิริพร ภัคดีผาสุข (2553: 16) กล่าวไว้ว่า “วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวคิดของ ฟาน ไดค์ นั้นเน้นที่บทบาทของวาทกรรมในการครอบงำความคิด กรอบแนวคิดที่ ฟาน ไดค์ เสนอคือ Social Cognition Analysis ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการครอบงำไว้ว่า การครอบงำสังคม การครอบงำทางอุดมการณ์ และการครอบงำความคิดมีความสัมพันธ์กัน” ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพแสดงแนวคิดเรื่องการครอบงำ (van Dijk, 2006 อ้างถึงใน ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2553: 16)

อรรถพรณ ปิลาณธนีโอวาท (2549) ได้กล่าวไว้ว่า อำนาจเป็นเรื่องของการควบคุม ซึ่งมี 2 แบบ

1) โดยการกระทำ (action) เช่น ปิดกั้นเสรีภาพในการกระทำของผู้อื่น

2) โดยการควบคุมการรู้/การรับรู้/ปัญญา (cognition) โดยการโน้มน้าวใจ (persuasion)

ปิดบังซ่อนเร้น (dissimulation) และโดยควบคุมชักใย (manipulation) ทั้งหมดนี้เรียกว่า mind management ซึ่งหมายถึง การมีอิทธิพลเหนือความรู้ ความเชื่อ ความเข้าใจ แผนการ ทัศนคติ อุดมการณ์ ปทัสถาน และค่านิยม ซึ่งทำอย่างแนบเนียนผ่าน text and talk

ถ้าการครอบงำของผู้ชายเหนือผู้หญิง ผีขาวเหนือผิวดำ คนรวยเหนือคนจน เป็นไปด้วยความสมัครใจของทั้ง 2 ฝ่าย เราเรียกว่า hegemony

อำนาจและการครอบงำปกติเป็นเรื่อง organized และ institutionalized นั่นคือ มีการจัดระเบียบและเป็นเรื่องขององค์กร/สถาบัน

organized หมายถึง มีการจัดระเบียบโดยสมาชิกกลุ่ม

institutionalized หมายถึง สนับสนุนโดยสมาชิกกลุ่ม อนุมัติโดยศาล รองรับโดยกฎหมายให้อำนาจโดยตำรวจ ตำรวจไว้และผลิตซ้ำโดยสื่อ, ตำรา

และนอกจากนี้ยังมีเรื่องช่วงชั้นอำนาจ (hierarchy of power) เช่น ในกลุ่มที่ครอบงำกลุ่มอื่น จะมีสมาชิกบางคนมีบทบาทสำคัญในการวางแผน ตัดสินใจ และควบคุมความสัมพันธ์และกระบวนการในการมอบอำนาจ กลุ่มคนนี้เรียกว่า power elites

กล่าวโดยสรุปคือ บทบาทหน้าที่ของนักวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์คือ การวิเคราะห์ให้เห็นการสื่ออุดมการณ์ในวาทกรรมซึ่งอาจจะมีอิทธิพลในการครอบงำดังกล่าว เพื่อให้เกิดการรู้เท่าทันการครอบงำสังคมผ่านวาทกรรมโดยมีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอด ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้ไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ว่าวาทกรรมหนังสือพิมพ์ไทยมีอิทธิพลในการครอบงำความคิดหรือทัศนคติของคนในสังคมอย่างไร

2.1.3 แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology)

แม้ว่าจะมีการโต้แย้งและการกล่าวถึงแนวคิดของอุดมการณ์ที่แตกต่างกันไป แต่ก็ยังคงมีเค้าของแนวคิดดั้งเดิมที่คล้ายคลึงกันเหลืออยู่ กล่าวคือ เมื่อศตวรรษที่ 18 Destutt de Tracy ชาวฝรั่งเศส ได้เสนอให้เรียก ศาสตร์ของความคิดต่างๆ ‘science of ideas’ ว่า “idéologie” หรือในภาษาอังกฤษคือ “ideology” (van Dijk, 1998: 1)

ความหมายดั้งเดิมของ “อุดมการณ์” ได้แก่ อุดมการณ์คือความเชื่อในทางที่ผิด อุดมการณ์ปกปิดความสัมพันธ์ทางสังคมที่แท้จริงและหลอกลวงผู้อื่น อุดมการณ์คือความเชื่อที่ผู้อื่นมี อุดมการณ์สื่อลักษณะทางสังคมหรือทางการเมืองของตัวเองกับการให้คำนิยามของคำว่าความจริงและความเท็จ (van Dijk, 1998: 2)

แนวคิดดังกล่าวได้พัฒนานำไปสู่ความคิดเรื่องอุดมการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคมและการรับรู้ทางสังคม โดยการให้คำนิยามว่า “อุดมการณ์คือจุดเริ่มต้นหรือรากฐานของภาพแทนสังคมที่สมาชิกของกลุ่มในสังคมใช้ร่วมกัน” (the basis of the social representations shared by members of a group) ความหมายดังกล่าว หมายความว่า อุดมการณ์อนุญาตให้คนที่ เป็นสมาชิกในกลุ่มจัดระบบความเชื่อทางสังคมที่หลากหลายในแต่ละกรณี ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจว่า เรื่องใดเป็นเรื่องดีหรือไม่ดี ถูกหรือผิด สำหรับสมาชิกในกลุ่มนั้นๆ เพื่อกำหนดการกระทำให้ สอดคล้องกับความเชื่อดังกล่าวนั้น (van Dijk, 1998: 8)

ส่วนความหมายในเชิงวิพากษ์ ฟาน ไคค์ (van Dijk, 1998: 11) “อุดมการณ์” ไม่ได้ หมายความว่าจำกัดอยู่แค่การเป็นเครื่องมือของกลุ่มผู้ที่มีอำนาจในสังคมเท่านั้น แต่ยังมีทั้งอุดมการณ์ ของคนกลุ่มอื่นๆในสังคมที่สามารถสร้างอุดมการณ์ขึ้นได้เช่นกัน เช่น อุดมการณ์ที่คัดค้านหรือต่อต้าน อุดมการณ์ที่เป็นการแข่งขันกันระหว่างคนต่างกลุ่มกัน หรืออุดมการณ์ที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์กัน ภายในกลุ่ม เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่า “อุดมการณ์” ในความหมายเชิงวิพากษ์ คือ ชุดของความคิดที่ประกอบสร้างขึ้น โดยสังคมวัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มคนในสังคมบางกลุ่มและก่อให้เกิด ความเสียเปรียบแก่คนกลุ่มอีกกลุ่มหนึ่ง จะเห็นได้ว่าส่วนสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงแก่นแท้ของคำว่า “อุดมการณ์” ที่มีร่วมกัน คือ “ชุดความคิด” หรือ “set of ideas”

เช่นเดียวกับที่บลอมมาร์ท (Blommaert, 2005:161) ได้กล่าวถึง “อุดมการณ์” ว่า สามารถ แบ่งออกได้เป็น 2 แนวคิด กล่าวคือ แนวคิดแรกซึ่งเป็นแนวคิดแบบพื้นฐานนั้น อุดมการณ์จะ หมายถึง ชุดของความคิด (set of ideas) ที่เกิดจากการรับรู้และเกิดการยอมรับ เช่น อุดมการณ์ครู อุดมการณ์ของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เป็นต้น และแนวคิดที่สอง ความหมายของอุดมการณ์นั้นจะเน้นไปที่

การสร้างรูปแบบทางสังคม (social formation) วิธีการของอำนาจ (instruments of power) และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวกับสถาบันหรือองค์กรสำคัญต่างๆ (institutional frame) ซึ่งอยู่ภายในชุดของความคิด (set of ideas) ที่ถูกเผยแพร่ออกไป เช่น อุดมการณ์ที่นิยมโดยกลุ่มมาร์กซิสต์ เป็นต้น นอกจากนี้ ฟาน ไคค์ (van Dijk, 1998) ยังนิยาม “อุดมการณ์” ว่าเป็นความรู้ (knowledge) ความคิด (public opinion) ความเชื่อ (belief) ทศนคติ (attitude) ค่านิยม (values) ที่เป็นที่ยอมรับในสังคมและยึดถือปฏิบัติตามกันมาด้วย และได้กล่าวถึง “อุดมการณ์” ในฐานะการปฏิบัติทางสังคมไว้ว่า เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เชื่อมระหว่างวาทกรรมและสังคม อุดมการณ์เป็นส่วนของความรู้คู่กันกับอำนาจ อย่างในกรณีความรู้ในเชิงสังคม อุดมการณ์ เป็นตัวบังคับการใช้ภาษาของสมาชิกในกลุ่มต่างๆในสังคม และเป็นตัวจัดการกับผลประโยชน์ทางสังคมและความขัดแย้งทั้งหลายในเวลาเดียวกัน วาทกรรมก็ใช้ผลิตอุดมการณ์ต่างๆของกลุ่ม

ในสังคมไทยนั้น คำว่า “อุดมการณ์” ปรากฏขึ้นใช้ประมาณพุทธศักราช 2513 โดยเริ่มที่ความหมายของมานิต มานิตเจริญ หรือ เปลื้อง ณ นคร ให้ความหมายของ “อุดมการณ์” ว่าเป็นสิ่งที่ตั้งใจจะไปให้ถึง ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของแผนการหรือจุดมุ่งหมาย (ชนกพร อังศุวิริยะ, 2551)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของ “อุดมการณ์” ไว้ว่า “หลักการที่วางระเบียบไว้เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1381) ในขณะที่ พจนานุกรมฉบับมติชน ได้ให้ความหมายของ “อุดมการณ์” ไว้ว่า เป้าหมายสูงสุดที่ตั้งไว้เพื่อปฏิบัติให้ถึง (สำนักพจนานุกรมมติชน, 2547: 980)

สรุปได้ว่า อุดมการณ์เป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อจะบูรณาการแนวคิดที่เป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่ม (socially shared representations) อุดมการณ์จึงเปรียบเสมือนไวยากรณ์ของกลุ่ม บางคนมองว่าอุดมการณ์เป็นความรู้ของกลุ่ม ซึ่งเป็นความรู้ที่แบ่งปันกันใช้ในเชิงสังคมและวัฒนธรรม เรามักจะนิยามความรู้ว่า เป็นความเชื่อที่แท้จริง เป็นความเชื่อที่ถูกพิสูจน์โดยมาตรฐานบางอย่าง อุดมการณ์มักจะถูกนิยามว่าเป็นความเชื่อที่ผิดๆ อุดมการณ์ของกลุ่มไร้อำนาจ ได้แก่ ผู้หญิง คนจนชนกลุ่มน้อย เป็นต้น จะมีประสิทธิผลในการเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านกลุ่มอำนาจก็ต่อเมื่ออุดมการณ์เหล่านี้สะท้อนความเป็นจริง ในทางกลับกัน การจะสร้างความชอบธรรมให้แก่ความยุติธรรมในสังคม อุดมการณ์ของกลุ่มอำนาจจะเป็นสิ่งไม่จริงแต่หลบอยู่ภายใน นี่คือนิสัยที่อธิบายแนวคิดที่เรียกว่าสำนึกจอมปลอม (false consciousness) กลุ่มอำนาจสามารถควบคุมอุดมการณ์ของกลุ่มด้วยอำนาจด้วยการให้ข้อมูลผิดๆ โดยใช้วาทกรรมผ่านสื่อต่างๆ อุดมการณ์เป็นตัวกำหนดความเชื่อให้กลุ่ม และจากความเชื่อนี้ไปสู่วาทกรรมทั้งในรูปแบบวาทกรรมกลุ่มและวาทกรรมของสมาชิกกลุ่ม จะเห็นได้ว่ากลุ่มสามารถเสาะแสวงหาและผลิตซ้ำอุดมการณ์ได้ด้วยการเข้าใจวาทกรรม แบ่งปันวาท

กรรม สร้างความเป็นนามธรรม สรุปรวาทกรรมจากกรณีเฉพาะไปสู่กรณีทั่วไป กรอบการวิเคราะห์
อุดมการณ์ควรตอบคำถามว่า “อุดมการณ์ในตัวบทและในวาทกรรม หมายถึงอะไร และในบริบท
ไหน” และพึงสังเกตว่า 1) อุดมการณ์จะเน้นจุดมุ่งหมายเชิงกลุ่มมากกว่าปัจเจก และ 2) วาทกรรมที่
แสดงอุดมการณ์ยังสามารถบ่งบอกอัตลักษณ์ของกลุ่ม กิจกรรม ค่านิยม จุดยืน สิ่งที่กลุ่มเราถือว่าดี
และสิ่งเลวของกลุ่มเขา

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่
สื่อผ่านภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ดังที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้จึงเป็น
แนวทางในการที่จะทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์มากยิ่งขึ้น

2.1.4 แนวคิดเรื่องหนังสือพิมพ์ (Newspaper)

ก่อนจะกล่าวถึงเรื่องหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยจะเกริ่นนำเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสื่อกับ
สังคม (media and society) ก่อน เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจแนวคิดเรื่องหนังสือพิมพ์ได้
ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น

ฮอลล์ (Hall, 1999: 271) ได้กล่าวไว้ว่า “จุดมุ่งหมายหลักของการปฏิบัติการของสื่อ คือ
การผลิตและถ่ายทอดอุดมการณ์” และชี้ให้เห็นว่า “อุดมการณ์สามารถก่อตัวและกลายเป็นสิ่งที่ยั่งยืน
ทนทาน โดยผ่านกระบวนการในการผลิตซ้ำจากสถาบันต่างๆของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
สื่อมวลชนจะทำหน้าที่นี้ได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด และทำให้อุดมการณ์ถ่ายทอดไปสู่มวลชนอย่างแท้จริง”

สื่อสารมวลชนนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากเพราะทำหน้าที่นำเสนอข่าวสารต่อมวลชน
อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการต่อยอดอุดมการณ์ความเชื่อบางอย่างให้ดำรงอยู่
สื่อมวลชนมีบทบาทมากต่อการรับรู้และเข้าใจโลกของคนในสังคม แม้ว่าในจะไม่เคยได้พบหน้าหรือ
ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลนั้นเลย แต่เราใช้ผ่านสื่อเป็นสื่อกลาง รับข้อมูลที่นำเสนอผ่านสื่อ สื่อมวลชนจึง
มีส่วนสำคัญช่วยให้เราสร้างโลกแห่งความเป็นจริง (social construction of reality) วิโรจน์
อรุณมานะกุล (2553: 328-329) กล่าวว่า “จริงอยู่ เดิมเราก็อาจรู้จักบุคคลอื่นผ่านทางสื่อบุคคลได้
(จากการบอกเล่าปากต่อปาก) แต่ก็เป็นไปในขอบเขตจำกัด เทียบไม่ได้กับสื่อมวลชนอย่างโทรทัศน์
วิทยุ และหนังสือพิมพ์”

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อแขนงหนึ่งที่ได้รับคามนิยมและเข้าถึงมวลชนได้อย่างแพร่หลาย อีกทั้ง
ยังมีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคมทั้งในด้านความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรม ตลอดจนเป็นสื่อกลางระหว่าง
ผู้เขียนกับผู้อ่าน และที่สำคัญหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่สะท้อนภาพสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัยได้อย่าง
ชัดเจน

2.1.4.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1244) ได้ให้ความหมายของ “หนังสือพิมพ์” ไว้ว่า “หนังสือพิมพ์ น. สิ่งพิมพ์ข่าวและความเห็นเป็นต้นเสนอประชาชน ตามปรกติออกเป็นรายวัน”

สุกัญญา ตีระวนิช (2529: 656) กล่าวถึง “หนังสือพิมพ์” ไว้ว่า “หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ซึ่งมีขนาดใหญ่ประมาณ 15” x 12” หรือมีขนาดเล็กที่เรียกว่า Tabloid ซึ่งมีลักษณะเป็นแผ่นพับไม่ได้เย็บเล่ม แบ่งเป็นคอลัมน์ได้ตามความเหมาะสม ปกติแบ่งเป็น 5 - 10 คอลัมน์ มีกำหนดออกในระยะเวลาที่แน่นอน”

กัณทิมา ธนะโสภณ (2530: 400) ให้ความหมายของ “หนังสือพิมพ์” ไว้ว่า “หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่ออกตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันไป เช่น รายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือน มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่น พับไม่มีการเย็บเล่ม เสนอข่าวสารต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ สิ่งที่น่าเสนอจะต้องมีความใหม่สด เป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิด มีความน่าสนใจ นอกจากเสนอข่าวสารแล้วต้องนำเสนอบทความและคอลัมน์ต่างๆ เพื่อเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่กำลังเป็นที่สนใจของคนทั่วไปในขณะนั้นด้วย”

ศาสตราจารย์เสถียร พันธรังสี อาจารย์วิชาการหนังสือพิมพ์และนักหนังสือพิมพ์อาวุโส ได้กล่าวไว้ว่า “หนังสือพิมพ์ คือ โรงงาน มหาวิทยาลัย และโรงมหรสพ” ซึ่งถาวร บุญปวัฒน์ (2538: 20 - 21) ได้อธิบายคำจำกัดความนี้ไว้พอสรุปได้ดังนี้

คำว่า โรงงาน หมายถึง ภารกิจของหนังสือพิมพ์บางด้านที่มีการเสียสละเพื่อส่วนรวม คำว่า มหาวิทยาลัย หมายถึง หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทวิทยาการแทบทุกแขนง ไม่แตกต่างกันจากสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง และคำว่า โรงมหรสพ หมายความว่า หนังสือพิมพ์ยังเป็นแหล่งให้ความบันเทิงเรีงรมย์ในรูปข่าวและข้อเขียนที่มีศิลปะ มีสุนทรียภาพทางภาษาและยังให้ความบันเทิงในรูปแบบของการประพันธ์และกวีนิพนธ์

จากความหมายของ “หนังสือพิมพ์” ข้างต้น พอสรุปได้ว่า “หนังสือพิมพ์” หรือในภาษาอังกฤษใช้ว่า “newspaper” คือ สิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่ง ลักษณะกระดาษเป็นแผ่นซ้อนพับไม่ได้เย็บเล่ม ที่มีกำหนดตีพิมพ์เผยแพร่ในระยะเวลาที่แน่นอน โดยปัจจุบันหนังสือพิมพ์รายวันกำหนดออกจำหน่าย 2 รอบ รอบเช้าและรอบบ่าย ส่วนเนื้อหาในหนังสือพิมพ์จะเสนอข่าวสารต่างๆ อาทิ ข่าวสังคม เศรษฐกิจ การเมือง อุบัติเหตุ อาชญากรรม กีฬา บันเทิง การศึกษา เป็นต้น ทั้งเรื่องราวในประเทศและต่างประเทศ อีกทั้งยังตีพิมพ์บทความแสดงความคิดเห็น บทความวิจารณ์ บทความให้ความรู้ บทความงานพิเศษ และคอลัมน์ประจำต่างๆ ทั้งนี้ เรื่องราวที่น่าเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ต้องมีความใหม่สดและน่าสนใจ

2.1.4.2 หน้าที่ของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อแขนงหนึ่ง ซึ่งสื่อมีบทบาทและหน้าที่หลายประการดังที่ สมควร กวียะ (2535: 64) กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า

ประการแรก มีบทบาทและหน้าที่ของการสื่อสาร กล่าวคือ การกระทำของการสื่อสารที่ได้ส่งผล กำลังส่งผล หรือจะส่งผลต่อชีวิตและสังคม การกระทำดังกล่าวอาจเป็นไปตามธรรมชาติของการสื่อสารเองเพราะเป็นพฤติกรรมพื้นฐานของมนุษย์ เริ่มต้นพร้อมกับชีวิตดำเนินไปตลอดเวลาที่มีชีวิต และจบไปพร้อมกับชีวิต หรืออาจเป็นไปตามจารีตประเพณี ตามศีลธรรมจรรยาของสังคม ตามกฎระเบียบ จรรยาบรรณ ที่กำหนดไว้สำหรับอาชีพหรือวิชาชีพก็ได้

ประการที่สอง มีบทบาทหน้าที่ต่อชีวิตและสังคม อันได้แก่ บทบาทหน้าที่ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและสังคม ในฐานะเป็นเครื่องมือของชีวิต สังคม และองค์กร ในฐานะเป็นเครื่องมือของศาสนา การเมือง และเศรษฐกิจ และในฐานะสถาบันทางสังคม กล่าวคือ เป็นองค์กรหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในภาครัฐบาลและสื่อมวลชนในภาคเอกชน

หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ตามที่ถาวร บุญวัฒน์ (2538: 24) ได้เสนอความเห็นไว้พอสรุปได้ว่า หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ก็คือ การสื่อสารในรูปของข่าวสาร งานทางความคิด และความบันเทิงไปสู่ประชาชน เพื่อความรู้ พัฒนาความคิด ยกระดับสังคม และก่อให้เกิดความเจริญแก่ประชาชนในสังคมสื่อความเข้าใจระหว่างชนชั้นปกครองและชนชั้นถูกปกครอง เพื่อประโยชน์สุขของคนส่วนใหญ่ สื่อปัญหาที่มีอยู่ในหมู่ประชาชนให้ชนชั้นปกครองได้รับรู้ เข้าใจ และจัดการช่วยเหลือแก้ไข และจะต้องตีแผ่การกระทำของชนชั้นปกครองให้ประชาชนทราบ ทั้งในแง่ให้คำตอบต่อประชาชนและในด้านไม่ซื่อสัตย์ต่อประชาชน

อย่างไรก็ตามหน้าที่ของหนังสือพิมพ์มีหลายประการ พอสรุปได้ดังนี้

1) ให้ข่าวสาร

เป็นหน้าที่หลักของหนังสือพิมพ์ที่ต้องรายงานสภาพเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้ประชาชนทราบข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2) ให้ข้อคิดเห็น

เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เมื่อผู้อ่านได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมแล้ว อาจจะมีความเห็นบางอย่างที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ซึ่งผู้อ่านควรทราบและก็ควรจะได้รับทราบความคิดเห็นของบุคคลต่างๆเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย เพื่อให้มีแนวคิด ความเห็นที่กว้างไกลขึ้น ได้ใช้วิจารณ์ญาณของตนมากขึ้น ซึ่งผู้อ่านจะอ่านแนวความคิดต่างๆได้จากบทความ คอลัมน์ต่างๆ ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์

3) ให้ความบันเทิง

หน้าที่นี้แม้จะมีหน้าที่หลักของหนังสือพิมพ์ แต่ผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันได้ใช้หน้าที่นี้เป็นจุดขายเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ตัดสินใจซื้อหนังสือพิมพ์ของตน ซึ่งการให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านในลักษณะของภาษาที่ใช้เขียนข่าว ภาพประกอบ การ์ตูนยั่วล้อ เรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร โทรวทศน์ ขำขัน บทประพันธ์ คอลัมน์ซุบซิบ คอลัมน์บันเทิง เป็นต้น

4) ให้บริการสาธารณะ

ด้วยเหตุที่หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เข้าถึงมวลชนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นการให้บริการสาธารณะจึงเป็นหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ทำให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น หนังสือพิมพ์ให้บริการสาธารณะ เช่น การประกาศรับสมัครงาน ประกาศคนหาย ประกาศงานฌาปนกิจ การบอกบุญ การเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นต้น

5) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ

หน้าที่นี้ช่วยให้หนังสือพิมพ์มีรายได้จากการที่บริษัทห้างร้านผู้ผลิตสินค้าและบริการ หรือหน่วยงานที่ต้องการประชาสัมพันธ์ข้อมูลมาลงโฆษณาสินค้าหรือบริการในหนังสือพิมพ์ ส่วนประชาชนก็จะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการต่างๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการ ในปัจจุบันนี้หนังสือพิมพ์บางฉบับเน้นหน้าที่ในข้อนี้มาก จึงทำให้มีการตีพิมพ์โฆษณาสินค้าจำนวนมาก จนต้องเพิ่มจำนวนหน้าของหนังสือพิมพ์

6) ติดตามและวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของหน่วยงานต่างๆ

นอกจากหนังสือพิมพ์จะมีหน้าที่โดยตรงดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น หนังสือพิมพ์ยังมีบทบาทสำคัญในการติดตามวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีผลกระทบต่อประชาชน ทั้งนี้เพื่อรายงานและเสนอความคิดเห็นให้ประชาชนได้ทราบ โดยมีการนำเสนอในรูปของข่าว บทรายงานพิเศษ บทความแสดงความคิดเห็น บทความวิจารณ์ หรือคอลัมน์ต่างๆ

7) เป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อเรียกร้องให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม

ในกรณีที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนใจในเรื่องต่างๆหรือได้รับความอยุติธรรมใดก็สามารถร้องเรียนหรือขอความเป็นธรรมได้โดยผ่านสื่อกลางคือหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์จะทำหน้าที่เป็นปากเป็นเสียงให้กับประชาชน ซึ่งในปัจจุบันหนังสือพิมพ์จะมีคอลัมน์เปิดให้ประชาชนเขียนจดหมายมาร้องทุกข์ในเรื่องต่างๆ

8) ให้ความรู้และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม

หนังสือพิมพ์ในปัจจุบันนี้มีหน้าที่ให้ความรู้และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมให้แก่คนในสังคม รวมทั้งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสืบทอดให้อนุชนต่อไปด้วย ทั้งนี้เพราะปัจจุบันศิลปวัฒนธรรมประเพณีต่างๆของไทยกำลังถูกลืมและกำลังเสื่อมลง และมีความจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ สื่อมวลชนทุกแขนงจึงต้องเข้ามามีบทบาทในเรื่องนี้อย่างมาก หนังสือพิมพ์ก็เช่นกัน หนังสือพิมพ์จะทำหน้าที่นี้ในลักษณะเสนอข่าวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ ตีพิมพ์บทความให้ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม บทความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม หรือแม้แต่คอลัมน์ประจำที่เขียนเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม

9) สร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นในสังคม

ในเมื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อสังคม ยามใดที่คนในสังคมหรือองค์กรในสังคมเกิดความขัดแย้งกันในกรณีใดกรณีหนึ่ง หรือเกิดความเข้าใจผิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หนังสือพิมพ์มีหน้าที่เป็นตัวเชื่อมให้คนในสังคม หรือองค์กรในสังคมนั้นๆ มีความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม

2.1.4.3 ลักษณะทั่วไปของภาษาหนังสือพิมพ์

ด้วยเหตุที่การนำเสนอเรื่องราวในหนังสือพิมพ์มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ปัจจุบันหนังสือพิมพ์รายวันออกจำหน่าย 2 รอบ ได้แก่ รอบเช้าและรอบบ่าย ผู้เขียนข่าวหรือบทความต่างๆต้องเขียนให้ทันกำหนดเวลา อีกทั้งมีข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ของหน้ากระดาษ และการแข่งขันทางธุรกิจในวงการหนังสือพิมพ์ จึงส่งผลให้การใช้ภาษาของข้อเขียนในหนังสือพิมพ์มีลักษณะที่เฉพาะตัว ซึ่งสิริวรรณ นันทจินตกุล (2546) กล่าวโดยสรุปไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) ใช้ถ้อยคำที่แปลกใหม่ เพื่อให้จดจำได้ง่ายและติดตามตรึงใจผู้อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ถ้อยคำในพาดหัวข่าวหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์

2) ใช้ภาษาในระดับภาษาปากมากที่สุด กล่าวคือ มีการใช้คำง่าย ๆ คำเฉพาะกลุ่ม คำตลาด คำคะนอง สำนวน คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อสื่อความหมายให้คนทุกระดับการศึกษาเข้าใจได้ไม่ยาก อย่างไรก็ตาม ก็ยังปรากฏการใช้ภาษาระดับทางการและกึ่งทางการบ้าง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของข่าวหรือประเภทงานเขียนนั้นๆ

3) ใช้ถ้อยคำพุ่มเฟิย เพื่อเพิ่มเนื้อหาให้ละเอียดขึ้นและมีความยาวพอดีกับพื้นที่หนังสือพิมพ์กำหนดให้

4) **ใช้ถ้อยคำกะทัดรัด** เพื่อให้ข้อความไม่ยาวจนเกินไป กระชับ และพอดีกับพื้นที่ในส่วนที่หนังสือพิมพ์กำหนดให้

5) **ใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ** เช่น สัญประกาศ อัญประกาศ อัศเจรีย์ ปรศนี ทับ เป็นต้น หรือสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น สีเหลี่ยม วงกลม สามเหลี่ยม ดาว เป็นต้น ประกอบข้อเขียน ทั้งนี้ เพราะมีจุดประสงค์หลายประการ เช่น เพื่อต้องการเน้นสิ่งสำคัญหรือแบ่งแยกและแสดงข้อความ เพื่อให้เห็นว่าเป็นประเด็นสำคัญ เพื่อแสดงว่าเป็นคำเฉพาะ เพื่อแสดงการขึ้นหัวข้อใหม่ เป็นต้น แต่บางครั้งการใช้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายต่างๆก็ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เท่าใดนัก

จะเห็นได้ว่า ลักษณะของภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์มีลักษณะเฉพาะต่างจากภาษาในวงการอื่น กล่าวคือ จะใช้ภาษาระดับปากมากที่สุด ด้วยเหตุผลที่ต้องเสนอข่าวสารหรือเหตุการณ์ให้ผู้อ่านทันข่าวทันเหตุการณ์ มีความรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์นั้น อีกทั้งเพื่อให้ผู้อ่านทุกระดับเข้าใจทันที ภาษาปากจึงนำมาใช้มากเพราะเป็นคำพื้น ๆ เข้าใจชัดเจน ได้แก่ คำเฉพาะกลุ่ม คำตลาด คำคะนอง สำนวน และคำทับศัพท์ เป็นต้น

2.1.4.4 บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของคนในสังคม

หนังสือพิมพ์นั้นเป็นสื่อสาธารณะที่มีอิทธิพลในการสร้างหรือเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมของคนในสังคม ตลอดจนผลิต ผลิตซ้ำ และถ่ายทอดอุดมการณ์บางประการไปสู่ผู้บริโภคได้ โดยอาศัยเครื่องมือที่สำคัญซึ่งก็คือ “ภาษา” ดังที่ สุพิณ ปัญญาภักดิ์ (2546: 304-305) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ในการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของคนในสังคมไว้ว่า

“ข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมค่อนข้างสูง เพราะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความเห็นที่ตอกย้ำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และถ้าเป็นข้อมูลที่ได้รับจากผู้เขียนที่ได้รับความเชื่อถือย่อมมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ ข่าวสารและบทความที่กระตุ้นหรือชักนำให้ปฏิบัติตนด้านใดด้านหนึ่ง จะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือเกิดพฤติกรรมใหม่ได้”

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับที่ กรอชเบิร์ก และคณะ (Grossberg et al, 1998, อ้างถึงใน จันทิกา สุภาพงษ์, 2543: 16) ได้กล่าวว่า “เนื้อหาที่ปรากฏในข่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ทุกส่วนของข่าว การเสนอข่าวของสื่อเป็นการเสนอแนวทางในการให้ความหมายกับโลกภายนอกให้แก่ผู้รับสาร ให้แนวคิดที่โลกที่จริงเป็นอย่างไร โดยการนำเสนอที่ซ่อนช่องว่างระหว่างความจริงกับวิธีการนำเสนอที่ทำให้จริงเอาไว้ ทำให้ผู้รับสารเข้าใจและคิดตามที่

สื่อมวลชนเสนอ” จึงกล่าวได้ว่า เนื้อหาที่ปรากฏในข่าวหรือในหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในการชักจูงความคิดของคนในสังคมให้คล้อยตามไปในทิศทางตามความต้องการของนักหนังสือพิมพ์ได้ภายใต้การผลิตซ้ำและต่อยอดจากสื่อ

นอกจากนี้ ฟาวเลอร์ (Fowler, 1991: 4) ยังได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์กับภาษาที่ใช้ในสื่อมวลชนว่า “แต่ละรูปภาษาย่อมปรากฏใช้ในต้วบทหนึ่งๆอย่างมีเหตุผล เราสามารถสื่อ “สาร” อย่างเดียวกัน ด้วยวิธีการที่ต่างออกไปได้เสมอ และทางเลือกที่ว่านี้ก็มีได้เกิดขึ้นตามอำเภอใจหรือโดยบังเอิญ หากแต่เป็นเพราะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันนั้นสื่ออุดมการณ์ที่แตกต่างกัน”

การใช้ภาษาที่ปิดบังอำพรางหรือคลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริงของสื่อมวลชนนั้นจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจในประเด็นต่างๆที่คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้เช่นกัน ความเป็นจริงแล้วสื่อมวลชนมีหน้าที่สำคัญในการนำเสนอ “ความจริง” ให้แก่ผู้รับสาร แต่ด้วยผู้ส่งสารเองก็เป็นสมาชิกหนึ่งในสังคมเช่นกัน ทำให้บางครั้งอาจมีการนำเสนอข้อคิดเห็น การสรุป หรือ การวินิจฉัยที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นความจริงและอาจเป็นเพียงความเห็นส่วนตัวหรือเฉพาะกลุ่ม จึงทำให้เนื้อหาที่ปรากฏบางส่วนถูกบิดเบือนจนคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงหรือสะท้อนความเป็นจริงไม่ครบถ้วน โดยโคไซสกี และ จอห์นสัน (Koezybski and Johnson, 1958, อ้างถึงใน Severin and Tankard, 1992: 72) ได้แบ่งประเภทของลักษณะการใช้ภาษาที่อาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไว้เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

- 1) ระดับนามธรรมที่ตายตัว (Dead Level Abstraction) คือ การใช้ภาษาที่สื่อความหมายในลักษณะที่กว้างหรือแคบจนเกินไป ทำให้ผู้รับสารตีความไปในทางเดียว
- 2) การเหมารวมให้เป็นกลุ่มเดียวกัน (Undue Identification) คือ การใช้ภาษาที่ไม่มีการแยกแยะ หรือเฉพาะเจาะจงกับคนหรือเหตุการณ์ อาจก่อให้เกิดความคิดหรือความเข้าใจที่ผิดต่อคนหรือเหตุการณ์นั้นๆขึ้นได้
- 3) ลักษณะแบบสุดขั้ว (Two-Valued Evaluation) คือ การใช้ภาษาในลักษณะการประเมินบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ในลักษณะที่โน้มเอียงสุดขั้วไปด้านใดด้านหนึ่ง ทำให้เกิดการประเมินค่าและอคติทางความคิดขึ้นได้
- 4) การใช้ความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปตัดสิน (Unconscious Projection) คือ การใช้ภาษาโดยเอาตัวเองเป็นใหญ่แล้วสรุปว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ โดยไม่ได้อธิบายให้ชัดเจนว่าการสรุปดังกล่าวเป็นเพียงความเห็นส่วนตัวเท่านั้น จึงทำให้เกิดความเข้าใจที่เป็นผลจากความคิดของคนคนเดียวหรือความคิดของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับจากคนส่วนใหญ่ในสังคม

กล่าวได้ว่า เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่สื่อมวลชนใช้เพื่อเสนอภาพของสังคมหรือโลกภายนอก โดยการผลิตหรือถ่ายทอดความคิดและความเชื่อบางประการไปสู่ผู้อ่านก็คือ “ภาษา” ที่ใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารกันในสังคมนั่นเอง

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า สื่อมวลชนนั้นมีบทบาทและอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความคิดของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “หนังสือพิมพ์” เป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อความสนใจของคนในสังคมว่า หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันเป็นแหล่งสำคัญในการสร้างสิ่งที่เรียกว่า “กระแส” กระแสอาศัยภาษาเป็นตัวนำพา ทำให้ผู้คนต่างกลุ่มพูดคุยเรื่องเดียวกันและมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งคล้ายกัน และการปลูกเร้าอารมณ์ให้เกิดทัศนคติในเชิงบวกหรือเชิงลบ และอาจเปลี่ยนแปลงหรือทำให้เกิดพฤติกรรมบางอย่างได้

จากแนวคิดเรื่องหนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่าสื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีบทบาทสำคัญยิ่งสำหรับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมปัจจุบันซึ่งต้องการความสะดวกรวดเร็วในการรับข่าวสารข้อมูลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้รับได้ง่าย ราคาถูก และเป็นหลักฐานทางลายลักษณ์อักษรที่มีความคงทน หนังสือพิมพ์ถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมรีบเร่ง เนื่องจากผู้พิมพ์มีความจำเป็นต้องทำงานแข่งกับเวลา ต้องผลิตให้ทันต่อการจำหน่าย ดังนั้นการใช้ภาษาในการนำเสนอจึงมักมีข้อบกพร่องด้านไวยากรณ์ คุณธรรมต่อส่วนรวม บางครั้งมีการใช้คำที่แปลกแหวกแนวไปจากภาษามาตรฐาน ผู้วิจัยจึงจะนำแนวคิดดังกล่าวนี้ไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเฉพาะเรื่องลักษณะของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ด้วย นอกจากนี้ วาทกรรมหนังสือพิมพ์ยังถูกนำไปเผยแพร่ในสื่ออื่นๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ อีกกว้างขวาง จึงทำให้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์เข้าถึงคนได้ในวงกว้าง

2.1.5 แนวคิดเรื่องเพศภาวะและชายรักชาย (Gender and Male Homosexuality)

2.1.5.1 แนวคิดเกี่ยวกับเพศภาวะ (Gender)

West and Zimmerman กล่าวว่า “Gender is not something we are born with, and not something we have, but something we do.” หมายความว่า เพศภาวะ (เพศสภาพ) ไม่ใช่สิ่งที่เราเกิดมาตั้งแต่เกิดและไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่ แต่เป็นสิ่งที่เรากระทำหรือแสดงบทบาทนั้นๆ ออกไป นอกจากนี้ “gender” กับ “sex” มักจะมาด้วยกันอยู่เสมอ เพราะสังคมพยายามจับคู่พฤติกรรมกับเพศทางชีววิทยาที่ติดตัวมาแต่กำเนิด (Penelope and Sally, 2003:10)

ในขณะที่ “Sex” หรือเพศสรีระนั้น เป็นการจัดกลุ่มทางชีววิทยาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสืบพันธุ์ ในทางตรงกันข้าม “Gender” หรือเพศสภาวะนั้นเป็นสิ่งที่ประกอบสร้างจากความซับซ้อนของสังคมและเพศสภาวะเองก็เป็นสิ่งที่ประกอบเพศทางชีววิทยาเช่นกัน นอกจากนี้ความแตกต่างทางชีววิทยายังไปกำหนดขอบเขตของการแสดงออกของแต่ละเพศอีกด้วย เช่น ผู้หญิงมีความอ่อนโยน อ่อนหวาน ส่วนผู้ชายควรวางอำนาจให้ดูยิ่งใหญ่ เป็นต้น (Penelope and Sally, 2003:10)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า เพศสภาวะและเพศทางชีววิทยาหรือเพศสรีระนั้นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ “เพศสภาวะ” เป็นการแสดงบทบาทและพฤติกรรมทางสังคม และเป็นสิ่งที่บุคคลสามารถเลือกที่จะแสดงออกและปรับเปลี่ยนได้ ในขณะที่ “เพศสรีระ” เป็นการพิจารณาโดยใช้ลักษณะทางสรีระทางชีววิทยาเป็นสำคัญและเป็นสิ่งที่ได้รับมาโดยธรรมชาติ และโดยส่วนใหญ่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้สังคมมักยึดติดกับเพศสรีระทางชีววิทยาในการตัดสินและคาดหวังว่าเพศไหนควรมีลักษณะอย่างไร

Robert Goddard กล่าวว่า บทบาททางเพศ (Gender) นั้นเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) กล่าวคือ กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมจะสามารถอธิบายกลไกในการพัฒนาการของบทบาททางเพศด้วยวิธีเดียวกันกับการอธิบายกลไกในการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆของมนุษย์ ถึงแม้ว่าจะบ่งบอกได้ตั้งแต่เริ่มแรกว่าเด็กทารกเกิดขึ้นเป็นเด็กชายหรือเด็กหญิง แต่เด็กแรกเกิดเหล่านั้นก็ยังคงไม่มีสิ่งที่เรียกว่าบทบาททางเพศ (Gender) ในทันที จนกระทั่งได้เจริญเติบโตขึ้นโดยสังคมจะค่อยๆหล่อหลอมแบบอย่างพฤติกรรม (Model of behavior) ให้เหมาะสมกับเพศของคนผ่านสถาบันต่างๆของสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และรวมถึงสถาบันสื่อสารมวลชนด้วย โดยที่แบบอย่างพฤติกรรมนี้จะเหมือนกลไกในการกำหนดบทบาทที่มีความแตกต่างกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิง (วิชา สันทนาประสิทธิ์, 2553)

เมื่อเรากล่าวถึงคำว่า “เพศชาย” หรือ “เพศหญิง” นั้น จะหมายถึง การบ่งบอกเพศของมนุษย์ตามลักษณะทางชีววิทยา (biology) หรือบ่งบอกตามลักษณะทางสรีระภายนอกของร่างกาย แต่เมื่อไรก็ตามที่ต้องการจะกล่าวถึงบทบาททางเพศซึ่งสร้างขึ้นผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม เช่น ความเป็นชายและความเป็นหญิงนั้นจะเป็นความหมายของเพศสภาวะ เพศสภาพ หรือเพศสถานะ ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์เลือกที่จะแสดงออกในสังคม

ปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อเพศสภาวะ ได้แก่ ระบบความเชื่อ ศาสนา ค่านิยมทางสังคม ระบบการศึกษา กระบวนการขัดเกลาทางสังคม ภาษา วรรณกรรม คติชน

สื่อมวลชน ฯลฯ ปัจจัยเหล่านี้หล่อหลอมให้คนในแต่ละสังคมวัฒนธรรมมีความคาดหวังและวิถีปฏิบัติเกี่ยวกับ “ผู้ชาย” และ “ผู้หญิง” ที่แตกต่างกันออกไป

สำหรับงานวิจัยนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ไทยหรือสื่อสาธารณะซึ่งเป็นวาทกรรมสื่อชนิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการประกอบสร้างความหมายและความคาดหวังเกี่ยวกับเพศสถานะในสังคมไทยปัจจุบัน

2.1.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับชายรักชาย (Male Homosexuality)

เนื่องจากงานวิจัยนี้กล่าวถึง “ชายรักชาย” ที่หมายรวมถึง คนที่มีเพศสรีระ (sex) เป็นเพศชายแล้วมีรสนิยมทางเพศรักใคร่ชอบพอคนที่มิใช่เพศสรีระ (sex) เป็นเพศชายด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มที่รักเพศเดียวกัน (เกย์) กลุ่มที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ (กะเทย สาวประเภทสอง สตรีข้ามเพศ) เป็นต้น ในเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงกล่าวถึงความหมายของ “เกย์” เพื่อให้เห็นภาพชัดเจน เพราะตามความเข้าใจของคนในสังคมไทย อาจมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนและคลุมเครือ และไม่สามารถนิยามกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมรักเพศเดียวกันได้อย่างชัดเจน (Jackson, 1999; เทอดศักดิ์ ร่มจำปา, 2545; นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2551) บางคนอาจจะมองเกย์ไม่ต่างไปจากกะเทย ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากในระบบการแบ่งแยกเพศและบทบาททางเพศของสังคมไทยนั้น ไม่มีมีโนทัศน์เกี่ยวกับผู้ชายที่มีลักษณะภายนอกกิริยาอาการต่างๆที่เป็นผู้ชาย แต่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกัน สังคมไทยในอดีตไม่ได้มองว่าเกย์เป็นผู้ชายอีกแบบหนึ่งที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างออกไป แต่จะจัดให้เกย์รวมอยู่ในกลุ่มเดียวกับกะเทย (Jackson, 1995: 219)

ผู้วิจัยเห็นว่าคำจำกัดความของคำว่า “เกย์” และคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าเกย์นั้นคลุมเครือและทับซ้อนกัน และมักจะสร้างความสับสนกับคำว่า “กะเทย” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงและถูกใช้เรียกเหมารวมมาก่อนหน้านั้น ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรจะอธิบายความหมายของคำว่า “รักร่วมเพศ” หรือ Homosexual ให้ชัดเจน เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยต่อไป

การใช้คำว่า “รักร่วมเพศ” แทนความหมายของ “Homosexual” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า คำนี้ก่อให้เกิดการสื่อสารความหมายของกลุ่มคนรักเพศเดียวกันไปในทางลบ นที ธีระโรจน์พงษ์ (อ้างถึงใน สุพร เกิดสว่าง, 2546: 9) กล่าวถึง คำว่า “รักร่วมเพศ” ใช้กันมานานจนเป็นที่คุ้นเคยในวงการแพทย์ แต่กลุ่มรักร่วมเพศมักไม่ชอบคำนี้ เนื่องจากอาจทำให้คนเข้าใจผิดว่ากลุ่มนี้เป็นคนรักที่จะ “ร่วมเพศ” ผิดจากความหมายที่ต้องการคือ “รักเพศเดียวกัน”

เมื่อการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคนรักเพศเดียวกันได้ขยายวงกว้างขึ้น จึงได้เริ่มมีผู้เสนอให้ใช้คำว่า “ชายรักชาย” (บางกลุ่มอาจเรียก “ชายชอบชาย”) สำหรับ “รักร่วมเพศ” และ “ชายรักหญิง”

สำหรับ “รักต่างเพศ” ทั้งนี้การใช้คำเรียกที่ชัดเจนมากขึ้นไม่ก่อความเหมือนที่ผ่านมาก็เพื่อสื่อความหมายแทนคำว่า “รักร่วมเพศ” ที่อาจก่อให้เกิดความสับสนได้

ศ.นพ.วิทยา นาควัชระ (สัมภาษณ์: 2542 อ้างถึงใน กิ่งรัก อิงคะวัต, 2542: 1) ได้จำแนกกลุ่มชายรักชาย (Male Homosexual) ได้เป็น 3 กลุ่ม โดยแบ่งจากความรู้สึกพึงพอใจในเพศและการแสดงออกได้ดังนี้

1. Gay หมายถึง ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศชายด้วยกัน แต่ยังคงพึงพอใจในเพศชายของตนเอง การแต่งตัวเป็นผู้ชาย มีทั้งสุภาพเรียบร้อย จนถึงเหมือนผู้ชายทั่วไป
2. Transvestitism หมายถึง ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศชายด้วยกัน แต่ชอบการเลียนแบบพฤติกรรมของเพศหญิง แต่ไม่ได้แปลงเพศ
3. Transsexualism หรือ Transgender หมายถึง ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศชายด้วยกัน มีความต้องการเป็นเพศหญิง และแปลงเพศเป็นผู้หญิงแล้ว หรือที่เรียกว่า “สาวประเภทสอง”

นอกจากนี้เครือข่ายสังคมและเพศสัมพันธ์กลุ่มชายชอบชาย (2548) ยังได้ให้นิยามเกี่ยวกับกลุ่ม “ชายชอบชาย (ชชช.)” ว่าหมายถึง กลุ่มเพศชายที่รับรู้ว่าคุณเองมีเพศสำนึกไม่เป็นชายแท้ โดยสำนึกได้ว่า ตนเองมี “ความชอบชาย” ในลักษณะความนิยมทางเพศเช่นเดียวกับความนิยมเพศชายหรือหญิงระหว่างบุคคลที่เพศต่างกัน ดังปรากฏในสังคมโลกทั่วไป เช่น ชายจะชอบเพศหญิงและหญิงจะชอบเพศชาย ความสำนึกที่เป็นชายชอบชายจะสะท้อนออกมาทางการแสดงออกทั้งด้านความผูกพันทางอารมณ์ เพศสัมพันธ์และทางสังคม บุคคลกลุ่มนี้มักเรียกตัวเองว่า “ไบ” (มาจาก Bisexual) “เกย์” และ “กะเทย”

เมื่อมองความหมายของ “เกย์” ในภาพรวม จะเห็นได้ว่า เกย์มีจุดเริ่มต้นที่ความเป็นกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน และแยกออกมาเป็นกลุ่มชายที่รักเพศเดียวกันหรือ “ชายรักชาย” โดยมีผู้นิยามของเกย์ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

วิภา ตำนาดำรงกุล และวิชัย โปษยะจินดา (2548) นิยาม “เกย์” ไว้ว่า หมายถึง ชายซึ่งมีความนิยมทางเพศยึดมั่นอยู่กับเพศชาย มักจะแสดงออกที่สะท้อนสำนึกที่ผูกพันกับชาย ทั้งทางอารมณ์ เพศสัมพันธ์ และทางสังคม บุคคลในกลุ่มนี้มิได้มีเงื่อนไขกำหนดว่าจะไม่มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์กับผู้หญิง หรืออีกนัยหนึ่งบางคนอาจจะเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงก็ได้

สุไลพร ชลวิไล (2551) ได้แบ่งกลุ่มของเกย์ออกเป็น 3 กลุ่ม โดยแบ่งตามบทบาทการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่

1. เกย์คิง (gay king) หมายถึง เกย์ที่พึงพอใจกับบทบาททางเพศโดยการเป็นฝ่ายกระทำ เป็นฝ่ายสอดใส่อวัยวะเพศ หรือเป็นฝ่ายรุกเพียงอย่างเดียว (ภาษาอังกฤษ เรียกว่า top หมายถึง ฝ่ายที่อยู่ข้างบน)
2. เกย์ควีน (gay queen) หมายถึง เกย์ที่พึงพอใจกับบทบาททางเพศโดยการเป็นฝ่ายถูกระทำ เป็นฝ่ายที่ให้อีกฝ่ายสอดใส่อวัยวะเพศ หรือเป็นฝ่ายรับเท่านั้น (ภาษาอังกฤษ เรียกว่า bottom หมายถึง ฝ่ายที่อยู่ข้างล่าง)
3. เกย์ควิง (gay quing มาจากคำว่า queen รวมกับ king) หรือ โบท (both) หมายถึง เกย์ที่สามารถรับบทบาททั้งเป็นฝ่ายกระทำ หรือฝ่ายถูกระทำก็ได้ (ภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า versatile)

แม้ว่าการนิยามและการแบ่งกลุ่มเกย์ดังกล่าวแล้วข้างต้น จะนิยามและจัดแบ่งกลุ่มได้ด้วยหลายปัจจัย เช่น นิยามหรือจัดกลุ่มตามบทบาทพฤติกรรมทางเพศ หรือ ตามบทบาทที่แสดงออกให้เห็นภายนอกอย่างไรก็ตาม การนิยามคำว่า “เกย์” นั้นก็มีความหมายไปในแนวทางเดียวกัน คือ หมายถึง ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศชายด้วยกัน แต่ยังมีดีมันหรือมีความพึงพอใจในเพศชายของตนเอง การแสดงออกภายนอกมีทั้งสุภาพเรียบร้อย กระตุงกระต้าง จนถึงเหมือนผู้ชายทั่วไป

ส่วน “กะเทย” เป็นเสมือนภาพที่ตรงกันข้ามกับความเป็นผู้ชาย คือ ด้านพฤติกรรม จะชอบแต่งตัวเลียนแบบผู้หญิง วิธีการพูดจา กิริยาท่าทางกระเตียดไปทางผู้หญิง ด้านบทบาทการมีเพศสัมพันธ์ กะเทยจะแสดงบทบาทของฝ่ายหญิง และด้านบทบาททางสังคม กะเทยจะปฏิเสธการแต่งงาน แสดงบทบาทพ่อ เป็นผู้นำครอบครัว และเนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่มีความคิดว่า กะเทยเป็นบทบาทเดียวที่ถูกนำไปเปรียบเทียบกับผู้ชาย (Masculinity) โดยกะเทยจะมีบทบาทเป็นตัวแทนหลายๆของผู้หญิง และมีบทบาทในลักษณะเดียวกับเพศหญิงในการมีเพศสัมพันธ์ ในบางครั้งจึงเรียกว่า “สาวประเภทสอง” (ฐิติกร เตรยาภรณ์, 2543: 67)

น้ำทิพย์ แสงอ่อน (2554: 3) ได้ให้นิยามคำว่า “สาวประเภทสอง” ไว้ว่า “ชายที่มีเพศภาวะในลักษณะของความเป็นหญิงโดยแสดงบทบาททางเพศออกมาในรูปแบบพฤติกรรมของเพศหญิง แต่งตัวเป็นเพศหญิง ทั้งที่ผ่าตัดแปลงเพศแล้วและที่ยังไม่ได้ผ่าตัดแปลงเพศ”

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับชายรักชายนี้ นอกจากจะทำให้ผู้วิจัยได้เห็นความหลากหลายทางเพศที่มีอยู่ในสังคมแล้ว ยังทำให้ผู้วิจัยเข้าใจคำว่า “ชายรักชาย” และ “ความเป็นชายรักชาย” มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำความคิดเกี่ยวกับชายรักชายนี้นี้มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ว่าสังคมโดยเฉพาะสังคมไทยมองกลุ่มชายรักชายไปในทิศทางใด และมีลักษณะใดบ้าง และลักษณะเหล่านั้นมีผลต่อความคิดเกี่ยวกับชายรักชายของคนในสังคมอย่างไร

2.1.6 แนวคิดเรื่องภาพแทน (Representation)

แนวคิดเรื่องภาพแทนกับการศึกษาตัวบทในหนังสือพิมพ์นั้นมีความเกี่ยวข้องกันอย่างยิ่ง เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีหน้าที่หลักในการนำเสนอข้อเท็จจริง อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงเหล่านี้ก็ผ่านขั้นตอนการคัดสรรข้อมูลมาเพื่อนำเสนอสู่มวลชน ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงกลายเป็นข้อเท็จจริงผ่านการกรองของสื่อมวลชนซึ่งอาจไม่ใช่ข้อเท็จจริงทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายซึ่งตกอยู่ในสถานภาพการเป็นคนชายขอบหรือกลุ่มคนที่มีอำนาจน้อยทางสังคมยิ่ง น่าสนใจว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอภาพแทนให้แก่ชายรักชายไปในลักษณะอย่างไรบ้าง และนำเสนอภาพแทนเหล่านั้นเพื่อผลประโยชน์อะไรหรือไม่

ทั้งนี้ นักวิชาการแต่ละท่านใช้คำศัพท์เพื่อเรียกแทนคำว่า “Representation” เป็นภาษาไทยที่แตกต่างกัน เช่น “ภาพตัวแทน” (กาญจนา แก้วเทพ, 2545) “ภาพเสนอ” (เสนาะ เจริญพร, 2549) “ภาพแทน” (สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2551) เป็นต้น (ในงานวิจัยนี้จะใช้ว่า “ภาพแทน”)

ฮอลล์ (Hall, 1997: 16-17) ได้อธิบายความหมายของ “ภาพแทน” (Representation) ไว้ว่าเป็นผลผลิตแห่งความหมายของภาพในใจเรา โดยภาษามีส่วนสำคัญของกระบวนการให้ความหมาย นอกจากนี้ยังเป็นตัวเชื่อมระหว่างแนวคิด สัญลักษณ์ และภาษา ที่ทำให้เราให้ความหมายกับสิ่งต่างๆในโลกแห่งความเป็นจริงได้ ทั้งสิ่งของ ผู้คน เหตุการณ์ และความคิดที่เป็นนามธรรม อีกทั้งการแลกเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกของแต่ละวัฒนธรรม โดยสมาชิกของวัฒนธรรมเดียวกันมักจะมีความคิด ความรู้ และภาพในใจที่ทำให้พวกเขาคิด และมีความรู้สึกเกี่ยวกับโลกและการตีความโลก โดยผ่านรหัสทางวัฒนธรรมร่วมกัน การที่อารมณ์ ความคิด หรือแนวคิด และภาพในใจ แสดงออกเป็นภาพตัวแทนออกมานั้น เรียกว่า “ระบบแห่งภาพแทน” (System of representation)

ฮอลล์ ได้แบ่งแนวทางในการศึกษาเรื่องภาพแทนออกเป็น 3 แนวทางหลัก คือ

1. Reflective approach แนวทางการศึกษาภาพแทนที่เชื่อว่าภาพแทน คือ “ภาพสะท้อน” (reflective approach) โดยเชื่อว่า ความหมายอยู่ในวัตถุ ผู้คน ความคิด หรือเหตุการณ์ที่

อยู่บนโลกแห่งความจริง และภาษาทำหน้าที่เหมือนกับกระจก เพื่อสะท้อนความหมายที่แท้จริงซึ่งปรากฏบนโลก

2. Intentional approach แนวทางการศึกษาภาพแทนที่เชื่อว่าภาพแทน คือ “ความตั้งใจหรือเจตจำนง (intentional approach) โดยเชื่อว่า ผู้แต่ง ผู้พูด เป็นคนกำหนดความหมายต่างๆ บนโลกผ่านภาษาหรือคำต่างๆ จึงมีความหมายที่ผู้แต่งตั้งใจที่จะให้มีความหมาย
3. Constructionist approach แนวทางการศึกษาภาพแทนที่เชื่อว่าภาพแทน คือ “การประกอบสร้าง” (Constructionist approach) ความหมายผ่านภาษา โดยเชื่อว่า ไม่มีสิ่งใดหรือแม้กระทั่งปัจเจกบุคคลผู้ใช้ภาษาสามารถจะคงความหมายต่างๆ ในภาษาไว้ได้ สิ่งต่างๆ ไม่ได้มีความหมายใดๆ แต่เป็นเราที่สร้างความหมายขึ้นมา โดยการไ้ระบบภาพแทน ได้แก่ ความเข้าใจ (Concept) และสัญญาณ (Sign) ต่างๆ

(Hall,1997: 24-25)

สุรเดช โชติอุดมพันธ์ (2551: 3) กล่าวว่า “ภาพแทน (representation) ในวรรณกรรมไม่ใช่ภาพแทนของความจริงในอุดมคติ หากแต่เป็นภาพแทนจากมุมมองของผู้เขียนโดยเฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับกรอบวาทกรรมหนึ่งๆอย่างเลี่ยงไม่ได้”

วิลาลินี พิพิธกุล (2544) กล่าวว่า “ภาพตัวแทน (Representation) คือ ผลผลิตของความหมายในกระบวนการคิด ความเชื่อ ความรู้สึก อุดมการณ์ของเราผ่านการสื่อสาร โดยเป็นการเชื่อมโยงความคิดเข้ากับโลกแห่งความเป็นจริงหรือโลกแห่งจินตนาการ การร่วมวัฒนธรรมเดียวกันทำให้เรารับรู้ความหมายจากภาพตัวแทนเหมือนกัน นอกจากนี้ การที่ภาพตัวแทนมีความหมายก็เพราะมีความสอดคล้องกับบรรทัดฐานและคุณค่าที่คงอยู่แล้วในวัฒนธรรมนั้น”

กาญจนา แก้วเทพ (2545: 80) ได้สรุปแนวคิดเรื่องภาพแทนไว้ว่า “ภาพตัวแทนไม่ใช่สิ่งที่เป็นผลผลิตที่เคยเป็นอยู่หรือมีอยู่ หากแต่เป็นการประกอบสร้างขึ้นมาใหม่อยู่ตลอดเวลา (reproduce) ไม่ว่าจะป็นรูปภาพ ข้อเขียน หลักฐาน ซึ่งภาพตัวแทนจะออกมาเป็นอย่างไร ก็ย่อมแล้วแต่การให้คำนิยาม การเล่าเรื่อง หรือการพูดถึงสิ่งๆนั้นนั่นเอง”

ทั้งนี้ การเป็นภาพแทนไม่ใช่เป็นเพียงภาพที่สะท้อนของสิ่งที่มีอยู่ในโลกของความเป็นไปได้เท่านั้น การเน้นหนักเรื่องการสร้างตัวตนที่ไม่ใช่การค้นพบใหม่ของการเป็นตัวตนพื้นฐานและไม่ใช่ตัวตนภายนอก แต่จะอยู่ในรูปของ “ตัวแทน” ซึ่งสามารถบอกถึงสิ่งใหม่หรือเป็นการต่อยอดสิ่งเก่า

เช่น กลุ่มชายรักชายจะมีภาพที่ปรากฏในสังคมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผิดปกติ เบี่ยงเบน หรืออารมณ์รุนแรง เป็นต้น

นอกจากนี้ Burton (2002) ได้แบ่งประเภทของภาพแทนออกเป็น 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. Types หรือ ภาพแบบฉบับ คือ ภาพที่ถ่ายทอดออกมาซึ่งมีลักษณะจดจำได้ง่าย อาจพบได้ทั่วไปในละครโทรทัศน์ ภาพแทนแบบนี้ส่วนใหญ่รายละเอียดจะไม่ค่อยปรากฏให้เห็นอย่างกระจ่างชัดเจนนัก และนำไปใช้อธิบายทำความเข้าใจกับลักษณะของกลุ่มคนที่มีอยู่จริงในสังคมไม่ได้
2. Stereotypes หรือ ภาพตายตัว คือ ภาพที่มีความสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับเรื่องภาพแทน (Representation) ปัจจุบันคำว่า “การสร้างภาพตายตัว” (Stereotyping) นำมาใช้เพื่อหมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มคนที่ปรากฏซ้ำแล้วซ้ำเล่าอย่างต่อเนื่องในสื่อ มีความเกี่ยวข้องกับการเลือกเอาลักษณะที่เป็นจุดเด่นเพื่อเป็นภาพแทนของคนทั้งกลุ่ม ภาพตายตัวมีคุณสมบัติในการจดจำหรือระลึกได้ทันที โดยมักจะเสนอผ่านรายละเอียดสำคัญของลักษณะท่าทาง การปรากฏหรือรูปร่างภายนอก ภาพตายตัวจะผนวกเข้ากับสิ่งเหล่านี้ เป็นสารที่แฝงค่านิยม และนัยยะในการตัดสินคนหรือกลุ่มคน อย่างไรก็ตาม ภาพตายตัวไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งเลวร้าย แต่ภาพตายตัวจะเป็นลักษณะใดนั้นอยู่ที่การนำไปใช้และสิ่งที่เราตัดสินคุณค่า
3. Archetypes หรือ ภาพต้นแบบ คือ ภาพที่ฝังลึกลงไปในวัฒนธรรม ตัวอย่างภาพต้นแบบซึ่งเห็นได้ชัดคือ ภาพของวีรบุรุษ-วีรสตรี พระเอก-นางเอก ตลอดจนถึงผู้ร้าย ซึ่งเป็นภาพที่ฝังอยู่ในจิตใจของคนว่ามีฝ่ายดีก็ต้องมีฝ่ายไม่ดี และบางที่อาจสะท้อนความรังเกียจและอคติของคนในสังคม และภาพต้นแบบก็ไม่ได้จำกัดไว้ที่ประเภทของภาพยนตร์หรือละคร (genre) เฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง

ในด้าน เสนาะ เจริญพร (2548: 299) กล่าวว่า “ภาพเสนอ (representation) หมายถึง ภาพจำลองสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งนำเสนอผ่านวาทกรรมหรือประดิษฐภรณ์ทางวัฒนธรรมอื่นๆ ในฐานะที่ภาพจำลองนั้นสร้างขึ้นจากการคัดเลือก ประูแต่ง ชับเน้นคุณลักษณะบางอย่างจากความเป็นจริงตามคติความเชื่อและค่านิยมบางประการ รายละเอียดต่างๆที่ปรากฏในภาพเสนอหนึ่งๆจึงร่วมกันทำหน้าที่สื่อความหมายและคุณค่าอย่างใดอย่างหนึ่งในเชิงสังคมวัฒนธรรมเกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ” ภาพเสนอในความหมายของเสนาะจึงมิได้เป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าความจริงทั้งหมดเป็นอย่างไร เพราะไม่ใช่ภาพที่สะท้อนความจริงทุกประการออกมา เพียงแต่บอกให้ทราบว่าคนในสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งนั้นมีความคิด ความเชื่อ หรือให้ความหมายและคุณค่าต่อสิ่งที่ถูกนำเสนอขึ้นอย่างไร

ธีระยุทธ สุริยะ (2554: 9) ได้สรุปออกมาเป็นแนวคิดเรื่อง “ภาพตัวแทน” ไว้ดังนี้

- 1) สรรพสิ่งต่างๆ ไม่ได้มีความหมายในตัวเองแต่ความหมายนั้นเกิดจากการประกอบสร้าง และการประกอบสร้างความหมายของสรรพสิ่งทำให้เกิดภาพตัวแทน
- 2) ภาพตัวแทนไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงทั้งหมดแต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยผู้ผลิตเลือกหรือคัดสรรแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งให้โดดเด่นทั้งที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว
- 3) ภาพตัวแทนเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้คนในสังคมหรือคนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดมีความเชื่อหรือให้คุณค่าต่อสิ่งหนึ่งๆ
- 4) ภาพตัวแทนจะนำเสนอผ่านวาทกรรม และเมื่อไรก็ตามที่วาทกรรมได้รับการผลิตซ้ำอยู่เป็นประจำจะทำให้ภาพตัวแทนเหล่านั้นครองพื้นที่ได้มากตามไปด้วย
- 5) ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำเสนอและประกอบสร้างภาพตัวแทนเพราะภาษาสัมพันธ์กับความคิดและกำหนดการรับรู้ตลอดจนโลกทัศน์ของมนุษย์

จากการทบทวนแนวคิดเรื่องภาพแทน ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจว่า ภาพแทนเกิดจากการประกอบสร้างโดย “ภาษา” ที่ผู้ใช้ภาษาเป็นเสมือนผู้มีอำนาจโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำเสนอมุมมองความคิดของตนซึ่งอาจเป็นเพียงแง่มุมเดียวผ่านสื่อมวลชนก็ยิ่งทำให้เพิ่มพูนอำนาจในการสื่อสารนั้นๆ เนื่องจากผู้รับสารอาจถูกครอบงำโดยการรับและเชื่อมุมมองที่บุคคลบางกลุ่มเลือกหรือไม่เลือกนำเสนอมุมมองด้านใดด้านหนึ่งแก่ผู้รับสารอยู่บ่อยครั้ง ดังนั้น “ภาษา” และ “การเลือกนำเสนอ” จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างภาพแทนและมีผลต่อความคิดของคนในสังคมได้เช่นกัน ผู้วิจัยจึงจะแนวคิดนี้มาวิเคราะห์ว่าภาพแทนของกลุ่มชายรักชายที่ถูกสร้างผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีภาพใดบ้าง และแต่ละภาพสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายต่อไป

2.1.7 ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication)

ในการวิเคราะห์ภาษานั้นนอกเหนือจากต้องทำความเข้าใจตัวภาษาแล้ว สิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาก็มีความสำคัญอยู่ไม่น้อย เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ภาษาในลักษณะที่แตกต่างกันไป เราอาจกล่าวได้ว่า บริบทหรือลักษณะที่แวดล้อมการใช้ภาษาในแต่ละสถานการณ์นั้นสัมพันธ์กับรูปภาษาที่สื่อออกมาเสมอ

โฮมส์ (Hymes, 1974) ได้เสนอแนวความคิดและแนวทางการวิเคราะห์ตามแนวภาษาศาสตร์สังคม เรียกว่า การวิเคราะห์แนวชาติพันธุ์วรรณนา (Ethnography) ซึ่งมุ่งเน้นความเข้าใจชุมชนหรือวัฒนธรรมในมุมมองที่ใกล้เคียงกับเจ้าของชุมชนหรือวัฒนธรรมนั้น ดังนั้น โฮมส์จึงใช้แนวทางชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารในการศึกษารูปแบบการใช้ภาษาในชุมชนภาษาในแต่ละ

วัฒนธรรม โดยเน้นที่จะศึกษาเรื่องสามัตถิยะสื่อสารเป็นพิเศษ เนื่องจากการวิเคราะห์หากฎการพูด (rule of speaking) ผู้วิเคราะห์ต้องมีความคิดเบื้องต้นก่อนว่าผู้พูดมีสามัตถิยะในการสื่อสาร (communicative competence) ไม่ได้มีเพียงสามัตถิยะทางภาษา (linguistics competence) เท่านั้น ไทมส์มีแนวคิดที่ว่า ในเหตุการณ์สื่อสาร (communicative event) หนึ่งๆ ผู้พูดภาษาจะมีการใช้ภาษาในการสื่อสารไปตามวัตถุประสงค์ที่เขาต้องการ

คำว่า “Ethnography of Communication” ใช้เป็นครั้งแรกโดย Dell Hymes (เดลล์ ไทมส์) ในตอนแรกไทมส์ไม่ได้ใช้คำนี้ แต่ใช้คำว่า “Ethnography of Speaking” แต่ต่อมาไทมส์พิจารณาว่าคำว่า “Ethnography of Speaking” มีความหมายแคบเกินไป จึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า “Ethnography of Communication”

ไทมส์ (Hymes, 1974) ได้อธิบายคำว่า “Ethnography of Communication” ไว้ดังนี้

“The sociolinguistics with which we are concerned here contributes to the general study of communication through the study of the organization of verbal means and the ends they serve, while bearing in mind the ultimate integration of these means and ends with communicative means and ends generally.” (Hymes, 1974: 8)

จากคำอธิบายสรุปได้ว่า การศึกษาแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทางภาษาศาสตร์สังคมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการสื่อสารผ่านการศึกษาองค์ประกอบของวัจนภาษาและจุดมุ่งหมายที่ผู้ใช้ภาษาต้องการจะสื่อ และนำความหมายของวัจนภาษาเหล่านั้นมาตีความ

สรุปได้ว่า การศึกษาทางชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารเป็นการศึกษาที่มุ่งแสวงหารูปแบบของพฤติกรรมสื่อสาร ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ผู้ใช้ภาษาต้องทราบกฎที่ใช้ในการสื่อสาร กฎต่างๆที่ต้องใช้ในการปฏิสัมพันธ์ซึ่งเจ้าของภาษาแต่ละคนมีส่วนร่วมกัน รวมถึงกฎทางวัฒนธรรมและความรู้ที่เป็นพื้นฐานสำหรับปริบทและเนื้อหาของเหตุการณ์สื่อสาร และกระบวนการปฏิสัมพันธ์ ด้วยเหตุนี้ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารจึงเป็นการศึกษาบทบาทของภาษาในการสื่อสารของคนในชุมชน หรือการศึกษาโดยละเอียดถึงวิธีการใช้ภาษาในวัฒนธรรมต่างๆ โดยมีความคิดหลักในการวิเคราะห์ คือ เพื่อเข้าถึงพฤติกรรมพูดหรือการสื่อสารจากมุมมองของปริบทการสื่อสาร ได้แก่

- **ชุมชนการสื่อสาร (Speech community)** คือกลุ่มคนที่ใช้ภาษาหรือภาษาย่อยภาษาหนึ่งภาษาใดร่วมกันและรับรู้เข้าใจกฎเกณฑ์การตีความภาษาและการสื่อสารร่วมกัน (Hymes, 1974: 47)
- **สถานการณ์การสื่อสาร (Speech Situation / Communicative Situation)** เป็นบริบทของการสื่อสารซึ่งถือว่าเป็นหน่วยใหญ่ที่สุดในการวิเคราะห์แนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร สถานการณ์การสื่อสารนี้อาจจะยังคงเป็นสถานการณ์การสื่อสารเดียวกันถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนสถานที่ ถ้าหากมีกิจกรรมที่แตกต่างกันมากขึ้น และในหนึ่งสถานการณ์การสื่อสารจะประกอบไปด้วยเหตุการณ์การสื่อสารหลายเหตุการณ์ สรุปลักษณะคือ เหตุการณ์ทางสังคมซึ่งเกิดการสื่อสารขึ้น (Hymes, 1974: 51-52)
- **เหตุการณ์การสื่อสาร (Speech Event / Communicative Event)** เหตุการณ์การสื่อสารเป็นหน่วยพื้นฐานที่ใช้ในการพรรณนาทางชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร เหตุการณ์การสื่อสารหลายเหตุการณ์รวมกันเป็นหนึ่งสถานการณ์การสื่อสาร เหตุการณ์การสื่อสารเป็นหนึ่งเหตุการณ์การพูดที่มีหนึ่งวัตถุประสงค์ เหตุการณ์การสื่อสารหนึ่งๆนั้นจะประกอบด้วยกลุ่มขององค์ประกอบดังนี้ วัตถุประสงค์ เรื่องที่พูด ผู้ร่วมสถานการณ์ วิธภาษา (variety) ที่ใช้ ทำนองเสียง กฎที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์ และกาลเทศะเดียวกัน นอกจากนี้เหตุการณ์การสื่อสารแต่ละเหตุการณ์จะต้องมีขอบเขตที่ใช้แสดงเหตุการณ์การสื่อสารเสมอ สรุปลักษณะคือ เหตุการณ์ที่ผู้พูดใช้ภาษาเพื่อสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่เขาต้องการ (Hymes, 1974: 52)
- **วัจนกรรมการสื่อสาร (Speech Act / Communicative Act)** ภาษาที่สื่อเจตนาของผู้สื่อสาร (Hymes, 1974: 52)

ไฮม์ส์ (Hymes, 1974: 53-62) ได้เสนอตัวแบบที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ภาษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) เพื่อความสมบูรณ์และสะดวกในการวิเคราะห์ จึงสรุปเป็นคำย่อว่า SPEAKING เพื่อช่วยในการจดจำ ตัวอักษรแต่ละตัวในคำนี้เป็นอักษรต้นของชื่อองค์ประกอบของการสื่อสารทั้ง 8 ประการ ที่ต้องวิเคราะห์ตามทฤษฎี ดังนี้

1. **Setting หรือ Scene** คือ กาลเทศะ หรือ ฉาก ซึ่ง กาลเทศะ หมายถึง เวลาและสถานที่ ซึ่งเป็นสภาวะแวดล้อมทางกายภาพของเหตุการณ์การสื่อสาร และ ฉาก หมายถึง สภาวะแวดล้อมที่เป็นนามธรรม เป็นสิ่งที่สมมติขึ้น หรือมีผลทางด้านจิตใจด้วย (**อักษรย่อคือ S**)
2. **Participants** คือ ผู้ร่วมเหตุการณ์ หมายถึง ตัวผู้พูดและผู้ฟัง หรือ ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งทั้งสองฝ่ายอาจจะเล่นบทสลับกันได้ เช่น ฝ่ายหนึ่งพูด อีกฝ่ายหนึ่งฟัง และอาจเปลี่ยน

บทบาทเป็นฝ่ายที่ฟังมาทำหน้าที่เป็นฝ่ายพูดบ้าง เป็นต้น แต่ในบางเหตุการณ์ของการสื่อสาร ผู้พูดอาจจะพูดอย่างเดียวกันมี ผู้ฟังอาจจะฟังอย่างเดียวกันมี (**อักษรย่อคือ P**)

3. **Ends** คือ จุดมุ่งหมายของการสื่อสาร หมายถึง เป้าหมายของการสื่อสารหรือผลลัพธ์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ประสงค์จะได้ในการสื่อสาร (purposes - outcomes) และหมายถึง เป้าหมายหลักของทั้งเหตุการณ์สื่อสารด้วย (purposes - goals) (**อักษรย่อคือ E**)
4. **Act sequence** คือ การลำดับวัจนกรรมสื่อสาร หมายถึง รูปแบบ (Message form) และเนื้อหาของคำพูด (Message content) ได้แก่ ถ้อยคำที่ใช้นั้นคืออะไร ใช้อย่างไร เรียงลำดับอย่างไร ในการวิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์จะวิเคราะห์หน่วยของถ้อยคำเรียกว่า วัจนกรรมซึ่งหมายถึง ถ้อยคำที่ใช้สื่อความหมายตามเจตนาของผู้พูด โดยการเรียงลำดับการเกิดก่อนหลังของวัจนกรรมสื่อสารนั้นจะต้องเป็นการเรียงลำดับตามกฎของการสื่อสารของสังคมด้วย (**อักษรย่อคือ A**)
5. **Key** คือ น้ำเสียงซึ่งเป็นเสมือนกุญแจที่ช่วยให้เข้าใจการสื่อสาร หมายถึง การใช้น้ำเสียง ลักษณะท่าทาง อารมณ์ หรือสีหน้า ในการสื่อสาร และสื่อสารแบบเอาจริงเอาจัง แบบโอ้อ่า หลอกลวง แบบเยาะเย้ย แบบถากถาง แบบยิ่งใหญ่ แบบโอ้อวด เป็นต้น หรือเป็นรูปแบบของการสื่อสารนั่นเอง (**อักษรย่อคือ K**)
6. **Instrumentalities** คือ เครื่องมือในการสื่อสาร หมายถึง การเลือกวิธีการสื่อสาร หรือช่องทางการสื่อสาร (Channels) เช่น การพูดปากเปล่า การเขียน การเขียนโทรเลข สัญญาณธง ไฟจราจร โทรศัพท์ จดหมาย เป็นต้น และรวมไปถึงการเลือกใช้วิธภาษาหรือการอธิบายว่าภาษาที่ใช้ในการสื่อสารนั้นเป็นแบบใด (Forms of speech) มีลักษณะอย่างไร กล่าวคือใช้ภาษามาตรฐานหรือภาษาย่อย ใช้ทำเนียบภาษาใด เช่น ภาษาเป็นทางการ ภาษากฎหมาย ภาษาโฆษณา หรือมีการสลับภาษาหรือไม่ (**อักษรย่อคือ I**)
7. **Norms of Interaction & Norms of Interpretation** คือ บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และบรรทัดฐานของการตีความ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของการสื่อสารหรือการพูด ที่ผู้พูดหรือผู้ส่งสารใช้เมื่อมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้ฟังหรือผู้รับสาร กฎเหล่านี้ต้องตีความโดยอาศัยความรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของคนในสังคมนั้นๆ เช่น ความค่อนหรือความดั่งของการพูด ความเงิบ การใช้ภาษาท่าทาง การมองตาผู้ฟัง การใช้มือประกอบการพูด กลวิธีการสื่อสารเหล่านี้ผู้วิเคราะห์ต้องตีความโดยอาศัยวัฒนธรรมของผู้สื่อสารด้วย (**อักษรย่อคือ N**)
8. **Genre** คือ ประเภทของการสื่อสาร หมายถึง ประเภทหรือชนิดของถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น บทร้อยกรอง นิยาย นิทาน สุภาพคดี คำพังเพย คติพจน์ ปริศนาคำทาย บทสวด

มนต์ สุนทรพจน์ ปาฐกถา โฆษณาทางวิทยุ โฆษณาทางโทรทัศน์ รูปแบบของจดหมาย บท
บรรณาธิการ (อักษรย่อคือ G)

และโฮมส์ยังกล่าวอีกว่า เราสามารถเห็นภาพรวมของเหตุการณ์สื่อสารได้อย่างชัดเจน หาก
เราวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสารดังกล่าวเหล่านี้ได้ทั้งหมด

เพราะฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า การศึกษาแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร จึงเป็นการศึกษา
ภาษาที่สื่อสารในวัฒนธรรมหนึ่งๆ โดยมุ่งเน้นความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาและบริบททาง
วัฒนธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารของ โฮมส์ (Hymes, 1974) ที่ผู้วิจัยได้
กล่าวถึงนี้ ผู้วิจัยจะนำกรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสาร (SPEAKING) มาใช้ในการ
วิเคราะห์การสื่อสารผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในระดับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม เพราะในระดับ
วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการ
บริโภคตัวบทซึ่งเป็นกรอบที่ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารสนใจเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อให้เห็น
ภาพรวมของการสื่อสารได้ชัดเจนขึ้น และนำไปสู่การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ต่อไป

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภาษาและอุดมการณ์

กฤษดาวรรณ หงส์ลดาธรรม (2543) ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยหรือ
“ชาวเขา” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน และสยามรัฐ พบว่า กลวิธีทางภาษาที่ใช้
ได้แก่ การเรียกชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ม้ง หรือ กะเหรี่ยง ให้ภาพว่าชาวเขาทั้งกลุ่มเป็นผู้กระทำ
ความผิด การใช้ข้อสมมติเบื้องต้นเป็นเครื่องมือ เช่น การใช้คำว่า “อีก” แสดงนัยว่าการกระทำเช่นนั้น
เคยเกิดขึ้นแล้ว กลวิธีนี้ยังเกิดจากการใช้โครงสร้างกลายเป็นนามวลี (Nominalization) ซึ่งเป็นสิ่งที่
แสดงนัยอย่างชัดเจนว่ามีอะไรเกิดขึ้น เช่น “การผลิตและจำหน่ายยาบ้าของชาวเขาเผ่าม้ง” เป็น
นามวลี แสดงว่าชาวเขาเผ่าม้งผลิตและจำหน่ายยาบ้า การบรรยายเกินจริง เน้นการแต่งเติมสีสันเพื่อ
บรรยายภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น สาวนักเที่ยว ขาขาดสยอง โจรกะเหรี่ยง เผ่นข้ามแดน การ
เสนอภาพชาวเขาในฐานะที่เป็นผู้กระทำ การนำเสนอภาพชาวเขาว่าเป็นผู้กระทำ เช่น “ม้ง” บุกรป่า
สงวนฯ ปัญหาใหญ่-แก้ไม่ตกของเมืองกล้วยไข่ สำหรับอุดมการณ์ที่พบเป็นการแสดงให้เห็นว่า
หนังสือพิมพ์มีความคิดในด้านลบกับชนกลุ่มน้อย แสดงให้เห็นว่า ชาวเขาเป็นคนอื่นไม่ใช่พวกเดียวกับ
เรา และการผลิตซ้ำของหนังสือพิมพ์ย่อมมีผลกับความคิดของผู้อ่านด้วย

งานวิจัยของกฤษดาพรรณนี้ทำให้เห็นแนวทางของการศึกษาภาษากับอุดมการณ์ผ่านสื่อสาธารณะอย่างหนังสือพิมพ์เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสะท้อนความคิดของผู้เขียนหนังสือพิมพ์ในฐานะที่เป็นเหมือนกระบอกเสียงของคนในสังคมออกมาสู่สาธารณชน และทำหน้าที่ผลิตซ้ำและตอกย้ำความคิดเหล่านั้นให้คงอยู่ต่อไปซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย เนื่องจากแหล่งข้อมูลได้มาจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเช่นเดียวกัน ประเด็นที่ศึกษาเป็นประเด็นเกี่ยวกับกลุ่มคนชายขอบเหมือนกัน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงสามารถนำความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เห็นอุดมการณ์ที่ซ่อนอยู่ในการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย และที่สำคัญยังทำให้รู้เท่าทันวาทกรรมที่หล่อหลอมความคิดของคนในสังคมอีกด้วย

Panpothong (2007) ในงานวิจัยเรื่อง Being unattractive is like having a disease: on the advertising discourse of cosmetic surgery in Thai ได้เก็บข้อมูลจากโฆษณาในนิตยสาร 4 ชื่อฉบับ ตั้งแต่เมษายน 2549 – มีนาคม 2550 และแผ่นพับโฆษณาคลินิกศัลยกรรมเสริมความงาม เพื่อศึกษาวิเคราะห์อุดมการณ์จากวาทกรรมโฆษณาศัลยกรรมเสริมความงามภาษาไทยตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์เกี่ยวกับศัลยกรรมเสริมความงามจากวาทกรรมโฆษณา ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์ การใช้มูลบท การใช้อุปลักษณ์ การอ้างถึง และการใช้ถ้อยคำที่ยกมา วาทกรรมโฆษณาเหล่านี้พยายามให้นิยามคำว่า “ศัลยกรรมเสริมความงาม” เสียใหม่ว่าเป็น “การรักษาที่มีความจำเป็น” ทำให้การทำศัลยกรรมเป็นสิ่งที่ “ต้องทำ” มิใช่เป็นเพียงแค่ “ทางเลือก” ที่ใครจะเลือกหรือไม่เลือกทำก็ได้เท่านั้น

งานวิจัยของ Panpothong ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่า สื่อมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมความคิดของคนในสังคมให้เป็นไปในทางที่สื่ออยากให้เป็น นับได้ว่าเป็นการครอบงำอย่างหนึ่ง โดยอุดมการณ์เป็นสิ่งที่แฝงอยู่ในตัวภาษาของสื่อเหล่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยตรงที่สื่อพยายามหล่อหลอมความคิดของคนในสังคมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของคนในสังคม ผู้วิจัยจึงได้นำความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย

สุคนธ์รัตน์ สร้อยทองดี (2552) ได้ศึกษาวิเคราะห์การนำเสนออุดมการณ์ความเป็นแม่ในวาทกรรมโฆษณาในนิตยสารสำหรับครอบครัว ผลการวิจัยพบว่า โฆษณาในนิตยสารสำหรับครอบครัวมีการนำเสนอ 2 รูปแบบ คือ โฆษณาที่สื่อความทางธุรกิจโดยตรง และบทความเชิงโฆษณาสำหรับกลวิธีทางภาษาพบ 2 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีทางวัจนภาษาประกอบด้วย กลวิธีการกล่าวอ้าง การเลือกใช้คำศัพท์ การใช้อุปลักษณ์ การใช้มูลบท และการเล่าเรื่อง ในส่วนของกลวิธีทางอวัจนภาษา

ประกอบด้วยการใช้ความหมายของภาพ การใช้ขนาดของตัวอักษร และการใช้สี กลวิธีทางภาษาเหล่านี้ สะท้อนความคิดหรืออุดมการณ์เกี่ยวกับแม่ ได้แก่ แม่ คือ ผู้ที่เหมาะสมกับหน้าที่ดูแลลูกมากที่สุด แม่ต้องไฝหาความรู้ แม่ต้องเก่งรอบด้าน และแม่ต้องสวยและอ่อนเยาว์อยู่เสมอ ทั้งนี้วาทกรรมโฆษณาแนะนำเสนอความคิดเกี่ยวกับแม่ข้างต้น เพื่อเชื่อมโยงกับการบริโภคสินค้าว่า การเลือกใช้สินค้าตามวาทกรรมโฆษณานำเสนอสามารถเติมเต็มบทบาทการเป็นแม่ได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้การนำเสนอความคิดเกี่ยวกับแม่ โดยเฉพาะความคิดที่ว่า แม่เป็นผู้ที่เหมาะสมกับหน้าที่ดูแลลูกมากที่สุด และแม่ต้องเลี้ยงดูลูกอย่างดีที่สุดนั้น เป็นการตอกย้ำความคิดเรื่องแม่ในอุดมคติให้คงอยู่ในสังคมต่อไป

จากการทบทวนงานวิจัยของสุนทรรัตน์ จะเห็นได้ว่าสื่อพยายามใช้กลวิธีทางภาษาในการตอกย้ำความคิดของความเป็นแม่ในอุดมคติว่าต้องเป็นเช่นที่โฆษณابอก แต่ในความเป็นจริงแล้วแม่อาจไม่ได้มีลักษณะอย่างที่โฆษณานำเสนอทุกคนไป ผู้วิจัยได้นำความรู้เรื่องอุดมการณ์ความเป็นแม่นี้มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย โดยมองในมุมที่อุดมการณ์เป็นความคาดหวังของสังคมว่าอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่หนังสือพิมพ์พยายามนำเสนอ นั้นเป็นอย่างไรบ้าง และสังคมคาดหวังอะไรจากกลุ่มชายรักชาย

ศิริพร ภัคติผาสุข (2553) ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมความเป็นผู้หญิงในนิตยสารสุขภาพและความงามภาษาไทยโดยใช้มุมมองวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ วัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ มุ่งวิเคราะห์อุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นผู้หญิงในบทความแนะนำวิธีการ (How to) และโฆษณาและบริการในนิตยสารสุขภาพและความงามภาษาไทย รวมทั้งยังวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้สื่ออุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นหญิงในกลุ่มข้อมูลดังกล่าวด้วย ผลการวิจัยพบว่า บทความแนะนำวิธีการ (How to) และโฆษณาเหล่านั้นถ่ายทอดอุดมการณ์หลักเกี่ยวกับผู้หญิงที่พึงประสงค์ กล่าวคือ ผู้หญิงที่พึงประสงค์คือ ผู้หญิงที่มีรูปลักษณ์บางอย่างซึ่งได้รับการนิยามว่าเป็นเครื่องบ่งบอกความสวยสุขภาพดี อาทิ รูปลักษณ์ที่ดูอ่อนเยาว์ เรือนร่างที่ผอมเพรียว ผิวขาวกระจ่างใส เป็นต้น ในขณะที่รูปลักษณ์ที่ตรงกันข้ามกับลักษณะที่พึงประสงค์โดยเฉพาะความชรา และความอ้วน ถูกนำเสนอว่าเป็นปัญหาและศัตรู ผู้หญิงที่มีรูปลักษณ์ที่ไม่พึงประสงค์เหล่านี้กำลังประสบปัญหา และขาดความมั่นใจ นอกจากนี้การปรับเปลี่ยนร่างกายเพื่อให้มีรูปลักษณ์ที่ดีสามารถกระทำได้อย่างง่ายดาย และมีประสิทธิผล หากปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในด้านการดูแลสุขภาพและความงาม หรือพึงพลังมหัศจรรย์ของสินค้าและบริการที่นำเสนอโฆษณา ดังนั้นผู้หญิงควรจะปรับปรุงตนเองเพื่อที่จะเป็นคนที่ดีกว่า สำหรับกลวิธีทางภาษานั้นพบว่า มีการใช้กลวิธีทางภาษาหลายกลวิธีเพื่อสื่อความคิดเชิงอุดมการณ์ดังกล่าว ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์แบบต่างๆ การใช้มูลบท การใช้อุปลักษณ์ การกล่าวอ้างว่าเป็นความจริงสำหรับผู้หญิง การกล่าวเกินจริง และการสร้างสหพท จึงได้ออกมาเป็นบทสรุป

ที่ว่า วาทกรรมในนิตยสารสุขภาพและความงามมีบทบาทในการประกอบสร้างและสื่อชุดความคิดว่า ด้วย “ผู้หญิงสวยแบบสุขภาพดี”

จากการทบทวนงานวิจัยของศิริพร ทำให้ผู้วิจัยได้ตระหนักว่า ผู้หญิงกับความงามเป็นสิ่งคู่กัน ผสานกับปัจจัยกระแสนิยมอย่างกระแสรักสุขภาพ ทำให้เกิดอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นหญิงที่สะท้อนออกมาผ่านการใช้ภาษาในโฆษณาเหล่านั้น และทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า แท้จริงแล้วการใช้ภาษาไม่ได้เกิดขึ้นเพียงเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการครอบงำความคิดของผู้อ่านให้เชื่อตามที่ผู้ผลิตตัวบทพยายามจะสื่ออีกด้วย ผู้วิจัยจึงได้นำเรื่องอุดมการณ์ของความเป็นหญิงซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสภาพมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยที่เกี่ยวกับเพศสภาพเช่นเดียวกัน แต่เป็นเพศสภาพที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคมมากเท่าเพศหญิง ผู้วิจัยจึงต้องการจะพิจารณาว่าอุดมการณ์เกี่ยวกับชายรักชายที่ถ่ายทอดผ่านสื่อมีอะไรบ้าง โดยนำอุดมการณ์ความเป็นหญิงดังกล่าวมาเป็นแนวทางช่วยในการพิจารณาว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ (2553) ศึกษาวิเคราะห์อุดมการณ์ความเป็นชายในวาทกรรมโฆษณาสินค้าและบริการสำหรับผู้ชายในนิตยสารผู้ชาย โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก โฆษณาสินค้าและบริการสำหรับผู้ชายในนิตยสารผู้ชายจำนวน 4 รายชื่อฉบับ ได้แก่ GM, FHM, Men's health และ Crush ที่วางจำหน่ายระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ปีพ.ศ. 2552 ตามกรอบความคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อสื่ออุดมการณ์ความเป็นชายมี 2 กลวิธี คือ 1. กลวิธีทางวัจนภาษา ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การอ้างถึง การใช้อุปลักษณ์ การใช้มูลบท การใช้คำถามวาทศิลป์ การกล่าวเกินจริง การใช้สัทบท และการยืนยันด้วยคำสัมภาษณ์ของดารารหรือผู้มีชื่อเสียง 2. กลวิธีทางอวัจนภาษา ได้แก่ การใช้ภาพและสีประกอบการโฆษณา กลวิธีทางภาษาทางภาษาดังกล่าวประกอบสร้างอุดมการณ์ว่า ผู้ชายต้องมีรูปลักษณ์ที่ดูดีอย่างไม่มีที่ติ ผู้ชายต้องมีบทบาทในพื้นที่สาธารณะ ผู้ชายต้องเป็นสุขภาพบุรุษ และเรื่องเพศเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตผู้ชาย ทั้งนี้วาทกรรมโฆษณาก็ยังไม่ลืมนำเสนอว่า สินค้าและบริการเป็นตัวช่วยที่ดีที่สุดที่จะทำให้ผู้ชายเป็นผู้ชายที่สมบูรณ์แบบได้

จากการทบทวนงานวิจัยของวุฒินันท์จะเห็นได้ว่า อุดมการณ์ของความเป็นชายในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากความเป็นชายในสมัยก่อน กล่าวคือ มีการดูแลตัวเองมากขึ้น มีพฤติกรรมที่อ่อนโยนมากขึ้นแต่ไม่ได้ชอบเพศชายด้วยกัน สำหรับงานวิจัยเรื่องอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายได้ศึกษาอุดมการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศสภาพโดยอาศัยกรอบวาทกรรมเชิงวิพากษ์และวิเคราะห์จากกลวิธีทางภาษาต่างๆเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ภาษาและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย

งานวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นเป็นการศึกษาตามแนวทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า “ภาษา” เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสนออุดมการณ์ และวาทกรรมสื่อมวลชนไม่ได้เป็นเพียงกระจกสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม แต่ยังเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ บางประการ และหล่อหลอมความคิดและชี้นำพฤติกรรมของคนในสังคม ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ภาษากับอุดมการณ์มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีวาทกรรมเป็นเครื่องมือในการผลิตซ้ำอุดมการณ์ต่างๆ ของกลุ่มให้คงอยู่ต่อไป การศึกษาเรื่องอุดมการณ์จึงช่วยให้เราตระหนักและเข้าใจปรากฏการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนวิถีปฏิบัติต่างๆ ที่ปรากฏขึ้นในสังคมได้อย่างชัดเจนและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

2.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวาทกรรมหนังสือพิมพ์

Traber and Davies (1991) ได้ศึกษารายงานข่าวของหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริกา กรณีข่าวสงครามอ่าวเปอร์เซีย พบว่า มีการเสนอข่าวบิดเบือนไปจากความเป็นจริง โดยเกิดจากปัจจัย 4 ประการ คือ 1) ความรักชาติ เกรงว่าสหรัฐอเมริกาจะแพ้ เพื่อนร่วมชาติต้องล้มตาย จึงทำให้เสนอข่าวของ 2 ฝ่ายไม่เท่ากัน และเลือกเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์กับสหรัฐอเมริกา 2) อำนาจอธิปไตยและแหล่งข่าวที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จากกรณีสงครามอ่าว พบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐปิดบังข่าวและให้ข้อมูลผิดๆ และบิดเบือน แก่สื่อมวลชน 3) เสนอแต่ข่าวการตัดสินใจของนักการเมืองและทหาร โดยละเลยความคิดเห็นของประชาชน 4) สร้างภาพในใจที่เป็นลบ (stereotype) ของความเป็นศัตรูให้แก่ฝ่ายตรงข้าม ปัจจัยทั้ง 4 ประการดังที่กล่าวมานี้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริการณีข่าวสงครามอ่าวเปอร์เซียมีความบิดเบือนไปจากความเป็นจริง

งานวิจัยของเทรเบอร์และเดวีส์ทำให้เห็นว่า การรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ได้มาจากอำนาจในสังคม ฉะนั้นการรายงานข่าวจึงสามารถบิดเบือนได้เพราะการรายงานข่าวนั้นจะออกมาในทิศทางใดก็ต้องขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้เขียน ทัศนคติของหนังสือพิมพ์ และทัศนคติของผู้เขียนในฐานะที่เป็นตัวแทนของคนในสังคม ฉะนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยเรื่องอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในวาทกรรมหนังสือพิมพ์ไทย เนื่องจากการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์นั้นไม่ได้นำเสนอแต่ข้อเท็จจริง แต่ก็นำเสนอทัศนคติที่ผู้เขียนในฐานะตัวแทนของสังคมมีต่อเรื่องหรือกลุ่มคนที่เขียนถึงด้วย

Flowerdew (1997) ได้ศึกษาวาทกรรมข่าวโดยอาศัยข้อมูลจากฐานข้อมูลข่าวหนังสือพิมพ์ South China Morning Post (SCMP) ของฮ่องกง ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 1999 – 19 สิงหาคม 2000 ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดเหตุการณ์สำคัญขึ้นในฮ่องกง คือ การที่อังกฤษจะคืนเกาะฮ่องกงให้แก่ประเทศจีน ฮ่องกงภายหลังกลับเป็นของจีนแล้วจะถูกจัดเป็นเขตการปกครองพิเศษ โดยแยก

ระบบการปกครอง กฎหมาย และเศรษฐกิจ ออกจากจีนแผ่นดินใหญ่ ทำให้มีผู้อพยพจากประเทศจีนมายังฮ่องกงเพิ่มมากขึ้น และทำให้เกิดปัญหากรณีความแตกต่างเรื่องการได้รับสิทธิอยู่อาศัย (right-of-abode) รัฐบาลฮ่องกงในขณะนั้นมองว่าผู้อพยพจากแผ่นดินใหญ่เป็น “พวกเขา” ที่แตกต่างจาก “พวกเรา” คือ ชาวฮ่องกงโดยสิ้นเชิง และมีแต่จะนำปัญหามาให้ จากการศึกษาวิธีการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ พบว่า เครื่องมือต่างๆที่หนังสือพิมพ์ South China Morning Post (SCMP) เลือกใช้เสนอข่าวผู้อพยพด้วยการเสนอภาพลบ (Negative other presentation) การทำให้หวาดกลัว (Scare tactic) การตำหนิผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ (Blaming the victim) และการทำลายความน่าเชื่อถือ (Delegitimation) ไม่ว่าจะ เป็นกลวิธีทางภาษา ทางอรรถศาสตร์ ทางวจนปฏิบัติศาสตร์ หรือการใช้อุปลักษณ์ ล้วนแล้วแต่มีส่วนทำให้ทราบว่าหนังสือพิมพ์ South China Morning Post (SCMP) นั้นนอกจากจะทำหน้าที่เสนอข่าวแล้ว ยังได้มีส่วนสร้าง “ภาพ” ของ “ผู้อพยพ” ในทางลบ เพื่อเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลด้วย

งานวิจัยของฟลาวเวอร์ดีว ใช้วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มาเป็นเครื่องมือในการศึกษาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ และศึกษากลวิธีทางภาษาจนทำให้ทราบว่า แท้จริงแล้วหนังสือพิมพ์ไม่ได้ทำหน้าที่ที่เพียงการนำเสนอข่าวสารเพียงอย่างเดียว แต่ยังทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลหรือประชาชนอีกด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในวาทกรรมหนังสือพิมพ์ไทยที่ศึกษากลวิธีทางภาษาเพื่อวิเคราะห์ว่า หนังสือพิมพ์นอกจากนำเสนอข่าวสารแล้วยังมีส่วนในการตอกย้ำอุดมการณ์ความเป็นชายรักชายในทัศนคติของคนภายนอกมองกลุ่มชายรักชายอย่างไร ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดที่ได้จากงานวิจัยของฟลาวเวอร์ดีวนี้ มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

ฐิติกร เตรยากรณ์ (2543) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายรักร่วมเพศที่สะท้อนจากเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันไทยช่วงปี 2508-2543 ว่ามีลักษณะเป็นการสร้าง ดำรง หรือตอกย้ำแบบฉบับ (stereotype) และทัศนคติด้านลบต่อกลุ่มชายรักรักร่วมเพศ (anti-homosexual) ของคนในสังคมหรือไม่ อย่างไร โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรายวันในช่วงปีดังกล่าว มีลักษณะการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านลักษณะท่าทาง และด้านพฤติกรรมของชายรักรักร่วมเพศ และสาเหตุของพฤติกรรมรักร่วมเพศ เป็นการประกอบสร้าง ดำรง หรือผลิตและตอกย้ำแบบฉบับ (stereotype) และทัศนคติในแง่ลบต่อกลุ่มชายรักรักร่วมเพศของคนในสังคม เช่น การนำเสนอภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักรักร่วมเพศว่า เป็นแบบผู้หญิง การเสนอภาพลักษณ์ด้านพฤติกรรมแบบสำส่อน ผิดปกติทางจิต วิตถาร เป็นต้น ยกเว้นในส่วนการเสนอเนื้อหาด้านข้อมูลความคิดเห็นของแหล่งข่าว เนื่องจากหนังสือพิมพ์รายวันไทยจะเลือกนำเสนอในด้านเป็นกลาง ไม่ได้ตอกย้ำทัศนคติด้านลบของคนในสังคมไทย

งานวิจัยของฐิติกรนี้เป็นการศึกษาภาพของชายรักชาย (male homosexual) จากมุมมองของวาทกรรมกระแสหลัก คือ ใช้ข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นมุมมองของคนทั่วไปในสังคม ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดจากมุมมองในทิศทางที่คนในสังคมมองกลุ่มชายรักชายที่ได้จากการศึกษางานวิจัยนี้มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากมีทิศทางของมุมมองที่มองไปในทางเดียวกัน แต่ต่างกันที่งานวิจัยดังกล่าวมุ่งศึกษาเฉพาะเกย์และกะเทยเท่านั้น นอกจากนั้นยังเน้นศึกษาภาพลักษณ์ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ของกลุ่มดังกล่าวอีกด้วย แต่งานของผู้วิจัยจะศึกษาครอบคลุมผู้ที่มีเพศสรีระ (sex) เป็นเพศชาย แล้วรักใคร่ชอบพอผู้ที่มีเพศสรีระ (sex) เป็นชายเหมือนกับตนทั้งหมด เพื่อหาภาพแทนของชายรักชายที่หนังสือพิมพ์ต้องการนำเสนอว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ และท้ายที่สุดจึงนำไปสู่ชุดความคิดและอุดมการณ์ที่ครอบงำคนในสังคมและสื่อออกมาผ่านการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์

ชนกพร พัวพัฒนกุล (2548) ได้ศึกษาวิเคราะห์อุดมการณ์เกี่ยวกับ “เขมร” ในปริจเฉทหนังสือพิมพ์ไทย จากกรณีเหตุจลาจลเผาสถานทูตไทยในกัมพูชา พ.ศ. 2546 พบว่า ทั้งหนังสือพิมพ์ปริมาณและคุณภาพก็นำเสนอข่าวสอดคล้องกัน โดยมีกลวิธีภาษา 9 กลวิธี คือ การใช้ถ้อยคำ การใช้สมญา การใช้โครงสร้างทางวาทศิลป์ การใช้ข้อสมมติเบื้องต้นเป็นเครื่องมือ การใช้รูปประโยค การอ้างคำกล่าวของบุคคลอื่น การเล่าเรื่อง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการตัดและเน้นข้อความ โดยทั้ง 9 กลวิธีนี้ได้ทำให้เห็นอุดมการณ์เกี่ยวกับเขมร คือ เขมรด้อยปัญญา ป่าเถื่อน เป็นศัตรูของชาติ ต้องพึ่งไทย และไวใจไม่ได้ ทั้งหมดนี้มีความคิดหลักอยู่ที่อุดมการณ์ว่าด้วย สำนึกร่วมแห่งความเป็นชาติของคนไทยหรืออุดมการณ์ชาตินิยมซึ่งมีลักษณะแบ่งเขาและเรา โดยมองว่าชาติไทยเป็นฝ่ายที่เหนือกว่าเขมร

จากการทบทวนงานวิจัยของชนกพรจะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ไทยมีความสำคัญในการเป็นสื่อกลางในการรับรู้ข่าวสารของประชาชน และมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของคนในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ที่หนังสือพิมพ์รายวันนั้นเป็นเหมือนกระบอกเสียงของประชาชนส่วนใหญ่ในการนำเสนอข่าวซึ่งมีผลต่อความคิดของคนหนุ่มมาก สามารถกำหนดทิศทางความคิดของคนในสังคมได้อย่างแยบยล ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดที่ได้จากงานวิจัยนี้มาประยุกต์ใช้ในเรื่องการสื่อสารผ่านสื่อสาธารณะอย่างหนังสือพิมพ์ เพื่อให้เข้าใจถึงสื่อหนังสือพิมพ์มากยิ่งขึ้น

นิติพงศ์ พิเชฐพันธ์ (2553) ได้ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์เกี่ยวกับ “ไทย” และ “เขมร” ในวาทกรรมเหตุการณ์พิพาทเขาพระวิหาร พ.ศ. 2551 จากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย โดยศึกษาจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 9 ชื่อฉบับ ได้แก่ กรุงเทพฯ

ธุรกิจ คมชัดลึก ไทยรัฐ ไทยโพสต์ แนวหน้า ผู้จัดการรายวัน โพสต์ทูเดย์ และมติชน ผลการศึกษาปรากฏว่า มีการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอชุดความคิดเกี่ยวกับไทยและเขมร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลวิธีทางภาษาด้านอรรถศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์ ได้แก่ การเลือกใช้ศัพท์ การใช้อุปลักษณ์ การใช้นามนัย การใช้มุขลบท การใช้คำแสดงทัศนภาวะ การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน และการกล่าวอ้างเพื่อสร้างสทบท และ 2) กลวิธีทางภาษาด้านการเรียบเรียงความ ได้แก่ การใช้โครงสร้างของเรื่องเล่า และกลวิธีทางภาษาต่างๆ เหล่านี้เองที่นำเสนอชุดความคิดที่สำคัญเกี่ยวกับ “ไทย” และ “เขมร” ได้แก่ “เขมรมักสร้างปัญหาให้แก่ไทย” “เขมรใช้เล่ห์เพทุบาย” “ไทยดำเนินการตามกฎหมายเกณฑ์” “ไทยเปลื้องปล้ำให้แก่เขมร” ทั้งนี้หากตีความความหมายของคำศัพท์ที่พบในความถี่สูง จะทำให้เห็นความคิดที่ว่า “ไทยเหนือกว่าเขมร” กล่าวคือ แม้ว่าไทยเปลื้องปล้ำให้แก่เขมร แต่ไทยก็ยังมีคุณธรรมสูงกว่าเขมร เนื่องจากไทยดำเนินการตามกฎหมายเกณฑ์ในขณะที่เขมรใช้เล่ห์เหลี่ยม

จากการทบทวนงานวิจัยของนิติพงศ์ ทำให้ทราบว่าหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของคนไทย ไม่เพียงเท่านั้น หนังสือพิมพ์ยังสะท้อนความคิดบางอย่างของคนไทยส่วนใหญ่ผ่านหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อกลางระหว่างข่าวสารกับประชาชน งานวิจัยนี้เหมือนกับงานวิจัยเรื่องอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยตรงที่มองหนังสือพิมพ์ในฐานะที่เป็นกระจกสะท้อนความคิดของคนในสังคมว่ามีทัศนคติอย่างไรต่อเรื่องนั้นๆ งานวิจัยนี้จึงมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย เพราะทำให้เห็นมุมมองความคิดของคนไทยได้ชัดเจนขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยทั้งหมดข้างต้นจะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนนั้นมีอิทธิพลในการสร้างหรือเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของคนในสังคม ตลอดจนผลิต ผลิตภัณฑ์ และถ่ายทอดอุดมการณ์บางประการไปสู่ผู้บริโภคได้ โดยอาศัยเครื่องมือที่สำคัญคือ “ภาษา” ด้วยเหตุนี้ภาษาที่ใช้ในสื่อมวลชนจึงมิได้นำเสนอแต่ “ความจริง” เสมอไป บางครั้ง “ความจริง” ที่สื่อต้องการนำเสนออาจถูกบิดเบือนเพราะลักษณะเฉพาะบางประการของภาษาสื่อมวลชน ขณะที่บางครั้งผู้ใช้ภาษาในสื่อมวลชน เช่น นักข่าว บรรณาธิการ คอลัมนิสต์ ฯลฯ ก็สอดแทรกความรู้ ความคิด ความเชื่อ คุณค่า แบบฉบับ ค่านิยม หรืออุดมการณ์บางประการของตนในฐานะสมาชิกของกลุ่มทางสังคมหนึ่งๆ เข้าไปด้วย โดยที่ผู้อ่านเองก็อาจไม่ได้ตระหนักถึงบทบาทของสื่อในข้อนี้ เพราะเข้าใจว่าสิ่งที่นำเสนอ นั่นคือ “ความจริง” หรืออาจไม่ได้สะอึกใจเพราะผู้อ่านเองก็อยู่ภายใต้ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมบางประการเช่นเดียวกัน

2.2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชายรักชาย

กึ่งรัก อิงคะวัต (2542) ได้ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการบริโภค และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของกลุ่มชายรักชาย (เกย์) ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่ม

เกย์นั้นเป็นสังคมที่มีความหลากหลายในรูปแบบการดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับสังคมทั่วไป กลุ่มเกย์มีการเปิดรับสื่อที่หลากหลายทั้งสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมการบริโภคก็มีหลากหลายตั้งแต่ภาพที่ปรากฏเป็นตัวแทนกลุ่มมักเป็นเชิงลบ ทั้งๆที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตอีกหลายแบบที่ไม่ได้ถูกกล่าวถึง เช่น การตั้งใจทำงานให้สำเร็จ การประหยัดอดออม เป็นต้น

จากการทบทวนงานวิจัยของกิงรัก ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นรูปแบบการดำเนินชีวิตที่หลากหลายของกลุ่มเกย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลการเปิดรับสื่อที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบชีวิตของเกย์มาประยุกต์ใช้เป็นแนวในการศึกษาเรื่องอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยต่อไป

เจริญวิทย์ ฐิตวราภักษ์ (2544) ได้ศึกษาวิเคราะห์การสร้างสารสนเทศและภาพตัวแทนของชายรักชายในเว็บไซต์ไทย 1) ศึกษาด้านความหมาย รูปแบบการนำเสนอ ผลการวิจัยพบว่า มีรูปแบบการนำเสนอที่ตอกย้ำภาพสรูปแบบเหมารวม (stereotype) ของชายรักชายที่สังคมและสื่อกระแสหลักเป็นผู้สร้างให้ นอกจากนี้ยังพบว่าชายรักชายได้สร้างสารสนเทศและภาพตัวแทนแบบใหม่ของชายรักชายขึ้นมาในพื้นที่ของเว็บไซต์อีกด้วย 2) ศึกษาอุดมการณ์ทางเพศของผู้ส่งสารหรือเว็บมาสเตอร์ที่มีส่วนกำหนดกระบวนการสร้างสารเกี่ยวกับชายรักชายในเว็บไซต์ไทย พบว่าจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับอุดมการณ์ทางเพศของแต่ละคนที่ต้องการนำเสนอประเด็นเนื้อหาที่แตกต่างกันไปตามที่ตนเองต้องการ 3) ศึกษาคุณลักษณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ที่มีส่วนต่อการสร้างสารสนเทศและภาพตัวแทนของชายรักชาย พบว่าเอื้อให้เกิดการแสดงออกถึงความเป็นรักร่วมเพศของตนได้มากกว่าการสื่อสารในลักษณะอื่นๆ ในขณะที่สังคมปกติชายรักชายไม่สามารถกระทำได้

งานวิจัยของเจริญวิทย์เป็นการศึกษาภาพของชายรักชาย (male homosexual) จากมุมมองนิเทศศาสตร์ และเป็นการศึกษาภาพของชายรักชายจากมุมมองของชายรักชายเอง กล่าวคือ เป็นมุมมองของวาทกรรมกระแสรอง โดยใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ชายรักชายซึ่งผู้วิจัยจะนำเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยแต่มองในมุมมองต่างกัน กล่าวคือ ผู้วิจัยจะมองในมุมมองที่นักหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นเสมือนกระบอกเสียงของประชาชนมองกลุ่มชายรักชาย

เทอดศักดิ์ รมจำปา (2545) ได้ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมเกี่ยวกับ “เกย์” ในสังคมไทย พ.ศ. 2508-2542 จากการศึกษาพบว่า ในสมัยจารีตถึงสมัยสร้างชาติ ถึงแม้ว่าวาทกรรมกระแสหลักจะมีความคิดที่เป็นอคติต่อคนรักร่วมเพศไปในทิศทางที่มองว่ากลุ่มคนเหล่านี้ “แปลกแยก” ไปจากบุคคลทั่วไป อย่างไรก็ตาม ไม่ปรากฏความคิดที่ว่าคนรักร่วมเพศนั้นเป็นอันตรายต่อสังคมและการลงโทษผู้เป็นรักร่วมเพศ เช่น สมัยสงครามโลกครั้งที่สอง การรับวัฒนธรรมตลอดจนความคิดจากอเมริกัน ทำ

ให้คนในสังคมมีมุมมองเปลี่ยนไปว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นโรคจิตที่สามารถบำบัดรักษาให้หายได้ ช่วงปลายทศวรรษ 2510 ได้มีคดีฆาตกรรม ดาเรล เบอริแกน ซึ่งมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ และมีการนำคำว่า “เกย์” มาใช้เรียกคนที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศชาย และนำเสนอโดยใช้ “พื้นที่” ส่วนหนึ่งของหน้าหนังสือพิมพ์เพื่อให้ยอมรับเกย์มากขึ้น ในขณะเดียวกัน ก็ยังคงมีการเหยียดเรื่องอาชญากรรมกับเกย์ว่าเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดปัญหามากมาย ช่วงปลายทศวรรษที่ 2520 ปรากฏนิตยสารที่ทำเพื่อเกย์โดยเฉพาะ และทำให้เห็นว่าผู้ที่เป็นเกย์นั้นปกติเหมือนคนทั่วไป แต่ก็ยังคงมีการนำเสนอประเด็นเรื่องเอดส์ว่าเกย์เป็นต้นเหตุสำคัญของโรคนี้นี้ด้วยเช่นกัน ต่อมาในทศวรรษ 2530 เริ่มลดการนำเสนอเรื่องเกย์เป็นโรคจิตลง ในขณะเดียวกันก็นำเสนอว่าเกย์สามารถมีบทบาทในพื้นที่สาธารณะบ้างในบางคราว เช่น การรวมตัวกันในงานบางกอกเกย์เฟสติวัล เมื่อปี 2542 อย่างไรก็ตาม วาทกรรมกระแสหลักก็ยังคงไม่ยอมรับเกย์โดยสมบูรณ์เสียทีเดียว

งานวิจัยของเทอดศักดิ์ทำให้เห็นว่าวาทกรรมกระแสหลักของสังคมในอดีตถึงช่วงปี 2542 ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า ทศนคติด้านลบของสังคมไทยที่มีต่อเกย์นั้นมีการพัฒนามาเป็นลำดับอย่างยาวนาน และต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยซึ่งเป็นการศึกษาวาทกรรมกระแสหลักที่สังคมมองกลุ่มชายรักชายเหมือนกัน งานวิจัยของเทอดศักดิ์ถือว่าเป็นแนวทางทำให้ทราบถึงพัฒนาการของวาทกรรมเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี และยังทำให้ผู้วิจัยได้ทราบประวัติความเป็นมาของชายรักชายโดยสังเขปอีกด้วย

สุธรรม ธรรมรงค์วิทย์ (2548) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง “อำนาจและการขัดขืน : ชายรักชายในสังคมที่ความสัมพันธ์ต่างเพศเป็นใหญ่” และเลือกเรื่องเล่าของชายรักชายเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา และใช้แนวคิดเรื่องอำนาจในฐานะของ “การสร้างวินัย” และการต่อต้านขัดขืน ของมิเชล ฟูโกต์ มาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า กลไกการควบคุมที่สำคัญในชีวิตของพวกเขานั้นไม่ได้เกิดจากความรุนแรงที่กระทำโดยตรงกับตัวพวกเขา หากแต่คือการรับเอาทัศนคติในแง่ลบที่มีต่อคนรักเพศเดียวกันมาใช้ข่มขู่ตัวตนของพวกเขา โดยผู้ทำหน้าที่ควบคุมที่สำคัญคือตัวพวกเขาเอง ด้านหนึ่งพวกเขาพยายามที่จะควบคุมกำกับตัวตนของพวกเขาเองให้มีอุดมการณ์สอดคล้องกับอุดมการณ์ทางเพศหลักของสังคมตลอดเวลา แต่ในขณะเดียวกัน พวกเขาต่างก็มีวิธีการในการต่อสู้ขัดขืนอำนาจที่กระทำต่อพวกเขาในรูปแบบที่แตกต่างกัน จนต่างสามารถสร้างพื้นที่ให้กับวิถีทางเพศของตัวเองได้

งานวิจัยของสุธรรมนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในด้านการวิเคราะห์ชีวิตเกย์ทำให้เห็นการต่อสู้ในสังคมที่ความรักต่างเพศเป็นใหญ่ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดที่ได้จากงานวิจัยฉบับนี้มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายจากข้อมูลในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย แต่มุมมองของงานวิจัยฉบับนี้จะต่างกับมุมมองของผู้วิจัยตรงที่ งานวิจัยฉบับนี้จะมองในมุมมองที่ตัวของผู้เป็นเกย์เองเป็นผู้ควบคุมที่สำคัญ แต่มุมมองของผู้วิจัย เนื่องจากใช้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์

แนวความคิดที่ได้จึงเป็นมุมมองที่สื่อสาธารณะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนมุมมองของคนในสังคม

ธีระ บุษบกแก้ว (2553) ได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองในกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” โดยศึกษาจากข้อมูลบทความและคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์และผู้เขียนเป็นเกย์ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า กลวิธีทางภาษาที่กลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ใช้นำเสนออัตลักษณ์ของตนเอง 8 กลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์ การใช้มูลบท การปฏิเสธสื่อมูลบท การใช้นามวลีสื่อมูลบท การใช้อุปลักษณ์ การใช้รูปประโยคกรรม การกล่าวอ้าง และการใช้คำถามวาทศิลป์ และกลวิธีทางภาษาเหล่านี้ใช้เพื่อนำเสนออัตลักษณ์ของเกย์ต่อสาธารณชน 8 ประเด็น ได้แก่ 1) “เกย์เป็นคนปกติ และมีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป” 2) “เกย์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมของเพศชาย” 3) “เกย์ไม่ได้หมกมุ่นเรื่องเพศ” 4) “เกย์ไม่ใช่ผู้ป่วยโรค หรืออาการทางจิต แต่เป็นความรู้สึกหรือตัวตนที่แท้จริงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ” 5) “เกย์เป็นกลุ่มคนที่ตกอยู่ในความกลัวและเกย์ผู้ยอมรับและเปิดเผยตนเองเป็นผู้ที่มีความกล้า” 6) “เกย์เป็นผู้โหยหาความรัก” 7) “เกย์เป็นคนที่อบอุ่น มีน้ำใจต่อผู้อื่น โดยเฉพาะต่อเกย์ด้วยกัน” 8) “เกย์คือ “ของปลอม” เกย์เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ และเกย์หมกมุ่นเรื่องเพศ”

งานวิจัยของธีระทำให้เห็นอัตลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นเกย์ในแง่มุมมองของกลุ่มเกย์เอง โดยผ่านงานเขียนต่างๆของผู้เขียนที่เป็นเกย์ โดยผู้วิจัยได้นำมาประกอบการศึกษาอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยซึ่งมองในด้านที่ตรงกันข้ามกัน กล่าวคือ ในหนังสือพิมพ์จะมองในด้านของตัวแทนสังคมหรือคนในสังคมมองกลุ่มเกย์ ในขณะที่งานวิจัยของธีระจะเป็นมุมมองของกลุ่มเกย์เองที่ถ่ายทอดออกมาผ่านงานเขียนที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและกลุ่มของตนเอง

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับชายรักชายที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการศึกษาที่ทำให้เห็นถึงทัศนคติของคนส่วนใหญ่ที่มองชายรักชายทั้งในด้านบวกและด้านลบ รวมถึงการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของชายรักชายให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่ไม่ยอมรับกลุ่มคนที่รักเพศเดียวกัน ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับ อุดมการณ์ว่าด้วย “ชายรักชาย” ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

การทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดข้างต้นจะเห็นได้ว่า เรื่องวาทกรรม วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ อุดมการณ์ เพศสภาวะและชายรักชาย หนังสือพิมพ์ ภาพแทน หรือแม้กระทั่งเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร ล้วนมีความสำคัญต่อการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง และแนวคิดต่างๆที่กล่าวมา

ทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์กันในแง่ที่เป็นการศึกษาภาษาของสื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “หนังสือพิมพ์” ในฐานะที่เป็นสิ่งที่หล่อหลอมมนุษย์ไว้ด้วยกันให้เป็นสังคม และเป็นเครื่องมือสำคัญที่สานสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในสังคม ภาษาจึงมิใช่เพียงสื่อสัญลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นให้มีความหมายเท่านั้น แต่ภาษายังเป็นเครื่องมือในวงจรปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์ที่ก่อให้เกิดการผลิต การตีความ และการแลกเปลี่ยนสิ่งที่มีความหมายระหว่างกัน ทั้งยังแฝงไปด้วยอุดมการณ์หรือชุดความคิดที่ถูกนำเสนอและต่อยอดด้วยวิธีการผลิตซ้ำของหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะเรื่องราวเกี่ยวชายรักชายซึ่งเรื่องของเพศสภาพที่ได้มาภายหลังจากการเป็นสมาชิกในสังคม และเป็นบทบาทที่สร้างและกำหนดขึ้นในเชิงสังคมและวัฒนธรรม วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เหมาะสมและสำคัญในการนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายผ่านตัวบทของการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ไทย ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในการนำไปเป็นแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

บทที่ 3

ลักษณะของตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ลักษณะของการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2555 เพื่อแสดงให้เห็นภาพรวมว่าหนังสือพิมพ์ไทยในช่วงปี พ.ศ. ดังกล่าวให้ความสำคัญและความสนใจต่อกลุ่มชายรักชายมากน้อยเพียงใด มีปริมาณ รูปแบบ และเนื้อหาในการนำเสนอไปในทิศทางใดบ้าง อีกทั้งยังทำให้เห็นว่าพื้นที่ของสื่อที่สื่อถึงสื่อต่อการนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่เกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและการตีความตัวบทเหล่านั้นต่อไปด้วย

ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการศึกษาในบทนี้โดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ เริ่มจากการนำเสนอภาพรวมของพื้นที่ในหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในหัวข้อที่ 3.1 จากนั้นลำดับเหตุการณ์สำคัญเพื่อให้ทราบเรื่องราวความเป็นมาเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยพอสังเขปในหัวข้อที่ 3.2 ตามด้วยการเปรียบเทียบประเภทของหนังสือพิมพ์กับการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายว่ามีลักษณะการนำเสนอไปในแนวทางเดียวกันหรือไม่อย่างไรในหัวข้อที่ 3.3 ถัดมานำเสนอปริมาณและรูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยว่ามีจำนวนเท่าไรและรูปแบบใดบ้างในหัวข้อที่ 3.4 และลำดับสุดท้ายผู้วิจัยจะสรุปเป็นประเด็นการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ปรากฏในปี พ.ศ. 2555 จากหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับในหัวข้อที่ 3.5 ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ภาพรวมของพื้นที่ในหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งๆอาจมีจำนวนหน้าที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆของการนำเสนอ เช่น หนังสือพิมพ์ประชานิยมหรือปริมาณจะมีจำนวนหน้ามากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ เนื่องจากมีกลุ่มเป้าหมายที่กว้างกว่าต้องเข้าไปถึงคนทุกระดับ จึงต้องใช้พื้นที่ในการนำเสนอเป็นจำนวนมากเพื่อเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตามและเรียกร้องความสนใจ ได้แก่ การใส่ภาพประกอบ การพาดหัวที่ตัวโต เป็นต้น ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ เน้นการรายงานวิเคราะห์สถานการณ์ ลักษณะการจัดหน้าจึงเรียบง่ายเป็นระเบียบ ไม่หวือหวา พื้นที่ที่ใช้จึงไม่จำเป็นต้องมากเท่าหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมหรือปริมาณ

จากตัวอย่างหนังสือพิมพ์ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีจำนวนหน้าทั้งหมด 36 หน้า หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีจำนวนหน้าทั้งหมด 32 หน้า หนังสือพิมพ์ข่าวสด มีจำนวนหน้าทั้งหมด 32 หน้า หนังสือพิมพ์มติชน มีจำนวนหน้าทั้งหมด 32 หน้า หนังสือพิมพ์แนวหน้า มีจำนวนหน้าทั้งหมด 24 หน้า และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ มีจำนวนหน้าทั้งหมด 24 หน้า จะเห็นได้ว่าจำนวนหน้าของหนังสือพิมพ์ประเภทประชาชนนิยมหรือปริมาณมีจำนวนมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ และไม่ว่าหนังสือพิมพ์จะมีจำนวนกี่หน้าก็ตาม ก็ยังคงมีการนำเสนอข้อเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านได้รับทราบข่าวสารที่ได้เกิดขึ้นในสังคมเช่นกัน นอกจากนี้ “ข่าว” ที่เป็นหัวใจสำคัญของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับแล้วยังมีข้อเขียนประเภทอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับข่าวและสถานการณ์ที่กำลังอยู่ในความสนใจของประชาชนด้วย อาทิ บทความ (ทั้งที่เป็นบทความประจำหรือคอลัมน์ และบทความที่ไม่ประจำ) บทบรรณาธิการ บทวิจารณ์ สารคดี รายงานพิเศษ บทวิจารณ์ วิเคราะห์ข่าว ภาพประกอบ ฯลฯ แต่ประเภทของข้อเขียนที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา ได้แก่ ข่าว และบทความ (ทั้งประจำและไม่ประจำ) เนื่องจากเป็นประเภทของข้อเขียนในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ปรากฏตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายมากที่สุด และจากเนื้อหาที่มีความหลากหลายนี้เองจึงมีการจัดวางข้อเขียนต่างๆให้เป็นระบบเพื่ออำนวยความสะดวกในการเลือกอ่านเรื่องที่ผู้อ่านสนใจ โดยการกำหนดชื่อประเภทข่าว คอลัมน์ ประเภทเนื้อหาในแต่ละส่วนแต่ละคอลัมน์อย่างชัดเจน การกำหนดประเภทเนื้อหาในแต่ละหน้าของหนังสือพิมพ์นั้นนอกจากจะช่วยให้มีการจัดวางหน้าหนังสือพิมพ์ได้เป็นระเบียบแล้ว ยังช่วยให้ผู้อ่านไม่สับสนและเสียเวลากับการค้นหาเรื่องที่ตนสนใจติดตามอ่านด้วย การจัดวางเนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงจิตวิทยาการรับสารของผู้บริโภค วัตถุประสงค์การนำเสนอเนื้อหา สอดคล้องกับประโยชน์และเป้าหมายการรับสารของผู้อ่าน รวมถึงผลประโยชน์ด้านธุรกิจของหนังสือพิมพ์

ดังนั้นเพื่อให้เห็นภาพรวมของการจัดรูปแบบของหนังสือพิมพ์ตามองค์ประกอบดังกล่าว ผู้วิจัยจึงจำแนกลักษณะการกำหนดวางส่วนเนื้อหาตามที่ มาลี บุญศิริพันธ์ (2550: 65-66) ได้จำแนกตามลักษณะของหน้าหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

1. **หน้าหนึ่ง** หมายถึง หน้าแรกของหนังสือพิมพ์เปรียบเสมือนหน้าร้านที่เป็นตัวโชว์ข่าวที่สำคัญยิ่ง นอกจากจะประกอบด้วย ชื่อหนังสือพิมพ์พร้อมสัญลักษณ์หัวหนังสือพิมพ์ รายละเอียดข่าวประจำฉบับของหนังสือพิมพ์คือ ปีที่ ฉบับที่ วันที่ เดือน ปี ที่ออกหนังสือพิมพ์แล้ว หน้าหนึ่งยังเป็นพื้นที่ที่สงวนไว้สำหรับการรายงานข่าวเด่นประจำวันที่มีความสด และมีความสำคัญตามหลักการประเมินคุณค่าข่าวที่สอดคล้องกับนโยบายข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2550: 65) หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์จึงถือเป็นหน้าเป็นตาและแสดงเอกลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ

เนื้อหาของข่าวและภาพข่าวต่างๆล้วนมีคุณค่าข่าวสูง การคัดเลือกและการนำเสนอทั้งข่าวและภาพข่าวจึงต้องมีการพิจารณารายละเอียดอย่างถี่ถ้วน เพราะหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ยังเป็นหน้าที่สามารถดึงดูดให้ผู้คนเลือกซื้อหนังสือพิมพ์นั้นๆอีกด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ข่าวในหน้าแรกจะมีการให้ความสำคัญกับพาดหัวข่าวที่แตกต่างกัน กล่าวคือจะมีการเลือกประเด็นที่หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งที่สามารถนำมาเสนอเป็นข่าวเด่นประจำวันได้ แล้วจึงนำมาเสนอด้วยการพาดหัวข่าวในขนาดต่างๆเพื่อแสดงให้เห็นลำดับความสำคัญที่แตกต่างกันในแต่ละข่าว นอกจากพาดหัวข่าว พาดหัวรองแล้ว ยังมีความนำและรายละเอียดบางส่วนในเนื้อหาข่าว ภาพประกอบข่าว และภาพข่าวซึ่งมีส่วนช่วยให้หน้าแรกของหนังสือพิมพ์มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น จะสังเกตเห็นว่าปัจจุบันข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันเริ่มมีมิติมากขึ้น มีเทคนิค วิธีการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจผู้อ่าน ชวนให้ติดตาม เช่น การอ้างอิงคำพูดของบุคคลในข่าว การเล่นคำ การตั้งสมญานามให้บุคคลในข่าว มีการนำเสนอภาพประกอบทำให้เสมือนว่าผู้อ่านได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์จริงแทนการรายงานข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว เป็นต้น

นอกจากข่าวที่นำเสนอในหน้าหนึ่งแล้วผู้วิจัยยังพบว่ากรนำเสนอเนื้อหาประเภทอื่นๆ เช่น คอลัมน์ประจำ (fixed column) หนังสือพิมพ์บางฉบับได้จัดให้คอลัมน์ประจำซึ่งอาจทำให้ผู้ติดตามอ่านประจำเป็นจำนวนมากซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านติดตามหน้าอื่นๆด้วย นอกจากนี้ยังมีหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ก็ยังนำเสนอเนื้อหาที่ผู้อ่านสามารถติดตามอ่านได้ในหน้าอื่นๆ เช่น สารคดี บทความ และรายงานพิเศษ เป็นต้น และยังมีส่วนที่เป็นโฆษณาอยู่ด้วย เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่มาจากการขายเนื้อที่โฆษณา โฆษณาในหน้าแรกจึงมีความสำคัญมาก เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มพูนรายได้แล้ว ยังช่วยเสริมให้การจัดหน้ามีชีวิตชีวามากขึ้นอีกด้วย ผู้วิจัยจึงนำเสนอตัวอย่างของหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ภาพที่ 1 ตัวอย่างหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

หัวหนังสือพิมพ์
(Masthead)

บรรทัดบอก
รายละเอียดฉบับ
(Folio)

หัวข่าว
(Headline)

หัวข่าวรอง
(Readout)

วรรคหน้า
(Lead)

ข้อความแจ้ง
หน้าต่อ
(Jump line)

หัวคอลัมน์
ประจำ
(Standing
head)

คำบรรยายภาพ
(Caption)

ภาพข่าว
(picture)

จากภาพตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของหน้าหนึ่งแบ่งออกเป็น 4 ใหญ่ๆ ดังนี้

- 1) หัวหนังสือพิมพ์หรือชื่อหนังสือพิมพ์ (Nameplate or Flag) ที่ต้องปรากฏประจำเพราะเปรียบได้กับเครื่องหมายการค้าของแต่ละหนังสือพิมพ์ที่ต้องการให้ผู้อ่านอ่านและจดจำ
- 2) ข่าว (News) ประกอบด้วย พาดหัวข่าว (Headline) ความนำ (Lead) และเนื้อหาข่าว ทั้งนี้ข่าวต่างๆในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์จะมีลักษณะเป็น “ข่าวต่อ” (Jumps) เพราะหน้าหนึ่งมีเนื้อที่ที่จำกัด การนำเสนอข่าวในหน้าหนึ่งจึงมีเพียงพาดหัวข่าว ความนำ และเนื้อหาข่าวเพียงเล็กน้อย และเนื้อหาที่เลือกก็จะถูกนำไปไว้ในหน้าต่อไป
- 3) ภาพข่าว (News picture) เป็นภาพที่แตกต่างจากภาพทั่วไป เพราะภาพข่าวจะมีคุณค่าในตัวเอง สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี สามารถเล่าเรื่องตลอดจนรายละเอียดของเหตุการณ์ในภาพได้โดยไม่ต้องใช้คำอธิบายหรือใช้เพียงคำอธิบายสั้นๆ
- 4) สารบัญข่าว หนังสือพิมพ์บางฉบับลงพิมพ์สารบัญข่าวของหน้าอื่นๆในหน้าแรกด้วยโดยทำเป็นล้อมกรอบเพื่อแยกออกจากข่าวอื่นๆ สารบัญในหน้าแรกจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมอย่างคร่าวๆว่าภายในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้มีเนื้อหาอะไรบ้าง

2. หน้าใน หมายถึง หน้าหนังสือพิมพ์ด้านในตั้งแต่หน้า 2 เป็นต้นไป มีจำนวนหน้าตามขนาดของหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีหน้าใน 35 หน้า (จำนวนหน้าทั้งหมด 36 หน้า) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีหน้าใน 35 หน้า (จำนวนหน้าทั้งหมด 36 หน้า) หนังสือพิมพ์ข่าวสดมีหน้าใน 31 หน้า (จำนวนหน้าทั้งหมด 32 หน้า) หนังสือพิมพ์มติชนมีหน้าใน 31 หน้า (จำนวนหน้าทั้งหมด 32 หน้า) หนังสือพิมพ์แนวหน้ามีหน้าใน 23 หน้า (จำนวนหน้าทั้งหมด 24 หน้า) และหนังสือพิมพ์สยามรัฐมีหน้าใน 23 หน้า (จำนวนหน้าทั้งหมด 24 หน้า) จำนวนหน้าของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับดังกล่าวนี้อาจปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมและเหตุผลทางธุรกิจเมื่อเวลาผ่านไปได้ ดังเช่น หนังสือพิมพ์มติชนซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีจำนวนหน้าที่เท่ากับหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมบางฉบับ นั่นเป็นเพราะข่าวสารในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และอัตราการแข่งขันกันระหว่างหนังสือพิมพ์มีเพิ่มมากขึ้นจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้บริโภคพึงพอใจและเพิ่มยอดขายของหนังสือพิมพ์

เนื่องจากสังคมปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทำให้ปริมาณข่าวสารในสังคมมีปริมาณเพิ่มขึ้นด้วย หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจึงได้จัดรูปแบบการนำเสนอข่าวสารต่างๆ เพื่อความสะดวกของผู้อ่าน โดยการจำแนกหมวดหมู่เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นระบบสำหรับกลุ่มเนื้อหาที่มีปริมาณมากหรือหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญเป็นพิเศษก็จะมีการจัดพื้นที่เฉพาะเพื่อการนำเสนอไว้อย่างชัดเจน สรุปก็คือ การจัดแบ่งกลุ่มเนื้อหาจำแนกตามหน้าหนังสือพิมพ์ช่วยอำนวยความสะดวกในการตั้งชื่อกลุ่มประเภทเนื้อหาและสะดวกต่อผู้อ่านในการเลือกอ่านเรื่องที่สนใจ

เช่น กลุ่มข่าวหน้าต่างประเทศ หน้าต่างจังหวัด หน้าสิ่งแวดล้อม หน้าสตรี หน้ากีฬา หน้าสารคดี หน้าบทความ หน้าบทบรรณาธิการ ฯลฯ

ส่วนประเภทเนื้อหาข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับ ได้แก่ หน้าการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี หน้าชีวิต-สุขภาพ หน้าสิ่งแวดล้อม หน้ากีฬา หน้าสตรีกับสังคม หน้าการค้าอุตสาหกรรม-คมนาคม หน้าคุณภาพชีวิต-ชุมชนเมือง หน้าอาชญากรรม หน้าเกษตร-สิ่งแวดล้อม หน้าสาธารณสุข เป็นต้น ทั้งนี้เพราะหัวข้อข่าวเหล่านี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนในสังคม ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงหรือเกี่ยวข้องโดยอ้อมก็แล้วแต่บุคคล จึงไม่แปลกที่จะพบหัวข้อข่าวประเภทต่างๆเหล่านี้ในหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับ

ภาพที่ 2 ตัวอย่างข่าวหน้าในของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

<p>สยองม.สวนดุสิต ☆ ต่อจากหน้า 1 เพื่อนๆนักศึกษาเห็นถึงกับตะลึง บอกว่าทั้งคู่คบกันมาสักระยะ แต่ฝ่าย น.ส.รามา มีอารมณ์รุนแรงเหมือนคนโรคจิตทำให้อีกฝ่ายตีตัวออกห่าง ขณะที่พ่อหนุ่มราชภัฏฯมาลู่ศอกถึงกับรำไห้ บอกเพื่อนลูกเคยมาใช้สี่สาคใส่หน้าบ้านเขียนข้อความคำ จึงไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐาน ด้าน ผบช.น.เผยสาเหตุเป็นเรื่องหึงหวง ตรวจสอบป็นเป็นของเพื่อนักศึกษารามาฯ มีทะเบียนถูกต้อง เร่งสอบพยานเพื่อสรุปสาเหตุ นักศึกษาม.รามคำแหงข้อมีเพื่อนต่างสถาบันดับแล้วยังตัวตายตาม เปิดเผยเมื่อเวลา 15.00 น. วันที่ 12 พ.ย. พ.ต.ท.สมชาย เอื้อทยา พนักงาน</p>	<p>สอบสวนชำนาญการพิเศษ ส.น.สามเสน รับแจ้งเหตุยิงกันเสียชีวิตภายในอาคารเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ถนนราชสีมา แขวงและเขตดุสิต กทม. ไปตรวจสอบพร้อมด้วย พ.ต.ท.ศารณวิทย์ รูปกระจำงผบช.น. พ.ต.ต.อนุชัยเล็กบำรุง รองผบช.น. พ.ต.ต.วิชาญผู้วัชร นริวัชรกุล ผบ.ก.น.1 พ.ต.อ.อุทธิกร สายสนั่น ฌอยุธยา ผก.ก.น.สามเสน แพทย์นิติเวชโรงพยาบาลรามาริบติ เจ้าหน้าที่ พฐ.และเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง</p> <p>ที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเข้าห้องเรียนคณะวิทยาศาสตร์ ชั้น 6 อาคาร 11 พบศพนายไพศาล หรือเบนซ์ ศรีรักษา อายุ 20 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นปีที่ 3 ถูกยิงเข้าศีรษะ 2 นัด สภาพสวมชุดนักศึกษา เสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงสีดำ นอนจมกองเลือด ใกล้กันพบศพนายพงศภัท ขัยชีพ หรืออาร์ม อายุ 21 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 2 ถูกยิงที่ศีรษะ 1 นัด เสียชีวิตจมกองเลือดสมองกระจาย แต่งชุดนักศึกษาเสื้อเชิ้ตสีขาวกางเกงสีดำเจ้าหน้าที่นิติเวชชันสูตรพลิกศพทั้งคู่ นายพงศภัททับป็นลูกไม่ขนาด .357 พบเศษหัวกระสุน 1 หัวตกอยู่ใกล้ศพเจ้าหน้าที่จึงเก็บไว้เป็นหลักฐาน</p> <p>นายกิตติพงษ์ ปั้นไต้ เพื่อนของนายไพศาลเปิดเผยว่า ทราบจากเพื่อนๆว่าทั้งคู่เคยคบกันได้สักระยะหนึ่ง ต่อมานายไพศาลขอเลิกเพราะอีกฝ่ายมีพฤติกรรมรุนแรง ออกแนวเหมือนคนโรคจิต ก่อนเกิดเหตุพวกตนและเพื่อนกำลังเรียนวิชาการจัดการโครงการที่ห้อง 804 ชั้น 8 ของอาคารดังกล่าว ระหว่างนั้นนายพงศภัทเดินทางมาที่มหาวิทยาลัยและมาถามหานายไพศาล ก่อนที่ทั้ง 2 คนจะพูดคุย</p>	<p>กันบริเวณจุดเกิดเหตุ เพื่อนๆ กำลังลงจากตึกเหลือเพียงไม่กี่คนที่กำลังรอลิฟต์ จากนั้นก็ได้ยินเสียงปืนดังขึ้น 3 นัด รีบวิ่งไปดูก็พบว่าทั้ง 2 คนเสียชีวิตแล้ว อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านั้นตนก็ไม่เคยเห็นนายพงศภัทมาที่มหาวิทยาลัย</p> <p>ต่อมาว่าที่ ร.ต.ไพฑูย์ ศรีรักษา พนักงานขับรถยนต์สำนักอำนาจการประจำศาลจังหวัดตั้งชั้น เป็นบิดาของนายไพศาลเดินทางมาดูศพลูกชายไว้ด้วยความเสียใจ พร้อมพูดว่า “เบนซ์ไม่รักพ่อแล้วเหวอ ทำไมไม่พูดคุยกันดีๆ ทำไมต้องรุนแรงถึงขนาดนี้” จากนั้น ว่าที่ ร.ต.ไพฑูย์เปิดเผยว่า ลูกชายตนเองเคยคบกับนายอาร์มแต่เมื่อคบหาแล้วรู้สึกว่านายอาร์มเป็นคนไม่ดี มีอารมณ์ฉุนเฉียวชอบใช้ความรุนแรงเคยถูกตบปากจึงเลิกคบแต่นายอาร์มยังตามรังควาน โทรศัทพ์หมกก่อนวัน ไม่นานมานี้ นายอาร์มใช้สี่ไปสาคใส่ที่บ้าน เขียนข้อความคำตนกับลูกชาย จึงเข้าไปแจ้งความไว้ที่ สน.หลักสอง ก่อนจะมาเกิดเหตุสุดตลในครั้งนี่</p> <p>ด้าน พ.ต.ท.ศารณวิทย์กล่าวว่า ผู้ก่อเหตุคือนายพงศภัท หรืออาร์ม มาติดพันกับนายไพศาล หรือเบนซ์ ได้เกือบ 1 ปีแล้ว บิดาของนายไพศาลเห็นว่าไม่เหมาะสมจึงขอให้เลิกคบ ทำให้นายอาร์มไม่พอใจและตามราวี่สำหรับสาเหตุจุดจูงใจในการก่อเหตุครั้งนี้เนื่องจากนายอาร์มมีพฤติกรรมมาติดพันและคบหากับนายไพศาลในลักษณะชู้สาว แต่นายไพศาลไม่เล่นด้วย และพยายามตีตัวออกห่าง นายอาร์มจึงตามมาจ้อขอคืนดี ส่วนป็นเป็นของบิดานายอาร์มมีทะเบียนถูกต้องเจ้าหน้าที่จะนำศพของผู้ตายส่งสถาบันนิติเวช โรงพยาบาลตำรวจ พร้อมจะสอบปากคำพยานแวดล้อมเพื่อสรุปสาเหตุอีกครั้ง</p>
---	--	---

ภาพที่ 3 ตัวอย่างบทความหน้าในของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

คุณหญิง ตูทีวี ต้องมีเรา...

คนเผ่าจ้อ

โดย... ช่อ ชัยพุกภ

อาบุภาพของเพศที่สาม แรง...เกินต้านไหว!

“เพศที่ 3”...เป็นเพศที่ละเอียดอ่อน มากกว่าชายเกินกว่าหญิง อีกทั้งยังสรรสร้างผลงานได้อย่างไร้ขีดจำกัด มีความสามารถ บวกกับวิธีการคิดที่บรรเจิดเหนือจินตนาการไปพร้อมๆ กับสร้างเสียงหัวเราะ อีกทั้งความสนุกสนานได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ

เพศที่สาม มีบทบาทความสำคัญในวงการบันเทิงมาเนิ่นนาน ทั้งยังอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของ คนมายา มาแล้วนับไม่ถ้วน ไม่ว่าจะป็นช่างแต่งหน้า ทำผม กำกับการแสดง ก็ล้วนแล้วมีแต่เพศที่สามเป็นเบื้องหลัง ที่คอยผลักดันความสำเร็จสู่คนเบื้องหน้ากันทั้งนั้น

อดีตแตกต่างจากปัจจุบัน สมัยก่อนโอกาสก้าวสู่เบื้องหน้า ล้วนไว้เฉพาะ ชายจริง และหญิงแท้ เพียงเท่านั้น แต่ก็อีกนั่นแหละ ใครจะไปรู้ภายใต้จิตสำนึก คนมายาหลายท่าน นั้นอาจจะ “แอบ” ความเป็นตัวตนที่แท้จริงอยู่ข้างใน *ลึกลง* ก็เป็นไปได้!

ถ้าหากพูดถึงเพศที่สาม ที่เป็นที่ยอมรับ และสามารถ ยืนหยัดอยู่เบื้องหน้า ของ “วงการมายา” ได้อย่างเต็มภาคภูมิ ในจุดยืนแบบที่เป็นตัวตนจริงๆ...สมัยก่อนเรียกว่านับนิ้วได้เลยว่ามีอยู่เพียงไม่กี่คน (ถ้าไม่รวมกับพวกที่ไม่เปิดเผยตัว)

เท่าที่นึกออก ณ วันนั้น น่าจะมี “โพนง” วสันต์ อุตมะโยธิน, “ป้าแจ้ว” ยุทธนา ลอพันธ์ไพบุลย์, “ม้า” อรณา กฤษณี, “ต๋อ” มารุต สาโรทาท, อาจารย์เสรี วงษ์มณฑา บุคลากรเหล่านี้ คือเพศที่ 3 ยุคบุกเบิก ที่เป็นที่ยอมรับ และถูกยกย่องในความสามารถจนจนถึงปัจจุบัน

ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น ก็เพื่อจะเชื่อมโยง บทบาทความสำคัญของเพศที่สาม ที่ ณ ตอนนี้ไม่ได้มีอยู่แค่เพียงเบื้องหลังอย่างที่ผ่านมามากอีกต่อไป

ความเหลื่อมล้ำ ที่เคยมีมาตั้งแต่สมัยอดีต ปัจจุบันก็ยังมิอยู่ แต่เรียกได้ว่าลดน้อยลงกว่าก่อนมาก

“มดดำ” – “ป๊อโก๊ะ” – “นุ้ย” – “เอกกี้” ...เหล่า ตีแจ๋วแถวหน้าจาก *เฮโหม้* ก็ล้วนแล้วแต่เป็นผู้สร้างเสียงหัวเราะ และกระแสสังคมได้ไม่ยาก หากพวกเขาเอ่ยปากเม้าท์ ต่อให้เล่าเรื่องไม่เป็นเรื่อง ก็สามารถกระจายไปทั่วเมืองได้ ในระยะเวลาไม่นาน!!

ยังคงมีสาวเพศที่สาม อีกหลายคน ที่กำลังรอโอกาสแจ้งเกิด

ทุกวันนี้ เปิดทีวี, ไปช้อปปิ้ง, ไม่ว่าจะป็น ฟรีทีวี หรือช่อง เคเบิล ก็เห็นได้ว่า เพศที่สาม นั้นยึดครองพื้นที่เกือบทั้งหมด ทั้งงาน พิธีกร ตีแจ๋ว และ นักแสดง

แต่ฝ่ายที่เปิดโอกาสให้มากกว่า แน่นนอนว่าต้องเป็นช่องเคเบิล ที่เปิด อีตริเสรีให้กับคนดู รวมถึงให้ เพศที่สาม แสดงความสามารถและความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

บางรายก็สามารถแจ้งเกิดจนสร้างชื่อให้กระฉอนมาแล้ว อาทิ มาตามมด แห่งรายการ “ภาษาพลาซ่า” ทาง “Play Channel” หรือจะเป็นรายการ “เทยเทียวไทย” ทาง “Bang Channel”

น่าจับตามองว่า คนกลุ่มนี้ จะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญใน “วงการมายา” ไทยไปได้อย่างไม่หยุดยั้งแน่นอน! วอน...คนใจแคบ ช่วยเปิดใจพิจารณา!

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ขาวหน้าในจะเป็นการบรรยายเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด เพื่อให้ทราบว่ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร กับใคร และทำไม ดังนั้นผู้อ่านบางคนอาจจะละเลยการอ่านในส่วนนี้เนื่องจากทราบเรื่องราวคร่าวๆในหน้าหนึ่งแล้ว ในกรณีที่เป็นข่าวที่ขึ้นหน้าหนึ่งด้วย ส่วนกรณีที่ข่าวไม่ขึ้นหน้าหนึ่งก็อาจจะมีเพียงบางคนเท่านั้นที่อ่านรายละเอียดทั้งหมดของ

ข่าว อย่างไรก็ตาม การนำเสนอข่าวก็ยังคงต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และเขียนในนามของหนังสือพิมพ์จึงไม่มีการลงชื่อหรือนามปากกาผู้เขียน ในขณะที่ บทความในหนังสือพิมพ์ มีการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจ เนื่องจากพื้นที่นี้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ผู้เขียนมีลักษณะเป็นปัจเจกชนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเต็มที่ มีการลงชื่อจริง นามสกุลจริง หรือนามปากกาไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งบทความบางบทความมีลักษณะเป็นคอลัมน์ประจำ อยู่ในกรอบพื้นที่และหน้าประจำในหนังสือพิมพ์ ก็จะมีชื่อคอลัมน์อย่างชัดเจน ผู้ที่ชื่นชอบลักษณะการเขียนของเจ้าของคอลัมน์หรือเรื่องราวที่เจ้าของคอลัมน์นำมาเสนอก็จะติดตามอ่านอยู่เสมอ หรืออาจกล่าวได้ว่ามี “Fan Club” ประจำคอลัมน์เลยทีเดียว

จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์การจัดระเบียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์ให้เป็นหมวดหมู่คือ ความสะดวกในการเลือกอ่านข่าวและเนื้อหาต่างๆ อำนวยความสะดวกในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ให้รวดเร็ว ทันสมัย ตามพฤติกรรมการรับสารของผู้บริโภค นอกจากนี้ด้วยพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดของหนังสือพิมพ์ตรงกันข้ามกับข่าวสารซึ่งมีอยู่มากจึงต้องมีการคัดกรองข่าวสารคัดเลือกเฉพาะประเด็นสำคัญและคิดว่าประชาชนจะให้ความสนใจมาเสนอ สอดคล้องกับที่ อีระยุทธ สุริยะ (2554: 15) ได้กล่าวไว้ว่า “ในแต่ละวันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีจำนวนมากและสื่อมวลชนมีข้อจำกัดในการนำเสนอ เช่น เวลา พื้นที่ตีพิมพ์ ฯลฯ ทำให้ต้องมีการเลือกสรรข่าวก่อนจะนำเสนอ โดยมุมมองดังกล่าวเรียกว่า “นายประตูข่าวสาร” หรือ “Gatekeeper” ”

3.2 ลำดับเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

หากผู้วิจัยจะกล่าวถึงลำดับเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยเห็นว่าควรเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2508 เนื่องจากผู้วิจัยพบว่าตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2508 ได้เริ่มมีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับชายรักชายโดยมีการใช้คำว่า “เกย์” เกิดขึ้นในหนังสือพิมพ์จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2555 ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญขึ้นมากมาย โดยในช่วงปี พ.ศ. 2508 - 2542 ผู้วิจัยอ้างอิงมาจากงานของ ฐิติกร เตรยากรณ์ (2543) ส่วน ปี พ.ศ. 2543 - ปัจจุบัน (2555) ผู้วิจัยคัดเลือกเหตุการณ์ที่ถูกนำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เป็นเวลาติดต่อกันตั้งแต่สามวันขึ้นไป และเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวต่างๆของกลุ่มชายรักชาย ดังตารางต่อไปนี้

ช่วงเวลา	เหตุการณ์สำคัญ
4 ตุลาคม 2508	คดีฆาตกรรมนายดาเรล เบอริแกน ทำให้มีการใช้คำว่า “เกย์” เรียกผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีฆาตกรรมแทนคำว่า “กะเทยชาย” แต่คำว่า “เกย์” ที่หนังสือพิมพ์ใช้ในเวลานั้นเริ่มหมายถึงผู้ชายที่ขายบริการให้กับชาวต่างชาติเท่านั้น พฤติกรรมรักร่วมเพศกลายเป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม พฤติกรรมรักร่วม

	เพศที่มีอยู่ในสังคมไทยกลายเป็นผลมาจากความเสื่อมทราม
18 ตุลาคม 2508	การวิจัยสาเหตุการเกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศในวงการแพทย์ไทย
9 ตุลาคม 2515	การแต่งงานระหว่างชายกับชายในประเทศสหรัฐอเมริกา “วิวาที้วิตถาวรรายแรกชายแต่งงานกับชาย”
21 ธันวาคม 2515	การประกวด “นางสาวสยามประเภทสอง”
1 ตุลาคม 2527	พบผู้ป่วยโรคเอดส์รายแรกเป็นชายรักร่วมเพศ
1 กรกฎาคม 2530	ช่วงที่รัฐบาลไทยรณรงค์เผยแพร่ความรู้เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี/เอดส์ และหนังสือพิมพ์ไทยเป็นสื่อหนึ่งที่ช่วยรณรงค์
ธันวาคม 2539	สถาบันราชภัฏได้ประกาศห้ามผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศเข้าศึกษาต่อโดยอ้างว่าครูที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้กับนักเรียน และได้อ้างถึงการศึกษาในแวดวงวิชาการว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศเป็น “ความวิปริต” “เป็นโรค” และ “ผิดปกติ”
20 มกราคม 2540	กรณีสถาบันราชภัฏออกกฎห้ามผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศเข้าศึกษาต่อในคณะศึกษาศาสตร์
12 กุมภาพันธ์ 2541	คดี “ตุ้ย ซี 8” นายพรเทพ ช่มชื่นกระทำชำเราเด็กชาย ต่อมากำว่า “ตุ้ย” ได้กลายเป็นคำที่ใช้กล่าวถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศ ในกรณีที่ชายมีอายุมากกว่า หรือมีตำแหน่งสูงกว่า กระทำชำเรากับเด็กชาย หรือผู้ชาย “จากนั้นคำว่าตุ้ยก็กลายเป็นคำกริยาที่มักใช้เรียกชายวัยกลางคนขึ้นไปที่กระทำต่อเด็กชายทางประทุหลัง”
22 สิงหาคม 2541	คดีฆาตกรรม ดร.พูลสวัสดิ์ ต่อมาการนำเสนอคดีฆาตกรรมเรื่องนี้ได้เปลี่ยนแนวไปสู่เรื่องอื้อฉาวทางการเมือง
31 ตุลาคม 2542	ช่วงที่มีการจัดงานบางกอกเกย์เฟสติวัลครั้งแรกในประเทศไทย นับว่าเป็นการจัดกิจกรรมเฉพาะสำหรับกลุ่มเกย์ใน “พื้นที่สาธารณะ” อย่างแท้จริง
13 ธันวาคม 2543	คดีเจ้าคุณเกย์ตุ้ยเนร ความเป็นชายรักชายเริ่มเข้าไปสู่ด้านศาสนาซึ่งขัดกับเรื่องศีลธรรม
7 เมษายน 2544	ร.ต.อ. ประชัย เสนอให้บุคคลรักร่วมเพศจดทะเบียนสมรสกันได้
27 กันยายน 2544	คดีคู่ชายเกย์ฆาตกรรม ซี 9 ผอ. สำนักมาตรฐานบุคลากร
23 พฤศจิกายน 2545	คดีชาน่าเกย์ ย่านถนนประดิพัทธ์ ลักลอบขายบริการ
11 พฤษภาคม 2546	เกย์ออสเตรเลียหอบมรดกพันล้านมาแต่งงานกับหนุ่มไทย
3 กรกฎาคม 2546	แดพระเกย์มีแทบทุกวัดทั่วประเทศ
29 กันยายน 2546	แดเกย์ไทยติดเอชไอวีเป็นอันดับ 1
1 ธันวาคม 2546	ไทยขานรับรณรงค์วันเอดส์โลก 1 ธ.ค. จัดกิจกรรมเพื่อให้รู้ว่ากลุ่มเกย์ไม่ได้เป็นกลุ่มเชื้อเอดส์มากแต่เป็นกลุ่มที่มีความรู้เรื่องเอดส์และมีการป้องกันตัวได้ดีกว่า
8 กรกฎาคม 2548	กะเทย เกย์ และเลสเบียน จากนานาชาติทั่วโลกกว่า 700 คน แห่งประชุมวิชาการนานาชาติด้านรักร่วมเพศเป็นครั้งแรกของเอเชีย ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ
6 พฤศจิกายน 2550	ประธานกลุ่มเกย์ร้องเรียนตัวแทนเอไอเอนี้ให้ทำประกันเนื่องจากจิตไม่ปกติ

2 เมษายน 2551	ผู้อำนวยการศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้กลับกลุ่มเกย์ที่ออกมา ไว้อย่าง “เลือดเกย์”
7 เมษายน 2551	“กลุ่มเกย์การเมือง” จี้หน่วยงานรัฐ กวดขันเอาจริงกับสถานให้บริการสุขภาพ “ชาว น่า เกย์”
26 พฤศจิกายน 2552	เผยเกย์ ขยายตัวเซ็กซ์หมู่โจ่งครึม เผยไทยติดเอดส์วันละ 32 คน
28 กุมภาพันธ์ 2555	ศาลสั่งเพิกถอนใบเกณฑ์ทหารระบุ “กะเทยเป็นโรคจิตถาวร” และมีการออก กฎกระทรวงโดยเพิ่มเติม “ข้อ 3 (12) ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด”
5 มีนาคม 2555	ศูนย์บริจาคโลหิต สภากาชาดไม่รับเลือดบริจาคจากกลุ่มชายรักชาย แม้ว่าจะมีผล ตรวจเลือดเป็นปกติก็ตาม ด้วยเหตุผลที่ว่าเลือดจากเพศที่สามมีความเสี่ยงต่อ การติดเชื้อเอชไอวี
17 สิงหาคม 2555	นักศึกษาสาวประเภทสองได้รับอนุญาตให้แต่งหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร
7 พฤศจิกายน 2555	เปิดตัวโครงการ Test and Treat รมรงค์ให้กลุ่มชายรักชายและสาวประเภทสอง ใส่ใจเรื่องการตรวจเลือดหาโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
1 ธันวาคม 2555	กรรมการสิทธิมนุษยชนเดินทางร่ำกฏหมายแต่งงานที่ไม่ใช่แค่หญิงชาย เพื่อ นำไปสู่การยกฐานะรับรองสถานภาพชีวิตคู่ ให้คนที่มีความหลากหลายทาง เพศ

ตารางที่ 1 ตารางแสดงช่วงเวลาและเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวัน
ภาษาไทย พ.ศ. 2508-2555

ผู้วิจัยเลือกนำเสนอเหตุการณ์สำคัญตั้งแต่เหตุการณ์ นายดาเรล เบอริแกน บรรณาธิการ
หนังสือพิมพ์บางกอกเวิลด์ชาวอเมริกันที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศถูกฆาตกรรมในประเทศไทย เนื่องจาก
ปีเตอร์ เอ แจ็คสัน (Jackson อ้างถึงใน จิตติกร เตรยากรณ์, 2543) ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เหตุการณ์
ดังกล่าวนับเป็นข่าวเกี่ยวกับ “เกย์” หรือ “ชายรักชาย” เรื่องแรกที่ตกเป็น “ข่าวใหญ่” ในหน้า
หนังสือพิมพ์ไทย มีการนำเสนอความคืบหน้าของข่าวในหนังสือพิมพ์หลายฉบับนานถึง 2-3 สัปดาห์
ทั้งนี้เนื่องจากผู้ตายเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงมาก โดยก่อนหน้านี้นี้เท่าที่ Peter A. Jackson เคยพบ จะ
เป็นชาวชายไทยรักร่วมเพศที่ล่อลวงเด็กชายให้มีเพศสัมพันธ์ด้วยและบังคับให้ค้าประเวณีใน
หนังสือพิมพ์ศรีกรุง ฉบับวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2478 และในเนื้อข่าวเรียกชายผู้นั้นว่า “ถั่วดำ”
และภายหลังจากคดีฆาตกรรมนายดาเรล เบอริแกน คลี่คลายลง ก็ได้มีการจัดสัมมนาในกลุ่มตำรวจ
ข้าราชการ และอาจารย์ กล่าวถึงกลุ่มชายรักร่วมเพศว่าเป็นตัวอันตรายต่อสังคม จึงทำให้เกิดข่าว
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับชายรักชายเรื่อยมา

จากตารางสรุปเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวกับชายรักชายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 จนถึง พ.ศ. 2555
จะสังเกตเห็นว่าตั้งแต่ช่วง พ.ศ. 2508 เป็นช่วงที่ยังไม่มีการเปิดตัวอย่างชัดเจนของกลุ่มชายรักชายใน

สังคมไทย ต่อมาตั้งแต่ พ.ศ. 2515 เป็นช่วงที่มีการเปิดตัวอย่างชัดเจนของกลุ่มชายรักชาย กล่าวคือ มีการจัดงานประกวดกะเทย ช่วงต่อมาในปี พ.ศ. 2527 เป็นช่วงที่โรคเอดส์แพร่ระบาดเข้าสู่ประเทศไทย ส่วนในช่วงปี พ.ศ. 2530 ถึง 2540 เริ่มนำแนวคิดทางการแพทย์มาเชื่อว่ารักร่วมเพศผิดปกติ เป็นโรคชนิดหนึ่ง และมีการสั่งห้ามคนกลุ่มนี้ประกอบอาชีพบางอาชีพ ต่อมากปี พ.ศ. 2541 ถึง 2550 เริ่มมีการใช้คำว่า “ตุ๋ย” ขึ้นและเป็นที่เข้าใจกันในสังคม และมีการแสดงตัวตนในสังคมเพิ่มมากขึ้น ปี พ.ศ. 2551 ถึง 2555 เริ่มมีการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพเพื่อกลุ่มชายรักชายมากขึ้น มีการเปิดเผยตัวกันมากขึ้น ผู้วิจัยสังเกตว่าส่วนใหญ่เรื่องที่หนังสือพิมพ์เลือกนำเสนอโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน้าหนึ่งและเป็น “ข่าวใหญ่” ของหนังสือพิมพ์มักจะเป็นเรื่องที่ไม่ดี ความเชื่อหรือทัศนคติหรือภาพเกี่ยวกับชายรักชายที่ไปในทางลบจึงติดอยู่กับเพศสภาวะของชายรักชายและยากที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ปลูกฝังอยู่ในความคิดของคนในสังคมที่มาตั้งแต่ในอดีต ผ่านการผลิตซ้ำ ตอกย้ำเสมอมา อย่างไรก็ตามในปัจจุบันก็มีความพยายามที่จะนำเสนอมุมมองเกี่ยวกับชายรักชายในด้านที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมมากขึ้นหรือแม้กระทั่งเรียกร้องสิทธิต่างๆทางเพศที่สมควรได้รับจากสังคม แต่พื้นที่ที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายในด้านที่สร้างสรรค์และแตกต่างออกไปก็ยังคงจำกัดอยู่ในพื้นที่เล็กๆในหน้าหนังสือพิมพ์ เช่นในส่วนของบทความหรือคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ ซึ่งผู้อ่านหนังสือพิมพ์บางคนอาจจะไม่ให้ความสำคัญเลยก็เป็นได้

3.3 เปรียบเทียบประเภทของหนังสือพิมพ์กับการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย

3.3.1 เปรียบเทียบประเภทของหนังสือพิมพ์

วิลาสินี พิพิธกุล (2547: 302) ได้กล่าวเกี่ยวกับการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ไทยตามหลักวิชาการวารสารศาสตร์ไว้ว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์จำแนกโดยอาศัยลักษณะของเนื้อหาเป็นสำคัญ เป็นการจำแนกที่นิยมใช้กันมากที่สุด ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspaper)

หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มุ่งเน้นการเสนอข่าวประเภทข่าวหนัก (hard news) เช่น ข่าวสังคม ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการศึกษา ข่าวเหล่านี้มุ่งสนองความรู้ ความคิดของผู้อ่านเป็นสำคัญ การใช้ภาษา ในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ไม่หือหวาเร้าอารมณ์มากนัก มีลักษณะค่อนข้างจริงจังมากกว่า เนื้อหาหนักไปทางรายละเอียดข้อเท็จจริง การแสดงความคิดเห็นจะใช้เหตุผลมากกว่าเล่นสำนวน หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีจำนวนจำหน่ายไม่สูงนัก ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มักจะเป็นผู้บริหารหรือผู้มีการศึกษาพอสมควร เช่น ข้าราชการ ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษานักธุรกิจ เป็นต้น

ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ประเภทดังกล่าวที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ มติชน สยามรัฐ และแนวหน้า

รูปลักษณะของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะค่อนข้างเรียบไม่ว่าจะเป็นหน้าหนึ่งหรือหน้าใน มีภาพประกอบไม่มากนัก สีสันทันไม่ฉูดฉาด ไม่ค่อยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเท่าใดนัก แต่เดิมใช้สีขาวดำ น้ำเงิน แต่เมื่อมีการแข่งขันกันด้านการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์มากขึ้น ผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จึงต้องเพิ่มสีสันให้ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านมากขึ้น

ภาษาที่ใช้ในการเขียนข่าว บทความ และคอลัมน์ต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มักจะเป็นภาษาในระดับกึ่งทางการ เน้นความหนักแน่นน่าเชื่อถือมากกว่าจะกระตือรือร้นความรู้สึกของผู้อ่าน พื้นที่ของการนำเสนอตัวของชายรักชายก็จะน้อยตามไปด้วย เพราะประเด็นของชายรักชายอาจไม่เกี่ยวข้องกับข่าวที่จริงจังและเป็นสิ่งที่ผู้อ่านต้องคิดวิเคราะห์มากนัก แต่ตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายส่วนใหญ่มักจะปรากฏในประเภทการเขียนที่เป็นบทความหรือคอลัมน์ต่างๆมากกว่า เนื่องจากหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ก็ให้พื้นที่กับบทความหรือคอลัมน์มากพอสมควร ส่งผลให้รูปแบบการนำเสนอความคิดเกี่ยวกับชายรักชายก็แตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณด้วยเช่นกัน

ตัวอย่าง ข่าวการเมืองที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชายรักชาย

“ประธานาธิบดีบารัค โอบามา ของสหรัฐอเมริกา กล่าวยืนยันสนับสนุนการแต่งงานของเพศเดียวกัน ในงานระดมทุนเพื่อใช้หาเสียงเลือกตั้งซึ่งจัดขึ้นที่คฤหาสน์ของจอร์จ คลูนีย์”

(มติชน, 12 พฤษภาคม 2555: 22)

2) หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (popular newspaper) หรือหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ (Quantitative Newspaper)

หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มุ่งเน้นการเสนอข่าวประเภทเร้าอารมณ์ (sensational) หรือ ข่าวเบา (soft news) เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวภัยพิบัติต่างๆ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเพศ ข่าวบุคคล ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวแปลกประหลาด ข่าวในแวดวงสังคม ข่าวความขัดแย้งและความรุนแรงต่างๆ เป็นต้น ข่าวเหล่านี้เป็นข่าวประเภทที่คนธรรมดาสามัญทั่วไปสนใจ สนองอารมณ์ของคนส่วนใหญ่ในสังคม เหมาะกับผู้อ่านทุกระดับชั้น

ลักษณะการเสนอเนื้อหาสาระประเภทนี้เต็มไปด้วยการเร้าอารมณ์ การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ ประเภทนี้มักใช้ถ้อยคำที่หวือหวาเกินจริง ดึงดูดความสนใจโดยการพาดหัวข่าวตัวโตๆ มีรูปภาพประกอบข่าวมากมาย และมักจะใช้ภาษาแบบใช้ภาพพจน์อยู่เสมอ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้เป็นที่นิยมแพร่หลายของคนทั่วไปมาก มียอดจำหน่ายค่อนข้างสูง ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ประเภทดังกล่าวที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด

รูปลักษณะของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะร่าเริงใจผู้อ่าน โดยเฉพาะหน้าหนึ่ง กล่าวคือ เน้นสีสัน ดึงดูดความสนใจ เช่น สีแสด สีแดง สีเขียว เป็นต้น เพิ่มเติมจากสีดำ ขาว น้ำเงิน นอกจากนั้นยังเน้น ภาพข่าวและภาพประกอบข่าวที่ทำให้เห็นจริงเห็นจังเหมือนผู้อ่านอยู่ในเหตุการณ์นั้นไม่ว่าจะเป็นภาพ อุบัติเหตุ ภาพผู้เสียชีวิตในการฆาตกรรม ในหน้าหนึ่งจะมีส่วนพาดหัวข่าวใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่เห็น ได้ชัดเจนในระยะไกล หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะมีการแข่งขันสูงมากในกลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภท ปริมาณเหมือนกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหากกลยุทธ์ใหม่ๆมาดึงดูดใจผู้อ่าน

ภาษาที่ใช้ในการเขียนข่าว บทความ และคอลัมน์ต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มักจะเป็น ภาษาระดับไม่เป็นทางการ และกึ่งทางการที่ร่าเริงใจผู้อ่านให้ตื่นเต้นไปกับข่าวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ส่วน ในบทความหรือคอลัมน์ประจำมักใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการเพื่อแสดงความเป็นกันเองระหว่างผู้เขียน กับผู้อ่าน หรือเล่าอารมณ์คมคายเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตาม

พื้นที่การปรากฏของตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายมีปริมาณที่มากพอสมควร เนื่องจาก วัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีส่วนช่วยเอื้อในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชาย และเป็นประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจพอสมควร ทั้งนี้ประเด็นด้านเพศยังเป็นหนึ่งในคุณสมบัติ ของข่าวที่มีคุณค่าในการนำมาเสนออีกด้วย และสิ่งที่มีการนำเสนออาจจะมีการเสริมเติมแต่งให้เกิด ความน่าสนใจเพื่อให้ดึงดูดผู้อ่าน ความคิดที่ถ่ายทอดจากการนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายจึง แตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์คุณภาพอยู่บ้าง

ตัวอย่าง ข่าวอาชญากรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชายรักชาย

“คนร้ายไม่ทราบจำนวนกระหน่ำแทงเกย์หนุ่มใหญ่ ก่อนเอามีดปาดคออย่างสยดสยองนอน เสียชีวิตในห้องพัก ตำรวจคาดเป็นกลุ่มวัยรุ่นนักร้องที่แวะเวียนมาเป็นประจำ ริดเงินแต่ไม่ได้จึงฆ่าทิ้ง”

(เดลินิวส์, 2 สิงหาคม 2555)

ตัวอย่าง ข่าวบันเทิงเกี่ยวข้องกับชายรักชาย

“แม้จะยอมรับว่ากำลังศึกษาดูใจกันอยู่สำหรับคู่รักหนุ่ม บี้-ธรรตภาคย์ ซี กับนักแสดง สาว โบว์-อัฐมา ชวินชพันธ์ แต่ทั้งคู่ก็ยังไม่ระบุสถานะ ทำเอาแมงเม่าที่พูดว่าสาเหตุเพราะสาวโบว์ยังไม่มั่นใจว่าหนุ่มบี้แมนแท็ร้อยเปอร์เซ็นต์ งานนี้เจอตว์หนุ่มบี้เลยถามถึงข่าวนี้เจ้าตัวก็ออกอาการเซ็ง ข่าวหาว่าเป็นเกย์ ย้ำแมนชอบผู้หญิงแน่นอน ขอขอบคุณสาวโบว์ที่ช่วยชี้แจงข่าวนี้แทน”

(เดลินิวส์, 23 ตุลาคม 2555)

ทั้งนี้หนังสือพิมพ์แต่ละชนิดก็มีการนำเสนอประเภทของข่าวที่แตกต่างกันไป เช่น หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ส่วนใหญ่จะนำเสนอข่าวประเภทที่ค่อนข้างหนักสมอง หรือข่าวประเภท

ข่าวหนัก (hard news) ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมหรือปริมาณ ส่วนใหญ่จะนำเสนอข่าวประเภทที่เบาสมอง หรือเป็นข่าวประเภทข่าวเบา (soft news)

หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (quality newspaper) มักจะนำเสนอข่าวประเภทที่เรียกว่า “ข่าวหนัก” (hard news) ซึ่งเป็นข่าวสารที่เน้นให้ความรู้หรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก และเป็นข่าวที่มีความสำคัญหรือผลกระทบต่อผู้อ่านโดยตรง ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (popular newspaper) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ (quantitative newspaper) มักจะนำเสนอ “ข่าวเบา” (soft news) ซึ่งนำเสนอเรื่องราวทั่วไปมากกว่านำเสนอเรื่องราวที่เป็นเนื้อหาสาระความรู้ และเน้นนำเสนอข่าวที่เป็นเรื่องราวที่คนในสังคมส่วนใหญ่ให้ความสนใจ จึงสรุปได้ว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการเลือกนำเสนอข่าวสารต่างๆ อย่างไรก็ดี ตาม ไม่ได้หมายความว่า หนังสือพิมพ์คุณภาพจะนำเสนอ “ข่าวหนัก” เพียงอย่างเดียว และหนังสือพิมพ์ปริมาณ จะนำเสนอ “ข่าวเบา” เพียงประเภทเดียว เพียงแต่ข่าวเดียวกันหนังสือพิมพ์แต่ละประเภทอาจมีการเลือกนำเสนอหรือมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน

3.3.2 เปรียบเทียบการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยประเภทปริมาณและคุณภาพ

การนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีสไตล์การนำเสนอข่าวที่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีได้รายงานข่าวไปในแนวเดียวกัน ภาษาที่ใช้ก็ต่างกัน แต่ฉบับจะมีสไตล์หรือแนวการเขียนเป็นของตนเอง หนังสือพิมพ์คุณภาพ โดยปกติจะเสนอข่าวแบบรายงานข้อเท็จจริงอย่างเรียบง่ายตรงไปตรงมา ใช้ภาษาที่ค่อนข้างมีแบบแผน ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณหรือประชานิยมมักจะนำเสนอข่าวโดยใช้ภาษาโลดโผน ภาษาหวือหวา ภาษาพูด เราสามารถเห็นความแตกต่างเหล่านี้ได้โดยการนำข่าวเดียวกัน ที่เสนอในหนังสือพิมพ์ที่ฉบับต่างกัน มาเปรียบเทียบกับ ดังตัวอย่างการเปรียบเทียบการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณและประเภทคุณภาพ จากการนำเสนอข่าวในเรื่องเดียวกัน วันเดียวกันคือวันที่ 13 พฤศจิกายน 2555 ของแต่ละรายชื่อบ้าง ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงตัวอย่างการนำเสนอข่าวในเรื่องเดียวกัน วันเดียวกันคือวันที่ 13 พฤศจิกายน 2555 ของแต่ละรายชื่อบ้าง

ประเภทหนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์ประเภทประชาชนนิยมหรือปริมาณ			หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ		
	ไทยรัฐ	เดลินิวส์	ข่าวสด	แนวหน้า	มติชน	สยามรัฐ
พาดหัวหลัก	สยองม.สวนดุสิตเกย์โหดยิงหัว	ช้ ล โ ว นักศึกษาฆ่าตัวตาม	2ศพนศ. ยิง ใน มรภ.สวนดุสิต	เกย์โหด ห วัน คู่ ขาน ศ . บอกลีก บุกยิงดับ-ฆ่าตัวตาย ในราชภัฏ	นศ. ชาย 'ม.ราม' บุกยิงหนุ่ม 'ม ร ภ .' ก่อนฆ่าตัว	'นักศึกษา' ไม้ ป่า เดียวกันหิง โหดแค้นตี จากยิง2ศพ คามาหา'ลัย
พาดหัวรอง	บุกตามตื้อ คู่ขา-แค้นถูกตีจากโทร ก่อกวานสาตสี ด่าหน้าบ้าน พ่อสั่งห้าม คบปมชอบ ใช้กำลัง	คาราซภัฏ สวนดุสิต สังเวชรักสี ม่วง	ห นู่ ม ราม-ข้า รักช้ลโว หนุ่มคู่ขา จ่อข่มขืนตายตาม แค้นโดยตีจาก	-	-	-

ประเภทหนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ			หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ		
	ชื่อหนังสือพิมพ์	ไทยรัฐ	เดลินิวส์	ข่าวสด	แนวหน้า	มติชน
สรุประเด็นข่าว	นศ.รามฯ เค ลี ย ร ้ ปัญหา ร ัก ใ ม ้ ป ่า ่ เดียวกัน กับ หมู่ม ราชภัฏฯ เพื่อนต่าง สถาบันยัง จ่อหัวดับ ห นี้ ่า ห้องเรียน แล้วปลิด ชี พ ตาย ตาม เหตุ เพราะอีก ฝ่ายทำตัว เห็นห่าง	พิสูจน ์รัก แท้ นักรัก สี้ ม ู ว ง รั ้ว รามคำแหง หิงโหดฉุน ถูกสะบั้น สัม พัน ธ์ ส ว ม วิญญาณ สม ห ญิง บุก ยิง เพื่อนชาย	พล.ต.ท.คำ ร ณ วิ ทย ์ ฐปกระจำง ดุที่เกิดเหตุ นายพงศ ์ ภาวัต ชัย ชี พ น .ศ . รามฯ บุก ยิง นาย ไ พ ศ าล ศรีศาน . ศ.ราชภัฏ สวนดุสิต คาอาคาร เรียนใน มรภ.สว น ดุสิต แล้ว ยิงตัวตาย ตามเพราะ ไม่พอใจที่ ตีตัวออก ห่าง วันที่ 12 พ.ย.	นายไพศาล ผู้ ตาย ร อ เพื่อน ญิง เข้าห้องน้ำ ได้มี นาย พงศ ์ภาวัต มา ตามจ้อคีนดี แ ต่ น าย ไ พ ศ าล ยืนยันเลิกคบ หาทำให้นาย พงศ ์ภาวัต ไม่ พอใจชักปืน ออกมาจ้อยง นายไพศาล ก่อนยิงตัว ตาย	นศ.ชาย ม . ราม บุกยิง หมู่ม สว น ดุ สิต ดับ สย อ ง ค ่า มหาวิทยาลัย ก่อนจ้อหัวฆ่า ตัวตายตาม พ่อเหยื่อเผย ทั้งคู่คบหากัน มานาน 1 ปี ลูกชายขอ เลิก	เก ย ์ ห ู ม มหาวิทยาลัย ดังกอดีหิง โหดหลังถูก ตัดสัมพันธ์ สวาทแค้นจัด บุกสถาบัน คนรักย่าน สวนดุสิตตาม จ้อขอคีนดีแต่ ผิด หวัง ตัดสินใจเจอ กันชาติหน้า ชักปืน .357 ระเบิดหัว คู่ชาสมอง กระจาย ก่อนยิงตัว ตายตามปิด ฉากชายรัก ชาย นอน เป็นศพเคียง คู่ กั น บ น อาคารเรียน

จากตารางการเปรียบเทียบข้างต้นจะเห็นได้ว่าการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับชายรักชายทั้งในหนังสือพิมพ์ประชานิยมหรือปริมาณ (ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด) และหนังสือพิมพ์คุณภาพ (มติชน แนวหน้า สยามรัฐ) ถึงแม้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทจะนำเสนอ “เนื้อหาหลัก” เกี่ยวกับเหตุการณ์นักศึกษาฆ่ากันตายในมหาวิทยาลัย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นรูปแบบการนำเสนอ ลักษณะการใช้ภาษา และการเลือกประเด็นที่นำเสนอ มีความแตกต่างกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านรูปแบบ เมื่อพิจารณาจะพบว่าไม่ปรากฏส่วน “พาดหัวรอง” ในองค์ประกอบด้านโครงสร้างข่าวในหนังสือพิมพ์คุณภาพทั้งสามฉบับ (มติชน แนวหน้า สยามรัฐ) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหนังสือพิมพ์คุณภาพมีวัตถุประสงค์ในการมุ่งนำเสนอสาระสำคัญของเหตุการณ์เป็นหลัก และข่าวดังกล่าวเป็นข่าวเน้นให้เกิดอารมณ์คล้อยตามมากกว่าการให้ความรู้และการศึกษา หรือที่เรียกว่าลักษณะของ “ข่าวเบา” นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ประชานิยมหรือปริมาณยังนำเสนอข่าวดังกล่าวโดยใช้พื้นที่ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มากพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ที่ไม่เพียงยกเป็นพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งที่ใหญ่ที่สุดของวัน แต่ยังปรากฏถึง 2 ตำแหน่งในพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์วันเดียวกัน โดยพื้นที่แรกเป็นพาดหัวข่าวขนาดใหญ่ที่ดึงดูดสายตาได้ดี อีกส่วนเป็นภาพข่าวและคำบรรยายภาพที่ชัดเจน ในขณะที่หนังสือพิมพ์คุณภาพ เช่น หนังสือพิมพ์แนวหน้านำเสนอเพียงส่วนเล็กๆในหน้า 6 ซึ่งเป็นข่าวหน้าในของหนังสือพิมพ์ รูปแบบที่ต่างกันนี้จึงมีผลต่อน้ำหนักความน่าเชื่อถือของตัวบทนั้นๆ ข่าวที่มีพาดหัวข่าว ภาพข่าวชัดเจน ย่อมได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้อ่านว่าเป็น “ข้อเท็จจริง” ได้มากกว่าข่าวที่นำเสนอในพื้นที่หน้าในของหนังสือพิมพ์ และไม่มีพาดหัวข่าวในหน้าหนึ่ง

ด้านการใช้ภาษา จะเห็นได้ว่าแม้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทจะมีวิธีการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอประเด็นข่าวที่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมหรือปริมาณอาจจะมีวิธีการใช้ภาษาที่ตื้นตันเร้าใจมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพตามแบบของหนังสือพิมพ์ประชานิยม ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำที่สื่อความรุนแรงชัดเจน เช่น “ยิงจ่อหัว” “ระเบิดสมอง” เป็นต้น หรือเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้งสองคนที่ก่อเหตุฆ่ากันตายในข่าว หนังสือพิมพ์คุณภาพก็เลือกใช้คำแสดงความสัมพันธ์ความรักของคนทั้งสอง เช่น “จ้อคืนดี” “เลิกคบหา” “ตัดสัมพันธ์” เป็นต้น ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประชานิยมเน้นความสัมพันธ์ในลักษณะชู้สาวที่มีความหึงหวงอันนำไปสู่ความแค้นจนก่อเหตุฆ่ากันตายในที่สุด

ด้านการเลือกประเด็นนำเสนอ ด้านการนำเสนอพาดหัวข่าวและพาดหัวรองเพื่อชูประเด็นสำคัญ จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ เช่น ไทยรัฐ เลือกชูประเด็นโดยกล่าวถึงชื่อสถาบันซึ่ง

เป็นสถานที่เกิดเหตุเพื่อดึงดูดความสนใจ และเหตุการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน เช่น “ลยองม.สวนดุสิตเกย์โหดยิงหัว” ซ้ำยังกล่าวโจมตีผู้กระทำผิดโดยการอ้างคำพูดบุคคลที่สามซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวและใกล้ชิดกับผู้ตายมากที่สุดเพื่อสนับสนุนข้อมูลเรื่องที่ยกฝ่ายเคยกระทำ เช่น “บุกตามตีคู่วา-แค้นถูกตีจากโทรก่อกวนสาตส์ดำหน้าบ้านพ่อสั่งห้ามคบมชอบใช้กำลัง” ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ เช่น หนังสือพิมพ์แนวหน้า แม้ว่าจะกล่าวถึงเหตุการณ์การก่อเหตุเหมือนกันแต่ก็ไม่เลือกที่จะนำชื่อสถาบันมาพาดพิงถึง เช่น “เกย์โหดหัวนคู่วาคนศ.บอกเลิก บุกยิงตีบ-ฆ่าตัวตายในราชภัฏ” เป็นต้น สรุปได้ตารางต่อไปนี้

ชื่อบัญของ หนังสือพิมพ์ ประเด็นที่น่าเสนอ	ไทยรัฐ	เดลินิวส์	ข่าวสด	แนวหน้า	มติชน	สยามรัฐ
	พาดหัวข่าว					
1. ใช้คำเรียกว่า “เกย์”	✓	-	-	✓	-	-
2. ใช้คำที่สื่อถึง “เกย์” (รักสีม่วง หม่อมคู่วาไม้ป่าเดียวกัน)	-	✓	✓	-	-	✓
3. กล่าวถึงการกระทำที่ไม่ดีที่ผู้ก่อเหตุเคยกระทำ	✓	-	-	-	-	-
4. ระบุสถานที่ที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	-	-
เนื้อหาข่าว						
1. บอกสาเหตุของการก่อเหตุ	✓	-	-	-	-	-
2. ระบุสาเหตุการก่อเหตุ (น่าจะเป็นเรื่องชู้สาว)	-	-	✓	-	-	✓
3. อ้างพยานในที่เกิดเหตุ	✓	✓	✓	-	✓	-
4. คำสัมภาษณ์ของบุคคลในครอบครัว (บิดาของผู้ตายปฏิเสธว่าลูกไม่ได้เป็นเกย์)	-	✓	✓	-	✓	-
5. บรรยายภาพความรู้สึกของผู้เกี่ยวข้องกับบุคคลในข่าว (บิดาและมารดาร้องไห้โฮด้วยความเสียใจ)	-	-	✓	-	✓	✓
6. ใช้คำเรียกผู้ก่อเหตุในทางลบ	-	✓	✓	-	✓	✓

7. ระบุความคืบหน้าใน อนาคต	✓	-	-	-	-	-
8. มีภาพข่าว	✓	-	✓	-	-	-

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบประเด็นการนำเสนอของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับในเรื่องเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป การเปรียบเทียบการนำเสนอตัวบทในหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณหรือประชานิยมกับหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยพบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาที่สอดคล้องกัน แต่พบรูปแบบ การเลือกประเด็นที่นำเสนอ และการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณหรือประชานิยมมีการเลือกใช้ถ้อยคำและมีประเด็นที่เรียกร้องความสนใจของผู้อ่านได้มากกว่า ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทนี้อาจจะช่วยให้เข้าใจอุดมการณ์ที่อยู่เบื้องหลังการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอความเป็นชายรักชายได้ดียิ่งขึ้นว่าผู้ส่งสารต้องการจะนำเสนอประเด็นอะไรให้โดดเด่น ในขณะเดียวกัน ผู้ส่งสารก็ต้องการปิดบังอำพรางความคิดอะไรบางอย่างไว้

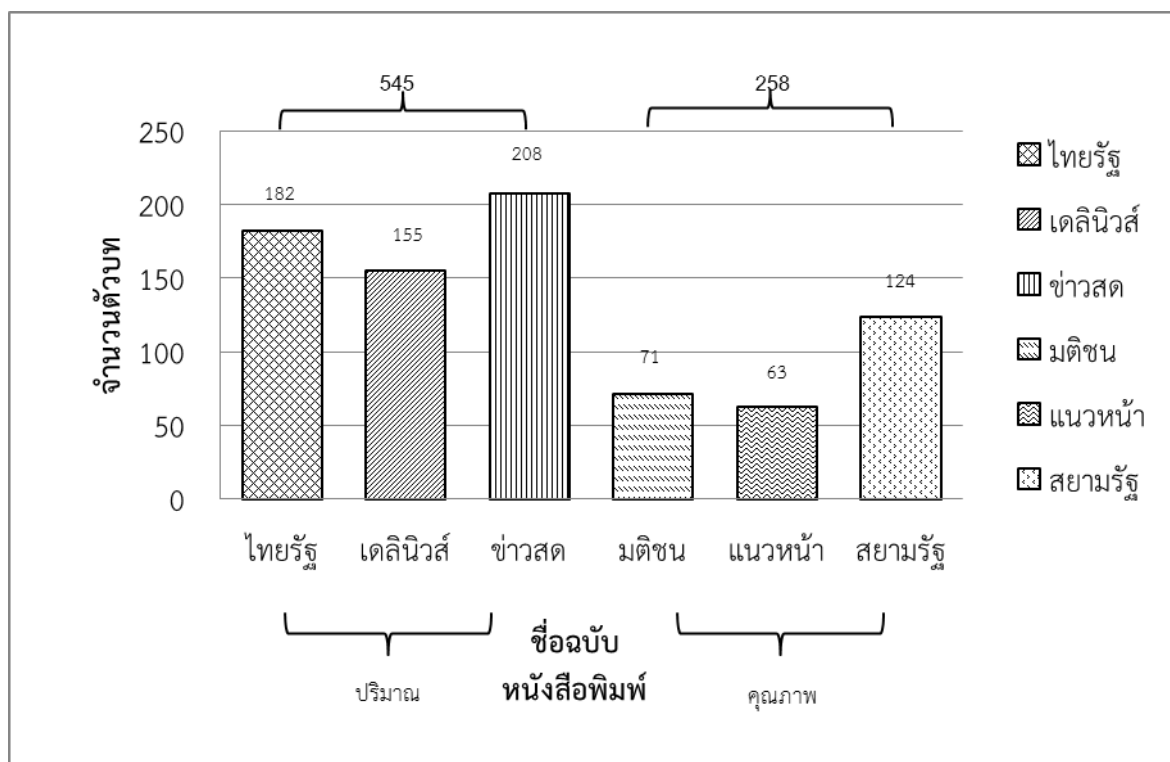
3.4 ปริมาณและรูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

การนำเสนอปริมาณและรูปแบบของการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ทำให้ได้เห็นสถิติของการนำเสนอว่ามีความถี่ในการนำเสนอมากน้อยต่างกันอย่างไรบ้าง ในส่วนของปริมาณการนำเสนอผู้วิจัยจึงทำสถิติการนำเสนอโดยแยกให้เห็นว่าการผลิตตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชายรักชายปริมาณเท่าไรบ้าง แล้วจึงสรุปแบบเป็นปริมาณของแต่ละฉบับ ส่วนรูปแบบการนำเสนอผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นว่าตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายได้มีการนำเสนอไว้ในรูปแบบใดบ้าง ทำให้เราเห็นกระบวนการผลิตและกระจายตัวบทได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

3.4.1 ปริมาณการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ปริมาณตัวบทหรือข้อเขียนที่มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในปี พ.ศ. 2555 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะช่วยอธิบายบทบาทของหนังสือพิมพ์ในการถ่ายทอดอุดมการณ์เกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ไปสู่กลุ่มผู้อ่านได้ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สมปอง ขวัญประเสริฐ (2543: 6) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “หนังสือพิมพ์สามารถกำหนดข้อเรียกร้องต่อสังคมต่อผู้ตัดสินใจทางการเมืองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ตามความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ ตลอดจนผลประโยชน์ของนักข่าว บรรณาธิการ หรือเจ้าของ

กิจการเอง โดยการเสนอข่าวและการให้นำหน้าด้วยการย้ำตามความถี่ของการนำเสนอ” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจะนำเสนอแผนภูมิการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย พ.ศ. 2555 จำแนกตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย พ.ศ. 2555 จำแนกตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่าปริมาณการนำเสนอข่าวสารที่เกี่ยวกับชายรักชาย โดยแบ่งแยกตามประเภทของหนังสือพิมพ์ ได้เป็น หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ มีตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายรวมทั้งสิ้น 545 ตัวบท ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่มียอดขายมากที่สุดของประเทศไทยมีจำนวน 182 ตัวบท หนังสือพิมพ์เดลินิวส์จำนวน 155 ตัวบท และหนังสือพิมพ์ข่าวสดจำนวน 208 ตัวบท ส่วนหนังสือพิมพ์อีกประเภทหนึ่ง คือ หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายรวมทั้งสิ้น 258 ตัวบท (น้อยกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ) ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชนจำนวน 71 ตัวบท หนังสือพิมพ์แนวหน้าจำนวน 63 ตัวบท ซึ่งมีปริมาณการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายน้อยที่สุด และหนังสือพิมพ์สยามรัฐจำนวน 124 ตัวบท

3.4.2 รูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

รูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 6 ชื่อฉบับ ในปี พ.ศ. 2555 สามารถจำแนกออกเป็นรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ข่าว บทความหรือคอลัมน์ ภาพข่าว เป็นต้น ดังตารางต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์	ข่าว	บทความ	รวม (ตัวบท)
ไทยรัฐ	76	106	182
เดลินิวส์	110	45	155
ข่าวสด	122	86	208
มติชน	36	35	71
แนวหน้า	18	45	63
สยามรัฐ	24	100	124
รวม (ขึ้น)	386	417	803

ตารางที่ 4 ตารางแสดงรูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 6 ชื่อฉบับ ในปี พ.ศ. 2555

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นรูปแบบการนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่แตกต่างกันไป หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอตัวบทที่เกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 182 ตัวบท ประกอบด้วย ข่าว 76 ตัวบท บทความหรือคอลัมน์ 106 ตัวบท หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ นำเสนอตัวบทที่เกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 155 ตัวบท ประกอบด้วย ข่าว 110 ตัวบท บทความหรือคอลัมน์ 45 ตัวบท หนังสือพิมพ์ข่าวสด นำเสนอตัวบทที่เกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 208 ตัวบท ประกอบด้วย ข่าว 122 ตัวบท บทความหรือคอลัมน์ 86 ตัวบท หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอตัวบทที่เกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 71 ตัวบท ประกอบด้วย ข่าว 36 ตัวบท บทความหรือคอลัมน์ 35 ตัวบท หนังสือพิมพ์แนวหน้า นำเสนอตัวบทที่เกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 63 ตัวบท ประกอบด้วย ข่าว 18 ตัวบท บทความหรือคอลัมน์ 45 ตัวบท หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอตัวบทที่เกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 124 ตัวบท ประกอบด้วย ข่าว 24 ตัวบท บทความหรือคอลัมน์ 100 ตัวบท

จะสังเกตเห็นว่าใน ปี พ.ศ. 2555 นี้ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีปริมาณนำเสนอข่าวเกี่ยวกับชายรักชายมากที่สุด ในขณะที่หนังสือพิมพ์แนวหน้านำเสนอข่าวเกี่ยวกับชายรักชายน้อยที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอในรูปแบบบทความหรือคอลัมน์ประจำในหนังสือพิมพ์มากที่สุด ในขณะที่หนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอบทความหรือคอลัมน์เกี่ยวกับชายรักชายน้อยที่สุด

นอกจากนี้เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ยังมีการจัดวางให้เป็นสัดส่วนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้อ่านในการเลือกอ่านเรื่องที่ตนสนใจ การกำหนดชื่อประเภทเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ เช่น ประเภทข่าว ประเภทคอลัมน์ในแต่ละส่วนอย่างชัดเจน นอกจากจะช่วยให้การจัดระเบียบหน้าหนังสือพิมพ์ให้เป็นระเบียบแล้ว ยังช่วยให้ผู้อ่านประหยัดเวลาในการเลือกอ่านเรื่องที่ตนสนใจ และสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งผู้จัดระเบียบหน้าหนังสือพิมพ์ควรคำนึงถึงได้แก่ เรื่องจิตวิทยาในการรับสารของผู้อ่าน วัตถุประสงค์ในการนำเสนอเนื้อหา เป้าหมายในการรับสารของผู้อ่าน ตลอดจนผลประโยชน์ทางธุรกิจของหนังสือพิมพ์ ดังนั้นเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอสัดส่วนการจัดวางของตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย ดังตารางต่อไปนี้

ประเภทของหนังสือพิมพ์	ชื่อหนังสือพิมพ์	ตัวบททั้งหมด	หน้าหนึ่ง	รวมหน้าหนึ่งแต่ละประเภทของหนังสือพิมพ์	หน้าอื่นๆ	รวมหน้าอื่นแต่ละประเภทของหนังสือพิมพ์
หนังสือพิมพ์ประเภทประชาชนนิยม (Popular Newspapers)	ไทยรัฐ	182	35 (19.23%)	96 (11.95%)	147 (80.77%)	449 (55.92%)
	เดลินิวส์	155	31 (20.00%)		124 (80.00%)	
	ข่าวสด	208	30 (14.42%)		178 (85.58%)	
หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspapers)	มติชน	71	7 (9.86%)	17 (2.12%)	64 (90.14%)	241 (30.01%)
	แนวหน้า	63	4 (6.35%)		59 (93.65%)	
	สยามรัฐ	124	6 (4.84%)		118 (95.16%)	
	รวม (ตัวบท)	803	113 (14.07%)		690 (85.93%)	

ตารางที่ 5 ตารางแสดงสัดส่วนของตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ตามการเลือกจัดวางข่าวตามหน้าที่ปรากฏ

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้วิจัยได้จัดแบ่งการวางสัดส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวกับชายรักชายไว้ 2 ลักษณะ คือ หน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ ซึ่งเปรียบเสมือนตัวโชว์สิ่งของสำคัญ ในที่นี้ได้แก่ ข่าวสารที่มีคุณค่าตามหลักวารสารศาสตร์ที่มีคุณสมบัติพอที่จะทำให้เป็นที่สนใจของมวลชน เป็นพื้นที่ที่สงวนไว้สำหรับการรายงานข่าวเด่นประจำวัน ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมและเป็นประเด็นที่เป็นที่ผู้จัดวางคิดว่าจะเป็นที่พูดถึงกันอย่างกว้างขวางในสังคม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับแต่ละประเภทอีกด้วย และลักษณะที่สอง คือ หน้าอื่นๆหรือหน้าในของหนังสือพิมพ์ หมายถึง หน้าในหนังสือพิมพ์ด้านในตั้งแต่หน้า 2 เป็นต้นไป จนถึงหน้าสุดท้ายของหนังสือพิมพ์ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละฉบับ ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณจะมีจำนวนหน้ามากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ประเภทของเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับ ได้แก่ หน้าอาชญากรรม หน้าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หน้าสตรีกับสังคม หน้าการศึกษา หน้าเกษตรและสิ่งแวดล้อม หน้าเศรษฐกิจ การค้า อุตสาหกรรม และคมนาคม หน้าสาธารณสุข หน้าชีวิตและสุขภาพ หน้าศาสนาและวัฒนธรรม หน้าเด็ก หน้ากีฬา หน้าบันเทิง ฯลฯ

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 182 ตัวบท ปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่ง 35 ตัวบท 19.23% และในหน้าอื่นๆ 147 ตัวบท 80.77% หนังสือพิมพ์เดลินิวส์นำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 155 ตัวบท ปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่ง 31 ตัวบท 20.00% และในหน้าอื่นๆ 124 ตัวบท 80.00% หนังสือพิมพ์ข่าวสดนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 208 ตัวบท ปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่ง 30 ตัวบท 14.42% และในหน้าอื่นๆ 178 ตัวบท 85.58% รวมตัวบทที่หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณนำเสนอเกี่ยวกับชายรักชายในหน้าหนึ่งทั้งสิ้น 96 ตัวบท คิดเป็น 11.95% และในหน้าอื่นๆทั้งสิ้น 449 ตัวบท คิดเป็น 55.92% หนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 71 ตัวบท ปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่ง 7 ตัวบท 9.86% และในหน้าอื่นๆ 64 ตัวบท 90.14% หนังสือพิมพ์แนวหน้านำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 63 ตัวบท ปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่ง 4 ตัวบท 6.35% และในหน้าอื่นๆ 59 ตัวบท 93.65% หนังสือพิมพ์สยามรัฐนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายทั้งหมด 124 ตัวบท ปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่ง 6 ตัวบท 4.84% และในหน้าอื่นๆ 118 ตัวบท 95.16% รวมตัวบทที่หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพนำเสนอเกี่ยวกับชายรักชายในหน้าหนึ่งทั้งสิ้น 17 ตัวบท คิดเป็น 2.12% และในหน้าอื่นๆทั้งสิ้น 241 ตัวบท คิดเป็น 30.01%

จะสังเกตเห็นว่า หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณปรากฏข่าวหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชายรักชายมากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่มียอดขายมากที่สุดในประเทศไทย และจะเห็นได้ว่า ปริมาณหน้าหนึ่งของ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทมีจำนวนน้อยกว่าหน้าอื่นๆมาก แต่กลับมีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อและกรอบจำกัดความคิดของคนในสังคมให้คล้อยตามสิ่งที่สื่อมวลชนนำเสนอได้มากกว่า จึงทำให้ผู้วิจัยคิดว่าประเด็นเรื่องพื้นที่เป็นอีกประเด็นสำคัญหนึ่งที่จะละทิ้งไม่ได้

3.5 ประเด็นการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

เนื่องจากหนังสือพิมพ์รายวันเป็นตัวบทที่มีข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายในด้านต่างๆ ซึ่งแต่ละประเภทของการเขียนที่ใช้ เช่น ข่าว บทความ เป็นต้น หรือแม้กระทั่งพื้นที่หน้าในหนังสือพิมพ์ที่ใช้ในการนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายก็ล้วนมีความสำคัญ ประเด็นการนำเสนอเหล่านี้ได้มาจากการพิจารณาภาพรวมของตัวบททั้ง 803 ตัวบทว่าในแต่ละตัวบทนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับชายรักชายเรื่องอะไรเป็นหลัก และแม้ว่าในตัวบทหนึ่งนั้นอาจประกอบด้วยประเด็นมากกว่าหนึ่งประเด็นก็ตาม แต่ผู้วิจัยจะอ่านตัวบททั้งหมดแล้วสรุปให้ได้ว่าประเด็นหลักของตัวบทนั้นจริงๆแล้วต้องการจะสื่ออะไร มีวัตถุประสงค์จะบอกอะไรแก่ผู้รับสาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงแยกประเด็นที่หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยนำเสนอเกี่ยวกับชายรักชายไว้เป็นหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) **ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต** หมายถึง วิธีชีวิตชีวิตของชายรักชายในด้านต่างๆ เช่น การดำเนินชีวิตทั้งแบบส่วนบุคคลและแบบชีวิตคู่ พฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของชายรักชาย เป็นต้น ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ มีดังต่อไปนี้

1.1 **ชีวิตส่วนตัวของชายรักชาย** หมายถึง รูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันของชายรักชายแต่ละคน จากข้อมูลพบว่า การใช้ชีวิตของชายรักชายจากที่นำเสนอในตัวบทส่วนใหญ่ก็เป็นแบบคนธรรมดาทั่วไป

1.2 **ชีวิตคู่ของชายรักชาย** หมายถึง การใช้ชีวิตคู่ของชายรักชาย ไม่ว่าจะเป็นการคบหาดูใจ การแต่งงาน การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ตลอดจนอุปสรรคและการแก้ไขปัญหาของการใช้ชีวิตคู่ จากข้อมูลพบว่าประเด็นที่นำเสนอเกี่ยวกับชีวิตคู่ของชายรักชายส่วนใหญ่ก็จะนำเสนอในมุมมองที่ชายรักชายมีชีวิตคู่ที่ไม่ยุ่งยั้งจึงสร้างทัศนคติทางลบเกี่ยวกับชายรักชาย

1.3 **พฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของชายรักชาย** หมายถึง การแสดงอาการ ลักษณะภายนอก ลักษณะนิสัย ความคิด อารมณ์ความรู้สึก ตลอดจนรสนิยมความชื่นชอบของชายรักชาย

1.3.1 **พฤติกรรมที่รุนแรงของชายรักชาย** หมายถึง สิ่งที่ชายรักชายกระทำปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรม

1.3.2 **ลักษณะภายนอกของชายรักชาย** หมายถึง รูปลักษณ์ภายนอก การแต่งกาย กิริยาท่าทาง รูปร่างสรีระของชายรักชาย

1.3.3 **ลักษณะนิสัยของชายรักชาย** หมายถึง สิ่งที่เป็นความประพฤติที่เคยชินของบุคคลแต่ละบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ได้แก่

1.3.3.1 ลักษณะนิสัยที่ดีของชายรักชาย เช่น ตลก มีอารมณ์ขัน พุดเก่ง
 คุยสนุก เป็นมิตรกับทุกคน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

1.3.3.2 ลักษณะนิสัยที่ไม่ดีของชายรักชาย เช่น ขี้ฉ้อฉลริษยา หัวรุนแรง
 เป็นต้น

1.3.4 อารมณ์ความรู้สึกของชายรักชาย หมายถึง การถ่ายทอดอารมณ์ ตลอดจน
 ความรู้สึกนึกคิดของชายรักชาย เช่น มีอารมณ์รุนแรง แปรปรวน ขี้หึง ฉุนเฉียว ไม่สามารถควบคุม
 ตนเองได้ อารมณ์ละเมียดละไม อ่อนโยน อ่อนไหว เป็นต้น

2) ด้านสุขภาพ หมายถึง การดูแลตนเองให้ห่างไกลจากโรคภัยไข้เจ็บ การมีเพศสัมพันธ์ที่
 ปลอดภัย ตลอดจนการถูกตัดสินจากคนในสังคมว่าเป็นผู้ป่วย มีความผิดปกติทางจิตใจ ควรได้รับการ
 บำบัดรักษา ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ มีดังต่อไปนี้

**2.1 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีหรือเอดส์ หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของ
 ชายรักชาย** หมายถึง การกล่าวถึงความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายรักชาย

2.2 ความผิดปกติทางเพศ หมายถึง การตัดสินว่าความเป็นชายรักชายมีความผิดปกติแตกต่าง
 แยกต่างจากบุคคลทั่วไป มีความผิดปกติทางจิต เป็นพฤติกรรมที่เป็นอาการป่วย ควรได้รับการรักษา

3) ด้านการทำงาน หมายถึง การประกอบอาชีพของชายรักชาย การวางตัว ประเด็นตัวบทที่
 นำเสนอ มีดังต่อไปนี้

3.1 การประกอบอาชีพที่สุจริตของชายรักชาย หมายถึง การทำงานในอาชีพที่ไม่ได้สร้าง
 ความเดือดร้อนให้ใคร สะท้อนให้เห็นว่าชายรักชายก็เป็นเหมือนบุคคลธรรมดาทั่วไปที่สามารถทำงาน
 ได้ไม่แพ้ชายหรือหญิงทั่วไปเช่นกัน

3.2 การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายของชายรักชาย หมายถึง การทำงานที่ผิดกฎหมาย
 ผิดศีลธรรม นำมาซึ่งความเดือดร้อนของคนในสังคม ทำให้เกิดภาพที่ไม่ดีในสายตาของคนในสังคม
 ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์

4) ด้านสังคม หมายถึง การยอมรับของคนในสังคมต่อความเป็นรักร่วมเพศ ตลอดจนการ
 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชายรักชายเองกับกลุ่มคนภายนอกที่อยู่ในสังคม การรวมกลุ่มของชายรักชาย
 ในการจัดกิจกรรมต่างๆ หรือสถานที่ท่องเที่ยวพบปะของชายรักชาย ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ มี
 ดังต่อไปนี้

4.1 บุคคลสำคัญและมีชื่อเสียงที่เป็นชายรักชาย หมายถึง การกล่าวถึงบุคคลที่เป็นที่สนใจ
 ของคนในสังคมในด้านต่างๆที่ออกมาประกาศตัวว่าเป็นชายรักชาย

4.2 การรวมตัวกันตั้งเป็นสมาคมตัวแทนต่างๆของกลุ่มชายรักชาย หมายถึง การที่กลุ่มชายรักชายออกมาแสดงถึงความมีตัวตนของกลุ่ม เพื่อจุดประสงค์ในการเรียกร้องความเท่าเทียมกันในสังคม หรือรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมต่างๆของกลุ่มเพื่อจรรโลงสังคม

4.3 การรวมตัวกันกระทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย หมายถึง การก่อตั้งกลุ่มเพื่อจุดประสงค์ในทางไม่ดี บางครั้งอาจมีเรื่องเพศสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับด้านธุรกิจแฝงอยู่

4.4 สังคมของชายรักชาย หมายถึง การอยู่ร่วมกันของกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจในด้านรสนิยมทางเพศและเรื่องต่างๆไปในทางเดียวกัน โดยมีความรัก ความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกัน

4.5 ความสามารถของชายรักชาย หมายถึง การกล่าวถึงสิ่งที่ชายรักชายมีความสามารถเฉพาะตัวที่โดดเด่น อาจเกิดมาจากพรสวรรค์หรือความมุมานะพยายามก็ได้ อันนำมาซึ่งความสำเร็จให้บุคคลภายนอกได้ประจักษ์ถึงประสิทธิภาพในตัว of ชายรักชาย

4.6 ผลกระทบต่อเยาวชน หมายถึง การกล่าวถึงถึงผลกระทบจากการที่เยาวชนได้รับรู้เกี่ยวกับความเป็นชายรักชายผ่านทางสื่อต่างๆหรือบุคคลในสังคม เป็นต้น เป็นการตัดสินว่าการเป็นชายรักชายเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อเยาวชน มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

4.7 การปฏิเสธข้อกล่าวหาความเป็นชายรักชาย หมายถึง การที่บุคคลออกมาต่อต้านหรือการไม่ยอมรับในสิ่งที่ถูกสังคมกล่าวหาว่าเป็นชายรักชายซึ่งในความเป็นจริงแล้ว บุคคลนั้นอาจจะเป็นตามข้อกล่าวหาจริงหรือไม่จริงก็ได้

4.8 การยอมรับของคนในสังคม หมายถึง การที่คนในสังคมเปิดรับในความเป็นชายรักชาย

4.9 สิทธิของชายรักชาย หมายถึง ข้อกำหนดหรือข้อยกเว้นที่กลุ่มชายรักชายสมควรจะได้รับจากสังคม เพื่อความเท่าเทียมกันในด้านสิทธิทางเพศในสังคม

4.10 การตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายของสื่อมวลชน หมายถึง การที่สื่อมวลชนตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับบุคคลนั้นว่ามีโอกาสจะเป็นชายรักชาย นับว่าเป็นการกล่าวถึงความ เป็นชายรักชายเพื่อให้ข่าวหรือบทความนั้นน่าสนใจมากขึ้น ทั้งที่บุคคลในเรื่องนั้นอาจจะเป็นหรือไม่ได้เป็นชายรักชายจริงๆก็ได้

จากการวิเคราะห์ที่ตัวบทแล้วแบ่งแยกเป็นประเด็นต่างๆข้างต้น สามารถแสดงให้เห็นได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางแสดงประเด็นตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
พ.ศ. 2555

ประเภท หนังสือพิมพ์ ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ	ปริมาณตัวบท		ร้อยละ	
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ
1. ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต	115	71	14.32	8.84
1.1 ชีวิตส่วนตัวของชายรักชาย	7	6	0.87	0.75
1.2 ชีวิตคู่ของชายรักชาย	30	15	3.74	1.87
1.3 พฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของชายรักชาย	78	50	9.71	6.22
1.3.1 พฤติกรรมที่รุนแรงของชายรักชาย	32	10	3.99	1.25
1.3.2 ลักษณะภายนอกของชายรักชายที่ไม่ตรงกับเพศสรีระ	28	12	3.48	1.48
1.3.3 ลักษณะนิสัยของชายรักชาย	17	28	2.12	3.49
1.3.3.1 ลักษณะนิสัยที่ดีของชายรักชาย	7	10	0.87	1.25
1.3.3.2 ลักษณะนิสัยที่ไม่ดีของชายรักชาย	10	18	1.25	2.24
1.3.4 อารมณ์ความรู้สึกของชายรักชาย	1	0	0.12	0
2. ด้านสุขภาพ	13	2	1.62	0.25
2.1 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของชายรักชาย	9	1	1.12	0.12
2.2 ความผิดปกติทางเพศ	4	1	0.50	0.12
3. ด้านการทำงาน	87	13	10.83	1.62
3.1 การประกอบอาชีพที่สุจริตของชายรักชาย	3	6	0.37	0.75
3.2 การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายของชายรักชาย	84	7	10.46	0.87
4. ด้านสังคม	330	172	41.10	21.42
4.1 บุคคลมีชื่อเสียงที่เป็นชายรักชาย	9	7	1.12	0.87
4.2 การรวมตัวกันตั้งเป็นสมาคมตัวแทนต่างๆของกลุ่มชายรักชาย	12	8	1.49	1.00
4.3 การรวมตัวกันกระทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย	41	11	5.11	1.37
4.4 สังคมของชายรักชาย	8	7	1.00	0.87

4.5 ความสามารถของชายรักชาย	1	3	0.12	0.37
4.6 ผลกระทบต่อเยาวชน	1	0	0.12	0
4.7 การปฏิเสธข้อกล่าวหาความเป็นชายรักชาย	75	32	9.35	3.99
4.8 การยอมรับของคนในสังคม	58	29	7.22	3.61
4.9 สิทธิของชายรักชาย	96	30	11.96	3.74
4.10 การตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายของสื่อมวลชน	29	45	3.61	5.60

จากตารางจะสังเกตเห็นว่า การนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2555 จะปรากฏในหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมากกว่า ส่วนประเด็นต่างที่หนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทนำเสนอ นั้น ได้แก่ ด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคม 399 ตัวบทซึ่งมีปริมาณมากที่สุด ต่อมาได้แก่ ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต 186 ตัวบท และตามมาด้วยด้านชุมชน 103 ตัวบท ด้านการทำงาน 100 ตัวบท และด้านสุขภาพของชายรักชาย 15 ตัวบท ตามลำดับ ทำให้เห็นว่าประเด็นทางสังคมเป็นประเด็นที่ตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายให้ความสำคัญมากที่สุด อาจเนื่องมาจากเรื่องราวของชายรักชายเป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและคนในสังคมให้มีความสนใจไม่ว่าจะเป็นในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม จึงไม่แปลกที่พื้นที่ของข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์จะอุทิศพื้นที่ให้กับการนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายในมุมมองที่เกี่ยวข้องกับสังคมเป็นจำนวนมากพอสมควร ในขณะที่เดียวกัน รูปแบบการดำเนินชีวิต การทำงาน ตลอดจนด้านสุขภาพของชายรักชายซึ่งเป็นประเด็นที่ชายรักชายในฐานะเพศหนึ่งของสังคมก็จำเป็นต้องมีไม่แตกต่างกันไป ชายชายหญิงทั่วไป จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าเพศในสังคมไม่ได้มีเพียงชายหญิงแท้เท่านั้น ดังนั้นประเด็นต่างๆเหล่านี้จึงเป็นองค์ประกอบที่หนังสือพิมพ์ไม่ละเลยที่จะนำเสนอในหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์

จากตารางการนำเสนอประเด็นต่างๆในตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย สามารถนำมาแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านบวกและด้านลบ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ตารางแสดงภาพแทนประเด็นการนำเสนอตัวบทในด้านต่างๆของชายรักชาย

ประเภทหนังสือพิมพ์ ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ	ปริมาณตัวบท		ร้อยละ	
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ
ด้านบวก	201	106	25.02	13.21
ชีวิตส่วนตัวของชายรักชาย	7	6	0.87	0.75
ลักษณะนิสัยที่ดีของชายรักชาย	7	10	0.87	1.25
การประกอบอาชีพที่สุจริตของชายรักชาย	3	6	0.37	0.75
บุคคลมีชื่อเสียงที่เป็นชายรักชาย	9	7	1.12	0.87
การรวมตัวกันตั้งเป็นสมาคมตัวแทนต่างๆของกลุ่มชายรักชาย	12	8	1.49	1.00
สังคมของชายรักชาย	8	7	1.00	0.87
ความสามารถของชายรักชาย	1	3	0.12	0.37
การยอมรับของคนในสังคม	58	29	7.22	3.61
สิทธิของชายรักชาย	96	30	11.96	3.74
ด้านลบ	334	152	42.85	18.91
ชีวิตคู่ของชายรักชาย	30	15	3.74	1.87
พฤติกรรมที่รุนแรงของชายรักชาย	32	10	3.99	1.25
ลักษณะภายนอกของชายรักชายที่ไม่ตรงกับเพศสรีระ	28	12	3.48	1.48
ลักษณะนิสัยที่ไม่ดีของชายรักชาย	10	18	1.25	2.24
อารมณ์ความรู้สึกของชายรักชายที่รุนแรง	1	0	0.12	0
ความเสี่ยงเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวี หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของชายรักชาย	9	1	1.12	0.12
ความผิดปกติทางเพศ	4	1	0.50	0.12
การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายของชายรักชาย	84	7	10.46	0.87
การรวมตัวกันกระทำการที่ผิดกฎหมาย	41	11	5.11	1.37
ความเสี่ยงของเยาวชนต่อการเป็นชายรักชาย	1	0	0.12	0
การปฏิเสธข้อกล่าวหาความเป็นชายรักชาย	75	32	9.35	3.99
การตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายของสื่อมวลชน	29	45	3.61	5.60

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า มีการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายไปในด้านลบมากกว่าด้านบวก แสดงให้เห็นว่าในสังคมยังคงมีทัศนคติเกี่ยวกับชายรักชายในแง่ที่ไม่ดีอยู่ ในขณะที่เดียวกันก็มีความพยายามที่จะสร้างทัศนคติหรือมุมมองเกี่ยวกับชายรักชายในแง่บวกต่างๆ เช่น ในด้านที่ทำประโยชน์และไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อสังคม แต่ก็ยังปรากฏเป็นจำนวนที่น้อยกว่าเรื่องที่ไม่ดีผนวกกับความคิดดั้งเดิมที่มีต่อชายรักชาย เช่น ชายรักชายเป็นผู้ผิดปกติทางเพศ จึงยังไม่สามารถลบความคิดเดิมๆที่มีในสังคมได้เสียทีเดียว

ดังนั้นจากการที่ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆที่มีส่วนสัมพันธ์กับสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายวันดังกล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จึงสรุปเป็นคุณสมบัติของหนังสือพิมพ์ที่เอื้อต่อการนำเสนอตัวบทเกี่ยวชายรักชายได้เป็นข้อๆ ดังต่อไปนี้

1. สภาพภายใต้การควบคุม คือ การเขียนข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของบรรณาธิการในการตรวจเช็คต้นฉบับก่อนการตีพิมพ์ออกสู่สาธารณะ จึงทำให้การนำเสนอไม่ว่าจะเป็นข่าวหรือบทความเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์ ต้องอยู่ภายใต้นโยบายของหนังสือพิมพ์ในแต่ละฉบับ และประเภทของหนังสือพิมพ์นั้นด้วย

2. พื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่สาธารณะ เป็นพื้นที่ในการนำเสนอความคิดเห็น หรือทัศนคติส่วนบุคคลโดยเฉพาะในบทความ แล้วนำเสนอผ่านสื่อซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะที่ประชาชนทุกคนมีสิทธิรับรู้ข่าวสารเรื่องราวนั้น

3. กฎเกณฑ์และบรรทัดฐานทางสังคม เนื่องจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้คนได้ในวงกว้าง ดังนั้นทัศนคติ หรือความคิดที่หนังสือพิมพ์นำเสนอมีส่วนในการ “หยิบยื่น” บรรทัดฐานของชายรักชายในสังคมที่ควรจะเป็น

4. การสื่อสารทางเดียว ส่วนใหญ่การนำเสนอข่าวหรือบทความในหนังสือพิมพ์จะเป็นการสื่อสารทางเดียว กล่าวคือ มีหน้าที่หลักในการให้ข้อมูล ข่าวสาร และแทรกความคิดเห็นบ้าง แต่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้รับสารแสดงความคิดเห็นโต้ตอบได้อย่างเต็มที่ จึงทำให้เกิดการรับสารที่เป็นการรับฝ่ายเดียว ผู้รับสารไม่มีโอกาสเปลี่ยนหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร การรับรู้ของผู้รับสารจึงถูก “ตีกรอบ” ให้รับรู้ในสิ่งที่ผู้ส่งสาร “หยิบยื่น” ให้เท่านั้น

5. การเปิดเผยและไม่เปิดเผยนามผู้เขียน การเปิดเผยนามผู้เขียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ ไม่มีขีดไม่มีถูก เนื่องจากเป็นความคิดเห็นส่วนตัว มักปรากฏในบทความ แต่สุ่มเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องหากความคิดเห็นนั้นขัดกับความจริง ส่วนการไม่เปิดเผยนามผู้เขียนโดยเฉพาะในข่าว ทำให้ตีความได้ว่าสารที่ได้รับมีความเป็นส่วนรวมและเสียงส่วนใหญ่มากกว่าการเปิดเผยนาม

6. **ข้อจำกัดด้านพื้นที่** ก่อให้เกิด “การเลือกนำเสนอ” ที่สะท้อนภาพแทนเพียงแค่บางด้านของชายรักชาย ที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเลือกนำมาเสนอ เนื่องจากไม่สามารถนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายได้ทั้งหมด เนื่องด้วย “ข้อจำกัดด้านพื้นที่” จึงเน้นข่าวที่มีคุณค่าในการดึงดูดความสนใจผู้อ่านเป็นหลัก และส่งผลให้แต่ละข่าวมีความสำคัญแตกต่างกัน เช่น เมื่อนำเสนอในหน้าหนึ่งข่าวชายรักชายนั้นก็มีความโดดเด่นและสำคัญกว่าในหน้าอื่นๆของหนังสือพิมพ์

7. **ความถี่ในการนำเสนอ** เนื่องจากเป็นสื่อที่ผลิตทุกวัน ทำให้เกิดการผลิตซ้ำของตัวบทอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้เกิดการ “ตอกย้ำ” ภาพแทนของชายรักชายในแบบที่หนังสือพิมพ์นำเสนออยู่เสมอ เช่น ข่าวอาชญากรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชายรักชาย

จากลักษณะดังกล่าวข้างต้นของการสื่อสารผ่านสื่อกลางหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย แม้ว่า จะไม่ได้ผลิตตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายทุกวัน แต่ด้วยความที่หนังสือพิมพ์ออกเผยแพร่สู่สาธารณชนเป็นประจำนี้เอง ข่าวเกี่ยวกับชายรักชายที่มีเพิ่มขึ้นทุกวันในสังคมไทยทั้งในด้านบวกและด้านลบ ทำให้ข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายมีมุมมองที่แตกต่างกันออกไป แต่ประเด็นหลักคือ ข่าวที่นำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ย่อมต้องเป็นข่าวที่สร้างคุณค่าให้กับหนังสือพิมพ์ กล่าวคือ สามารถดึงดูดผู้อ่านได้ ฉะนั้นข่าวเกี่ยวกับชายรักชายที่ถูกนำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์จึงเป็นข่าวในด้านที่ไม่ค่อยดีนัก เนื่องจากข่าวด้านลบจะดึงดูดความสนใจผู้อ่านหนังสือพิมพ์ได้ดีกว่าข่าวด้านบวกและเป็นกลาง ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จึงเกิดภาพของชายรักชายในทางที่ไม่ดีจำกัดอยู่ในความคิดไปโดยปริยาย ในขณะที่ข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายในแง่มุมอื่นๆอาจปรากฏในหน้าอื่นของหนังสือพิมพ์แต่ไม่ได้รับความสนใจและการเข้าถึงได้มากเท่ากับหน้าหนึ่ง ภาพของชายรักชายที่ปรากฏขึ้นจึงมีลักษณะเป็นภาพสรุปแบบเหมารวมที่สังคมและสื่อกระแสหลักเป็นผู้สร้างให้ผ่านผู้ผลิตวาทกรรมซึ่งอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้

ไม่เพียงแต่ “ข้อจำกัด” ด้านต่างๆ ของหนังสือพิมพ์เท่านั้น ที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายของคนในสังคม ยังมีเรื่อง “อำนาจของหนังสือพิมพ์” อีกที่มีส่วนสำคัญต่อการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชาย ดังที่สิริทิพย์ ชันสุวรรณ (2539: 19) ได้กล่าวไว้ว่า “หนังสือพิมพ์ในสังคมประชาธิปไตย ได้รับการยกย่องจากสาธารณชนว่า เป็น “ฐานันดรที่สี่” สถาบันทางสังคมสถาบันหนึ่งซึ่งแต่ละประเทศจะขาดเสียมิได้ การที่สถาบันหนังสือพิมพ์จะเป็นที่ยอมรับเชื่อถือศรัทธา และปราศจากอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการเมืองเข้าคุกคาม หนังสือพิมพ์ต้องดำรงสถานะ 2 สถานะให้ได้พร้อมๆกัน คือ สถานะความเป็นสถาบันสาธารณะ และสถานะความเป็นธุรกิจเอกชน” ข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์มีอำนาจอย่างยิ่งในการกำหนดสังคมถึงขั้นได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในฐานันดรของสังคมซึ่งเป็นเหมือนดัง “ยามคอยเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำหน้าที่เป็นผู้แจ้งข่าวสาร ตลอดจนรับเรื่องราวร้องทุกข์” เพื่อให้คนในสังคมได้ทราบทั่วไปว่ามีเหตุการณ์อะไร

เกิดขึ้นบ้างในสังคม หน้าที่อันยิ่งใหญ่ที่สังคมให้ความเชื่อถือนี้จึงเกิดเป็นอำนาจที่จะไปครอบงำความคิดของคนในสังคมให้เชื่อและคล้อยตามสิ่งที่ “ยาม” บอกได้โดยง่าย ทั้งที่จริงแล้ว “ยาม” อาจจะไม่บอกความจริงหรือเล่าเรื่องไม่หมดก็เป็นได้ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังมีสิทธิในการเลือกประเด็นเพื่อนำเสนอ และยิ่งตัวบทที่ผลิตผ่านหนังสือพิมพ์ยังสามารถกระจายไปสู่สื่อต่างๆ ในสังคม เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น ได้อีกด้วย จึงยิ่งช่วยผลิตซ้ำและตอกย้ำภาพแทนของชายรักชายให้เด่นชัดมากยิ่งขึ้น

สรุป

เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทำให้ผู้วิจัยพบว่า พื้นที่ในหน้าต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ ลำดับเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย การนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท ปริมาณและรูปแบบการนำเสนอตัวบท ตลอดจนประเด็นการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย ล้วนมีความสำคัญยิ่ง เพราะการศึกษาอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยนี้ไม่สามารถมองเพียงแต่ตัวภาษาที่ผู้ส่งสารถ่ายทอดออกมาได้ แต่จะต้องมองไปจนถึงบริบทแวดล้อมตัวภาษานั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สื่อ” ที่ผู้ส่งสารใช้เป็นสื่อกลางหรือช่องทางในการสื่อสารในที่นี้ก็คือ “หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย” ซึ่งมีข้อจำกัดมากมายในการนำเสนอข่าวสารต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง “พื้นที่” ในหน้าหนังสือพิมพ์ที่ไม่เพียงแต่เป็นกรอบทำให้ต้องมีการเลือกนำเสนอ แต่ยังส่งผลต่อการตีความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับความสำคัญของตัวบทที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ รวมทั้งการหล่อหลอมและครอบงำความคิดความเชื่อของผู้รับสาร เพราะเมื่อผู้รับสารคือผู้อ่านตัวบทได้รับสารจะเกิดการตีความสารที่ตนได้รับ หากสารนั้นปรากฏในพื้นที่ที่โดดเด่นและมีความสำคัญมาก เช่น ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ก็จะเพิ่มความน่าเชื่อถือและจะสามารถทำให้อ่านนั้นเกิดความคล้อยตามและยอมรับกับสิ่งที่ตัวบทนำเสนอได้ ดังนั้นธรรมชาติหรือคุณสมบัติของสื่อและตัวบทที่นำเสนอในสื่อต่างๆ จึงมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าตัวภาษาโดยตรง และเพื่อเป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์ภาษาและอุดมการณ์ต่อไป ผู้วิจัยจึงละเลยการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของสื่อและตัวบทที่ปรากฏในสื่ออื่นๆ ไปได้

บทที่ 4

กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

การวิเคราะห์ลักษณะตัวบทที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในบทที่แล้ว ทำให้เห็นลักษณะตัวบทที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และภาษาก็น่าสนใจที่ช่วยในการประกอบสร้างตัวบทเหล่านั้น ดังนั้น ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ในระดับตัวบท (text) ดังที่ แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) ได้กล่าวไว้ว่า การวิเคราะห์ภาษา ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การเลือกใช้โครงสร้างประโยคในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการตีความหมาย เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เราสามารถอธิบายความคิด ความเชื่อ บางอย่างที่ไม่ได้อยู่ในวาทกรรมนั้นๆ ได้

ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายเพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่า นักหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีอำนาจได้แฝงอุดมการณ์หรือชุดความคิดเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายผ่านกลวิธีภาษาอย่างไร ผ่านการตีความของผู้วิจัยในฐานะผู้อ่านหนังสือพิมพ์

อย่างไรก็ดี การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ในงานวิจัยนี้ จะมีได้นำเสนอแยกการวิเคราะห์หรือออกเป็นส่วนๆ ได้แก่ พาดหัวข่าว หน้าหนึ่ง และข่าวหน้าในอื่นๆ ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะศึกษาทั้งหมดก็ตาม เนื่องจากเมื่อผู้วิจัยได้ลองแยกการวิเคราะห์หรือออกเป็นส่วนๆ แล้วผลปรากฏว่า ได้กลวิธีที่คล้ายคลึงกันและมีส่วนที่ทับซ้อนกัน จะต่างเพียงแค่ลีลาการใช้ภาษาเท่านั้น เพราะพาดหัวข่าวและหน้าหนึ่งมีพื้นที่จำกัดจึงต้องใช้คำที่สั้นกระชับสื่อความได้ทันที เมื่ออ่านรายละเอียดต่อในหน้าในก็ช่วยขยายความให้ชัดเจนขึ้น แต่ก็ยังคงสื่ออุดมการณ์เช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาองค์ประกอบทั้งหมดไปพร้อมๆ กัน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ผู้ประกอบสร้างวาทกรรมใช้กลวิธีทางภาษา ทั้งกลวิธีทางวัจนภาษา ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้ทัศนภาวะ การใช้มูลบท การใช้อุปสรรค การใช้ประโยคกรรม การกล่าวอ้าง การใช้คำถามวาทศิลป์ การกล่าวเกินจริง การใช้สำนวน การใช้สัทบท และการเล่าเรื่อง เป็นต้น และกลวิธีทางอวัจนภาษา ได้แก่ การตัดและเน้นข้อความ การใช้สี การใช้ความหมายของภาพ การทำหน้าบุคคลในภาพให้พร้อมๆ เป็นต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 กลวิธีทางวจนภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

4.1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ

แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995: 27) ได้กล่าวไว้ว่า การวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์นั้นมักจะให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำต่างๆ เช่น การศึกษาความไม่เท่าเทียมกันของเพศสภาวะ (Gender) โดยเฉพาะในเพศที่สาม เราจะต้องพิจารณาว่าความแตกต่างของคำศัพท์ที่อ้างถึงนั้น มีส่วนสำคัญในการช่วยสะท้อนชุดความคิดหรืออุดมการณ์บางอย่างได้อย่างไร โดยคำศัพท์ที่เข้ากับเพศชาย เพศหญิง หรือแม้กระทั่งเพศที่สาม ย่อมมีทั้งคำศัพท์ที่ใช้ร่วมกัน หรือคำศัพท์เฉพาะเพศหรือเฉพาะกลุ่ม เช่นเดียวกับที่ ฟาน ไคก์ (van Dijk, 1998: 270) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “การวิเคราะห์เรื่องอุดมการณ์ในวาทกรรมต่างๆ ผู้ศึกษาสามารถพิจารณาได้จากคำศัพท์ที่เลือกใช้เพื่อแสดงทัศนคติต่างๆออกมา” จากการวิเคราะห์กลวิธีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำจากข้อมูล ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกชายรักชาย

4.1.1.1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกตัวบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชาย

คำหรือกลุ่มคำที่ใช้เรียกชายรักชายในงานวิจัยนี้ หมายถึง วิธีการใช้คำศัพท์เพื่ออ้างถึงหรือกล่าวถึง “ชายรักชาย” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย การเรียกชื่อเป็นกลวิธีทางภาษาอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นมุมมองและความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่กล่าวถึง การเลือกหรือไม่เลือกใช้ชื่อเรียกอย่างใดอย่างหนึ่งสะท้อนทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งที่กล่าวถึงทั้งด้านบวกและด้านลบ และมุมมองในเรื่องการจัดกลุ่มเกี่ยวกับสิ่งที่กล่าวถึงของผู้ใช้ภาษา คำศัพท์ที่นำมาใช้เป็นชื่อเรียกจึงไม่ใช่เพียงลักษณะทางภาษาเท่านั้น แต่ยังแฝงทัศนคติและความคิดทางสังคมบางอย่างที่บุคคลมีต่อสิ่งที่กล่าวถึง

ผู้วิจัยจึงแบ่งประเภทการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกตัวบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชาย โดยใช้เกณฑ์พื้นที่การปรากฏเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ กลุ่มที่ปรากฏในหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆของหนังสือพิมพ์ และกลุ่มที่มักไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) กลุ่มปรากฏในหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆของหนังสือพิมพ์

ในงานวิจัยนี้หมายถึง คำเรียกชายรักชายที่มักปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งในหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆของหนังสือพิมพ์

- เกย์

ตัวอย่าง ผู้ตายเป็นเกย์ควีน และได้พักอาศัยอยู่กับนายต้ม ไม่ทราบชื่อและนามสกุลจริง อายุประมาณ 30 ปี ซึ่งเป็นเกย์คิง โดยอยู่กันได้ประมาณครึ่งเดือนแล้ว ก่อนหน้านั้นผู้ตายก็เคยถูกนายต้มก่อเหตุทำร้ายร่างกายมาแล้ว

(ข่าวสด, 21 มิถุนายน 2555: 15)

ตัวอย่าง เกย์ไฮโซเจ้าของผับดังในกรุงเทพฯหลายแห่งและเป็นเจ้าแม่วงการมิสทีฟพีพีนี้ อย่านุ่ม จิสตาร้ออกมาปฏิเสธ ไม่เคยซื้อพระเอกหรือนักร้องดังกินแต่อย่างใด

(สยามรัฐ, 30 มกราคม 2555: 23)

ทั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการใช้คำว่า “เกย์” เพื่อเรียกกลุ่มชายรักชาย มีทั้งที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ และหน้าในของหนังสือพิมพ์ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณหรือคุณภาพ แต่เมื่อพิจารณาลงไปในหน้าในก็จะเห็นความซับซ้อนของการใช้คำเรียกชายรักชายว่า “เกย์” นี้ออกไปอีก โดยในหน้าหนึ่งอาจจะใช้คำว่าเกย์คำเดียวไม่ชี้เฉพาะว่าเป็นเกย์แบบไหน แต่ในหน้าอื่นๆโดยเฉพาะที่เป็นบทความมีการชี้เฉพาะรสนิยมทางเพศของเกย์ลงไปอีกว่า เป็นเกย์คิง (ฝ่ายรุก) หรือเกย์ควีน (ฝ่ายรับ) หรือเกย์คิง (เป็นได้ทั้งรุกและรับ) ทำให้เราเห็นความหลากหลายของคำว่า “เกย์” มากยิ่งขึ้น

- กะเทย

ตัวอย่าง กะเทยพบรักแท้ ยอมติดคุกหาผัว

(เดลินิวส์, 23 กันยายน 2555: 1, 11)

ตัวอย่าง กะเทยเพิ่งพ้นคุก-ปล้นซ้ำอำมาร้านทองมีดจี้-มัดมือเท้ากวาดเกลี้ยงตู้!

(ข่าวสด, 10 กุมภาพันธ์ 2555: 1, 14)

สุพร เกิดสว่าง (2546: 10-11) ได้กล่าวไว้ว่า “ในความเข้าใจของสามัญชนทั่วไป คนที่เป็นกะเทยหมายความรวมถึงคนที่มีลักษณะร่างกายเป็นเพศหนึ่ง แต่มีลักษณะการแต่งตัว กิริยาท่าทาง และความรู้สึกนึกคิด โดยเฉพาะความรู้สึกทางเพศเหมือนคนอีกเพศหนึ่ง ซึ่งเท่ากับรวมเรียกคนหลาย

แบบด้วยกันว่า “กะเทย” นอกจากนั้นคนส่วนมากนี้ก็ไม่ถึงหรือลืมนึกไปว่าพฤติกรรม “รักร่วมเพศ” อาจสังเกตไม่ได้เลยจากลักษณะการแต่งตัวและกิริยาท่าทางภายนอก ชายรักร่วมเพศอาจมีลักษณะและการแสดงออกที่เห็นภายนอกเหมือนชาย “รักร่วมเพศ” ทั่วไปก็ได้ นอกจากนั้นในความรู้สึกของคนทั่วไป “กะเทย” ให้ความรู้สึกในทางลบ ดูหมิ่น ดูแคลน” นอกจากนี้ สุพร เกิดสว่าง (2546: 11) ยังได้กล่าวไว้อีกว่า “ในปัจจุบัน คนทั่วไปเรียกชายที่มีจิตใจเป็นหญิง หรือทำผ่าตัดแปลงเพศเป็นหญิงว่า “กะเทย” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Transsexual”

จะเห็นได้ว่า เมื่อผู้เขียนใช้คำว่า “กะเทย” ก็มักจะใช้กับเรื่องราวที่ไม่ค่อยดีนัก อาจเป็นเพราะทัศนคติของคนที่ดีมากับคำๆนี้ ส่งผลให้เรื่องราวที่น่าเสียดายกับการใช้คำเรียกสอดคล้องไปในทางลบเหมือนกัน ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า หากลักษณะภายนอกของชายรักชายผู้นั้นออกไปในทางผู้หญิงมากกว่า ผู้เขียนมักจะใช้คำว่า “กะเทย” เพื่อเรียกเฉพาะเจาะจงบุคคลผู้นั้น ซึ่งปรากฏมากในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์

- สาวประเภทสอง

ตัวอย่าง หนึ่งในผู้เข้าแข่งประกวดมิสยูนิเวิร์สแคนาดาในรอบสุดท้ายในเดือน พ.ค. นี้ เป็น สาวประเภทสอง จึงมีคำสั่งตัดสิทธิ์ออกจากการแข่งขันผลปรากฏว่ากองประกวดได้กลับลำคำสั่งตัดสิทธิ์แล้วเมื่อ 4 เม.ย. อนุญาตให้เจ้าตัวลงแข่งตามเดิม

(ไทยรัฐ, 6 เมษายน 2555: 2)

ตัวอย่าง ตำรวจอาสาออกกวดกลาง สาวประเภทสอง ชายบริการ เตรี๊ดเตร่ รบเร้าสร้าง ความรำคาญให้นักท่องเที่ยว

(มติชน, 9 เมษายน 2555: 12)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการใช้คำว่า “สาวประเภทสอง” ทั้งนี้การใช้คำดังกล่าวก็ยังสื่อให้เห็นว่าคนในสังคมมองว่ากลุ่มกะเทยไม่ใช่เพศหญิงโดยกำเนิด จึงจัดให้เป็นประเภทรองจากสาวประเภทที่หนึ่งหรือเพศหญิงนั่นเอง ซึ่งการใช้คำเรียกดังกล่าวแฝงนัยยะของการดูถูกอยู่

มีการใช้คำว่า “สาวประเภทสอง” ทั้งกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ดีและไม่ดี รวมทั้งยังใช้คำนี้เมื่อกล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของกลุ่มอยู่เสมอ สังเกตได้จากคำว่า “ประเภทสอง” การใช้คำนี้แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำ หรือได้เปรียบเสียเปรียบกันในสังคม ดังนั้นเมื่อผู้เขียนจะกล่าวถึงการเรียกร้องเพื่อความเท่าเทียมต่างๆจึงมักนำคำนี้มาใช้ อย่างไรก็ตาม คำนี้ใช้กับผู้ที่มิใช่ลักษณะภายนอกเป็นผู้หญิงหรือมีการแปลงเพศแล้วเท่านั้น ไม่รวมกลุ่มเกย์

- **ตุ๊ด**

ตัวอย่าง เด็ก14น้อยใจครู่ฆ่าตัวตายค่าเป็น**ตุ๊ด**-ขู่ว่าแม่เดือดแค้นความจับ
(แนวหน้า, 7 กรกฎาคม 2555: 16)

ตัวอย่าง มีเป็นร้อย!**ตุ๊ด**ตามหารักในคุก บิกราชทัณฑ์แฉถ้อยยาบ้าให้จับตร.สั่งฟ้องแล้วโคโย**ตุ๊ด'**
อุดรฯแยกขังกับแฟน
(ข่าวสด, 24 พฤษภาคม 2555: 1, 14)

สุพร เกิดสว่าง (2546: 11) ได้กล่าวไว้ว่า “ตุ๊ด เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษ “Tootsie” ซึ่งเป็นชื่อภาพยนตร์อเมริกัน ขนาดห้าดาวเมื่อ 20 ปีมาแล้ว คือประมาณ ปี พ.ศ. 2525 (ค.ศ.1982) และนำเสนอโดยดาราชายชื่อดังคือ Dustin Hoffman ซึ่งแสดงเป็นชายที่อยากเป็นนักแสดงแต่สมัครที่ไหนก็ไม่มีใครรับ จนกระทั่งเขาปลอมตัวเป็นหญิงไปสมัคร กลับได้รับการยอมรับและกลายเป็นดาราหญิงที่มีผู้นิยมชื่นชอบ แต่ก็ประสบปัญหาชีวิตเพราะการปลอมแปลงเป็นเพศหญิง ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ยอดเยี่ยมเรื่องหนึ่ง และดูเหมือนจะช่วยให้คนยอมรับชายที่แต่งตัวเป็นหญิง (transgendered) ดีขึ้น ตุ๊ด เป็นคำที่ใช้เรียกชายที่แต่งตัวเป็นหญิง และมีพฤติกรรมรักร่วมเพศในบทบาทของหญิงหรือเกย์ควีน”

- **สตรีข้ามเพศ หรือ ผู้หญิงข้ามเพศ**

ตัวอย่าง เพื่อคลายข้อสงสัย รพ.สมเด็จพระเจ้าพระยา ได้เชิญกลุ่มชายรักชาย หญิงรักหญิง และ **สตรีข้ามเพศ** มาเล่าประสบการณ์ของตน สะท้อนว่า...ความเป็นชายหรือหญิงแท้จริงไม่ได้ดูที่เพศ
อย่างเดียว

(ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2555: 1, 5)

ตัวอย่าง นายกสมาคม**สตรีข้ามเพศ**แห่งประเทศไทย ประกาศฝีมือสาวประเภทสองในงาน
การเมือง

(ข่าวสด, 4 มิถุนายน 2555: 6)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า การเป็นชายรักชายมิได้จำกัดขอบเขตอยู่แต่รูปลักษณ์ภายนอกที่เป็นชายเท่านั้น ยังหมายความรวมถึงกลุ่มคนที่มีลักษณะภายนอกตรงข้ามกับเพศกำเนิด และมีลักษณะทั้งภายในและภายนอกที่ใกล้เคียงกับผู้หญิงมาก ทั้งนี้กลุ่มสตรีหรือผู้หญิงข้ามเพศข้ามเพศเอง อาจจะถูกกล่าวว่าเป็นกลุ่มของคนที่ใช้ชายรักชาย เพราะมีการผ่าตัดแปลงเพศให้ทุกอย่างเหมือนผู้หญิงหมดเรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม ในสังคมไทยปัจจุบันก็ยังคงจัดให้อยู่ในกลุ่ม Male Homosexual อยู่ เนื่องจากยึดเอาเพศกำเนิดเป็นหลักในการระบุเพศของแต่ละคน อย่างไรก็ตาม หากเรื่องราวเกี่ยวกับผู้หญิงข้ามเพศหรือสตรีข้ามเพศนี้ได้นำมาเสนอสู่สังคมไทยที่มีการเปิดรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น กลุ่มนี้ก็อาจจะถูกแยกออกจากกลุ่ม Male Homosexual ก็ได้ เพราะการใช้คำเรียกว่า “สตรี” หรือ “ผู้หญิง” นี้เอง ที่แสดงให้เห็นว่าสังคมจะสามารถยอมรับให้คนกลุ่มนี้อยู่ร่วมในสังคมได้ก็ต่อเมื่อมีทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนเพศมาตรฐาน นั่นคือ “เพศหญิง” ผู้วิจัยจึงจัดให้สตรีหรือผู้หญิงข้ามเพศอยู่ในกลุ่มคำเรียกที่สังคมยอมรับได้ แต่เป็นการยอมรับอย่างมีเงื่อนไข

- ชายรักชาย

ตัวอย่าง ห้วงชายรักชายจับคู่ตุ๋นตั้งแต่วัย12โรคเอดส์พุ่งกระฉูด

(เดลินิวส์, 28 สิงหาคม 2555: 2)

ตัวอย่าง ชีวิตดีดีครูค้ำกามชายรักชาย

(เดลินิวส์, 10 เมษายน 2555: 1)

จากตัวอย่างข้อมูลจะเห็นได้ว่า มีการใช้คำว่า “ชายรักชาย” ในการเรียกกลุ่มชายรักชาย ซึ่งคำว่า “ชายรักชาย” นี้ สุไลพร ชลวิไล (2551: 175-178) กล่าวไว้ว่า เป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่ด้วยการนำเอาคำในภาษาไทยที่เข้าใจความหมายกันคืออยู่แล้วมาเรียงต่อกัน หมายถึง “ผู้ชายที่ชอบ หรือรักผู้ชายด้วยกัน” โดยการใช้คำว่า “ชายรักชาย” นี้ จะเน้นไปทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ความรัก หรือรสนิยมทางเพศ มากกว่าจะเน้นไปที่พฤติกรรมทางเพศ หรือการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับผู้ชาย อีกทั้งยังเห็นได้ว่า มักจะใช้คำว่า “ชายรักชาย” เมื่อต้องการกล่าวถึงการสื่อสารกับสาธารณะในการรณรงค์ด้านความมีตัวตน และสิทธิความเท่าเทียมต่างๆ คำนี้จึงแสดงให้เห็นว่าทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชายนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องเกี่ยวพันกับเรื่องเพศสัมพันธ์เสมอไป

คำเรียกนี้ปรากฏทั้งในหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากเป็นคำที่ใช้ได้ทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะเจาะจงเกินไปนัก และไม่เน้นทัศนคติที่ไปในทางลบจนเกินไป

- **แต่ัว**

ตัวอย่าง รวบ 2 โจรแต่ัวล้วงกระเป๋

(แนวหน้า, 24 มิถุนายน 2555: 11)

ตัวอย่าง เตือน'พระแต่ัวผ่านเน็ต'ปรับปรุง

(เดลินิวส์, 2 มีนาคม 2555: 18)

คำว่า “แต่ัว” ปัจจุบันเป็นคำที่ใช้เรียกผู้ชายที่ทำกริยากระดุ้งกระดิ่งออกไปในทางผู้หญิง เมื่อผู้เขียนใช้คำเรียกว่า “แต่ัว” เราก็สามารถนึกภาพออกทันทีว่าอากัปกิริยาของคนๆนั้นต้องกระเดียดไปทางผู้หญิง บางครั้งปรากฏคู่กับคำว่า “ตุ๊ด” มักจะใช้ในความหมายของปริบทที่ไปในทางไม่ดีนัก ดังตัวอย่างเช่น “โจรแต่ัว” “พระแต่ัว” เป็นต้น

- **ไม้ป่าเดียวกัน**

ตัวอย่าง ‘ไม้ป่าเดียวกัน’ ยังแชมป์ติดแฮดส์ พวกเสพยา-หญิงบริการยังเป็นรอง

(เดลินิวส์, 8 พฤศจิกายน 2555: 25)

ตัวอย่าง “รอมเนีย” ประกาศชัด คัดค้านวิวาทไม้ป่าเดียวกัน

(เดลินิวส์, 13 พฤษภาคม 2555: 11)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า มีการใช้คำว่า “ไม้ป่าเดียวกัน” ในการเรียกกลุ่มชายรักชาย ซึ่งคำนี้ให้ความรู้สึกทางด้านพฤติกรรมที่นิยมชมชอบเพศเดียวกัน หรือใช้เพื่อสื่อให้เห็นรสนิยมทางเพศนั่นเอง ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 887) ได้ให้ความหมายของสำนวน “ไม้ป่าเดียวกัน” ไว้ว่า “(สำนวน. พวกเดียวกัน.” สำนวน “ไม้ป่าเดียวกัน” เดิมจะมีความหมายว่า เป็นพวกเดียวกัน มีอักษณาสัยต่อกัน ผ่อนผันกันได้ ที่มาของสำนวนว่า “ไม้ป่าเดียวกัน” ขุนวิจิตรมาตรา สง่า กาญจนาคพันธุ์ ได้อธิบายไว้ว่า มาจากเรือ เช่น เรือมาโดนกัน แล้วคนในเรือทะเลาะกัน คนห้ามก็พูดว่า ไม้ป่าเดียวกันทะเลาะกันทำไม หมายความว่าไม้ที่ทำเรื่อนั้น เป็นไม้มาจากป่าเมืองไทยเหมือนกันเท่ากับมาจากป่าเดียวกัน แปลว่า พวกเดียวกันไม่ควรจะทะเลาะวิวาทกัน แต่มาในยุคหลังๆมานี้ คำว่า “ไม้ป่า

เดียวกัน” ถูกนำมาใช้ในความหมายเรื่องเพศ เช่น ชายหรือหญิงที่ชอบหรือรักใคร่ในเพศเดียวกัน แต่โดยมากสำนวนนี้มักจะใช้กับเพศชายมากกว่า เช่น ไม่ยักรู้ว่าชวลิตกับภาควมรักใคร่กันเกินเพื่อน อย่างนี้เขาเรียกว่า ไม้ป่าเดียวกันนี่นา หรือ ถ้าไม่ใช่พวกไม้ป่าเดียวกัน จะมีท่าทางอย่างนั้นหรือ เป็นต้น (ออนไลน์, 2556)

จะสังเกตได้ว่าการนำเสนอคำเรียกดังกล่าวนี้ทั้งหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆของหนังสือพิมพ์ ก็แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยมีการเปิดรับนำคำเรียกนี้เข้ามาใช้และเริ่มมองเห็นความแตกต่างของกลุ่มนี้กับชายรักชายมากขึ้น

2) กลุ่มที่มักไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์

ในงานวิจัยนี้หมายถึง คำเรียกชายรักชายที่มักปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งในส่วนหน้าในของหนังสือพิมพ์ กล่าวคือ ตั้งแต่หน้า 2 เป็นต้นไป

- คนรักร่วมเพศ

ตัวอย่าง เนปาลจัดกีฬาโอลิมปิกชาวลักร่วมเพศ

(ไทยรัฐ, 13 ตุลาคม 2555: 21)

ตัวอย่าง โอบามา' หนุนรักร่วมเพศ 'โรมเนีย' ชี้นำวัฒนธรรมชาติ

(ไทยรัฐ, 10 พฤษภาคม 2555: 2)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า มีการใช้คำศัพท์เรียกกลุ่มชายรักชายว่า “รักร่วมเพศ” ซึ่ง นที ธีระโรจน์พงษ์ (อ้างถึงใน สุพร เกิดสว่าง, 2546: 9) แสดงให้เห็นว่า คนในสังคมบางกลุ่มกำลังเข้าใจว่า กลุ่มชายรักชายเป็นกลุ่มคนที่รักจะ “ร่วมเพศ” เพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับที่ ปีเตอร์ แจ็คสัน (Jackson, 1999) มองว่าการใช้คำว่า “รักร่วมเพศ” ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ถูกมองว่าหมกมุ่นทางเพศ เพราะการอ่านตามตัวอักษรทำให้สามารถเข้าใจเป็นว่า “รักที่จะมีเพศสัมพันธ์” เพราะคำว่า “ร่วมเพศ” เป็นคำที่คนในสังคมมีความคิดร่วมกันว่าเป็นคำกล่าวที่ใช้สำหรับการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น

ผู้วิจัยสังเกตว่าการใช้คำว่า “รักร่วมเพศ” หรือ “คนรักร่วมเพศ” หรือ “ชาวลักร่วมเพศ” ก็ดีไม่ค่อยปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ อาจเนื่องมาจากคำนี้เป็นคำที่ออกไปในทางลบจนเกินไป ทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณเขียนมีอคติต่อกลุ่มชายรักชายได้ อย่างไรก็ตามการใช้คำหรือกลุ่มคำเรียกนี้มักจะปรากฏในส่วนหน้าในของหนังสือพิมพ์ ซึ่งปรากฏได้ทั้งส่วนที่เป็นข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์

- **แก้ง กวาง**

ตัวอย่าง แสงไฟสลัวเข้าไปเบียดหมู่แก้งกวาง อย่างเนียนๆ ในพับเกยย่าน อ.ต.ก. ขณะเริ่งรีน ชัยธวัช บุนนาค ซึ่งแต่งตัวเปรี้ยวจืดกระซกวัย ก็ตาเขียวใสกะเทยรุ่นเด็กที่อุตสาหุ่จำได้ และคารวะ ทักเสียงลั่น ประจันวัยจรรู้กันทั้งพับ “อ๊วย วัย หัวดีค่าหม่อมมาย มากะใครเนี่ย”

(ไทยรัฐ, 26 กรกฎาคม 2555: 24)

ตัวอย่าง พระเอกวิก 3 มุ่งหน้าสู่เกาะเสม็ด ร่ายล้อมด้วยก๊วนเพื่อนชาวเกย แต่บรรดาแก้ง กวาง ที่มาด้วยคงชะล่าใจไปนี่ส์ เพราะเปลอแว็บเดียว พระเอกวิก 3 ไม่เฉาปากมี สาวนิรนาม นั่ง เป็นเพื่อนคุย รับแสงจันทร์กันทั้งคืน... อืมมม เสน่ห์แรงเหลือรับประทานชะมัด อ๊ับ!

(ไทยรัฐ, 13 สิงหาคม 2555: 25)

สันนิษฐานว่าเนื่องจากในกลุ่มเกยเรียกผู้หญิงว่า “ชะนี” คือ ผู้หญิง เนื่องจากผู้หญิงมีฐานะ เป็นภรรยา คู่กับผู้ชายซึ่งมีฐานะเป็นสามี หรือเรียกภาษาชาวบ้านว่า “ผัว” จึงกลายเป็นคำเรียก เนื่องจากชะนีจะมีเสียงร้อง “ผัว ผัว ผัว” จึงใช้คำที่เสียงแผลงมาจาก “เกย” กล่าวคือ ใช้เสียง /ก/ นำหน้าพยางค์เหมือนกัน ได้แก่ คำว่า “แก้ง” ซึ่งอาจจะเป็นการเลี่ยงการใช้คำว่า “เกย” และก่อนหน้านี้กลุ่มเกยใช้เรียกเกยด้วยกันเอง แต่ปัจจุบันถูกนำไปใช้ในวงกว้างและมีการเพิ่มคำว่า “กวาง” ลงไปเนื่องจากมีเสียงพยัญชนะที่พ้องกันและมีความหมายเป็นสัตว์ในตระกูลเดียวกัน บางคนจึงแบ่งแยกย่อยไปอีกว่า “แก้ง” คือ เกยที่แมนๆ เปรียบเทียบจากกริยาของแก้ง คือ เดินแบบที่อูๆ ไม่โยกย้ายสาย สะโพก หมายถึง เกยที่เป็นรุก “กวาง” คือ เกยที่เป็นตุ้ต ออกแต่่ว เปรียบเทียบจากกริยาของกวาง คือ เดินโยกย้ายสายสะโพก สง่างาม เหมือนกวาง หมายถึงเกยที่เป็นรับ อย่างไรก็ตามข้อสันนิษฐานดังกล่าวเป็นการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งที่มา ผู้วิจัยจึงจะยึดเป็นหลักคร่าวๆ ซึ่งอาจจะมีคนเห็นต่างออกไปจากนี้ก็แล้วแต่ความคิด หรือความรู้เบื้องหลังของแต่ละคน เนื่องจากประเด็นของงานวิจัยนี้จะมุ่งไปสู่ทิศทางของความหมายที่เราใช้กันในปัจจุบัน โดยเฉพาะที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์มากกว่า

ทั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการใช้คำเรียกชายรักชายว่า “แก้ง กวาง” มักปรากฏในข่าวบันเทิงหรือบทความที่กล่าวถึงเกยโดยใช้ภาษาปาก เนื่องจากคำว่า “แก้ง กวาง” นี้ เป็นคำศัพท์เฉพาะกลุ่มที่ใช้กันโดยทั่วไปในสังคมแล้ว มักจะใช้คำนี้เมื่อต้องการแซว หรือพูดถึงชายรักชายแบบไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างความเป็นกันเอง สนุกสนม ผ่านการใช้ภาษา

- เพศที่สาม

ตัวอย่าง 'บอย' ยืนยันไม่เคยแซบเพศที่ 3

(เดลินิวส์, 17 มกราคม 2555: 28)

ตัวอย่าง การประเดิมพาเหรดสีรุ้งครั้งแรกของนายทหารเพศที่สามในชุดเต็มยศ หลัง
กระทรวงผ่อนผันนักกฎหมายจำกัดสิทธิการเปิดเผยเพศ

(ข่าวสด, 25 กรกฎาคม 2555: 7)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คำว่า “เพศที่สาม” สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดว่ามี การแบ่งแยก
อย่างชัดเจน เนื่องจากใช้ว่า “เพศที่สาม” แสดงว่าต้องมี “เพศที่หนึ่ง” และ “เพศที่สอง” จึงแสดงให้
เห็นว่าสังคมไทยยังมีความไม่เท่าเทียมในเรื่องของเพศสถานะในสังคมอย่างชัดเจน นอกจากนี้ สันต์
สุวรรณภินันท์ (2551: 44) ยังกล่าวอีกว่า “คำว่า “เพศที่สาม” (third sex) ถือได้ว่าเป็นผลผลิตของ
การทำทนายอำนาจในการแบ่งแยกและจัดกลุ่มแบบคู่ตรงข้าม คือ ชาย/หญิง ความเป็นชาย/ความเป็น
หญิง รักต่างเพศ/รักเพศเดียวกัน และบ่อยครั้งความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้ามนี้มักจะถูกผนวกรวมเข้า
กับคุณค่าและความหมายของสังคม เช่น สูง/ต่ำ ดี/เลว สาธารณะ/ส่วนตัว ยกย่อง/ก่าจัด เป็นต้น”
ผู้วิจัยจึงมีความเห็นต่อไปอีกว่า คำว่า “เพศที่สาม” ไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงความเป็นสังคมที่ให้
ความสำคัญกับเพศหลัก คือ เพศชายและเพศหญิงเท่านั้น แต่ยังมีนัยยะทางการเมืองในการพยายาม
สร้างอำนาจที่จะต่อรองกับสังคมเพื่อสลายแนวคิดเรื่อง “คู่” ตรงข้ามของคนในสังคมอีกด้วย
นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นความคิดเกี่ยวกับระดับชนชั้นในสังคมอีกด้วย

เป็นที่น่าสังเกตว่า คำเรียกดังกล่าวจะไม่ค่อยปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้
อาจเนื่องมาจากพื้นที่หน้าในของหนังสือพิมพ์ให้มุมมองเกี่ยวกับชายรักชายได้หลากหลายกว่าในพื้นที่
หน้าหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข่าวด้านลบเกี่ยวกับชายรักชาย

- คนรักเพศเดียวกัน

ตัวอย่าง คนชอบเพศเดียวกัน สมัยก่อนเรียกว่า เป็นโรคจิตเวช แต่ปัจจุบันได้ยกเลิกเรื่องนี้ไป
แล้ว

(ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2555: 1, 5)

ตัวอย่าง **กลุ่มคนรักเพศเดียวกัน** หลายคู่ร่วมงานแสดงสินค้าสำหรับวันแต่งงานที่โรงละคร
เดอะ โกลด์ ในกรุงลอนดอนของอังกฤษ

(ข่าวสด, 13 มีนาคม 2555: 7)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนเลือกใช้คำว่า “คนรักเพศเดียวกัน” “คนชอบเพศเดียวกัน” “กลุ่มรักเพศเดียวกัน” “คู่อรักเพศเดียวกัน” “กลุ่มคนรักเพศเดียวกัน” เป็นต้น คำเรียกทั้งหมดดังกล่าวนี้มีลักษณะเป็นกลางๆ มิได้แฝงนัยยะทางเพศสัมพันธ์หรือแสดงความรู้สึกรังเกียจแต่อย่างใด เป็นเพียงแค่การบอกรสนิยมความชอบส่วนตัวของบุคคลหรือกลุ่มคนนั้นๆ คำเรียกดังกล่าวนี้มักปรากฏเมื่อกล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของกลุ่มชายรักชาย เช่น การแสดงความรัก รสนิยมส่วนตัว สิทธิเสรีภาพของชายรักชาย เป็นต้น

คำเรียกดังกล่าวนี้ปรากฏได้ทั้งในหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและปริมาณ ส่วนใหญ่จะปรากฏในหน้าในของหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ยังปรากฏได้ทั้งในเนื้อหาประเภทข่าวและบทความต่างๆในหนังสือพิมพ์อีกด้วย

- สาวเทียม

ตัวอย่าง “มิสทิฟฟานี 2012” ประชันกระเทียม เอ๊ย! **สาวเทียม**ทั้งนางงามย่นนางโชว์ นับ 200 ชีวิต “อลิสตา พันธุ์ศักดิ์” เจ้าแม่ทิฟฟานี ขอสู้อยู่ไว้อยู่ “สาวแท้” ด้วยการบินไปถอยเตรสทรู Paco Rabanne ชุดละ 80,000 จากสิงคโปร์ มาใส่สู้กะเทยคะ..คุณขา

(ไทยรัฐ, 21 พฤษภาคม 2555: 24)

ตัวอย่าง ตำรวจอาสาสมัคร และอปพร.เมืองพัทยา กว่า 10 นาย ออกตรวจสอบจับกุมสาว
แท้และ**สาวเทียม**ที่แอบแฝงมาค้าประเวณี รวมไปถึงบุคคลเร่ร่อน ที่บริเวณชายหาดเมืองพัทยา

(เดลินิวส์, 14 มิถุนายน 2555: 12)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การใช้คำเรียก “กะเทย” หรือชายรักชายกลุ่มนี้ว่า “สาวเทียม” สื่อให้เห็นว่าสังคมยังมองว่าชายรักชายกลุ่มนี้เป็นของปลอมอยู่ ด้วยเหตุเพราะชายรักชายกลุ่มนี้ไม่ใช่ผู้หญิงมาแต่กำเนิด แต่มีความต้องการที่จะเป็นผู้หญิง และยังสะท้อนให้เห็นว่าสังคมยกให้ผู้หญิงโดยกำเนิดเป็นสาวแท้ และตัดสินให้กลุ่มที่มีการแต่งกายและนิสัยเป็นผู้หญิงหรือกะเทยเป็นสาวไม่แท้ หรือสาวเทียม แฝงนัยยะทางความคิดของสังคมในเรื่องการดูถูกชายรักชายกลุ่มนี้อยู่

- คนหลากหลายทางเพศ

ตัวอย่าง องค์กรรัฐ, เอกชนที่ทำงานด้านความหลากหลายทางเพศและ บุคคลหลากหลายทางเพศ กำลังเดินทางผลักดันแนวคิดเรื่องการออกกฎหมายรองรับการแต่งงานระหว่างคน 2 คน ที่ไม่ใช่แค่หญิงกับชายอีกต่อไป

(มติชน, 1 ธันวาคม 2555: 1, 12)

ตัวอย่าง เครือข่ายและองค์กรที่ทำงานด้านการส่งเสริมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี เพื่อลดการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ ส่งเสริมการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เคารพในสิทธิและเสรีภาพของ กลุ่มความหลากหลายทางเพศ

(ไทยรัฐ, 7 เมษายน 2555: 27)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการใช้คำเรียกชายรักชายว่า “บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ” “กลุ่มหลากหลายทางเพศ” “บุคคลหลากหลายทางเพศ” “กลุ่มความหลากหลายทางเพศ” แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชายรักชายเป็นกลุ่มคนหรือบุคคลที่มีความแตกต่างจากคนส่วนใหญ่ในด้านหนึ่งเท่านั้น คำเรียกชายรักชายดังกล่าวมีลักษณะเป็นกลางๆ ไม่ได้แสดงอคติต่อกลุ่มชายรักชายมากนัก

- ชาวสีม่วง

ตัวอย่าง 'สน' แจงภาพควงแห่มเพื่อน ปลื้มชะเช็กชี ชาวสีม่วง ชอบ

(ไทยรัฐ, 9 มกราคม 2555: 33)

ตัวอย่าง ชาวสีม่วง อันดับ 1 ติดแฮตส์ นำห่วงเข้ารับการรักษาซ้ำ

(มติชน, 20 สิงหาคม 2555: 10)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า “ชาวสีม่วง” เป็นคำที่ไม่สื่อให้นึกถึงเรื่องเพศ อย่างไรก็ตาม คำนี้ก็ยังคงสะท้อนให้เห็นการแบ่งกลุ่ม เนื่องจากสีม่วงเป็นสัญลักษณ์ที่คนในสังคมรู้จักกันดีว่าเป็นสีประจำกลุ่มชายรักชาย ดังนั้นเมื่อใช้คำนี้ก็จะรู้ทันทีว่าหมายถึงชายรักชาย

การใช้คำเรียกนี้อาจไม่ได้เป็นการกล่าวถึงชายรักชายโดยตรง แต่ใช้นัยยะความหมายของคำว่า “สีม่วง” ซึ่งเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของกลุ่ม เพื่อสื่อถึงกลุ่มชายรักชาย

- เพศทางเลือก

ตัวอย่าง ปัจจุบันเห็นได้ชัดว่าสังคมของ “กลุ่มเพศทางเลือก” ไม่ว่าจะเกย์หรือเลสเบี้ยน ต่างมีพื้นที่ในสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะในต่างประเทศที่ให้สิทธิกับกลุ่มเพศทางเลือก

(มติชน, 14 สิงหาคม 2555: 21)

ตัวอย่าง ททท.จะเน้นตลาดสมัยใหม่มากขึ้น เช่น ตลาดเพศทางเลือก หรือกลุ่ม GLBT (เกย์ เลสเบี้ยน ไบเซ็กชวล และ ทรานส์เซ็กชวล) เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวมีกำลังซื้อและ ขนาดตลาดขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

(ข่าวสด, 24 กันยายน 2555: 8)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า มีการใช้คำว่า “เพศทางเลือก” มาเรียกกลุ่มชายรักชาย ซึ่งคำนี้ก็สะท้อนให้เห็นความคิดของผู้เขียนซึ่งเป็นตัวแทนของสังคมในการนำเสนอว่า มองว่าการเป็นชายรักชายสามารถเลือกหรือไม่เลือกเป็นได้ และการเป็นชายรักชายเป็นเพียงตัวเลือกหนึ่งของเพศสภาพในสังคมเท่านั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเล็งเห็นว่า การใช้คำเรียกกลุ่มชายรักชายว่า “เพศทางเลือก” ยังทำให้เกิดทางเลือกใหม่ที่ไม่ยึดติดอยู่กับภาพตัวแทน หรือนิยามเดิมที่ผลิตขึ้นจากแนวคิดเรื่อง “คู่” ตรงข้ามที่มีอยู่ในสังคม ทำให้ความคิดดั้งเดิมที่มีอยู่ในสังคมทวิเพศ ได้ขยายความคิดออกไปว่าสังคมปัจจุบันไม่ได้มีเพียงเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น แต่ยังมีเพศอื่นๆที่สามารถเลือกเป็นได้ตามรสนิยมของแต่ละคน สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมที่ให้ความอิสระเสรีทางความคิดและการเลือกดำเนินชีวิตมากขึ้น

แม้ว่าสังคมไทยเริ่มยอมรับให้การเป็นชายรักชายเป็นเหมือนเพศทางเลือกมากขึ้น แต่เมื่อพิจารณาการนำเสนอคำว่า “เพศทางเลือก” ในหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์แล้ว ปรากฏว่าคำเรียกนี้มักไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ แต่กลับไปปรากฏในหน้าอื่นๆ โดยเฉพาะหน้าที่น่าสนใจบทความหรือคอลัมน์เกี่ยวกับชายรักชายมากกว่า

คำเรียกชายรักชายเหล่านี้มักปรากฏในส่วนของการนำเสนอบทความที่อยู่หน้าของในหนังสือพิมพ์ เนื่องจากเป็นคำเรียกชายรักชายที่เป็นกลางๆ ไม่ได้แฝงทัศนคติในทางบวกหรือทางลบจนเกินไป และปรากฏในตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่มีลักษณะเป็นการแสดงความคิดเห็น รวมถึงการ

เรียกร่องสิทธิเสรีภาพของกลุ่มชายรักชายมากกว่า แต่ก็ยังปรากฏในรายละเอียดข้างอู้งแต่ไม่มากนัก

- **ไบเซ็กชวล หรือ เสือไบ**

ตัวอย่าง นายแบบและดาราหนังไบ**ไบเซ็กชวล** วัย 29 ปี ฆ่าหั่นศพนายจุน หลิน นักศึกษาจีน คู่ช่าวัย 33 ปี

(ไทยรัฐ, 7 มิถุนายน 2555: 2)

ตัวอย่าง “ประธานาธิบดีบารัค” และพรรคเดโมแครตยอมเสี่ยงเดิมพันครั้งใหญ่ ด้วยการเปิดยุทธศาสตร์สนับสนุนสิทธิของคนรักร่วมเพศทั่วโลก ซึ่งครอบคลุมถึงกลุ่มเกย์, เลสเบี้ยน, พวก**เสือไบหญิงก็ได้ชายก็ดี** และพวกผ่าตัดแปลงเพศ

(ไทยรัฐ, 28 มกราคม 2555: 2)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า การใช้คำเรียกกลุ่มคนที่ชอบทั้งผู้ชายและผู้หญิงว่า “ไบเซ็กชวล” หรือ “เสือไบ” ยังมีความคลุมเครืออยู่ เนื่องจากเป็นรสนิยมทางเพศของบุคคลนั้นๆ นักวิชาการบางท่านอาจจะจัดกลุ่มคนประเภทนี้ไว้ตรงกลางระหว่างผู้ชายที่ชอบชายและผู้ชายที่ชอบหญิง หรืออยู่ในทั้งสองกลุ่มคือกลุ่มผู้ชายที่ชอบผู้ชาย และกลุ่มผู้ชายที่ชอบผู้หญิง การปรากฏคำเรียกดังกล่าวนี้จึงไม่ปรากฏมากนัก เนื่องจาก “ไบเซ็กชวล” หรือ “เสือไบ” ก็สามารถเป็นชายรักชายได้เช่นกัน ในบางครั้งหนังสือพิมพ์จึงใช้คำเรียกว่า “เกย์” หรือ “ชายรักชาย” แทน ดังที่ สุพร เกิดสว่าง (2546: 14) ได้กล่าวไว้ว่า เสือไบ คือ “เกย์ครึ่งหนึ่งมีความรู้สึกเป็นชาย ทำทางเหมือนชายทั่วไป และอาจร่วมเพศได้กับทั้งชายและหญิง” และเสือไบมีตัวตนจริงๆ กล่าวคือ “เสือไบ เป็นจอมโจรเมืองสุพรรณบุรี ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 มีตำนานปล้นคนรวย ช่วยคนจน ช่วยงานเสรีไทย ปล้นกองทหารญี่ปุ่น ขณะนี้พ้นโทษแล้ว เสือไบตัวจริงไม่ได้เป็นเกย์”

จากข้อมูลในงานวิจัยนี้ ไม่ปรากฏว่ามีการใช้คำเรียกนี้ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะคำนี้เน้นไปในทางรสนิยมของบุคคลคนนั้นซึ่งผู้เขียนอาจจะยังไม่สามารถตัดสินได้ เนื่องจากเกย์บางคนก็สามารถมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงได้เหมือนกัน และอาจมีพฤติกรรมเหมือนผู้ชายเลยก็ได้ ฉะนั้นคำนี้ยังคลุมเครือ ดังนั้นผู้เขียนบางคนอาจจะใช้คำเรียกว่า “เกย์” แทน เนื่องจากผู้เขียนไม่อาจไปทราบเบื้องหลังเกี่ยวกับเรื่องรสนิยมทางเพศของบุคคลคนนั้นได้ คำเรียกนี้จึงขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณและการตัดสินใจของผู้ใช้ เพราะผู้เขียนบางคนอาจมองว่าเป็นเกย์ บางคนอาจมองว่าเป็นผู้ชายแต่สามารถมีเพศสัมพันธ์ได้กับทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

ไชยศิริ บุญกุลศรีรุ่ง (2553: 76) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “ไบเซ็กชวล เป็นลักษณะของบุคคลที่เป็นผู้ชาย มีการแต่งตัวแบบผู้ชายทั่วไป การแสดงกิริยา ทำทาง วาจางจะเหมือนกับผู้ชายทุก

อย่าง มีความต้องการที่จะเป็นผู้ชายและต้องการให้คนอื่นรับรู้ว่าเป็นผู้ชายเช่นกัน แต่การแสดงท่าทีความสนใจทางเพศและความสนใจทางเพศนั้น สามารถที่จะสนใจและมีความรักกับเพศชายและเพศหญิงได้ โดยในส่วนของเพศหญิงนั้นไบเซ็กชวลจะมีความปรารถนาที่จะมีความรักหรือมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงได้เหมือนผู้ชายปกติทั่วไป ในส่วนของความปรารถนาความรักระหว่างเพศเดียวกันนั้น ไบเซ็กชวลสามารถที่จะมีความรักและเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกันได้ทั้งในบทบาทรุกและบทบาทรับ” อย่างไรก็ตามการที่ไบเซ็กชวลจะเลือกมีความรักความสัมพันธ์กับเพศใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนบุคคล บางครั้งเราไม่สามารถไปตัดสินได้ว่าคนนี้หรือคนนั้นเป็นไบเซ็กชวล หากเรายังไม่ทราบรสนิยมทางเพศที่แท้จริงของบุคคลนั้น การที่มีการใช้คำเรียกดังกล่าวนี้ขึ้นมา ก็แสดงให้เห็นความคิดว่าสังคมก็ยังคงคาดหวังว่าชายต้องคู่หญิงถึงจะเป็นสิ่งที่เหมาะสม และสังคมยอมรับได้ แม้ว่าผู้ชายบางครั้งอาจจะชอบทั้งสองเพศแต่สุดท้ายแล้วเพศที่คู่ควรกันคือเพศที่ตรงกันข้ามกับตน

- คนเบี่ยงเบนทางเพศ

ตัวอย่าง สังคมไทยเราเปิดกว้างมากพอสมควรสำหรับ บุคคลที่มีความเบี่ยงเบนทางเพศ ไม่ว่าจะในรูปแบบใดหรือนิยามตัวเองกันอย่างไร

(มติชน, 8 กุมภาพันธ์ 2555: 30)

ตัวอย่าง ผอ.สวนกุหลาบฯแจงเหตุส่งตัวครูฝึกสอนเพศที่3กลับ เพราะเป็นโรงเรียนชายล้วน มีเกียรติประวัติยาวนาน เน้นการสั่งสอนให้เป็นสุภาพบุรุษ จึงต้องเลี้ยงที่จะให้นักศึกษาที่ เบี่ยงเบนทางเพศ เข้ามาฝึกสอน ทั้งนี้ไม่ได้มีอคติหรือรังเกียจกลุ่มเพศเหล่านี้ และได้ทำความเข้าใจกับตัวนักศึกษาคณะร้องเรียนและสถาบันต้นสังกัดแล้ว

(ข่าวสด, 8 มิถุนายน 2555: 1, 16)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การใช้คำเรียกกลุ่มชายรักชายว่า “เบี่ยงเบนทางเพศ” หรือ “บุคคลที่มีความเบี่ยงเบนทางเพศ” ก็ดี ล้วนสะท้อนความคิดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคนในสังคมว่า กลุ่มชายรักชายเป็นกลุ่มบุคคลที่ผิดปกติ แตกต่างไปจากผู้อื่น เบี่ยงเบนจากมาตรฐานที่ควรจะเป็น คือการเป็นเพศชาย ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่า สังคมมีการจัดกลุ่มเพศที่มีอยู่ในสังคมว่า เพศชายและเพศหญิงเป็นเพศที่ “ปกติ” สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ในขณะที่เดียวกันความคิดดังกล่าวก็ย้อนกลับไปทำร้ายคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ถูกจัดให้ “ผิดปกติ” อยู่ในการดำเนินชีวิตแบบผิดวิถีที่ควรจะเป็น

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การใช้คำเรียกในกลุ่มดังกล่าวนี้ มักไม่ค่อยปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ แต่จะปรากฏในส่วนของบทความหรือหน้าในของหนังสือพิมพ์มากกว่า ทั้งนี้ สะท้อน

ความคิดว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมยังไม่ให้การยอมรับกลุ่มคนเหล่านี้เท่าที่ควร พื้นที่ในการนำเสนอเรื่องราวในทางสร้างสรรค์ของกลุ่มคนเหล่านี้จึงถูกจำกัดให้อยู่พื้นที่ในหน้าหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านอาจจะไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก

จากการพิจารณาคำเรียกขานรักชาย ผลปรากฏว่า มีการใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกขานรักชายหรือกลุ่มของชายรักชายอย่างหลากหลาย สามารถแสดงให้เห็นความถี่ของการปรากฏและส่วนที่ปรากฏคำเรียกขานรักชายในหนังสือพิมพ์ ได้ดังตารางต่อไปนี้

คำเรียกขานรักชาย	หน้าหนึ่ง	หน้าอื่นๆ	ปรากฏทั้งหมด (ครั้ง)
1) เกย์	✓	✓	998
2) กะเทย	✓	✓	841
3) สาวประเภทสอง	✓	✓	246
4) คนรักร่วมเพศ		✓	180
5) เก้ง กวาง		✓	144
6) เพศที่สาม		✓	89
7) คนรักเพศเดียวกัน		✓	82
8) ตูด	✓	✓	57
9) สตรีข้ามเพศ หรือ ผู้หญิงข้ามเพศ	✓	✓	54
10) ชายรักชาย	✓	✓	50
11) แต้ว	✓	✓	46
12) ไม้ป่าเดียวกัน	✓	✓	41
13) สาวเทียม		✓	29
14) คนหลากหลายทางเพศ		✓	25
15) ชาวสีม่วง		✓	14
16) เพศทางเลือก		✓	12
17) ไบเซ็กชวล หรือ เสือไบ		✓	12
18) คนเบี่ยงเบนทางเพศ		✓	7

ตารางที่ 8 ตารางแสดงความถี่ของการปรากฏและส่วนที่ปรากฏคำเรียกขานรักชาย

จากตารางจะเห็นได้ว่า คำเรียกชายรักชายที่ปรากฏทั้งในหน้าหนึ่งและหน้าอื่นๆ ได้แก่ “เกย์” “กะเทย” “สาวประเภทสอง” “ตุ๊ด” “สตรีข้ามเพศ” “ชายรักชาย” “แต้ว และ “ไม่ป่าเดียวกัน” โดยคำเรียก “เกย์” ปรากฏเป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนคำเรียกชายรักชายที่ไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์จากข้อมูลงานวิจัยนี้ได้แก่ “คนรักร่วมเพศ” “แก๊ง กวาง” “เพศที่สาม” “คนรักเพศเดียวกัน” “สาวเทียม” “คนหลากหลายทางเพศ” “ชาวสีม่วง” “เพศทางเลือก” “ไบเซ็กชวล หรือ เสือไบ” และ “คนเบี่ยงเบนทางเพศ” โดยคำเรียก “คนรักร่วมเพศ” ปรากฏมากที่สุด ส่วน “คนเบี่ยงเบนทางเพศ” ปรากฏน้อยที่สุด และเมื่อศึกษาการเลือกใช้คำเรียกชายรักชายทั้งหมดแล้ว ทำให้เห็นว่า คนในสังคมรับรู้การมีตัวตนของชายรักชาย สังเกตได้จากการใช้คำเรียกชายรักชายที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม คำเรียกทั้งหลายเหล่านั้นสามารถสะท้อนชุดความคิดเกี่ยวกับการยอมรับหรือไม่ยอมรับชายรักชาย เนื่องจากคำเรียกสามารถแสดงทัศนคติ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดต่อกลุ่มชายรักชายได้ว่า ผู้ใช้มีทัศนคติอย่างไรต่อกลุ่มชายรักชาย เช่น มีการใช้คำเรียกที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เช่น เพศที่สาม เพศทางเลือก ไม่ป่าเดียวกัน คนรักเพศเดียวกัน คนหลากหลายทางเพศ คนเบี่ยงเบนทางเพศ สตรีข้ามเพศ เป็นต้น สื่อให้เห็นว่าผู้ใช้ยังมีความคิดว่าชายรักชายต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศจึงมีการนำเอาเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศมาผูกโยงเป็นคำเรียกชายรักชาย

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิแสดงคำเรียกชายรักชายในสังคมไทย

จากแผนภูมิสรุปได้ว่า สามารถเรียงลำดับคำเรียกชายรักชายจากลักษณะที่มีความเป็นชายจนถึงลักษณะที่ใกล้เคียงกับความเป็นหญิงมากที่สุดได้ดังนี้ ไบเซ็กชวล เกย์ (แบ่งออกเป็น เกย์รุก เกย์รับ และไบท์) ตุ๊ด กะเทย สาวประเภทสอง สตรีข้ามเพศ (แผนภูมิดังกล่าว เป็นแผนภูมิที่ผู้วิจัยได้มาจากการระบุเพศของบุคคลในหนังสือพิมพ์ที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเท่านั้น ซึ่งอาจจะมีผู้ที่ให้คำ

เรียกหรือคำนิยามที่แตกต่างกันออกไปจากแผนภูมิดังกล่าวข้างต้นก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของทั้งผู้เรียกและผู้ถูกเรียกเองว่าต้องการจะใช้คำเรียกแบบใดหรือจัดอยู่ในกลุ่มไหน)

4.1.1.1.2 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกกลุ่มตัวแทนของชายรัก

ชาย

ตัวอย่าง กลุ่มเรียกร้อยสิทธิเพศที่ 3 ระบุว่านิยามเองกลิคนจุดชนวนความแตกแยก
(ข่าวสด, 13 มิถุนายน 2555: 7)

ตัวอย่าง กลุ่มบลู ไดมอนด์ โซไซตี้ ซึ่งเป็นกลุ่มเรียกร้อยสิทธิคนรักร่วมเพศชื่อดังของเนปาล
แถลงเตรียมจัดกีฬาของกลุ่มรักร่วมเพศ
(ข่าวสด, 21 มีนาคม 2555: 7)

ตัวอย่าง กลุ่มเรียกร้อยสิทธิเพื่อกลุ่มคนรักร่วมเพศที่ใหญ่ที่สุดในอเมริกาประกาศเมื่อวันที่
31 ตุลาคม ที่ผ่านมาว่า แบริด พิตต์ นักแสดงฮอลลีวูดชื่อดัง ยินดีที่จะบริจาคเงิน 10,000 ดอลลาร์
สหรัฐ หรือราว 3.1 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนความพยายามในการรณรงค์ผลักดันให้การแต่งงานในกลุ่ม
คนรักร่วมเพศเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย
(มติชน, 2 พฤศจิกายน 2555: 30)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่ายังมีความไม่เท่าเทียมกันทางเพศในสังคมอยู่จริง กลุ่มชายรักชายจึงต้องรวมตัวกันสร้างกลุ่มเพื่อเรียกร้อยความยุติธรรมที่กลุ่มชายรักชายควรจะได้รับจากสังคม ด้วยเหตุที่สังคมไทยในอดีตจัดกลุ่มคนเหล่านี้ว่า ‘มีความผิดปกติทางเพศ’ หรือ ‘เบี่ยงเบนทางเพศ’ ทำให้ในอดีตคนกลุ่มนี้มักต้องอยู่อย่างปกปิด ไม่มีกลุ่มองค์กรที่เป็นปากเสียงของตนเอง

เป็นที่น่าสังเกตว่า การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกกลุ่มตัวแทนของชายรักชายนี้ มักจะปรากฏในส่วนของบทความในหนังสือพิมพ์ซึ่งไม่ได้อยู่ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ กลุ่มที่ออกมาเรียกร้อยจึงมีตัวตนในพื้นที่ที่ผู้อ่านบางคนอาจจะไม่ให้ความสนใจก็ได้ แต่สิ่งหนึ่งที่เราเห็นได้คือคำเรียกกลุ่มเหล่านี้แสดงให้เห็นการมีตัวตนของคนกลุ่มนี้

ปัจจุบันการปรากฏตัวของกลุ่มคนรักร่วมเพศเดียวกัน หรือผู้มีเพศวิถีทางเลือก ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่มองค์กรเห็นได้ชัดเจนมากขึ้น ดังข้อค้นพบจากฐานข้อมูลเรื่องเพศในข่าวออนไลน์ของแผนงานสร้างเสริมสุขภาพทางเพศที่พบว่า ตั้งแต่ พ.ศ. 2540 ถึง 2550 มีข่าวในประเด็นของผู้มีเพศวิถีทางเลือกทั้งชาวบุคคลและชาวเคลื่อนไหวรณรงค์เกี่ยวกับ LGBTI รวม 1,345 ชิ้น ในจำนวนนี้เป็นข่าว

รณรงค์จำนวน 288 ชิ้น (ร้อยละ 21) โดยรูปแบบการเคลื่อนไหวรณรงค์มีหลากหลาย ได้แก่ การตอบโต้นโยบายของภาครัฐที่ละเมิดสิทธิหรือกีดกันผู้มีเพศวิถีทางเลือก การเรียกร้องสิทธิในประเด็นต่างๆ ทั้งการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายทำงาน จนถึงผู้ประสบปัญหาละเมิดสิทธิออกมาเรียกร้องผ่านสื่อรายบุคคล การจัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความหลากหลายทางเพศ การให้ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับคนรักเพศเดียวกันในแง่มุมหลากหลาย โดยกลุ่มบุคคลและองค์กรต่างๆ และการเปิดเผยและแสดงตัวตนของชุมชนคนรักเพศเดียวกัน เช่น งานชุมนุมสังสรรค์ (จิตติมา ภาณุเดชะ, 2551 อ้างถึงใน กฤตยา อาชวนิจกุล, 2554: 49)

4.1.1.2 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับชายรักชาย

ในงานวิจัยนี้ หมายถึง วิธีการเลือกใช้คำศัพท์ที่สื่อถึงความรู้สึกทั้งของตัวเองของชายรักชายเอง ความรู้สึกของนักหนังสือพิมพ์ที่มีต่อชายรักชาย ตลอดจนความรู้สึกของบุคคลภายนอกที่มีต่อชายรักชาย จากการวิเคราะห์ข้อมูลในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พบว่าการใช้คำศัพท์เพื่อแสดงความรู้สึกที่ต้องการนำเสนอ มีดังต่อไปนี้

4.1.1.2.1 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกของชายรักชาย

4.1.1.2.1.1 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกที่ได้เป็นชายรักชาย

หนังสือพิมพ์มีการเลือกใช้กริยาวลีเกี่ยวกับความรู้สึกเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกของผู้ที่เป็นชายรักชาย เช่น มีความสุข ภูมิใจ มีความสุข รู้สึกสบายๆกับการที่ตนเองเป็นชายรักชาย เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทำให้เห็นความรู้สึกในด้านบวกของการเป็นชายรักชายโดยถ่ายทอดผ่านสื่อมวลชนว่าไม่ได้เลวร้ายอย่างที่บางคนคิด

ตัวอย่าง แอนเดอร์สัน คูเปอร์ ผู้ประกาศข่าว และผู้สื่อข่าวชื่อดังของสถานีโทรทัศน์ ซีเอ็นเอ็น วัย 45 ปี เปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นครั้งแรก ผ่านการเขียนบรรยายความรู้สึกทางอีเมล ซึ่งได้รับการเผยแพร่ผ่านบล็อก "เดอะ ดิช" ของแอนดรูว์ ซัลลิแวน ผู้สื่อข่าวชาวอังกฤษ บนเว็บไซต์ "เดอะ เดลี ปีสต์" เมื่อวันจันทร์ที่ผ่านมา ยืนยันว่าตนเป็นเกย์มานานแล้ว และ **มีความสุขมากที่ได้มีโอกาสเปิดเผยครั้งนี้**

(แนวหน้า, 4 กรกฎาคม 2555: 10)

ตัวอย่าง แอนเดอร์สัน คูเปอร์ ภูมิใจ มีความสุข และรู้สึกสบายๆ กับการที่ตนเองเป็นเกย์
(มติชน, 4 กรกฎาคม 2555: 30)

ตัวอย่าง เงินเงิน ภูมิใจกับการเป็นนักร้องสาวประเภท 2 และเป็นไอดอลให้กับใครหลายคน
(แนวหน้า, 25 มีนาคม 2555: 13)

จากตัวอย่างข้างต้นซึ่งตัดตอนมาจากบทความในหนังสือพิมพ์ มีการใช้คำบรรยายความรู้สึก ในฐานะที่เป็นชายรักชาย จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ความรู้สึกของตัวชายรักชายเอง จะค่อนข้างไปในทางบวก ซึ่งแตกต่างจากความรู้สึกที่สังคมมองโดยสิ้นเชิง เช่น “มีความสุขมากที่ได้เปิดเผย” “ภูมิใจ” “มีความสุข” และ “รู้สึกสบายๆ กับการที่ตนเองเป็นเกย์” “ภูมิใจกับการเป็นนักร้องสาวประเภท 2” เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่า มีการเลือกใช้วิธีการบรรยายความเกี่ยวกับชายรักชายผ่านการถ่ายทอดความรู้สึกของตัวชายรักชายเองโดยหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการนำเสนอ และการนำเสนอด้วยกลวิธีดังกล่าวนี้มักปรากฏในพื้นที่ส่วนน้อยในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน

ทั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ถ้อยคำเหล่านี้จะปรากฏในหน้าในของหนังสือพิมพ์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในบทความต่างๆ อีกทั้งยังเป็นส่วนของรายละเอียด ไม่ใช่ส่วนชื่อเรื่องหรือส่วนใจความหลักของบทความนั้นๆ และไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์

4.1.1.2.1.2 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกว่าการเป็นชายรักชายต้องเป็นความลับ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “กล้า” มักปรากฏร่วมกับคำแสดงพฤติกรรม เช่น “เปิดเผย” “แสดงตัว” “เปิดตัว” เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของการเป็นเพศที่สังคมยังไม่ให้การยอมรับได้เท่ากับชายหญิงทั่วไป

ตัวอย่าง นักแสดงวัย 82 เพิ่งกล้าเปิดเผยกับลูกชายว่าตัวเองเป็นเกย์
(ข่าวสด, 17 มกราคม 2555: 12)

ตัวอย่าง สมาคมรักร่วมเพศของพม่า หรือแอลจีบีที มีความกล้าและพร้อมจะเปิดเผยตัวตน
(ข่าวสด, 18 พฤษภาคม 2555: 7)

ตัวอย่าง นักร้องเสียงทรงพลัง 'เบน'ชลาทิศ ตันติวุฒติ เหมือนเป็นตัวแทนเพศที่สามที่กล้าออกมายอมรับและเปิดตัว

(ข่าวสด, 2 พฤศจิกายน 2555: 17)

4.1.1.2.1.3 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกของชายรักชายที่มีต่อกระแสสังคม

นอกจากการใช้คำบรรยายความรู้สึกของชายรักชายที่มีต่อตนเองแล้ว ยังมีการใช้กริยาวิเศษณ์ที่บรรยายถึงความรู้สึกที่ชายรักชายมีต่อกระแสสังคม เช่น “น้อยเนื้อต่ำใจที่ถูกกดดัน” “ครอบครัวและสังคมบังคับให้ต้องสมรสกับผู้หญิงตามประเพณี” เป็นต้น

ตัวอย่าง ลูกชายเขียนระบายในเฟซบุ๊กถึงความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจที่ถูกกดดันจากเพื่อน ๆ ในโรงเรียนอีกทั้งยังถูกครูตบหน้าและชูประจานหน้าเสาธง จากพฤติกรรมลักษณะเหมือนกะเทย

(เดลินิวส์, 6 กรกฎาคม 2555: 14)

ตัวอย่าง กลุ่มชายที่มีรสนิยมทางเพศเป็นชายรักชายรู้สึกว่า ครอบครัวและสังคมบังคับให้ต้องสมรสกับผู้หญิงตามประเพณี

(ข่าวสด, 4 กุมภาพันธ์ 2555: 7)

ตัวอย่าง มีสตรีถึง 16 ล้านคน ที่แต่งงานกับชายที่มีรสนิยมทางเพศเป็นชายรักชายโดยไม่รู้ก่อนวิวาท์ ศ.จาง เป่ยชวณ แห่งมหาวิทยาลัยชิงเต่า เจ้าหน้าที่ด้านเอชไอวี/เอดส์ ผู้ศึกษาเรื่องราวดังกล่าว กล่าวว่า ปัญหา*นี้เกิดจาก*กะใจแต่งงาน เพื่อไม่ให้มีปัญหา*กับพ่อแม่*

(ข่าวสด, 5 กุมภาพันธ์ 2555: 10)

จากตัวอย่าง ปรากฏการใช้ถ้อยคำว่า “น้อยเนื้อต่ำใจ” “บังคับ” “กะใจแต่งงาน เพื่อไม่ให้มีปัญหา*กับพ่อแม่*” ให้ความรู้สึกว่าสังคมบังคับให้ชายรักชายต้องประพฤติตนตามที่สังคมคิดว่าถูกต้องและคาดหวังจะให้เป็น

4.1.1.2.2 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย

คำบรรยายความรู้สึกคนในสังคม ในงานวิจัยนี้ หมายถึง มุมมองของบุคคลในข่าวหรือผู้เขียนที่มีความคิดว่าสังคมมองชายรักชายอย่างไร จากข้อมูลที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่าบุคคลในข่าวหรือ

ผู้เขียนคิดและรู้สึกว่่าสังคมมองและนำเสนอภาพของชายรักชายไปในด้านลบ เห็นได้จากคำศัพท์ที่พบ ได้แก่ “อคติ” “ยังไม่เป็นที่ยอมรับ” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่าง เกย์ คือความหลากหลายทางเพศ เป็นรสนิยมของคนกลุ่มหนึ่งไม่ใช่โรคจิตประสาท
เพียงแต่รสนิยมนี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับจึงมักถูกมองอย่างอคติจากคนส่วนใหญ่

(สยามรัฐ, 22 เมษายน 2555: 7)

ตัวอย่าง ...อคติที่ว่านี้ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่ว่ามีเจตนาหรือไม่เท่านั้น แต่ยังคงมุ่งไปถึง
เรื่องที่ว่าอาจจะมาจากจิตใต้สำนึก และการทำร้ายที่เกิดขึ้นไม่ใช่แค่ร่างกายหากรวมไปถึงการทำร้าย
จิตใจ อันสืบเนื่องมาจากการถูกล้อเลียน การถูกเยาะเย้ยถากถางและการใช้เรื่องของเพศภาวะ
โดยเฉพาะการฝังจิตฝังใจเกลียดชังพวกเราร่วมเพศอย่างเกย์และเลสเบี้ยน

(แนวหน้า, 27 พฤษภาคม 2555: 15)

ตัวอย่าง ผู้ตายแม้จะเป็นสาวประเภท 2 แต่ก็เป็นคนเหมือนกับเรา ๆท่าน ๆ ชีวิต 1 ชีวิต
ต้องมาพบจุดจบในสภาพเช่นนี้ โดยที่คนผิวยังลอยนวลอยู่.คุณแล้วไม่ค่อยเป็นธรรม

(เดลินิวส์, 26 มีนาคม 2555: 2)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายความรู้สึกของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย เช่น “อคติทางความคิด” “ยังไม่เป็นที่ยอมรับ” “อคติจากคนส่วนใหญ่” “มาจากจิตใต้สำนึก” “ฝังจิตฝังใจเกลียดชัง” เป็นต้น ซึ่งเป็นถ้อยคำที่แสดงอคติอย่างชัดเจน แต่ในขณะเดียวกันก็มีการใช้ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกเข้าใจ เห็นอกเห็นใจกลุ่มชายรักชาย เช่น “แม้จะเป็นสาวประเภท 2 แต่ก็เป็นคนเหมือนกับเรา ๆท่าน ๆ” “ชีวิต 1 ชีวิตต้องมาพบจุดจบในสภาพเช่นนี้ คุณแล้วไม่ค่อยเป็นธรรม” สะท้อนให้เห็นว่า ความรู้เรื่องเพศสภาพ (Gender) ในสังคมไทยยังมีค่อนข้างน้อย แม้บางส่วนจะเข้าใจมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่สังคมไทยก็มักจะเชื่อตามผู้เชี่ยวชาญนำเสนอ มีผู้ที่มีอำนาจในสังคมหรือจะเรียกว่าสถาบันต่างๆ โดยเฉพาะสื่อมวลชนซึ่งนำเสนอข่าวสารและภาพลักษณ์ของชายรักชายไปในทางลบ และสร้างองค์ความรู้ชุดหนึ่งมาครอบงำว่าความสัมพันธ์ของบุคคลต่างเพศเท่านั้นที่เป็นความสัมพันธ์ที่ “ปกติ”

4.1.1.3 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับชายรักชาย

การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อแสดงพฤติกรรมของชายรักชายในที่นี้ครอบคลุมการแสดงอาการ การใช้เสียงหรือคำพูด ลักษณะนิสัยของชายรักชายไม่ว่าจะค่อนข้างไปในทางผู้ชายหรือผู้หญิงก็ตาม ตลอดจนพฤติกรรมของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.1.1.3.1 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชาย

4.1.1.3.1.1 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชาย ว่ามีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบการใช้คำศัพท์ที่แสดงให้เห็นความคิดว่า ชายรักชายก็มีวิถีชีวิตเหมือนกับคนทั่วไป สังเกตได้จากถ้อยคำต่างๆ เช่น “การอยู่กินกันฉันสามีภรรยา” “ชอบพอกัน” “เป็นฝั่งเป็นฝา” เป็นต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่าง นายวิรัตน์ ได้รู้จักกับนายวีระกิจ และเกิด ชอบพอกัน เมื่อทั้งคู่พ้นโทษออกมาจากเรือนจำจึงมา อยู่กินกันฉันสามีภรรยา โดยตนเป็นสามีส่วนนายวีระกิจ เป็นภรรยา
(เดลินิวส์, 24 มิถุนายน 2555: 9)

ตัวอย่าง คนกลุ่มนี้อยากจะมีสิทธิ ใช้ชีวิตอย่างปกติเยี่ยงคนทั่วไป รวมไปถึง การได้อยู่กินกับคนที่ตัวรัก หรือ สามารถโยกย้ายถิ่นฐานไปทั่วโลกโดยไม่ต้องเสียสิทธิในการทำงาน
(ข่าวสด, 27 พฤษภาคม 2555: 16)

ตัวอย่าง ริกกี มาร์ติน นักร้องละตินสุดเซ็กซี่ เข้าพิธี วิวาห์กับแฟนหนุ่ม เป็นฝั่งเป็นฝา เหมือนกับ คู่รักผู้ชายอื่นๆ
(ข่าวสด, 10 มกราคม 2555: 19)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการใช้คำบรรยายพฤติกรรมว่า “ชอบพอกัน” “อยู่กินกันฉันสามีภรรยา” “ใช้ชีวิตอย่างปกติ” “สามารถโยกย้ายถิ่นฐานไปทั่วโลก” “ทำงาน” “วิวาห์” “แฟน” “เป็นฝั่งเป็นฝา” “คู่รัก” เพื่อแสดงให้เห็นว่าชีวิตของชายรักชายก็เหมือนกับชายและหญิงทั่วไป สอดคล้องกับที่ ธีระ บุชบกแก้ว (2553: 42) ได้กล่าวว่า “สังคมไทยยังคงมองกลุ่มคนรักเพศเดียวกันว่าเป็น “สิ่งผิดปกติ” เห็นได้จากเมื่อหนังสือพิมพ์ลงข่าวเกี่ยวกับคนรักเพศเดียวกัน ที่มักจะใช้ถ้อยคำรุนแรงกว่าปกติ อันแสดงถึงอคติที่สังคมมีต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ” ฉะนั้นในอีกด้านของ

หนังสือพิมพ์โดยเฉพาะในส่วนของบทความจึงพยายามนำเสนอมุมมองที่ต่างออกไป โดยพยายามชี้แจงว่า กลุ่มชายรักชายนั้นไม่ใช่สิ่งผิดปกติ แต่เป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่ต่างอะไรไปจากคนทั่วไป และสามารถใช้ชีวิตคู่ร่วมกันได้เหมือนกับชายหญิงทั่วไป

ทั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า การปรากฏของกลวิธีการเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายว่ามีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไปนี้ จะไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ แต่จะนำเสนอเป็นส่วนหนึ่งของรายละเอียดของบทความในหนังสือพิมพ์ เนื่องจากเป็นส่วนของรายละเอียดในการบรรยายวิถีชีวิตของคนกลุ่มนี้ เพื่อให้สังคมมองเห็นในอีกแง่มุมหนึ่งซึ่งแท้จริงแล้วอาจไม่ใช่เรื่องผิดปกติของคนกลุ่มนี้แต่อาจเป็นเรื่องที่ไม่คุ้นเคยของคนหมู่มาก พื้นที่ที่นำเสนอจึงจำกัดอยู่เพียงแค่ส่วนของรายละเอียดบทความที่อยู่หน้าในของหนังสือพิมพ์

4.1.1.3.1.2 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่แสดงว่ามีอารมณ์ที่รุนแรง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า ผู้เขียนพยายามใช้คำเพื่อแสดงให้เห็นว่าชายรักชายมีอารมณ์ที่รุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้คำที่แสดงการก่ออาชญากรรม นำหนักความรุนแรงของการกระทำที่สื่อผ่านคำที่ผู้เขียนใช้ จะให้อารมณ์ความรู้สึกที่โหดเหี้ยม น่าสะพรึงกลัว

ตัวอย่าง สลดไม่ป่าเดียวกันรักชม คว้ามืด-ค้อนดวลเดือด สุดท้ายตายทั้งคู่

(เดลินิวส์, 27 ตุลาคม 2555: 1)

ตัวอย่าง หม่อมเกย์โหดใช้เชือกรัดคอฆ่าคู่ชาตบ้านพัก

(เดลินิวส์, 19 มิถุนายน 2555: 1)

จากตัวอย่างข้างต้น แม้ว่าคำหรือกลุ่มคำที่เลือกใช้จะเป็นวงศัพท์ที่มากับข่าวประเภทอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตาม คำศัพท์กลุ่มนี้ก็ทำให้เกิดเป็นภาพจำของชายรักชาย ด้วยความคิดที่ว่าชายรักชายเกิดมาเหมือนมีความผิดติดตัว ดังนั้นไม่ว่าจะทำอะไรก็มักจะเป็นฝ่ายผิดเสมอ และเนื่องจากคำและกลุ่มคำดังกล่าวมักปรากฏพร้อมกับคำว่าเรียก “ชายรักชาย” จึงเป็นการเน้นย้ำว่าเป็นผู้กระทำการนั้นๆด้วยความรุนแรง นำไปสู่ความคิดที่ติดมาว่าชายรักชายเป็นกลุ่มคนที่มีอารมณ์รุนแรง มีจิตใจเหี้ยมโหด อย่างไรก็ตามไม่เพียงเฉพาะชายรักชายเท่านั้นที่มีพฤติกรรมในลักษณะเช่นนี้ แต่เรื่องราวเกี่ยวกับชายและหญิงมีการนำเสนอที่หลากหลาย และมีเรื่องอื่นๆที่น่าสนใจกว่าอีกมากมายจึงไม่เกิดเป็นภาพจำเท่าชายรักชาย

จะสังเกตเห็นว่าการเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่แสดงว่ามีอารมณ์ที่รุนแรง มักปรากฏในข่าวอาชญากรรม และข่าวอาชญากรรมเหล่านี้ก็มักจะปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เพราะเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ที่สร้างความสะเทือนใจสะเทือนอารมณ์ให้กับผู้อ่าน และมีเงื่อนงำ ยังไม่ได้ข้อยุติ หรือมีเบื้องหน้าเบื้องหลังที่ซับซ้อน มีความจริงบางอย่างที่ยังไม่ได้รับการเปิดเผย ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจอยากรู้เรื่องราวต่อไป นอกจากนี้ที่สำคัญยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวอีกด้วย โดยองค์ประกอบเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่ผู้อ่านมักให้ความสนใจเป็นพิเศษ ข่าวประเภทนี้จึงมีคุณค่าควรแก่การเป็นข่าวหน้าหนึ่ง

นอกจากนี้ เพ็ญภา คล้ายสิงห์โต (2553: 184) ยังกล่าวไว้ว่า หากพิจารณาการนำเสนอข่าวของเพศชายและเพศหญิงในข่าวประเภทอาชญากรรมจะพบว่า “สัดส่วนของข่าวอาชญากรรมจะสอดคล้องกับสัดส่วนของข่าวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าวที่ผู้ชายเป็นผู้กระทำมีสัดส่วนทั้งหมดเกือบร้อยละ 80 และเมื่อพิจารณาสัดส่วนของข่าวหน้าหนึ่งพบว่า ข่าวที่ผู้ชายเป็นผู้กระทำยังคงมีสัดส่วนมากที่สุด” จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเพศชายมีสัดส่วนการก่อเหตุความรุนแรงได้สำเร็จมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากเพศชายมีสรีระและกำลังที่เอื้ออำนวยในการก่อเหตุมากกว่า จึงไม่แปลกที่ชายรักชายซึ่งก็มีเพศสรีระแต่กำเนิดเป็นเพศชายเหมือนกันผนวกกับการมีอารมณ์ที่แปรปรวนได้ง่ายจะสามารถก่อเหตุความรุนแรงได้สำเร็จมากกว่ากลุ่มอื่นๆ จากประเด็นความรุนแรงทางเพศในหนังสือพิมพ์ดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นว่าไม่เพียงแต่ชายรักชายเท่านั้นที่ก่อความรุนแรงได้ แต่เพศชายและหญิงก็สามารถก่อเหตุความรุนแรงได้เช่นกัน นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงปรากฏการณ์เรื่องเพศในสังคมไทย ที่มีส่วนสัมพันธ์กับเรื่องของความรุนแรง อันแสดงให้เห็นถึงอำนาจ การครอบงำ และความไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ โดยเฉพาะคนที่เป็นคู่รักกัน จึงเกิดเป็นปัญหาที่เรื้อรังไม่มีที่สิ้นสุด

4.1.1.3.1.3 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่ ค่อนข้างไปในทางผู้หญิง

ในกลุ่มชายรักชายก็สามารถแบ่งโดยใช้เกณฑ์การแสดงออกของพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ออกได้เป็นกลุ่มๆ ได้แก่ กลุ่มที่มีพฤติกรรมแบบผู้ชาย หรือที่เราเรียกว่า “เกย์” และกลุ่มที่มีพฤติกรรมแบบผู้หญิง หรือที่เราเรียกว่า “กะเทย” สำหรับคำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่ค่อนข้างไปในทางผู้หญิงนั้น มักจะปรากฏคำหรือกลุ่มคำ เช่น “ตุ้งตุ้ง” “แต้วแต้ว” “จริตเกินจริง” “นิสัยคล้ายผู้หญิง” เป็นต้น

ตัวอย่าง ด.ช.เอ (นามสมมุติ) ถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียนพฤติกรรมตั่งตั่งคล้ายกะเทยและถูกกดดันจากครูในโรงเรียนอย่างหนักที่ถูกทำโทษหน้าชั้นเรียนไม่ให้สวมเสื้อชั้นใน
(เดลินิวส์, 9 กรกฎาคม 2555: 14)

ตัวอย่าง 'ยิ่งยง'ตัวแตกเอาใจเพศที่สามปั่นเพลงฮิต'ไม่ใช่แนวของชาย!'
(สยามรัฐ, 17 มิถุนายน 2555: 23)

ตัวอย่าง ด้วยความที่กะเทยชอบซื่อปิ้งอยู่แล้ว เราก็เลยเลือกพล็อตรายการแบบลงพื้นที่เข้าหาตลาดชุมชน เพื่อไปแม้อ์กับบรรดาแม่ค้าที่พร้อมจะแม้อ์กลับอย่างออกรส
(ข่าวสด, 18 มกราคม 2555: 25)

จากตัวอย่างแรก อาการ “ตั่งตั่ง” เป็นอาการของกะเทยที่กระโดดไปในทางผู้หญิง หรือมากเกินไปผู้หญิงจริงๆ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “อาการออกสาว” นั่นเอง ทั้งนี้ก็เพื่อทำตัวเองให้เข้าใจคำว่าผู้หญิงมากที่สุด คำนี้จึงไม่ใช่กับผู้หญิงแต่จะใช้กับกะเทย ตัวอย่างต่อมาจะเห็นได้ว่า การแสดงออกทางพฤติกรรมของกะเทย จะมีลักษณะที่เกินผู้หญิงจริงๆ หรือสังคมพยายามหยิบยื่นความคิดที่ว่ากะเทยหรือกลุ่มชายรักชายมักจะแสดงออกว่าชอบผู้ชายอย่างออกหน้าออกตา หรือทำอะไรก็เกินผู้หญิงธรรมดาทำกัน คนในสังคมจึงตีภาพของกะเทยว่าส่วนใหญ่จะแสดงออกเกินหน้าเกินตาผู้อื่น ส่วนตัวอย่างสุดท้าย จะเห็นได้ว่า ลักษณะนิสัยของกะเทยจะค่อนข้างไปทางผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ทั้งนี้เนื่องจากกะเทยมีความพึงพอใจในความเป็นหญิง กล่าวคือมีความต้องการเป็นผู้หญิง โดยมีความเป็นผู้หญิงแม้กระทั่งภายในจิตใจ หรือความรู้สึกนึกคิด จนบางครั้งเรียกกะเทยว่าเป็น “ชายใจหญิง”

4.1.1.3.1.4 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่แสดงว่าต้องเป็นความลับ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยยังพบว่า มีการใช้คำหรือกลุ่มคำให้เห็นว่าการเป็นชายรักชายต้องปิดบังไม่ให้ผู้อื่นรู้ สืบได้จากการใช้คำว่า “แกรนโอเฟ่นนึ่ง” “ยอมรับ” “แฉ” “กลบ” “เปิดตัว” “แอบ” เป็นต้น

ตัวอย่าง เบน ชลาทิศ แกรนโอเฟ่นนึ่ง...?
(สยามรัฐ, 9 กันยายน 2555: 23)

ตัวอย่าง ผู้ประกาศข่าวซีเอ็นเอ็นยอมรับเป็นเกย์

(เดลินิวส์, 3 กรกฎาคม 2555: 11)

ตัวอย่าง อางมีสตรีถึง 16 ล้านคน ที่แต่งงานกับชายที่มีรสนิยมทางเพศเป็นชายรักชายโดยไม่
รู้ก่อนวิวาห์ โดยฝ่ายชายปกปิดไว้

(ข่าวสด, 4 กุมภาพันธ์ 2555: 7)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่สื่อให้เห็นว่า การเป็นชายรักชายต้องเป็นความลับ เป็นสิ่งที่ผิด ไม่ควรเปิดเผย เมื่อมีผู้ออกมาเปิดเผยก็จะเป็นเรื่องที่เป็นที่สนใจของคนในสังคม นอกจากนี้ การที่พบคำศัพท์กลุ่มนี้เป็นจำนวนมากพอสมควรในปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่า สมัยนี้สังคมเริ่มเปิดกว้างสำหรับกลุ่มชายรักชายมากขึ้น แต่ในความหมายของคำศัพท์เองก็แฝงความหมายว่าการเป็นชายรักชายเป็นสิ่งไม่ดีที่ควรซ่อนไว้เช่นกัน นั่นก็หมายความว่าแม้สังคมจะเริ่มเปิดรับและก็ยังไม่สามารถยอมรับได้อย่างเต็มที่

4.1.1.3.2 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย

ในงานวิจัยนี้หมายถึง มุมมองของบุคคลในข่าวหรือผู้เขียนที่มีความคิดว่าสังคมมองชายรักชายอย่างไร จากข้อมูลที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่าบุคคลในข่าวหรือผู้เขียนคิดและรู้สึกที่สังคมมองและนำเสนอภาพของชายรักชายไปในด้านลบ เห็นได้จากคำศัพท์ที่พบ ได้แก่ “รังเกียจ” “เหยียดหยาม” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่าง การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือข่มขู่คุกคาม กลั่นแกล้งรังแกพวกกรักร่วมเพศ โดยเฉพาะวัยรุ่นเกย์ที่ถูกเพื่อนๆ กลั่นแกล้งล้อเลียนและประจานผ่านเน็ต จนเกิดแรงกดดันและเกิดความสับสนถึงขั้นฆ่าตัวตายมากขึ้น

(ข่าวสด, 27 พฤษภาคม 2555: 28)

ตัวอย่าง ควรลดการดูหมิ่น เหยียดหยาม และใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสมานฉันท์ โดยปราศจากการแบ่งแยก กีดกัน หรือเลือกปฏิบัติ

(มติชน, 18 มกราคม 2555: 20)

ตัวอย่าง ผอ.องค์กรนี้กล่าวเหยียดเพศว่า การสูบบุหรี่มีสุขภาพดีกว่าการใช้ชีวิตของพวกเขา
และเลสเบียน ทั้งยังตำหนิว่ากลุ่มเพศที่ 3

(ข่าวสด, 7 กันยายน 2555: 7)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้คำหรือกลุ่มคำที่บรรยายพฤติกรรมของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย ได้แก่ “รังแก” “ข่มขู่คุกคาม” “กลั่นแกล้ง” “ล้อเลียน” “ประจาน” “ดูหมิ่น” “เหยียดหยาม” “แบ่งแยก” “กีดกัน” “เลือกปฏิบัติ” “กล่าวเหยียดเพศ” “ตำหนิ” เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่าคนในสังคมยังไม่ยอมรับกลุ่มชายรักชายได้อย่างเต็มที่ ยังคงติดอยู่กับภาพทางลบของกลุ่มชายรักชาย แบ่งแยกให้กลุ่มชายรักชายเป็นอีกพวกหนึ่งที่แตกต่างกันจากชายและหญิงทั่วไป

การใช้คำบรรยายเหล่านี้สะท้อนอคติที่มีต่อกลุ่มชายรักชายเป็นอย่างมาก จะสังเกตได้ว่าไม่ค่อยปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากว่าหากถ้อยคำเหล่านี้ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ก็เท่ากับว่าหนังสือพิมพ์ซึ่งฉบับนั้นนำเสนออคติที่มีต่อกลุ่มเพศที่สามอย่างชัดเจน อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อหนังสือพิมพ์ได้ และเนื่องด้วยการบรรยายพฤติกรรมของคนในสังคมจะต้องอาศัยปริบทคือเหตุการณ์แวดล้อมหรือต้นตอของเหตุการณ์นั้น จึงต้องอาศัยพื้นที่ในการเล่ารายละเอียดของความเป็นมาของเรื่องมากพอสมควร คำบรรยายดังกล่าวนี้จึงไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งมากนัก แต่จะปรากฏในรายละเอียดของข่าวหรือบทความหน้าในของหนังสือพิมพ์มากกว่า

4.1.1.4 การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของชายรักชาย

การใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของชายรักชายนั้น ปรากฏทั้งที่ลักษณะภายนอกเหมือนผู้หญิง เช่น แต่งตัวเป็นผู้หญิง สวมเสื้อชั้นใน รูปร่างอ้วนแฉ้น ผมยาว สวมเสื้อผ้าผู้หญิง เป็นต้น และลักษณะภายนอกเหมือนผู้ชาย เช่น ชายหนุ่มหน้าตาดี ผมงอทรง สวมเสื้อเชิ้ตกางเกงยีนส์ เป็นต้น

4.1.1.4.1 การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกแบบผู้หญิง

คือ การใช้คำศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มการบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิง เช่น การแต่งกายรูปร่าง หน้าตา ทรงผม เป็นต้น เพื่อบรรยายให้เห็นว่ากลุ่มชายรักชายบางกลุ่มก็มีลักษณะค่อนข้างไปในทางผู้หญิง และความเป็นหญิงอยู่ในตัวเช่นกัน

ตัวอย่าง กะเทยแต่งตัวเป็นผู้หญิงเพื่อเข้าห้องน้ำหญิงกลายเป็นเรื่องที่ต้องระวังและเป็นปัญหาที่ต้องหาทางป้องกันกะเทยเข้าห้องน้ำหญิง

(ไทยรัฐ, 30 สิงหาคม 2555: 19)

ตัวอย่าง ชายไทยอายุประมาณ 25-30 ปี รูปร่างเล็ก สูงประมาณ 155 เซนติ เมตร แต่งตัว คล้ายสาวประเภทสอง ผอมยาวประบ่า สวมเสื้อตาข่ายแขนสั้นสีเหลือง เสื้อชั้นในสีแดง กางเกงยีน ขาสั้น ไม่สวมรองเท้า สวมตุ้มหูแบบห่วงทั้งสองข้าง ทาเล็บมือเล็บเท้าสีแดง

(เคลนิวิธ, 11 กันยายน 2555: 1, 14)

ตัวอย่าง ผู้ชายรูปร่างอ้วนแอ้น สวมจิวรนั่งคุกเข่าเอามือประสานไว้ที่ขามีผ้าคลุมไหล่หลายสี

(มติชน, 1 มีนาคม 2555: 12)

จะเห็นได้ว่า มีการใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิงกับชายรักชายกลุ่มที่คนในสังคม เรียกว่า “กะเทย” หรือ “สาวประเภทสอง” กล่าวคือบุคคลกลุ่มนี้จะมีความต้องการเป็นผู้หญิงมาก จึงพยายามแสดงออกพฤติกรรมภายนอกในสังคมได้เห็นถึงความเป็นหญิงที่มีอยู่ในตัว สอดคล้องกับที่ วิลาสินี พิพิธกุล (2547: 104-105) ได้กล่าวไว้ว่า “การเลียนแบบผู้หญิงที่เกินเลยในบริบทสังคมเมือง นี้ แสดงให้เห็นว่าเครื่องแต่งกายและการแสดงออกของกะเทยที่แท้ก็คือการลอกเลียน “สภาวะพร้อม ที่จะถูกจ้องมอง” การแต่งกายเป็นแค่เพียงการดัดแปลงร่างกายเพื่อสร้างตัวตนในที่สาธารณะ อย่างไรก็ตามกะเทยก็สามารถแต่งเป็นผู้ชายได้เหมือนกันหากมีความต้องการ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับที่ วิลาสินี พิพิธกุล (2547: 104-105) ได้กล่าวไว้ว่า “กะเทยคือผู้ชายที่ครองลักษณะความเป็นหญิง โดยไม่ต้องแปลงเพศเป็นหญิงและไม่ถึงกับต้องเลิกความเป็นชาย” นอกจากนี้วิลาสินี พิพิธกุล (2547: 108) ยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “การบันทึกเกี่ยวกับการแต่งกายข้ามเพศจากชายเป็นหญิง และการจำกัดกะเทยให้อยู่ในอาณาเขตของความเป็นชาย เป็นกลไกการทำงานแบบหนึ่งของระบบปิตาธิปไตย ของไทย” แสดงให้เห็นว่าการแต่งกายของชายรักชายเป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความ หลากหลายมากขึ้นของการสร้างความหมายเรื่องเพศ และในขณะเดียวกัน การให้ความหมายที่ หลากหลายจึงนำไปสู่การปะทะกันของความคิด มุมมอง และจุดยืน หรืออุดมการณ์เรื่องเพศใน สังคมไทย และเป็นสิ่งบ่งชี้ว่า กระแสแนวคิดที่สื่อสารอุดมการณ์เรื่องเพศจากหลายแง่มุมเริ่มแสดงตน ชัดเจนขึ้น หรือสามารถท้าทายอุดมการณ์ที่มองเรื่องเพศจากมิติของเพศสรีระเพียงอย่างเดียวได้มาก ขึ้น

4.1.1.4.2 การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกแบบผู้ชาย

คือ การใช้คำศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มการบรรยายลักษณะภายนอกของผู้ชาย เช่น การแต่งกาย รูปร่าง หน้าตา ทรงผม เป็นต้น เพื่อบรรยายลักษณะให้เห็นว่าชายรักชายก็เหมือนกับผู้ชายธรรมดา ทั่วไป

ตัวอย่าง คนร้ายเป็นชายหนุ่ม ร่างสันทนต์ หน้าตาดี ผิวขาว ผอมร่องทรง (ล่าเกย์แสบตุ๋นทองสุญ5ล้าน)

(ข่าวสด, 28 กันยายน 2555: 14)

ตัวอย่าง พบศพชายต่างวัย 2 คน นอนเสียชีวิตอยู่ในสภาพเกยกัน คนหนึ่งเป็นชายสูงอายุ ทราบว่าเป็นเจ้าของบ้าน ชื่อนายภานุพัทธ์ รัชชยานนท์ หล้าอ้าย อายุ 55 ปี สภาพนอนคว่ำหน้า สวมเสื้อยืดสีขาว กางเกงขาสั้นสีน้ำเงิน ส่วนอีกศพเป็นชายหน้าตาดีวัยประมาณ 25-30 ปี ยังไม่ทราบชื่อ สภาพศพนอนหงาย สวมเสื้อสีเทา กางเกงขาสั้นลายสกอต (สยอง ‘เกย์-คู่ขา’ ฆ่ากันตายคู่)

(ข่าวสด, 28 ตุลาคม 2555: 16)

ตัวอย่าง พบศพนายไพศาล ศรีรักษา สภาพสวมชุดนักศึกษา เสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงผ้าสีด้า ติดกันพบศพนายพงศ์ภวัต ชัยชีพ สวมเสื้อขาว กางเกงยีนส์ มีรอยถูกอาวุธปืนชนิดเดียวกันยิงเข้าที่ศีรษะ (เนื่องจากนายพงศ์ภวัตมีพฤติกรรมมาติดพันนายไพศาลในลักษณะคู่สาว แต่นายไพศาลไม่เล่นด้วย)

(มติชน, 13 พฤศจิกายน 2555: 1,12)

จะเห็นได้ว่าการใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้ชาย จะใช้กับชายรักชายกลุ่มที่คนในสังคมเรียกว่า “เกย์” กล่าวคือ บุคคลกลุ่มนี้จะมีภาพลักษณ์ของความเป็นชายอยู่ บางครั้งอาจจะดูไม่ออกเลยว่าเป็นชายรักชาย แต่ “เกย์” บางคนก็อาจใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้ชายไม่ได้ เนื่องจาก การแสดงออกก่อนไปในทางเพศหญิง (Feminine Gay) หรือที่เรียกว่า “ออกสาว” จึงจะเห็นได้ว่าอัตลักษณ์ทางเพศของชายรักชายนั้นมีความสลับไหลได้ตลอดเวลา ไม่ใช่สิ่งที่คงทนถาวร

จึงสรุปได้ว่า สังคมไทยมีบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับลักษณะชายและหญิง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ พฤติกรรมต่างต้องอยู่ในกรอบระเบียบแห่งสุนทรียะว่าด้วยความแตกต่างทางเพศสภาพ กฎเกี่ยวกับการแต่งตัวจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการจำกัดและครอบคลุมความแตกต่างทางเพศไว้ด้วย (วิลาสินี พิพิธกุล, 2547: 104) เมื่อระบบเพศวิถีแสดงให้เห็นข้อจำกัดที่ว่า เกณฑ์เรื่องสรีระไม่สามารถบ่งชี้อัตลักษณ์ทางเพศได้อย่างสมบูรณ์ ก็จำเป็นต้องใช้เสื้อผ้าและการแสดงท่าทางมาเป็นเครื่องแสดงออกของอัตลักษณ์นั้น ผลที่เกิดขึ้นคือ การหลอมรวมของพื้นที่ส่วนตัวและสาธารณะซึ่งไม่เคยมีวันที่จะผสมผสานกันได้อย่างลงตัว แต่ถึงกระนั้นก็สามารถให้ความชอบธรรมในการอนุญาตให้มีการควบคุมความเป็นส่วนตัวด้วยเหตุผลว่าเรื่องส่วนตัวนี้มีส่งผลกระทบต่อสาธารณะได้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ฟูโกต์ (Michel Foucault) อธิบายไว้ว่าเป็น การเกิดขึ้นของการเมือง

เรื่องร่างกายที่นำไปสู่การเกิดขึ้นของกลวิธีการจัดระเบียบต่างๆในการสอดส่องตรวจตรา (วิลาสินี พิพิธกุล, 2547: 121)

4.1.1.5 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้ถ้อยคำที่สื่อถึงความปลอดภัยของชายรักชายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็น การใช้คำกริยาที่แสดงการร่วมเพศของชายรักชาย การใช้คำที่สื่อถึงอวัยวะเพศ และการร่วมเพศ โรคที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ อารมณ์ที่แสดงถึงความต้องการทางเพศ เป็นต้น

ตัวอย่าง *ห้วงชายรักชายจับคู่ตุ๋นตั้งแต่วัย12โรคเอดส์พุ่งกระฉูด*
(เดลินิวส์, 28 สิงหาคม 2555: 1)

ตัวอย่าง *ข้อมูลลับ! หน้าคล้ายพระเอกเกย์ภาพหลุด**อมนกเขา!** บินหนีไปสหรัฐอเมริกาแล้ว*
(ไทยรัฐ, 28 สิงหาคม 2555: 1)

ตัวอย่าง *สืบ 4 ล็อกเกย์**หื่น**หลอกเด็กไป**ขยี้กาม**ก่อนโยนเศษเงินให้ 100-200 บาท*
(เดลินิวส์, 13 สิงหาคม 2555: 1)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ข่าวสารที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องเพศเสมอ และเรื่องเพศของชายรักชายที่นำเสนอส่วนใหญ่ก็มักจะเป็นในแง่ลบที่ไม่ดี เป็นเหมือนตราประทับของชายรักชายว่าเป็นเพศที่มีความหมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศ แต่ในความเป็นจริงแล้วชายรักชายทุกคนอาจไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้ และด้วยเหตุที่ข่าวสารที่นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องเพศเสมอจึงทำให้ความคิดของคนในสังคมที่มีต่อกลุ่มชายรักชายผูกติดอยู่กับเรื่องเพศจนยากที่จะแยกออกจากกัน

ทั้งนี้จากการพิจารณาวิเคราะห์พื้นที่การปรากฏข่าวเหล่านี้ พบว่ามักจะมีปรากฏอยู่ในพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักองค์ประกอบคุณค่าข่าว (News Value) ในการเลือกนำเสนอข่าว ดังที่ จูดีกร เตรยากรณ์ (2543: 80) ได้กล่าวไว้ว่า “เรื่องของเพศจัดว่ามีคุณค่าข่าวเสมอเนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัวมนุษย์ ฉะนั้น เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและความผิดปกติ หรือเหตุการณ์ทั้งดีและอื้อฉาวของมนุษย์ไม่ว่าเพศใดก็ตาม จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เรื่องนั้นเป็นข่าวตามหนังสือพิมพ์”

4.1.1.6 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าความสัมพันธ์ของชายรักชายมักจะ เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ลึกซึ้งหรือไม่ยั่งยืน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำกริยา หรือกริยาวลี เพื่อบรรยายเกี่ยวกับ ความรักที่ไม่สมหวังของชายรักชาย เช่น หึงหวง ตีจาก ปั่นใจไปคบหาชายใหม่ เป็นต้น นอกจากนี้ยัง สะท้อนให้เห็นว่าความรักของชายรักชายมักจะพบกับความผิดหวัง ไม่จีรังยั่งยืน

ตัวอย่าง เกย์หึงหวง ฆ่า รัดคอ แค้น ถูกตีจาก

(ไทยรัฐ, 20 มิถุนายน 2555: 1)

ตัวอย่าง เกย์คู่ขา ฆ่า รัดคอ หนุ่ม ปวช. พาณิชย์ เมือง เชียงใหม่ ไป ทำ แผน ประกอบ คำ รับ สาร ภาพ หลัง จมนม ตำรวจ ขณะ ขึ้น รถ ไฟ หนີ เข้า กม. สาร ภาพ ทำ ไป เพราะ หึงหวง ทะเลาะ กัน กลัว ว่า เหยื่อ จะ ปั่น ใจ ไป คบ หา ชาย คน ใหม่

(ข่าวสด, 22 มิถุนายน 2555: 1, 14)

ตัวอย่าง ถ้าใคร ติดตาม ข่าว เมื่อ ไม่ ก็ สัปดาห์ ที่ ผ่าน มา อาจ ได้ พบ ข่าว ความ ผิดหวัง ใน ความรัก ของ ชาย หนุ่ม สอง คน

(ไทยรัฐ, 25 พฤศจิกายน 2555: 10)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อบรรยายความรักของชายรักชายที่ นอกจากจะไม่คงทนถาวร เช่นคำว่า “ตีจาก” “ความผิดหวังในความรัก” แล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความเจ้าชู้มากรักของชายรักชายบางคนบางกลุ่ม เช่น “ปั่นใจไปคบหาคนใหม่” อีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีการใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อสื่อให้เห็นความคิดว่า ชายรักชายมักจะไม่จริงจังกับ ความรักและไม่จริงจังต่อกัน สังเกตได้จากคำว่า “คู่นอนแบบฉาบฉวย” “คู่ขา” “लग” เป็นต้น

ตัวอย่าง รวบ1 ใน คู่ ขา เกย์ ฆ่า น้อง โจ เลย์ รุม ประชา ทณฑ์ หนุ่ม

(ไทยรัฐ, 18 มีนาคม 2555: 1)

ตัวอย่าง รวบหนุ่ม ลาว ลวง คู่ ขา ฆ่า ชิง ทรัพย์

(ข่าวสด, 23 มกราคม 2555: 1)

ตัวอย่าง กลุ่มชายรักชายมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยกับ คู่นอนแบบฉาบฉวยและคู่อีกต่ำกว่า
ร้อยละ 50

(เคลลินิวส์, 30 สิงหาคม 2555: 5)

จากข้อความตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการใช้คำว่า “คู่อีก” “คู่นอน” “ฉาบ” “คู่นอนแบบฉาบฉวย” ซึ่งแสดงให้เห็นความไม่คงทนถาวรในความรักของกลุ่มชายรักชาย มีแต่การหลอกหลวงกันอยู่เสมอ และยังสะท้อนให้เห็นว่า เป็นผลพวงมาจากเพศสัมพันธ์แบบชั่วคราวที่ไม่คิดจริงจัง รักแต่ความสนุก จึงทำให้ต่างฝ่ายต่างหารักที่แท้จริงไม่ได้ แสดงให้เห็นว่า สังคมทำให้ความรักของชายรักชายดูต่ำต้อย สังเกตได้จาก พื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ที่ลงข่าวโดยใช้คำว่า “คู่อีก” เพื่อเรียกคู่อีก ชายรักชาย สะท้อนให้เห็นว่าผู้เขียนเองก็ถูกครอบงำจากความคิดที่ว่า ชายรักชายมีรักแท้ไม่ได้ หรือไม่มีรักแท้ในหมู่ชายรักชาย นอกจากนี้ในตัวอย่างสุดท้ายผู้วิจัยสังเกตว่า มีการเรียงลำดับคำที่น่าสนใจ กล่าวคือ มีการกล่าวถึง “คู่นอนแบบฉาบฉวย” ก่อนการกล่าวถึง “คู่อีก” ชายรักชาย แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนให้ความสำคัญกับประเด็นความไม่คงทนถาวรของชีวิตของชายรักชายมากกว่า

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็น “ชายรักหญิง” หรือ “ชายรักชาย” ต่างก็มีรัก มีร้าง เป็นธรรมดา แต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่สังคมมองแล้วตัดสินว่าคุณใดผิดปกติหรือคุณใดปกติ คู่ของ “ชายรักชาย” จึงดูเหมือนจะมีการเลิกร้างกันง่าย เนื่องจากไม่เป็นไปตามที่ธรรมชาติสร้างหรือสังคมกำหนดไว้ ด้วยเหตุเพราะไม่มีพันธะอะไรมาเป็นเงื่อนไขในการผูกมัดชายรักชายสองคนเข้าไว้ด้วยกัน เมื่อมีเหตุต้องเลิกรากันจึงเป็นไปได้ง่ายกว่า แต่ในความเป็นจริงแล้วชายรักชายที่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมก็มีอยู่พอสมควร เพียงแต่คนทั่วไปอาจจะไม่ทราบ เพราะชีวิตคู่ของชายรักชายมักถูกปกปิดเนื่องจากยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม

4.1.1.7 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายกระทำสิ่งที่ผิด

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบการใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อสื่อให้เห็นความคิดว่า ชายรักชายมักจะรวมตัวกันทำสิ่งที่ไม่ดี สังเกตได้จากคำว่า “มั่วสุม” ที่ปรากฏใช้กับพฤติกรรมที่ไม่ดี เป็นต้น

ตัวอย่าง ตำรวจ สภ.เมืองนครราชสีมารายงานว่า มีกลุ่มชาวเกย์ที่ชอบไม่ป่าเดียวกัน มักรวมตัวมั่วสุมกันบริเวณตึกแถวร้าง ตรงข้ามวัดบูรณารามถนนจอมพล

(ไทยรัฐ, 29 มกราคม 2555: 15)

ตัวอย่าง ลูกค้ำชาวเกย์ทั้ง 8 คน ที่เข้าไปรับบริการเจ้าหน้าที่แฉ่งชื่อหามั่วสุ่มในสถานที่
ค้าประเวณี

(ไทยรัฐ, 29 มกราคม 2555: 15)

ตัวอย่าง รวบแก๊งแต้วราตรีมอมสลบชุดเกลี้ยงหนุ่มโสม เจอในอาร์ซีเอ-ชวนเที่ยวฉก3.8ล้าน
ตร.ล่าไม่รอด

(เดลินิวส์, 25 พฤษภาคม 2555: 1, 15)

จากตัวอย่างข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า การใช้คำหรือกลุ่มคำนั้นมีส่วนสำคัญในการชักนำความคิดของคนให้ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง การใช้คำหรือกลุ่มคำประเวณีนี้แสดงให้เห็นชุดความคิดที่ว่ากลุ่มชายรักชายมักจะรวมตัวกันกระทำการบางอย่างที่เป็นสิ่งไม่ดี หรือผิดกฎหมาย ซึ่งผู้เขียนเองอาจจะไม่ได้ตั้งใจจะให้ความคิดเกี่ยวกับชายรักชายออกมาเป็นเช่นนั้น แต่ด้วยข่าวที่ถูกเลือกนำมาเสนอนั้นส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องผิดกฎหมายซึ่งเป็นสิ่งที่คนในสังคมต่างรู้ว่าเป็นสิ่งไม่ดีทั้งสิ้น และยังมี การเลือกใช้คำว่า “แก๊ง” ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน (2546: 149) ได้ให้คำนิยามไว้ว่าเป็นคำที่เป็นภาษาปาก หมายถึง “น. กลุ่มคนที่ตั้งเป็นก๊กเป็นเหล่า (มักใช้ในความหมายไม่ดี) เช่น แก๊งโจร แก๊งอันธพาล (อ. gang).” ดังนั้นการที่ผู้เขียนเลือกใช้คำว่า “แก๊ง” เพื่อเรียกกลุ่มชายรักชาย นั้นเป็นการตัดสินเลยว่ากลุ่มชายรักชายนั้นๆจะต้องมีความผิด ซึ่งอาจจะกระทำผิดจริงหรือไม่ก็ได้

นอกจากการรวมตัวกันกระทำการที่ไม่ดีแล้ว ยังมีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายก็สามารถกระทำพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายได้ แม้ว่า “ความเป็นชายรักชาย” จะไม่ได้เป็นสาเหตุเกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าวก็ตาม จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบการใช้ถ้อยคำเพื่อสื่อให้เห็นความคิดว่า ชายรักชายมักจะกระทำการที่ไม่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องผิดกฎหมาย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง ล่าเกย์แสบต๋นร้านทองโคราช200บาทสูญกว่า5 ล้าน

(เดลินิวส์, 26 กันยายน 2555: 1)

ตัวอย่าง ล่าเกย์แสบลักทรัพย์กระบะแลกเงินค่าไถ่

(เดลินิวส์, 26 กุมภาพันธ์ 2555: 1)

ตัวอย่าง รวบหนุ่มลาวลวงคู่ชายฆ่าชิงทรัพย์

(ข่าวสด, 23 มกราคม 2555: 1)

จากตัวอย่าง แม้ว่าการใช้คำหรือกลุ่มคำดังกล่าวจะอยู่ในวงศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เพราะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งชายและหญิงก็กระทำผิดแบบเดียวกันนี้ได้เช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวงคำศัพท์ชุดนี้ปรากฏร่วมกับการกระทำของชายรักชายที่ผิดกฎหมายบ่อยครั้ง ก็ทำให้เกิดชุดความคิดที่ว่าชายรักชายมักจะทำสิ่งที่ผิดโดยเชื่อมโยงการกระทำผิดเข้ากับพฤติกรรมของชายรักชายที่ผิดเพี้ยนอยู่แล้ว ก็ยิ่งตอกย้ำความผิดให้กับกลุ่มชายรักชาย และข่าวที่ผิดกฎหมายเหล่านี้ก็มักจะปรากฏให้เห็นเป็นประจำในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ จึงไม่แปลกที่คนในสังคมจะตีตราจำเกี่ยวกับชายรักชายว่ามักจะทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย

4.1.1.8 การใช้คำขยาย

นวรรธณ พันธุมธา (2553: 37) ได้กล่าวถึงคำขยายไว้ว่า “คำขยาย คือ คำที่ใช้ขยายคำหลักหรือขยายคำขยายด้วยกันเอง” การใช้คำขยายนี้นับเป็นกลวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้เห็นภาพของชายรักชายชัดเจนขึ้น มากกว่าการใช้คำเรียกชายรักชายเพียงอย่างเดียว

4.1.1.8.1 การใช้คำนามขยายคำนามสามัญหรือคำนามวิสามัญเพื่อบอกอาชีพ

นวรรธณ พันธุมธา (2553: 60) ได้กล่าวไว้ว่า “คำนามที่ใช้ขยายคำนามวิสามัญที่เป็นชื่อบุคคล จะมีตำแหน่งอยู่ข้างหน้าช่วยแสดงความสัมพันธ์ของผู้พูดต่อบุคคลที่กล่าวถึง หรือแสดงตำแหน่ง ฐานะ อาชีพ ฯลฯ ของบุคคลนั้น” กลวิธีนี้จะช่วยเน้นย้ำให้เห็นว่า ชายรักชายก็สามารถประกอบอาชีพได้ปกติเหมือนบุคคลทั่วไป

ตัวอย่าง โต๊ะ ธีวัชชัย ดีพัฒนา บรรณาธิการบริหารนิตยสารแอตติจูดฉบับภาษาไทย (มติชน, 14 สิงหาคม 2555: 21)

ตัวอย่าง นายดอน เลมอน พิธีกรอ่านข่าวรายการ “ซีเอ็นเอ็น นิวส์รูม” ยอมรับผ่านหนังสือชีวประวัติ “ทรายส์พาเรนต์” เล่มใหม่ ว่าเป็นเกย์ (มติชน, 4 กรกฎาคม 2555: 30)

ตัวอย่าง พ.ต.อ.วรพงษ์ ทองไพบูลย์ รองผบก.ปคม. พ.ต.อ.สิทธิชัย ลีลาสวัสดิ์ ผกก.5 บก.ปคม. จับกะเทยแม่เลี้ยงเดี่ยววัยเด็กที่กระทุ้มแบน (ข่าวสด, 14 ตุลาคม 2555: 2)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์มีการใช้คำนามบอกอาชีพขยายคำนามสามัญ ได้แก่ คำเรียกชายรักชาย หรือคำนามวิสามัญ ได้แก่ ชื่อของชายรักชายผู้นั้น เช่น การใช้ “บรรณาธิการบริหารนิตยสาร” (อาชีพ) เพื่อขยาย “ตี้ รัชชชัย ศีพัฒนา” การใช้ “พิธีกรอ่านข่าวรายการ “ซีเอ็นเอ็น นิวส์รูม” (อาชีพ) เพื่อขยาย “นายคอน เลมอน” การใช้ “แม่เล่าคำประเวณีเด็ก” (อาชีพ) เพื่อขยาย “กะเทย” แสดงให้เห็นว่าชายรักชายประกอบอาชีพที่หลากหลาย มีทั้งดีและไม่ดีแตกต่างกันไป ก็เหมือนกับปुरुชนทั่วไปย่อมมีทั้งดีและเลวปะปนกันอยู่ในสังคม อย่างไรก็ตามชายรักชายก็มีความสามารถในการประกอบอาชีพต่างๆได้เป็นปกติเหมือนชายและหญิงทั่วไปและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้เช่นกัน

4.1.1.8.2 การใช้คำคุณศัพท์ขยายคำนามสามัญเพื่อแสดงสภาพหรือคุณสมบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

นอกจากการใช้คำนาม (คำเรียกอาชีพ) ขยายคำนามหรือคำนามวิสามัญ (ชื่อคน) เพื่อบอกอาชีพแล้ว นววรรณ พันธุมธา (2553: 61) ยังกล่าวว่า “มีการใช้คำคุณศัพท์ขยายคำนามสามัญ (ในที่นี้คือ คำเรียกอาชีพ) นั้นๆ ช่วยแสดงสภาพหรือคุณสมบัติให้ชัดเจนขึ้น” ดังตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง โบกัส ทวีพูล เกย์นักข่าวแถวหน้า เป็นอีกคนที่เวลามีงานบันเทิงมักจะเห็นเธออยู่บ่อยๆ

(สยามรัฐ, 20 เมษายน 2555: 24)

ตัวอย่าง จัสติน ฟาซานู อดีตนักเตะชื่อดังชาวอังกฤษ ออกมาประกาศตัวว่าเป็นเกย์

(เดลินิวส์, 10 ตุลาคม 2555: 23)

ตัวอย่าง การออกมาเปิดตัวของ ออร์แลนโด ครูซ นักมวยระดับซูเปอร์สตาร์ของเปอร์โตริโก ถือว่าเป็นเรื่องฮือฮาไม่น้อย

(เดลินิวส์, 10 ตุลาคม 2555: 23)

ตัวอย่าง เรียกว่าเซอร์ไพรส์สุด ๆ สำหรับรายได้ของภาพยนตร์ “ไม่ได้ขอให้มารัก อิท เก็ท เบทเทอร์” ของผู้กำกับคนเก่ง กอล์ฟ-ธัญวารินทร์ สุชะพิลธิษฐ์ ที่แม้จะถูกจำกัดโรงฉายแค่ 30 โรง แต่รายได้ทะลุ 10 ล้านแล้ว

(เดลินิวส์, 28 กุมภาพันธ์ 2555: 29)

จากตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่าชายรักชายก็สามารถประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับในสังคมได้เช่นกัน สังเกตจากคำคุณศัพท์ที่นำมาขยายคำนามสามัญ เช่นคำว่า “ແວ່ໜ້າ” “ซื่อตรง” “ระดับซูเปอร์สตาร์” “คนเก่ง” เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าแม้จะเป็นที่ถูกกีดกันจากสังคมให้เป็น “กลุ่มคนชายขอบ” แต่ความสามารถของบุคคลกลุ่มนี้ไม่มีอะไรมาติดกันได้ และด้วยความสามารถที่โดดเด่นนี้เองจึงเป็นเครื่องมือต่อรองในการมีพื้นที่ยืนอยู่ในสังคม แม้จะเพียงน้อยนิดก็ตาม

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า การใช้คำขยายเพื่อบอกอาชีพและบรรยายคุณสมบัติของชายรักชายนี้ มักไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากเป็นการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายในด้านการทำประโยชน์ให้กับสังคม ในด้านที่ดำเนินชีวิตปกติเยี่ยงบุคคลทั่วไปซึ่งไม่ได้เป็นเรื่องที่หวือหวาโดดเด่น กระทั่งได้รับความสนใจให้ลงในพื้นที่หน้าหนึ่ง ฉะนั้นการนำเสนอเรื่องราวเหล่านี้จึงอาศัยพื้นที่เล็กๆในหน้าหนังสือพิมพ์ ส่งผลให้ผู้อ่านหนังสือพิมพ์บางคนละเลยการอ่านเนื้อหาในส่วนนี้ที่ผู้เขียนพยายามแทรกมุมมองเกี่ยวกับชายรักชายที่ต่างจากที่พบเป็นประจำในหน้าหนึ่งซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชนส่วนใหญ่ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมานานนับสิบปี

4.1.1.9 การใช้คำสรรพนาม

นวรรธณ พันธุมธธา (2553: 22, 24) ได้กล่าวถึงคำสรรพนามไว้ว่า “คำบอกบุรุษ (ในงานวิจัยนี้ใช้ว่า คำสรรพนาม) ใช้แทนคำนามในการสนทนา บุคคลหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องในการสนทนา หน้าที่สำคัญของคำบอกบุรุษ คือ บอกบทบาทในการสนทนา เช่น บอกเพศ บอกพจน์ บอกฐานะของผู้พูด ผู้ฟังและผู้ที่ถูกกล่าวถึง บอกท่าทีของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังหรือผู้ที่ถูกกล่าวถึง” จากข้อมูลที่ปรากฏพบว่า คำสรรพนามที่ผู้เขียนแทนตัวเองว่า “เรา” “พวกเรา” ใช้คำสรรพนามแทนชายรักชายที่กล่าวถึงว่า “เขา” “พวกเขา” ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง เพศที่สามที่พอมีสติคืออยู่ ก็คงไม่มีใครพอใจ เพราะการถ่ายทอดของละครไทย มันทำให้ผู้คนมองพวกเขาเป็นอภิมติหนึ่ง

(ไทยรัฐ, 20 เมษายน 2555: 37)

ตัวอย่าง ทุกวันนี้เราให้ความสนใจกับเรื่องตุ๊ดแต่ตัวมากเกินไป มองว่าคนเป็นกะเทยเป็นเพราะเขาชอบผู้ชายใช้มัย ไม่มองว่าเขาก็มีชีวิตและหน้าที่การทำงานเหมือนกับคนอื่นๆ

(ไทยรัฐ, 13 มีนาคม 2555: 1, 5)

ตัวอย่าง เพศที่ 3 ไม่ว่าจะเป็ น "ผู้หญิงข้ามเพศ" หรือ "ผู้ชายข้ามเพศ" หลายคนยังกลายเป็นคนดัง เป็นขวัญใจของใครต่อใคร จนกลายเป็นใบเบิกทางให้มีการยอมรับเพศของ พวกเขา มากยิ่งขึ้น (มติชน, 29 กุมภาพันธ์ 2555: 24)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำสรรพนามเรียกแทนคนทั่วไปว่า “เรา” “พวกเรา” ในขณะที่เมื่อกล่าวถึงกลุ่มชายรักชายใช้คำว่า “เขา” “พวกเขา” แม้ว่าจะเป็นเพียงการใช้คำสรรพนามเรียกแทนบุคคลหรือกลุ่มคน แต่ก็แสดงให้เห็น ความมีอคติทางเพศที่แฝงอยู่ในการใช้ภาษาในสังคมไทย ที่สะท้อนความคิดที่แบ่งแยกและตอกย้ำความเป็นตัวตนว่านี่คือ “พวกเรา” และนั่นคือ “พวกเขา”

จากการวิเคราะห์ทฤษฎีการใช้คำและกลุ่มคำทั้งหมดข้างต้นสามารถสรุปตัวอย่างการใช้คำและกลุ่มคำได้ดังตารางต่อไปนี้

กลวิธีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ	ตัวอย่าง
คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกชายรักชาย	“คนวิปริต” “คนเบี่ยงเบนทางทางเพศ” “คนรักร่วมเพศ” “สาวเทียม” “สาวประเภทสอง” “เพศที่สาม” “เพศทางเลือก” “คนหลากหลายทางเพศ”
คำบรรยายความรู้สึก	ความรู้สึกของการได้เป็นชายรักชาย เช่น “มีความสุขมากที่ได้เปิดเผย” “ภูมิใจ” “มีความสุข” และ “รู้สึกสบายๆ กับการที่ตนเองเป็นเกย์” เช่น การใช้คำว่า “กล้า” ร่วมกับคำแสดงพฤติกรรม เช่น “เปิดเผย” “แสดงตัว” “เปิดตัว” ความรู้สึกของชายรักชายที่มีต่อกระแสสังคม เช่น “น้อยเนื้อต่ำใจ” “สังคมบังคับ” “จำใจแต่งงาน เพื่อไม่ให้มีปัญหา กับพ่อแม่” เป็นต้น การใช้ถ้อยคำว่า “อคติทางความคิด” “ยังไม่เป็นที่ยอมรับ” “อคติจากคนส่วนใหญ่” “มาจากจิตใต้สำนึก” “ฝังจิตฝังใจเกลียดชัง” เป็นต้น
คำบรรยายพฤติกรรม	พฤติกรรมของชายรักชาย เช่น “อยู่กินกันฉันสามีภรรยา” “ตุงตุง” “แต้วแตก” “จริตเกินจริง” การใช้คำว่า “แกรนโอเพ่นนิง” “ยอมรับ” “แฉ” “กลบ” “แอบ” เป็นต้น เป็นต้น พฤติกรรมของคนในสังคม เช่น “รังแก” “ข่มขู่คุกคาม” “กลั่นแกล้ง” “ล้อเลียน” “ประจาน” “ดูหมิ่น” “เหยียดหยาม” “แบ่งแยก” “กีดกัน” “เลือกปฏิบัติ” “กล่าวเหยียดเพศ” “ตำหนิ” เป็นต้น
คำบรรยายลักษณะภายนอกของชายรักชาย	ลักษณะภายนอกเหมือนผู้หญิง เช่น “แต่งตัวเป็นผู้หญิง” “สวมเสื้อชั้นใน” “รูปร่างอ่อนแอ” “สวมเสื้อผ้าผู้หญิง”

	เป็นต้น และลักษณะภายนอกเหมือนผู้ชาย เช่น “ชายหนุ่มหน้าตาดี” “ผมรองทรง” “สวมเสื้อเชิ้ตกางเกงยีนส์” เป็นต้น
คำหรือกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ	“ตุ้ย” “ประตูล้าง” “หีน” “อนาจาร” “อมนกเขา” “โลภกี้ย” “โรคเอดส์”
คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าความสัมพันธ์ของชายรักชายมักจะ เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ลึกซึ้งหรือไม่ยั่งยืน	“ดีจาก” “ปันใจไปคบชายใหม่” “ล่าสอน”
คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายกระทำสิ่งที่ผิด	ได้แก่ การใช้คำว่า “มั่วสุม” ที่ปรากฏใช้กับพฤติกรรมที่ไม่ดี หรือการใช้คำว่า “แก๊ง” เพื่อเรียกกลุ่มชายรักชาย เป็นต้น
คำขยาย	เช่น การใช้ “นักร้อง” เพื่อขยาย ริกกี มาร์ติน” การใช้ “พิธีกรอ่านข่าวรายการ “ซีเอ็นเอ็น นิวส์รูม” เพื่อขยาย นายคอน เลมอน” เป็นต้น การใช้คำคุณศัพท์ว่า “ແວງหน้า” “ซื่อตรง” “ระดับซูเปอร์สตาร์” “คนเก่ง” เป็นต้น
คำสรรพนาม	ได้แก่ การใช้คำสรรพนามที่ผู้เขียนแทนตัวเองว่า “เรา” “พวกเรา” ใช้คำสรรพนามแทนชายรักชายที่กล่าวถึงว่า “เขา” “พวกเขา” เป็นต้น

ตารางที่ 9 ตารางแสดงตัวอย่างการเลือกใช้คำและกลุ่มคำ

จากตารางสรุปได้ว่า การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเป็นกลวิธีที่สำคัญมากกลวิธีหนึ่งที่หนังสือพิมพ์เลือกใช้เพื่อเขียนข่าวหรือบทความต่างๆในหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่เป็นลีลาการใช้ภาษาของผู้เขียน แต่การเลือกใช้หรือไม่เลือกใช้คำหรือกลุ่มคำต่างๆยังสามารถสะท้อนทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย ในขณะเดียวกันก็สามารถสะท้อนทัศนคติของชายรักชายเองได้ด้วยเช่นกันว่าเป็นอย่างไร และการใช้คำหรือกลุ่มคำนี้ยังสามารถสะท้อนทัศนคติด้านบวกหรือด้านลบของคนในสังคม ในขณะเดียวกันก็เป็นเสียงสะท้อนของกลุ่มชายรักชายได้อีกด้วย

4.1.2 การใช้มูลบท

การใช้มูลบท (presupposition) ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การใช้ภาษาเพื่อทำให้เข้าใจได้โดยนัยว่ามีเหตุการณ์บางอย่าง หรือข้อความอื่นๆที่เกิดขึ้นหรือปรากฏมาก่อนหน้าแล้วซึ่งอาจจะมีความคิดหรือเจตนาบางอย่างแฝงอยู่ในข้อความในตัวบทนั้นๆก็ได้ นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับเรื่องความคิด อุดมการณ์ และอำนาจอีกด้วย และมูลบทนั้นอาจมีรูปภาษาที่สื่อให้เกิดการตีความจาก

ข้อความได้ชัดเจน หรือที่เรียกว่า “รูปภาษาบ่งชี้มูลบท” (presupposition triggers) (Levinson, 1983: 181-184)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พบการใช้มูลบทเพื่อเน้นความหมายต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.2.1 การใช้มูลบทเพื่อเน้นว่าชายรักชายเป็นสิ่งที่ “ปลอม”

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้มูลบทเพื่อสื่อว่า ชายรักชายเป็นเพศที่ไม่จริง สืบเนื่องจากการใช้คำว่า “ผู้ชายแท้” “แมนแท้” อยู่โดยตลอด แม้ผู้เขียนจะบอกว่าไม่ได้มีเจตนาจะทำให้ชายรักชายกลายเป็นกลุ่มคนสิ่งแปลกปลอม แต่การที่ผู้เขียนนำคำเหล่านี้มาใช้ โดยเฉพาะคำว่า “จริง” “แท้” ก็เหมือนกับเป็นการกั้นชายรักชายให้อยู่ในกลุ่มที่ไม่จริง แสดงว่าผู้เขียนเองก็ยอมรับว่าชายรักชายนั้นปลอม

ตัวอย่าง ไบรี่ ไม่สนข่าวเม้าท์ ‘ซี’ เป็นเกย์ ป้องแมนแท้เพราะเพื่อนสกรีนแล้ว
(เดลินิวส์, 15 ตุลาคม 2555: 29)

ตัวอย่าง ผู้ชายเป็นครุฑาเป็นผู้ชายแท้ๆ ยากมาก กระตุ้งกระตึงทุกตัวเลยครั้บ
(ไทยรัฐ, 10 มิถุนายน 2555: 12)

ตัวอย่าง ปัจจุบันก็ต้องยอมรับว่า บรรดาพวกสาวประเภท 2 หรือก๊วยกึ่งหญิง ตืด เก้ง กวาง กะเทย เหล่านี้ เข้ามามีบทบาทในการเติมรสชาติในละครกันมากขึ้น บางเรื่องใช้กะเทยจริง บางเรื่องใช้กะเทยเทียม โดยนำเอาชายแท้มาแสดงเป็นตืดแต่ทำอะไรก็ว่ากันไป
(ข่าวสด, 16 กุมภาพันธ์ 2555: 20)

ตัวอย่าง หมอไทยฝีมืออันดับ 1 ของโลก ต่างชาติแห่รอขึ้นเตียงแปลงเพศเพียบ ทั้งยุโรป อเมริกา ฯลฯ สุดเจ๋ง ทำออกมาใช้งานได้เหมือนจริงเป๊ะ
(เดลินิวส์, 3 กันยายน 2555: 1, 16)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คำว่า “จริง” หมายถึง แน่, แท้, ไม่ปลอม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 291) คำว่า “แท้” หมายถึง ล้วน, ไม่มีอะไรเจือปน, ไม่ปลอม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 544) ดังนั้นการใช้คำว่า “จริง” หรือ “แท้” ใน “ผู้ชายแท้” ก็ดี “แมนแท้” ก็ดี เน้นความหมายได้ว่าสามารถแบ่งคนได้เป็น 2 กลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มผู้ชายแท้ หรือแมนแท้ และกลุ่มผู้ชายไม่แท้ หรือแมนไม่

แท้ ก็แสดงว่าผู้ส่งสารกำลังจัดกลุ่มชายรักชายให้เป็นกลุ่มไม่แท้ หรือเทียม ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มแท้ หรือจริง อย่างสิ้นเชิง คำเหล่านี้จึงแฝงนัยยะเกี่ยวกับชายรักชายทางด้านลบไว้อยู่ไม่น้อย แสดงให้เห็นว่า ไม่มีพื้นที่ในสังคมให้กับชายรักชาย กล่าวคือ ไม่ยอมรับว่าชายรักชายเป็นหนึ่งในเพศวิถี

4.1.2.2 การใช้มูลบทเพื่อแนะนำชายรักชายมักจะกระทำคามผิด

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้รูปภาพที่สื่อมูลบทว่า การกระทำหรือสภาพ เช่นนั้นเคยเกิดหรือมีอยู่มาก่อนแล้ว ถ้อยคำที่สื่อถึงความประพฤติกของชายรักชายที่แสดงถึงความการกระทำที่เคยทำแล้วกลับมากระทำอีก โดยใช้รูปภาพบ่งการเกิดซ้ำ (iteratives) เช่น คำว่า “อีกแล้ว” “กลับมา” “อีกครั้ง” มักจะปรากฏร่วมกลับคำที่แสดงพฤติกรรมไปในทางไม่ดี เช่น “ฉาวอีกแล้ว” “กลับมาปล้นร้านทองอีกครั้ง” เป็นต้น

ตัวอย่าง **ฉาวอีกแล้ว** มีวลีวิบัติโอเคย์สุดหื่นโผล่่วนนยุทูป

(เดลินิวส์, 12 กุมภาพันธ์ 2555: 1)

ตัวอย่าง พล.ต.ต.คำรณวิทย์ ฐปการจ่าง รรท.ผบช.ภาค 1 แถลงจับนายชัยนริหนุมาน กะเทยที่เพิ่งพ้นคุกแล้ว**กลับมาปล้นร้านทองของอาม่ารัคมี** แซ่อั้ง **อีกครั้ง**

(ข่าวสด, 11 กุมภาพันธ์ 2555: 15)

ตัวอย่าง สาวประเภทสองได้หลบซ่อนและ**กลับมาเดินโชว์เปลือยอกอีกครั้ง**หลังเจ้าหน้าที่ตำรวจกลับไปแล้ว

(มติชน, 16 เมษายน 2555: 1, 9)

จากตัวอย่างปรากฏใช้คำว่า “อีกแล้ว” “กลับมา” “อีกครั้ง” กับการกระทำที่ไม่ดี ซึ่งคำว่า “อีก” หมายถึง ต่อไป, ซ้ำ, เพิ่มเติม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1377) ส่วนคำว่า “แล้ว” หมายถึง จบ, สิ้น, เสร็จ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1377) คำว่า “อีกแล้ว” เมื่อปรากฏกับถ้อยคำใด จึงแนะนำความหมายว่าเคยทำเหตุการณ์หรือสิ่งนั้นแล้วกลับมาทำอีกครั้ง รูปภาพกลุ่มนี้สื่อมูลบทว่า การกระทำหรือสภาพเช่นนั้นเคยเกิดหรือมีอยู่มาก่อน หรือที่เรียกว่า “รูปภาพบ่งการเกิดซ้ำ (iterative)” ซึ่งจากตัวอย่างมักปรากฏกับเหตุการณ์ที่เป็นไปในทางลบ จึงสะท้อนให้เห็นว่าชายรักชายมักชอบกระทำผิดอยู่เสมอ

4.1.2.3 การใช้มูลบทเพื่อแนะนำเรื่องของชายรักชายเป็นปัญหา

จากการวิเคราะห์พบว่า มีการใช้คำที่สื่อมูลบทว่าเรื่องของชายรักชายนั้นเป็นปัญหา ต้องได้รับการแก้ไขมิฉะนั้นอาจทำให้เกิดปัญหาใหญ่ขึ้นในอนาคตได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง ปัจจุบันเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเกย์หรือกลุ่มรักเพศเดียวกันน่าเป็นห่วงมาก ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นหญิง จึงควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

(เดลินิวส์, 30 สิงหาคม 2555: 1, 9)

ตัวอย่าง หากรักนั้นเป็นรักต่างเพศก็อาจจะเป็นอุปสรรคน้อยกว่าการรักเพศเดียวกัน นะครับ

(ไทยรัฐ, 25 พฤศจิกายน 2555: 10)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการใช้คำกริยากลุ่มแนะความ (implicative verbs) เช่น “เป็นอุปสรรค” แสดงให้เห็นว่า เรื่องของชายรักชายนั้นเป็น “ปัญหา” นอกจากนี้ยังมีการใช้คำขยายบอกความรู้สึกรู้สึกว่า “น่าเป็นห่วงมาก” ยิ่งตอกย้ำให้เห็นว่าปัญหานี้มีอยู่จริง และเป็นปัญหาที่ควรได้รับความแก้ไขอย่างเร่งด่วน

อีกทั้ง การบอกว่าเป็นปัญหา เป็นการตัดสินแล้วว่า “ผิด” และเมื่อสังคมตัดสินว่าผิดและเป็นปัญหา จึงต้องแก้ปัญหานั้นให้ถูกหรือเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมซึ่งในความเป็นจริงแล้ว อาจไม่ได้เป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่จนถึงขนาดต้องแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน หรือกรณีดังกล่าวอาจไม่ใช่ปัญหาของชายรักชายเลยก็ได้

4.1.2.4 การใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าสังคมยอมรับชายรักชายมากขึ้น

การใช้มูลบทประเภทนี้ เป็นการใช้มูลบทแบบ “ใช้คำกริยากลุ่มแนะความ” (implicative verbs) สื่อให้เห็นว่า ก่อนหน้านี้เคยมีการปิดกั้นสิทธิเสรีภาพของชายรักชายในเรื่องต่างๆ จึงต้องมีการออกมาเรียกร้องให้กระทำการต่างๆ เพื่อมอบสิทธิที่กลุ่มชายรักชายควรจะได้รับ เช่น การอนุญาตให้ผู้ชายที่แปลงเพศเป็นหญิงได้สิทธิในการเข้าประกวดมิสยูนิเวิร์ส การเปลี่ยนแปลงนโยบายต่างเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่กีดกันกลุ่มชายรักชายต่างๆ การเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมกันทางเพศ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง องค์การมิสยูนิเวิร์ส ผู้จัดการประกวดมิสยูนิเวิร์ส ของนายโดนัลด์ ทรัมป์ นักธุรกิจมหาเศรษฐีอเมริกัน ประกาศเปิดทางให้ผู้ชายที่แปลงเพศเป็นผู้หญิงแล้วได้สิทธิในการเข้าประกวดมิสยูนิเวิร์ส เวทีประกวดสาวงามระดับโลกตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นไป

(มติชน, 13 เมษายน 2555: 1, 16)

ตัวอย่าง องค์การมิสยูนิเวิร์สและองค์กรแกลดได้ปรึกษากันแล้ว จึงได้ออกแถลงการณ์ร่วมกัน ถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการกำหนดกฎเกณฑ์ของผู้เข้าประกวดว่า กลุ่มสตรีข้ามเพศสามารถเข้าร่วมประกวดมิสยูนิเวิร์สได้

(มติชน, 13 เมษายน 2555: 1, 16)

ตัวอย่าง สังคมควรเปิดโอกาสให้มากขึ้น เพราะทุกคนเป็นเป็นมนุษย์ควรได้สิทธิเท่าเทียมกัน
(มติชน, 1 กันยายน 2555: 19)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีการใช้คำกริยาที่สื่อมูลบทว่า “เปิดทาง” “เปลี่ยนแปลง” “เปิดโอกาส” เป็นต้น ซึ่งคำกริยาต่างๆเหล่านี้เน้นะความว่าเมื่อก่อนสังคมอาจจะเคยปิดกั้นสิทธิ ไม่ให้ชายรักชายทำบางสิ่งบางอย่างได้เหมือนกับชายหญิงทั่วไป แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ คนในสังคมปัจจุบันมีการเปิดใจยอมรับกลุ่มชายรักชายได้มากขึ้น

ทั้งยังพบการใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าไม่ควรกีดกันสิทธิของชายรักชาย ซึ่งปรากฏการใช้คำกริยา กลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพ (change of state verbs) ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556: 87) “คำกริยา กลุ่มนี้มีความหมายเกี่ยวกับการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนสถานที่ กริยาจะสื่อมูลบทเกี่ยวกับสภาพของสิ่งที่อ้างถึงในประโยค”

ตัวอย่าง ฮาวานา-น.ส.มารีเอลา คาสโตร บุตรสาวของนายราอูล คาสโตร ผู้นำคิวบา อ้างถึงเสียงสนับสนุนสิทธิชาวเกย์และเลิควิธีสังคมเลือกปฏิบัติกับกลุ่มรักร่วมเพศ

(ไทยรัฐ, 14 พฤษภาคม 2555: 2)

ตัวอย่าง ถึงเวลาแล้วที่จะต้องยกเลิกการกีดกันผู้อื่นจากความแตกต่างทางเพศ และหันมาให้ความสนใจต่อสิทธิของกลุ่มรักร่วมเพศ

(เดลินิวส์, 6 สิงหาคม 2555: 11)

ตัวอย่าง *กรม.มีมติให้ยกเลิกข้อความในกฎกระทรวงกลาโหม ที่ระบุว่าจะให้กะเทยและสาวประเภท 2 ไม่ผ่านการเกณฑ์คัดเลือกเพราะถือว่าเป็นโรคจิตถาวร เป็นคำว่าผู้ที่มีภาวะเพศไม่ตรงกับสภาพเพศกำเนิด*

(ข่าวสด, 16 มีนาคม 2555: 1, 15)

คำกริยา “เลิก” “ยกเลิก” สื่อมูลบทว่าเคยมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้แล้ว เช่น “เลิกวิธีสังคมเลือกปฏิบัติกับกลุ่มรักร่วมเพศ” สื่อมูลบทว่า เคยมีการเลิกปฏิบัติกับกลุ่มรักร่วมเพศในสังคม ตัวอย่างต่อมา “ถึงเวลาแล้วที่จะต้องยกเลิกการกีดกันผู้อื่นจากความแตกต่างทางเพศ” สื่อมูลบทว่า เคยมีการกีดกันจากความแตกต่างทางเพศเกิดขึ้น และอีกตัวอย่างหนึ่ง ได้แก่ “*กรม.มีมติให้ยกเลิกข้อความในกฎกระทรวงกลาโหม ที่ระบุว่าจะให้กะเทยและสาวประเภท 2 ไม่ผ่านการเกณฑ์คัดเลือกเพราะถือว่าเป็นโรคจิตถาวร*” สื่อมูลบทว่า เคยมีการระบุให้กะเทยและสาวประเภท 2 ไม่ผ่านการคัดเลือกทหารเพราะถือว่าเป็นโรคจิตถาวร

นอกจากนี้ยังพบการใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าสังคมเปิดรับความเป็นชายรักชายมากขึ้น โดยการใช้คำกริยาที่แสดงว่าข้อความที่ตามมาเกิดขึ้นจริง (factive verbs) หรือคำกริยากลุ่มหนึ่งในภาษาอังกฤษที่บ่งว่าส่วนเติมเต็ม (complement) ที่ตามมานั้นเป็นความจริง ได้แก่ regret, know, realize, be proud that, be glad that เป็นต้น ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556: 86) ได้กล่าวไว้ว่า “เมื่อพิจารณาคำกริยาในภาษาไทย เช่น เสียใจ ดีใจ ยินดี รู้ ฯลฯ จะเห็นว่าสื่อมูลบทในลักษณะเดียวกัน”

ตัวอย่าง *พวกเรารู้สึกดีและภูมิใจที่สุดที่สังคมเปิดใจยอมรับคนที่เป็นกะเทยแบบเรา*

(ข่าวสด, 18 มกราคม 2555: 25)

ตัวอย่าง *นายกสมาคมสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทย ประกาศฝีมือสาวประเภทสองในงานการเมือง เจ้าตัวบอกดีใจเป็นอย่างมากที่ประชาชนให้ความไว้วางใจ และไม่แบ่งแยกเพศ ซึ่งก็พร้อมจะทำงานให้ดี*

(ข่าวสด, 4 มิถุนายน 2555: 6)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้เขียนใช้คำว่า “รู้สึกดีและภูมิใจที่สุด” ส่วนเติมเต็มคือ “สังคมเปิดใจยอมรับคนที่เป็นกะเทยแบบเรา” สื่อมูลบทว่า “สังคมได้ยอมรับคนที่เป็นกะเทยแล้ว” อีกตัวอย่างหนึ่งใช้คำว่า “ดีใจเป็นอย่างมาก” ตามด้วยส่วนเติมเต็มว่า “ประชาชนให้ความไว้วางใจ

และไม่แบ่งแยกเพศ” สื่อมูลบทว่า “ประชาชนให้ความไว้วางใจสาวประเภทสอง และไม่แบ่งแยกเพศสาวประเภทสองกับผู้หญิงปกติทั่วไป”

จะเห็นได้ว่าข้อความเหล่านี้จะไม่ค่อยปรากฏให้พบในพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มากนัก เนื่องจากเป็นประเด็นความรู้สึกส่วนตัวและยังเป็นความรู้สึกของกลุ่มคนที่ถูกตัดสินให้เป็นกลุ่มคนชายขอบด้วยแล้วจึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะเรียกร้องความสนใจผู้อ่าน

4.1.2.5 การใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าการเป็นชายรักชายเป็นสิ่งที่ไม่สมควร

สังเกตจากคำที่สื่อมูลบท เช่น “กลับ” “แต่ดัน” เป็นต้น เนื่องจากคำดังกล่าวเป็นคำที่เชื่อมเพื่อแสดงการขัดแย้งของการกระทำ การกระทำที่กล่าวก่อนหน้านั้นย่อมแปรผกผันกับการกระทำที่กล่าวต่อการคำสื่อมูลบทเหล่านี้

ตัวอย่าง เขากลับภูมิใจ มีความสุข และรู้สึกสบายๆ กับการที่ตนเองเป็นเกย์
(มติชน, 4 กรกฎาคม 2555: 30)

ตัวอย่าง ลูกคนโตเป็นผู้ชายแต่ดันเป็นกะเทย จนมีปัญหาที่บ้าน
(ข่าวสด, 25 พฤษภาคม 2555: 1, 14)

จากตัวอย่าง จะสังเกตเห็นว่า มีการใช้คำว่า “กลับ” ซึ่งหมายถึง ตรงกันข้ามกับภาวะเดิม, เปลี่ยน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 78) ดังนั้นข้อความหลังจากคำว่า “กลับ” “แต่ดัน” จึงสื่อนัยยะว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ มูลบทนี้จึงสื่อให้เห็นความคิดของสังคมที่ยอมรับความเป็นชายรักชายได้อย่างเต็มที่

จากการวิเคราะห์การใช้มูลบทจากงานวิจัยนี้สามารถแบ่งการใช้มูลบทได้เป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่สังคมเริ่มเห็นว่าชายรักชายปกติ ได้แก่ การใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าสังคมยอมรับชายรักชายมากขึ้น และด้านที่สังคมยังคงเห็นว่าชายรักชายไม่ปกติ ได้แก่ การใช้มูลบทเพื่อแนะนำชายรักชาย “ปลอม การใช้มูลบทเพื่อแนะนำชายรักชายมักจะกระทำคามผิด การใช้มูลบทเพื่อแนะนำเรื่องของชายรักชายเป็นปัญหา และการใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าการเป็นชายรักชายเป็นสิ่งที่ไม่สมควร จะเห็นได้ว่าจากข้อมูลปรากฏการใช้มูลบทในทางลบมากกว่าทางบวก สะท้อนให้เห็นว่าสังคมยังคงมีทัศนคติในทางไม่ดีเกี่ยวกับชายรักชายอยู่ แม้ว่าจะเริ่มมีการยอมรับได้บ้างแต่ก็ยังไม่มากพอที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติได้เสียทีเดียว

4.1.3 การใช้ทัศนภาวะ

การใช้ทัศนภาวะ หรือ modality นี้ Simpson (1993) อธิบายว่า การแสดงทัศนภาวะ หมายถึง การที่ผู้ส่งสารแสดงความคิดหรือเจตคติเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นๆ การแสดงทัศนภาวะทำได้ โดยการใช้คำแสดงทัศนภาวะต่างๆ ได้แก่ การใช้คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ เช่น “น่าจะเป็น” “อาจจะเป็น” “ท่าทาง” “แน่นอน” เป็นต้น การใช้คำแสดงทัศนคติที่ต้องการการพิสูจน์ เช่น “เชื่อว่า” “คิดว่า” “สงสัยว่า” “รู้ว่า” เป็นต้น และการใช้คำกริยาช่วย (modal verbs) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม คำที่แสดงทัศนภาวะมีความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์กับคำกริยาซึ่งแสดงความหมายเกี่ยวกับการกระทำในประโยคในฐานะส่วนขยายที่แสดงเจตคติที่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำกริยา ดังนั้น คำแสดงทัศนภาวะจึงมิได้แสดงความหมายเกี่ยวกับเจตคติหรือความคิดเห็นได้เพียงลำพังแต่ต้องอาศัย ความหมายของคำกริยาในประโยคนั้นๆด้วย

ตัวอย่าง คนร้ายไม่ทราบจำนวนกระหน่ำแทงเหยื่อหนุ่มใหญ่ ก่อนเอามีดปาดคออย่าง สยดสยองนอนเสียชีวิตในห้องพัก ตำรวจ**คาดเป็นกลุ่มวัยรุ่นคู่ขาที่แวะเวียนมาเป็นประจำ**
(เดลินิวส์, 2 สิงหาคม 2555: 9)

ตัวอย่าง พบอัลบั้มชายหนุ่มเปลือยกายท่อนบนไว้โชว์ให้ลูกค้าเลือกใช้บริการ แต่มีป้ายติดโชว์ ในร้านว่า “ห้ามค้าประเวณี” เป็นการอำพรางด้วย โดยมีชายหนุ่มหน้าตาดีคอยให้บริการหลายสิบคน **คาดว่าคงให้บริการชายรักร่วมเพศด้วย**
(เดลินิวส์, 31 กรกฎาคม 2555: 15)

ตัวอย่าง โรงเรียนต้องเลี้ยงที่จะให้**นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ**เข้ามาฝึกสอน เพราะ**อาจจะทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมเลียนแบบได้**
(ข่าวสด, 8 มิถุนายน 2555: 1, 16)

ตัวอย่าง **กลุ่มเพื่อนที่ชอบแบบเดียวกัน น่าจะถือว่าสำคัญที่สุดที่มีผลต่อทัศนคติในการ ดำเนินชีวิตคู่ของคนรักเพศเดียวกัน** ไม่ว่าจะเป็นเรื่องค่านิยมเปลี่ยนคู่บ่อยๆ เพื่อความสนุกสนาน ทางเพศหรือแม้แต่ความเชื่อในเรื่องการไขว่คว้าหาความรัก ด้วยหวังว่าจะทำให้พบคนที่ “ใช่”สักวัน หนึ่ง

(ไทยรัฐ, 25 พฤศจิกายน 2555: 10)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายเพื่อเอามาเป็น จุดขาย ทั้งที่เหตุการณ์จริงๆ แล้วอาจไม่ใช่ชายรักชายเป็นผู้กระทำก็ได้ แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนพยายาม สะท้อนทัศนคติที่ว่าชายรักชายนอกจากผิดเพศแล้ว ยังมักทำผิดหรือทำอะไรที่ผิดกฎหมายอีกด้วย สิ่งที่ได้จากการใช้คำทัศนภาวะที่แสดงการคาดเดาว่าเหตุการณ์ที่ไม่ดีต่างๆ นั้นเป็นฝีมือของชายรัก ชาย เช่น “*คาดเป็นกลุ่มวัยรุ่นผู้ชาย*” “*คาดว่าคงให้บริการชายรักร่วมเพศด้วย*” “*นักศึกษาที่มี พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ...อาจจะทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมเลียนแบบได้*” “*กลุ่มเพื่อนที่ชอบ แบบเดียวกัน น่าจะถือว่าเป็นสำคัญที่สุดที่มีผลต่อทัศนคติในการดำเนินชีวิตคู่ของคนรักเพศเดียวกัน*” ซึ่ง ก็สะท้อนความคิดว่าชายรักชายนอกจากผิดเพศแล้วสังคมยังตัดสินให้ชายรักชายมีความประพฤติดที่ผิด และเป็นคนไม่ดีในสายตาของคนส่วนใหญ่อีกด้วย ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วผู้กระทำความผิดอาจจะเป็น ผู้ชายหรือผู้หญิงก็ได้ แต่เมื่อมีชายรักชายเข้าไปเกี่ยวข้องในเรื่องราวนั้น ชายรักชายกลับตกเป็นเป้า สังคมที่ดูมองว่าเป็นฝ่ายกระทำผิดก่อน หรือหากตีความในทางกลับกันอาจกล่าวได้ว่าผู้พูด “ไม่ฟัน ธง” กับเรื่องที่เกิดขึ้น เช่น ยังไม่แน่ใจว่าชายรักชายมีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ แต่คาดเดาไว้ก่อน อย่างไรก็ตาม การคาดเดาในเรื่องที่อาจจะไม่ใช่ความจริงก็เป็นการสื่อเป็นนัยๆ ว่าผู้พูดมีเบื้องหลังความคิด เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อยู่ จึงคาดเดาเหตุการณ์ว่าเป็นเช่นนั้น

จากการวิเคราะห์การใช้ทัศนภาวะปรากฏว่ามีการใช้คำแสดงทัศนภาวะ เช่น “เชื่อว่า” “คิด ว่า” “สงสัยว่า” “แน่นอน” “น่าจะเป็น” “ท่าทาง” “อาจจะต้อง” “ควร” “ต้อง” เป็นต้น และจาก ข้อมูลคำแสดงทัศนภาวะเหล่านี้มักปรากฏพร้อมกับการกระทำที่ไม่ดีของชายรักชาย จึงช่วยเน้นความ ว่าชายรักชายมักจะกระทำความผิด

4.1.4 การใช้อุปลักษณ์

เลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff & Johnson, 1980) อธิบายว่า อุปลักษณ์ (metaphor) เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการรับรู้ของมนุษย์ มีส่วนที่ช่วยกำกับระบบความคิดและ วิธีการมองโลกของสังคม กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เรามีมโนทัศน์หรือระบบความคิดเช่นไร เราก็จะใช้ ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนมโนทัศน์เช่นนั้นออกไปเช่นกัน นอกจากนี้ อุปลักษณ์ยังเป็นเครื่องมือทาง ภาษาที่มีพลังในการโน้มน้าวใจผู้ฟังให้เห็นตามที่ถูกนำเสนอได้ และอุปลักษณ์มีคุณสมบัติในการ เชื่อมโยงกันระหว่างความคิดกับอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ ทำให้อุปลักษณ์มีพลังในการโน้มน้าวใจ อย่างยิ่ง อีกทั้ง ยังเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดและกำหนดมุมมองของผู้รับสารได้อีกด้วย

จากการศึกษาพบว่าในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีอุปลักษณ์เกี่ยวกับชายรักชาย ปรากฏ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.4.1 มโนอุปลักษณ์ [อคติจากสังคม คือ ศัตรูของชายรักชาย]

จากข้อมูลพบการใช้วงศัพท์เกี่ยวกับการต่อสู้ ได้แก่ คำว่า “ต่อสู้” “ลุกขึ้นสู้” “ต่อต้าน” “โต้” “ป้อง” “ช่วยชนะ” “วีรบุรุษ” “วีรสตรี” เป็นต้น คำศัพท์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ว่า ชายรักชายต้องต่อสู้อคติของสังคม

มโนอุปลักษณ์ [อคติจากสังคม คือ ศัตรูของชายรักชาย] สามารถแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกันของการต่อสู้และชายรักชาย ได้ดังนี้

ศัตรูของชายรักชาย (source domain)	อคติจากสังคม (target domain)
- ผู้ต่อสู้	→ - ชายรักชาย
- การต่อสู้กับศัตรู	→ - การกำจัดอคติจากสังคม
- คู่ต่อสู้	→ - อคติของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย
- ผลของการต่อสู้ (ชนะ)	→ - สามารถกำจัดอคติจากสังคม
- ผลของการต่อสู้ (แพ้)	→ - ไม่สามารถกำจัดอคติจากสังคม

ถ้อยคำอุปลักษณ์การต่อสู้ที่สะท้อนมโนอุปลักษณ์ [อคติจากสังคม คือ ศัตรูของชายรักชาย] ปรากฏในข้อมูลดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง *กะเทยต้องต่อสู้กับความคิดของคนอื่น*
(มติชน, 23 พฤษภาคม 2555: 24)

ตัวอย่าง *เงินเงิน นักร้องสาวประเภทสองคนแรกของเมืองไทย ตัดสินใจลุกขึ้นสู้กับอคติที่คนมองว่าเป็นกะเทยใหม่อีกครั้ง*
(แนวหน้า, 25 มีนาคม 2555: 13)

ตัวอย่าง *ช่วยชนะจากการต่อสู้กับเรื่องลัทธิของสาวประเภทสองครั้งนี้ทำให้ “เจนนา” กลายเป็น “วีรบุรุษ” ไม่ใช่ลิคะ...ที่ถูกตั้งคือ “วีรสตรี” ของสาวประเภทสองและกะเทยแปลงเพศในชั่วข้ามคืน*
(ไทยรัฐ, 7 เมษายน 2555: 2)

จากตัวอย่างข้างต้นจะสังเกตได้ว่า มีการใช้คำศัพท์ที่เป็นวงศัพท์เกี่ยวกับการต่อสู้ เช่น “ต่อสู้” “ลุกขึ้นสู้” “ช่วยชนะ” “วีรบุรุษ” “วีรสตรี” แสดงให้เห็นภาพของอคติที่คนในสังคมมีต่อชาย

รักชาย ชายรักชายต้องออกมาต่อสู้หรือทำทุกวิถีทางเพื่อปกป้องและรักษาสิทธิของตนเอง จึงยิ่งตอกย้ำชุดความคิดว่า สังคมยังไม่ให้การยอมรับชายรักชายมากเท่าที่ควร

4.1.4.2 มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตชายรักชาย คือ การเดินทางที่ไม่ราบรื่น]

จากข้อมูลพบการใช้คำศัพท์ในวงศัพท์เกี่ยวกับการเดินทาง ได้แก่ คำว่า “ก้าว” “เดิน” “เส้นทาง” เป็นต้น คำศัพท์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ว่าเปรียบเทียบชีวิตของชายรักชายกับการเดินทาง

มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตชายรักชาย คือ การเดินทางที่ไม่ราบรื่น] สามารถแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกันของการเดินทางและชายรักชายได้ดังต่อไปนี้

การเดินทางที่ไม่ราบรื่น (source domain)		ชีวิตของชายรักชาย (target domain)
- ผู้เดินทาง	→	- ชายรักชาย
- เส้นทาง	→	- การใช้ชีวิตแบบชายรักชาย
- สัมภาระ	→	- ปัญหาต่างๆที่เข้ามาในชีวิต
- อุปสรรคในการเดินทาง	→	- อคติของคนในสังคม
- จุดหมายของการเดินทาง	→	- การได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม (ความเท่าเทียม)

ถ้อยคำอุปลักษณ์การเดินทางที่สะท้อนมโนอุปลักษณ์ [ชีวิตของชายรักชาย คือ การเดินทางที่ไม่ราบรื่น] ที่ปรากฏในข้อมูล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง บางสิ่งบางอย่างในชีวิตของสาวประเภท 2 มันไม่ได้ราบรื่นโรยด้วยกลีบดอกกุหลาบ ทุกอย่างปัญหามันเยอะมาก มากกว่าผู้หญิงและผู้ชายธรรมดาหลายเท่า เพราะฉะนั้นถ้าคุณคิดว่า จะก้าวมาเดินบนเส้นทางสายนี้ เราต้องเข้มแข็ง

(แนวหน้า, 25 มีนาคม 2555: 13)

ตัวอย่าง กะเทยเป็นเพศที่ เหน็ดเหนื่อย ต้องผ่าน ขวากหนาม มากมายที่เข้ามาในชีวิต

(มติชน, 23 พฤษภาคม 2555: 24)

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเปรียบเทียบชีวิตของชายรักชายเหมือนกับการเดินทาง สืบเนื่องจากคำว่า “ก้าวมาเดิน” “เส้นทาง” “เหน็ดเหนื่อย” “ขวากหนาม” เป็นต้น ทำให้

ตีความได้ว่า เมื่อมีการเดินทางย่อมต้องมีจุดหมายของการเดินทาง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า จุดหมายของชายรักชายคือความเท่าเทียมกันทางเพศในสังคมนั่นเอง

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า การใช้มโนอุปลักษณ์เกี่ยวกับเดินทางของชายรักชายมีความแตกต่างกับชายและหญิงทั่วไปตรงที่มีความยากลำบากและรันทดกว่า อาจพบอุปสรรคขวากหนามที่ทำให้การดำเนินชีวิตไม่ราบรื่น จึงนำไปสู่ชุดความคิดที่ว่า ชายรักชายยังไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคม

4.1.4.3 มโนอุปลักษณ์ [ชายรักชาย คือ สัตว์ที่ถูกกระทำ]

จากข้อมูลพบการใช้วงศัพท์เกี่ยวกับการต่อสู้ ได้แก่ คำว่า “เหยื่อ” เป็นต้น คำศัพท์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ว่า ชายรักชายต้องต่อสู้คดีของสังคม

มโนอุปลักษณ์ [ชายรักชาย คือ สัตว์ที่ถูกกระทำ] สามารถแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกันของการต่อสู้และชายรักชาย ได้ดังนี้

สัตว์ที่ถูกกระทำ (source domain)	ชายรักชาย (target domain)
- ผู้ล่า	→ - ชายและหญิงที่เป็นรักต่างเพศ
- เหยื่อ	→ - ชายรักชาย
- เขี้ยว เล็บ (อาวุธ)	→ - อคติจากสังคม

ถ้อยคำอุปลักษณ์การต่อสู้ที่สะท้อนมโนอุปลักษณ์ [ชายรักชาย คือ สัตว์ที่ถูกกระทำ] ปรากฏในข้อมูลดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง สตรีข้ามเพศมักจะเป็นเหยื่อของความรุนแรงและการดูถูก
(มติชน, 18 พฤษภาคม 2555: 30)

ตัวอย่าง กรณีการแต่งงานจำใจของเกย์กับผู้หญิง ทั้งเกย์และผู้หญิง ล้วนตกเป็นเหยื่อทั้งคู่จึงไม่ควรโทษฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
(ข่าวสด, 4 กุมภาพันธ์ 2555: 7)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นภาพของอคติคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย ซึ่งผู้ที่ตกเป็นข่าวชายรักชายกลายเป็นผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ

จากการวิเคราะห์การใช้อุปลักษณดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มโนอุปลักษณ์ [อคติจากสังคม คือ ศัตรูของชายรักชาย] แสดงความคิดเห็นว่าชีวิตของชายรักชายต้องเผชิญอุปสรรคมากมายในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปสรรคจากอคติของคนในสังคม ทั้งนี้เป้าหมายสูงสุดของการต่อสู้ก็คือ การได้รับการยอมรับจากสังคม อันจะนำไปสู่ความเท่าเทียมกันทางเพศในที่สุด มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตชายรักชาย คือ การเดินทางที่ไม่ราบรื่น] ปรากฏใช้กับชายและหญิงเช่นกันแต่เมื่อกล่าวถึงการเดินทางของชายรักชายมักจะเป็นการเดินทางที่ยากลำบากและมีอุปสรรคมากกว่าชายและหญิงทั่วไป แสดงความคิดเห็นว่าชายรักชายการใช้ชีวิตของชายรักชายในสังคมรักต่างเพศต้องใช้ความอดทนและมุมนานมากเป็นพิเศษเพื่อเป้าหมายคือความเท่าเทียมกันทางเพศในสังคม และมโนอุปลักษณ์ [ชายรักชาย คือ สัตว์ที่ถูกกระทำ] แสดงให้เห็นความคิดเห็นว่าชายรักชายต้องตกเป็นเหยื่อของสังคม ต้องเป็นฝ่ายถูกกระทำ เนื่องจากอคติทางเพศที่ครอบงำสังคมอยู่ ชุดความคิดดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า ชายรักชายเป็นบุคคลที่น่าสงสาร น่าเห็นใจ

4.1.5 การใช้ประโยชน์

อุปกิตศิลปสาร (2548: 211-212) ได้จำแนกรูปประโยคในภาษาไทยเป็น 4 แบบ ได้แก่ 1) ประโยคกรตุ หมายถึง ประโยคที่เรียงให้กรตุการก (ผู้ทำ) ไว้หน้าประโยค 2) ประโยคกรรม หมายถึง คือประโยคเอากรรมการก (ผู้ถูกทำ) ขึ้นมาไว้หน้าประโยค 3) ประโยคกริยา หมายถึง ประโยคที่เอาบทกริยาขึ้นไว้หน้าบทประธาน 4) ประโยคการิต หมายถึง ประโยคทำนองเดียวกับประโยคกรตุหรือประโยคกรรม แต่มี การิตการก (ผู้รับใช้) แทรกเข้ามา พระยาอุปกิตศิลปสาร อธิบายว่า หากต้องการเน้นที่ส่วนใด ก็ให้วางไว้ที่ตำแหน่งต้นประโยค

ในกรณีของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย คือ ผู้วิจัยพบประโยคกรรมจำนวนมากในข้อมูล ใช้สื่อความหมายว่า “ชายรักชายเป็นสิ่งไม่ดี” “ถูกมองว่าผิดปกติ” “ถูกตั้งแง่รังเกียจ” “ถูกกดดัน” ฯลฯ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง สาวประเภทสองถูกกดขี่เย้ยหยันในสังคมอินโดนีเซียที่นับถือศาสนาอิสลาม
(ข่าวสด, 9 มีนาคม 2555: 7)

ตัวอย่าง บรรดาสตรีข้ามเพศมักจะเป็นเหยื่อของความรุนแรงและการถูกดูหมิ่นเดียดฉันท์
(มติชน, 18 พฤษภาคม 2555: 30)

ตัวอย่าง สตรีข้ามเพศต้องออกจากโรงเรียนกลางคันเพราะถูกล้อเลียนหรือรังแก ทำให้การทำงานทำเป็นเรื่องยากลำบากที่สุด

(มติชน, 18 พฤษภาคม 2555: 30)

จากตัวอย่าง การใช้ประโยชน์กรรมโดยบุคคลในข่าวอยู่ในฐานะผู้ถูกระทำ เป็นบุคคลที่รองรับพฤติกรรมของผู้กระทำ แสดงให้เห็นว่าช่วยเน้นย้ำว่าคนที่มีข่าวว่าเป็นชายรักชายหรือคนที่เป็นชายรักขายนั้น “ไม่ดี” เมื่อกล่าวถึง “ชายรักชาย” จึงต้องใช้รูปประโยคกรรม ที่มีคำว่า “ถูก” ปรากฏร่วมกับคำกริยาที่ไปในทางลบ ทำให้สังคมยังมองชายรักชายในมุมมองด้านลบว่าเป็นสิ่งไม่ดีมากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์กรรมสรุปได้ว่า โครงสร้างประโยค ถูก + กริยาในทางลบ แผงการตัดสินว่า การเป็นชายรักชายเป็นความผิด จึงต้องตกเป็นฝ่ายถูกระทำ สะท้อนความคิดว่า ชายรักชายยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม

4.1.6 การกล่าวอ้าง

ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การอ้างเหตุผลเพื่อเป็นหลักฐานข้อสรุปหรือข้อพิสูจน์เกี่ยวกับชายรักชาย จากการวิเคราะห์ข้อมูลในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยพบว่า ส่วนใหญ่นักหนังสือพิมพ์ใช้กลวิธีการกล่าวอ้างเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่นำเสนอโดยอ้างแหล่งอ้างอิง ได้แก่ งานวิจัยหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ บุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.6.1 การกล่าวอ้างถึงผลสำรวจวิจัย

เป็นการนำข้อมูลการทดลอง การสำรวจ หรือข้อมูลสถิติมากล่าวอ้างเพื่อสนับสนุนให้ข้อมูลที่นำเสนอในเรื่องราวหรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับชายรักขายนั้นน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ดังที่ รัชนิภา พงศ์อุดม (2549: 234) ได้กล่าวถึงคำกล่าวอ้างที่ดูเหมือนเป็นข้อเท็จจริงไว้ว่า “เป็นวิธีการบ่มเพาะค่านิยมความคิด ความเชื่อได้อย่างเป็นธรรมชาติที่สุด เพราะผู้อ่านไม่เคยรู้สิ่งเหล่านี้มาก่อน”

ตัวอย่าง “ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย” เผยสถิติ 3 ใน 10 ชายรักชายไทยมีเชื้อเอชไอวี

(สยามรัฐ, 7 กันยายน 2555: 7)

ตัวอย่าง ผลการศึกษาของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (ยูเอ็นดีพี) เปิดเผยข้อมูลที่น่าตื่นตระหนกว่า สตรีข้ามเพศในเอเชียแปซิฟิกเกือบครึ่งหนึ่งอาจเป็นโรคเอดส์ เนื่องจากการละเลยในการดูแลสุขภาพและการดำเนินชีวิตที่เสี่ยงทำให้อัตราการติดเชื้อเอชไอวีในคนกลุ่มนี้พุ่งสูงจนถึงระดับวิกฤต

(มติชน, 18 พฤษภาคม 2555: 30)

ตัวอย่าง ประมาณการจากการสำรวจโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ. 2555 พบว่ามีชายรักชายในประเทศไทย 1.3-3.2 ล้านคน (เฉลี่ย 2.3 ล้านคน) โดยมีจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีประมาณ 189,626-474,064 8๐

(มติชน, 28 มิถุนายน 2555: 7)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนพยายามอ้างอิงผลการสำรวจวิจัยเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลที่ตนนำเสนอ ทั้งนี้ข้อมูลที่นำมาเสนอมักเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในทางลบเกี่ยวกับชายรักชาย เช่น ชายรักชายเป็นเพศที่มีสถิติการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์เป็นอันดับต้นๆ กลวิธีนี้จึงยิ่งตอกย้ำว่าชายรักชายมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างชัดเจน และเพื่อตอกย้ำว่าเป็นปัญหา เนื่องจากการตั้งศูนย์อะไรสักอย่างขึ้นมา นั่นก็แสดงว่าต้องการช่วยเหลือโดยการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น จากตัวอย่างมีการตั้ง ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ และทำงานโดยมุ่งเป้าหมายหลักไปที่กลุ่มชายรักชาย ก็แสดงให้เห็นว่าเรื่องโรคเอดส์กับกลุ่มชายรักชายยังเป็นปัญหาอยู่

4.1.6.2 การกล่าวอ้างถึงผู้คนโดยรวม

เป็นการกล่าวอ้างถึงผู้คนส่วนใหญ่ว่าจะประสบเหตุการณ์ หรือคิดอย่างนั้นเหมือนกัน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามเสียงของคนหมู่มาก

ตัวอย่าง “คนส่วนใหญ่เชื่อว่าเกย์ไม่มีชีวิตคู่ที่สมหวังได้ และหลายคนอยากเป็นนักแสดง อยากเป็นหมอ ทนายความ แต่พวกเขา ก็ถูกตัดสินตรงนั้นไป”

(ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2555: 15)

ตัวอย่าง ประเด็นที่คนส่วนใหญ่สนใจคือประเด็นเรื่องการรักการชอบเพศเดียวกันและมักลงเอยด้วยความรุนแรงอยู่ร่ำไป

(ไทยรัฐ, 25 พฤศจิกายน 2555: 10)

ตัวอย่าง **สตรีข้ามเพศส่วนใหญ่มักจะจบลงด้วยการขายตัวและมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ปลอดภัย**

(มติชน, 18 พฤษภาคม 2555: 30)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการกล่าวถึงผู้คนโดยรวม สืบเนื่องจากการใช้คำว่า “ส่วนใหญ่” “โดยทั่วไป” ทั้งนี้ก็เพราะให้ผู้อ่าน เมื่อได้อ่านเรื่องราวดังกล่าวแล้วเกิดความคล้อยตาม เห็นด้วยตามสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ และเนื่องด้วยพื้นฐานนิสัยของคนไทย เป็นคนที่ไม่ชอบอะไรที่แปลกแยกแตกต่าง และทำอะไรตามกระแสคนหมู่มากอยู่แล้ว การอ้างถึงผู้คนโดยรวมจึงมีพลังในการโน้มน้าว ดึงดูดให้ผู้อ่านเห็นด้วยก็ได้

จากการวิเคราะห์การกล่าวอ้างในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่า การกล่าวอ้างในงานวิจัยนี้พบได้ทั้งในข่าวและบทความ ที่ปรากฏเป็นจำนวนมาก ได้แก่ การกล่าวอ้างถึงผลสำรวจวิจัย และการกล่าวอ้างผู้คนโดยรวม โดยการกล่าวอ้างเหล่านี้มักปรากฏร่วมกับพฤติกรรมทางลบของชายรักชาย เช่น การมีพฤติกรรมที่ไม่ได้ป้องกันจนทำให้ติดเชื้อเอชไอวี ทำให้คนในสังคมมองว่าชายรักชายมักกระทำความผิด สำนอนทางเพศ มีความรักที่ไม่ยั่งยืน หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศ และทำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอได้อย่างง่ายดาย

4.1.7 การใช้คำถามวาทศิลป์

การใช้คำถามวาทศิลป์ (Rhetorical Question) ในงานวิจัยนี้ หมายถึง คำถามที่ไม่ได้ต้องการให้ผู้รับสารตอบคำถามแก่ผู้ส่งสาร แต่ต้องการให้ผู้รับสารได้กลับไปใคร่ครวญพินิจพิเคราะห์ ค้นหาคำตอบเองและตอบคำถามกับตัวเอง โดยผู้ส่งสารพยายามสื่อเป็นนัยๆ เพื่อคาดหวังให้ผู้รับสารได้คำตอบที่ตรงตามเจตนาของผู้ส่งสารที่ต้องการจะสื่อ (Fowler, 1991: 40) นอกจากนี้ โฟว์เลอร์ยังกล่าวอีกว่า คำถามวาทศิลป์สามารถกำกับความคิดของผู้อ่านได้เพราะผู้อ่านต้องสร้างจินตนาการตามที่คุณเขียนถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ในลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง **คนเราเลือกเกิดไม่ได้ ถ้าชายจะรักกับชาย จะไปว่าจะไปถูกเขาทำไมกัน**

(เดลินิวส์, 14 พฤษภาคม 2555: 4)

ตัวอย่าง ความรักของชายรักชายมันน่ารังเกียจถึงอย่างนั้นหรือครับ ผมกับแฟนรักกันอย่าง
จริงจัง เราทั้งคู่ไม่ได้สำส่อน ถ้าจะรักกันมันคิดมากหรือครับ

(สยามรัฐ, 22 เมษายน 2555: 7)

ตัวอย่าง ธาตุแท้กะเทย-ตุ๊ดเป็นพวกบ้ากามกระนั้นหรือ จะมองมุมเดียวว่า มันก็คือละคร จะ
เอาอะไรกันนักหนา...ถ้าอย่างนั้นจะให้มันบ้าผิดเพี้ยน ไร้เหตุ-ไร้ผลไปตลอดกันเลยใช้ไหม!!

(ไทยรัฐ, 20 เมษายน 2555: 37)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า เป็นการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ก็ได้แนะคำตอบ
ของคำถามนั้นไว้ในตัวคำถามเองแล้วซึ่งมีทั้งประเด็นที่ประกอบสร้างความหมายทางด้านบวกและลบ
ให้กับชายรักชาย แสดงให้เห็นถึงการตอรองกันระหว่างวาทกรรมกระแสหลักกับวาทกรรมกระแสรอง
ได้อย่างชัดเจน

จะสังเกตเห็นว่า ส่วนใหญ่พื้นที่การปรากฏการใช้คำถามวาทศิลป์นี้ มักปรากฏในส่วนของ
บทความหรือคอลัมน์ซึ่งอยู่หน้าในของหนังสือพิมพ์ โดยนำไปใช้เป็นชื่อเรื่องของบทความ หรือใน
รายละเอียดของบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย เนื่องจากเป็นกลวิธีทางวรรณศิลป์ จึงเหมาะ
แก่การนำเสนอในส่วนที่ผู้เขียนสามารถใช้วจนลีลาในการเขียนได้เต็มที่ มากกว่าส่วนข่าวที่มุ่งนำเสนอ
ข้อเท็จจริง เพราะจะดูเป็นการปรุงแต่งเนื้อหามากเกินไปจนสูญเสียความน่าเชื่อถือ

จากการวิเคราะห์การใช้คำถามวาทศิลป์ ช่วยเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้ กระตุ้นให้
ผู้อ่านผูกคิดและติดตาม พร้อมทั้งแนะความบางสิ่งบางอย่างแก่ผู้อ่าน โดยมักปรากฏในรูปประโยค
คำถามในเชิงว่า ชายรักชายผิดหรือ แต่ผู้เขียนปรารถนาจะสื่อว่า ชายรักชายไม่ผิด

4.1.8 การกล่าวเกินจริง

การกล่าวเกินจริง เป็นการย้ำความรู้สึกที่มีต่อความหมายนั้นให้เห็นเป็นเรื่องสำคัญ หรือ
ยิ่งใหญ่ (สมเกียรติ รัชมณี, 2549) ซึ่งสิ่งนั้นอาจจะไม่เกิดขึ้นจริง หรือไม่มีทางจะเป็นความจริงก็ได้

ตัวอย่าง **ขอเตือนภัย ก่อนว้าวอด... !โปรดระวัง! เกย์ กะเทย จะครองพิภพ จบสากล** ณ
เมื่อนั้น ชายจริงหญิงแท้ มีสิทธิตกงานกันระนาว

(สยามรัฐ, 20 เมษายน 2555: 24)

ตัวอย่าง ฆาตรกรฆ่าอำมหิตหนุ่มใหญ่เฒ่าเจ้าโลก หวิดขาดตายสยอง ในสภาพเปลือยคา
บ้าน ตรวจสอบประวัติเป็นพวกนิยมชมชอบพวกไม้ป่าเดียวกัน

(ไทยรัฐ, 26 มิถุนายน 2555: 1, 19)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนกล่าวว่า “ขอเตือนภัย ก่อนวายวอด” “ครองพิภพ” “อำมหิต” “หวิดขาดตายสยอง” “คา” สื่อให้เห็นว่า เกย์ กะเทย เป็นตัวอันตราย โหดร้ายทารุณ อาจสร้างความเดือดร้อนให้กับคนได้สังคมได้ จะแย่งงานชายจริงหญิงแท้ และไม่สมควรมีบทบาทในสังคมทัดเทียมกับชายและหญิงปกติ ดังนั้นจึงกล่าวเตือนให้ระวัง ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าวาทกรรมหนังสือพิมพ์ได้สร้างและกำหนดความคิดให้ชายรักชายดูน่ากลัว ไม่ควรให้มีบทบาทและพื้นที่ในสังคม แสดงให้เห็นว่าเกิดความคิดที่แสดงถึงการแย่งชิงพื้นที่กันระหว่างกลุ่มชายจริงหญิงแท้ กับกลุ่มรักร่วมเพศอย่างเห็นได้ชัดเจน ทั้งที่จริงแล้วไม่ต้องถึงขนาดกับต้องใช้ถ้อยคำเกินจริง เช่น “ขอเตือนภัย ก่อนวายวอด” “ครองพิภพ” ก็ได้ เพราะความเป็นจริงแล้วหากมีเกย์ กะเทย มากจริงๆก็คงไม่ถึงขนาดมาครอบครองโลก จนทำให้ผู้ชายและผู้หญิงแท้ไม่มีที่ยืนในสังคม แต่เพื่อโน้มน้าวใจผู้อ่านให้คล้อยตามความคิด ผู้เขียนจึงใช้กลวิธีทางภาษาที่คิดว่ามีอำนาจครอบงำความคิดของคนได้

จากการวิเคราะห์การกล่าวเกินจริง ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากมีความคิดที่ว่า ชายรักชาย ยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม คอยกำกับอยู่ จึงสร้างความรู้สึกทางลบออกมาผ่านกลวิธีทางภาษา ทำให้เพิ่มระดับความรุนแรงของเหตุการณ์หรืออารมณ์ความรู้สึกมากขึ้น ทั้งนี้ ก็อาจทำให้ผู้รับสารคล้อยตามสิ่งที่ผู้ส่งสารนำเสนอได้ง่าย อย่างไรก็ตาม การนำเสนอโดยใช้กลวิธีนี้ แม้จะมีอิทธิพลครอบงำความรู้สึกของผู้รับสารได้มาก แต่ก็ต้องมีบุคคลที่ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่ผู้ส่งสารนำเสนอเช่นเดียวกัน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจึงขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณของผู้รับสารด้วย

4.1.9 การใช้สำนวน

“สำนวน” หมายถึง ถ้อยคำที่คมคาย งดงามซึ่งผู้กล่าวได้เลือกสรรแต่งขึ้นเพื่อใช้ในภาษา เป็นคำพูดที่รวมใจความของเรื่องยาวๆให้สั้นลงเพียง 2-3 คำ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2511: 239) “สำนวน” เป็นคำพูดที่เป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา แต่มีความหมายในคำพูดนั้นๆ คนฟังอาจเข้าใจความหมายทันทีถ้าคำพูดนั้นใช้กันแพร่หลายทั่วไปจนอยู่ตัวแล้ว แต่ถ้าไม่แพร่หลายคนฟังก็ไม่อาจเข้าใจทันทีที่ต้องคิดจึงเข้าใจ...สำนวนเกิดจากมูลเหตุต่างๆ เช่น เกิดจากธรรมชาติ เกิดจากการกระทำ เกิดจากสิ่งแวดล้อม เกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณี เกิดจากศาสนา ความเชื่อ เกิดจากการละเล่น เกิดจากนิทานตำนาน เป็นต้น...บางสำนวนก็สูญหายไป และมีสำนวนใหม่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การใช้สำนวนมักใช้ในเชิงเปรียบเทียบ กระทบกระเทียบ ประชดประชัน (กาญจนาศพนธ์, 2543: 1-5)

การใช้สำนวนนอกจากจะช่วยทำให้เข้าใจความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องอธิบายความหมายอย่างละเอียด ยังช่วยช่วยถ่ายทอดทัศนคติของผู้ส่งสารไปสู่ผู้รับสารและโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารเห็นคล้อยตามได้ที่ผู้ส่งสารกล่าวได้

สำนวนที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่เป็นสำนวนที่ใช้บรรยายพฤติกรรมของชายรักชาย ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย เช่น ถั่วดำ เสียชาติเกิด ไม้ป่าเดียวกัน เป็นต้น

ตัวอย่าง ครูลิลลี่ ชวนทำพิธีจัญ ธรรม ที่จะลบคำปราชัยในชีวิตว่า “เสียชาติเกิด”
(เดลินิวส์, 28 พฤศจิกายน 2555: 26)

ตัวอย่าง มีพวกดารานักร้องที่นิยมชมชอบถั่วดำวนเวียนมาใช้บริการผู้ชายชายตัวอยู่เสมอ
(ไทยรัฐ, 9 ตุลาคม 2555: 1,5)

ตัวอย่าง กระหน่ำยิงครูสอนศิลปะ ตร.มุ่งปมฆ่าล้างหนี้-ชอบไม้ป่าเดียวกัน
(สยามรัฐ, 17 กรกฎาคม 2555: 1)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีการใช้สำนวน ได้แก่ “เสียชาติเกิด” หมายความว่า เกิดมาแล้วควรจะทำให้ได้แต่กลับทำไม่ได้หรือทำไม่สำเร็จ หรือทำความดีไม่ได้ก็ไม่น่าจะเกิดมาเป็นคน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1220) ส่วนสำนวน “ถั่วดำ” สรุปลงได้ว่า “มีต้นกำเนิดมาจากข่าวใน หนังสือพิมพ์ศรีกรุง ฉบับประจำวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2478 ที่รายงานข่าวเรื่อง ชายผู้มีชื่อเล่นว่า “นายถั่วดำ” เป็นคนไม่มีภรรยาและชอบทำวิธการกับเด็กผู้ชายโดยการชักชวนเด็กผู้ชายไปที่บ้านพักแล้วกระทำการสำเร็จความใคร่แก่เด็กผู้ชายที่พามา ต่อจากนั้นก็ทำให้เด็กเหล่านั้นรับสำเร็จความใคร่ให้กับคนที่มาใช้บริการเยี่ยงหญิงโสเภณี คนที่มาใช้บริการต้องเสียเงินเป็นรางวัลให้แก่ นายถั่วดำ” (ออนไลน์, 2555) จากนั้นสำนวนว่า “ถั่วดำ” ก็กลายมาเป็นสำนวนเฉพาะที่รู้โดยทั่วกันว่า หมายถึง การเสพสมทางทวารหนัก นับว่าเป็นสำนวนที่เป็นการสร้างขึ้นโดยคนในสังคมซึ่งได้รับความแพร่หลายเป็นอย่างมาก และสำนวน “ไม้ป่าเดียวกัน” เดิมมีความหมายว่า เป็นพวกเดียวกัน มี อรรถาธิบายต่อกัน ผ่อนผันกันได้ ที่มาของสำนวนว่า “ไม้ป่าเดียวกัน” ขุนวิจิตรมาตรา สง่า กาญจนาคพันธ์ ได้อธิบายไว้ว่า มาจากเรือ เช่น เรือมาโดนกัน แล้วคนในเรือทะเลาะกัน คนห้ามก็พูดว่า ไม้ป่าเดียวกัน ทะเลาะกันทำไม หมายความว่าไม้ที่ทำเรือนั้น เป็นไม้มาจากป่าเมืองไทยเหมือนกันเท่ากับมา

จากป่าเดียวกัน แปลว่า พวกเดียวกันไม่ควรจะทะเลาะวิวาทกัน (ออนไลน์, 2556) ในปัจจุบัน คำว่า “ไม้ป่าเดียวกัน” ถูกนำมาใช้ในความหมายที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมทางเพศ เช่น ชายที่ชอบหรือรักใคร่ในเพศเดียวกัน ทั้งนี้ นอกจากจะใช้เป็นส่วนหนึ่งที่แสดงพฤติกรรมทางเพศแล้ว ยังใช้เป็นคำเรียกชายรักชายดังกล่าวแล้วในเรื่องการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำอีกด้วย

จากการวิเคราะห์การใช้สำนวนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การใช้สำนวนดังกล่าวแฝงความคิดความเชื่อเกี่ยวกับชายรักชายมีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากบรรทัดฐานสังคม กล่าวคือ สังคมคาดหวังให้ชายมีความสัมพันธ์กับหญิง แต่เมื่อชายไปมีความสัมพันธ์กับเพศชายด้วยกันก็ทำให้ถูกมองว่าผิดและแตกต่างจากบุคคลทั่วไป

4.1.10 การใช้สหบท

แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1992: 84) กล่าวว่า intertextuality หรือ สหบท หมายถึง การที่ตัวบทหนึ่งมีการอ้างอิงหรือแทรกตัวบทอื่นซึ่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่กำลังกล่าวถึงและตัวบทอื่นที่อ้างอิงหรือแทรกเข้ามา

ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดเรื่องสหบทตามนิยามของแฟร์คลัฟ ทั้งนี้การวิเคราะห์สหบทจะสามารถทำให้เห็นว่า ในวาทกรรมหนึ่งๆอาจจะมีการปรากฏของอีกวาทกรรมหนึ่งหรือหลายวาทกรรมร่วมอยู่ โดยที่ผู้ผลิตตัวบทใช้สหบทเพื่อเสริมความหนักแน่น และความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวบท รวมทั้งยังใช้เพื่อชักจูงให้ผู้ที่ได้อ่านเกิดความเชื่อถือและคล้อยตามเสมือนกับผู้อ่านได้อ่านข้อมูลที่เป็นจริงหรือเป็นข้อเท็จจริง

4.1.10.1 การแทรกตัวบทที่เป็นความเชื่อที่มีมายาวนาน

การแทรกตัวบทที่กล่าวถึงความเชื่อที่มีมายาวนาน แล้วนำกล่าวว่าปัจจุบันนั้นเปลี่ยนแปลงไป เป็นความต้องการของผู้เขียนที่ต้องการจะเบนความคิด และเปลี่ยนแปลงความเชื่อเก่าๆเกี่ยวกับชายรักชายด้วยการปฏิเสธความคิดและความเชื่อเหล่านั้น

ตัวอย่าง **จากเดิมที่วิเคราะห์กันว่า หญิงครองคู่กับหญิง ชายครองคู่กับชาย ไม่สามารถเลี้ยงดูลูกหรือเด็กได้ดีเท่ากับชายครองคู่กับหญิง** กลายเป็นว่า ชายครองคู่กับหญิงและไม่สามารถเลี้ยงดูได้ดี มีให้เห็นอยู่ถมไป

(เดลินิวส์, 14 พฤษภาคม 2555: 8)

ตัวอย่าง **จากเดิมที่มองกันว่า เกย์และเลสเบี้ยนเป็นเรื่องที่ผิดธรรมชาติ** การกลับมามองว่า
 คนเราเลือกเกิดไม่ได้ ถ้าหญิงจะรักกับหญิง ถ้าชายจะรักกับชาย จะไปว่าจะไปดูถูกเขาทำไมกัน
 (เดลินิวส์, 14 พฤษภาคม 2555: 8)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า มีการแทรกตัวบทที่แสดงให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อในเรื่องต่างๆ
 ที่มีมาแต่เดิมว่าเป็นอีกอย่างหนึ่ง แต่ปัจจุบันกลับกลายเป็นอีกอย่างหนึ่ง แสดงให้เห็นว่าผู้เขียน
 พยายามประกอบสร้างความคิดชุดใหม่เกี่ยวกับชายรักชายเพื่อมาแข่งขันกับความคิดของวาทกรรม
 กระแสหลักที่มีมาแต่เดิม

4.1.10.2 การแทรกคำพูดของบุคคล

ภาควิชา วรรณคดี (2554: 130) กล่าวถึงการแทรกคำพูดของบุคคล (Quote Story) ไว้ว่า
 “เป็นการนำคำพูดที่น่าสนใจของบุคคลสำคัญมาตัดตอนเลือกเฉพาะถ้อยคำสำคัญ โดยคัดเลือกเฉพาะ
 ถ้อยคำที่สำคัญและน่าสนใจมาเขียน ให้ตรงประเด็นและเรียงเรียงเพื่อนำเสนอในด้านความคิดเห็นที่มี
 ต่อเรื่องนั้นๆ” เป็นการยืนยันด้วยคำพูดของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีชื่อเสียง บางครั้งอาจเป็นการแทรก
 เรื่องเล่าประสบการณ์ส่วนบุคคล เพื่อสนับสนุนเรื่องราวที่เกี่ยวกับชายรักชายที่ผู้เขียนนำเสนอ

ตัวอย่าง เด็กที่ชอบสีชมพู สีม่วง มีโอกาสเบี่ยงเบนทางเพศกว่าคนอื่นหรือไม่ นั่น นก-ยลลดา
 บอกว่า เรื่องรักไม่มีพรหมแดนเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นวันใด “นงเองก็เคยรักหญิงรสนิยมทางเพศมันลึน
 ไหลไปเรื่อยแต่วันนี้ยังชอบผู้ชาย นกว่าเด็กที่ชอบสีม่วง สีชมพู มันไม่ใช่ตัวชี้วัดได้เพราะผู้หญิง
 บางคนก็ชอบสีดำ สีน้ำเงิน ดังนั้นคำตอบคือ อาจจะมีผลหรือไม่มีผลก็ได้แต่นกคิดว่าต้องมีปัจจัย
 อื่นมาร่วมด้วย”

(ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2555: 1, 5)

ตัวอย่าง การที่ก.สิทธิมนุษยชนเดินทางร่ำงาน.แต่งงานที่ไม่ใช่แค่หญิงกับชาย รongรับ
 สถานภาพชีวิตคู่ นายณัฏฐ์ ธีระโรจนพงษ์ ผู้ประสานงานเครือข่ายอัตลักษณ์ทางเพศ ประธานกลุ่มเกย์
 การเมืองไทย กล่าวว่า “เป็นเรื่องที่น่ายินดี ประเทศที่เจริญแล้วมีการสนับสนุนในเรื่องสิทธิของคน
 ในขณะที่ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และในฐานะที่ประเทศเป็นประเทศที่
 เริ่มต่อสู้เรื่องสิทธิเพื่อเพศที่สาม สิทธิในการทำประกันชีวิต สิทธิในเรื่องการทำงาน เพราะในเรื่อง
 กฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับปีพ.ศ.2550 ระบุไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะสร้างผลประโยชน์โดยรวม ไม่ใช่
 เป็นเกย์แล้วต้องมาหลอกกัน”

(มติชน, 1 ธันวาคม 2555: 1, 12)

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น ตัวอย่างแรก จะเห็นได้ว่าผู้เขียนได้นำเอาคำพูดของผู้มีชื่อเสียงในสังคมได้กล่าวไว้เกี่ยวกับประสบการณ์ทางเพศของตนเองซึ่งในที่นี้ใช้การยกคำพูดของผู้มีชื่อเสียงออกมาโดยตรง หรือที่เรียกว่า (Direct quotation) เพื่อโยงเข้ากับเรื่อง “เด็กที่ชอบบลิซซิมพู สีม่วง มีโอกาสเปียงเบนทางเพศกว่าคนอื่นหรือไม่” ของผู้เขียน ส่วนตัวอย่างต่อมา ผู้เขียนยกเอาคำพูดของบุคคลที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับด้านความเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิเกย์มาเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือโดยอาศัยความมีชื่อเสียงของบุคคลนั้น และเรื่องที่บุคคลนั้นกล่าวสอดคล้องกับเรื่องที่ถูกเขียนเขียนได้แก่เรื่อง “ยกร่าง กม. แต่งงาน” เป็นการยืนยันและแสดงความเห็นต่อเรื่องราวต่างๆ และเสริมความน่าเชื่อถือของเรื่องที่เขียนมากขึ้น ดังที่ศิริพร ภักดีผาสุข (2553: 100) ได้กล่าวไว้ว่า “การแทรกเรื่องเล่าประสบการณ์ส่วนบุคคลใช้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ชุดความคิดที่นำเสนอ”

สรุปได้ว่าการใช้สหบทที่พบในตัวบทเหล่านี้ มีทั้งลักษณะที่เป็น “ถ้อยคำที่ยกมากกล่าวใหม่แบบตรง” (direct reporting) กล่าวคือ ถ้อยคำที่ยกมากกล่าวใหม่แบบคำต่อคำ แสดงโดยเครื่องหมายอัฒภาค “...” นอกจากนี้ยังพบ “ถ้อยคำที่ยกมากกล่าวใหม่แบบอ้อม” (indirect reporting) คือ ถ้อยคำที่ยกมากกล่าวใหม่แบบสรุปเนื้อความ มิได้ยกมาแบบคำต่อคำ และอาจมีการเปลี่ยนแปลงคำสรรพนามหรือกาล (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 60) การใช้สหบทเหล่านี้จึงเป็นการผสมผสานกันระหว่างตัวบทหนึ่งกับตัวบทอื่นๆ ที่ได้มีการผลิตมาแล้วก่อนหน้านี้ ทั้งนี้ผู้ผลิตตัวบทไม่ว่าจะเป็นนักข่าว คอลัมนิสต์ หรือกองบรรณาธิการข่าวก็ล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีอำนาจในการเลือกสรรสิ่งที่จะนำเสนอ ในแง่หนึ่งการนำเสนอเหล่านี้เป็นการนำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริง แต่ในอีกแง่มุมหนึ่งข้อเท็จจริงเหล่านั้นก็มีใช้ความจริงอันบริสุทธิ์เสมอไป เนื่องจากได้ผ่านกระบวนการคัดสรรจากกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตตัวบทมาแล้วอีกทอดหนึ่ง ข้อความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เหล่านี้จึงแฝงไปด้วยอำนาจที่ผู้เขียนได้กระทำผ่านตัวบทเหล่านี้ การจะเลือกใช้ถ้อยคำใดในการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มลด ตัดทอน ปรับเปลี่ยนถ้อยคำในข้อความ หรือการเรียบเรียงข้อความก่อนหลังก็ล้วนแล้วแต่ผ่านผู้ผลิตตัวบททั้งสิ้น จึงกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการใช้สหบทลักษณะใดก็เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการผลิตตัวบททั้งสิ้น

จากการวิเคราะห์การใช้สหบทจะเห็นได้ว่า การแทรกตัวบทที่เป็นความเชื่อที่มีมายาวนาน ในงานวิจัยนี้แสดงความคิดว่า ชายรักชายไม่แตกต่างจากคนทั่วไป การแทรกคำพูดของบุคคล ในงานวิจัยนี้ใช้เพื่อยืนยันความคิดในเรื่องต่างๆ เช่น ชายรักชายเป็นคนปกติ ชายรักชายไม่ได้แตกต่าง

จากคนอื่นๆ เป็นต้น อนึ่ง การใช้สทบทไม่ว่าจะแบบใดก็ใช้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ชุดความคิดที่นำเสนอเช่นเดียวกัน

4.1.11 การเล่าเรื่อง

การเล่าเรื่อง ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การบอกเล่าเรื่องราวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีเป็นการทำให้เรื่องเล่ามีลักษณะเหมือนละคร (dramatize) กล่าวคือ สร้างให้คนเกิดความรู้สึกร่วม มีการกำหนดตัวละครในลักษณะของตัวร้ายและตัวดี ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ ยังทำให้เห็นความคิดของผู้ส่งสารว่ารู้สึกอย่างไรต่อบุคคลในข่าวหรือเหตุการณ์นั้นๆ การเล่าเรื่องนี้มักจะเริ่มต้นจากมูลเหตุที่เป็นจุดเริ่มเรื่อง ตามด้วยการดำเนินเรื่องโดยใช้รายละเอียด เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร ทำไม เป็นต้น และสุดท้ายเป็นการพูดถึงจุดจบหรือบทลงเอยของเรื่องราว นั้นๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกไม่สับสนกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนกับได้อ่านนวนิยายและคล้อยตามไปตามเรื่องราวที่ผู้เขียนนำเสนอออกมาอีกด้วย

อมรรัตน์ เรื่องสกุล (2541: 59-60) ซึ่งศึกษา การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน สรุปว่า วิธีการเล่าเรื่องแบ่งได้เป็นการเล่าแบบสรุปความ (diegesis) ซึ่งเน้นเหตุการณ์ กับการเล่าเรื่องแบบเสมือนดำเนินอยู่จริง (mimesis) ซึ่งเน้นทั้งเหตุการณ์ พฤติกรรม คำสนทนา และอารมณ์ความรู้สึกของผู้ที่ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์ที่เล่า แบ่งเป็น การเล่าตามลำดับเกิดก่อนหลัง (chronology) การเล่าแบบสลับลำดับเหตุการณ์ และการเล่าเรื่องแบบย้อนหลัง (flashback) มุมมองในการเล่าข่าว แบ่งได้เป็น มุมมองแบบรู้ทั่ว (omniscient) หมายถึง มุมมองที่ผู้เล่าสามารถล่วงรู้ทุกอย่าง สามารถบอกเล่าความรู้สึกนึกคิดของแหล่งข่าวได้ กับมุมมองแบบจำกัด (focalization) ซึ่งหมายถึงการเล่าเรื่องแบบที่ผู้เล่าเป็นบุคคลที่ 1 ซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ หรือเป็นบุคคลที่ 3 ที่ทำหน้าที่เล่าเรื่องจากสายตาคนภายนอก ดังนั้นผู้อ่านก็จะได้รับรู้เรื่องราวผ่านการบอกเล่าจากมุมมองของผู้เล่าเท่านั้น ส่วน กลวิธีการนำเสนอ นั้น แบ่งเป็น การเล่าแบบมีการขยายความและให้สีสันแบบนิทาน (performative) และการเล่าแบบสาธิตหรือแสดงความจริงใจให้ข่าวนั้นน่าสนใจ (constative)

จากการศึกษาพบว่ากลวิธีการเล่าเรื่องที่ปรากฏมาก คือ การใช้วิธีการเล่าข่าวแบบเสมือนดำเนินอยู่จริงโดยเป็นการเล่าแบบลำดับเหตุการณ์ ปรากฏทั้งการเน้นพฤติกรรม เหตุการณ์ คำสนทนา และอารมณ์ความรู้สึกเพื่อเน้นย้ำให้เห็นความรุนแรงที่เกิดขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง ...จากการสอบสวนนายเจษฎาให้การรับสารภาพว่า ตนกับนายประยูรผู้ตายเป็นคู่ชวกัน โดยวันเกิดเหตุได้ชวนกันขับรถเก๋งไปคู่มือล่าที่บ้านดอนเชียงยืน ต.โนนสูง อ.สว่างแดนดิน **ขณะที่**ตนลงจากรถไปเดินเล่น ผู้ตายได้ชวนผู้ขายเข้ามาจอดจอบในรถ ตนเลยเข้าไปต่อว่าและทะเลาะ

กันในรถ จากนั้นได้ใช้เชือกรัดคอผู้ตายก่อนใช้มีดแทงซ้ำจนเสียชีวิต เสร็จแล้วขับรถนำศพมาโยนทิ้งในพงหญ้า ก่อนเอารถไปขายที่อู่ซ่อมรถแห่งหนึ่ง...

(เดลินิวส์, 10 เมษายน 2555: 14)

ตัวอย่าง ...ฆาตกรหนุ่มคู่ซาร์กร่วมเพศขอยืมเงินผู้ตายแล้วไม่ได้ เลยคว้ามิดบังตอส์หน้ากับกะโหลกและ แล้วรื้อค้นเอาทรัพย์สินมีค่าและเงินสดของผู้ตายไป พร้อมทั้งเชิดรถกระบะของผู้ตายขับหลบหนีไป หลังก่อเหตุพยายามทำลายหลักฐานต่างๆโดยเฉพาะลอยนิ้วมือแฝง...

(เดลินิวส์, 7 มีนาคม 2555: 1, 13)

จากตัวอย่างเป็นการเล่าเรื่องด้วยวิธีการแบบบรรยายภาพ เมื่อประกอบกับการเล่าตามลำดับเวลา การพรรณนาให้เห็นภาพอย่างละเอียด ก็ยิ่งทำให้เกิดความตื่นตื้น เร้าอารมณ์ผู้อ่าน ให้เหมือนกับการอ่านนิยาย และยิ่งเน้นย้ำให้ “ภาพ” ของการกระทำของชายรักชายในเหตุการณ์นั้นๆ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น การเล่าเรื่องด้วยวิธีการดังกล่าวยิ่งทำให้เกิด “ภาพ” ความโหดร้ายและรุนแรงของเหตุการณ์และการกระทำของชายรักชาย และเน้นย้ำการกระทำผิดของตัวผู้กระทำในที่นี้ คือ “ชายรักชาย” ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

กลวิธีการเล่าเรื่องโดยทำให้เรื่องเล่ามีลักษณะเป็นละครนี้เป็นกลวิธีที่สำคัญกลวิธีหนึ่งที่จะสามารถครอบงำความคิดผู้อ่านให้เห็นด้วยและคล้อยตามได้ เนื่องจากกลวิธีการเล่าเรื่องนี้เป็น การเล่าแบบบรรยายเหตุการณ์เหมือนละคร โดยมีตัวละครชายรักชายเป็นหนึ่งในตัวดำเนินเรื่อง และสถานะของชายรักชายในเรื่องราวต่างๆจะเป็นพระเอกหรือตัวร้ายขึ้นอยู่กับกลวิธีนี้ กลวิธีดังกล่าวช่วยโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามได้ง่ายเพราะเหมือนผู้อ่านได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้นๆ

จากการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องสรุปได้ว่า กลวิธีการเล่าเรื่องที่ปรากฏส่วนใหญ่ในข้อมูลนี้มีลักษณะเป็นการทำให้เรื่องเล่ามีลักษณะเหมือนละคร (dramatize) กล่าวคือ ไม่เพียงแต่มีการสร้างให้ชายรักชายเป็นเหมือนผู้ร้ายในละครเท่านั้น แต่ยังสร้างภาพให้ผู้อ่านรู้สึกร่วมไปกับเหตุการณ์ มีโครงเรื่อง (plot) แก่นเรื่อง (theme) ความขัดแย้ง (conflict) ตัวละคร (character) ฉาก (setting) มุมมองการเล่าเรื่อง (point of view) เป็นต้น เมื่อปรากฏร่วมกับเหตุการณ์ที่เป็นความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีขึ้นภาวะวิกฤตของเรื่อง (climax) ก็ยิ่งทำให้เห็นภาพมากขึ้น จนกระทั่งสามารถแสดงให้เห็นความคิดว่า ชายรักชายมักจะกระทำความผิดที่ร้ายแรง

จากการศึกษากลวิธีทางวจนภาษาที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาในระดับต่างๆ คือ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้มูลบท การใช้

ทัศนภาวะ การใช้อุปลักษณ การใช้ประโยคกรรม การกล่าวอ้าง การใช้คำถามวาทศิลป์ การกล่าวเกินจริง การใช้สทบท และการเล่าเรื่อง

ผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำมาทำตารางแสดงความถี่ของจำนวนการปรากฏกลวิธีทางวจนภาษาต่างๆ โดยมองภาพรวมว่าในตัวบทหนึ่งๆนั้น มีกลวิธีทางภาษาใดปรากฏมากและเด่นที่สุด เพื่อช่วยสนับสนุนผลการวิเคราะห์ให้ชัดเจนมากขึ้น สามารถแสดงผลเป็นจำนวนการปรากฏกลวิธีต่างๆได้ดังตารางต่อไปนี้

กลวิธีทางภาษา	จำนวน ตัวบท	ร้อยละ
1. การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ	244	30.39
2. การใช้มูลบท	100	12.45
3. การใช้ทัศนภาวะ	51	6.35
4. การใช้อุปลักษณ	35	4.37
5. การใช้ประโยคกรรม	25	3.11
6. การกล่าวอ้าง	54	6.72
7. การใช้คำถามวาทศิลป์	23	2.86
8. การกล่าวเกินจริง	81	10.09
9. การใช้สำนวน	10	1.25
10. การใช้สทบท	18	2.24
11. การเล่าเรื่อง	162	20.17
รวม	803	100

ตารางที่ 10 ตารางแสดงความถี่ของจำนวนการปรากฏกลวิธีทางวจนภาษาต่างๆ

จากตารางแสดงให้เห็นว่า กลวิธีทางวจนภาษาที่เด่นที่สุดในงานวิจัยนี้ ได้แก่ “การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ” อาจเนื่องมาจากการที่ผู้ใช้ภาษาเลือกหรือไม่เลือกใช้คำหรือกลุ่มคำนั้นสามารถสะท้อนทัศนคติของผู้ใช้ภาษาได้ว่ามีความคิดเห็นหรือทัศนคติอย่างไรต่อเรื่องนั้นๆ และเมื่อมีการใช้คำหรือกลุ่มคำซ้ำๆกันมากขึ้นก็ยิ่งทำให้ตระหนักว่ามีความคิดความเชื่อนั้นจริงในสังคม รองลงมาคือ “การเล่าเรื่อง” เนื่องจากการเล่าเรื่องที่ปรากฏในข้อมูลเป็นการเล่าเรื่องในลักษณะที่คล้ายละคร ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพความรุนแรง เพื่อตอกย้ำว่าชายรักชายผิดปกติ

4.2 กลวิธีทางอวัจนภาษาที่สื่ออารมณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

4.2.1 การตัดและเน้นข้อความ

ในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์นั้น จำเป็นต้องมีการตัดข้อความบางตอนมานำเสนอ โดยเน้น (highlight) ให้เห็นเด่นชัดกว่าข้อความอื่นๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านบางครั้งก็เพื่อเสนอความคิดรวบยอดของข่าวหรือข้อเขียนนั้นๆ กล่าวคือ การเลือกประเด็นนำเสนอข่าวนั้น ต้องมีการจัดลำดับความสำคัญเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านมาสนใจข่าวนั้นๆนั่นเอง

จากการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการเลือกนำเสนอข้อความข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยก็พบว่า การนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มีการเลือกนำเสนอประเด็นโดยเน้นนำหน้าตัวอักษรไม่ว่าจะเป็น พาดหัวหลัก พาดหัวรองที่แตกต่างกัน แม้แต่ในข่าวเดียวกันยังมีการตัดและเน้นข้อความที่แตกต่างกันตามประเด็นที่ต้องการนำเสนอ แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในประเด็นต่างๆของนักหนังสือพิมพ์พิมพ์ที่แต่ละข้อความหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะภายในข่าวเดียวกันก็มีความสำคัญที่สลับหล่นกันไป จนทำให้ผู้อ่านคล้อยตามประเด็นที่นักหนังสือพิมพ์เลือกมานำเสนอเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้อ่านบางคนอาจเลือกอ่านเฉพาะประเด็นสำคัญจากข้อความที่เด่นๆเท่านั้น

ตัวอย่าง

**บุกทลายสุปาเกย์ไฮโซ
แฝงคำกาม
ตะลึงชายรักชายเพียบ
บริการนวดคลึงเฉพาะจุด
อ้างพนักงานตกลงกันเอง**

(เดลินิวส์, 22 มีนาคม 2555: 1, 14)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า นักหนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับชายรักชายไปในทางลบ โดยพยายามใช้เลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงความขัดแย้งกันเพื่อเพิ่มน้ำหนักร้าใจผู้อ่านมากขึ้น และเมื่อปรากฏในประเด็นที่เป็นเรื่องราวทางลบของกลุ่มชายรักชายยิ่งตอกย้ำว่าทรมานกระแสหลักที่ว่ากลุ่มนี้มักชอบกระทำความผิดเกี่ยวกับชายรักชายได้มากขึ้น เช่น การใช้คำว่า “แฝงคำกาม” เพื่อตอกย้ำว่า ชายรักชายมักจะทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ยังพบการใช้คำว่า “ไฮโซ” เพื่อแสดงให้เห็น

เห็นความขัดแย้งกันว่า เป็นสถานที่ไฮโซแต่แฝงธุรกิจที่ผิดกฎหมาย และตอกย้ำด้วยคำที่แสดงการคาดไม่ถึง คือ “ตะลึง” ยิ่งตอกย้ำให้เป็นที่สนใจ

ตัวอย่าง

(ไทยรัฐ, 8 มีนาคม 2555: 1)

จากการศึกษาพบว่าในการรายงานข่าวและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้นๆ มีการตัดและเน้นข้อความในลักษณะที่มุ่งนำเสนอเรื่องเพศและความรุนแรง จนบางครั้งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้ หากไม่ได้อ่านข่าวหรือข้อเขียนนั้นโดยตลอด เช่น ในตัวอย่างปรากฏการเน้นคำว่า “คูหาเกษย์” เด่นขึ้นมา ทำให้เป็นจุดสนใจของผู้อ่าน และการใช้ถ้อยคำดังกล่าวแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่ไม่ยั่งยืนของชายรักชาย เนื่องจากคำว่า “คูหา” แสดงความสัมพันธ์ที่ฉาบฉวย ไม่จริงจัง ผูกติดอยู่กับเรื่องเพศสัมพันธ์ชั่วคราวชั่วคราว เมื่อปรากฏร่วมกับคำว่า “เกษย์” บ่อยครั้งเข้า ผู้อ่านก็จะตีความได้ว่า “เกษย์” มักจะไม่จริงจังกับความรัก ไม่มีรักแท้ แต่ในความเป็นจริงแล้วอาจไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้ “คูหา” ที่ข่าวเรียก อันที่จริงแล้วอาจเป็น “คูรัก” ที่รักกันมานานก็ได้

ตัวอย่าง

<p>ลือกกะเทยเสบ ลาวงนร. ดูหมอ-ฉกมือถือ</p>	<p>แกลังหักดวงตก หลงเชื่อ3รายรอด ตำรวจเมืองปากน้ำตามตะครูปตัว สาวประเภทสองสุดเสบ ตระเวนหลอก ตบทรัพย์โทรศัพท์มือถือนักเรียนหญิง ตามห้างสรรพสินค้า ♦ อ่านต่อหน้า 11</p>
---	---

(เดลินิวส์, 19 กุมภาพันธ์ 2555: 1, 11)

จากตัวอย่าง หากผู้อ่านอ่านเพียงข้อความส่วนที่ถูกตัดและนำมาเน้น อาจเกิดความเข้าใจไปผิดไปในทางลบ คือเข้าใจว่ากะเทยเป็นผู้กระทำการทุกอย่าง ซึ่งความเป็นจริงแล้วอาจจะจริงหรือไม่ก็ได้ แต่รูปแบบการนำเสนอข่าวได้ตัดสินไปแล้วว่าเป็นฝีมือของกะเทยที่เป็นผู้กระทำ และเมื่อนักหนังสือพิมพ์มีการเลือกนำเสนอในรูปแบบนี้บ่อยครั้ง ก็ทำให้คนในสังคมตีตราความจำเกี่ยวกับกะเทยไปในทางที่ไม่ดี จากตัวอย่างจะเห็นว่าคำว่า “ลวงนร.” ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และเป็นสิ่งไม่ดีถูกทำให้เด่นขึ้นมา เมื่อผู้อ่านเห็นก็จะสะดุดตา พออ่านแล้วยิ่งทราบว่าเป็นผู้ก่อเหตุก็ยิ่งทำให้เชื่อมโยงการกระทำที่ไม่ดีกับความผิดเพี้ยนของ “กะเทย”

4.2.2 การใช้สีเพื่อสื่อความหมาย

ชวรัตน์ เชิดชัย (2541: 720) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสีไว้ว่า “สี มีบทบาทสำคัญต่อการที่จำทำให้สิ่งพิมพ์หรือภาพมีความสวยงามน่าสนใจ เพราะสีมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อจิตใจและอารมณ์ สามารถทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกได้ต่าง ๆ นานา หากเลือกใช้สีผิดพลาดไม่เหมาะสม นอกจากภาพจะไม่สื่อความหมายตามที่ต้องการแล้ว ผู้อ่านยังไม่สนใจภาพในเรื่องแรกอีกด้วย”

ตัวอย่าง

(มติชน, 29 กุมภาพันธ์ 2555: 24)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่า มีการใช้สีม่วง ที่ตัวคนที่เป็นผู้ชาย เนื่องจากสีม่วงเป็นสีที่บอกถึงความไม่แน่นอน เป็นสีที่ให้ความรู้สึกเศร้าและร่าเริงได้ในสีเดียวกัน สีม่วงมีการใช้แทนชายรักร่วมเพศมาตั้งแต่สมัยฮิตเลอร์ พวกนาซีใช้สีม่วงในการติดเป็นสัญลักษณ์ของชายรักร่วมเพศในค่ายกักกัน สีม่วงมานิยมจริงๆ ในช่วงยุค 80 ทั้งในหมู่เกย์และคนทั่วไป ซึ่งใครได้เห็นสีม่วงก็รู้เลยว่าเป็นสีของชาว

โฮโมเซ็กซ์ชวลแน่นอน นอกจากนี้ยังเป็นสีแทนสัญลักษณ์ของความลึกกลับ และเป็นสัญลักษณ์ของบาป อัคราอีกด้วย (เจริญวิทย์ ฐิติวรารักษ์, 2544: 86) สีม่วงจึงเป็นเหมือนสีประจำตัวของกลุ่มเกย์ในที่สุด และเมื่อก้าวถึงกลุ่มนี้ก็มักจะใช้สีม่วงในการนำเสนอ นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้สีรุ้ง เพื่อสื่อถึงความหวัง ความรู้สึกสดชื่น คึกคัก และการอยู่ร่วมกันของชายรักชาย (เจริญวิทย์ ฐิติวรารักษ์, 2544: 89)

4.2.3 การใช้ความหมายของภาพ

การใช้ความหมายของภาพ เป็นกลวิธีที่ส่งเสริมให้กลวิธีทางวจนภาษามีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้น ชวรัตน์ เชิดชัย (2541: 664) ได้กล่าวความหมายของการสื่อสารด้วยภาพไว้ว่า “เป็นการสื่อสารในรูปของกราฟฟิก (graphic) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งเนื้อหาทั้งการเขียน การวาด หรือวิธีการใช้ภาพ เพื่ออธิบายเนื้อหาอันไปยังผู้รับจำนวนมาก ปกติ อาจจะผ่านทางสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ โปสเตอร์ แผ่นประกาศ ป้ายโฆษณา เป็นต้น” ภาพมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ในทุกยุคทุกสมัยทุกชาติทุกชาติ ดังคำพังเพยไทยที่ว่า “สิบปากว่า ไม่เท่าตาเห็น” หรือสุภาษิตจีนที่ว่า “ภาพภาพเดียวมีค่ามากกว่าคำพูดพันคำ” จากคำกล่าวเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ภาพสามารถใช้เป็นหลักฐานเพื่อสนับสนุนความเชื่อถือในเรื่องที่พูดได้ดียิ่ง

ตัวอย่าง

(มติชน, 1 พฤษภาคม 2555: 25)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้รูปภาพผู้ชายจับมือกัน สื่อความหมายของชายรักชายที่มากกว่าคำว่าเพศสัมพันธ์ที่บางคนนึกถึงเมื่อก้าวถึงชายรักชาย เนื่องจากประเภทการนำเสนอของ

ตัวบทนี้เป็นบทความ จึงสามารถนำเสนอความเป็นชายรักชายในรูปแบบที่นอกเหนือจากการกระทำผิดแล้วเป็นข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์ ทำให้เราได้มองเห็นชายรักชายในแง่มุมที่ต่างออกไป ไม่ติดอยู่กับแง่มุมเดิมที่สังคมหยิบยื่นให้ โดยเฉพาะในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์

ตัวอย่าง

(มติชน, 6 ตุลาคม 2555: 19)

จากตัวอย่าง นอกจากผู้เขียนจะนำเสนอภาพที่ผู้ชายจับมือกันแล้ว ในภาพยังปรากฏรูปคล้ายๆกับบาทหลวงที่กำลังถือหนังสือเพื่อทำพิธีแต่งงานให้กับชายรักชายคู่นี้ นับว่าเป็นการนำเสนอ มุมมองชายรักชายในอีกแง่มุมที่แตกต่างจากที่ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มักจะนำเสนอ ทำให้เห็นว่า สังคมก็ได้เปิดความคิดและให้สิทธิเกี่ยวกับชายรักชายมากขึ้น

ตัวอย่าง

(มติชน, 23 พฤษภาคม 2555: 24)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามิรุผู้ชายและพื้นหลังที่เป็นรูปฝูงชนที่กำลังยกมืออยู่ แสดงให้เห็นว่าเพศที่สามในปัจจุบันก็มีจำนวนไม่น้อย และต้องการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมกันในสังคม ซึ่งพื้นที่ที่ปรากฏภาพนี้อยู่ในส่วนของบทความในหนังสือพิมพ์ จึงกล่าวได้ว่าพื้นที่ดังกล่าวเอื้อให้สามารถนำเสนอเรื่องราวของเพศที่สามในอีกมุมมองหนึ่งที่แตกต่างไปจากที่พบในข่าวหน้าหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเพศที่สาม

ตัวอย่าง

(ข่าวสด, 4 กุมภาพันธ์ 2555: 7)

จากตัวอย่าง จะสังเกตเห็นว่าในภาพจะมีรูปผู้ชายท่าทางออกสาวในชุดเจ้าบ่าวที่มีอาการเร็งรำจากการได้รับอิสรภาพ และกลุ่มผู้หญิงในชุดเจ้าสาวที่ดูท่าทางมีความสุข แสดงให้เห็นว่าการแต่งงานตามประเพณีหรือตามกฎหมายในสังคมที่ผู้ชายต้องแต่งงานกับผู้หญิงอาจไม่ใช่สิ่งที่น่ายินดีสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีความรักต่อกันนัก แต่กลับสร้างความทุกข์และปัญหาในอนาคตเมื่อตัดสินใจแยกกันตามกฎหมายดังกล่าว ดังนั้นการให้อิสรภาพทางความรัก มีสิทธิ์จะเลือกว่ารักใคร แม้ว่าจะเป็นเพศเดียวกับตน ย่อมเป็นการตัดสินใจและการลงเอยที่มีความสุขมากกว่าการลงเอยโดยอาศัยการตัดสินใจของคนส่วนใหญ่ในสังคม ภาพลักษณะนี้จึงเป็นการนำเสนอในมุมมองที่ไม่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากคนส่วนใหญ่ในสังคมอาจจะไม่เห็นด้วย และคัดค้านว่าไม่ถูกต้องเหมาะสม พื้นที่ด้านในของหนังสือพิมพ์จึงเป็นพื้นที่ที่มีไว้สำหรับนำเสนอเรื่องราวในอีกมุมมองที่เป็นกระบอกเสียงเล็กๆให้กับคนกลุ่มนี้ โดยมีความหวังว่าในอนาคตหากกระบอกเสียงเล็กๆนี้ได้รับการนำเสนอที่มากขึ้น ก็อาจกลายเป็นกระบอกเสียงใหญ่ที่สามารถประกาศก้องให้คนส่วนใหญ่ได้รับรู้และปรับความคิดได้

ชวรัตน์ เจริญชัย (2541: 664) ได้กล่าวไว้ว่า “การสื่อสารด้วยภาพ หมายถึง การสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้รหัสภาพ (iconic) หรือสัญลักษณ์เป็นตัวนำสาร ซึ่งบางครั้งภาพนั้นก็จำเป็นต้องใช้ภาษาเขียนควบคู่ไปด้วย เพื่อช่วยสร้างภาพให้สามารถให้ความหมายได้ดียิ่งขึ้น ส่วนการผสมผสานระหว่างภาพกับสัญลักษณ์จะสามารถสื่อข่าวสารได้มากขึ้นเพียงใดนั้น ก็อยู่ที่ผู้รับหรือผู้ดูจะเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้นั้นเพียงใดด้วย” ภาพภาพหนึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสื่อสารความหมาย เพราะภาพสามารถเล่าเรื่องราว ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น สร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่น่าเสนอมากขึ้น ดังที่ ภาคภูมิ วรรณภา (2554: 145) ได้กล่าวว่า “ภาพๆเดียว สื่อความหมายได้ดีกว่าคำพูดพันคำ (a picture says more than thousand word)”

4.2.4 การทำหน้าบุคคลในภาพให้พรำมัว

การทำหน้าบุคคลในภาพให้พรำมัว ทำให้บุคคลในภาพดูเหมือนกับบุคคลที่กระทำความผิด จึงเปิดเผยใบหน้าที่แท้จริงไม่ได้ ทั้งที่จริงๆแล้วบุคคลในภาพอาจจะไม่ได้กระทำความผิดอะไรเลยก็ได้

ตัวอย่าง

(มติชน, 13 กรกฎาคม 2555: 20)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า มีการทำหน้าบุคคลในภาพให้พรำมัว ทำให้ดูเหมือนว่าบุคคลในภาพนั้นเป็นผู้กระทำความผิด หรือไม่ต้องการเปิดเผยตัวตน จากภาพนี้เป็นการเบลอหน้าบุคคลที่มีลักษณะเป็นกะเทย คือ แต่งตัวเป็นผู้หญิง แต่ความจริงแล้วเป็นผู้ชาย ทำให้บุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวเหมือนเป็น

ผู้กระทำผิด ประพฤติตัวไม่เหมาะสม เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่เยาวชน หรือเป็นอะไรที่ไม่สามารถเปิดเผยตัวตนได้ แม้ในความเป็นจริงบุคคลผู้นั้นอาจไม่ได้กระทำความผิดอะไรเลยก็ได้

จากการศึกษากลวิธีทางอวัจนภาษาที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้กลวิธีทางอวัจนภาษาต่างๆ ได้แก่ การตัดและเน้นข้อความ การใช้สี การใช้ความหมายของภาพ และการทำหน้าบุคคลในภาพให้พรั่มัว

จะเห็นได้ว่าภาพหรือความคิดที่ได้จากกลวิธีทางภาษามีหลากหลาย อีกทั้งยังมีทั้งภาพด้านบวก ด้านลบ และเป็นกลาง ต่างกันออกไป ทั้งนี้รูปแบบการนำเสนอก็มีส่วนสำคัญในการนำเสนอ มุมมองเกี่ยวกับชายรักชาย ตัวอย่างเช่น ในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มักจะนำเสนอข่าวเกี่ยวกับชายรักชายในด้านลบ ในขณะที่หน้าอื่นๆมีทั้งมุมมองด้านบวกและด้านลบเกี่ยวกับชายรักชายคละเคล้ากันไป แต่ในส่วนของบทความเกี่ยวกับชายรักชายมักจะนำเสนอมุมมองเกี่ยวกับชายรักชายในด้านอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นด้านบวก หรือสร้างมุมมองใหม่ๆให้กับชายรักชาย

จากกลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่เด่นที่สุดในงานวิจัยนี้ ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ รองลงมาได้แก่ การเล่าเรื่อง เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาตัวบททั้งในข่าวและบทความ จึงสามารถแบ่งออกได้อีก 2 กลุ่มได้แก่ กลวิธีในข่าวที่เด่นที่สุด ได้แก่ การเล่าเรื่อง ส่วนกลวิธีที่เด่นที่สุดในบทความ ได้แก่ การกล่าวเกินจริง อย่างไรก็ตาม กลวิธีที่เด่นทั้งในข่าวและในบทความ ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ

สรุป

จากการศึกษากลวิธีทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้กลวิธีทางภาษาต่างๆซึ่งแบ่งออกได้เป็น กลวิธีทางอวัจนภาษา ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้มูลบท การใช้ทัศนภาวะ การใช้อุปลักษณ์ การใช้ประโยชน์กรรม การกล่าวอ้าง การใช้คำถามวาทศิลป์ การกล่าวเกินจริง การใช้สบท และการเล่าเรื่อง เป็นต้น และกลวิธีทางอวัจนภาษา ได้แก่ การตัดและเน้นข้อความ การใช้สี การใช้ความหมายของภาพ การทำหน้าบุคคลในภาพให้พรั่มัว เป็นต้น กลวิธีทางอวัจนภาษาที่เด่นในงานวิจัยนี้ ได้แก่ กลวิธีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ และการเล่าเรื่อง เนื่องจากปรากฏเป็นจำนวนมากและมีผลต่อการโน้มน้าวใจผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามและเชื่อตามที่ผู้เขียนนำเสนอไปด้วย เนื่องจากการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำสามารถสะท้อนทัศนคติของผู้เขียนในฐานะตัวแทนของสังคมได้เป็นอย่างดี ส่วนการเล่าเรื่อง ก็เสมือนกับผู้อ่านได้อ่านนิยาย ได้

เข้าไปมีส่วนร่วมเหตุการณ์นั้นๆด้วย ฉะนั้นจึงเข้าถึงจิตใจผู้อ่านได้อย่างง่ายดาย อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แต่ละกลวิธีล้วนมุ่งนำเสนอภาพของ “ชายรักชาย” ที่ต่างก็เสริมให้ภาพที่นำเสนอเด่นชัดขึ้น “ภาพ” ของ “ชายรักชาย” ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผ่านกลวิธีทางภาษาเหล่านี้ ล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจอุดมการณ์ที่อยู่เบื้องหลังต่อไป ดังที่ กาญจนา เจริญเกียรติ บวร (2543: 1) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “ข่าว ไม่ใช่การนำเสนอความเป็นจริงทั้งหมด แต่เป็นการเสนอภาพแทน (representation) ของความจริงบางด้าน และเครื่องมือสำคัญอันหนึ่งในการสร้างภาพแทนก็คือ ภาษา” สอดคล้องกับที่ แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995: 103-104) ตั้งข้อสังเกตว่า ตัวบทที่สื่อมวลชนนำเสนอไม่ได้เป็นเพียงแค่ “กระจกสะท้อนความจริง” แต่ยังเป็นการสร้างภาพแห่งความจริงให้ปรากฏขึ้นในแบบต่างๆ ตามตำแหน่งทางสังคม ความสนใจ และวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตสื่อต่างๆ ในบทต่อไปผู้วิจัยจึงจะนำเสนอว่าภาพแทนของชายรักชายจากกลวิธีทางภาษาดังกล่าวทั้งหลายนี้ สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายอย่างไร

บทที่ 5

อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย

เมื่อผู้วิจัยได้นำเสนอกลวิธีภาษาต่างๆทั้งวจนภาษาและอวจนภาษาแล้ว ในบทนี้ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่แฝงอยู่ในกลวิธีทางภาษาเหล่านั้น โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ภาพแทนของชายรักชายที่นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 2) อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในวาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเพื่อแสดงให้เห็นว่า ภาษาที่ใช้ในตัวบทที่นำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายสามารถช่วยสะท้อนความคิดต่างๆของคนในสังคมเกี่ยวกับชายรักชาย อีกทั้งยังมีอำนาจในการครอบงำและชี้้นำให้สังคมเห็นว่าชายรักชายว่ามีลักษณะหรือพฤติกรรมไปในทิศทางที่สื่อมวลชนนำเสนอด้วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การเลือกนำเสนอประเด็นเนื้อหาและการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย ทำให้เกิดภาพแทนของ “ชายรักชาย” ในลักษณะต่างๆ เนื่องจากภาพแทนมีลักษณะที่เป็นรูปธรรมที่ผู้รับสารสามารถสัมผัสได้ก่อนการวิเคราะห์อุดมการณ์ต่างๆที่เป็นนามธรรมและเป็นเรื่องที่ใหญ่กว่าซึ่งซ่อนอยู่ภายใต้สิ่งที่เป็นรูปธรรมเหล่านั้น

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมองว่า “ภาพแทน” เป็นสิ่งที่เกิดจากการประกอบสร้างโดยผู้ผลิตวาทกรรมซึ่งสามารถคัดสรรเลือกนำเสนอแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งให้โดดเด่นขึ้นกว่าอีกแง่มุมหนึ่งหรือให้คุณค่าต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเป็นพิเศษ เมื่อได้รับการผลิตซ้ำจึงเกิดเป็นภาพในใจที่ติดอยู่ในความคิดของคน ในขณะที่ “อุดมการณ์” ที่เป็นระบบความคิด ความเชื่อ หรือคุณค่าซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่สมาชิกของสังคมได้รับในฐานะสมาชิกของสังคมและเน้นว่าเอื้อประโยชน์ให้กับคนกลุ่มนั้นๆ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองส่วนมีส่วนที่เหมือนกันคือ มีการเลือกนำเสนอบางสิ่งและปิดบังบางสิ่งไว้ และส่วนที่สัมพันธ์กันคือ “อุดมการณ์” มีอำนาจครอบงำความคิดให้เกิดการเลือกนำเสนอ “ภาพแทน” อีกทีหนึ่ง ส่วน “ชุดความคิด” ย่อยๆ เมื่อเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบก็ประกอบสร้างอุดมการณ์ให้แก่สิ่งเหล่านั้น จึงกล่าวได้ว่าภาพแทนเหล่านี้ก็สะท้อนชุดความคิดของคนให้ในสังคม และชุดความคิดเหล่านี้เองก็ได้รับอิทธิพลมาจากอุดมการณ์ที่ครอบงำสังคมอยู่อีกทีหนึ่ง หรืออาจกล่าวได้ว่า “ชุดความคิด” คือ “What” “ภาพแทน” คือ “How” และ “อุดมการณ์” คือ “Why” ดังนั้น ลำดับแรก ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ให้เห็นภาพแทนของชายรักชายที่ถ่ายทอดผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ดังจะกล่าวต่อไปนี้

5.1 การเสนอภาพแทนของ “ชายรักชาย” ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ฮอลล์ (Hall, 1997: 15 อ้างถึงใน สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2551: 4) ได้ให้คำนิยามของ “representation” หรือ “ภาพแทน” ไว้ว่า “เป็นการผลิตสร้างความหมายโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ เป็นการพยายามที่จะเชื่อมโยงแนวคิด (concepts) กับระบบสัญลักษณ์เข้าด้วยกัน หรือเป็นการนำเสนอแนวคิดผ่านสัญลักษณ์นั่นเอง” จึงสรุปได้ว่า ภาพแทนคือการนำเสนอความคิดหรือการให้ความหมายแก่บางสิ่งบางอย่างโดยผ่านเครื่องมือสำคัญคือ “ภาษา” เนื่องจากภาษามีความสัมพันธ์กับความคิดของมนุษย์ โดยภาพแทนอาจไม่ได้สะท้อนความจริงทุกประการเพราะเป็นเพียงแค่การคัดสรรของผู้ส่งสาร ในการเลือกนำเสนอแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งซึ่งผู้ส่งสารเองอาจไม่รู้ตัวก็ได้

จากการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ในบทที่ผ่านมา และการเลือกประเด็นเพื่อนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องของชายรักชายในหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์ดังแสดงให้เห็นในตารางประเด็นตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2555 ดังที่แสดงให้เห็นแล้วในบทที่ 3 ล้วนแล้วแต่ทำให้เกิดภาพแทนของ “ชายรักชาย” ในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป

กาญจนา เจริญเกียรติบวร (2543: 15) ได้กล่าวไว้ว่า “ภาษามีได้เป็นเพียงเครื่องมือสร้างภาพแทนเท่านั้น แต่ยังเป็นช่องทางสื่อสารทัศนคติและความคิดเห็นที่ผู้เล่ามีต่อสิ่งที่เขาพูดถึง ทำให้ได้ภาพแทนของวัตถุหรือเหตุการณ์ที่มีรูปลักษณ์เฉพาะ เปรียบเสมือนศิลปินที่เลือกถ่ายทอดภาพเพียงด้านใดด้านหนึ่งจากจุดที่ตนมองเห็น เช่นเดียวกัน สื่อมวลชนที่กำลังรายงานเหตุการณ์หนึ่งๆ ก็อาจนำเสนอภาพแทนของเหตุการณ์เพียงด้านใดด้านหนึ่ง หรือเน้นให้เห็นด้านใดด้านหนึ่ง” จากการนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์พยายามประกอบสร้างภาพแทนให้แก่ชายรักชาย แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1) **ชายรักชายเป็นพวกวิปริตผิดเพศ** ภาพแทนนี้สะท้อนให้เห็นทัศนคติด้านลบที่มีต่อชายรักชาย ได้แก่ การเสนอเนื้อหาที่มีคำ วลี ประโยคที่มีการแสดงทัศนคติในทางที่ไม่ดีต่อกลุ่มชายรักชาย เช่น เป็นปัญหาสังคม เป็นตัวอย่างที่ไม่ดี รวมถึงเนื้อหาที่แสดงถึงภาพลักษณ์ด้านลบ เช่น ข่าวจี้ปล้นนักท่องเที่ยวต่างชาติ ข่าวชายรักชายถูกคู่อาฆาตกรรม ข่าวการฆ่าตัวตายของชายรักชาย เนื่องจากผิดหวังในความรัก ประเด็นที่นำเสนอ ได้แก่ ความวิตถาร ส่ำสอน และหมกมุ่นแต่เรื่องกามารมณ์ การประกอบอาชีพหรือมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย ชอบล่อลวงและชักจูงให้เด็กมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ เป็นผู้แพร่เชื้อเอชไอวี/เอดส์ หรือกามโรค เป็นผู้ป่วยทางจิต เก็บกด มีอารมณ์รุนแรง แปรปรวน ซี้ทิ้ง ฉุนเฉียว ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มีชีวิตที่เหงาและโดดเดี่ยว เพราะไม่สามารถมีชีวิตคู่ที่ยั่งยืนเหมือนชายหญิงรักต่างเพศได้ เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อเยาวชน ไม่เอาใจใส่เรื่องงาน ไม่รับผิดชอบ ผลงานไม่มีคุณภาพ ตัวอย่างการนำเสนอประเด็นเนื้อหาในด้านลบ เช่น

- ตัวอย่าง แยกตู้เก็บขยะอ่างล้างทรัพย์
(ข่าวสด, 1 มีนาคม 2555: 15)
- ตัวอย่าง กะเทยแสบลวงเด็ก บังคับด.ญ.14ค้ากาม พ่อบุกช่วยคาห้องเช่า
(ไทยรัฐ, 6 มีนาคม 2555: 1, 19)
- ตัวอย่าง ให้ประกัน ‘ฮาเวิร์ด’ ได้ฉี่ม่วง โทษกะเทยหลอก
(ข่าวสด, 21 เมษายน 2555: 1, 15)
- ตัวอย่าง จับ2โจรเกย์บุกบ้านชิงทรัพย์เหยื่อ
(เดลินิวส์, 24 มิถุนายน 2555: 9)
- ตัวอย่าง ‘เบน’ รักไม้ป่าเดียวกันเมินสายตาคนมอง
(ข่าวสด, 2 พฤศจิกายน 2555: 17)

กล่าวคือ ชายรักชายเป็นเสมือนผู้ที่มีความผิดติดตัว และเป็น “ตัวประหลาด” ในสายตาของคนในสังคม คนในสังคมจึงตัดสินและนำไปเชื่อมโยงกับเรื่องการกระทำความผิดของชายรักชาย ไม่ว่าจะเป็นทั้งการกระทำผิดทางนิตินัยหรือพฤตินัย สะท้อนให้เห็นว่า คนกลุ่มนี้มักทำธุรกิจเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ มีการกระทำที่รุนแรง และสร้างปัญหา เป็นต้น ชายรักชายจึงตกเป็น “จำเลยของสังคม” ไปโดยปริยาย เพราะคนในสังคมตัดสินให้ต้องเป็นเช่นนั้น เพราะมักมีการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายไปมีส่วนสัมพันธ์กับเรื่องที่เกิดอยู่เสมอ เช่น คนเหล่านี้มักจะทำธุรกิจเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ มีการกระทำที่รุนแรง ขอบสร้างปัญหา เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ประเด็นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในแต่ละฉบับที่นำเสนอไปแล้วในบทที่ 3 จึงเป็นผลทำให้เห็นว่า ประเด็นที่นำเสนอเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อการนำเสนอภาพแทนของชายรักชายในฐานะที่เป็นคนวิปริตผิดเพศ ดังตารางต่อไปนี้

ประเภทหนังสือพิมพ์ ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ	ปริมาณตัวบท		ร้อยละ	
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ
ภาพแทนด้านลบ	243	97	30.27	12.07
ชีวิตคู่ของชายรักชาย	30	15	3.74	1.87
พฤติกรรมที่รุนแรงของชายรักชาย	32	10	3.99	1.25
ลักษณะภายนอกของชายรักชายที่ไม่ตรงกับเพศ สรีระ	28	12	3.48	1.48
ลักษณะนิสัยที่ไม่ดีของชายรักชาย	10	18	1.25	2.24
อารมณ์ความรู้สึกของชายรักชายที่รุนแรง	1	0	0.12	0
ความเสี่ยงเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวี หรือ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของชายรักชาย	9	1	1.12	0.12
ความผิดปกติทางเพศ	4	1	0.50	0.12
การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายของชายรักชาย	84	7	10.46	0.87
การรวมตัวกันกระทำการที่ผิดกฎหมาย	41	11	5.11	1.37
ผลกระทบต่อเยาวชนต่อ	1	0	0.12	0
การปฏิเสธข้อกล่าวหาความเป็นชายรักชาย	75	32	9.35	3.99
การตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับความเป็นชายรัก ชายของสื่อมวลชน	29	45	3.61	5.60

ตารางที่ 11 ตารางแสดงภาพแทนด้านลบจากประเด็นการนำเสนอตัวบทในด้านต่างๆของชายรักชาย

2) **ชายรักชายเป็นคนธรรมดาทั่วไป** ภาพแทนนี้สะท้อนให้เห็นทัศนคติด้านบวกที่มีต่อชายรักชาย ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาที่มีค่า วลี หรือประโยคที่มีการแสดงทัศนคติในทางที่ดีต่อกลุ่มชายรักชาย เช่น คำที่แสดงว่าเห็นอกเห็นใจ สนับสนุน เนื่องจากพวกเรารักร่วมเพศก็มีสิทธิเท่าเทียมกับผู้อื่น ขึ้นชม ไม่ปิดกั้นความสามารถของกลุ่มชายรักชาย มองว่าเป็นกลุ่มที่มีประโยชน์กับสังคม รวมถึงเนื้อหาที่แสดงถึงภาพลักษณ์ด้านบวก เช่น ข่าวกิจกรรมต่างๆของกลุ่มชายรักชาย ข่าวการแต่งงานของชายรักชาย ประเด็นที่นำเสนอ ได้แก่ ความไม่สำส่อนและตระหนักถึงภัยของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การช่วยเหลือและรับผิดชอบต่อสังคม มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถ ตลก มีอารมณ์ขัน พุดเก่ง คุยสนุก เป็นมิตรกับทุกคน มีอารมณ์ละเมียดละไม อ่อนโยน อ่อนไหว มีความสุขกับชีวิต พอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ ไม่คดโกง เอาเปรียบผู้อื่น ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน ประสบความสำเร็จ ตัวอย่างการนำเสนอประเด็นเนื้อหาในด้านบวก เช่น

ตัวอย่าง ออร์แลนโด ครูซ นักมวยผู้ภูมิใจในความเป็น'เกย์'

(เดลินิวส์, 10 ตุลาคม 2555: 21, 23)

ตัวอย่าง ส.ส.มะกันเข้าวิวาร์ตเกย์คนแรก

(ไทยรัฐ, 9 กรกฎาคม 2555: 2)

เนื่องจากสังคมเริ่มเปิดกว้างและยอมรับกลุ่มชายรักชายได้มากขึ้น สื่อจึงพยายามสร้างภาพแทนใหม่ๆโดยการนำเสนออีกแง่มุมหนึ่งเพื่อมาลบแง่มุมเดิมๆที่คนในสังคมเคยเห็นหรือเคยเชื่อกันมา แต่มักจะไปปรากฏในพื้นที่เพียงบางส่วนในหนังสือพิมพ์ อีกทั้งยังไม่ถูกเลือกนำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์อีก นอกจากนี้ยังปรากฏให้เห็นอยู่เป็นจำนวนน้อยมาก ด้วยสาเหตุนี้ภาพแทนดังกล่าวจึงเข้าถึงจิตใจและไปปรับเปลี่ยนภาพในใจของคนในสังคมได้ยาก

จากการวิเคราะห์ประเด็นการนำเสนอในแต่ละตัวบทที่ได้นำเสนอไปแล้วในบทที่ 3 จะเห็นว่าประเด็นต่างๆเหล่านั้นมีส่วนในการแสดงให้เห็นภาพแทนของชายรักชายในกรณีที่เป็นคนธรรมดาทั่วไปเช่นกัน ดังตารางแสดงภาพแทนด้านบวกต่อไปนี้

ประเภทหนังสือพิมพ์	ปริมาณตัวบท		ร้อยละ	
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ
ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ				
ภาพแทนด้านบวก	179	83	22.28	10.34
ชีวิตส่วนตัวของชายรักชาย	7	6	0.87	0.75
ลักษณะนิสัยที่ดีของชายรักชาย	7	10	0.87	1.25
การประกอบอาชีพที่สุจริตของชายรักชาย	3	6	0.37	0.75
บุคคลมีชื่อเสียงที่เป็นชายรักชาย	9	7	1.12	0.87
การรวมตัวกันตั้งเป็นสมาคมตัวแทนต่างๆของกลุ่มชายรักชาย	12	8	1.49	1.00
สังคมของชายรักชาย	8	7	1.00	0.87
ความสามารถของชายรักชาย	1	3	0.12	0.37
การยอมรับของคนในสังคม	58	29	7.22	3.61
สิทธิของชายรักชาย	96	30	11.96	3.74

ตารางที่ 12 ตารางแสดงภาพแทนด้านบวกจากประเด็นการนำเสนอตัวบทในด้านต่างๆของชายรักชาย

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตจากภาพแทนที่ปรากฏว่า ภาพแทนของชายรักชายที่เป็นพวกวิปริตผิดเพี้ยน มีลักษณะที่โดดเด่นกว่าภาพแทนของชายรักชายที่เป็นคนธรรมดาทั่วไป เนื่องจากปรากฏมากกว่าทั้งยังปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่งที่เป็นจุดสนใจของผู้รับสารอีกด้วย และภาพแทนที่โดดเด่นดังกล่าวนี้เองที่ไปกลบภาพแทนอื่นๆ จนอาจจะส่งผลให้คนในสังคมรู้สึกรังเกียจและกีดกันคนกลุ่มนี้ออกจากสังคม เนื่องจากความคิดเรื่องความไม่เข้ากันและเห็นว่าผิดแปลกไปจากธรรมชาติหรือสิ่งที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังตั้งข้อสังเกตว่า หนังสือพิมพ์นำเสนอภาพแทนของเกย์ กะเทย สาวประเภทสอง สตรีข้ามเพศ ฯลฯ เสมือนเป็นกลุ่มเดียวกันคือผู้ที่เกิดมาเป็นเพศชายแต่เบี่ยงเบนทางเพศหรือมีพฤติกรรมที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิด ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาประกอบกันไป ทั้งนี้ทั้งนั้น การจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันนี้ ก็มีได้หมายความว่าสังคมมองว่ากลุ่มคนเหล่านี้เหมือนกันทุกประการ สังเกตได้จาก กลุ่มที่มีความต้องการอยากเป็นหญิงมากกว่าหรือกลุ่มที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ มีการออกมาเรียกร้องสิทธิและจัดตั้งองค์กรต่างๆ ขึ้นมามากมาย เช่น การเรียกร้องสิทธิในการเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อจาก “นาย” เป็น “นางสาว” การเรียกร้องสิทธิที่จะให้สาวประเภทสองขึ้นประกวดบนเวทีนางงามหญิงแท้ เป็นต้น ในขณะที่กลุ่มเกย์หรือกลุ่มที่มีความใกล้เคียงความเป็นชายมากกว่ากลับมาการแสดงออกที่อยู่ในขอบเขตของความเป็นชายที่มีรสนิยมแตกต่างออกไปเท่านั้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเกย์บางคนก็ยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ในพื้นที่ของความเป็นชายได้อย่างปกติแต่อาจจะได้รับความไม่ยุติธรรมบางอย่างเท่านั้น เช่น ไม่สามารถจดทะเบียนสมรสได้เหมือนคู่สามี-ภรรยาชายและหญิงทั่วไป ทั้งนี้ อาจเนื่องจากกรอบความคิดในสังคมที่ยังพอยอมรับได้กับการที่มีพฤติกรรมตรงตามเพศสรีระหรือไม่ผิดแปลกไปจากเพศสรีระมากนัก แต่ปฏิเสธการที่เพศหนึ่งจะเปลี่ยนแปลงหรือมีพฤติกรรมข้ามไปอีกเพศหนึ่ง เหตุผลดังกล่าวอาจเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนทำให้กลุ่มชายที่ชอบเพศเดียวกัน (เกย์) กับกลุ่มที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ (กะเทย สาวประเภทสอง สตรีข้ามเพศ) ถูกตัดสินจากสังคมด้วยมุมมองหรือทัศนคติที่มีน้ำหนักแตกต่างกัน การดูถูกเหยียดหยาม กดขี่ข่มเหง ผู้มีพฤติกรรมข้ามเพศ อาจมีระดับที่รุนแรงมากกว่าจึงต้องออกมาเรียกร้องสิทธิกันมากกว่า

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษายังแสดงให้เห็นว่า การปรากฏของคำศัพท์มีความสัมพันธ์กับเรื่องราวของชายรักชาย กล่าวคือ “เรื่องที่ไม่ดี” มักจะมีคำศัพท์ปรากฏร่วมเป็นชุดออกมาทันที เช่น “ลวงเด็ก” “คำประเวณี” “โหด” “อำมหิต” “แสบ” เป็นต้น ในขณะที่ “เรื่องดี” ต้องใช้คำว่า “เปิดเผย” “กล้า” และต้องใช้คำบรรยายและคำอธิบายที่ยาวกว่า จึงทำให้กลายเป็นภาพแทนที่ถูก “ตีตรา” ว่าชายรักชายมักกระทำแต่เรื่องที่ไม่ดีจึงทำให้ภาพทางลบไปกลบภาพในทางบวก จนทำให้เรื่องดีๆ ถูกกลืนหายไปเพราะความถี่ของการปรากฏคำศัพท์

สรุปได้ว่า ภาพแทน “ชายรักชายเป็นคนธรรมดาทั่วไป” ซึ่งเป็นภาพแทนด้านบวก เป็นภาพแทนที่มีความโดดเด่นน้อยกว่า ภาพแทน “ชายรักชายเป็นคนวิปริตผิดเพศ” ซึ่งเป็นภาพแทนด้านลบ เนื่องจาก ภาพแทนด้านลบมักปรากฏในหน้าหนึ่งซึ่งมีผลต่อทัศนคติของผู้อ่านเป็นอย่างมาก จึงส่งผลให้ภาพแทน “ชายรักชายเป็นคนธรรมดาทั่วไป” ตกเป็นภาพรอง ทั้งในข่าวและบทความ และหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ทั้งนี้ อาจเนื่องด้วย การผลิตวาทกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นในสื่อประเภทเดียวกัน ผลของภาพแทนที่ออกมาจึงไปในทิศทางเดียวกัน

จากการวิเคราะห์ตัวบททั้งหมด ทำให้เห็นว่าภาพแทนที่หนังสือพิมพ์นำเสนอส่วนใหญ่จะติดอยู่กับภาพแทนที่คนส่วนใหญ่จำเกี่ยวกับชายรักชายว่าต้องทำแต่สิ่งไม่ดี กลายเป็น “ภาพตายตัว” (Stereotype) อย่างไรก็ตามตัวบทเหล่านี้ก็มีภาพด้านบวกของชายรักชายอยู่ด้วย และผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ภาพด้านบวกที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันนั้นสนับสนุนความเป็นชายรักชายจริงหรือไม่ หรือมีภาพด้านลบที่มาจากความคิดความเชื่อเกี่ยวกับชายรักชายที่ “ปลูกฝัง” อยู่ในวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์พยายามนำเสนอเกี่ยวกับชายรักชายมาโดยตลอดแฝงอยู่ด้วย และจากการวิเคราะห์ภาพแทนนี้แสดงให้เห็นว่า “ข้อเท็จจริง” ไม่ใช่หนทางเดียวที่จะเข้าถึง “ความจริง” และภาวะทั้งสองนี้ก็ไม่ใช้สิ่งเดียวกันรวมถึงยังไม่ใช้ภาพแทนที่ตรงไปตรงมาของกันและกันอีกด้วย ผู้รับสารจึงต้องใช้วิจารณญาณในการขังใจเพื่อแยกแยะให้ได้ว่า “สิ่งใดเป็นจริงและสิ่งใดเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นมา”

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

อุดมการณ์ (Ideology) หมายถึง หมายถึง ความคิดความเชื่ออย่างเป็นระบบที่คนในสังคมหนึ่งๆมีร่วมกัน เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมและการกระทำของคนในสังคมนั้นๆไปถึงพฤติกรรมในการใช้ภาษาของคนในสังคมนั้นๆ (van Dijk, 1995: 248, อ้างถึงใน กฤษดาวรรณ หงส์ลดาธรมภ์, 2543) การเลือกใช้กลวิธีภาษาในการนำเสนอตัวบทต่างๆในหนังสือพิมพ์จึงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความคิดความเชื่อของคนในสังคมนั้นๆ เนื่องจากนักหนังสือพิมพ์ผู้เขียนเรื่องราวต่างๆผ่านหนังสือพิมพ์ก็เป็นสมาชิกหนึ่งในสังคมนั้นๆเช่นกัน จึงไม่แปลกที่บางครั้งอาจจะได้ยินว่า “หนังสือพิมพ์เป็นกระบอกเสียงของประชาชน” และผู้อ่านหนังสือพิมพ์เองก็อาจคล้อยตามตามความคิดความเชื่อที่นักหนังสือพิมพ์ถ่ายทอดออกมาผ่านสื่อที่สามารถเข้าถึงมวลชนได้อย่างทั่วถึงและเป็นประจำ จึงทำให้เกิดการครอบงำทางความคิดขึ้นอย่างง่ายดาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2555 ได้แฝงชุดความคิดหรืออุดมการณ์เกี่ยวกับชายรักชายอยู่ด้วย ผู้วิจัยพบว่าอุดมการณ์ที่สื่อผ่านตัวบทหนังสือพิมพ์รายวัน

ภาษาไทยนั้น หากพิจารณาโดยอาศัยเกณฑ์พื้นที่และความถี่การปรากฏของอุดมการณ์โดยมีสมมติฐานว่าอุดมการณ์ที่ปรากฏในหน้าหนึ่งจะเป็นสิ่งที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารรับรู้ร่วมกันว่าสังคมส่วนใหญ่มองกลุ่มชายรักชายไปในทิศทางใดซึ่งสอดคล้องกับวาทกรรมกระแสหลัก คือ วาทกรรมที่กลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคมหนึ่งๆ ใช้ควบคุมหรือกดทับกลุ่มคนที่มีอำนาจน้อยกว่า และทำหน้าที่กำหนดสังคมโดยผ่านสื่อกระแสหลัก เช่น หนังสือพิมพ์ สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ อุดมการณ์ที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรมกระแสหลัก และอุดมการณ์ที่แสดงชุดความคิดต่างจากวาทกรรมกระแสหลัก ดังต่อไปนี้

5.2.1 อุดมการณ์ที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรมกระแสหลัก

เนื่องจาก “วาทกรรมกระแสหลัก” คือ วาทกรรมที่กลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคมหนึ่งๆ ใช้ควบคุมหรือกดทับกลุ่มคนที่มีอำนาจน้อยกว่าและทำหน้าที่กำหนดสังคมโดยผ่านสถาบันที่มีอำนาจ เช่น สื่อหนังสือพิมพ์ ดังนั้น “อุดมการณ์ที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรมกระแสหลัก” ในงานวิจัยนี้จึงหมายถึง อุดมการณ์เกี่ยวกับชายรักชายที่ถ่ายทอดผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยอยู่เป็นประจำ และปรากฏให้เห็นได้ในทุกซีออลบ์ของหนังสือพิมพ์ และมักจะปรากฏเป็นข่าวที่มีความสำคัญ เช่น ปรากฏในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วย 3 อุดมการณ์ ได้แก่

1) ชายรักชายยังไม่ได้รับการยอมรับในสังคม

เนื่องด้วยความคิดความเชื่อที่ว่า เพศชายและหญิงเป็นเพศที่สังคมยึดถือว่าเป็นสิ่งที่ติดตัวมนุษย์ทุกคนมาตั้งแต่กำเนิด เมื่ออยู่ในสังคมก็ถูกกล่อมเกลียดด้วยบรรทัดฐานของเพศสรีระหรือเพศที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดนั้นว่าชายและหญิงเป็นเพศคู่ตรงข้ามกันและควรมีรสนิยมชอบผู้ที่เพศสรีระตรงข้ามกับตนเองถึงจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ ดังนั้นจึงทำให้เพศสภาพอื่นๆ ที่มีรสนิยมแตกต่างออกไปจากบรรทัดฐานทางสังคมจึงถูกกีดกันและไม่ได้รับการยอมรับให้เท่าเทียมกับชายและหญิงที่เป็นรักต่างเพศ กลวิธีทางภาษาก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญในการถ่ายทอดความคิดดังกล่าวของคนในสังคมผ่านการเลือกใช้ภาษา ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำต่างๆ เพราะคำหรือกลุ่มคำเหล่านั้นเป็นตัวสะท้อนความคิดได้อย่างชัดเจน โดยไม่ต้องตีความให้ยุ่งยาก ซับซ้อน ดังต่อไปนี้

การเลือกใช้คำศัพท์เป็นกลวิธีหนึ่งที่สะท้อนชุดความคิดได้อย่างชัดเจน เนื่องจากการที่ผู้ใช้ภาษาเลือกใช้หรือไม่ใช้คำศัพท์อะไรย่อมสะท้อนความคิดของผู้ใช้ภาษาว่าบุคคลผู้นั้นคิดอะไรอยู่สำหรับชุดความคิดที่ว่า “ชายรักชายยังไม่ได้รับการยอมรับในสังคม” ประกอบด้วยกลวิธีการเลือกใช้คำและกลุ่มคำ ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกตัวบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชาย เช่น การใช้คำว่า “เพศที่สาม” สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดว่ามี การแบ่งแยกอย่างชัดเจน เนื่องจาก

ใช้ว่า “เพศที่สาม” แสดงว่าต้องมี “เพศที่หนึ่ง” และ “เพศที่สอง” จึงแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยยังมีความไม่เท่าเทียมในเรื่องของเพศภาวะในสังคม นอกจากนี้ยังมีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกชายรักชายอื่นๆที่สะท้อนความคิดว่า “ชายรักชายยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม” ได้แก่คำว่า “*สาวประเภทสอง*” จะเห็นได้ว่าผู้เขียนพยายามเอาความคิดเรื่องลำดับความสำคัญของตัวเลขมาเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินความสำคัญของเพศต่างๆ เนื่องจากการใช้คำเรียกดังกล่าว มีนัยยะแฝงของการยกให้เพศหญิงเป็นสาวประเภทที่หนึ่ง ในขณะที่เดียวกันเพศชายและเพศหญิงเองก็มีความเหลื่อมล้ำอยู่แล้ว กล่าวคือ เพศชายมีอำนาจเหนือกว่าเพศหญิง กรณีการใช้คำเรียก “สาวประเภทสอง” ยิ่งทำให้คนกลุ่มนี้ดูถูกกดลงต่ำลงไปกว่าเดิมอีก

นอกจากการเรียกตัวบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชายโดยการใช้คำต่างๆยังมี **การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกกลุ่มตัวแทนของชายรักชาย** เช่น “*กลุ่มเรียกร้องสิทธิเพศที่ 3*” “*กลุ่มเรียกร้องสิทธิเพื่อกลุ่มคนรักร่วมเพศ*” เป็นต้น ตอกย้ำให้เห็นว่ายังมีความไม่เท่าเทียมกันทางเพศในสังคมอยู่จริง กลุ่มชายรักชายจึงต้องรวมตัวกันเพื่อสร้างกลุ่มออกมาเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมที่กลุ่มชายรักชายควรจะได้รับจากสังคม

การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกว่าการเป็นชายรักชายต้องเป็นความลับ เช่น การใช้คำว่า “*กลัว*” มักปรากฏร่วมกับคำแสดงพฤติกรรม เช่น “*เปิดเผย*” “*แสดงตัว*” “*เปิดตัว*” เป็นต้น

ตัวอย่าง *นักร้องเสียงทรงพลัง 'เบน'ชลาทิศ ตันติวุฒิ เหมือนเป็นตัวแทนเพศที่สามที่*กลัว* ออกมายอมรับและเปิดตัว*

(ข่าวสด, 2 พฤศจิกายน 2555: 17)

นอกจากนี้ยังมีการใช้คำหรือกลุ่มคำให้เห็นว่าการเป็นชายรักชายต้องปิดบังไม่ให้ผู้อื่นรู้สังเกตจากการใช้คำว่า “*เกรงใจเพื่อน*” “*ยอมรับ*” “*แฉ*” “*กลบ*” “*เปิดตัว*” “*แอบ*” เป็นต้น เช่น

ตัวอย่าง *อาจมีสตรีถึง 16 ล้านคน ที่แต่งงานกับชายที่มีรสนิยมทางเพศเป็นชายรักชายโดยไม่รู้จัก่อนวิวาท์ โดยฝ่ายชาย*ปกปิดไว้**

(ข่าวสด, 4 กุมภาพันธ์ 2555: 7)

การใช้คำบรรยายความรู้สึกของชายรักชายที่มีต่อกระแสสังคม ได้แก่ การใช้ถ้อยคำว่า “*น้อยเนื้อต่ำใจ*” “*สังคมบังคับ*” “*จำใจแต่งงาน เพื่อไม่ให้มีปัญหากับพ่อแม่*” เป็นต้น ให้ความรู้สึกว่า

สังคมบังคับให้ชายรักชายต้องประพฤติตนตามที่สังคมคิดว่าถูกต้องและคาดหวังจะให้ เป็น และ การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย เช่น การใช้ถ้อยคำว่า “อคติทางความคิด” “ยังไม่เป็นที่ยอมรับ” “อคติจากคนส่วนใหญ่” “มาจากจิตใต้สำนึก” “ฝังจิตฝังใจเกลียดชัง” เป็นต้น

ตัวอย่าง กลุ่มชายที่มีรสนิยมทางเพศเป็นชายรักชายรู้สึกว่าการ ครอบครัวยุคใหม่และสังคมบังคับให้ต้องสมรสกับผู้หญิงตามประเพณี

(ข่าวสด, 4 กุมภาพันธ์ 2555: 7)

ตัวอย่าง ...อคติที่ว่านี้ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่ว่ามีเจตนาหรือไม่เท่านั้น แต่ยังคลุมไปถึงเรื่องที่ว่าอาจจะมาจากจิตใต้สำนึก และการทำร้ายที่เกิดขึ้นไม่ใช่แค่ร่างกายหากรวมไปถึงการทำร้ายจิตใจ อันสืบเนื่องมาจากการถูกล้อเลียน การถูกเยาะเย้ยถากถางและการใช้เรื่องของเพศสภาวะ โดยเฉพาะการฝังจิตฝังใจเกลียดชังพวกเราร่วมเพศอย่างเกย์และเลสเบี้ยน

(แนวหน้า, 27 พฤษภาคม 2555: 15)

การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่ค่อนข้างไปในทางผู้หญิง เช่น “ตุ้งติ้ง” “ตัวแสบ” “จริตเกินจริง” “นิสัยคล้ายผู้หญิง” เป็นต้น และการเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิง ได้แก่ การใช้คำศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มการบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิง เช่น การแต่งกาย รูปร่าง หน้าตา ทรงผม เป็นต้น

ตัวอย่าง ด.ช.เอ (นามสมมุติ) ถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียนพฤติกรรมตุ้งติ้งคล้ายกะเทยและถูกกดดันจากครูในโรงเรียนอย่างหนักที่ถูกทำโทษหน้าชั้นเรียนไม่ให้สวมเสื้อชั้นในนั้น

(เดลินิวส์, 9 กรกฎาคม 2555: 14)

ตัวอย่าง ศาลมาเลเซียปฏิเสธความพยายามของกลุ่มกะเทยแปลงเพศที่ทำทนายกฎหมายห้ามชายชาวมุสลิมสวมเสื้อผ้าผู้หญิง

(เดลินิวส์ 12 ตุลาคม 2555: 11)

ตลอดจนการเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย เช่น “รังแก” “ข่มขู่คุกคาม” “กลั่นแกล้ง” “ล้อเลียน” “ประจาน” “ดูหมิ่น” “เหยียดหยาม” “แบ่งแยก” “กีดกัน” “เลือกปฏิบัติ” “กล่าวเหยียดเพศ” “ตำหนิ” เป็นต้น

ตัวอย่าง การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือ**ข่มขู่คุกคาม** **กลั่นแกล้งรังแกพวกเร้าร่วมเพศ** โดยเฉพาะวัยรุ่นเกย์ที่ถูกเพื่อนๆ **กลั่นแกล้งล้อเลียนและประจาน**ผ่านเน็ต จนเกิดแรงกดดันและเกิดความสับสนถึงขั้นฆ่าตัวตายมากขึ้น

(ข่าวสด, 27 พฤษภาคม 2555: 28)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การเลือกใช้คำบรรยายต่างๆ ไม่ว่าจะจะเป็นความรู้สึก พฤติกรรม หรือลักษณะภายนอกของชายรักชาย ล้วนมีความสำคัญในการช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับชายรักชายมากขึ้น เพราะการเลือกใช้คำบรรยายนั้นสามารถช่วยอธิบายขยายความให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงไม่แปลกที่การเลือกใช้คำบรรยายต่างๆ สามารถถ่ายทอดชุดความคิดว่าชายรักชายยังคงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม

การใช้คำสรรพนาม ได้แก่ การใช้คำสรรพนามที่ผู้เขียนแทนตัวเองว่า “เรา” “พวกเรา” ใช้คำสรรพนามแทนชายรักชายที่กล่าวถึงว่า “เขา” “พวกเขา” เป็นต้น

ตัวอย่าง **เพศที่สามที่พอมีสติคืออยู่ ก็คงไม่มีใครพอใจ** เพราะการถ่ายทอดของละครไทย มันทำให้ผู้คนมอง**พวกเขา**เป็นอีกมิติหนึ่ง

(ไทยรัฐ, 20 เมษายน 2555: 37)

จากตัวอย่างการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำทั้งหมดข้างต้น แม้ว่าจะมีวิธีการเลือกใช้แตกต่างกันหลากหลายกลวิธี แต่จุดมุ่งหมายก็สะท้อนความคิดเดียวกัน คือการไม่ยอมรับให้ชายรักชายอยู่ในเพศวิถี ยังมองเห็นว่าชายรักชายเป็นหนึ่งในเพศสภาพที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทยที่ถึงแม้ว่าจะพอยอมรับได้บ้างแต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด ความคิดดังกล่าวจึงแฝงมาให้เห็นในการใช้กลวิธีต่างๆ

ไม่เพียงการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเท่านั้น ยังมีการใช้มูลบทที่สื่อว่าสังคมยังไม่ให้การยอมรับชายรักชายได้อย่างเต็มที่อีกด้วย ได้แก่ **การใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าสังคมยอมรับชายรักชายมากขึ้น**

ตัวอย่าง **สังคมควรเปิดโอกาสให้มากขึ้น อย่าไปกีดกันเลย** เพราะทุกคนเป็นเป็นมนุษย์ควรได้สิทธิเท่าเทียมกัน

(มติชน, 1 กันยายน 2555: 19)

จากตัวอย่างการใช้มูลบท สังกะยมจากการใช้คำที่สื่อมูลบทว่า “เปิดทาง” “เปลี่ยนแปลง” “เปิดโอกาส” เป็นต้น ทำให้ตระหนักว่าแม้จะมีกลวิธีการใช้ที่แตกต่างกัน แต่สื่อมูลบทแบบเดียวกัน นั่นก็คือ สังกะยมยังไม่ให้การยอมรับชายรักชายได้อย่างเต็มที่ ยังคงจำกัดอยู่ในกรอบของบุคคลที่อยู่ชายขอบของสังคม ไม่มีบทบาทในสังคมมากนัก

การใช้อุปลักษณ์ก็เป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นความคิดว่าสังกะยมยังไม่เปิดรับให้กลุ่มคนเหล่านี้เป็นหนึ่งในเพศวิถี ดังเช่น **มนโออุปลักษณ์เกี่ยวกับการต่อสู้** ที่พบการใช้วงศัพท์เกี่ยวกับการต่อสู้ ได้แก่ คำว่า “ต่อสู้” “โต้” “ป้อง” “ซัยชนะ” “วีรบุรุษ” “วีรสตรี” การใช้มนโออุปลักษณ์นี้ สะท้อนให้เห็นทัศนคติว่า อกติจากสังกะยมเป็นศัตรูของชายรักชาย เช่น

ตัวอย่าง *กะเทยต้องต่อสู้กับความคิดของคนอื่น*

(ไทยรัฐ, 12 มีนาคม 2555: 33)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า การเป็นชายรักชาย ในความคิดของคนในสังกะยมก็ยังคงเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ แม้ว่าบางคนอาจไม่ได้รู้สึกรังเกียจชายรักชายก็ตาม แต่การเป็นชายรักชาย กลายเป็นเรื่องที่ไม่สมควรในสังกะยมเสียแล้ว ความคิดดังกล่าวจึงสะท้อนผ่านทางกลวิธีทางภาษาโดยที่ผู้ใช้ภาษาอาจไม่รู้ตัวก็ได้

การใช้ประโยคกรรม ก็เป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าสังกะยมมองชายรักชายว่าเป็นเหมือนคนอีกชั้นหนึ่ง ทั้งยังช่วยแสดงให้เห็นว่าช่วยเน้นย้ำว่าคนที่มีข่าวว่าเป็นชายรักชายหรือคนที่ เป็นชายรักชายนั่น “ไม่ดี” เมื่อกกล่าวถึง “ชายรักชาย” จึงต้องใช้รูปประโยคกรรม ที่มีคำว่า “ถูก” ปรากฏร่วมกับคำกริยาที่ไปในทางลบ ทำให้สังกะยมมองชายรักชายในมุมมองด้านลบว่าเป็นสิ่งไม่ดีมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง *บรรดาสตรีข้ามเพศมักจะเป็นเหยื่อของความรุนแรงและการถูกดูหมิ่นเดียดฉันท์*

(มติชน, 18 พฤษภาคม 2555: 30)

จากตัวอย่างผู้เขียนพยายามแสดงให้เห็นว่าชายรักชายเป็นฝ่ายที่ตกเป็นจำเลย เป็นฝ่ายที่ถูกกระทำ โดยมีกฎของสังกะยมเป็นผู้ตัดสิน และถูกลงโทษโดยคนซึ่งเป็นสมาชิกในสังกะมนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพศที่มีอำนาจทางสังกะยม อันได้แก่ เพศชายและเพศหญิง ที่สังกะยมให้การยอมรับ ชุดความคิด

ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าชายรักชายน่าสงสาร น่าเห็นใจ ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ ถูกประณาม หยามเหยียดทั้งทางความรู้สึกและพฤติกรรมจากสังคม ให้เป็นเหมือน “คนนอก”

การกล่าวอ้างถึงผู้คนโดยรวม เป็นกลวิธีหนึ่งที่สามารถครอบงำความคิดคนส่วนใหญ่ให้เห็นคล้อยตามไปได้ จึงไม่แปลกที่จะเห็นความคิดที่สอดแทรกเกี่ยวกับเรื่องการไม่ยอมรับความเป็นชายรักชายในสังคม

ตัวอย่าง **“คนส่วนใหญ่เชื่อว่าเกย์ไม่มีชีวิตคู่ที่สมหวังได้”** และหลายคนอยากเป็นนักแสดงอยากเป็นหมอ หนายความ แต่พวกเขาที่ถูกตัดสินตรงนั้นไป”

(ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2555: 15)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าผู้เขียนพยายามใช้ความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เพื่อครอบงำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนซึ่งอาจส่งผลให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามความคิดที่แฝงมาในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนได้โดยง่าย เพราะเมื่อผู้อ่านรู้สึกว่าคนส่วนใหญ่คิดเห็นไปในทิศทางใดก็ไม่ต้องการเป็นคนแปลกแยกไปจากผู้อื่น

นอกจากนี้ความคิดดังกล่าวยังไม่จำเป็นต้องกล่าวตรงๆ เพราะสามารถใช้กลวิธีแบบอ้อมๆ ได้ เช่น การใช้คำถามวาทศิลป์

ตัวอย่าง นางงามจักรวาลเป็นกะเทยแปลงเพศ...**รับไหวไหม?!**

(ไทยรัฐ, 7 เมษายน 2555: 2)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าแม้ผู้เขียนไม่ได้กล่าวอย่างตรงๆ ว่าคงยอมรับไม่ได้หากนางงามจักรวาลเป็นกะเทยแปลงเพศ แต่เลี่ยงไปใช้วิธีการตั้งคำถามแบบให้ผู้อ่านไปคิดต่อเอง ซึ่งกลวิธีนี้ก็ยิ่งช่วยเน้นย้ำความคิดที่ว่าคงยอมรับคนที่ เป็นชายรักชายให้มามีบทบาทในสังคมได้ยาก แม้ว่าบุคคลนั้นจะเข้ามามีบทบาทด้วยความสามารถของเขาเองก็ตาม

การกล่าวเกินจริง ก็เป็นอีกกลวิธีที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกถึงอารมณ์ที่ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอดได้โดยง่าย ซ้ำยังช่วยบรรยายความคิดของผู้เขียนให้เห็นภาพได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

ตัวอย่าง **ขอเตือนภัย ก่อนวายวอด... !โปรดระวัง! เกย์ กะเทย จะครองพิภพ** จบสากล ณ
เมื่อนั้น ชายจริงหญิงแท้ มีสิทธิแต่งงานกันระนาว

(สยามรัฐ, 20 เมษายน 2555: 24)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้การกล่าวเกินจริงในการเขียนเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนให้ชัดเจนมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยตอกย้ำความรู้สึกที่รับความเป็นชายรักชายไม่ได้ให้โดดเด่นขึ้นด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม มุมมองต่อกลุ่มผู้มีเพศวิถีทางเลือกโดยรวมของสังคมไทยเปลี่ยนไปในทางบวก คือ สังคมมีการยอมรับความหลากหลายของเพศวิถีทางเลือกมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการยอมรับร่วมทำงานกับภาคราชการหรือการต่อสู้ผลักดันเรื่องสิทธิของตนเองในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญคือ การที่สถาบันราชภัฏออกระเบียบห้ามนักศึกษาทั้งที่แปลงเพศ เกย์ และหญิงรักหญิงไม่ให้เรียนในวิทยาลัยครู 36 แห่งทั่วประเทศ เมื่อ พ.ศ. 2539 – 2540 แต่ข้อห้ามดังกล่าวก็ถูกยกเลิกไปในที่สุด ซึ่งเป็นผลการรณรงค์ของภาคประชาสังคมที่ทำงานเรื่องสิทธิของเพศที่สาม และสื่อหนังสือพิมพ์ที่ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับที่ ศรัณย์ มหาสุภาพ (2551: 2) ได้กล่าวไว้ว่า “การควบคุมและตีกรอบของสังคมที่กระทำต่อเพศสถานะเป็นการพยายามตั้งค่านิยมในเรื่องเพศสถานะให้ถูกต้องและเข้ากฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดโดยให้ความสำคัญกับเพศสถานะที่เป็น “เพศสถานะที่ปกติ” อันสอดคล้องกับแนวความคิดธรรมชาติ การนำเสนอระบบความคิดนี้ส่งผลให้คนในสังคมต้องปฏิบัติตามกรอบที่กำหนดไว้ไม่ว่าจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม” จากความคิดดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มชายรักชายซึ่งมีรสนิยมทางเพศที่ไม่อยู่ในกรอบของสังคม ทำให้ต้องตกไปเป็นกลุ่มคนชายขอบไปโดยปริยาย กลุ่มคนชายขอบเหล่านี้จึงพยายามต่อรอง ต่อต้าน ตลอดจนต่อสู้กับแนวคิดเหล่านี้ จึงเกิดการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมกันขึ้น เพื่อคงไว้ซึ่งเพศสภาพที่ตนควรจะมีในสังคม ดังนั้นการมีรสนิยมทางเพศ หรือเพศสัมพันธ์ที่สังคมยอมรับจึงต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อสังคมเท่านั้น มิเช่นนั้นจะถูกปฏิเสธจากสังคม

2) ชายรักชายมักมีการแสดงออกที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม

การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายของหนังสือพิมพ์ในบางครั้งผู้เขียนอาจไม่ได้ตั้งใจจะเหยียดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายให้กับผู้อ่านโดยตรง แต่ด้วยความที่เป็นสมาชิกในสังคม และความเป็นสื่อมวลชน เมื่อสังคมมองไปในทิศทางใดก็มักจะปฏิเสธที่จะมีมุมมองไปในทิศทางนั้นๆไม่ได้ หากแต่บางครั้งอาจถ่ายทอดผ่านการใช้ภาษามาโดยมีผู้ตัว ดังเช่นกลวิธีการเลือกใช้คำต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ชายรักชายมีพฤติกรรมที่รุนแรง

การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่แสดงว่ามีอารมณ์ที่รุนแรง เช่น “เกย์โหด” “คว้ามืด-ค้อนดวลเดือด” “แค้นตีหัวแตกเลือดอาบ” “ใช้เชือกรัดคอฆ่า” เป็นต้น แม้ว่าคำหรือกลุ่มคำที่เลือกใช้จะเป็นวงศัพท์ที่ติดมากับข่าวประเภทอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตาม คำศัพท์กลุ่มนี้ก็ยิ่งตอกย้ำการกระทำของชายรักชายที่เป็นทางลบ เนื่องจากมักปรากฏพร้อมกับคำเรียกชายรักชาย เช่น “เกย์” จึงเป็นการเน้นย้ำว่าเป็นผู้กระทำการนั้นๆ ด้วยความรุนแรง นำไปสู่ความคิดที่ติดมาว่าชายรักชายเป็นกลุ่มคนที่มีอารมณ์รุนแรง

ตัวอย่าง นำเกย์โหดทำแผนฆ่าคู่ขา ญาติสุดแค้นตีหัวแตกเลือดอาบ

(ไทยรัฐ, 21 มิถุนายน 2555: 1)

ส่วนในด้านระดับที่สูงกว่าข้อความ หรือการวิเคราะห์ในระดับปริจเฉท ผู้วิจัยพบกลวิธีการเล่าเรื่องโดยทำให้เรื่องเล่ามีลักษณะเหมือนละคร

ตัวอย่าง จากการสอบสวนนายเจษฎาให้การรับสารภาพว่า ตนกับนายประยูรผู้ตายเป็นคู่ชวากัน โดยวันเกิดเหตุได้ชวนกันขับรถเก๋งไปดูหมอลำที่บ้านดอนเชียงยืน ต.โนนสูง อ.สว่างแดนดิน ขณะที่ตนลงจากรถไปเดินเล่น ผู้ตายได้ชวนผู้ชายเข้ามาจอดจอบในรถ ตนเลยเข้าไปต่อว่าและทะเลาะกันในเรื่อง จากนั้นได้ใช้เชือกรัดคอผู้ตายก่อนใช้มีดแทงซ้ำจนเสียชีวิต เสร็จแล้วขับรถนำศพมาโยนทิ้งในพงหญ้า ก่อนเอารถไปขายที่อู่ซ่อมรถแห่งหนึ่ง

(เดลินิวส์, 10 เมษายน 2555: 14)

จากตัวอย่างเป็นเหตุการณ์ที่ร้ายแรงอันเกิดจากฝีมือของชายรักชาย ผู้เขียนใช้การเล่าเรื่องโดยทำให้ผู้อ่านเห็นภาพจากการเล่าแบบละคร จึงยิ่งทำให้ความคิดการไม่ยอมรับชายรักชายยิ่งถูกถ่ายทอดสู่ความคิดของผู้อ่านได้โดยง่าย

2.2 ชายรักชายมีพฤติกรรมไม่ตรงกับเพศ

การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกตัวบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชาย ได้แก่ การใช้คำว่า “คนเบี่ยงเบนทางเพศ” “สาวเทียม” เป็นต้น สะท้อนความคิดว่าบุคคลกลุ่มดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความแตกต่างไปจากเพศปกติ หรือเป็นเพศที่ถูกต้องตามความคาดหวังของสังคม

นอกจากนี้การเลือกใช้ภาษายังมีหลากหลายรูปแบบ การใช้มูลบทก็เป็นอีกกลวิธีหนึ่ง ที่ผู้ส่งสารไม่จำเป็นต้องกล่าวตรงๆ แต่ใช้คำเพื่อสื่อความหมายหรือความคิดความเชื่อที่มีมาก่อน เช่น การใช้มูลบทเพื่อแนะนำชายรักชายเป็นสิ่งที่ “ปลอม”

ตัวอย่าง ปัจจุบันก็ต้องยอมรับว่า บรรดาพวกสาวประเภท 2 หรือกึ่งชายกึ่งหญิง ตืด เก้ง กวาง กะเทย เหล่านี้ เข้ามามีบทบาทในการเติมรสชาติในละครกันมากขึ้น บางเรื่องใช้กะเทยจริง บางเรื่องใช้กะเทยเทียม โดยนำเอาชายแท้มาแสดงเป็นตุ๊ดแต่ทำอะไรก็ทำกันไป

(ข่าวสด, 16 กุมภาพันธ์ 2555: 20)

จากตัวอย่างการใช้คำว่า “จริง” หรือ “แท้” ใน ผู้ชายแท้ ก็ดี แมนแท้ ก็ดี เนะความหมายได้ว่าสามารถแบ่งคนได้เป็น 2 กลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มผู้ชายแท้ หรือแมนแท้ และกลุ่มผู้ชายไม่แท้ หรือแมนไม่แท้ ก็แสดงว่าผู้ส่งสารกำลังจัดกลุ่มชายรักชายให้เป็นกลุ่มไม่แท้ หรือเทียม ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มแท้ หรือจริง อย่างสิ้นเชิง คำเหล่านี้จึงแฝงนัยยะเกี่ยวกับชายรักชายทางด้านลบไว้อยู่ไม่น้อย แสดงให้เห็นว่าสังคมยังไม่ยอมรับชายรักชายเป็นหนึ่งในเพศวิถี สื่อให้เห็นว่าไม่มีพื้นที่ให้กับเพศนี้

อีกทั้ง ยังปรากฏ การใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าการเป็นชายรักชายเป็นสิ่งที่ไม่สมควร เช่น

ตัวอย่าง ลูกคนโตเป็นผู้ชายแต่ดันเป็นกะเทย จนมีปัญหาที่บ้าน

(ข่าวสด, 25 พฤษภาคม 2555: 1, 14)

2.3 ชายรักชายมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิด

การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายกระทำความผิด ได้แก่การใช้คำว่า “มั่ว สุ่ม” ที่ปรากฏใช้กับพฤติกรรมที่ไม่ดี หรือการใช้คำว่า “แก๊ง” เพื่อเรียกกลุ่มชายรักชาย เป็นต้น การใช้คำหรือกลุ่มคำนั้นมีส่วนสำคัญในการชักนำความคิดของคนให้ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งการใช้คำหรือกลุ่มคำประเภทนี้แสดงให้เห็นถึงชุดความคิดที่ว่าชายรักชายมักจะรวมตัวกันกระทำการบางอย่างที่เป็นสิ่งไม่ดี หรือผิดกฎหมาย ซึ่งผู้เขียนเองอาจจะไม่ได้ตั้งใจจะให้ความคิดเกี่ยวกับชายรักชายออกมาเป็นอย่างนั้น แต่ด้วยข่าวที่ถูกเลือกนำมาเสนอนั้นส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องผิดกฎหมายซึ่งเป็นสิ่งที่คนในสังคมต่างรู้ว่าเป็นสิ่งไม่ดีทั้งสิ้น

ตัวอย่าง ตำรวจ สภ.เมืองนครราชสีมา รับแจ้งว่ามีกลุ่มชาวเกย์ที่ชอบไม่ป่าเดียวกัน มักรวมตัวมั่วสุมกันบริเวณตึ๊งแถวร้าง ตรงข้ามวัดบูรณารามถนนจอมพล

(ไทยรัฐ, 29 มกราคม 2555: 15)

นอกจากการรวมตัวกันกระทำสิ่งที่ไม่ดีแล้ว ยังมีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายก็สามารถกระทำพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายได้ แม้จะไม่ได้ก่อเหตุเป็นกลุ่มก็ตาม

ตัวอย่าง ล่าเกย์เสปตันร้านทองโคราช200บาทสูญกว่า5 ล้าน

(เดลินิวส์, 26 กันยายน 2555: 1)

แม้ว่าการใช้คำหรือกลุ่มคำดังกล่าวจะอยู่ในวงศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เพราะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งชายและหญิงก็กระทำผิดแบบเดียวกันนี้ได้เช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวงคำศัพท์ชุดนี้ปรากฏร่วมกับการกระทำของชายรักชายที่ผิดกฎหมายบ่อยครั้ง ก็ทำให้เกิดชุดความคิดที่ว่าชายรักชายมักจะทำสิ่งที่ผิดโดยเชื่อมโยงการกระทำผิดเข้ากับพฤติกรรมของชายรักชายที่ผิดเพศอยู่แล้ว ก็ยิ่งตอกย้ำความผิดให้กับกลุ่มชายรักชาย และข่าวที่ผิดกฎหมายเหล่านี้ก็มักจะปรากฏให้เห็นเป็นประจำในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ จึงไม่แปลกที่คนในสังคมจะติดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายว่ามักจะทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย

การใช้มูลบทเพื่อแนะว่าชายรักชายมักจะกระทำความผิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง ฉาวอีกแล้ว! มีลิกวีดีโอเกย์สุดหื่นโผล่ว่อนยูทูบ

(เดลินิวส์, 12 กุมภาพันธ์ 2555: 1)

จากตัวอย่างการใช้มูลบทจะเห็นได้ว่า ผู้ส่งสารพยายามตอกย้ำความคิดว่าการเป็นชายรักชายเป็นเรื่องที่ผิด ไม่ควรกระทำ จึงทำให้ยิ่งตอกย้ำความคิดว่า ชายรักชายเป็นบุคคลที่ไม่ปกติ และเชื่อมโยงเรื่องที่เกิดมาผิดเพศกับการกระทำความผิดไปโดยปริยาย

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบว่ามีการใช้คำแสดงทัศนภาวะ เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารได้โดยการแสดงความคิดเห็น ทัศนคติ หรือความเชื่อ ของผู้ส่งสารที่มีต่อชายรักชายตลอดจนต่อเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง คนร้ายไม่ทราบจำนวนกระหน่ำแทงเกย์หนุ่มใหญ่ ก่อนเอามีดปาดคออย่างสยดสยองนอนเสียชีวิตในห้องพัก ตำรวจคาดเป็นกลุ่มวัยรุ่นคู่ขาที่แวะเวียนมาเป็นประจำ

(เดลินิวส์, 2 สิงหาคม 2555: 9)

ผู้เขียนพยายามสะท้อนทัศนคติที่ว่าชายรักชายนอกจากผิดเพศแล้ว ยังมักจะกระทำผิดหรือทำอะไรที่ผิดกฎหมายอีกด้วย สังเกตได้จากการใช้คำทัศนภาวะที่แสดงการคาดเดาว่าเหตุการณ์ที่ไม่ดีต่าง ๆ นั้นเป็นฝีมือของชายรักชาย นั่นก็สะท้อนความคิดว่าชายรักชายนอกจากผิดเพศแล้วสังคมยังตัดสินให้ชายรักชายมีความประพฤติที่ผิดและเป็นคนไม่ดีในสายตาของคนส่วนใหญ่อีกด้วย ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วผู้กระทำความผิดอาจจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ได้ แต่เมื่อมีชายรักชายเข้าไปเกี่ยวข้องในเรื่องราวนั้น ชายรักชายกลับตกเป็นเป้าสังคมที่ถูกมองว่าเป็นฝ่ายกระทำผิดก่อน

ไม่เพียงแต่กลวิธีทางวจนภาษาเท่านั้นที่เป็นตัวสะท้อนชุดความคิดที่ว่าชายรักชายนั้นมีความผิด และผิดปกติ แตกต่างจากผู้อื่น ยังมีกลวิธีทางวจนภาษา เช่น การตัดและเน้นข้อความการทำหน้าบุคคลในภาพให้พรำมัว ก็สามารถสะท้อนชุดความคิดดังกล่าวได้เช่นกัน

ตัวอย่าง

**บุกทลายสบูาเกย์ไฮโซ
แฝงค้ำกาม
ตะลึงชายรักชายเพียบ
บริการนวดคลึงเฉพาะจุด
อั่งพนักงานตกลงกันเอง**

(เดลินิวส์, 22 มีนาคม 2555: 1, 14)

จากตัวอย่างเป็นการตัดและเน้นข้อความเพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนว่าผู้ก่อเหตุคือ “เกย์” แล้วเน้นด้วยพาดหัวที่ใช้ตัวอักษรใหญ่ที่สุดที่คำว่า “แฝงค้ำกาม” ซึ่งเป็นการกระทำที่มีความผิด จึงทำให้ความคิดที่ว่าชายรักชายเกิดมาเสมือนมีความคิดติดตัวเด่นชัดยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

(มติชน, 13 กรกฎาคม 2555: 20)

จากตัวอย่างภาพประกอบดังกล่าว แม้ว่าการพรางหน้าของบุคคลอาจพบได้ทั่วไปในหนังสือพิมพ์ และเป็นที่ทราบกันดีว่าผู้ถูกพรางหน้าต้องเป็นผู้ที่กระทำความผิด แต่กรณีดังกล่าวมีความแตกต่างตรงที่ บุคคลในภาพมิใช่บุคคลที่กระทำความผิดแต่ประการใด แต่เพียงเพราะพวกเขาเป็นบุคคลที่มีลักษณะท่าทางและการแต่งตัวที่ไม่ตรงตามเพศจึงถูกพรางหน้าเฉกเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด ภาพดังกล่าวจึงไม่ใช่ภาพของบุคคลผู้กระทำความผิดทั่วไปแต่กลับสะท้อนชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายว่าการเปิดเผยตัวว่าตนมีรสนิยมอย่างไรกลับกลายเป็นเรื่องที่ผิด และดูเป็นบุคคลประหลาดที่ไม่ควรเอาเยี่ยงอย่าง

อคติทางเพศที่สังคมมีต่อกลุ่มชายรักชายไม่ได้เกิดขึ้นมาโดยหัตถ์ตนเองไม่ได้หรือไม่มีที่มา แต่เกิดขึ้นจากการประกอบสร้างวาทกรรมเกี่ยวกับชายรักชายของสังคมที่พยายามประกอบสร้างและตอกย้ำให้ภาพของชายรักชายเป็นไปในทางลบ เช่น ชายรักชายเป็นอาการบกพร่องหรือผิดปกติทางจิต ชายรักชายเป็นบาป และการสร้างความรู้สึกรังเกียจกลุ่มชายรักชาย วาทกรรมเกี่ยวกับชายรักชายที่แสดงให้เห็นความไม่ปกติหรือแตกต่าง ส่งผลให้กลุ่มชายรักชายกันตักเป็นเหยื่อของอคติที่มีต่อคนที่มีรสนิยมทางเพศต่างจากคนส่วนใหญ่ในสังคม เนื่องจากสังคมได้กำหนดลักษณะเพศที่ขอบธรรมไว้สองเพศสถานะได้แก่ เพศชายและเพศหญิง โดยการกำหนดเพศสถานะดังกล่าวเป็นไปเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับสังคมกระแสหลักที่ยอมรับเพียงแค่เพศชายและเพศหญิงที่เป็นรักต่างเพศอย่างเห็นได้ชัดเจน จึงกล่าวได้ว่า สังคมของเรานั้นเป็น “สังคมทวิเพศ” ซึ่งให้ความสำคัญกับการสืบเผ่าพันธุ์หรือการผลิตสมาชิกในสังคมอันเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม จึงไม่น่าแปลกที่เพศ

สภาวะอื่นๆในสังคมที่นอกเหนือจากเพศชายและเพศหญิงจะถูกกีดกันและถูกทำให้เป็นปัญหาสังคมที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากถูกมองว่าผิดธรรมชาติ ผิดศีลธรรม และอยู่ในภาวะเบี่ยงเบนไปจากสิ่งที่ควรจะเป็น

จะสังเกตได้ว่า ท่าทีของสื่อมวลชนโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ที่มีต่อกลุ่มชายรักชายยังสะท้อนออกมาในแง่ลบ มากกว่าจะชี้ให้เห็นถึงกลไกต่างๆอันซับซ้อนอย่างยิ่งในเรื่องเพศ เช่น มองว่าชายรักชายเป็นเรื่องผิดปกติ ฝ่าฝืนธรรมชาติของเพศสรีระ และละเมิดบรรทัดฐานของเพศที่ขอบธรรม เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกัน การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันก็ได้พยายามแสดงให้เห็นถึงท่าทีที่ค่อยๆเปลี่ยนแปลงไป โดยการพยายามรื้อสร้างทัศนคติ ความเชื่อต่างๆที่ฝังอยู่ในเพศสภาพที่เป็นที่คาดหวังของสังคม ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศสภาพในสังคมไทย จึงมีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เป็นบวกมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าจะค่อยๆเป็นไปอย่างเชื่องช้าก็ตาม

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า สื่อพยายามนำเสนอว่า เพศสภาพ “ชายรักชาย” นี้ เป็นสิ่งที่มีความซับซ้อน นอกจากนี้ยังเป็นวาทกรรมที่ (Discourse) ที่ถูกกำหนดโดยสื่อมวลชน โดยมีตัวบท (texts) หรือภาษาเป็นสิ่งที่สร้างความหมาย จนทำให้เกิดความเป็น “ชายรักชาย” ในแต่ละบริบทสังคม ข้อกำหนดของวาทกรรมเหล่านี้เป็นวิถีปฏิบัติภายในสถาบันและสังคม รวมทั้งเป็นความสัมพันธ์ที่เป็นระบบความรู้และความเชื่อโดยรวม ยากที่จะปฏิเสธ ความสัมพันธ์ต่างเพศเป็นความสัมพันธ์ที่ถูกกำหนดให้เป็นบรรทัดฐาน (norm) เป็นแบบอย่างที่สังคมควรยึดถือและปฏิบัติ เพราะฉะนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกัน โดยเฉพาะ “ชายรักชาย” จึงถูกจำกัดอยู่ในฐานะของกลุ่มคนที่ทำลายบรรทัดฐานรักต่างเพศ และต่อต้านขนบ ธรรมเนียม ประเพณี ของ “ความเป็นปกติทางเพศ” (normal sexuality) ที่มีกันมายาวนาน การกีดกันมิให้กลุ่มชายรักชายมีโอกาสเท่าเทียมชายหญิงทั่วไป ถูกสร้างขึ้นเป็นตัวบท (Text) เป็นวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse Practice) จนกระทั่งกลายเป็นวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Practice) ทำให้กลุ่มที่มีอำนาจในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มรักต่างเพศที่เป็นบรรทัดฐานในการตัดสินกลุ่มรักเพศเดียวกัน คือ “กลุ่มชายรักชาย” ให้ดูต่ำต้อยด้อยค่ากว่า ไม่ว่าจะประการใดก็ตาม

3) ชายรักชายมักจะหมกมุ่นอยู่กับเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์

หนังสือพิมพ์ได้แฝงความคิดว่า เรื่องความรักและเพศสัมพันธ์มักจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพ การดำเนินชีวิตของชายรักชายอยู่เสมอ และเนื่องด้วยเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ใกล้ชิดตัวของทุกคนอยู่แล้วจึงไม่แปลกที่จะสามารถเข้าถึงผู้อ่านได้โดยง่าย เรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ของชายรักชายที่กล่าวถึงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยนั้นมีทั้งที่เป็นเรื่องที่ดีและเรื่องที่ไม่ดี แต่ส่วนใหญ่จะพบในเรื่องที่ไม่ดีมากกว่า ดังที่ปรากฏให้เห็นในกลวิธีทางภาษา เช่น การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกตัวบุคคล

หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชาย ได้แก่ การใช้คำว่า “รักร่วมเพศ” “ไม่ป่าเดียวกัน” “คนรักเพศเดียวกัน” “ชายรักชาย” “ไปเซ็กชวล” เป็นต้น นอกจากนี้คำเรียกชายรักชายแล้วยังมีการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ เช่น “คู่ย์” “หีน” “อนาจาร” “อมนกเขา” “ย่านโลกีย์” “โรคเอดส์” เป็นต้น หรือการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายมักจะไม่สมหวังในความรัก เช่น “หึงหวง” “ตีจาก” “ป็นใจไปคบหาชายใหม่” เป็นต้น ดังตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง ห่วงชายรักชายจับคู่ตั้งแต่วัย12โรคเอดส์ฟงกระฉูด

(เดลินิวส์, 28 สิงหาคม 2555: 1)

ตัวอย่าง ถ้าใครติดตามข่าวเมื่อไม่กี่สัปดาห์ที่ผ่านมา อาจได้พบข่าว ความผิดหวังในความรักของชายหนุ่มสองคน

(ไทยรัฐ, 25 พฤศจิกายน 2555: 10)

นอกจากนี้ยังมีการใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อสื่อให้เห็นความคิดว่า ชายรักชายมักจะไม่จริงจังกับความรักและไม่จริงจังต่อกัน สังเกตได้จากคำว่า “คู่นอนแบบฉาบฉวย” “คู่ซา” “ลวง” เป็นต้น ในขณะเดียวกันการใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงให้เห็นถึงความรักของชายรักชายที่จริงจังก็ยังมีให้เห็น เช่น การใช้คำว่า “คู่รัก” เป็นต้น

ตัวอย่าง กลุ่มชายรักชายมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยกับ คู่นอนแบบฉาบฉวยและคู่รักต่ำกว่าร้อยละ 50

(เดลินิวส์, 30 สิงหาคม 2555: 5)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนเลือกใช้คำว่า “คู่นอนแบบฉาบฉวย” มาก่อน “คู่รัก” สื่อให้เห็นว่าการเรียงลำดับคำก็มีความสำคัญที่สื่อให้เห็นว่าผู้เขียนให้ความสำคัญกับเรื่องใดมากกว่ากัน การเลือกใช้คำและกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์นั้นมีผลต่อการครอบงำความคิดของผู้อ่านให้เชื่อและคล้อยตาม ทำให้ตีภาพจำของชายรักชายไปทิศทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรักๆใคร่ๆ ตลอดจนการพัวพันกับเรื่องทางเพศ และจบลงด้วยความผิดหวังอยู่ร่ำไปมากกว่าจบลงอย่างสุขสมหวังเหมือนชายและหญิงทั่วไป

การใช้มูลบทเพื่อแนะนำเรื่องของชายรักชายเป็นปัญหา ก็เป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่สื่อถึงเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักชายมีส่งผลกระทบต่อลูกหลานถึงขั้นเป็นปัญหาสังคมที่หน่วยงานต่างๆต้องออกมามีส่วนร่วมในการแก้ไข

ตัวอย่าง ปัจจุบันเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นชายน่าเป็นห่วงมาก ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัญหาการตั้งครุฑของวัยรุ่นหญิง โดยเฉพาะปัญหาเรื่องชายรักชาย ไม่ว่าจะเป็นเกย์รักชาย ชายรักกะเทยหรือรักคนในเพศเดียวกัน

(เดลินิวส์, 30 สิงหาคม 2555: 1, 9)

ทั้งยังมีการกล่าวอ้างถึงผลสำรวจวิจัย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลที่ตนนำเสนอ ทั้งนี้ข้อมูลที่นำมาเสนอมักเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในทางลบเกี่ยวกับชายรักชาย เช่น ชายรักชายเป็นเพศที่มีสถิติการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์เป็นอันดับต้นๆ กลวิธีนี้จึงยิ่งตอกย้ำว่าชายรักชายมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง “ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย” เผยสถิติ 3 ใน 10 ชายรักชายไทยมีเชื้อเอชไอวี

(สยามรัฐ, 7 กันยายน 2555: 7)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายรักชายอย่างไม่ระมัดระวังยังคงมีให้พบเห็นอยู่ไม่น้อย และเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาของสังคมที่ต้องร่วมกันแก้ไขอย่างจริงจัง ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเกิดชุดความคิดที่ติดมากับความเป็นชายรักชายว่า เรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ของชายรักชายเป็นสิ่งที่มักจะพัวพันกับตัวชายรักชายเสมอ ด้วยความคิดดังกล่าวก็ยิ่งทำให้ความรักของชายรักชายถูกสังคมมองว่าเป็นความรักที่ฉาบฉวย ไม่มีรักแท้ในหมู่ชายรักชาย ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว คู่รักชายรักชายก็สามารถมีความรักที่ยั่งยืน มั่นคงได้ไม่ผิดไปจากชายหญิงทั่วไปในสังคม

5.2.2 อุดมการณ์ที่แสดงชุดความคิดต่างจากวาทกรรมกระแสหลัก

เมื่อมี “วาทกรรมกระแสหลัก” ก็เริ่มมีอีกฝ่ายที่พยายามเรียกร้องให้กลุ่มที่ด้อยอำนาจกว่าในสังคมนั้นๆมีตัวตนมากยิ่งขึ้น จึงเกิดเป็น “วาทกรรมกระแสรอง” ที่เข้ามามีบทบาทในการต่อรองแม้จะมีอำนาจการต่อรองไม่มากก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อขอพื้นที่ให้กับคนกลุ่มดังกล่าว โดยถ่ายทอดผ่าน “อุดมการณ์ที่แสดงชุดความคิดต่างจากวาทกรรมกระแสหลัก” ในงานวิจัยนี้คือ อุดมการณ์ที่ถ่ายทอดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ไม่ค่อยปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งนัก หรือหากปรากฏก็มักปรากฏในส่วนหน้าในของหนังสือพิมพ์ และไม่ถูกนำเสนอเป็นประเด็นสำคัญ เช่น ปรากฏในส่วนบทความหรือคอลัมน์ ประกอบด้วย 2 อุดมการณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ชายรักชายทำสิ่งต่างๆได้เหมือนบุคคลทั่วไป

กลวิธีทางภาษาที่หนังสือพิมพ์เลือกใช้เพื่อถ่ายทอดชุดความคิดดังกล่าว ได้แก่ การเลือกใช้คำบรรยายไม่ว่าจะเป็น ความรู้สึก พฤติกรรม หรือลักษณะภายนอกของชายรักชายล้วนแล้วแต่สะท้อนความคิดเกี่ยวกับชายรักชายด้วยกันทั้งสิ้น เช่น การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกที่ได้เป็นชายรักชาย เช่น “มีความสุขมากที่ได้เปิดเผย” “ภูมิใจ” “มีความสุข” และ “รู้สึกสบายๆ กับการที่ตนเองเป็นเกย์” เป็นต้น เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกของตัวชายรักชายเองว่ารู้สึกอย่างไรเมื่อตัวเองเป็นชายรักชาย

ตัวอย่าง แอนเดอร์สัน คูเปอร์ภูมิใจ มีความสุข และรู้สึกสบายๆ กับการที่ตนเองเป็นเกย์
(มติชน, 4 กรกฎาคม 2555: 30)

ในขณะเดียวกันการเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายว่ามีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป เช่น การใช้คำบรรยายว่า “การอยู่กินกันฉันสามีภรรยา” “ได้รู้จัก” “ชอบพอกัน” “เป็นฝั่งเป็นฝา” เป็นต้น ก็มีส่วนสำคัญที่สะท้อนความคิดว่าชายรักชายก็สามารถมีชีวิตคู่หรือการดำเนินชีวิตที่ไม่ได้แตกต่างอะไรจากเพศชายและเพศหญิงเลย เช่น

ตัวอย่าง นายวิรัตน์ ได้รู้จักกับนายวีระกิจ และเกิดชอบพอกัน เมื่อทั้งคู่พ้นโทษออกมาจากรือนจำจึงมาอยู่กินกันฉันสามีภรรยา โดยตนเป็นส่วนนายวีระกิจ เป็นภรรยา
(เดลินิวส์, 24 มิถุนายน 2555: 9)

จะเห็นได้ว่า ในอีกแง่มุมหนึ่ง ชายรักชายก็ถูกนำเสนอออกมาในมุมมองที่เป็นปกติเหมือนคนทั่วไปเช่นกัน แต่อาจจะพบไม่มากในหนังสือพิมพ์ หรือถ้าพบก็มักไม่ปรากฏในหน้าหนึ่ง เพราะเนื้อหาข่าวสารของชายรักชายที่มีชีวิตปกติเหมือนคนทั่วไป ไม่สามารถเรียกร้องความสนใจผู้อ่านได้มากเท่ากับชายรักชายในฐานะที่เป็นคนผิดปกติ ทำเรื่องที่ผิด หรือแปลกในสายตาของคนในสังคม

การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิงก็ดี หรือการเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้ชายก็ดี ล้วนแล้วแต่มีนัยยะแฝงทางความคิดว่า ชายรักชายนั้นมีหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละคน หรือบางทีบางคนอาจจะต้องการเป็นผู้หญิง แต่ด้วยสังคม หรือหน้าที่การงานที่ไม่เอื้อต่อการแสดงออกเช่นนั้นก็ไม่สามารถทำได้ หรือบางคนอาจจะแสดงออกเป็นครั้งเป็นคราว เช่น แต่งหญิงเมื่อออกงานเฉพาะกลุ่ม

ตัวอย่าง เห็นรูปร่างหน้าตาดีแถมสวยกว่าผู้หญิงแท้ซะอีกอย่างเอมมี รัชฎา แต่ใครจะรู้ว่าอดีตเธอเคยหน้าเฝ้าเพราะพิษซึลโคลนมาก่อน ถึงขั้นคิดอยากฆ่าตัวตายมาแล้ว
(สยามรัฐ, 13 ตุลาคม 2555: 23)

ตัวอย่าง คนร้ายเป็นชายหนุ่ม ร่าจันทัต หน้าตาดี ผิวขาว ผอมรอรัง (ล่าเกย์แสบตุ๋นทองสุก5ล้าน)
(ข่าวสด, 28 กันยายน 2555: 14)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสังคมทวิเพศเช่นประเทศไทยนั้น การแสดงออกความเป็นชายรักชายก็ยังคงต้องพึ่งพาเพศวิถีนั่นคือ ชาย และหญิง เพื่อให้สังคมไม่มองเป็นพวกอื่น หรือมองแปลกแยกแตกต่างออกไป อีกนัยหนึ่งคือกลุ่มชายรักชายก็ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคมเช่นกัน ในเมื่อความเป็นชายและหญิงได้รับการยอมรับ แต่การเป็นชายรักชายไม่ว่าจะเป็นเกย์ หรือกะเทย หรือจะเรียกว่าอะไรก็แล้วแต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับ ความหลากหลายทางลักษณะภายนอกจึงวนเวียนอยู่แค่ 2 เพศ ตามเพศวิถีสี่ที่มีในสังคม

การใช้สหบทแบบก็เป็นกลวิธีหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้ความคิดที่ว่าชายรักชายก็เหมือนกับบุคคลทั่วๆไปในสังคมเด่นขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแทรกตัวบทที่เป็นการกล่าวอ้างความเชื่อที่มีมายาวนาน การแทรกเรื่องเล่าประสบการณ์ส่วนบุคคล หรือคำพูดของบุคคลผู้มีชื่อเสียง หรือเป็นที่รู้จักของคนในสังคม ก็มีช่วยช่วยให้ความคิดเรื่องดังกล่าวชัดเจนขึ้น

การใช้สหบทแบบต่างๆเพื่อสื่ออุดมการณ์หรือชุดความคิด ได้แก่ การใช้สหบทแบบแทรกตัวบทที่เป็นการกล่าวอ้างความเชื่อที่มีมายาวนาน การแทรกตัวบทที่กล่าวถึงความเชื่อที่มีมายาวนานแล้วนำกล่าวมาปัจจุบันนั้นเปลี่ยนแปลงไป เป็นความต้องการของผู้เขียนที่ต้องการจะเบนความคิดและเปลี่ยนแปลงความเชื่อเก่าๆเกี่ยวกับชายรักชายด้วยการปฏิเสธความคิดและความเชื่อเหล่านั้น นอกจากนี้ยังพบการใช้สหบทแบบแทรกคำพูดของบุคคล

ตัวอย่าง จากเดิมที่มีความเชื่อมาแต่เก่าก่อนว่า ศาสนาสอนให้การทำงานเป็นเรื่องระหว่างชายกับหญิง การกลับเป็นว่า ใครแต่งกับใครก็ยอมได้ ชายแต่งกับชาย หญิงแต่งกับหญิง ก็ไม่เห็นเป็นอะไร

(เดลินิวส์, 14 พฤษภาคม 2555: 8)

ตัวอย่าง เด็กที่ชอบสับสน สีม่วง มีโอกาสเบี่ยงเบนทางเพศกว่าคนอื่นหรือไม่ นั่น นก-ยลดา บอกว่า เรื่องรักไม่มีพรหมแดน เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นวันใด “**นกเองก็เคยรักหญิง รสนิยมทางเพศมันลื่นไหลไปเรื่อย แต่วันนี้ยังชอบผู้ชาย นกกว่าเด็กที่ชอบสีม่วง สีสชมพู มันไม่ใช่ตัวชีวิตได้ เพราะผู้หญิงบางคนก็ชอบสีดำ สีน้ำเงิน ดังนั้นคำตอบคือ อาจจะมีผลหรือไม่มีผลก็ได้ แต่นกคิดว่าต้องมีปัจจัยอื่นมาร่วมด้วย**”

(ไทยรัฐ, 29 มีนาคม 2555: 1, 5)

จากตัวอย่างการใช้สหพทที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นก็เป็นตัวอย่างที่พอจะสะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าตัวบทอื่นๆที่นำเข้ามาแทรกนั้นจะมาจากหลากหลายแหล่งที่มา แต่ก็เพื่อสามารถสะท้อนความคิดไปในทิศทางเดียวกันได้ว่าชายรักชายไม่ได้แตกต่างไปจากบุคคลทั่วไป

นอกจากกลวิธีทางวจนภาษาที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นที่สามารถถ่ายทอดความคิดสามารถทำสิ่งต่างๆได้เหมือนบุคคลทั่วไปแล้ว กลวิธีทางอวจนภาษาก็มีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดความคิดในเรื่องดังกล่าวด้วย

ตัวอย่าง

ภาพ <http://gayidsman.blogspot.com>

คู่สมรสเพศเดียวกัน
ในแคนาดา ‘พุ่ง’ เกือบ 3 เท่า!

(มติชน, 6 ตุลาคม 2555: 19)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการใช้ความหมายของภาพ เพื่อแสดงให้เห็นว่าชายกับชายก็สามารถมีความรักและแต่งงานกันได้เหมือนคนปกติ เพียงแต่ภาพดังกล่าวอาจจะไม่ปรากฏให้เห็นบ่อยนัก คนในสังคมจึงมองว่าเป็นสิ่งที่แปลกไปจากธรรมชาติ หรือไม่เหมือนกับสิ่งที่ควรจะเป็น

ตัวอย่าง

(มติชน, 29 กุมภาพันธ์ 2555: 24)

จากตัวอย่างเป็นการใช้สีม่วงที่ตัวคนเพื่อสื่อถึงความเป็นชายรักชาย ซึ่งสีดังกล่าวเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายไปเสียแล้ว สีบางสีก็สื่อถึงความเข้มแข็ง ความอดทนของความเป็นชาย สีบางสีก็สื่อถึงความนุ่มนวล อ่อนโยนแบบผู้หญิง ในขณะที่วงแหวนเพชรที่อยู่ตรงกลางก็มีสีที่สื่อถึงความเป็นกลางได้เช่นกัน จึงสื่อความคิดว่าชายรักชายก็เป็นบุคคลทั่วไปที่มีความเท่าเทียมกับเพศอื่นๆ สามารถมีการรวมกลุ่มหรือมีสมาคมของตนเองได้เช่นเดียวกับชายและหญิงทั่วไป

2) ชายรักชายประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง

หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยได้พยายามแสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันเริ่มมีการเปิดพื้นที่ให้กลุ่มชายรักชายได้เข้ามาสู่พื้นที่สาธารณะมากขึ้น ชายรักชายเริ่มมีบทบาททางสังคมเพิ่มมากขึ้น อิสรระในการประกอบอาชีพ การงาน ตลอดจนการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานนั้นๆ ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เป็นเครื่องยืนยันถึงความสำเร็จในชีวิตของชายรักชาย ผู้วิจัยพบความคิดที่ประกอบสร้างอุดมการณ์ชายรักชายประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง จากกลวิธีทางภาษาที่ปรากฏใช้ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ได้แก่ การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกที่ได้เป็นชายรักชาย

ตัวอย่าง เงินเงินภูมิใจกับการเป็นนักร้องสาวประเภท 2 และเป็นไอดอลให้กับใครหลายๆ คน

(แนวหน้า, 25 มีนาคม 2555: 13)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า แม้จะเป็นสาวประเภท 2 ก็มีความภาคภูมิใจในตัวเอง ไม่ต่างอะไรกับการเป็นชายและหญิง ดังนั้นการเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกที่ได้เป็นชายรักชายซึ่งถ่ายทอดจากความรู้สึกนึกคิดของตัวชายรักชายเอง ก็ยังเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าการเป็นชายรักชายก็ไม่ได้หมายความว่าจะต้องมีชีวิตที่อดสูภายใต้อคติจากสังคมเสมอไป แต่ชายรักชายก็เป็นคนๆหนึ่งที่สามารถมีอาชีพเป็นของตนเอง ทำงานที่ตนเองรักได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า นักหนังสือพิมพ์ใช้กลวิธี การใช้คำนามขยายคำนามสามัญหรือคำนามวิสามัญเพื่อบอกอาชีพ เช่น การใช้ “บรรณาธิการบริหารนิตยสาร เพื่อขยาย ต๊ะ ธวัชชัย ดีพัฒนา” การใช้ “นักร้อง เพื่อขยาย ริกกี มาร์ติน” การใช้ “พิธีกรอ่านข่าวรายการ “ซีเอ็นเอ็น นิวส์ รุม” เพื่อขยาย นายคอน เลมอน” เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นว่าชายรักชายก็มีความสามารถในการประกอบอาชีพต่างๆได้อย่างหลากหลายและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้เช่นกัน และการใช้คำคุณศัพท์ขยายคำนามสามัญเพื่อแสดงสภาพหรือคุณสมบัติให้ชัดเจนขึ้น เช่นการใช้คำคุณศัพท์ว่า “แฉกหน้า” “ชื่อดัง” “ระดับซูเปอร์สตาร์” “คนเก่ง” เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นว่าชายรักชายก็สามารถประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับในสังคมได้เช่นกัน ดังตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง “ต๊ะ ธวัชชัย ดีพัฒนา บรรณาธิการบริหารนิตยสารแอดดีจูดฉบับภาษาไทย”
(มติชน, 14 สิงหาคม 2555: 21)

ตัวอย่าง “แอนเดอรสัน คูเปอร์ ผู้ประกาศข่าวชื่อดังของซีเอ็นเอ็นออกมายืนยันว่าตนเองเป็นเกย์”
(มติชน, 4 กรกฎาคม 2555: 30)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้ส่งสารใช้กลวิธีการใช้คำขยายเพื่อเน้นย้ำ ทั้งยังถ่ายทอดความคิดว่า ชายรักชายก็สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่แตกต่างจากเพศชายและหญิงทั่วไป ยิ่งไปกว่านั้นคือสามารถประสบความสำเร็จได้โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยใคร มีหน้ามีตาอยู่ในสังคมได้โดยความสามารถของตนเอง

จะสังเกตเห็นว่าอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่แสดงชุดความคิดต่างจากวาทกรรมกระแสหลัก หากพิจารณากันจริงๆก็ล้วนเป็นชุดความคิดที่สนับสนุนความคิดของอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรมกระแสหลักทั้งสิ้น เพราะการที่ตัวบทพยายามนำเสนอความคิดใหม่ๆและปฏิเสธว่าชายรักชายไม่ใช่เรื่องที่ผิดปกติหรือแตกต่างจากบุคคลทั่วไป ย่อมสะท้อนความคิดความเชื่อ

เดิมนั้นว่าชายรักชายนั้นไม่ใช่คนปกติจึงต้องปฏิเสธความคิดความเชื่อนั้น หรือการที่นำเสนอว่าชายรักชายสามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเองก็ยิ่งตอกย้ำความคิดที่ว่าชายรักชายยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม และเป็นกลุ่มคนที่ไม่ปกติแตกต่างจากบุคคลอื่น จึงต้องมีองค์กรต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเรียกร้องความเท่าเทียมให้กับกลุ่มชายรักชาย สะท้อนให้เห็นว่าคนสังคมก็ยังมีความคิดความเชื่อเดิมนั้นว่าชายรักชายเป็นเรื่องไม่ดี ไม่เหมาะสม แม้ว่าในปัจจุบันจะเริ่มมีการยอมรับได้บ้าง แต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันอย่างเอกฉันท์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าทัศนคติทั่วไปของสังคมไทยต่อเพศที่สามก็ยังคงเป็นอย่างที่นักวิชาการต่างประเทศวิเคราะห์ว่ามีลักษณะ ‘ทนได้ แต่ยอมรับไม่ได้’ (Jackson & Cook, 1999) และการดำเนินชีวิตของชนกลุ่มน้อยทางเพศยังคงถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในหลากหลายแง่มุม

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจึงสรุปได้ว่า ผู้เขียนข่าว หรือ ผู้เขียนบทความหรือคอลัมน์ต่างๆ ได้พยายามประกอบสร้างอุดมการณ์หรือชุดความคิดเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายผ่านกลวิธีทางภาษา โดยเฉพาะกลวิธีทางวจนภาษา ทั้งนี้เพื่อครอบงำความคิดของคนในสังคมให้เกิดการคล้อยตามและยอมรับกับสิ่งที่วาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันได้นำเสนอ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในวาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยไว้ในรูปแบบของตารางดังนี้

**ตารางที่ 13 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย
ในวาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

		กลวิธีทางภาษา				
		กลวิธีทางวจนภาษา		กลวิธีทางวจนภาษา		
<p>อุตมการณ์ว่าด้วยชายรักชายใน วาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย</p>	การทำหน้าบุคคลในภาพให้พร้อมัว		-	✓	-	
	การใช้ความหมายของภาพ		✓	-	-	
	การใช้สีเพื่อสื่อความหมาย		-	-	-	
	การตัดและเน้นข้อความ		-	✓	-	
	การเล่าเรื่อง		✓	✓	-	
	การใช้สหพท		-	✓	-	
	การใช้สำนวน		✓	✓	-	
	การกล่าวเกินจริง		✓	-	-	
	การใช้คำถามวาทศิลป์		✓	-	-	
	การกล่าวอ้าง		✓	✓	✓	
<p>อุตมการณ์ที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรม กระแสหลัก</p>	การใช้ประโยชน์กรรม		✓	✓	-	
	การใช้อุปลักษณ์		✓	-	-	
	การใช้ทัศนภาวะ		-	✓	-	
	การใช้มูลพท		✓	✓	✓	
	<p>1. ชายรักชายยังไม่ได้รับการ ยอมรับในสังคม</p> <p>2. ชายรักชายมีการแสดงออกที่ แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม</p> <p>3. ชายรักชายมักจะหม่มอยู่กับ เรื่องตลกเร้าและเพศสัมพันธ์</p>	การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ		✓	✓	✓

กลวิธีทางภาษา		กลวิธีทางภาษา		
<p>อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายใน วาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย</p> <p>อุดมการณ์ที่ต่างจากวาทกรรม กระแสหลัก</p> <p>1. ชายรักชายทำสิ่งต่างๆได้เหมือน บุคคลทั่วไป</p> <p>2. ชายรักชายประสบความสำเร็จ ได้ด้วยความสามารถของตนเอง</p>	กลวิธีทางอังกฤษ	การทำหน้าบุคคลในภาพให้พร้อม	-	-
		การใช้ความหมายของภาพ	-	-
		การใช้สีเพื่อสื่อความหมาย	✓	-
		การตัดและเน้นข้อความ	-	-
	กลวิธีทางอังกฤษ	การเล่าเรื่อง	-	-
		การใช้สหพ	✓	-
		การใช้สำนวน	-	-
		การกล่าวเกินจริง	-	-
		การใช้คำถามวาทศิลป์	-	-
		การกล่าวอ้าง	-	-
		การใช้ประโยชน์กรรม	-	-
		การใช้อุปลักษณ์	✓	-
		การใช้ทัศนภาวะ	-	-
		การใช้มูลบท	-	-
	การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ	✓	✓	

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า กลวิธีทางภาษาที่สื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายมีอยู่หลากหลายและมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ ผู้เขียนข่าวหรือบทความเลือกใช้กลวิธีทางวจนภาษาและอวจนภาษาในการประกอบสร้างชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยดังต่อไปนี้

อุดมการณ์ที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรมกระแสหลัก ประกอบด้วย

1) **ชายรักชายยังไม่ได้รับการยอมรับในสังคม** กลวิธีทางวจนภาษาที่พบ ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกดั้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชาย การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกว่าการเป็นชายรักชายต้องเป็นความลับ การใช้คำบรรยายความรู้สึกของชายรักชายที่มีต่อกระแสสังคม การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่ค่อนข้างไปในทางผู้หญิง การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิง การใช้คำสรรพนาม การใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าสังคมยอมรับชายรักชายมากขึ้น มีอุปนิสัยเกี่ยวกับการต่อสู้ การใช้ประโยชน์กรรมการกล่าวอ้างถึงผู้คนโดยรวม การใช้คำถกเถียง การกล่าวเกินจริง การใช้สำนวน เป็นต้น

กลวิธีทางวจนภาษาดังกล่าวประกอบสร้างชุดความคิดที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ ได้แก่ คนในสังคมยังคงไม่เปิดรับกลุ่มชายรักชาย ถึงปัจจุบันสังคมจะมีการยอมรับกลุ่มชายรักชายมากขึ้นพอสมควร แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีกลุ่มคนบางกลุ่มที่ยังต่อต้านหรือมองเป็นว่าชายรักชายเป็น “คนอื่น” หรือแม้กระทั่งกลุ่มคนที่ปากบอกว่ายอมรับได้แต่จริงๆแล้วยอมรับไม่ได้จริง เช่น ถ้าลูกหลานตัวเองเป็นชายรักชายก็จะสั่งห้ามอย่างเด็ดขาด ดังนั้นนอกจากวาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยจะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ชายรักชายในฐานะที่เป็นคนทั่วไป หรือเพศหนึ่งในสังคมแล้ว ก็ยังตอกย้ำความคิดที่ว่า การเป็นชายรักชายต้องต่อสู้เพื่อความมีตัวตนในสังคม อีกด้วย

2) **ชายรักชายมักมีการแสดงออกที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม** นักหนังสือพิมพ์เลือกใช้กลวิธีทางวจนภาษาต่างๆ ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกดั้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชาย การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่แสดงว่ามีอารมณ์ที่รุนแรง การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายกระทำการที่ผิด การใช้มูลบทเพื่อแนะนำชายรักชายเป็นสิ่งที่ “ปลอม” การใช้มูลบทเพื่อแนะนำชายรักชายมักจะกระทำความผิด การใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าการเป็นชายรักชายเป็นสิ่งที่ไม่สมควร การใช้มูลบทเพื่อสื่อว่าการเป็นชายรักชายไม่ใช่สิ่งผิด การใช้ทัศนภาวะ การกล่าวอ้างถึงหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ การกล่าวอ้างถึงบุคคลหรือหน่วยงานทางกฎหมาย การใช้สำนวน การใช้สหบบแบบแทรกข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ การแทรกบทลงโทษทางกฎหมาย การเล่าเรื่อง นอกจากนี้ยังพบกลวิธีทางอวจนภาษา ได้แก่ การตัดและเน้นข้อความ การทำหน้าบุคคลในภาพให้พร่ามัว เป็นต้น

ทั้งนี้กลวิธีทางวจนภาษาและอวจนภาษาดังกล่าวประกอบสร้างชุดความคิดที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ ได้แก่ การที่ชายรักชายมีลักษณะนิสัยพฤติกรรมหรือรสนิยมที่ผิดแปลกต่างไปจากกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคมที่มีลักษณะนิสัยพฤติกรรมหรือรสนิยมที่ตรงตามบรรทัดฐานของความเป็นเพศของตรง ทำให้ชายรักชายถูกมองว่าเป็นผู้กระทำความผิด ทั้งที่จริงแล้วเพศชายและหญิงที่มีพฤติกรรมตรงตามเพศอาจทำผิดก็ได้ แต่เมื่อไรก็ตามที่ปรากฏข่าวที่มีชายรักชายเข้าไปมีส่วนพัวพันด้วย ชายรักชายก็มักจะถูกกล่าวหาเสมอว่าเป็นผู้กระทำการเหล่านั้น ทั้งที่อาจไม่เกี่ยวข้องข้อกับชายรักชายเลย ถือได้ว่าเป็นการเหมารวมว่าชายรักชายส่วนใหญ่มีพฤติกรรมตามที่ถูกกล่าวหา ชายรักชายที่ไม่ได้ทำความผิดจึงต้องโดนร่างแหไปด้วย อาจเกิดจากสาเหตุที่หนังสือพิมพ์รายวันมีการเลือกนำเสนอข่าว และตอกย้ำทำให้เกิดภาพตัวแทนของชายรักชายที่มักจะเป็นผู้กระทำการอันอุกอาจอยู่ร่ำไป

3) ชายรักชายมักจะหมกมุ่นอยู่กับเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ใช้กลวิธีทางวจนภาษา ได้แก่ *การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายมักจะไม่สามารถหวังในความรัก การใช้มุขลบทเพื่อแนะนำเรื่องของชายรักชายเป็นปัญหา การกล่าวอ้างถึงผลสำรวจวิจัย เป็นต้น*

ทั้งนี้กลวิธีทางวจนภาษาดังกล่าวประกอบสร้างชุดความคิดที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ ได้แก่ เรื่องเพศเป็นเรื่องที่ติดมากับชายรักชายและชายรักชายส่วนมากเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อสื่อความคิดเรื่องการเมืองมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ซ้ำซากจำเจ มีการเปลี่ยนคู่นอนบ่อย รวมทั้งว่าทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยยังนำเสนอความคิดว่า ชายรักชายต้องใส่ใจสุขภาพทางเพศ ต้องรู้จักป้องกันในการมีเพศสัมพันธ์ เพื่อสัมพันธ์ภาพในชีวิตคู่ของชายรักชาย ด้วยเหตุนี้เรื่องเพศจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตชายรักชาย แต่อย่างไรก็ตามว่าทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยก็ได้นำเสนอความคิดที่ว่า ไม่จำเป็นว่าชายรักชายทุกคนหรือทุกเวลาที่ชายรักชายต้องไปเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ แต่สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงมากกว่าคือ เรื่องการป้องกันสุขภาพทางเพศ หรือการ safe sex เพื่อแก้ไขภาพที่สังคมมองว่า ชายรักชายมักเปลี่ยนคู่นอนบ่อยและมีอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูง ว่าทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยจึงนำเสนอว่าความรักของชายรักชายไม่ยั่งยืน เพราะมีใช้เรื่องเพศสัมพันธ์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นการเหมารวมโดยตัดสินว่าชายรักชายส่วนใหญ่เป็นอย่างนั้น แต่ความเป็นจริงแล้วอาจจะไม่เช่นนั้นก็ได้ ซึ่งก็ไปสอดคล้องกับอุดมการณ์ในข้อที่ 2 ที่ว่า ชายรักชายเกิดมาเสมือนมีความผิดติดตัว ไม่ว่าจะจะเป็นความจริงหรือไม่จริงสังคมก็ได้ตัดสินชายรักชายโดยการเหมารวมไปเสียแล้ว

อุดมการณ์ที่ต่างจากวาทกรรมกระแสหลัก ประกอบด้วย

1) ชายรักชายทำสิ่งต่างๆได้เหมือนบุคคลทั่วไป นักหนังสือพิมพ์ใช้กลวิธีทางวจนภาษา ได้แก่ การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกที่ได้เป็นชายรักชาย การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายว่ามีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิง การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้ชาย มโนอุปลักษณ์การเดินทาง การใช้สทบทแบบแทรกตัวบทที่เป็นการกล่าวอ้างความเชื่อที่มีมายาวนาน การใช้สทบทแบบแทรกเรื่องเล่าประสบการณ์ส่วนบุคคล การใช้สทบทแบบแทรกคำพูดของบุคคล นอกจากนี้ยังกลวิธีทางอวจนภาษา ได้แก่ การใช้ความหมายของภาพ และการใช้สีเพื่อสื่อความหมาย มาช่วยเสริมชุดความคิดดังกล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย

ทั้งนี้กลวิธีทางวจนภาษาและอวจนภาษาดังกล่าวประกอบสร้างชุดความคิด ได้แก่ ชายรักชายไม่ได้แตกต่างอะไรไปจากบุคคลทั่วไปในสังคมที่เป็นเพศชายและเพศหญิง ชุดความคิดดังกล่าว นักหนังสือพิมพ์ใช้ประกอบสร้างความหมายของความเท่าเทียมกันให้ให้ชายรักชายได้มีบทบาทและหน้าที่โดยเฉพาะในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ไม่ต่างไปจากผู้ชายและผู้หญิง รวมทั้งยังแฝงความคิดว่า ชายรักชายไม่ใช่กลุ่มคนที่ด้อยกว่าเพศชายและเพศหญิง หรือกลุ่มคนชายขอบอีกต่อไป จึงสะท้อนให้เห็นว่าชายรักชายมีการดำเนินชีวิตที่เป็นปกติไม่ได้แปลกแยกไปจากเพศอื่นๆในสังคมอย่างใด แต่สิ่งที่ทำให้ต่างนั้นเป็นเพียงรสนิยมทางเพศเท่านั้น

ชุดความคิดดังกล่าวนี้เป็นการช่วยนำเสนอว่า ชายรักชายไม่จำเป็นต้องหมกมุ่นแต่กิจกรรมทางเพศหรือมีความรุนแรงในเรื่องเพศเสมอไป เพราะชายรักชายก็มีวิถีชีวิตที่ไม่ต่างอะไรจากคนอื่นๆเช่นกัน

2) ชายรักชายประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง นักหนังสือพิมพ์ใช้กลวิธีทางวจนภาษา ได้แก่ การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกที่ได้เป็นชายรักชาย การใช้คำนามขยายคำนามสามัญหรือคำนามวิสามัญเพื่อบอกอาชีพ การใช้คำคุณศัพท์ขยายคำนามสามัญเพื่อแสดงสภาพหรือคุณสมบัติให้ชัดเจนขึ้น

ทั้งนี้กลวิธีทางวจนภาษาดังกล่าวประกอบสร้างชุดความคิด ได้แก่ การประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน การมีบุคลิกลักษณะที่ดีต่อสาธารณชน การเกี่ยวพันกับการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆนอกบ้าน ชุดความคิดดังกล่าว ผู้ผลิตตัวบทใช้ประกอบสร้างความหมายของพื้นที่สาธารณะให้กลายเป็นพื้นที่ที่มีไว้ให้ชายรักชายได้แสดงบทบาทและความสามารถโดยเฉพาะในพื้นที่ทำงาน ไม่แพ้ผู้ชายและผู้หญิง รวมทั้งยังแฝงความคิดว่า ชายรักชายจะต้องเป็นที่มิชีวิตสมดุลง กล่าวคือ ชายรักชายจะต้องเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในทุกๆเรื่อง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคมว่าชายรักชายไม่ใช่กลุ่มคนชายขอบ หรือด้อยกว่าเพศชายและเพศหญิงอีกต่อไป จึงสะท้อนให้เห็นว่าชายรักชายมีพลังแห่งความคิดสร้างสรรค์ และเป็นมันสมองของประเทศ และการเป็นชายรักชายก็สามารถอยู่ในสังคมได้เหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่แฝงอยู่ในอุดมการณ์ความเป็นชายรักชายในแต่ละอุดมการณ์ คือ “ปัจจัยความเท่าเทียมกัน” ที่สะท้อนถึงสถานภาพของชายรักชายไทยที่ถูกจำกัด

โดยสังคมต่างๆ ตามที่วาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอ เพราะชายรักชายเป็นกลุ่มที่เรียกร้องสิทธิเสรีภาพในความเป็นเพศ เพื่อความยุติธรรมในสังคมมาโดยตลอด เนื่องจากพวกเขาเป็นเหมือนชนกลุ่มน้อยที่ต้องรวมกันออกมาเรียกร้องความเท่าเทียมกันทางเพศให้เกิดขึ้นในสังคม นักหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นตัวแทนของสังคมจึงทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้กับคนกลุ่มนี้ทั้งโดยตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ หรือมาจากการถูกรวบงำนั่นเอง

อุดมการณ์สำคัญที่ทำให้เกิดชุดความคิดว่าด้วยชายรักชาย

จากการวิเคราะห์ภาพแทนและชุดความคิดดังกล่าว สะท้อนให้เห็น “ความไม่เท่าเทียมกันในสังคม” และ “การเลือกปฏิบัติ” ผู้วิจัยเห็นว่า กรอบความคิดที่สำคัญเหล่านั้นสอดคล้องกับอุดมการณ์ใหญ่ทางสังคมที่สำคัญ 2 อุดมการณ์ ได้แก่ อุดมการณ์รักต่างเพศ (อุดมการณ์ชายจริงหญิงแท้) และอุดมการณ์เสรีนิยม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) อุดมการณ์รักต่างเพศ (อุดมการณ์ชายจริงหญิงแท้)

“อุดมการณ์รักต่างเพศ” หรือ “อุดมการณ์ชายจริงหญิงแท้” (Heterosexism) หมายถึง “สมมติฐานภายใต้จิตไร้สำนึกหรือสมมติฐานที่แจ้งชัดว่าการรักต่างเพศนั้นเป็นรูปแบบเดียวที่ “ปกติ” ของความสัมพันธ์ทางเพศและความสัมพันธ์ทางสังคม” (Humm, 1989: 95) ตั้งอยู่บนหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก คือ “หลักแห่งความปกติ” พยายามดึงประเด็นของพฤติกรรมทางเพศขึ้นมาใช้เป็นเครื่องมือ และเรียกขานว่าเป็น คนผิดปกติ โดยอาศัยคุณสมบัติทางเพศสรีระมาตัดสิน มีชื่อเรียกต่างๆ เช่น วิดถาวร (Freak) เบี่ยงเบน (Deviant) ผิดปกติ (Abnormal) ผู้ที่ไม่ปกติเหล่านี้จะถูกตรวจตรา สังเกต และจำกัดพื้นที่ทางสังคม ประการที่สอง คือ “หลักแห่งมาตรฐาน” เป็นเครื่องชี้ว่า อะไรดีไม่ดี อะไรควรไม่ควร ในความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เป็นอำนาจที่กดทับ (Repressive power) เพราะแฝงด้วย กฎแห่งการห้ามปราม หรือการจับผิด (Censorship) และประการสุดท้าย คือ “หลักแห่งเหตุผล” อธิบายว่าอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ไม่มีความสำคัญเพราะวัดและจับต้องไม่ได้ จึงสรุปได้ว่าอุดมการณ์ที่ตั้งอยู่บนหลักความคิดทั้งสามนี้ เป็นไปเพื่อรับใช้อำนาจในการจัดระเบียบมนุษย์โดยผ่านความรู้ วิชาการ และกฎเกณฑ์ของสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในสังคม โดยผ่านการสร้างพื้นที่ หรือสนามของวินัยเพื่อการควบคุมบงการทั้งโดยสังคมและที่สำคัญด้วยตัวเอง

จากชุดความคิดเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมักนำเสนอชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายในประเด็นที่ชายรักชายยังไม่เป็นที่ยอมรับให้เป็นหนึ่งในเพศวิถีในสังคม ถูกกีดกันสิทธิเสรีภาพต่างๆ ทั้งยังถูกมองไปในทางลบเสมอๆ ได้แก่ ชุดความคิด “ชายรักชายยังไม่ได้รับการยอมรับในสังคม” “ชายรักชายมักมีการแสดงออกที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม” และ “ชายรักชายมักจะหมกมุ่นอยู่กับเรื่องความรัก

และเพศสัมพันธ์” เป็นต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าชุดความคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิดที่สังคมยังคงมองกลุ่มชายรักชายเป็น “กลุ่มคนชายขอบ” โดยมองว่ากลุ่มชายรักชายเป็น “คนกลุ่มน้อย” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ชายรักชายถูกกีดกันและจัดกลุ่มให้เป็นเหมือน “คนนอก” ส่วนชายและหญิงรักต่างเพศถูกจัดกลุ่มให้เป็นเหมือน “คนใน” ที่มีสิทธิพิเศษเหนือ “คนนอก” จึงทำให้เกิด “ความไม่เท่าเทียมกัน” ขึ้นในสังคมอย่างเห็นได้ชัดเจน

นอกจากนี้ ศรีณย์ มหาสุภาพ (2551: 1) ยังได้กล่าวไว้ว่า “ประเด็นและปัญหาสำคัญที่เป็นตัวจุดชนวนให้เกิดการโต้แย้งกันในเรื่องเพศสถานะนั้นเกิดมาจากการเข้าแทรกแซง ควบคุมและตีกรอบในเรื่องเพศสถานะที่ “ถูกต้องชอบธรรม” อันได้แก่ เพศสถานะชายและหญิงที่ยึดถือแนวคิดรักต่างเพศ โดยมุ่งเอื้อประโยชน์ต่อความต้องการของสังคมส่วนใหญ่ ส่งผลให้คนที่ไม่เข้ากรอบกับเพศสถานะที่สังคมกำหนดไว้ต้องอยู่ในฐานะของคนนอกสังคมที่เรียกว่าเป็นคนชายขอบ” ผู้วิจัยเห็นว่าแนวความคิดที่ว่าเรื่องเพศที่ชอบธรรมซึ่งเป็นเพศตามแบบฉบับดั้งเดิมส่งผลให้เพศสถานะอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนือจากเพศตามแบบฉบับดังกล่าวถูกกดทับด้วยอำนาจแห่งความชอบธรรมในสังคมทวิเพศอยู่เสมอ กล่าวคือ สังคมให้ความสำคัญและให้พื้นที่ทางสังคมกับเพศเพียงแค่ 2 เพศ คือ เพศชายจริงและหญิงแท้ และมีการกล่าวเสมอว่าเพศหญิงตกเป็นรองเพศชายจึงทำให้เกิดกลุ่มสตรีนิยมที่ออกมาเรียกร้องสิทธิให้กับผู้หญิง ในขณะที่คนที่รักเพศเดียวกันกลับไม่มีพื้นที่ในสังคม แม้แต่สิทธิที่จะเรียกร้องยังแทบจะไม่มี เพราะถูกประณาม หยามเหยียดว่าเป็นเพศที่ผิดหรือไม่ถูกต้องตามที่ควรจะเป็น การเรียกร้องของกลุ่มรักเพศเดียวกันจึงเป็นเพียงแค่กระบอกเสียงเศษเสี้ยวหนึ่งของคนกลุ่มหนึ่งในสังคม เนื่องด้วยอยู่ภายใต้สังคมทวิเพศที่มีเพศชายและเพศหญิงเป็นหลัก สังเกตได้จาก การใช้คำเรียกว่า “ชายรักชาย” “ชายรักร่วมเพศ” “สาวประเภทสอง” “สตรีข้ามเพศ” เป็นต้น จะเห็นได้ว่าคำที่ใช้เรียกกลุ่มดังกล่าวก็ยังคงยึดจากความเป็นผู้ชายและผู้หญิงเป็นหลักเพียงแต่ขยายความให้ชัดเจนขึ้นเท่านั้น แม้จะมีคำเรียกเฉพาะกลุ่ม เช่น “เพศที่สาม” “เพศทางเลือก” “คนหลากหลายทางเพศ” เป็นต้น ก็ตาม แต่คำเรียกดังกล่าวก็เป็นการจัดกลุ่มให้แยกออกไปจากเพศมาตรฐานคือชายและหญิง แม้ว่าสังคมจะยอมรับกับการให้คนกลุ่มดังกล่าวเป็นสมาชิกหนึ่งในสังคมก็ตาม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ายอมรับให้กลุ่มคนดังกล่าวอยู่เป็นหนึ่งในเพศวิถีด้วย จึงทำให้เกิดความคิดที่ว่า “โลกนี้มีได้เพียง 2 เพศเท่านั้นหรือ”

ผู้วิจัยสังเกตว่า ความคิดที่คนในสังคมมองชายรักชายว่าเป็น “กลุ่มคนชายขอบ” ความเหลื่อมล้ำทางเพศและความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ หรือไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องเพื่อสิทธิสำหรับกลุ่มชายรักชายก็ดี ล้วนแล้วแต่ยังเป็นการตอกย้ำ “อุดมการณ์รักต่างเพศหรือชายจริงหญิงแท้” หรือระบบความคิดหรือความเชื่อที่ว่ามีเพียงสองเพศ คือ การครอบงำความคิดของคนในสังคมโดยเพศที่มีอำนาจเหนือกว่า ได้แก่ ผู้ที่เกิดมาเป็นเพศชายและหญิงที่มีรสนิยมรักใคร่เพศตรงกันข้ามหรือต่างเพศกับตน และตีกรอบความคิดว่าโลกนี้ประกอบไปด้วยเพศเพียง 2 เพศ ได้แก่ เพศชายและเพศ

หญิงที่เป็นรักต่างเพศเท่านั้น โดยเพศหญิงมักเป็นฝ่ายถูกกระทำและตกอยู่ภายใต้อำนาจของเพศชาย อยู่เสมอ การมีเพศสัมพันธ์ของผู้ชายต้องเป็นไปตามอุดมการณ์ครอบครัว คือ มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง เป็นหัวหน้าครอบครัว ตลอดจนการเลี้ยงดูภรรยาและบุตร ทำให้ผู้ชายกลายเป็น “คนรักต่างเพศ” ที่ต้องมีอารมณ์ปรารถนาทางเพศกับผู้หญิงเท่านั้น หากผู้ชายคนใดแสดงอารมณ์ทางเพศและมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันก็จะถูกมองว่าไม่ใช่ “ผู้ชาย” ซึ่งเป็นเรื่องเสื่อมเสียทางสังคมอย่างมาก อาจกล่าวได้ว่า ความเป็นชายและหญิงในสังคมไทยมักเกี่ยวข้องกับการแสดงบทบาทตามเพศสรีระ (อวัยวะเพศ) กล่าวคือ ใครที่ไม่แสดงบทบาทตามเพศสรีระก็จะถูกมองว่า “เบี่ยงเบน” หรือ “ผิดเพศ” หรือแม้กระทั่งเพศชายที่รักต่างเพศด้วยกันเองก็มีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างผู้ชายที่เข้มแข็งและผู้ชายที่อ่อนแอ ความอ่อนแอและอ่อนหวานที่เชื่อว่าเป็นคุณลักษณะของผู้หญิงจะถูกรังเกียจและกีดกันออกจากพื้นที่ความเป็นชาย ผู้ชายที่มีนิสัยสุภาพอ่อนโยน เป็นคนไม่ชอบใช้อำนาจหรือแสดงความก้าวร้าว ก็จะเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ คับข้องใจ และบางครั้งอาจถูกประณามว่าเป็นคนอ่อนแอเหมือนผู้หญิง

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้เกิดการแบ่งแยกว่าใครคือคนด้อยโอกาสและใครคือคนที่มีโอกาสมากกว่า ทำให้ชายรักชายหรือบุคคลที่เกิดมาเป็นเพศชายแต่มีรสนิยมรักเพศเดียวกันถูกมองว่าเป็นผู้ด้อยโอกาสและถูกกดขี่ข่มเหง ในขณะที่ทำให้ผู้ชายที่เป็นรักต่างเพศเป็นผู้มีอำนาจ นอกจากนี้ชายรักชายด้วยกันเองก็ยังมีฝ่ายที่ยอมตกเป็นรองอีกฝ่ายหนึ่งด้วยการยอมจำนนต่ออำนาจรักต่างเพศที่ต้องมีอีกฝ่ายโดยเฉพาะฝ่ายที่ทำหน้าที่เป็นสามีหรือเข้มแข็งกว่าต้องเป็นผู้นำและอีกฝ่ายเป็นผู้ตามและยอมตกอยู่ภายใต้อำนาจความเหนือกว่านั้นๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเกย์รุกกับเกย์รับ เป็นต้น ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างกะเทยหรือสาวประเภทสองที่อาจจะหมายปองผู้ชายแท้ๆ ก็ยังเห็นได้ชัดว่าฝ่ายกะเทยหรือสาวประเภทสองยอมอุทิศตนให้ตนเองเป็นฝ่ายตรงกันข้ามกับผู้ชายซึ่งบางคนถึงขั้นต้องเข้ารับการผ่าตัดแปลงเพศเพื่อให้มีสรีระที่เหมือนกับเพศที่ตรงกันข้ามกับเพศที่ตนปรารถนา แสดงให้เห็นว่า ในความคิดของชายรักชายเองก็รับเอาแนวคิดชายเป็นใหญ่ที่จะต้องมีความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนืออีกฝ่ายหนึ่งไปอยู่ในระบบความคิดด้วย และความคิดเหล่านี้เป็นความคิดที่ได้รับมาโดยปริยายจากการเป็นสมาชิกหนึ่งในสังคมทวิเพศที่ผ่านการหล่อหลอมให้เชื่อและคล้อยตามเข้าหลอมที่สังคมกำหนดให้เป็นเช่นนั้น

จะเห็นได้ว่าอุดมการณ์รักต่างเพศหรือชายจริงหญิงแท้ที่พยายามประกอบสร้างต่อความเหนือกว่าของผู้ชายและผู้หญิงว่า เช่น ผู้ชายมีความเข้มแข็งกว่า ฉลาดกว่า มีเหตุผลมากกว่า และต้องคู่กับผู้หญิงซึ่งเป็นเพศตรงข้ามเท่านั้น จึงส่งผลให้ความเหนือกว่านี้ดำรงอยู่ในความเชื่อของคนในสังคมไทย

การที่ความคิดเกี่ยวกับชายจริงหญิงแท้ก็ยังคงมีดำรงอยู่คู่สังคมเนื่องมาจากสถาบันสำคัญในสังคม ได้แก่ “สื่อมวลชน” ที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้มีอำนาจในสังคมกับสมาชิกในสังคม ผลิตซ้ำความคิดเหล่านี้อยู่บ่อยครั้งผ่านสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “หนังสือพิมพ์รายวัน” ซึ่งทำให้ตอกย้ำ

ความคิดดังกล่าวนี้ผ่านการใช้ภาษาในการนำเสนอข่าวสารสู่มวลชนตั้งแต่ “การเลือกเรื่องที่น่าเสนอ” เช่น เลือกนำเสนอเรื่องชายรักชายก่อคดีอาชญากรรมมากกว่าเรื่องที่ชายรักชายทำประโยชน์ให้สังคม เป็นต้น “พื้นที่การนำเสนอ” เช่น เรื่องที่ไม่ดีเกี่ยวกับชายรักชายมักจะถูกจัดวางในพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ส่วนเรื่องราวด้านอื่นของชายรักชายมักนำเสนอในบทความด้านในของหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ตลอดจน “แนวทางการนำเสนอ” เช่น การนำเสนอเรื่องราวของชายรักชายไปในทางลบหรือไปในทางตลกขบขัน เป็นตัวประหลาดในสายตาของคนในสังคม เป็นต้น การกระทำเหล่านี้อาจเกิดขึ้นโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม แต่ในท้ายที่สุด ก็นำไปสู่การครอบงำและควบคุมความคิดของคนในสังคมให้เชื่อตามที่สื่อนำเสนอ อย่างไรก็ตาม ระบบความคิด ความเชื่อตามอุดมการณ์รักต่างเพศหรือชายจริงหญิงแท้ดังกล่าวนี้ ล้วนแล้วแต่เอื้อประโยชน์ให้กับเพศชายที่เป็นรักต่างเพศทั้งสิ้น ดังนั้นอุดมการณ์ดังกล่าวจึงสะท้อนออกมาผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อหลักที่เข้าถึงคนในสังคมได้อย่างทั่วถึงว่า ชายรักชายไม่มีสิทธิ เสรีภาพ เท่าเทียมกับเพศชายและเพศหญิงที่เป็นรักต่างเพศ ดังแผนภูมิรูปภาพต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิรูปภาพแสดงความสัมพันธ์ของอุดมการณ์ชายจริงหญิงแท้

จากแผนภูมิรูปภาพข้างต้นสรุปได้ว่า อุดมการณ์ชายจริงหญิงแท้หรืออุดมการณ์รักต่างเพศมีผลต่อความคิดการแบ่งแยกความแตกต่างระหว่าง “ชายรักเพศเดียวกัน” กับ “ชายรักต่างเพศ” โดยแฝงความคิดว่า ชายรักต่างเพศคือสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ในขณะที่ชายรักเพศเดียวกันนั้นผิดหรือไม่ใช่เพศที่ถูกต้องชอบธรรม

2) อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม

ณัฐพงศ์ สมประสงค์ (2539: 26) ได้กล่าวถึง “ความเท่าเทียม” สรุปได้ว่า “ความเท่าเทียม หมายถึง ความเสมอภาคกันระหว่างสติปัญญาหรือกายภาพ โดยเป็นความเสมอภาคทางกฎหมายและการเมือง คนทุกคนควรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน มีสิทธิเสรีภาพและโอกาสต่างๆที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ กำเนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเพศ” นอกจากนี้ จรูญ สุภาพ (2534) ยังได้แบ่งแนวคิดเกี่ยวกับความเท่าเทียมไว้หลายประการ ได้แก่ ความเท่าเทียมกันในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเท่าเทียมทางการเมือง ความเท่าเทียมในด้านสิทธิของพลเมือง เช่น ชายรักชายควรได้รับโอกาสในการประกอบอาชีพต่างๆและไม่ถูกกีดกันจากหน่วยงานสาธารณะต่างๆ ความเท่าเทียมกันด้านกฎหมาย เช่น ชายรักชายควรได้รับการคุ้มครองป้องกันจากกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเหมือนกับชายและหญิงทั่วไป

อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะเป็นการแสดงความต้องการความเท่าเทียมกันทางเพศในสังคม กล่าวคือ มีชุดความคิดความเชื่อที่ว่า ชายรักชายปรารถนาที่จะมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกับเพศชายและเพศหญิงทั่วไป เพื่อให้สังคมยอมรับว่าชายรักชายเป็นบุคคลปกติ

เนื่องจากมีแนวคิดเรื่อง “อำนาจต่อร่างกาย” (Bio-power) ที่มี “การชี้ขาดหรือการตัดสินความปกติ” (normalizing judgement) หรือ “การลงโทษระดับย่อย” (micro-penalty) เพื่อควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีมาตรการชี้ขาดความปกติและนำไปสู่การจัดประเภทของบุคคลว่าเป็นคน “ดี” หรือ “ปกติ” กับ “ไม่ดี” หรือ “ผิดปกติ” (เบี่ยงเบน พิกการ เป็นโรคจิต บ้า พฤติกรรมทางเพศ การทำงาน ในวิถีชีวิตประจำวันผิดปกติ เบี่ยงเบน ฯลฯ) โดยระหว่างสองขั้วนี้จะมีคนดีบ้าง ผิดปกติบ้างเล็กน้อยต่างๆกันไป บนสมมติฐานพื้นฐานว่า “บุคคลปกติ” ควรมีลักษณะและพฤติกรรมอย่างไร ผลประการหนึ่งของการชี้ขาดความปกติหรือไม่ปกติคือ บรรทัดฐานของการยอมรับความเหมือน (norm of conformity) สรุปได้ว่า สิ่งสำคัญคือเป้าหมายการลงโทษที่ไม่ได้อยู่ที่การกดขี่กวดล้าง แต่อยู่ที่การดูการ “เบี่ยงเบน” จาก “เกณฑ์ปกติ” อันนำไปสู่การปฏิบัติต่อมนุษย์ไม่ต่างจากวัตถุ ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้เห็นว่า มนุษย์คือวัตถุประเภทหนึ่ง

ไม่เพียงแต่เรื่อง Bio-power เท่านั้น แนวคิดทฤษฎีเรื่องควีร์ (Queer) ก็มีความสำคัญ ซึ่ง แจ็คสัน (Voss, 2005: 72) ได้กล่าวไว้ว่า “แนวคิดควีร์ตั้งคำถามต่อวิธีการจัดประเภทของเพศสถานะ (Gender) และ เพศวิถี (Sexuality) ซึ่งมีรากเหง้ามาจากความรู้ทางการแพทย์และเพศศึกษา ซึ่งทำให้เรื่องเพศนั้นถูกจัดระเบียบราวกับสิ่งของ เพื่อชี้ให้เห็นการสร้างความจริงต่อเรื่องเพศที่ผ่านมา

ที่พยายามแบ่งแยก กีดกัน จนทำให้เกิดคู่ตรงข้ามระหว่าง “เพศปกติ” (Normative) และ “เพศผิดปกติ” (Deviance) แสดงให้เห็นว่าแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวพยายามท้าทายวิธีคิดที่แบ่งขั้ว เช่น การแบ่งผู้ชายกับชายรักชาย แบ่งแยกระหว่างคนรักต่างเพศกับคนรักเพศเดียวกัน เป็นต้น โดยแนวคิดนี้พยายามนำเสนอว่าการแบ่งแยกทำให้เกิดการยึดมั่นความจริงแบบตายตัว เช่น เมื่อคิดว่าชายรักชายถูกกีดกันจากสังคม หรืออยู่ด้านตรงข้ามกับรักต่างเพศ ก็จะไปต่อยกยออัตลักษณ์และเพศวิถีที่ผิดปกติของชายรักชาย แนวคิดนี้จึงต้องการให้เกิดการอธิบายใหม่โดยการเชื่อมโยงกับเรื่องความหลากหลาย (Diversity) และชี้ให้เห็นว่า การอธิบายตัวตนทางเพศไม่สามารถใช้ทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งได้ แจ็คสัน (Jackson, 2003: 72) จึงกล่าวว่า “เรื่องเพศต้องอาศัยการอธิบายบริบทของการต่อสู้ ต่อรอง ท้าทาย และการโต้เถียงของคนกลุ่มต่างๆ”

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้เกิดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายในเชิงเสรีนิยม (Liberalism) ที่เชื่อว่า ประชาชนแต่ละคนอยากจะทำชีวิตอย่างไร จะหาความสุขหรือแสวงหาความหลุดพ้นด้วยวิธีใดเป็นเรื่องของปัจเจกชน นำไปสู่ทฤษฎีที่ว่า รัฐบาลควรให้สิทธิ เสรีภาพส่วนบุคคลแก่ประชาชน มีหลักการสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ “เสรีภาพ” พยายามปลดปล่อยแต่ละบุคคล ออกจากการใช้อำนาจที่ไม่ยุติธรรม แต่ละคนจะต้องมีอิสระในด้านต่างๆ เช่น การเลือกประกอบอาชีพ การแสดงออกทางความคิดเห็น การแสวงหาความสุข เป็นต้น และ “ความเสมอภาค” หมายความว่ามนุษย์ทุกคนมีความเสมอภาคกันทางด้านกฎหมายและทางด้านสิทธิส่วนบุคคล นั่นก็คือกฎหมายจะต้องไม่ให้อภิสิทธิ์แก่คนกลุ่มหนึ่งและลิดรอนสิทธิของคนอีกกลุ่มหนึ่ง กฎหมายจะต้องมีอำนาจบังคับใช้กับทุกคนโดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นการให้ความช่วยเหลือ ปกป้อง หรือลงโทษ เพราะมนุษย์มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เสมอภาคในทุกบุคคล (นันทา โชติตะพุกกณะ, 2527)

นอกจากนี้ ฌ็อง-ฌัก กูแซ็ (2539: 35) ได้กล่าวไว้ว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะต้องไม่ถูกแบ่งแยกศักดิ์ศรีให้แตกต่างกันด้วย ‘เพศ’ เมื่อพูดถึงเรื่องเพศของมนุษย์ ในปัจจุบันอาจเกิดปัญหาในแง่ที่ว่า สภาพปัจจุบัน ได้มีเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และอีกจำนวนที่เป็นพวกรักร่วมเพศเดียวกัน โดยบุคคลเหล่านี้ได้แสดงออกอย่างเปิดเผยเป็นจำนวนมาก สังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ก็มีการยอมรับในความสามารถของบุคคลเหล่านี้ และถือว่าเป็นเรื่องค่อนข้างปกติ แม้ว่าการยอมรับเสรีภาพเรื่องเพศมีมากขึ้นและผู้คนส่วนใหญ่ได้ยอมรับความเท่าเทียมกันระหว่างบุรุษและสตรี แต่ก็ยังมีผู้คนอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่ยอมรับบุคคลที่มีจิตใจผิดปกติกับเพศของตน แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่ามนุษย์จะมีจิตใจเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างไรก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน จึงต้องมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จึงต้องไม่ถูกแบ่งด้วยเพศ ผู้ที่ยึดหลักความเสมอภาคตามระบอบเสรีประชาธิปไตย จึงต้องไม่แบ่งแยกศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ด้วยเพศ แม้ว่ามนุษย์ผู้นั้นจะ

มีจิตใจที่ผิดปกติจากเพศของตนก็ตาม ดังนั้น กลุ่มบุคคลที่โดยทั่วไปในปัจจุบัน ถูกเรียกว่า พวก กะเทย เกย์ ฯลฯ ก็จะต้องไม่ถูกแบ่งแยกศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้แตกต่างจากบุคคลอื่น

สรุปได้ว่า อุดมการณ์นี้มีหลักการพื้นฐานที่เน้นให้ความสำคัญกับคุณค่า ศักดิ์ศรี ของความเป็นมนุษย์ เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่า มีความสามารถในการใช้เหตุผลในการคิดและกระทำการต่างๆ มนุษย์จึงควรเสมอภาคกัน ไม่มีใครอยู่เหนือใคร

แสดงให้เห็นว่าในงานวิจัยนี้นอกจากจะปรากฏชุดความคิดที่เข้ากรอบ “อุดมการณ์รักต่างเพศ” หรือ “อุดมการณ์ชายจริงหญิงแท้” แล้ว ในขณะที่เดียวกันก็ยังมี การนำเสนอชุดความคิดที่ต่างออกไป เช่น ชุดความคิด “ชายรักชายทำอะไรต่างๆได้เหมือนบุคคลทั่วไป” และ “ชายรักชายประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง” เป็นต้น ตลอดจนมีการนำเสนอประเด็นว่าด้วยสิทธิต่างๆของกลุ่มชายรักชาย อาทิ เรื่องสิทธิการแต่งงาน สิทธิการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม สิทธิการรับมรดก ตลอดจนการมีเสรีภาพทางเพศ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า แม้ว่าในปัจจุบันชายรักชายจะได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น แต่ถึงกระนั้นสิทธิของกลุ่มบุคคลดังกล่าวก็ยังคงถูกกีดกันอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการสิทธิในการได้รับการพิจารณาเข้าทำงานในหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ หรือสิทธิในเรื่องอื่นๆ เช่น สิทธิในการเข้าถึงบริการต่างๆของรัฐที่ในบางครั้งมักจะได้รับเลือกปฏิบัติเช่นเดียวกัน เพราะเหตุที่ว่าคนในสังคมจำนวนหนึ่งยังไม่ได้ให้การยอมรับ และเหยียดหยามกลุ่มชายรักชาย ทั้งๆที่พวกเขาเหล่านั้นเป็นมนุษย์ที่มีสิทธิ มีศักดิ์ศรี เช่นเดียวกับที่มนุษย์ทุกคนในโลกนี้มีเหมือนกัน จึงเกิดเป็นองค์กรต่างๆที่ออกมาเรียกร้องสิทธิให้กลุ่มชายรักชายมากมาย เช่น องค์กรฟ้าสีรุ้ง ที่มีเป้าหมายในการทำงานเพื่อคุณภาพชีวิตของคนรักเพศเดียวกัน การทำให้สังคมยอมรับกลุ่มชายรักชาย และรณรงค์เรื่องโรคเอดส์ องค์กรบางกอกเรนโบว์ (Bangkok Rainbow Organization: BRO) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเป็นองค์กรที่ให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการติดเชื้อเอดส์ ปัญหาเรื่องเพศในกลุ่มเยาวชนชาย และกลุ่มคนรักเพศเดียวกันได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในเชิงบวก และทำงานสร้างสรรค์สังคมกับบุคคลทั่วไปได้ เป็นต้น สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“ปัจจุบัน บุคคล สถานที่ เหตุการณ์ ประเด็นปัญหา ฯลฯ ที่เคยถูกจัดวางไว้ อยู่ชายขอบ มุมมืด มุมอับ หรือ “ตู้เก็บของ” (closet) ของสังคม ต่างก็เริ่มทยอยเผย ตัวออกมาให้ปรากฏให้เห็นในพื้นที่สาธารณะเพิ่มมากขึ้นเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง... ปรากฏการณ์เหล่านี้จะช่วยสลาย ล้นคลอน และล้มล้างการเมืองของการเก็บกด ปิดกั้น และการเมืองของความหลงลืมที่ดำรงอยู่เป็นเวลานานได้ในอนาคต และจะนำไปสู่สังคมที่มี ความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน เปิดกว้างต่อความแตกต่างและความหลากหลายมากกว่าที่เป็นอยู่”

(ไชยรัตน์ เจริญศิลป์โอฬาร, 2543: 15-16)

จากตัวอย่างคำกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็น “อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม” ซึ่งดำเนินไปในแนวสร้างความกลมกลืนกับสังคม มีหลักการพื้นฐานที่เน้นให้ความสำคัญกับคุณค่า ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่า มีความสามารถในการใช้เหตุผลในการคิดและการกระทำต่างๆ มนุษย์จึงควรเสมอภาคกันไม่มีใครอยู่เหนือใคร (ณัฐพงศ์ สมประสงค์, 2539) นอกจากนี้ เฮอร์แมน (Herman, 1993) ยังตั้งข้อสังเกตว่า การเรียกร้องกฎหมายเพื่อให้สิทธิกับกลุ่มชายรักชายเป็นการตอกย้ำอุดมการณ์และบรรทัดฐานสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ คือ ทำให้เกิดการแบ่งแยกว่าใครคือคนด้อยโอกาสกับคนที่มีโอกาสเหนือกว่า กลุ่มชายรักชายถูกมองว่าเป็นผู้ด้อยโอกาสและถูกกดขี่ข่มเหง ในขณะที่ผู้ชายที่เป็นรักต่างเพศเป็นผู้มีอำนาจ จึงอาจกล่าวได้ว่า การเรียกร้องกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของชายรักชายเป็นแนวคิดของ “ความเท่าเทียม” ที่สร้างมาจากผู้นำของกลุ่มชายรักชายที่มีบทบาทเป็นนักเคลื่อนไหวทางสังคมซึ่งมีหลักการสำคัญคือ “เสรีภาพ” ได้แก่ เสรีภาพทางด้านความคิดเห็นและการแสดงออก กลุ่มคนที่นิยมความเท่าเทียมมีความเชื่ออย่างแน่วแน่ว่าทุกความคิดเห็นควรจะได้แสดงออกอย่างอิสระ เพราะบ่อยครั้งที่ความคิดเห็นที่เคยถือว่าผิดในสมัยหนึ่งอาจพิสูจน์ว่าถูกในอีกสมัยหนึ่งก็เป็นได้ และ “ความเสมอภาค” หมายความว่า ทุกคนมีความเสมอภาคกันทางด้านกฎหมายและทางด้านสิทธิส่วนบุคคล นั่นคือกฎหมายจะต้องไม่ให้อภิสิทธิ์แก่คนกลุ่มหนึ่งและลดทอนสิทธิของคนอีกกลุ่มหนึ่ง กฎหมายจะต้องมีอำนาจบังคับใช้กับทุกคนโดยทัดเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นการให้ความช่วยเหลือ ปกป้อง หรือลงโทษ เพราะมนุษย์มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เสมอกันทุกคน นอกจากนี้ความเคลื่อนไหวตามแนวทางดังกล่าวยังทำให้ชายรักชายมีตัวตนที่ชัดเจนขึ้น อัตลักษณ์แบบชายรักชายจึงมีพลังมากในการผลักดันเรื่องสิทธิมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ความคิดดังกล่าวแม้จะผลิตขึ้นผ่านสื่อในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นจากในอดีตแต่เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการนำเสนอความคิดว่าชายรักชายไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับชายหญิงทั่วไปก็เห็นได้ว่าพบในปริมาณที่น้อยกว่ามาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหนังสือพิมพ์ที่เป็นช่องทางของผู้มีอำนาจในสังคมในการสื่อสารกับมวลชนที่จัดลำดับความสำคัญโดยการใช้พื้นที่ในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือในการนำเสนอชุดความคิดต่างๆ โดยเรื่องทางลบหรือเรื่องที่สร้างความเสื่อมเสียของชายรักชายมักจะปรากฏให้เห็นในหน้าหนึ่งอยู่เสมอ ในขณะที่เรื่องที่น่าเสนอหรือแฝงการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพเพื่อความเท่าเทียมกันในสังคมของชายรักชายกลับถูกจัดลำดับความสำคัญให้รองลงมา เช่น การปรากฏเป็นบทความในหน้าในของหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีเพียงบางคนที่เท่านั้นที่จะเข้าถึงกรณีเช่นนี้อาจจะเกิดขึ้นโดยความตั้งใจของหนังสือพิมพ์หรือไม่ก็ตาม แต่สิ่งเหล่านี้กลับมีอิทธิพลอย่างมากในการทำให้แนวคิดที่มองว่ากลุ่มชายรักชายนั้นมีตัวตนและมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปสังคมอยู่ในสถานะที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบชายจริงหญิงแท้ที่ให้ความสำคัญกับเพศชาย

จริงหญิงแท้เป็นหลัก และเพศชายและหญิงที่เป็นรักต่างเพศเป็นใหญ่ในสังคม ดังแผนภูมิรูปภาพต่อไปนี

แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิรูปภาพแสดงความสัมพันธ์ของอุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม

จากแผนภูมิรูปภาพดังกล่าว สรุปได้ว่า ชายรักชายถูกจำกัดขอบเขตให้อยู่ในพื้นที่ของตนเอง แม้ว่าจะมีการเรียกร้องสิทธิเพื่อขอพื้นที่ยืนในสังคม แต่พื้นที่ที่ได้รับจากสังคมก็ยังคงมีขอบเขตจำกัด ไม่สามารถมาครอบครองพื้นที่ของชายจริงหญิงแท้ในสังคมได้เสียทีเดียว การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ หรือความพยายามในการสร้างตัวตนในสังคมจึงเป็นเหมือน “การออกเสียง” ที่ต้องพยายาม “ตะโกน” ให้สุดเสียงจึงจะสามารถทำให้สังคมมองเห็น “ได้ยิน” และรับรู้ “ตัวตน” ของชายรักชาย ได้

อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียมดังกล่าวจึงยังล้าหลังระบบชายจริงหญิงแท้หรือรักต่างเพศ เป็นใหญ่ที่ดำรงอยู่ในสังคมมาเป็นเวลาช้านานไม่ได้เสียทีเดียว ในทางกลับกันการเรียกร้องดังกล่าวนี้ อาจจะยิ่งไปสนับสนุนความคิดที่ว่าชายที่รักเพศเดียวกันไม่มีสิทธิเท่าเทียมและตกเป็นรองชายที่รักต่างเพศอีกด้วย เพราะการที่หนังสือพิมพ์พยายามนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการรวมตัวของชายรักชายเพื่อออกมาเรียกร้องสิทธิที่ควรจะได้รับหรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายเพื่อให้เห็นว่าชายรักชาย มีความสามารถที่ไม่ต่างไปจากชายและหญิงปกติมากเท่าใดก็ยิ่งสะท้อนให้เห็นว่าสังคมมีความเหลื่อมล้ำหรือไม่เท่าเทียมกันทางเพศมากขึ้นเท่านั้น เพราะการที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายใน

แง่มุมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คนในสังคม ชายรักชาย หรือแม่กระทั่งผู้เขียนตัวบทเองก็ยอมรับถึงความไม่เสมอภาคและการแบ่งแยกในระดับชั้นทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมนี้ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5 แสดงภาพของอุดมการณ์สำคัญที่ครอบงำสังคมทำให้เกิดอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย

จากแผนภูมिरูปภาพแสดงให้เห็นว่า อุดมการณ์ที่ได้จากงานวิจัยนี้ มีลักษณะเป็น 2 อุดมการณ์ที่แข่งขันกัน แต่มีอุดมการณ์หนึ่ง ได้แก่ “อุดมการณ์รักต่างเพศหรือชายจริงหญิงแท้” ดำรงอยู่ในสังคมมาช้านานกว่าจึงช่วงชิงพื้นที่ทางสังคมและครอบงำความคิดของคนในสังคมได้มากกว่า ในขณะที่อีกอุดมการณ์หนึ่ง ได้แก่ “อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม” ขอแบ่งปันพื้นที่เพื่อเสนออุดมการณ์ แต่ด้วยเหตุที่สื่อยังคงผลิตซ้ำวาทกรรมกระแสหลักของผู้มีอำนาจในสังคมอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้อุดมการณ์ที่ต้องการขึ้นมาแข่งขันกลับต้องถูกครอบงำด้วยอุดมการณ์ที่มีอำนาจเหนือกว่าอีกทีหนึ่ง “อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม” จึงตกอยู่ในสถานะที่ถูกละเลยและพรมามัวเจกเช่นเงาที่อยู่ภายใต้ “อุดมการณ์รักต่างเพศหรือชายจริงหญิงแท้” ที่คนในสังคมตัดสินว่าเป็นความเชื่อที่ถูกต้องและชอบธรรม

อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่เรื่องแปลกที่อำนาจชายจริงหญิงแท้จะเข้าครอบงำสังคมไทยได้อย่างเต็มตัว เพราะสภาพแวดล้อมสังคมไทยตั้งแต่ในอดีตมีส่วนในการหล่อหลอมความคิดของคนในสังคม เช่น การมีระบอบการปกครองแบบพ่อปกครองลูกตั้งแต่สมัยสุโขทัย ความคิดที่ว่าครอบครัวที่สมบูรณ์ต้องมี พ่อ แม่ และลูก และฝ่ายชายต้องทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว มีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัว ภาระงานบ้านจึงตกเป็นของผู้เป็นหญิง เป็นต้น ระบบความเชื่อที่วางนี้เชื่อมโยงไปถึงอุดมการณ์ของสังคมที่ถือว่าผู้ชายมีอำนาจและอยู่ในฐานะที่เหนือกว่าผู้หญิง ผู้หญิงเป็นฝ่ายที่ถูกควบคุมโดยผู้ชาย หากไม่เป็นไปตามที่บรรทัดฐานของสังคมกำหนด เช่น ฝ่ายชายตกเป็นรองฝ่ายหญิงก็จะถูกเยาะเย้ยถากถาง อย่างไรก็ตามผู้ชายแม้จะถูกเยาะเย้ยถากถางแต่ก็ไม่ถึงกับถูกกีดกันหรือถูกแบ่งแยกทางเพศอย่างผู้หญิงได้รับ แต่เมื่อไรก็ตามที่ผู้ชายมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศไปชอบผู้ชายด้วยกันหรือมีพฤติกรรมคล้ายผู้หญิงกลับถูกกดขี่ เหยียดหยาม กีดกัน และแบ่งแยกเพศไม่ให้อยู่เป็นกลุ่มเดียวกันกับผู้ชายที่รักต่างเพศ หรือการปฏิบัติกับชายที่รักเพศเดียวกันเยี่ยงเพศที่ต่ำต้อยกว่า หรืออาจถูกมองว่าต่ำกว่าเพศหญิงด้วยซ้ำไป จึงจะเห็นได้ว่า อำนาจชายจริงหญิงแท้ที่คนในสังคมถูกครอบงำและแบกรับเอาไว้อาจจะโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตามนี้ แม้จะเป็นนามธรรมแต่ก็มีผลอย่างมากกับทัศนคติและความคิดของคนในสังคม ผนวกกับการที่ได้รับการตอกย้ำความคิดหรือการผลิตซ้ำผ่านสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “หนังสือพิมพ์รายวัน” ก็ยิ่งทำให้คนในสังคมหลีกเลี่ยงอำนาจดังกล่าวนี้ไม่ได้

จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายในหน้าหนึ่ง มีความสัมพันธ์กับภาพแทนและอุดมการณ์ กล่าวคือ ภาพแทนและอุดมการณ์ที่ได้จากเรื่องราวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มักจะเป็นไปในทางลบ เช่น การกล่าวถึงความรุนแรงจากการกระทำของชายรักชาย หรือเป็นเรื่องที่ดูแปลกประหลาดหรือผิดปกติในสายตาของคนในสังคม ทั้งนี้ อาจเนื่องจากปัจจัยทางด้าน “คุณค่าของข่าว” (News value) เนื่องจาก เรื่องเพศเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมนุษย์ ดังนั้นหากมีการนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือปัญหาเรื่องความผิดปกติทางเพศต่างๆก็มักจะได้รับความสนใจและมีคุณค่าทางข่าวอยู่เสมอ ดังนั้น เมื่อข่าวชายรักชายมาอยู่ในพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ซึ่งมักจะนำเสนอข่าวในทางลบเพื่อดึงดูดความสนใจผู้อ่าน จึงทำให้คนในสังคมมีภาพแทนและอุดมการณ์เกี่ยวกับชายรักชายไปในทิศทางที่หนังสือพิมพ์เลือกมานำเสนอในหน้าหนึ่งด้วย ทั้งที่จริงแล้วในหน้าอื่นๆก็มีการนำเสนอภาพแทนและอุดมการณ์เกี่ยวกับชายรักชายในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป แต่สิ่งที่คนในสังคมได้ประจักษ์เกี่ยวกับชายรักชายในหน้าหนึ่งกลับมีอิทธิพลกว่าในหน้าอื่นๆ เรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายที่ถูกนำเสนอในหน้าหนึ่งจึงมีอิทธิพลอย่างมากสำหรับคนในสังคม

สรุป

การศึกษาในบทนี้ ส่วนแรกผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555 สื่อภาพแทนของของชายรักชายได้ทั้งด้านลบคือ ชายรักชายเป็นพวกวิปริตผิดเพศ และด้านบวกคือ ชายรักชายเป็นคนธรรมดาทั่วไป จากนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ให้เห็นอุดมการณ์ต่างๆเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555 ซึ่งผลการวิจัยปรากฏให้เห็นว่ามีทั้งอุดมการณ์ที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรมกระแสหลัก และอุดมการณ์ที่แสดงชุดความคิดต่างจากวาทกรรมกระแสหลัก ทั้งนี้ อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายทั้งสองกระแสดังกล่าวล้วนอยู่ภายใต้อุดมการณ์ทางใหญ่สังคม คือ “อุดมการณ์รักต่างเพศหรือชายจริงหญิงแท้” เนื่องจากหากอุดมการณ์นี้ไม่ไปครอบงำความคิดของคนในสังคมรวมถึงความคิดของกลุ่มชายรักชายก็คงไม่เกิดอุดมการณ์อื่นๆตามมา และแม้ว่าการครอบงำทางวาทกรรมจะมีอำนาจมากเพียงใด หากเรารู้จักใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองคิดวิเคราะห์กรองสารที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์ก็จะเป็นผู้บริโภคที่ไม่ถูกครอบงำโดยง่าย หากแต่เชื่อในสิ่งที่เป็นไปได้ ทำในสิ่งที่ต้องการทำและที่สำคัญต้องเหมาะสมกับตัวเอง การครอบงำก็จะไม่สามารถทำให้ผู้บริโภคที่ชาญฉลาดตกเป็นเหยื่อของวาทกรรมได้

บทที่ 6

วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม

หลังจากที่วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สื่อมวลชนเลือกใช้เพื่อสื่ออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย อีกทั้งยังได้วิเคราะห์ภาพแทนและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายไปในบทที่ผ่านมาแล้ว ดังนั้น เพื่อให้เห็นว่าตัวบทดังกล่าวประกอบสร้างท่ามกลางบริบทอะไรบางอย่างที่อยู่ล้อมรอบ ในบทนี้ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse Practice) โดยใช้กรอบองค์ประกอบของการสื่อสารจากทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร ของ เดลล์ ไฮม์ส์ (Hymes, 1974) มาเป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นบริบทของการสื่อสารนี้ และ 2) การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Practice) โดยการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยกับสังคมจากบริบท 3 ระดับ ได้แก่ สถานการณ์ สถาบัน และกรอบสังคมวัฒนธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมตามกรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร

องค์ประกอบการสื่อสารของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชาย

การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมนี้มุ่งศึกษาให้เห็นภาพรวมของบริบทหรือองค์ประกอบที่แวดล้อมตัวบทข่าวหรือบทความในหนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายว่า ตัวบทเหล่านี้ถูกประกอบสร้างโดยใคร สื่อสารไปยังใคร ในสถานการณ์ใด ผ่านสื่ออะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร มีวิธีการปฏิสัมพันธ์และตีความตัวบทอย่างไร ดังที่ ประไพพรรณ พิงฉิม (2542: 31) ได้กล่าวไว้ว่า “ในการวิเคราะห์ภาษานอกจากจะต้องทำความเข้าใจตัวภาษาแล้ว สิ่งแวดล้อมการใช้ภาษานั้นก็มีความสำคัญ เพราะสิ่งเหล่านั้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ภาษาในแต่ละสถานการณ์ที่ต่างกันไป”

ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมของการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย โดยใช้กรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสาร (SPEAKING) ตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารของ เดลล์ ไฮม์ส์ (Hymes, 1974) มาเป็นแนวทางในการศึกษาหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย ได้ผลการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) Setting and scene (ฉาก)

ศิริพร รักดีผาสุข (2553: 20) ใช้ว่า “Situation (สถานการณ์) อันได้แก่ สถานที่และเวลาที่มีการสื่อสารเกิดขึ้น (setting and scene)”

โฮมส์ (Hymes, 1974: 56) กล่าวว่า “Setting และ Scene มีความเกี่ยวข้องกันเป็นองค์ประกอบของเหตุการณ์การกระทำ (act situation)” อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2541: 182) ได้ให้ความหมายเป็นภาษาไทยว่า “กาลเทศะ หมายถึง เวลาและสถานที่ของเหตุการณ์การสื่อสาร ซึ่งเป็นสภาวะแวดล้อมทางกายภาพ (physical circumstances) ของเหตุการณ์การสื่อสาร เช่น ตอนเย็นที่บ้าน ตอนเที่ยงในโรงอาหาร เป็นต้น ส่วน ฉาก หมายถึง สภาวะแวดล้อมที่เป็นนามธรรม (psychological setting) เป็นสิ่งที่สมมติขึ้น หรือมีผลทางด้านจิตใจด้วย”

ในกรณีของตัวบทที่เกี่ยวข้องกับชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย สถานที่ซึ่งเป็นสภาวะแวดล้อมทางกายภาพ (physical circumstances) ของเหตุการณ์การสื่อสาร ได้แก่ “พื้นที่” หน้าที่ต่างในหนังสือพิมพ์ เช่น การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายมักจะปรากฏในหน้าหนึ่ง หน้าอาชญากรรม หน้าบันเทิง หน้าต่างประเทศ หน้าสังคม และคอลัมน์ต่างๆ ซึ่งวิลาสินี พิพิธกุล (2547: 310) ได้กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นที่ปรากฏในคอลัมน์ไม่เกี่ยวข้อง หรือไม่มีความจำเป็นต้องสอดคล้องกับจุดยืนของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆก็ได้ คอลัมน์จึงเป็นเสมือนพื้นที่ที่ความคิดเห็นอันหลากหลายปรากฏสู่สายตาผู้อ่าน” ส่วนหน้าบรรณาธิการ หน้ากีฬา หน้าการเมือง พอมิปรากฏอยู่บ้าง (บางข่าวเป็นเรื่องที่ชายรักชายไม่ได้เป็นบุคคลหลักในข่าวหรือไม่ได้เป็นตัวเอกของเรื่อง) และพบจำนวนน้อยแต่ไม่ปรากฏในหน้าเศรษฐกิจ หน้าเกษตร หน้าเทคโนโลยี เป็นต้น ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะอุทิศหน้ากระดาษให้แก่ข่าวเดียวกันต่างกันไป เช่น เรื่องเกี่ยวกับชายรักชายบางเรื่องอาจจะเป็นข่าวที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม แต่ไม่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์คุณภาพ หรือในขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพนำเสนอข่าวเศรษฐกิจของชาติไว้หลายหน้ากระดาษ แต่หนังสือพิมพ์ประชานิยมอาจจะเสนอเพียงข่าวย่อยเล็กๆเท่านั้น

ยงยุทธ รักษาศรี (2544: 62-63) ได้กล่าวไว้ว่า “เนื้อที่ของหนังสือพิมพ์ก็เป็นส่วนสำคัญของการที่จะคัดเลือกข่าวนำเสนอ ดังนั้นในแต่ละหน้าจะมีการแบ่งเนื้อที่สำหรับบรรจุในแต่ละเรื่อง แต่ละเนื้อหา โดยทั่วไปแล้วยังไม่มีหนังสือพิมพ์ฉบับใดที่จะเสนอข่าวอย่างเดียวกันทั้งฉบับ จึงมีเพียงบางส่วนของหนังสือพิมพ์เท่านั้นที่มีไว้สำหรับเสนอข่าว เช่น หน้า 1 หน้า 2 หรือหน้าสุดท้าย หรือหน้าอื่นๆ แต่ละฉบับก็จะกำหนดว่าหน้าใดสำหรับข่าวใด ทำให้ข่าวที่จะนำเสนอในแต่ละฉบับนั้นไม่อาจนำเสนอได้ทั้งหมด หรือไม่อาจนำเสนอรายละเอียดมากได้เท่าที่ควร จึงทำให้คุณค่าของข่าวที่นักข่าวรวบรวมมานั้น แม้จะให้รายละเอียดหรือข่าวมีคุณค่าครบดังที่ได้กล่าวแล้ว แต่เมื่อมาพบ

ปัญหาเนื้อที่ที่จะนำเสนอหรือเนื้อที่ตีพิมพ์อันจำกัด จำเป็นต้องตัดทอน ย่อสรุปลง คุณค่าของข่าวก็มีแนวโน้มลดคุณค่าลงไป” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า “พื้นที่ของสื่อ” ในที่นี้คือ “พื้นที่หน้าต่างๆในหนังสือพิมพ์” ทำหน้าที่เป็น “ฉาก” หรือสถานที่ที่เกิดการสื่อสารขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีหน้าที่รายงานข้อเท็จจริง จึงทำให้ลักษณะสภาวะแวดล้อมที่เป็นนามธรรม (psychological setting) ที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์รับรู้คือ บรรยากาศที่จริงจัง เมื่อเล่าเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสิ่งที่นำเสนอ เช่น หน้าอาชญากรรมก็เป็นที่น่าทึ่งแล้วว่าเป็นเรื่องในทางลบ และเมื่อมีการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายในหน้าอาชญากรรมมากขึ้นก็ยิ่งตอกย้ำความรู้สึกของคนในสังคมว่าชายรักชายมักจะกระทำความผิด ทั้งที่จริงแล้วชายหรือหญิงก็มีสิทธิ์กระทำความผิดได้พอกๆกัน แต่คนมักเกิดภาพจำของชายรักชายในหน้าหนังสือพิมพ์กับข่าวประเวณีมากกว่า แสดงให้เห็นว่าความรู้สึกของคนในสังคมคิดว่าเรื่องราวความรักของชายรักชายเป็นสิ่งที่ไม่คงทนถาวร ไม่จริงจังยั่งยืน ใช้อารมณ์ในการแก้ไขปัญหา จึงเป็นที่จับตาของสังคม และด้วยพื้นฐานความคิดของคนที่ว่าชายรักชายเป็นสิ่งที่ผิดธรรมชาติก็ยิ่งตอกย้ำว่านอกจากผิดเพศแล้วยังกระทำความผิดอีก

นอกจากนี้ยังมีเรื่อง “เวลา” (time) ดังจะเห็นได้จากตารางช่วงเวลาและลำดับเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายดังที่กล่าวแล้วในบทที่ 3 เมื่อเวลาผ่านไปชายรักชายมีการเปิดเผยตัวมากขึ้น ข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายเริ่มปรากฏให้เห็นในแง่มุมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น จากเมื่อก่อนที่มักจะปรากฏแต่ในเรื่องไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข่าวอาชญากรรม และจะเห็นได้ว่า “เวลา” ที่เกิดการสื่อสารในช่วงปี พ.ศ. 2555 ที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลนี้ ได้มีเหตุการณ์ในสังคมเกิดขึ้นมากมาย ได้แก่ มีการเพิกถอนใบเกณฑ์ทหารที่ระบุว่า “กะเทยเป็นโรคจิตถาวร” และออกกฎหมายโดยเพิ่มเติม “ข้อ 3 (12) ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” กรรมการสิทธิมนุษยชนเดินทางร่ำกฎหมายการแต่งงานที่ไม่ใช่แค่เพียงหญิงกับชายเพื่อนำไปสู่การยกเว้น “กฎหมายรับรองสถานภาพชีวิตคู่” ให้คนที่มีความหลากหลายทางเพศ ศูนย์บริจาคโลหิต สภากาชาดไทยไม่รับเลือดบริจาคจากกลุ่มชายรักชาย แม้ว่าจะมีผลตรวจเลือดเป็นปกติก็ตาม ด้วยเหตุผลที่ว่าเลือดจากเพศที่สามมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี จึงมีการหยิบยกประเด็นการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับชายรักชายมาพูดถึงอยู่บ่อยครั้ง เพราะสังคมเริ่มรับรู้การมีตัวตนของกลุ่มชายรักชายในสังคมเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ ไม่ใช่เพียงช่วงเวลาดังกล่าวเท่านั้นที่มีการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับชายรักชาย แต่เกิดจากการนำเสนอที่สั่งสมมาเรื่อยๆ จากในอดีต จึงส่งผลให้การมีตัวตนเริ่มปรากฏเด่นชัดขึ้น อนึ่ง หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เน้นความรวดเร็วทันสมัย ทันข่าวสารอยู่แล้ว ผู้อ่านจึงสามารถรับรู้เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของสังคมรวมถึงกลุ่มชายรักชายได้อย่างทันทั่วทั้งที่เช่นกัน อีกทั้ง “เวลา” ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารประเด็นต่างๆเกี่ยวกับชาย

รักชายที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ ก็ไม่มีข้อจำกัดอีกด้วย เพราะผู้อ่านสามารถติดตามข่าวสารได้ทันทีที่หนังสือพิมพ์วางแผงขายหรือยืมอ่านได้เมื่อต้องการ เนื่องด้วยหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษรจึงเป็นข้อดีที่ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นอยู่ได้คงทนและเป็นหลักฐานทางลายลักษณ์อักษรได้

2) Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์)

ผู้ร่วมเหตุการณ์ หมายถึง ผู้ที่มีส่วนในการสื่อสารทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร นอกจากนี้ ยังอาจหมายรวมถึงผู้อื่นซึ่งไม่ใช่ผู้ส่งสารและผู้รับสารแต่อยู่ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์การสื่อสารนั้นๆ ด้วย ถ้าบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์การสื่อสารนั้นๆ

ผู้ส่งสาร (sender)

จากข้อมูลของงานวิจัยนี้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นองค์กร มีนักหนังสือพิมพ์เป็นบุคลากร ได้แก่ “ผู้เขียนข่าว” มักจะไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน หรือ “ผู้เขียนบทความหรือคอลัมน์ประจำในหนังสือพิมพ์” หรือที่เรียกว่า “คอลัมนิสต์” (columnist) มักจะปรากฏชื่อหรือนามปากกาผู้เขียน ทั้งนี้ Widdowson (1979 อ้างถึงใน Pagano, 1994) ได้กล่าวเกี่ยวกับประจักษ์การเขียนสรุปได้ว่า ในประจักษ์การเขียนนั้น ผู้เขียนซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารต้องสมมติว่าตนเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร คือ ต้องคำนึงถึงความต้องการและปฏิกิริยาตอบสนองของผู้รับสารนั้นคือผู้อ่านเป็นสำคัญ ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้นำเสนอข้อเขียนให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งตนเองในฐานะผู้ส่งสารและผู้อ่านในฐานะผู้รับสารด้วย

ผู้ส่งสารของข่าวเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์นั้นคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระบวนการผลิตข่าว ไม่ว่าจะเป็น “ผู้สื่อข่าว” (Reporter) รวบรวมรายงานข้อเท็จจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและรายงานกลับมายังหนังสือพิมพ์ “บรรณาธิการข่าว” (News Editor) เป็นผู้ตัดสินใจในการพิจารณาลงพิมพ์ข่าว “รีไรเตอร์” (Rewriter) รับข่าวสารจากผู้สื่อข่าวที่รายงานเข้ามาและนำข้อมูลมาเรียบเรียงตามลักษณะของการเขียนข่าว “ผู้เขียนข่าว” เขียนถ่ายทอดเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นผู้ส่งสารผ่านหนังสือพิมพ์ทั้งสิ้น

ส่วนผู้ส่งสารของบทความหรือคอลัมน์เกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์นั้นคือ “ผู้เขียนบทความ” “คอลัมนิสต์หรือนักเขียนคอลัมน์” (Columnist) คือ ผู้ที่นำเสนอข้อคิดเห็น ทศนะ ข้อวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นต่างๆ จากมุมมองของตนเอง (วิลสัน พิชกุล, 2547: 310) เมื่อพิจารณาจากข้อมูลตัวบทพบว่า ผู้เขียนคอลัมน์เหล่านั้นประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เขียนคอลัมน์เหล่านี้ อาจจะเป็นหรือไม่ได้เป็นชายรักชายก็ได้ จะสังเกตได้ว่า ตัวผู้เขียนบทความหรือคอลัมนิสต์เอง

มักจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในปัญหาและเรื่องที่เขียน และในแต่ละบทความจะมีการระบุชื่อจริง นามสกุล หรือไม่ก็เป็นนามปากกาของผู้เขียนบทความนั้นๆไว้ด้วย คอลัมน์ของใครจึงเป็นเอกลักษณ์ของคนนั้น

จึงกล่าวได้ว่าผู้ส่งสารของบทความในหนังสือพิมพ์ คือ “ผู้เขียนบทความหรือคอลัมน์” ซึ่งผู้เขียนเป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระต่างๆ ลีลา ภาษา ถ้อยคำ ฯลฯ ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะว่าบทความมีลักษณะเฉพาะ ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะบางประการที่น่าเชื่อถือ เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของการสื่อสาร คุณลักษณะดังกล่าว ได้แก่ ด้านความรู้ ความคิด เหตุผล การแสดงออกในทางภาษา และความเป็นภววิสัยในการใช้เหตุผลของการเขียนบทความ ผู้เขียนบทความหรือคอลัมน์มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ในขณะที่ผู้เขียนข่าวมีกรอบในการนำเสนอข่าว เพราะเมื่อมีปัญหาทางบรรณาธิการต้องรับผิดชอบ เพราะการนำเสนอข่าวนั้นต้องผ่านกระบวนการทางสื่อมวลชน

การวิเคราะห์องค์ประกอบผู้ส่งสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า สื่อมวลชนทำให้ผู้ผลิตคือนักหนังสือพิมพ์ มีความสำคัญในการเป็นผู้ผูกขาดหรือถ่ายทอดข่าวสารในสังคม แม้ว่าผู้ผลิตสารนั้นจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปก็ตาม แต่อำนาจแห่งการนำเสนอผูกขาดอยู่ที่ผู้ส่งสารแต่เพียงผู้เดียว เนื่องจากผู้รับสารไม่มีโอกาสโต้ตอบ หรือแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง

ผู้รับสาร (receiver)

ผู้รับสารของหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายได้แก่ “ผู้อ่านหนังสือพิมพ์” ไม่ว่าจะเป็นผู้อ่านข่าว หรือผู้อ่านบทความหรือคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ก็ตาม ไม่ว่าจะเพศใด อายุเท่าไร หรือประกอบอาชีพอะไร ก็สามารถเข้าถึงสารที่สื่อผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ด้วย เนื่องจากผู้อ่านข่าวหรือบทความแต่ละคนสามารถเลือกอ่านข่าวหรือบทความตามความสนใจของตนเองได้ อย่างไรก็ตาม ก็ต้องขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือพิมพ์ด้วยว่าหนังสือพิมพ์นั้นเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทอะไร เจาะกลุ่มเป้าหมายกลุ่มคนประเภทไหน เช่น หนังสือพิมพ์มติชน สยามรัฐ แนวหน้า ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (quality newspapers) มุ่งเน้นการนำเสนอข่าวประเภทข่าวหนัก (hard news) เช่น ข่าวสังคม ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการศึกษา ข่าวเหล่านี้มุ่งตอบสนองความคิด ความรู้ของผู้บริโภคซึ่งเป็นกลุ่มผู้อ่านเฉพาะเป็นสำคัญ การเลือกถ้อยคำหรือภาษาในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ไม่หือหวาเร้าอารมณ์มากนัก มีลักษณะค่อนข้างจริงจังมากกว่า เนื้อหาหนักไปทางรายละเอียดข้อเท็จจริง การแสดงความคิดเห็นจะใช้เหตุผลมากกว่าเล่นสำนวน หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีจำนวนจำหน่ายไม่สูงนัก ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ก็จะมักจะเป็นผู้บริหารหรือผู้มีการศึกษาพอสมควร เช่น ข้าราชการ ครู

อาจารย์ นิสิต นักศึกษา นักธุรกิจ เป็นต้น หรือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (popular newspapers) หรือปริมาณ (quantity newspaper) ซึ่งมุ่งเน้นการเสนอข่าวประเภทเร้าอารมณ์ (sensational) หรือ ข่าวเบา (soft news) เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวภัยพิบัติต่างๆ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเพศ ข่าวบุคคล ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวแปลกประหลาด ข่าวในแวดวงสังคม ข่าวความขัดแย้ง และความรุนแรงต่างๆ เป็นต้น ข่าวเหล่านี้เป็นข่าวประเภทที่คนธรรมดาสามัญทั่วไปสนใจ สนองอารมณ์ของคนส่วนใหญ่ในสังคม เหมาะกับผู้อ่านทุกระดับชั้น การใช้ภาษา ในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มักใช้ถ้อยคำที่หือหาวเกินจริง เร้าอารมณ์ของผู้อ่านมาก ดึงดูดความสนใจโดยการพาดหัวข่าวด้วยตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ มีรูปภาพประกอบข่าวมากมาย รูปแบบการเขียนเต็มไปด้วยสีสันจินตนาการ และมักจะใช้ภาษาที่มีภาพพจน์อยู่เสมอ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้เป็นที่นิยมแพร่หลายของคนทั่วไปมากและมียอดจำหน่ายค่อนข้างสูง

ส่วนผู้รับสารของบทความหรือคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์เป็นเพียงผู้อ่านเนื้อหาสาระสำคัญของบทความ ซึ่งผลจะได้รับคือทางลบหรือทางบวก ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับข้อเสนอของผู้ส่งสารหรือผู้เขียน อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้อ่านได้อ่าน จะมีผลโดยตรงต่อเขาว่าปัญญา ความคิดเห็น ทศนคติ ความเชื่อ ศรัทธา ฯลฯ จึงกล่าวได้ว่าบทความจึงมีความสำคัญต่อผู้อ่านทางด้านความรู้สึกนึกคิดตลอดจนประชามติใดๆ ด้วย

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของผู้รับสารดังกล่าวข้างต้นนี้ ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่าสื่อมวลชนเพิ่มขีดความน่าเชื่อถือในการนำเสนอข่าวสารโดยอาศัยความคิดความเชื่อของคนในสังคมที่ว่า “เรื่องนี้ต้องมีมูลความจริง เพราะถ้าไม่จริง หนังสือพิมพ์ก็คงไม่เอามาลง” โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวสารหรือความรู้ใหม่ๆ ที่ผู้รับสารไม่อาจหามาได้ด้วยประสบการณ์ของตนเอง ประสบการณ์ที่ได้จากสื่อก็ยังครอบคลุมการรับรู้และความเข้าใจของคนในสังคมอย่างแยกย่อย หากผู้รับสารรับสารโดยปราศจากวิจารณญาณ

3) Ends (จุดมุ่งหมาย)

จุดมุ่งหมาย หมายถึง เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ในการสื่อสารต้องการ หรือคาดหวังจะได้จากการสื่อสารนั้นๆ

ไฮมส์ (Hymes, 1974: 57) ได้แบ่งออกเป็น Purposes-outcomes และ Purposes-goals ซึ่งทั้งสองส่วนสามารถวิเคราะห์รวมเข้าไว้ด้วยกันเป็นองค์ประกอบ Ends หรือจุดมุ่งหมายของการสื่อสาร ได้

Purposes-outcomes หมายถึง เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ประสงค์จะได้รับการสื่อสารนั้นๆ ได้แก่ ชาวเกี่ยวกับชายรักชาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อรายงานเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นที่มีผลกระทบ มีความสำคัญหรือน่าสนใจเกี่ยวกับชายรักชาย โดยที่ เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงนั้นเพิ่งจะเกิดหรือกำลังจะเกิดขึ้น ในขณะที่บทความหรือคอลัมน์ที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อขยายขอบเขตความรู้เกี่ยวกับชายรักชาย เพื่อรับรู้กระแสสังคมที่มีต่อกลุ่มชายรักชายในปัจจุบัน ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับชายรักชายต่างๆ ตามแต่ความชำนาญของตนโดยสะท้อนความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นเป็นข่าวแล้ว เนื้อหาและลีลาเฉพาะในการเขียนเป็นแบบอัตวิสัยและพยายามที่จะชักจูงใจและหล่อหลอมความคิดของผู้อ่านเกี่ยวกับเรื่องชายรักชายให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือเห็นด้วยกับตัวผู้เขียนเอง จึงกล่าวได้ว่า วัตถุประสงค์เบื้องต้นของการนำเสนอบทความเกี่ยวกับชายรักชายคือ เพื่อโน้มน้าวใจ (to convince) ผู้อ่านบทความให้คล้อยตามความคิดของตน และยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านบทความทราบว่าผู้เขียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง เหตุการณ์ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง

Purposes-goals หมายถึง เป้าหมายของทั้งเหตุการณ์การสื่อสาร ในที่นี้หมายถึงจุดมุ่งหมายในการสื่อสารโดยรวมของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ การรายงานข้อเท็จจริง เพื่อนำเสนอเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น หรือบอกเล่าความเป็นไปของสังคม ในขณะเดียวกันก็มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านด้วย และวัตถุประสงค์สองประการหลังนี้เองที่เอื้อประโยชน์ในเรื่องยอดขายของหนังสือพิมพ์อย่างปฏิเสธไม่ได้

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์แต่ละประเภทก็มีการนำเสนอเพื่อจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน เช่น หนังสือพิมพ์ประเภทประชาชนหรือปริมาณ ก็จะเน้นนำเสนอโดยใช้ภาพประกอบ ภาพสี รวมถึงการใช้ภาษา เพื่อกระตุ้นความสนใจผู้อ่านมากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ที่มุ่งนำเสนอข้อเท็จจริงเป็นหลัก

4) Act sequence (การลำดับวัจนกรรม)

การลำดับวัจนกรรม หมายถึง การเรียงลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารว่าควรใช้วัจนกรรมใดก่อนหรือหลังตามลำดับ ตลอดจนถ้อยคำที่ใช้คืออะไร ใช้อย่างไร เรียงลำดับอย่างไร

ไฮมส์ (Hymes, 1974: 55) กล่าวว่า ทั้ง Message form คือ รูปแบบของข้อความหรือคำพูด และ Message content คือ เนื้อหาของข้อความหรือคำพูด สามารถปรากฏร่วมกันเป็นส่วนประกอบของการลำดับวัจนกรรม (Act sequence) เนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาหนังสือพิมพ์โดย

มองภาพรวมทั้งฉบับและแบ่งประเภทตัวบทเป็นข่าวและบทความ ผู้วิจัยจึงได้จำแนกออกเป็นลำดับวิจรรย์กรรมของข่าวในหนังสือพิมพ์และบทความในหนังสือพิมพ์ ดังต่อไปนี้

ข่าวในหนังสือพิมพ์

ข่าวเกี่ยวกับชายรักชายมักมีการเลือกการนำเสนอประเด็นในด้านที่ไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ส่วนข่าวที่ดูผิวเผินอาจจะมองเป็นเรื่องดี เช่น การแต่งงานของชายรักชาย กลับถูกนำมาเสนอในมุมมองว่าเป็นเรื่องแปลกประหลาดในสังคม เป็นต้น

โครงสร้างของข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายมีโครงสร้างเหมือนกับข่าวทั่วไป ดังที่ ชวรัตน์ เชิดชัย (2544: 219) ได้กล่าวไว้ว่า “ข้อเท็จจริงต่างๆอาจนำมาเรียบเรียงเพื่อเขียนเป็นข่าวได้หลายรูปแบบ แต่โดยทั่วไปแต่ละรูปแบบจะมีโครงสร้างอันประกอบด้วย หัวข่าว (headline) ที่พาดแจ้งเรื่อง ส่วนเริ่มของเนื้อหาข่าวหรือเรียกว่าความนำข่าว (lead) ส่วนตัวข่าวหรือเนื้อเรื่อง (body) ซึ่งเป็นส่วนของข่าวที่จะขยายอธิบายข้อเท็จจริงลงไปในรายละเอียดอันเป็นข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากที่เขียนไว้ในความนำ และส่วนจบหรือท้ายข่าว ซึ่งอาจมีการเขียนสรุป (conclusion)” กล่าวคือ “**หัวข่าว**” (Headline) เป็นส่วนแรกของข่าวที่จะเรียกความสนใจในข่าวแต่ละข่าว โดยเขียนสรุปเนื้อหาข่าว เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถประเมินความสำคัญของข่าวนั้นได้ด้วยเพียงแต่มองผ่านไปเท่านั้น การเลือกใช้วิจรรย์กรรมใดเพื่อนำมาพาดหัวข่าวนั้นก็แล้วแต่ผู้เขียนจะเลือกนำเสนอเพื่อให้ดึงดูดผู้อ่านมากที่สุด “**ความนำข่าว**” (Lead) เสนอข้อมูลน่าสนใจรองจากหัวข่าว โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงลำดับเวลาที่เกิดขึ้นของข้อเท็จจริง ความนำข่าวอาจเขียนได้หลายชนิด ได้แก่ ความนำข่าวแบบสรุป (summary lead) ซึ่งเขียนสรุปย่อสาระสำคัญของข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของข่าวซึ่งอาจเป็นเพียงตัวใดตัวหนึ่งหรือหลายตัวประกอบกัน องค์ประกอบข่าวที่กล่าวถึงนี้คือ ใคร (who) ทำอะไร (what) ที่ไหน (where) เมื่อไร (when) เพราะเหตุใดหรือทำไม (why) และอย่างไร (how) ที่เรียกว่า 5 W’s + H” มักปรากฏการใช้ “วิจรรย์กรรมการแจ้งให้ทราบ” คือ การกล่าวถึงประเด็นปัญหาหรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างคร่าวๆ “**ตัวข่าวหรือเนื้อเรื่อง**” (Body) คือส่วนที่เขียนเพื่ออธิบายข้อเท็จจริงในความนำอย่างละเอียด เนื้อข่าวอาจมีขนาดสั้น หรือมีความยาวมากเป็นข่าวหลายวรรคตอน ข่าวสั้นซึ่งมีความยาวเพียงวรรคเดียวนั้น ความนำกับเนื้อข่าวจะเป็นอันเดียวกันและอยู่ภายในวรรคเดียวกัน มักปรากฏ “วิจรรย์กรรมการเล่าเรื่อง” คือ การบอกเล่าเกี่ยวกับบุคคลในข่าวเพื่อทำให้ผู้อ่านข่าวรู้ว่าบุคคลนั้นๆได้กระทำหรือได้เผชิญกับเรื่องราวใดบ้างตามลำดับ “วิจรรย์กรรมการอธิบาย” คือ การกล่าวชี้แจงรายละเอียดเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นการอธิบายประเด็นข่าวสารหรือเหตุการณ์นั้นๆ ตลอดจนความเป็นมาของเหตุการณ์นั้นๆ บางข่าวยังปรากฏ “วิจรรย์กรรมการพรรณนา” จะให้ความรู้สึก อารมณ์ และสัมผัสจินตนาการที่เกิดขึ้นจากส่วนนำนั้นด้วย คือ นอกจากจะ ได้ยิน ได้เห็น

ได้รู้สึกร่วมแล้ว ยังสามารถสัมผัสอารมณ์ที่สร้างขึ้นโดยผู้เขียน มีลักษณะที่มุ่งให้ผู้อ่านจินตนาการคล้อยตามมากกว่าจะเป็นเพียงการเล่าเรื่องให้เห็นรายละเอียดของเรื่องอย่างเดียว นอกจากนี้ยังพบ “วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็น” ที่ปรากฏในข่าว มักจะปรากฏให้เห็นเมื่อผู้เขียนอธิบายรายละเอียดต่างๆเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงที่มาที่ไปของเหตุการณ์แล้ว ผู้เขียนจะมีการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงทัศนะและมุมมองของผู้เขียนที่มีต่อประเด็นปัญหานั้นๆ เพื่อแทรกทัศนะหรือมุมมองของผู้เขียนต่อประเด็นเหตุการณ์นั้นๆ แต่มักจะไม่ปรากฏเดี่ยวๆแต่จะปรากฏร่วมกับวัจนกรรมอื่นๆ เนื่องจากจุดมุ่งหมายหลักของข่าวไม่ได้มุ่งนำเสนอข้อคิดเห็น “สรุป” (Conclusion) (ถ้ามี) ส่วนท้ายของข่าวนั้นอาจจะมีการเขียนสรุปไว้ก็ได้ ข่าวบางข่าวเพียงแค่เขียนแสดงความเป็นมาของข้อเท็จจริงล้วนๆ แต่บางข่าวกลับหาข้อสรุปซึ่งอาจจะเป็นจุดใดจุดหนึ่งของข่าวหรือเขียนย้ำข้อเท็จจริงเด่นๆที่ได้นำเสนอไปแล้วในความนำและตัวข่าวอีกครั้งก็ได้ ปรากฏการใช้วัจนกรรมที่แตกต่างกันไปหลากหลายวิธีแล้วแต่กลวิธีของผู้เขียนข่าว

บทความในหนังสือพิมพ์

บทความเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์มีลักษณะเป็นเสมือนพื้นที่แสดงตัวตนของชายรักชาย มีการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายในมุมมองที่แตกต่างจากข่าวในหน้าหนึ่ง ให้ชายรักชายมีบทบาทในฐานะของการเป็นกลุ่มคนหนึ่งในสังคมมากยิ่งขึ้น

โครงสร้างของบทความที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายมีโครงสร้างเหมือนบทความทั่วไปและมีความคล้ายคลึงกับข่าวในหนังสือพิมพ์ ดังที่ ยงยุทธ รักษาตรี (2544: 494) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของบทความในหนังสือพิมพ์ไว้ว่า “โครงสร้างของบทความโดยทั่วไปซึ่งหากจำแนกตามลำดับการเสนอเนื้อหา สามารถแบ่งได้เป็น ชื่อเรื่อง ความนำ เนื้อเรื่อง และความสรุป” กล่าวคือ “ชื่อเรื่อง” มีความกะทัดรัด ชัดเจน และน่าสนใจ เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าผู้เขียนจะให้ผู้อ่านทราบได้ว่าได้เขียนอะไรไว้ ผู้เขียนอาจเลือกใช้วัจนกรรมใดก็ได้เพื่อความน่าสนใจและดึงดูดใจผู้อ่าน “ความนำ” โดยทั่วไปเป็นการสรุปประเด็นลำดับของเหตุการณ์ หรือสาระสำคัญให้ได้ใจความกะทัดรัด ชัดเจน โดยครอบคลุมเนื้อหาเหตุการณ์หรือประเด็นสำคัญทั้งหมด มักปรากฏใช้ “วัจนกรรมการแจ้งให้ทราบ” คือ การกล่าวถึงประเด็นปัญหาหรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นที่เป็นข่าวหรือเป็นที่สนใจอยู่ในขณะนั้น เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างคร่าวๆ “เนื้อเรื่อง” ถ้าเป็นบทความเพื่อให้ข่าวสารจะเป็นไปในลักษณะข้อเท็จจริงและข้อมูลอย่างกว้างๆ ถ้าเนื้อเรื่องเป็นบทความเชิงอธิบายความจะเสนอทั้งข้อมูลและการอธิบายขยายต่อให้สมบูรณ์ เป็นต้น ในส่วนนี้จะเริ่มด้วยข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นอย่างมีเหตุมีผล มีข้อมูลสถิติประกอบ มักปรากฏ “วัจนกรรมการอธิบาย” คือ การชี้แจงรายละเอียดของประเด็นปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นมา ตลอดจนข้อมูลข้อเท็จจริงต่างๆได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากเรื่องบางเรื่องที่คุณเขียนนำเสนออาจจะเป็นเรื่องที่

ผู้อ่านยังไม่เข้าใจ หรือไม่คุ้นเคย จึงต้องใช้การอธิบายเพื่อให้เนื้อหาที่ผู้เขียนนำเสนอชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้ “วจนกรรมการแสดงความคิดเห็น” ด้วย โดยการใช้คำแสดงความคิดเห็นและความแสดงความคิดเห็นในลักษณะต่างๆ คำแสดงความคิดเห็น เช่น คิดว่า เห็นว่า เชื่อว่า ควร น่า ฯลฯ ส่วนเนื้อความแสดงความคิดเห็นมีทั้งที่เป็นการแสดงความคิดเห็น การคัดค้าน การโต้แย้ง การเสนอแนะ การสนับสนุน การยกย่องสรรเสริญ การโน้มน้าว เป็นต้น เนื่องจากผู้เขียนสามารถใช้พื้นที่ของบทความนี้ในการถ่ายทอดทัศนคติและมุมมองของตนตลอดจนมุมมองของคนในสังคมได้ ในบางบทความอาจมีเพียงการแสดงความคิดเห็นอย่างเดียว หรืออาจมีการวิพากษ์วิจารณ์ประกอบด้วยก็ได้ และ “**ความสรุป**” เป็นส่วนท้ายของการเขียนบทความ ความจับใจจะทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในประสบการณ์ที่สมบูรณ์ ซึ่งอาจย้ำประเด็นปัญหาที่กล่าวมาหรือเสนอแนะประเด็นต่างๆก็ได้ ปรากฏการใช้วจนกรรมที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับลีลาการใช้ภาษาของผู้เขียนเอง

5) Key (น้ำเสียง)

น้ำเสียง หมายถึง น้ำเสียง ท่าทาง ท่วงที ท่วงทำนอง หรือวิธีการสื่อสารที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ในการกระทำนั้นๆ ซึ่งจะช่วยแนะนำการตีความหมายได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น อันเป็นกุญแจที่ไขไปสู่ความเข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของสารที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อ เช่น เครื่องขริมจริงจัง เศร้า ที่เล่นที่จริง ตลกขบขัน เป็นกันเอง ฯลฯ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับประเภทของข่าวหรือบทความ และประเภทของหนังสือพิมพ์ด้วย

จากข้อมูลที่น่ามาวิจัย ยกตัวอย่างเช่น ในข่าวใช้น้ำเสียงที่เคร่งขมึนเนื่องจากต้องนำเสนอข้อเท็จจริงเป็นหลัก บางครั้งอาจจะประกอบกับความคิดเห็นหรือมีการอ้างข้อมูลทางกฎหมายเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือด้วย

ตัวอย่าง ตำรวจได้รับแจ้งพบศพนายกวาง ถูกฆาตกรรมในห้องพักจึงเข้าไปตรวจสอบที่เกิดเหตุก็พบว่านายกวาง เสียชีวิตแล้ว สอบสวนทราบว่า ผู้ต้องหาและผู้ตาย มีลักษณะรักร่วมเพศ ก่อนเกิดเหตุทั้งสองคนได้ทะเลาะกันก่อนที่ผู้ต้องหาจะลงมือฆ่า จากนั้นได้ขโมยรถ จยย. คาวาซากิ เคเอสอาร์ ของผู้ตายไปด้วย และจอดทิ้งไว้ที่สถานีรถไฟ เพื่อขึ้นรถไฟสาย เชียงใหม่-นครสวรรค์ หลบหนี เจ้าหน้าที่จึงรีบไปดักจับได้ที่สถานีรถไฟเด่นชัย จ.แพร่ จึงควบคุมตัวมาทำแผนประกอบคำรับสารภาพ มีญาติพี่น้องของผู้ตายไม่พอใจเข้ามารุมประชาทัณฑ์ จนต้องยกเลิกการทำแผน

(เดลินิวส์, 20 มิถุนายน 2555)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า น้ำเสียงที่ใช้ในการนำเสนอข่าวดังกล่าวนี้ เป็นน้ำเสียงแบบจริงจัง เนื่องจากต้องนำเสนอข้อเท็จจริงเป็นหลัก และบางครั้งอาจจะประกอบกับความคิดเห็น

ด้วย ดังจะสังเกตได้จากการใช้ภาษาระดับทางการหรือกึ่งทางการ ชาวส่วนหนึ่งมีการอ้างอิงข้อมูลทางกฎหมายมาประกอบเพื่อสร้างความจริงจังน่าเชื่อถือให้แก่สินค้าและบริการที่นำเสนอในข่าวด้วย

ส่วนบทความเกี่ยวกับชายรักชายจะมีเนื้อหาที่เน้นสาระความรู้เกี่ยวกับชายรักชาย โดยรวมมีลักษณะน้ำเสียงแบบเป็นกันเอง สังเกตได้จากระดับภาษาที่ใช้ในบทความซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาระดับกึ่งทางการถึงแบบไม่เป็นทางการ

ตัวอย่าง **ทำไปทำไม**ความสามารถของบรรดาสาวเทียมไม่ได้ยิ่งหย่อนไปกว่าชายจริง หญิงแท้ **เปลอๆ** จะกล้าแสดงออกมากกว่าเสียด้วย **บวกกับ**ความคิดสร้างสรรค์ หามุมมองในการนำเสนอได้แปลกใหม่เลย**กวาดความนิยมจากคนดูได้เพียบ...หากมีความสามารถ** ไม่ว่าจะหญิง ชาย **แก้ง กวาง บ่าง ชะนี** ก็ล้วนเกิดในวงการได้ทั้งนั้น เพียงแต่ชายรักชาย กะเทย อาจถูกเหมารวมว่าเป็นเพศแห่งความสนุกสนาน เฮฮา จึงเข้าถึงคนดูได้ง่าย

(มติชน, 23 พฤษภาคม 2555: 24)

จากตัวอย่างข้างต้น จะสังเกตเห็นว่าผู้เขียนเลือกใช้ระดับภาษากึ่งทางการจนถึงระดับที่เป็นภาษาปาก เช่น “ทำไปทำไม” “เปลอๆ” “บวกกับ” “กวาดความนิยมจากคนดูได้เพียบ” “แก้ง กวาง บ่าง ชะนี” เป็นต้น เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้รับสารได้ง่ายขึ้น ลักษณะเหมือนผู้ส่งสารกำลังคุยกับผู้รับสาร ทั้งนี้การเลือกใช้ระดับภาษาเพื่อถ่ายทอดน้ำเสียงหรือความคิดผ่านทางลายลักษณ์อักษรจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่ผู้เขียนเขียนว่าเป็นไปในทิศทางใด และนโยบายของแต่ละหนังสือพิมพ์ว่าต้องการนำเสนอข่าวสารต่างๆให้ไปในทิศทางใด นอกจากนี้ลีลาการใช้ภาษาของผู้เขียนเองก็มีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดน้ำเสียงจากเรื่องราวต่างๆซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวและแตกต่างกันไปในแต่ละคน ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการเขียนด้วยว่าต้องการให้ผู้อ่านรู้สึกอย่างไร เช่น หากต้องการเข้าถึงผู้รับสารในเรื่องที่ไม่จริงจังมากนัก ลักษณะเป็นการคุยกัน ก็ควรใช้ภาษาเป็นกันเอง เพื่อถ่ายทอดน้ำเสียงที่มีลักษณะเป็นทีเล่นทีจริงสร้างความสนิทสนมกับผู้อ่าน ซึ่งน้ำเสียงเหล่านี้ผู้อ่านจะตีความตัวเองจากตัวภาษาที่ผู้เขียนเขียนถ่ายทอดออกไป เนื่องจากการสื่อสารที่ผ่านทางลายลักษณ์อักษรหรือวัจนภาษานั้นเราไม่อาจได้ยินน้ำเสียงในการพูดของผู้เขียนได้ แต่เราสามารถตีความน้ำเสียงจากสิ่งที่ผู้เขียนเขียนโดยพิจารณาจากเรื่องี่อ่านและปริบทแวดล้อมได้

6) Instrumentalities (เครื่องมือในการสื่อสาร)

เครื่องมือในการสื่อสาร หมายถึง การเลือกวิธีการสื่อสารว่าเป็นการสื่อสารด้วยการพูดปากเปล่า หรือการเขียนในลักษณะต่างๆ รวมถึงรูปแบบการเลือกใช้ลักษณะรูปแบบภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น ภาษาทางการ เป็นต้น

ไฮมส์ (Hymes, 1974) กล่าวว่า ประกอบด้วยส่วนประกอบ Channels และ Form of Speech ซึ่งทั้งสองส่วนสามารถรวมเข้าด้วยกันเป็นความหมายและการกระทำของการพูดได้ (means or agencies of speaking)

Channels คือ ช่องทางในการสื่อสาร ในงานวิจัยนี้ได้แก่ การสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ และเข้าถึงผู้รับสารโดยการเขียนสื่อความไปยังผู้รับสารคือผู้อ่าน

Form of Speech คือ รูปแบบของถ้อยคำ ในงานวิจัยนี้ได้แก่ การเขียนซึ่งเป็นลายลักษณ์อักษร วงศัพท์ที่ใช้เป็นภาษาหนังสือพิมพ์ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามประเภทของการเขียน เช่น การเขียนข่าวก็จะใช้ ภาษาข่าว การเขียนบทความหรือคอลัมน์ก็จะใช้ ภาษาบทความหรือคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ (บางข่าวหรือบทความอาจมีภาพประกอบด้วย) นอกจากนี้ยังมีการใช้ทำเนียบภาษาตั้งแต่ภาษาระดับไม่เป็นทางการจนถึงระดับทางการ

ลักษณะการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ก็จะมีลักษณะเฉพาะ เช่น ใช้ภาษาแปลกใหม่เพื่อให้สะดุดตาสะดุดใจและจำง่าย มีการใช้ภาษาระดับปากเพราะต้องการให้มีความรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์นั้น อีกทั้งเพื่อให้ผู้อ่านทุกระดับเข้าใจทันที ได้แก่คำเฉพาะกลุ่ม คำตลาด คำคะนอง คำนวน และคำทับศัพท์ การใช้ถ้อยคำพุ่มเพื่อขยายรายละเอียดของข่าวหรือเหตุการณ์ให้ชัดเจน ใช้ถ้อยคำกะทัดรัดในบางกรณีหากพื้นที่หน้ากระดาษที่จะเสนอข่าวมีจำกัด ใช้เครื่องหมายทั้งเครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่นๆ ที่คิดขึ้นให้สอดคล้องกับข่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งข้อความ เน้นข้อความสำคัญ แสดงคำเฉพาะ ขึ้นหัวข้อใหม่ การใช้ตัวย่อ เนื่องจากความจำเป็นในเรื่องของเวลาที่เร่งรัด และความจำกัดของพื้นที่ข่าวเมื่อผนวกกับคำเต็ม ของตัวย่อบางตัว ยาวมาก จึงเลือกใช้ตัวย่อ ประกอบกับตัวย่อที่ใช้สามารถสื่อความเป็นอย่างดี เพราะเคยอ่านและได้ ยินมาก่อนบ้างแล้ว ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง **อกอ้แบ้นจะแตก! กุนซื่อ “หงส์แดง” เทียวบาร์ชายรักชาย**

(เดลินิวส์, 12 กรกฎาคม 2555)

ตัวอย่าง **ดร.โคราชเร่งล่าชายรักชายต้นทอง200บาท**

(ข่าวสด, 28 กันยายน 2555)

ส่วนรูปแบบของถ้อยคำที่สื่อสารของบทความในหนังสือพิมพ์นั้น ส่วนใหญ่ยังมีการใช้ภาพประกอบการอธิบายด้วย ส่วนนวน ลีลา ภาษา มีลักษณะที่เป็นอัตวิสัย เป็นตัวของตัวเอง และไม่ เป็นทางการ

ตัวอย่าง ...กลายเป็นรายการที่"ทุกช่องต้องมี" สำหรับรายการประเภท"แฉบันเทิง"ที่ต้องนับว่ามี รายการ"แฉแต่เช้า" ของ คลื่นอีเอฟเอ็ม เป็นเหมือน "ตัวแม่"ในการเปิดชิง ที่ก่อกระแสฮอตฮิตไปทุก หย่อมหญ้า กลายเป็น "แหล่งกำเนิด"ข่าวคราวในวงการบันเทิง ที่ถูกนำเสนอในอารมณ์ มันส์ แซ่บ เวอร์ จากรายการวิทยุไปสู่ "แฉแต่เช้า ออนทีวี" ในเวลาถัดมา

(สยามรัฐ, 20 เมษายน 2555: 24)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าเป็นการใช้วัจนลีลาแบบเป็นกันเอง วัจนลีลาประเภทนี้สังเกตได้จากการใช้ภาษาที่อาจจะมีภาษาพูดปะปนกับภาษาเขียน บางครั้งมีการใช้คำสแลง ส่วนใหญ่จะใช้ประโยคที่ง่าย ไม่ซับซ้อน วัจนลีลาเช่นนี้มักจะใช้ในสถานการณ์ที่ผู้สื่อสารมีความคุ้นเคยกันหรือเป็นคนในวงการเดียวกัน หรือใช้ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 69) ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเป็นกันเองกับผู้เขียน และยังช่วยให้ผู้เขียนถ่ายทอดความคิดของตนไปสู่ผู้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ นรินทร์ นำเจริญ (2549: 255) ยังได้กล่าวไว้ว่า “ภาพข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์มีความสำคัญมาก ทุกครั้งที่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความนิยมของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ต่อข่าวและคอลัมน์ต่างๆ ผลการวิจัยมักจะปรากฏว่าคนอ่านหนังสือพิมพ์จะนิยมดูภาพมากที่สุด อย่างไรก็ตามความสำคัญของภาพข่าวไม่ได้ได้อยู่เพียงที่คนอ่านชอบดูหรือเพราะมันขายได้ด้วยตัวเอง แต่ความสำคัญของภาพข่าวยังอยู่ที่การเป็นตัวแทนของเรื่องราวที่เกิดขึ้น เป็นการบอกให้เรารับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึก การต่อสู้ ความทิวโหย ความสิ้นหวัง ความรัก ความเศร้า และพลังทั้งหมดของเรื่องราวที่ถ่ายทอดออกมาอีกด้วย” ตัวอย่างดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบข่าว

ภาพที่ 4 ตัวอย่างภาพประกอบข่าว

จากตัวอย่างเป็นภาพข่าวประเภทภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ กล่าวคือ เป็นภาพถ่ายที่เกิดขึ้นจริง ณ สถานที่จริง ไม่ได้มีการจัดฉากหรือทำท่าทางเพื่อถ่ายภาพ จะเห็นได้ว่า ภาพที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์มีคุณสมบัติที่แตกต่างภาพโดยทั่วไป เนื่องจากภาพข่าวเป็นการสื่อความหมายกับผู้อ่าน และสามารถบอกผู้อ่านได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นการรายงานด้วยภาพเหตุการณ์ประกอบข่าวหรือภาพข่าวโดยตรง ก็ล้วนช่วยเสริมความเข้าใจให้เนื้อหาข่าว ตลอดจนทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกและอารมณ์คล้อยตามได้ นอกจากนี้ ภาพข่าวยังสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านให้ติดตามอ่านเนื้อหาข่าวต่อไป รวมทั้งยังเป็นหลักฐานทำให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อข่าวมากยิ่งขึ้น

7) Norms of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ และการตีความ)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2550: 183) ได้ให้คำนิยามไว้ว่าหมายถึง “ลักษณะเฉพาะของการพูดหรือการสื่อสารที่ผู้พูดใช้เพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้ฟัง กฎเหล่านี้ต้องตีความด้วยความรู้ทางวัฒนธรรมของคนในสังคมนั้นๆ เช่น ความค่อน/ต้งของการพูด ความเงียบ การใช้ภาษาท่าทาง การมองตาผู้ฟัง การใช้มือประกอบ เหล่านี้ผู้วิเคราะห์ต้องตีความโดยอาศัยวัฒนธรรมของผู้สื่อสารด้วย”

สรุปได้ว่า บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ หมายถึง ข้อตกลงซึ่งเป็นที่ทราบกันดีระหว่างผู้ใช้ภาษาในสังคมและวัฒนธรรมเดียวกันว่า ผู้ร่วมสถานการณ์การสื่อสารจะปฏิบัติตนอย่างไร และมีข้อตกลงร่วมกันในการตีความของสารในแต่ละสถานการณ์การสื่อสาร ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามแต่สังคมและวัฒนธรรม ดังจะอธิบายต่อไปนี้

บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ (Norms of Interaction) หมายถึง “ความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับกรสื่อสาร” (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 36) จากการพิจารณาตัวบทหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอเรื่องราวของชายรักชาย จึงกล่าวสรุปได้ว่า การสื่อสารนี้เป็นการสื่อสารแบบทางเดียว โดยที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่ได้พบหน้ากัน และผู้ที่สื่อสารกันก็ไม่จำเป็นต้องรู้จักกัน ทั้งนี้หนังสือพิมพ์ไม่ค่อยปรากฏชื่อคนที่เขียนข่าว เนื่องจากหนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวในฐานะที่เป็นองค์กรองค์กรหนึ่งที่ทำให้ความเชื่อถือ แต่บทความมักจะใส่ชื่อ หรือนามแฝงของผู้เขียน เนื่องจากมีความสำคัญต่อการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่าน หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมหรือปริมาณอาจไม่จำเป็นต้องใส่ชื่อ นอกจากนี้ข่าวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ก็ยังคงเป็นที่รับรู้ร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารว่ามักเป็นเรื่องที่อื้อฉาวหรือเป็นเรื่องที่แปลกประหลาด ทำให้เกิดกระแสสังคมหรือเป็นประเด็นทางสังคม ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ก็มักจะให้ความสำคัญกับหน้าหนึ่งมากเป็นพิเศษหรือบางคนเลือกอ่านเฉพาะหน้าหนึ่ง เนื่องจากคิดว่าเรื่องที่นำเสนอในหน้าหนึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นปัจจุบันทันด่วน เป็นเรื่องที่ทันสมัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโดยปกติตามสัญชาตญาณของมนุษย์แล้วจะมีความอยากรู้เรื่องราวในสังคมว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างในวันหนึ่งๆ

บรรทัดฐานของการตีความ (Norms of Interpretation) หมายถึง “ความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับกรรับสาร” (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 36) จากการพิจารณาตัวบทหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอเรื่องราวของชายรักชาย จึงสรุปได้ว่า สิ่งที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ มักจะเป็นข้อเท็จจริง แต่อาจมีการต่อเติมเสริมแต่งคำพูดเพื่อให้สร้างความสนใจผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านได้รับทราบกระแสสังคมเกี่ยวกับเรื่องชายรักชาย ทั้งยังได้รับอิทธิพลทางความคิดที่ผู้เขียนนำเสนอ ทำให้ทราบมุมมองเกี่ยวกับชายรักชายที่ต่างกันออกไป นับว่าเป็นการขยายขอบเขตความรู้เกี่ยวกับชายรักชายให้กว้างขึ้น นอกจากนี้ ในเรื่องอำนาจหรือสถานภาพของสื่อที่สามารถกำกับหรือควบคุมกำหนดประเด็นการสื่อสาร ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภท ได้แก่ หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ และหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ยังมีผลต่อการตีความของผู้รับสารอีกด้วย เช่น **หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ** ก็จะเน้นนำเสนอเรื่องราวที่คนส่วนใหญ่ใคร่รู้ เนื้อหาให้ความเพลิดเพลินประกอบกับสิ่งที่ผู้อ่านอยากรู้ เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง เป็นต้น ส่วน **หนังสือพิมพ์ประเภท**

คุณภาพ มุ่งนำเสนอเนื้อหาที่ประชาชนจำเป็นต้องรู้ทั้งในด้านการเมืองการปกครองและเศรษฐกิจ ทั้งยังสร้างเสริมให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่เป็นประโยชน์

อย่างไรก็ตามกลุ่มเป้าหมายและระดับของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ก็ยังแตกต่างกันไปตามประเภทของแต่ละหนังสือพิมพ์ด้วย ดังที่ ยงยุทธ รัชศาสตร์ (2544: 68) ได้กล่าวไว้ว่า “การจะเสนอข่าวให้ผู้อ่านสนใจ หนังสือพิมพ์จะต้องพิจารณาหลายประการ เช่น สภาพทางสังคมของผู้อ่าน หนังสือพิมพ์แต่ละประเภท มีความสนใจหรือหนังสือพิมพ์มุ่งเสนอเนื้อหาข่าวที่แตกต่างกัน อาทิ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ มติชน ผู้อ่านมักจะเป็นบุคคลชั้นกลางขึ้นไป เป็นบุคคลที่ค่อนข้างได้รับการศึกษามาก หนังสือพิมพ์ดังกล่าวจะเสนอข่าวประเภทข่าวหนัก คือ ข่าวบ้านเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนักสมอง ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านโดยทั่วไป ข่าวจึงมุ่งข่าวชาวบ้าน” ทั้งนี้คนส่วนใหญ่จะเลือกอ่านหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เป็นหลัก เนื่องจากผู้อ่านบางคนอ่านจะไม่ได้ต้องการอ่านรายละเอียดมาก ส่วนด้านในมักจะเลือกอ่านในเรื่องที่ตนเองสนใจ เพราะเนื้อหาในด้านในจะเป็นรายละเอียด มีขนาดยาว ผู้อ่านอาจจะไม่มีเวลาเพียงพอในการอ่านได้ทั้งหมด ประกอบกับที่เรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายที่นำเสนอในหน้าหนึ่งมักเป็นเรื่องที่ไม่ดี ความคิดความรู้สึกของคนในสังคมซึ่งเป็นผู้่านหนังสือพิมพ์จึงตีความชายรักชายไปในทางไม่ดีตามที่หนังสือพิมพ์นำเสนอในหน้าหนึ่งอยู่บ่อยครั้ง

นอกจากนี้ในส่วนของบทความ ยงยุทธ รัชศาสตร์ (2544: 470) ได้กล่าวไว้ว่า “หากพิจารณาความสำคัญของบริษัทของการนำเสนอแล้ว จะพบว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ จะให้ความสำคัญเป็นพิเศษเพราะได้ให้เนื้อที่การเสนอบทความมาก ส่วนหนังสือพิมพ์ประชาชนนิยมก็ได้แบ่งเนื้อที่เพื่อการเสนอบทความเช่นกัน”

8) Genre (ประเภทของการสื่อสาร)

ประเภทของการสื่อสาร หมายถึง ประเภทของถ้อยคำหรือตัวบทที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การสื่อสารหรือปริจเฉท เช่น การสัมภาษณ์ การอภิปราย การประชุม การหาเสียง เป็นต้น

หากพิจารณาตามเกณฑ์ของบราวน์และยูล (Brown & Yule, 1983) จัดว่าเป็นปริจเฉทการเขียน (written discourse) มีลักษณะสำคัญคือ ปรากฏในมิติการสื่อสารที่ใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในสถานการณ์การสื่อสารเดียวกัน ไม่มีโอกาสพบหน้ากันเพื่อสื่อสารกันโดยตรง และไม่มีรูปแบบของการสื่อสาร เช่น สีหน้า แววตา ท่าทาง ปรากฏร่วมอยู่ในการใช้ภาษาเหล่านั้น

จากข้อมูลที่น่ามาวิจัยในส่วนแรก ได้แก่ “ข่าว” ส่วนใหญ่เป็น “ปริจเฉทเรื่องเล่า” หรือ “นิทานปริจเฉท” (narrative discourse) (Longacre, 1983 อ้างถึงใน เทพี จรัสจรวงเกียรติ, 2543: 4) มีหน้าที่ในการบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้น ทำให้ทราบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร กับใคร

เบิร์ด และ ดาเดน (Bird and Dardenne, 1998: 65-83 อ้างถึงใน อมรรัตน์ เรื่องสกุล, 2541: 3) ได้กล่าวถึงวิธีการเสนอข่าวไว้ว่า “ข่าวมีลักษณะเหมือนนิทานปรัมปรา คือ เป็นการเล่าหรือบรรยายเหตุการณ์ ซึ่งการเล่านิทานปรัมปราได้มีการสร้างเรื่องขึ้นมาใหม่ แต่เป็นการสร้างคำบรรยาย (Narration) ขึ้นมาใหม่เท่านั้น โดยแท้จริงแล้วเรื่องราวที่เป็นข่าวจะมีแก่นเรื่องเหมือนกัน แต่ผู้รายงานจะถ่ายทอดเรื่องราวนั้นออกมาในลักษณะที่แตกต่าง เพราะแต่ละคนจะตีความแก่นเรื่องของเหตุการณ์ต่างกัน ความเข้าใจและความรู้สึกของผู้รายงานข่าวที่มีต่อเหตุการณ์นั้นก็ไม่มีเหมือนกันด้วย”

ตัวอย่าง ตำรวจได้รับแจ้งพบศพนายกวาง ถูกฆ่ารัดคอตายในห้องพัก **จึง**เข้าไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ **ก็**พบว่านายกวาง เสียชีวิตแล้ว สอบสวนทราบว่า ผู้ต้องหาและผู้ตาย มีลักษณะรักร่วมเพศ **ก่อน**เกิดเหตุทั้งสองคนได้ทะเลาะกันก่อนที่ผู้ต้องหาจะลงมือฆ่า **จากนั้น**ได้ขับโมยรถ จยย. คาวาซากิ เคเอสอาร์ ของผู้ตายไปด้วย **และ**จอดทิ้งไว้ที่สถานีรถไฟ เพื่อขึ้นรถไฟสาย เชียงใหม่-นครสวรรค์ หลบหนี เจ้าหน้าที่ **จึง**รีบไปดักจับได้ที่สถานีรถไฟเด่นชัย จ.แพร่ **จึง**ควบคุมตัวมาทำแผนประกอบคำรับสารภาพ มีญาติพี่น้องของผู้ตายไม่พอใจเข้ามารุมประชาทัณฑ์ **จน**ต้องยกเลิกการทำแผน (เดลินิวส์, 20 มิถุนายน 2555)

ส่วนบทความหรือคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่เป็น “ปริจเฉทแสดงความคิดเห็น” หรือ “ทัศนปริจเฉท” (expository discourse) (Longacre, 1983 อ้างถึงใน เทพี จรัสจรัสเกียรติ, 2543: 5) ซึ่งปริจเฉทประเภทนี้ผู้เขียนสามารถสอดแทรกทัศนคติส่วนตัวเข้าไปได้ และปริจเฉทประเภทนี้เองที่ทำให้เราในฐานะผู้อ่านได้เห็นมุมมองหรือทัศนคติที่ผู้เขียนมีต่อกลุ่มชายรักชายมากขึ้น

ตัวอย่าง ...แม้ในรายการจะไม่ได้พูดถึงถึงรายละเอียดแนวการสอนภาษาอังกฤษของลูกกอล์ฟมากนัก แต่เน้นไปในแง่ของการเป็นเพศที่สามที่คนในสังคมค่อนข้างอดไว้ก็มีประโยชน์สำหรับพ่อแม่ที่มีลูกเป็นแบบนี้ แม่ของลูกกอล์ฟพูดไว้ได้ดีมากจริง ๆ ว่าถ้าลูกมีความสุขเราก็มีความสุขไม่ว่าเขาจะเป็นเช่นไร แต่ขอให้เป็นคนดี รักดีสุดท้ายความสำเร็จจากการตั้งใจทำอะไรก็ตามคือตัวชี้ให้สังคมเห็นและยอมรับได้เอง ถือเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองพ่อแม่ น่าจะหาเวลาชมย้อนหลัง ตามยูทูปก็มีอัฟโหลดไว้บ้างแล้ว และคุณจะเห็นว่าไม่ว่าเพศหญิง ชาย กะเทย ตืด ทอม ดี ไม่ใช่ตัวชี้วัดว่าชีวิตคุณจะประสบความสำเร็จกว่าคนอื่น ในวงการบันเทิงก็มีให้เห็นเยอะแยะที่มีความตั้งมั่น ขยัน ตั้งใจหาทางตัวเองถูก ครบทีจะเป็นตัวเร่งให้เราไปสู่คำว่าความสำเร็จได้

(เดลินิวส์, 3 ตุลาคม 2555: 32)

กล่าวได้ว่าประเภทการสื่อสารของตัวบทในงานวิจัยนี้ถือว่าเป็น “วาทกรรมสื่อ” (Media Discourse) สอดคล้องกับที่แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995: 57-62) ได้กล่าวไว้ว่า วาทกรรมสื่อมีผลทั้งในด้านการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม และช่วยตอกย้ำลักษณะบางประการในสังคมให้คงอยู่ เช่น ค่านิยมความเชื่อบางอย่าง นอกจากนี้แฟร์คลัฟยังมองว่า วาทกรรมสื่อเป็นสถานการณ์การสื่อสารที่มีองค์ประกอบ 3 มิติ ได้แก่ ตัวบท (text) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) และวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม (sociocultural practice) และเนื่องจากมีช่องทางการนำเสนอผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ ตัวบทเหล่านี้จึงมีความเป็น “วาทกรรมสาธารณะ” (Public Discourse) คือ ตัวบทต่างๆที่ไม่ว่าจะเป็นตัวบทที่สื่อด้วยการพูดหรือการเขียน หรือมีการสื่อสารด้วยสื่อหลากหลายรูปแบบผ่านการพิมพ์แล้วเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ โดยมีผู้รับสารที่หลากหลาย มิใช่เป็นเพียงแค่มุมมองส่วนบุคคลเดียว และผู้เขียนหรือผู้ส่งสารนั้นก็อยู่ในฐานะเชิงสถาบัน (institutional) หรือเป็นตัวแทนของสถาบัน (representative of institutions)

วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชาย

การวิเคราะห์มิติทางด้านวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมของวาทกรรมหนึ่งๆนั้น มีประเด็นที่มุ่งพิจารณา 2 ประการ คือ กระบวนการผลิตและกระจายตัวบท (Fairclough, 1992, 1995) ในการพิจารณากระบวนการผลิตและกระจายตัวบทนั้นสอดคล้องกับองค์ประกอบในหัวข้อ จาก ผู้ส่งสาร จุดมุ่งหมาย น้ำเสียง เครื่องมือในการสื่อสาร บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ และประเภทของการสื่อสาร ส่วนในประเด็นกระบวนการบริโภคตัวบทและการตีความตัวบทนั้น สอดคล้องกับองค์ประกอบในหัวข้อ ผู้รับสาร น้ำเสียง บรรทัดฐานของการตีความ และประเภทของการสื่อสาร ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะประมวลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสาร เพื่อสรุปให้เห็นวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมทั้งสองส่วน ดังนี้

ในแง่ของกระบวนการผลิตและกระจายตัวบทนั้น ผู้ผลิตข่าวเหล่านี้คือ นักหนังสือพิมพ์ที่เขียนข่าว เจ้าของชื่อฉบับหนังสือพิมพ์นั้นๆ นอกเหนือจากการให้ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสารโดยตรงแล้ว บางครั้งผู้เขียนข่าวหรือบทความในหนังสือพิมพ์ก็ได้สร้างและนำเสนอชุดความคิดบางอย่างที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้มีอำนาจในสังคมโดยที่ผู้เขียนข่าวหรือบทความอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้ และมีการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเชื่อเรื่องราวตามที่นำเสนอในข่าวหรือบทความนั้นโดยใช้กลวิธีทางภาษาต่างๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษามาเป็นเครื่องมือในการนำเสนอด้วย ในด้านการกระจายตัวบท ข่าวสารเหล่านี้แพร่กระจายไปยังผู้อ่านในวงกว้าง เพราะใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางในการสื่อสาร ข่าวเหล่านี้จึงนับว่าเป็นวาทกรรมสาธารณะอย่างหนึ่งซึ่งเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านได้ทุกกลุ่มและจำนวนมากหรือที่เรียกว่า “มวลชน” ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว

ในแง่การบริโภคและตีความตัวบทนั้น ผู้อ่านรับสารทางเดียวโดยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ คือ หนังสือพิมพ์ ข่าวและบทความมีการใช้น้ำเสียงที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือพิมพ์ และเรื่องราวที่น่าเสนอ ตั้งแต่เป็นกันเองจนถึงจริงจัง หรือมีการใช้ภาษาตั้งแต่แบบไม่เป็นทางการ จนถึงแบบทางการ ในการตีความข่าวสารเหล่านี้ ในส่วนของข่าวผู้อ่านรับทราบว่าเป็นเรื่องจริงผู้เขียนต้องการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเชื่อตามที่ข่าวเขียน และตกลงใจเลือกซื้อหนังสือพิมพ์นั้นๆ ส่วนในบทความ แม้ว่าบางส่วนจะมีเนื้อหาที่มาจากข่าว แต่ผู้อ่านควรตระหนักว่าบางครั้งผู้เขียนก็อาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นตัวแทนเท่านั้น ฉะนั้นทัศนคติบางอย่างก็อาจจะเป็นทัศนคติส่วนบุคคล หรือเฉพาะกลุ่มหรือมีความเป็นปัจเจกก็ได้ เมื่อผู้อ่านรับสารเหล่านี้จึงต้องมีการชั่งน้ำหนักถ่วงกรอง ข้อเท็จจริงประกอบกับทัศนคติในการตัดสินใจว่าจะเชื่อตามที่บทความนำเสนอหรือไม่ ปรียบทการสื่อสารจึงมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยในการตีความตัวบทเหล่านั้นไปในทางที่ควรจะเป็น และเป็นตัวช่วยในการพิจารณาว่าสารที่ผู้ส่งสารได้ส่งมาถึงผู้รับสารน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด และครอบงำความคิดของผู้รับสารอย่างไร

กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและกระจายตัวบท

องค์ประกอบการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและกระจายตัวบท ได้แก่ “ฉาก” “ผู้ส่งสาร” “จุดมุ่งหมาย” “น้ำเสียง” “เครื่องมือในการสื่อสาร” “บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์” และ “ประเภทของการสื่อสาร”

ตัวบทในที่นี้คือ ตัวบท (text) ที่ปรากฏเป็นรูปแบบของข่าวและบทความหรือคอลัมน์ ส่วนผู้สร้างหรือ ผู้ผลิตวาทกรรม คือ นักหนังสือพิมพ์ ไม่ว่าจะเขียนผู้เขียนข่าว หรือผู้เขียนคอลัมน์ต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือ นำเสนอภาพและข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงรวมถึงแทรกหรือมุมมองหรือทัศนคติเกี่ยวกับชายรักชายจากคนในสังคมภายนอกต่อสาธารณชน โดยสื่อสารผ่าน “ฉาก” ในที่นี้คือ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เอื้อให้ผู้เขียนหรือนักหนังสือพิมพ์มีการเลือกนำเสนอข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับชายรักชายและถ่ายทอดชุดความคิดต่างๆที่มีต่อกลุ่มชายรักชาย โดยสามารถเลือกนำเสนอได้ทุกพื้นที่ในหนังสือพิมพ์ ซึ่งแต่ละพื้นที่ในหน้าหนังสือพิมพ์นั้นก็มีความสำคัญต่างกัน เช่น หน้าหนึ่งย่อมเป็นจุดที่ดึงดูดความสนใจผู้อ่านและมีความสำคัญมากกว่าในหน้าอื่น นอกจากนี้การสื่อสารผ่านหนังสือพิมพ์นั้น ผู้ส่งสารเป็นฝ่ายส่งสารโดยไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตนเองไปยังผู้รับสารเพียงฝ่ายเดียวและทั้ง 2 ฝ่ายไม่จำเป็นต้องรู้จักกันมาก่อน และด้วยความที่การสื่อสารผ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเป็นการสื่อสารที่เป็นสาธารณะ อีกทั้งยังออกเป็นประจำทุกวันจึงทำให้สารเข้าถึงคนหมู่มากได้อย่างรวดเร็วง่ายดาย

กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคและตีความตัวบท

องค์ประกอบการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคและตีความตัวบท ได้แก่ “ผู้รับสาร” “น้ำเสียง” และ “บรรทัดฐานของการตีความ”

ผู้รับสารมีหลากหลายกลุ่ม เนื่องจากพื้นที่หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงได้ โดยผู้รับสารส่วนใหญ่เชื่อว่าสิ่งที่นำเสนอเป็นเรื่องจริง เชื่อว่านักหนังสือพิมพ์ต้องการนำเสนอความจริงบางอย่างแก่คนทั่วไป ผู้รับสารมีลักษณะเป็นฝ่ายตั้งรับ กล่าวคือ ผู้รับสารถูกมองในฐานะผู้ที่ไร้อำนาจในการต่อรอง ถูกชักจูงได้ง่ายหากไม่แยกแยะระหว่างโลกแห่งความเป็นจริงกับโลกแห่งความหมายที่สื่อประกอบสร้างขึ้น แต่ผู้รับสารสามารถเลือกสรร รับ หรือปฏิเสธ สิ่งที่สื่อนำเสนอได้ตามแต่บริบทของปัจเจกบุคคล

น้ำเสียงในการสื่อสารนั้นต้องขึ้นอยู่กับการศึกษาของแต่ละบุคคล แต่โดยภาพรวมแล้วหนังสือพิมพ์คุณภาพเป็นหนังสือพิมพ์ที่มุ่งนำเสนอข้อเท็จจริงเป็นหลัก น้ำเสียงที่ผู้รับสารตีความได้จากหนังสือพิมพ์ประเภทนี้คือ น้ำเสียงที่เคร่งขรึม จริงจัง เนื่องจากบริบทแวดล้อมของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้คือ ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์บ้านเมืองและเป็นประเด็นสำคัญทางสังคม ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณหรือประชานิยม น้ำเสียงก็จะแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ แม้จะมีบางส่วนที่ต้องอาศัยน้ำเสียงที่จริงจัง เคร่งขรึม เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการนำเสนอข้อเท็จจริงอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์ประเภทนี้ก็เน้นถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของข่าวสารนั้นๆมากกว่ามุ่งนำเสนอข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว กลุ่มเป้าหมายก็จะแตกต่างกันไป กล่าวคือกลุ่มเป้าหมายของหนังสือพิมพ์ปริมาณก็จะเป็นชาวบ้านหรือประชาชนทั่วไปที่ไม่ต้องมีระดับการศึกษาที่สูงก็สามารถอ่านได้ ปริมาณความนิยมของประชาชนในการอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จึงมากกว่า ส่วนหนังสือพิมพ์คุณภาพนั้น บางเนื้อหาที่นำเสนออาจจะต้องใช้การวิเคราะห์และตีความและหรือความรู้เบื้องหลังเข้าช่วยในการทำความเข้าใจในตัวข่าวสารนั้นๆ บุคคลที่เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จึงเฉพาะเจาะจงมากกว่าหนังสือพิมพ์ปริมาณหรือประชานิยม นอกจากนี้ประเภทของเนื้อหาที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพหรือปริมาณก็มีน้ำเสียงการนำเสนอที่แตกต่างกัน ที่เห็นอย่างชัดเจนได้แก่ ชาวในหนังสือพิมพ์มีจุดมุ่งหมายในการส่งสารคือให้ข้อมูลข้อเท็จจริง ดังนั้นน้ำเสียงที่ใช้ในการนำเสนอก็ขึ้นอยู่กับประเภทของข่าว แต่ที่พบมากคือน้ำเสียงที่จริงจังด้วยภาษาที่ค่อนข้างเป็นทางการ เนื่องจากต้องการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข่าวที่นำเสนอ และอาจจะมีการแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนข่าวลงไปบ้างแต่ต้องไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ในขณะที่บทความในหนังสือพิมพ์ผู้เขียนสามารถสอดแทรกทัศนคติส่วนตัวลงไปได้อย่างเต็มที่ มีอิสระทางความคิด ไม่จำเป็นต้องใช้น้ำเสียงที่จริงจังมาก สามารถสร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่านได้ ทั้งนี้ น้ำเสียงที่ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์นั้นไม่ได้เป็นน้ำเสียงที่เกิดขึ้นจริงจากการพูด แต่เป็นการถ่ายทอดผ่านลายลักษณ์อักษร เช่น ระดับภาษาต่างๆ การใช้คำต่างๆ จึงต้องการอาศัยการ

ตีความของผู้รับสารเป็นหลัก ผู้อ่านแต่ละคนอาจจะตีความแตกต่างกันไปก็ได้ แต่หลักๆแล้วการตีความจะเป็นไปในทางเดียวกัน เนื่องจากผู้รับสารอยู่ในบริบทหนังสือพิมพ์เช่นเดียวกัน

บรรทัดฐานการตีความ คนส่วนใหญ่มักจะนิยมอ่านหน้าแรกของหนังสือพิมพ์เพื่อทราบข่าวสารที่สำคัญในแต่ละวันโดยรวมอย่างคร่าวๆ ส่วนหน้าอื่นๆผู้อ่านหนังสือพิมพ์มักจะเลือกเรื่องตามที่ตนเองสนใจ อาจจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องมาจากการอ่านหน้าหนึ่งในเรื่องที่ตนเองสนใจ น้อยคนนักที่จะสามารถอ่านทุกหัวเรื่อง ทุกข่าวในหนังสือพิมพ์ และอ่านทุกวัน เนื่องจากเนื้อหาในหน้าในของหนังสือพิมพ์มีความยาวมาก และมีจำนวนหลายหน้า ผู้อ่านอาจจะไม่มีเวลาพอที่จะเก็บอ่านรายละเอียดได้ครบถ้วนในทุกๆหน้า ดังนั้นข่าวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดึงดูดความสนใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ และข่าวในหน้าหนึ่งนี้เองก็สามารถทำให้เกิด “กระแสสังคม” โดยเป็นที่พูดถึงกันอย่างแพร่หลาย ทำให้คนในสังคมคุยในเรื่องเดียวกันได้

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า องค์ประกอบการสื่อสารของตัวบทที่นำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชายรักชาย มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ “ฉาก” “และบรรทัดฐานการปฏิสัมพันธ์และการตีความ” เนื่องจากเหตุการณ์การสื่อสารนี้เป็นการสื่อสารโดยผ่านสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ที่สามารถเข้าถึงคนหมู่มากได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งพื้นที่ในหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์และช่วงเวลาที่เกิดการสื่อสารนั้นซึ่งในที่นี้ถือว่าเป็น “ฉาก” ของการสื่อสารนี้มีความสำคัญในการกำหนดมุมมองและความคิดของคนในสังคมให้เป็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้ เมื่อประกอบกับ “บรรทัดฐานการปฏิสัมพันธ์และการตีความ” ที่ต้องใช้ความรู้ทางด้านสังคมวัฒนธรรมที่คอยกำกับกับการสื่อสารและการรับสารนั้นมาช่วยในการตีความ จึงจะทำให้มองเห็นภาพรวมของบริบทการสื่อสารนี้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

6.2 การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยกับสังคม

สำหรับการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรมนั้น แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1992, 1995) กล่าวว่าคือ “การศึกษาสถานการณ์หรือปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการผลิตและบริโภคตัวบทและอิทธิพลที่ตัวบทมีต่อวัฒนธรรม”

เนื่องจากงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายหลักคือ การวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาที่ใช้ในการประกอบสร้างชุดความคิดที่เกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มุมมองที่ได้จึงมาจากมุมมองในการใช้ทฤษฎีทางภาษาที่สะท้อนสังคมวัฒนธรรมเท่านั้น โดยผู้วิจัยจะพิจารณาจากบริบท 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสถานการณ์ (situation) ระดับสถาบัน (institution) และระดับกรอบสังคม

วัฒนธรรม (society and cultural) ปัจจัยหลักทางสังคมวัฒนธรรมที่มีความสัมพันธ์กับการผลิตและบริโภคตัวบทในงานวิจัยนี้ได้แก่

1) ระดับสถานการณ์ (situation)

หมายถึง บริบทแวดล้อมเหตุการณ์การสื่อสารนั้นๆ เช่น เหตุการณ์ทางสังคมในช่วงที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารเกิดอะไรขึ้นบ้าง ตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าเหตุการณ์การสื่อสารนั้นๆ

6.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ในสังคมไทย

6.2.1.1 ทศนคติของสังคมไทยต่อกลุ่มชายรักชาย

แจ๊คสัน (Jackson, 1995: 64) กล่าวว่า “ทัศนคติของคนไทยต่อชายรักร่วมเพศทั้งที่กล่าวโทษและสงสารเห็นใจ คนไทยส่วนหนึ่งคิดว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศไม่ใช่สิ่งเลวทราม ต่ำช้า แต่จะดีกว่าหากไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว หรืออาจกล่าวได้ว่า คนไทยไม่ลงโทษหรือต่อว่าผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ แต่ก็ไม่สนับสนุน” โดยคนไทยส่วนมากจะมีความรู้สึกสงสาร เห็นอกเห็นใจผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ เนื่องจากมีความเชื่อว่าพฤติกรรมเป็นสิ่งที่นอกเหนือจากการบังคับควบคุมได้ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผลกระทบจากชาติก่อน ปัจจัยด้านยีนส์ พันธุกรรม หรือสิ่งแวดล้อม (Jackson, 1995: 121)

Peter A. Jackson ได้กล่าวในบทความ Tolerant but Unaccepting: the Myth of a Thai “Gay Paradise” ถึงความคิดของชาวตะวันตก รวมถึงกลุ่มชายรักร่วมเพศชาวตะวันตกที่ว่า วัฒนธรรมไทยจะเปิดกว้างยอมรับกะเทย และชายรักชายที่เปิดตัวต่อสาธารณะ ดังจะเห็นได้จากการให้รายละเอียดเกี่ยวกับประเทศไทยในหนังสือคู่มือเดินทางท่องเที่ยวของชายรักร่วมเพศชื่อ Spartacus 1980 International Gay Guide for Gay Men ว่า ประเทศไทยเป็นดินแดนสวรรค์สำหรับพวกรักร่วมเพศ (Gay Paradise) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการต่อต้านกลุ่มชายรักชายรวมถึงผู้ที่ผ่าตัดแปลงเพศในสังคมไทยไม่รุนแรงเหมือนกับประเทศแถบตะวันตก และพฤติกรรมรักร่วมเพศไม่ถือว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายในประเทศไทยหรือผิดศีลธรรมใดๆในพระพุทธศาสนา อีกทั้งความรู้สึกเกลียดชัง (Homophobic) ต่อกลุ่มชายรักร่วมเพศที่รุนแรงในสังคมไทยก็แทบไม่มีให้เห็นเด่นชัดเท่าไรนัก ฉะนั้น จึงไม่แปลกที่ชาวตะวันตกจะมองว่า ประเทศไทยเป็นสวรรค์ของพวกรักร่วมเพศอย่างน้อย ก็สำหรับพวกชายรักชายซึ่งไม่ได้มีการแสดงออกเด่นชัดเหมือนกะเทย (Jackson and Nerida, 1999: 226-227)

อนึ่ง การศึกษางานวิจัยต่างๆที่ผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่า มักจะมีการกล่าวถึงกลุ่มชายรักชายว่าเป็นกลุ่มที่ “วิปริต” และเป็น “ปัญหา” ที่ต้องได้รับการ “แก้ไข” หรือข้อมูลบางแหล่งยังพบว่า ชายรักชายเป็น “อาการป่วย” หรือ เป็น “โรค” ซึ่งจำต้องเข้ารับการ “บำบัดรักษา” อย่างไรก็ตามข้อมูลในชุดหลังนี้อาจจะพบเป็นจำนวนน้อยในปัจจุบัน เนื่องจากสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนเริ่มหันมามอง

ความเป็นชายรักชายในแง่ที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมทางสังคมมากกว่าการไปตัดสินว่าชายรักชายเป็นผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา

ดังนั้น การพิจารณาจากวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่ยอมรับกลุ่มชายรักชายเพียงด้านเดียว เราก็จะพบว่า โดยภาพรวมแล้วสังคมจะยอมรับ เปิดกว้างแก่พวกเขา แต่เมื่อพิจารณาในอีกแง่มุม กลับพบการต่อต้านที่ชัดเจนซึ่งล้วนแต่แสดงถึงการไม่ยอมรับและภาพแทนที่ติดลบของชายรักชาย

ตัวอย่าง *เกย์ คือความหลากหลายทางเพศ เป็นรสนิยมของคนกลุ่มหนึ่งไม่ใช่โรคจิตประสาท เพียงแต่รสนิยมนี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับจึงมักถูกมองอย่างอคติจากคนส่วนใหญ่*

(สยามรัฐ, 22 เมษายน 2555: 7)

นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องชายรักชายในสื่อสาธารณะก็เป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทัศนคติของคนในสังคมไทยต่อกลุ่มชายรักชาย กล่าวคือ ปัจจุบันพื้นที่สาธารณะของสังคมไทยมีการเปิดรับมากขึ้น ชายรักชายมีบทบาทในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น และขยายไปสู่วงการต่างๆ ตัวอย่างเช่น ในวงการบันเทิง เช่น ดารานักแสดง นักร้อง ดีเจ ผู้จัดการดารา ผู้กำกับการแสดง เบื้องหลัง เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า อดีตแตกต่างจากปัจจุบันเนื่องจากในสมัยก่อนโอกาสที่กลุ่มชายรักชายจะออกมาก้าวสู่เบื้องหน้านั้นยากลำบาก เนื่องจากสงวนที่ไว้ให้เฉพาะ ชายจริง หญิงแท้ เท่านั้น แต่ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น กลุ่มชายรักชายสามารถยืนหยัดอยู่ในเบื้องหน้าและสามารถแสดงตัวตนได้อย่างชัดเจน แม้ว่าบางครั้งการนำเสนอจะออกมาในรูปแบบตลกขบขันก็ตาม อีกวงการหนึ่งที่สำคัญได้แก่ วงการความงาม เช่น เป็นช่างแต่งหน้า ทำผม ดีไซน์เนอร์ เป็นต้น เมื่อนึกถึงเรื่องความสวยความงามคงปฏิเสธคนกลุ่มนี้ไม่ได้ เพราะคนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีความคิดสร้างสรรค์ จึงเหมาะสมกับอาชีพที่ต้องใช้พรสวรรค์ ศิลปะ ทักษะความสามารถ ความประณีต และความเชี่ยวชาญเฉพาะเป็นพิเศษ หรือบางคนอาจมองว่าคนกลุ่มนี้เป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อนทั้งยังมีความคิดจินตนาการที่บรรเจิด จึงสามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้เป็นอย่างดี หากมองในมุมกลับกัน บางคนอาจมีความคิดว่าเนื่องด้วยคนกลุ่มนี้ถูกสังคมปิดกั้นสิทธิด้านๆ จึงต้องแสดงให้เห็นว่าตนมีความสามารถที่เท่าเทียมหรือเหนือกว่าชายหญิงทั่วไปที่สังคมให้การยอมรับ โดยการ “พิสูจน์ตัวเอง” เห็นได้จากข่าวและบทความที่นำเสนอ เช่น การใช้คำขยายเพื่อบอกอาชีพของชายรักชายผู้นั้น แล้วขยายความเป็นผู้ประสบความสำเร็จในสาขาอาชีพนั้นๆ เช่น “ชื่อดัง” “คนเก่ง” “มือทอง” “ระดับซูเปอร์สตาร์” เป็นต้น นอกจากนี้ยังเห็นได้จากการนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับ “ความสามารถของชายรักชาย” และ “ลักษณะนิสัยที่ดีของชายรักชาย” ที่ประกอบสร้างภาพแทนของชายรักชายว่า “ชายรักชายเป็นคนปกติทั่วไป” อีกด้วย

6.2.1.2 ความเคลื่อนไหวของกลุ่มชายรักชายในประเทศไทย

การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของกลุ่มชายรักชายนั้นไม่เพียงแต่มุ่งไปที่เรื่องสิทธิเสรีภาพของกลุ่มเท่านั้น แต่ยังแผ่ขยายทางการเมือง กล่าวคือ กลุ่มชายรักชายต้องการปรับมุมมองหรือวิธีคิดที่มากขึ้น มาแต่เดิมที่มองว่าชายรักชายเป็นกลุ่มคนที่มีจิตวิปริตผิดเพศ แตกต่างจากชายหญิงทั่วไป เพื่อให้สังคมเห็นว่ากลุ่มชายรักชายก็เป็นหนึ่งในเพศวิถีที่มีตัวตนอยู่ในสังคมเช่นกัน ในขณะที่เดียวกันการเดินทางหรือการออกมารวมตัวกันเพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพยังเป็นช่องทางหนึ่งในการเปิดเผยอารมณ์ความรู้สึกของกลุ่มชายรักชายต่อสิ่งที่ตนเองเป็น แม้ว่าในประเทศไทยอาจจะยังมีการออกมาแสดงออกความเป็นตัวตนให้เห็นมากมายนัก แต่ก็ยังคงมีการจัดตั้งองค์กรต่างๆขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่มชายรักชายในแต่ละกลุ่ม เช่น เนื่องจากสภากาชาดไทยพบว่าในบรรดาคนรักเพศเดียวกัน ชายรักชายมีการติดเชื้อเอชไอวีมากกว่ากลุ่มอื่นๆ จึงได้มีการจัดตั้งกลุ่ม “ฟ้าสีรุ้ง” โดยมีเป้าหมายในการทำงานเรื่องคุณภาพชีวิตของคนรักเพศเดียวกัน การทำให้สังคมยอมรับ และรณรงค์ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ “องค์กรบางกอกเรนโบว์” (Bangkok Rainbow Organization: BRO) มีเป้าหมายเพื่อเป็นองค์กรที่คอยให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการติดเชื้อเอดส์ ปัญหาเรื่องเพศในกลุ่มเยาวชนชาย และกลุ่มเยาวชนชายที่มีพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน รวมทั้งให้ความรู้แก่สังคมเพื่อลดช่องว่างทางสังคม เปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนชาย และกลุ่มคนรักร่วมเพศเดียวกันได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนในเชิงบวก และทำงานสร้างสรรค์สังคมกับบุคคลทั่วไปได้ นอกจากนี้ยังมีกลุ่ม “เครือข่ายเพื่อนกะเทยไทย” (Thai Transgender Alliance) มีเป้าหมายในการดำเนินงานคือ สนับสนุนให้กะเทยในสังคมไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างรอบด้าน เครือข่ายเพื่อนกะเทยไทยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อรวบรวมข้อมูลและผลิตชุดข้อมูลความรู้ด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกะเทยในสังคมไทย เสริมสร้างศักยภาพคนทำงานกับกลุ่มกะเทยในสังคมไทย พร้อมทั้งรณรงค์สร้างความเข้าใจในตัวตนและสิทธิของกะเทย และสร้างการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายประชาสังคมอื่นๆ เพื่อพัฒนาสังคมไทย “สมาคมสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทย” (TransFemale Association of Thailand-TFAT) มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้หญิงข้ามเพศและต้องการที่จะพัฒนาสังคมไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และต้องการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นๆ ในสังคมได้อย่างสันติสุข เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงไม่แปลกที่จะเห็นชื่อองค์กรต่างๆหรือข่าวการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพต่างๆในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยอยู่เป็นจำนวนมากพอสมควร ดังตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง **สมาคมสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทยกล่าวว่า กฎหมายรับรองสถานะคู่ชีวิตนั้นเป็นความต้องการของคู่สมรสที่เป็นเพศเดียวกันสำหรับคนที่รักเพศเดียวกัน** คือ ชายกับชาย และหญิงกับหญิง

(มติชน, 1 ธันวาคม 2555: 1, 12)

ตัวอย่าง **นายกสมาคมสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทย ประกาศมีมือสาวประเภทสองในงานการเมือง**

(ข่าวสด, 4 มิถุนายน 2555: 6)

ตัวอย่าง **องค์กรสิทธิของกลุ่มคนรักเพศเดียวกันกล่าวว่า การที่ศาลรับคำร้องเป็นวันสำคัญสำหรับความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย และกลุ่มคนรักเพศเดียวกันหลายล้านคน ต้องการแต่งงานใช้ชีวิตร่วมกับคนที่พวกเขารัก**

(เดลินิวส์, 11 ธันวาคม 2555: 15)

จะเห็นได้ว่าแม้ปัจจุบันจะมีองค์กรต่างๆเกี่ยวกับชายรักชายเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามองค์กรเหล่านี้ก็มาจากการรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องความเท่าเทียมให้กับกลุ่มชายรักชาย สะท้อนให้เห็นว่าคนสังคมนั้นก็ยังมีความคิดความเชื่อเดิมๆที่ว่าชายรักชายเป็นเรื่องไม่ดี ไม่เหมาะสม แม้ว่าในปัจจุบันจะเริ่มมีการยอมรับได้บ้าง แต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันอย่างเอกฉันท์

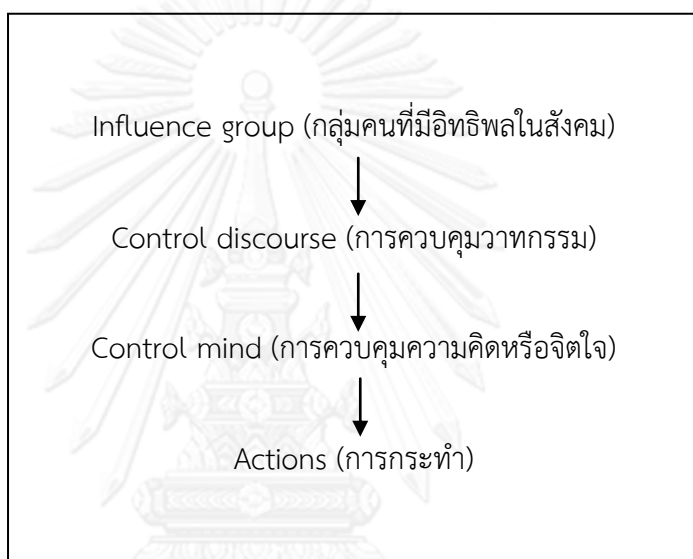
2) ระดับสถาบัน (institution)

หมายถึง สถาบันที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารนั้นๆ ในงานวิจัยนี้ได้แก่ สถาบันสื่อ ที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร

6.2.2 อิทธิพลของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ฟาน ไค้ (van Dijk, 1993, 2003, 2006) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรมและการครอบงำ (Discourse and manipulation) ไว้ว่า “กลุ่มผู้มีอำนาจในสังคมมักจะเข้าถึงและควบคุมการประกอบสร้างวาทกรรมที่น่าจะมีอิทธิพลต่อคนในสังคม ในการรักษาสถานภาพที่เหนือกว่ากลุ่มตน กลุ่มผู้ที่มีอิทธิพลในสังคมจะพยายามควบคุมผู้อื่นในสังคมผ่านการครอบงำทางวาทกรรมโดยการสร้างวาทกรรมที่แฝงอุดมการณ์หรือชุดความคิดบางอย่างที่เอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มของตน” (ศิริพร รักดีผาสุข, 2553) จากแนวความคิดดังกล่าวเมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาจากข้อมูลในงานวิจัยนี้จึงกล่าวได้ว่า เมื่อผู้ที่มีอำนาจในสังคมผลิตและกระจายตัวบทวาทกรรมต่างๆสู่สังคมโดยการถ่ายทอดผ่านภาษาโดยใช้สื่อสาธารณะ ได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ก็จะทำให้ชุด

ความคิดหรืออุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายต่างๆที่สื่อและถ่ายทอดผ่านวาทกรรมเหล่านั้นอาจจะเข้าไปครอบงำความคิด ความรู้สึก หรือจิตใจของคนในสังคม ได้แก่ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ จนกระทั่งส่งผลให้คนในสังคมดังกล่าวมีความคิดความเชื่อเกี่ยวกับชายรักชายไปในทิศทางที่ผู้มีอิทธิพลหรือผู้มีอำนาจในสังคมต้องการให้เป็น ตลอดจนมีพฤติกรรมหรือการกระทำเป็นไปตามที่ผู้มีอิทธิพลปรารถนาให้เป็น และเมื่อเป็นดังนั้นก็ทำให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้ที่มีอำนาจในสังคมไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในด้านใดก็ตาม อำนาจของสื่อมวลชนและภาษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีพลังของผู้มีอิทธิพลในสังคมในการครอบงำความคิดของสังคมได้เป็นอย่างดี ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 6 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างอำนาจกับการควบคุมวาทกรรมและความคิด ตามแนวคิดของ ฟาน ไดจ์ (van Dijk, 1993, 2003) (ที่มา: รัชนิษฐ์ พงศ์อุดม, 2548: 21, ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2553: 120)

จากแผนภาพสรุปได้ว่า กลุ่มหรือสถาบันผู้มีอิทธิพลจากการมีอำนาจไม่ว่าจะเป็นทางด้านบทบาท เศรษฐกิจ สถานภาพ ความรู้ ฯลฯ ได้ควบคุมรูปแบบของวาทกรรมในสังคม รวมถึงสร้างมุมมอง ความคิด โลกทัศน์ให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ และมีผลต่อความคิด มุมมอง โลกทัศน์ต่อสมาชิกในสังคม สามารถจงใจทำให้สมาชิกในสังคมเหล่านั้นคล้อยตามและคิดเห็นไปในทางเดียวกันได้ และมีพฤติกรรมตามที่กลุ่มผู้มีอิทธิพลนั้นต้องการจะให้เป็น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ถ้าใครก็ตามสามารถกำหนดหรือควบคุมวาทกรรมในสังคมได้ โอกาสในการที่จะควบคุมความคิด จิตใจ และการกระทำต่างๆของคนในสังคมก็จะมีมากตามไปด้วยเช่นกัน

สิริวรรณ นันทจันทุล (2546: 65) ได้กล่าวไว้ว่า “ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีความสำคัญในกระบวนการสื่อสารในชีวิตประจำวันของคนจำนวนมาก บางคนอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกเช้า หลายคนอ่านหนังสือพิมพ์จนติดเป็นนิสัยต้องอ่านทุกวัน และมีคนจำนวนไม่น้อยที่อ่านหนังสือพิมพ์วันละหลายฉบับ ทั้งนี้ในจุดประสงค์ต่างๆกัน ด้วยเหตุนี้ หนังสือพิมพ์จึงมีอิทธิพลต่อผู้อ่านทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม” ผู้วิจัยจึงแบ่งอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ในการครอบงำความคิดของคนในสังคมได้เป็น 2 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

6.2.2.1 อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ต่อความรู้สึกและความคิดของคนในสังคม

ข้อมูลข่าวสารเรื่องราวต่างๆ รวมทั้งบทความแสดงทัศนะที่นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์สามารถทำให้บุคคลมีความรู้สึกนึกคิด มีทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อเรื่องราว ต่อเหตุการณ์ ต่อบุคคล เช่น ความรู้สึกเศร้าหมอง ความรู้สึกหดหู่ ความรู้สึกสังเวชใจ ความรู้สึกเวทนาสงสาร ความรู้สึกยินดีปลาบปลื้ม ความรู้สึกภูมิใจ ความรู้สึกกระตือรือร้น และการมีทัศนคติที่ดี หรือไม่ดีต่อเรื่องราวที่อ่าน รวมทั้งการมีความศรัทธา เชื่อถือ หรือเสื่อมศรัทธา หมดความเชื่อถือต่อบุคคล ต่อสถาบัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องราว ต่อเหตุการณ์ ต่อบุคคล ให้เป็นไปตามที่ผู้เขียนต้องการได้ เช่น แต่เดิมเคยมีทัศนคติที่ดี เชื่อถือ ศรัทธา ต่อบุคคล ต่อสถาบัน ต่อมาเมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารและเรื่องราวต่างๆมากขึ้น ทำให้เปลี่ยนทัศนคติที่มีกลายเป็นทัศนคติที่ไม่ดี เสื่อมศรัทธา และหมดความเชื่อถือได้ เป็นต้น และในทางตรงกันข้ามเช่นกัน

ตัวอย่าง ...อคติที่ว่านี้ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่ว่ามีเจตนาหรือไม่เท่านั้น แต่ยังคงไปถึงเรื่องที่ว่าอาจจะมาจากจิตใต้สำนึก และการทำร้ายที่เกิดขึ้นไม่ใช่แค่ร่างกายหากรวมไปถึงการทำร้ายจิตใจ อันสืบเนื่องมาจากการถูกล้อเลียน การถูกเยาะเย้ยถากถางและการใช้เรื่องของเพศภาวะ โดยเฉพาะการฝังจิตฝังใจเกลียดชังพวกเราร่วมเพศอย่างเกย์และเลสเบียน

(แนวหน้า, 27 พฤษภาคม 2555: 15)

ด้วยเหตุที่หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อความรู้สึกและความคิดของผู้อ่านอย่างมาก ผู้อ่านทุกคนจึงควรใช้วิจารณญาณอย่างมากในการรับข้อมูลข่าวสาร ความคิดจากหนังสือพิมพ์ หากกระทำได้ควรวางใจเป็นกลางในทุกเรื่องที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร

6.2.2.2 อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ต่อพฤติกรรมของคนในสังคม

ด้วยเหตุที่หนังสือพิมพ์เข้าถึงคนได้ทุกระดับ ทุกกลุ่ม ประกอบกับหนังสือพิมพ์รายงานข่าวต่างๆได้ละเอียดมากทั้งในเรื่องข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก ด้วยลายลักษณ์อักษรที่ทำให้เห็น

ภาพ และรับรู้ความคิด ความรู้สึก ตลอดจนมีภาพเหตุการณ์ประกอบชัดเจน เหล่านี้มีส่วนทำให้หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อ่าน ทั้งการกระทำที่ดี และการกระทำที่ไม่ดี ซึ่งอาจจะทำให้ผู้อ่านเลียนแบบบุคคลในเหตุการณ์ที่หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอข้อมูลไปยังผู้อ่าน ตัวอย่างเช่นหนังสือพิมพ์เสนอข่าวของชายรักชายว่าเป็นพลเมืองดีช่วยเหลือสังคมส่วนรวม จนได้รับการยกย่องจากหน่วยงานและสถาบันต่างๆ ผู้เขียนบทความแสดงทัศนะเขียนแสดงความชื่นชมต่อพฤติกรรมของชายรักชายคนนั้น เมื่อผู้อ่านได้รับข้อมูลข่าวสารเช่นนี้ก็จะกระทำการเช่นเดียวกันคือชื่นชมความเป็นพลเมืองดีของชายรักชายผู้นั้น ในทางตรงข้าม หนังสือพิมพ์เสนอข่าวว่าชายรักชายมีพฤติกรรมของอาชญากร พร้อมบทความเจาะลึกวิธีการก่ออาชญากรรมที่โหดเหี้ยมต่างๆ แม้ว่าบทสรุปทางอาชญากรรมเหล่านั้นจะได้รับโทษทั้งทางสังคม ทางกฎหมาย หรือกฎหมาย แต่ภาพจำว่าชายรักชายเป็นผู้ก่ออาชญากรรม เป็นอันตรายต่อสังคม เป็นบุคคลที่ควรหลีกเลี่ยงการคบค้าสมาคมด้วยก็ยังคงติดอยู่ในความคิดของคนในสังคมอยู่เสมอ จึงจะเห็นได้ว่าหากหนังสือพิมพ์นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายไปในแนวทางใดหลายๆสังคมก็จะมีความคิดเห็นคล้อยตามไปด้วยไม่มากก็น้อย

นอกจากนั้น การนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว เหตุการณ์ ความคิดของหนังสือพิมพ์ยังเป็นแรงกระตุ้นและเร่งเร้าให้ผู้รับสารแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การเสนอข่าวการชุมนุมประท้วง ไม่ว่าจะเป็นการประท้วงเพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของชายรักชาย การประท้วงการเหยียดเพศ เป็นต้น เมื่อผู้อ่านได้อ่านข่าวเหล่านี้ เห็นภาพเหตุการณ์เหล่านี้ (อาจเพียงแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งตามที่ผู้รายงานข่าวต้องการ) ก็อาจจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเคียดแค้น ชิงชัง ไม่พอใจฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จนกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งก็เป็นได้ เช่น

ตัวอย่าง *การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือ **ข่มขู่คุกคาม** **กลั่นแกล้งรังแกพวกรักร่วมเพศ** โดยเฉพาะวัยรุ่นเกย์ที่ถูกเพื่อนๆ **กลั่นแกล้งล้อเลียนและประจาน**ผ่านเน็ต จนเกิดแรงกดดันและเกิดความสับสนถึงขั้นฆ่าตัวตายมากขึ้น*

(ข่าวสด, 27 พฤษภาคม 2555: 28)

หนังสือพิมพ์ก็เป็นวาทกรรมสาธารณะประเภทหนึ่งที่นอกจากมีหน้าที่นำเสนอข่าวสารแล้วยังสามารถผลิตซ้ำและตอกย้ำความคิดความเชื่อบางอย่างให้แก่ผู้อ่านโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดความเชื่อเหล่านั้นด้วย สอดคล้องกับที่ กาญจนา แก้วเทพ (2541: 41-42) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “สื่อมวลชนจะทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงสำคัญที่ประกาศแจ้งให้คนในสังคมทราบว่าการกระทำใดบ้างที่ถือว่าเป็นการเบี่ยงเบน สื่อมวลชนจะเป็นตัวกลไกคอยติดตามกระแสการลากเส้นกั้นกรอบมาตรฐาน และการเบี่ยงเบนออกนอกกรอบตลอดเวลา กล่าวคือ เป็นตัวบ่งชี้ (Indicators) พฤติกรรมเบี่ยงเบนของสังคมนั่นเอง ส่วนในอีกด้านหนึ่งสื่อมวลชนเองก็เป็นกลไกสำคัญในการ

เปลี่ยนแปลงทัศนคติร่วมของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่างๆ” วาทกรรมหนังสือพิมพ์จึงเป็นวาทกรรมที่น่าสนใจในการศึกษาปรากฏการณ์ต่างๆทางภาษา ทั้งนี้เพราะวาทกรรมหนังสือพิมพ์เป็นผลผลิตทางสังคมที่มีการเคลื่อนไหวไปตามสภาวะการณ์ต่างๆ อีกทั้งยังมีบทบาทในการสร้างและสะท้อนความคิดความเชื่อหรือนำเสนอแนวทางปฏิบัติต่างๆของคนในสังคม

การนำเสนอตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อสังคมไทยในปัจจุบัน เนื่องจากการนำเสนอข่าวหรือบทความเกี่ยวกับชายรักชายผ่านหนังสือพิมพ์ทำให้มีการกระจายตัวบทได้อย่างกว้างขวาง และมีการกระจายตัวบทไปหลากหลายสื่อหลายช่องทางการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงเห็นว่าผู้บริโภคอาจจะได้รับผลที่เกิดจากชุดความคิดเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ที่วาทกรรมหนังสือพิมพ์พยายามนำเสนอออกมา โดยประกอบสร้างและนำเสนออุดมการณ์เพื่อความพยายามที่จะครอบงำความคิด (manipulative attempt) ทั้งนี้ ความพยายามที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะเกิดหรือไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ก็เป็นได้ ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณของผู้บริโภคในการรับข้อมูลข่าวสารที่ผู้เขียนหนังสือพิมพ์หยิบยื่นให้

นอกจากนี้ ฟูโกต์ (Foucault, 1980) ยังได้กล่าวอีกว่า “แต่เดิมเมื่อเรากล่าวถึง “อำนาจ” นั้น จะหมายถึง เรื่องของผู้ปกครองบ้านเมือง ทหาร ตำรวจ แต่แท้จริงแล้วอำนาจนั้นมีอยู่และพบเห็นได้ทั่วไปในทุกบริบทสังคม ไม่ได้จำกัดอยู่แต่เพียงแวดวงของการเมืองการปกครองเท่านั้น “อำนาจ” โดยตัวมันเองนั้นไม่มีอำนาจ แต่อำนาจจะเกิดขึ้นได้เมื่อมี คู่สัมพันธ์เชิงอำนาจ (power relation) คู่สัมพันธ์เชิงอำนาจ คือ คู่ความสัมพันธ์ที่ฝ่ายหนึ่งสามารถควบคุม (control) อีกฝ่ายหนึ่งให้กระทำตามที่ฝ่ายที่มีอำนาจเหนือกว่าปรารถนาจะให้ทำ” จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า ฟูโกต์ได้เสนอแนวคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับอำนาจและความรู้ว่า อำนาจและความรู้นั้น เป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น กล่าวคือ “ความรู้” เป็นเสมือนเครื่องมือสำคัญที่ผู้ที่มีอำนาจใช้ในการควบคุมความประพฤติและจิตใจของผู้ที่มีอำนาจและความรู้ที่ด้อยกว่าได้ ตัวอย่างเช่น แพทย์ใช้ความรู้ทางการแพทย์ในการควบคุมการกระทำของคนไข้ และคนไข้ก็ต้องรับฟังและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เช่นเดียวกันกับกรณีของการนำเสนอที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์ที่นับได้ว่าเป็นหนึ่งใน “ความรู้” อย่างหนึ่งที่หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยพยายามนำเสนอสู่สังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่ง “ความรู้” เหล่านั้น ประกอบด้วยนิยามของชายรักชายที่คนในสังคมที่เป็นคนภายนอกมองกลุ่มชายรักชาย และวิถีปฏิบัติของชายรักชายที่คนในสังคมตระหนักรู้

3) ระดับกรอบสังคมวัฒนธรรม (society and culture)

หมายถึง ในเหตุการณ์การสื่อสารนั้น เป็นการสื่อสารที่อยู่ภายใต้สังคมและวัฒนธรรมอะไร คนส่วนใหญ่ในสังคมมีความคิดความเชื่อเช่นไร และนับได้ว่าเป็นระดับของปริบททางสังคมวัฒนธรรมที่กว้างที่สุด

6.2.3.1 อิทธิพลของวาทกรรมกระแสหลักเกี่ยวกับชายรักชายในสังคมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

วาทกรรมกระแสหลัก (dominant discourse) หรือวาทกรรมที่แสดงความเป็นใหญ่ (hegemony discourse) หมายถึง วาทกรรมที่ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมรวมทั้งทำหน้าที่กำหนดสังคมด้วย ทำหน้าที่กำกับความจริงที่เรียกว่า วาทกรรมเกี่ยวกับความจริง (discourse of truth) เพราะสิ่งที่เรียกว่าความจริงนั้น มิใช่ข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์แต่เป็นกฎเกณฑ์ยุคหนึ่งที่กำลังก่อร่างอะไรจริง ไม่จริง มีผลต่อความเข้าใจและการตัดสินใจคุณค่า (อรรถวธ ปิลันธน์โอวาท, 2546: 16) วาทกรรมกระแสหลักพยายามเน้นย้ำการประกอบสร้างความจริงทางสังคม (construction of social reality) ผ่านทางการใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อปกปิด กดทับ ซ่อนเร้นกลยุทธ์ของฝ่ายต่อต้าน (สุกัญญา ตริทิเพนทร์, 2544) จึงสรุปได้ว่าวาทกรรมกระแสหลักในงานวิจัยนี้ได้แก่ สิ่งประกอบสร้างและกำหนดกรอบความคิด ความรู้ ตลอดจนความจริงเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายให้เป็นที่ยอมรับในสังคมทั่วไปในหนังสือพิมพ์รายวันซึ่งเป็นสื่อสาธารณะที่เป็นเครื่องมือหนึ่งที่กลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคมหนึ่งๆ ใช้ควบคุมหรือกีดตักกลุ่มคนที่มีอำนาจน้อยกว่าวาทกรรมที่กลุ่มผู้มีอำนาจสร้างขึ้น

วาทกรรมกระแสหลักเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏในสื่อมวลชนหรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่สร้างความหมายหรือแสดงมุมมองด้านลบต่อชายรักชาย ตัวอย่างเช่น ภาพของชายรักชายที่สะท้อนจากเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยก็ยังคงเป็นภาพที่มีลักษณะการสร้าง ดำรง หรือตอกย้ำแบบฉบับ (stereotype) และทัศนคติด้านลบต่อกลุ่มชายรักชายของคนในสังคม เช่น การเสนอภาพด้านพฤติกรรมสำส่อน ผิดปกติทางจิต วิดถาวร เป็นต้น แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการสร้างวาทกรรมกระแสรองที่มีลักษณะทวนกระแสเพื่อมาต้านวาทกรรมกระแสหลักอยู่บ้างก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถทำได้เต็มที่เนื่องจากพื้นที่ในการนำเสนอในสื่อเดียวกันนั้นไม่เอื้ออำนวย เพราะมักจะปรากฏในพื้นที่หน้าในของหนังสือพิมพ์ซึ่งบางครั้งผู้อ่านอาจจะไม่ให้ความสำคัญเลยก็ได้ ในทางกลับกันกรณีดังกล่าวอาจจะเป็นการช่วยส่งเสริมวาทกรรมกระแสหลักให้ปรากฏชัดเจนขึ้นแทนที่จะเป็นการปรับมุมมองของคนในสังคมก็เป็นได้

นอกจากนี้ งานวิจัยของ อีระ บุชบกแก้ว (2553) ก็ทำให้ทราบว่า แม้ว่ากลุ่มชายรักชายพยายามประกอบสร้างอัตลักษณ์ด้านบวกให้แก่กลุ่มของตน เพื่อให้เห็นว่าตนเองเป็นอย่างไรและต้องการให้คนอื่นเข้าใจกลุ่มของคนอย่างไร แต่ในกระบวนการที่กลุ่มชายรักชายพูดและจากภาษาที่

ใช้ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชายรักชายเองก็รับความคิดของสังคมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของความคิดของตน จะเห็นได้ว่าในความพยายามที่กลุ่มชายรักชายกำลังต่อสู้ ส่วนหนึ่งชายรักชายก็ยังได้รับอิทธิพล ความคิดของสังคมเช่นกัน สอดคล้องกับ แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) ที่ได้กล่าวไว้ว่าในระดับวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม (socio-cultural practice) วาทกรรมก็มีผลต่อสังคม ในขณะที่เดียวกัน กระแสสังคมก็มีอิทธิพลต่อวาทกรรมเช่นกัน

6.2.3.2 ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับชายรักชายของคนในสังคมไทย

6.2.3.2.1 พระพุทธศาสนากับชายรักชาย

เนื่องด้วยสังคมไทยเป็นสังคมพุทธ ดังนั้นจึงมีความคิดความเชื่อบางอย่างเกี่ยวกับชายรักชาย ในพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทัศนคติของคนไทย ทั้งนี้ เทอดศักดิ์ ร่มจำปา (2545: 15) ได้กล่าวไว้ว่า “ปรากฏการณ์และเรื่องราวต่างๆสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดแบบพุทธศาสนา นับตั้งแต่เป้าหมายของการดำรงชีวิต ไปจนถึงวัตรปฏิบัติทั่วไป พุทธศาสนามีอิทธิพลอย่างมากต่อการเป็นรากฐานให้กับวาทกรรมต่างๆที่ปรากฏในสังคมไทย โดยเฉพาะวาทกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ การตีความพระไตรปิฎกของนักการศาสนาร่วมสมัยที่อยู่บนพื้นฐานของระบบความหมายทางเพศในปัจจุบัน โดยเฉพาะการอธิบายพฤติกรรมทางเพศ พุทธศาสนามีอิทธิพลในการจัดลำดับความสำคัญทางเพศในสังคมทุกๆด้าน นอกจากเพศชายและหญิงแล้ว พุทธศาสนายังกล่าวถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศหลายรูปแบบ” ทั้งนี้ในทางพระพุทธศาสนา มักจะเรียกเพศที่อยู่ตรงกลางหรือเทียบเคียงได้กับกะเทยว่า “นปุงสกลิงค์” หรือ “บัณเฑาะก์”

จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (2539: 9) ได้กล่าวถึง “พระไตรปิฎก” ไว้ว่า เป็นคัมภีร์ที่ประกอบไปด้วย 3 คัมภีร์ คือ *วินัยปิฎก* ว่าด้วยศีล หรือวินัยของภิกษุ ภิกษุณี *สุตตันตปิฎก* ว่าด้วยพระธรรมเทศนาทั่วไป และตัวอย่างหรือเรื่องราวประกอบ และ *อภิธรรมปิฎก* ว่าด้วยหลักธรรมล้วนๆ เน้นหนักในเรื่องจิตวิทยาและอภิปรัชญา ทั้งนี้ *วินัยปิฎก* จะเป็นคัมภีร์ส่วนที่กล่าวถึงพฤติกรรมทางเพศในรูปแบบต่างๆมากที่สุด เนื่องจาก *วินัยปิฎก* เป็นกฎข้อห้ามต่างๆ ซึ่งหนึ่งในนั้นก็เป็นการห้ามพฤติกรรมทางเพศและเป็นส่วนที่ว่าด้วยกฎข้อห้ามต่างๆของสงฆ์ เพื่อที่จะควบคุมพฤติกรรมของสงฆ์ให้เรียบร้อย เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่ผู้พบเห็น ส่วนความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด และเรื่องกรรมที่ปรากฏใน *สุตตันตปิฎก* ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่ว่าด้วยพระธรรมเทศนาทั่วไป มีตัวอย่างหรือเรื่องราวประกอบ มีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อเรื่องการกลับชาติมาเกิดอีกครั้งหนึ่ง ผลของกรรมมีอิทธิพลต่อการกลับมาเกิดใหม่ของมนุษย์ ถ้าประกอบกรรมดีก็จะได้กลับมาเกิดใหม่ในรูปลักษณะของมนุษย์ รูปงาม มีโภคทรัพย์มาก ส่วนการประกอบกรรมชั่วก็จะส่งผลให้กลับมาเกิดใหม่ในรูปลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ เกิดมาเป็นมนุษย์ที่ยากจนหรือเป็นสัตว์ จากตัวอย่างผลกรรมชั่วของนางรุจา ทำให้นางไปเกิดเป็นกะเทยในตระกูลที่มีโภคทรัพย์มาก

พระราชกำหนดใหม่ในกฎหมายตราสามดวงสะท้อนให้เห็นความเชื่อเรื่องกรรมชั่วที่ทำให้ไปเกิดเป็นกะเทยไว้ว่า เป็นผลกรรมจากการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับภรรยาของผู้อื่น เช่นเดียวกับกรณีของนางรุจา ผู้ที่เขียนเรื่องนี้ในสมัยพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 ใช้กรณีของนางรุจา ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกในการกล่าวถึงโทษของการ “ล่วงประเวณีภริยา ผู้อื่น” ความแตกต่างระหว่างการกล่าวถึงชาติที่เกิดมาเป็นกะเทยนั้นอยู่ตรงที่ผลกรรมของนางรุจา จากชาติที่ไปละเมิดภรรยาของผู้อื่นในชาติที่เกิดเป็นบุตรชายนายช่างทอง คือเกิดเป็นกะเทยในตระกูลที่มีโภคทรัพย์มาก ในขณะที่โทษของการละเมิดภรรยาผู้อื่นในสมัยรัตนโกสินทร์นั้นมีความน่ากลัวสยดสยองกว่ามาก และโทษจากผลกรรมนั้นก็ต้องชดใช้ด้วยเวลาที่ยาวนาน เป็นสัตว์ถูกต้อนถึง 500 ชาติ เป็นหญิง 500 ชาติ และเป็นกะเทย 500 ชาติ (เทอดศักดิ์ ร่มจำปา, 2545: 18)

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ผลกรรมดังกล่าวสะท้อนทัศนคติที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับชายรักชาย กล่าวคือ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมที่มีค่านิยมแบบ “ชายเป็นใหญ่” ทั้งผู้หญิงและกะเทย ไม่เป็นสิ่งที่น่าปรารถนาในการไปเกิดใหม่ในชาติต่อไป ความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิดและกรรมนี้น่าจะทำให้คนในสังคมไทยอดทนกับพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างไปจากผู้ชายและผู้หญิงได้ เนื่องจากการเกิดมาในชาติหนึ่งๆนั้นเป็นผลมาจากกรรมที่ได้กระทำสะสมไว้ในอดีตชาติ การเกิดเป็นกะเทยในปัจจุบัน ไม่ใช่สภาวะที่คงทนถาวร ถ้าทำกรรมดีในชาติปัจจุบัน ก็สามารถที่จะไปเกิดในรูปลักษณะที่ดีกว่าได้ในชาติต่อไปได้

นอกจากนี้ ในพระไตรปิฎกได้มีการกล่าวถึงบัณฑิตโดยกำเนิด ซึ่งก็คือ กระเทยหรือผู้มีสองเพศในคนเดียวกันโดยกำเนิด จากการที่แปลพระไตรปิฎกจากการเทียบเคียง ทำให้เกิดความเข้าใจผิดนำไปเชื่อมโยงกับเรื่องเล่าปรัมปราว่า บัณฑิตเอกที่ได้บรรพชาในหมู่พระภิกษุ เคยพุดยั่ววนทางเพศเป็นเหตุให้เกิดกฎห้ามบัณฑิตกับภวช จึงทำให้คนไทยเข้าใจว่าพุทธศาสนาห้ามกระเทยภวช เพราะคิดว่าบัณฑิตกับกระเทยนั้นเหมือนกัน จึงมีส่วนทำให้ชายรักชายดูเป็น “คนนอก” ในทางพุทธศาสนา

6.2.3.2.2 กฎหมายไทยกับการยอมรับชายรักชาย

กรอบความคิดความเชื่อเกี่ยวกับชายรักชายนั้นมีอิทธิพลต่อกฎหมายไทยตั้งแต่สมัยอดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เช่น “กฎหมายตราสามดวง” ที่สันนิษฐานว่าตราขึ้นในช่วงอยุธยาตอนต้นหรือตั้งแต่ตั้งกรุงศรีอยุธยาและได้มีการดัดแปลงแก้ไขเรื่อยมาจนถึงต้นฉบับที่ใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงคือฉบับที่ชำระในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น (เทอดศักดิ์ ร่มจำปา, 2545: 11) กฎหมายฉบับนี้มีข้อความส่วนหนึ่งที่กล่าวถึงชายรักชาย หรือบุคคลที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศหรือมีลักษณะกิริยาท่าทางตรงข้ามกับเพศของตน คือไม่มีพฤติกรรมเป็นชายตามบรรทัดฐานสังคม โดยมีเนื้อหาว่าห้ามบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวมาเป็นพยานในชั้นศาล เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีลักษณะไม่

เหมาะสม และสะท้อนให้เห็นว่า การรักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ดี ความเชื่อ ความเข้าใจ ที่คนในสังคมไทยในอดีตรับรู้เกี่ยวกับชายรักชายผ่านกระบวนการต่างๆทางสังคมมาอย่างยาวนานนั้นยังคงจัดกลุ่มคนเหล่านี้ว่า ‘มีความผิดปกติทางเพศ’ หรือ ‘เบี่ยงเบนทางเพศ’ ทำให้ในอดีตคนกลุ่มนี้มักต้องอยู่อย่างปกปิด ไม่มีกลุ่มองค์กรที่เป็นปากเสียงของตนเองทำให้สังคมไทยมองชายรักชายว่าไม่ดี ส่งผลเสียให้แก่บุคคลเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง ทางศาสนา รวมทั้งด้านชีวิตคู่ ซึ่งทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมและเกิดความเหลื่อมล้ำทางเพศขึ้น

ต่อมา เมื่อเวลาผ่านไปสังคมก็เริ่มเปลี่ยนแปลง ผู้คนหันมาใส่ใจสิทธิเสรีภาพของตนกันมากขึ้น คนในสังคมเริ่มกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นทางด้านสิทธิเสรีภาพของตนเองกันมากขึ้น กลุ่มชายรักชายรู้สึกว่าคุณหมานั้นยังไม่เป็นธรรมกับเพศของตน จึงได้ปลุกระดมและรวมกลุ่มเป็นกลุ่มทางสังคมย่อยๆ ได้นำมาสู่ข้อเรียกร้องจากกลุ่มชายรักชาย เกี่ยวกับเรื่องสิทธิเสรีภาพที่ควรจะได้รับ โดยเฉพาะประเด็นของสถานภาพที่พวกเขาต้องการให้มีกฎหมายที่ชัดเจน ดังที่ กฎหมายรัฐธรรมนูญไทยได้กล่าวไว้ว่า

“มาตรา 30 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้”

(สำนักกฎหมาย สำนักเลขาธิการวุฒิสภา, 2554: 11)

จากบทบัญญัติดังกล่าวมีประเด็นที่เกี่ยวข้องอยู่สองประเด็น ประเด็นแรกคือ บทบัญญัติที่กล่าวไว้ว่า ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน แต่ไม่ได้มีการกล่าวถึงเพศอื่นๆ นอกจากสองเพศสภาพดังกล่าวเลย จริงอยู่กลุ่มเพศที่สามต่างก็มีเพศสภาพเป็นชายและหญิงดังที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่จากความเป็นจริงสิทธิของเพศที่สามโดยเฉพาะที่เห็นได้ชัด คือ สิทธิของชายรักชายกลับถูกลิดรอนเป็นอย่างมาก อาทิ เช่น เกย์บางคนมีคุณสมบัติและความสามารถอยู่ในระดับที่นับว่าเหนือกว่าคนอื่นทั่วไป แต่กลับถูกปฏิเสธไม่รับพิจารณาให้เข้าทำงานทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะความแตกต่างในเรื่องเพศที่เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญที่กล่าวไว้ว่าเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง การเลือกปฏิบัติต่อเพศที่สามดังกล่าว ไม่เพียงแต่ในขอบเขตของเรื่องสิทธิในการเข้าทำงานเท่านั้น หากแต่รวมถึงการเลือกปฏิบัติในเรื่องอื่นๆ ยังคงมีให้เห็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน ย่อมถือเป็นการ

ละเมิดสิทธิมนุษยชนของเพศที่สามในฐานะที่เป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการละเมิดสิทธิดังกล่าว ถือว่าเป็นการขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศอีกด้วย

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า เหตุผลหนึ่งที่กลุ่มเหล่านี้ต้องการการยอมรับในเรื่องกฎหมายมากกว่านี้ ก็คือ การขาดแคลนสิทธิเสรีภาพที่จะดำเนินชีวิตไปได้อย่างปกติ แน่ใจว่าตัวอย่างที่แสดงข้างต้น แท้ที่จริงแล้วเป็นเพียงเล็กน้อย ที่กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญ ตัวอย่างหนึ่งที่เห็นได้ชัดก็คือการสมัครงานซึ่งนับว่าเป็นปัญหาอย่างมาก เนื่องจากมีหลากหลายอาชีพที่ต้องการรับเฉพาะคนที่มีเพศสภาพตรงกับเพศที่แท้จริงเท่านั้น เช่น อาชีพข้าราชการ หรือแม้แต่การประกอบธุรกิจกรรมบางอย่างก็ไม่สามารถทำได้ เพราะข้อจำกัดเรื่องเพศสภาพ เรื่องเหล่านี้ได้กลายเป็นภาพสะท้อนที่สำคัญซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมของคุณค่าความเป็นมนุษย์ในสังคมไทย ความยุ่งยากที่บังเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางสืบเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ก็คือ ไม่มีการรับรู้และให้การยอมรับถึงการดำรงอยู่ของเพศที่สามในระบบกฎหมายไทยแต่อย่างใด

นอกจากนี้ การจำแนกเพศในระบบกฎหมายของไทยยังคงวางอยู่บนพื้นฐานของการแยกแยะความเป็น “ชาย-หญิง” ตามเพศกำเนิด เมื่อมีเพศกำเนิดในเพศใดก็จะนำมาซึ่งการกำหนดคุณลักษณะประจำตัวให้เกิดขึ้น ถ้าเป็นเพศชายก็ต้องมีคำนำหน้าว่า “เด็กชาย” “นาย” ถ้าเป็นเพศหญิงก็จะมีคำนำหน้าว่า “เด็กหญิง” “นางสาว” “นาง” คำนำหน้าบุคคลสามารถเปลี่ยนไปตามอายุ ทั้งฝ่ายชายและหญิงหรือสถานภาพในการสมรสสำหรับหญิง แต่ยังไม่สามารถก้าวข้ามระหว่างเพศได้ และยังไม่มีการมีคำนำหน้าที่แสดงสถานภาพที่รองรับผู้ที่ไม่ได้อยู่ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิง

และด้วยการจำแนกเพศกำเนิดเป็นชาย-หญิงนี้เอง ก็จะติดตามมาด้วยการกำหนดสิทธิและหน้าที่ในลักษณะต่างๆ และสิ่งที่เป็นความยุ่งยากอย่างมากที่ติดตามมา คือ รูปแบบของการก่อตั้งครอบครัวในระบบกฎหมายโดยทั่วไปนั้นเป็นระบบที่วางอยู่บนหลักการสำคัญว่าจะเกิดจากการแต่งงานแบบต่างเพศ อันหมายถึง การจดทะเบียนสมรสจะเกิดขึ้นได้ระหว่างบุคคลที่มีเพศกำเนิดเป็นชายและหญิงเท่านั้น

การยอมรับความชอบด้วยกฎหมายของการแต่งงานแบบต่างเพศนำมาซึ่งความสามารถในทางกฎหมายด้านอื่นๆ หน้าที่ในการดูแลซึ่งกันและกันรวมถึงความเกี่ยวข้องระหว่างในหลากหลายมิติ ดังเช่น ทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ภายหลังจากการแต่งงานจะถูกถือว่าเป็นผู้ที่มีส่วนในการช่วยกัน ไม่ว่าจะใครจะเป็นคนทำงานหรือใครจะเป็นคนอยู่บ้านเพื่อเลี้ยงลูกก็ตาม หากมีเหตุต้องแบ่งแยกทรัพย์สินนี้ก็ต้องแบ่งอย่างเท่าเทียมกัน หรือในกรณีที่ใครคนหนึ่งมีอันเป็นไป อีกฝ่ายหนึ่งก็จะอยู่ในฐานะที่สามารถรับมรดกของอีกฝ่ายได้ หรือในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเกิดการเจ็บป่วย ผู้ที่จะสามารถบริจาคมวัยวะบางส่วนเพื่อทำการรักษาได้นอกญาติพี่น้องโดยสายโลหิตแล้ว คู่สมรสตาม

กฎหมายก็จะเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่สามารถบริจาคอวัยวะให้แก่ผู้ป่วยได้ ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่จะเกิดได้ก็เฉพาะในคู่สมรสที่มาจากเพศที่ต่างกัน หรือหมายความว่าต้องเป็นชายและหญิงเท่านั้น ชายและชายหรือหญิงและหญิงซึ่งมีชีวิตคู่อยู่ร่วมกันมาไม่ว่าจะยาวนานเพียงใดก็ตาม จะไม่สามารถมีสิทธิในฐานะของการเป็นคู่ชีวิตตามกฎหมายของอีกฝ่ายหนึ่งได้เลย

แม้รัฐธรรมนูญของไทยได้รับรองสิทธิความหลากหลายทางเพศเอาไว้ว่าจะต้องไม่ถูกเลือกปฏิบัติ แต่ก็เช่นเดียวกันกับหลายเรื่องที่ยังจำเป็นต้องทำความเข้าใจและผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนในกฎหมายอื่น และในระดับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม แต่ในห้วงเวลาปัจจุบันก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ามีผู้ซึ่งเป็นชายรักชายปรากฏตัวให้เห็นอยู่ทั่วไป ตั้งแต่คนในครอบครัว เพื่อนในชั้นเรียน เพื่อนร่วมงาน ดารานักแสดง บุคคลสาธารณะ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นว่าลำพังการจำแนกบุคคลตามเพศกำเนิดแบบชาย-หญิง เป็นสิ่งที่ไม่อาจจัดวางคนกลุ่มนี้เข้าไปได้

มาตรฐานความเป็นเพศแบบชาย-หญิงได้กลายเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต รวมไปถึงการมีชีวิตคู่ในแบบที่ไม่ใช่แบบต่างเพศอันเป็นที่คุ้นเคยกันในสังคม ผู้คนจำนวนไม่น้อยแสดงตัวให้เห็นเพิ่มมากขึ้นในทางสาธารณะ แม้ในทางปฏิบัติของสังคมอาจรับรู้ถึงการดำรงอยู่ของเพศที่สามอยู่บ้าง แต่สำหรับระบบกฎหมายของไทยยังคงยึดถือความเป็นชาย-หญิงและระบบครอบครัวแบบต่างเพศอย่างเคร่งครัดซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการรับรองสิทธิของคนกลุ่มนี้

กฎหมายมีขึ้นเพื่อกำกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและเพื่อสร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้น การปรับตัวเพื่อให้เท่าทันกับความเป็นไปในทางสังคมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง กฎหมายที่ไม่สามารถหมุนตามความเปลี่ยนแปลงในสังคม จึงอาจนำมาซึ่งปัญหาและความยุ่งยากให้กับชีวิตของผู้คน ดังที่เราจะเห็นได้จากการที่ทุกวันนี้ ยังคงมีผู้มาเรียกร้องสิทธิกันอยู่ตลอดเวลา หากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทางด้านสิทธิมนุษยชนหรือกฎหมายระหว่างประเทศมีการผลักดันให้เกิดความคุ้มครองกับคนที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยในอนาคต ปัญหาการละเมิดสิทธิ การเลือกปฏิบัติ และการทำร้ายร่างกายและจิตใจของกลุ่มเหล่านี้ก็จะลดลง

ในปี พ.ศ. 2555 ก็ได้เกิดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านกฎหมายเกี่ยวกับชายรักชายขึ้นมาหลาย เช่น กรรมการสิทธิมนุษยชนร่างกฎหมายแต่งงานที่ไม่ใช่เพียงแค่หญิงชาย เพื่อนำไปสู่การยกร่างกฎหมายรับรองสถานภาพชีวิตคู่ให้คนที่มีความหลากหลายทางเพศ และเรียกร้องให้กรรมการสิทธิมนุษยชนออกกฎหมายขึ้นอีกฉบับหนึ่ง คือกฎหมายรับรองสิทธิทางเพศของคนที่ไม่ได้ตัดแปลงเพศแล้วให้ใช้สิทธิเปลี่ยนคำนำหน้าจาก “นาย” เป็น “นางสาว” หรือ “นาง” ได้ นอกจากนี้ ศาลยังสั่งเพิกถอนใบเกณฑ์ทหารระบุ “กะเทยเป็นโรคจิตถาวร” และได้มีการประกาศแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฉบับที่ 75 (พ.ศ. 2555) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารประจำการซึ่งเดิมที่มีการแบ่งคน

ที่เข้ารับการตรวจเลือกออกเป็น 4 จำพวก แต่ยังมีได้กำหนดรวมถึงลักษณะของบุคคลที่มีภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด จึงให้แก่ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยกำหนดให้ผู้มี “ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด (Gender Identity Disorder)” เป็นคนจำพวกที่ 2 เพื่อให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่การตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

แม้ว่าในปัจจุบันจะไม่มีกฎหมายใดที่บ่งว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่ก็ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองชายรักชายอย่างจริงจังในกรณีต่างๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการสมรสกันของชายรักชาย กฎหมายว่าด้วยการทำนิติกรรมต่างๆระหว่างชายรักชายที่อยู่กินด้วยกัน เป็นต้น

ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับชายรักชายของคนในสังคมไทยดังกล่าว มีความสัมพันธ์กับภาพแทนและอุดมการณ์ตรงที่ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการชักนำความคิดความเชื่อของคนในสังคมไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น พระพุทธศาสนาห้ามบ้นเทาะกับวช ซึ่งคนในสังคมตีความว่าเป็นผู้ชายที่เบี่ยงเบนทางเพศทั้งหมดไม่ว่าจะจัดอยู่ในกลุ่มใด จึงทำให้คนในสังคมที่มีสถาบันศาสนาเป็นหนึ่งในเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจเห็นคล้ายตามแนวคิดดังกล่าวและมองว่าการเบี่ยงเบนทางเพศหรือชอบเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ผิด ไม่ดี และไม่ควรกระทำ ส่วนในกรณีกฎหมายที่ไม่ได้ให้สิทธิเสรีภาพแก่กลุ่มชายรักชายโดยเฉพาะจึงทำให้เกิดความคิด ความเชื่อที่ว่า สังคมยังไม่ให้ความยุติธรรมทางเพศเท่าที่ควร ในหนังสือพิมพ์จึงมีการนำเสนอตัวบทบางตัวบทที่มีลักษณะเรียกร้องเพื่อความเท่าเทียมและการได้รับสิทธิดังกล่าวนี้ ทั้งหมดจึงไปสัมพันธ์กับการสร้างและสื่อภาพแทนและอุดมการณ์ผ่านตัวบทในหนังสือพิมพ์โดยการใช้กลวิธีทางภาษาต่างๆเพื่อประกอบสร้างความคิดความเชื่อต่างๆเหล่านี้

สรุป

เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสารแต่ละส่วนทำให้ผู้วิจัยพบว่า ส่วนประกอบแต่ละส่วนประกอบของตัวบทมีผลต่อการหล่อหลอมและครอบงำความคิดความเชื่อของผู้รับสาร เพราะเมื่อได้อ่านข่าวจะเกิดการตีความสารหรือข่าวที่ตนได้อ่าน หากสารหรือข่าวนั้นมีความน่าเชื่อถือก็จะสามารถทำให้ผู้อ่านนั้นเกิดความคล้ายตามและยอมรับกับสิ่งที่ข่าวนำเสนอได้ สอดคล้องกับที่ ประไพพรรณ พิงฉิม (2542: 31) ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้ใช้ภาษาเองมักทราบดีว่าตนกำลังใช้ภาษาอยู่กับใคร ที่ไหน และอย่างไร ซึ่งบางครั้งก็เป็นไปตามธรรมชาติ แต่บางครั้งก็ถูกควบคุมอย่างตั้งใจโดยผู้ใช้ภาษา จึงกล่าวได้ว่าบริบทหรือลักษณะที่แวดล้อมการใช้ภาษาในแต่ละสถานการณ์นั้นสัมพันธ์กับรูปแบบที่สื่อออกมาเสมอ” การวิเคราะห์กระบวนการผลิตตัวบท การตีความในแต่ละส่วนประกอบของตัวบท และการบริโภคตัวบทแสดงให้เห็นว่า นักหนังสือพิมพ์ใช้การตอกย้ำ ผลิตซ้ำความเป็นชายรักชาย เพื่อ

ชักจูงให้คนในสังคมเกิดความหลงเชื่อและยอมรับความเป็นชายรักชายในแบบที่ชาวหรือบทความนำเสนอ ดังนั้นเนื้อหาหรือเรื่องราวที่ถูกลำเอียงถ่ายทอดในข่าวหรือบทความ จึงเป็นเรื่องที่มีทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนเองสอดแทรกลงไปด้วย ทั้งนี้ชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชาย อาจไม่ได้ถูกถ่ายทอดออกมาตรงๆ แต่นักหนังสือพิมพ์ใช้กลวิธีทางภาษาหลากหลายกลวิธีเป็นเครื่องมือที่จะถ่ายทอดชุดความคิดเหล่านั้นไปสู่ผู้รับสารคือ “คนในสังคม”

ผู้วิจัยได้นำเสนอภาพรวมขององค์ประกอบการสื่อสารของการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ห้ององค์ประกอบการสื่อสาร (SPEAKING) ของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) จากนั้นได้ประมวลผลการวิเคราะห์ห้ององค์ประกอบการสื่อสารเหล่านั้นเป็นคำอธิบายวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของการสื่อสารมีความสำคัญในการทำความเข้าใจเหตุการณ์การสื่อสารนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ฉาก” นับว่าเป็นองค์ประกอบของการสื่อสารที่มีความสำคัญมากสำหรับการสื่อสารนี้ เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่เอื้อต่อการนำเสนอข่าวสารของผู้ส่งสาร ในขณะที่เดียวกันก็เอื้อต่อการตีความสารที่ได้รับของผู้รับสารด้วยเช่นกัน เพราะพื้นที่ในแต่ละหน้าของหนังสือพิมพ์ก็ช่วยชี้แนะการให้ความสำคัญเกี่ยวกับความมีตัวตนของชายรักชายในสังคมได้เช่นกัน เช่น ในหน้าแรกแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของข่าวมากกว่าหน้าอื่นๆ เป็นต้น

ส่วนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural practice) ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทยที่สัมพันธ์กับการผลิตและการบริโภคตัวบทที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย อันได้แก่ อิทธิพลของวาทกรรมกระแสหลักเกี่ยวกับชายรักชายในสังคมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับชายรักชายของคนในสังคมไทย แนวคิดเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ในสังคมไทย และอิทธิพลของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าการผลิตตัวบทและการประกอบสร้างชุดความคิดหรืออุดมการณ์ “ชายรักชาย” ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทยเหล่านี้อย่างมาก กล่าวคือ อิทธิพลของวาทกรรมกระแสหลักเกี่ยวกับชายรักชายในสังคมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย เป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนให้ถ่ายทอดชุดความคิดเกี่ยวกับ ชายรักชายที่ไปสัมพันธ์กับเรื่องสังคมวัฒนธรรมไทย การเปิดรับหรือยอมรับกลุ่มชายรักชายในสังคมไทย ทำให้ประกอบสร้างชุดความคิดใหม่ๆ ขึ้น นอกจากนี้ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับชายรักชายของคนในสังคมไทย โดยเฉพาะเรื่อง พระพุทธศาสนา และกฎหมายกับการยอมรับความเป็นชายรักชายก็มีส่วนสำคัญในการควบคุมความคิด ความเชื่อของคนในสังคมไทย รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็ทัศนคติของสังคมไทยต่อกลุ่มชายรักชาย หรือ การ

เคลื่อนไหวของกลุ่มชายรักชายในประเทศไทย ทำให้ได้ทราบถึงทัศนคติ ความคิด ความเชื่อในสังคม ที่มีต่อกลุ่มชายรักชายมากขึ้น ทั้งยังทำให้ทราบความต้องการของกลุ่มชายรักชายในประเทศไทยว่า ต้องการเรียกร้องสิทธิ หรือมีความประสงค์ให้สังคมยอมรับในเรื่องใด เนื่องจากเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป ชุดความคิดหรืออุดมการณ์เกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ก็เปลี่ยนไปด้วย แต่ก็ยังคงมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันบางในบางส่วน และสำหรับแนวคิดเรื่องอิทธิพลของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ก็เป็นประเด็นที่ขาดไม่ได้สำหรับงานวิจัยนี้ เพราะปัจจัยนี้มีอิทธิพลอย่างมากในการกล่อมเกลาคำความคิดของคนในสังคม ตลอดจนชี้้นำความคิดความเชื่อของคนในสังคมให้เป็นไปตามที่หนังสือพิมพ์อยากให้เป็น จึงแสดงให้เห็นการครอบงำอย่างหนึ่งที่สะท้อนออกมาผ่านการใช้ภาษาหรือตัวบทที่ปรากฏ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน แนวหน้า และสยามรัฐ ภายในปี พ.ศ. 2555 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย โดยอาศัยแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) ซึ่งเป็นแนวคิดทางภาษาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลจากการวิจัยนี้ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่าภาษาไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเท่านั้น แต่ภาษายังช่วยในการถ่ายทอดความคิดความเชื่อของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดความเชื่อเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ในสังคมไทย นอกจากนี้ผลการศึกษาที่ได้อ้างอิงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเบื้องต้น สรุปประเด็นต่างๆได้ดังต่อไปนี้

7.1 สรุปผลการวิจัย

ภาพรวมของพื้นที่ในหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์

จากการศึกษาลักษณะตัวบทของหนังสือพิมพ์พบว่า การกำหนดส่วนเนื้อหาของหน้าหนังสือพิมพ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

- 1) **หน้าหนึ่ง** หมายถึง หน้าแรกของหนังสือพิมพ์ซึ่งเปรียบเสมือนหน้าร้านที่เป็นตัวโชว์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่สำคัญและได้รับการคัดเลือกมาแล้วว่าจะเป็นเรื่องราวที่สร้างความสนใจให้แก่มวลชน ดังนั้นเมื่อเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายใดที่ปรากฏในหน้าของหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านย่อมตีความได้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและมวลชนย่อมรับรู้กล่าวถึงในวงกว้าง
- 2) **หน้าใน** หมายถึง หน้าหนังสือพิมพ์ด้านในตั้งแต่หน้า 2 เป็นต้นไป ซึ่งประกอบด้วยตัวบทประเภทข่าว เช่น ข่าว บทความ เป็นพื้นที่ของการนำเสนอเนื้อหาในส่วนรายละเอียดต่างๆ บางเรื่องอาจต่อเนื่องมาจากหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ในส่วนนี้ผู้อ่านบางคนอาจจะละเลยที่จะให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นส่วนที่มีรายละเอียดมาก ผู้อ่านอาจไม่มีเวลาเพียงพอที่จะอ่านรายละเอียดได้ครบถ้วนทั้งหมด ดังนั้นตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายที่ปรากฏแต่เพียงในหน้าในของหนังสือพิมพ์จึงเข้าถึงมวลชนได้ในปริมาณที่น้อยกว่าหน้าหนึ่งมา

ลำดับเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าเรื่องราวที่หนังสือพิมพ์นำเสนอเกี่ยวกับชายรักชายส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องที่ไม่ดี เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อสังคม ส่งผลให้คนในสังคมติดภาพของชายรักชายไปในทางที่ไม่ดี ทั้งที่แท้จริงแล้วชายรักชายก็เป็นบุคคลทั่วไปที่มีทั้งดีและเลว แต่เนื่องด้วยเพศชายและหญิงมีการนำเสนอข่าวสารประเด็นอื่นๆที่น่าสนใจจึงไม่เกิดเป็นภาพจำในทางไม่ดีเหมือนชายรักชาย

เปรียบเทียบประเภทของหนังสือพิมพ์กับการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย

ด้านรูปแบบ หนังสือพิมพ์ประชานิยมหรือปริมาณจะอุทิศพื้นที่ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ให้กับข่าวชายรักชายมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ไม่เพียงยกเป็นพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งที่ใหญ่ที่สุดของวัน แต่ยังมีปรากฏถึง 2 ตำแหน่งในพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์วันเดียวกัน อีกส่วนเป็นภาพข่าวและคำบรรยายภาพที่ชัดเจน ในขณะที่หนังสือพิมพ์คุณภาพ เช่น หนังสือพิมพ์แนวหน้านำเสนอเพียงส่วนเล็กๆในหน้า 6 ซึ่งเป็นข่าวหน้าในของหนังสือพิมพ์ รูปแบบที่ต่างกันนี้จึงมีผลต่อน้ำหนักความน่าเชื่อถือของตัวบทนั้นๆ ข่าวที่มีพาดหัวข่าว ภาพข่าวชัดเจน ย่อมได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้อ่านว่าเป็น “ข้อเท็จจริง” ได้มากกว่าข่าวที่นำเสนอในพื้นที่หน้าในของหนังสือพิมพ์และไม่มีพาดหัวข่าวในหน้าหนึ่ง

ด้านการใช้ภาษา จะเห็นได้ว่าแม้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทจะมีวิธีการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอประเด็นข่าวที่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมหรือปริมาณอาจจะมีวิธีการใช้ภาษาที่ตื้นตันใจมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพตามแบบของหนังสือพิมพ์ประชานิยม ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำที่สื่อความรุนแรงชัดเจน เช่น “ยิงจ่อหัว” “ระเบิดสมอง” เป็นต้น หรือเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้งสองคนที่ก่อเหตุฆ่ากันตายในข่าว หนังสือพิมพ์คุณภาพก็เลือกใช้คำแสดงความสัมพันธ์ความรักของคนทั้งสอง เช่น “จ้อคืนดี” “เลิกคบหา” “ตัดสัมพันธ์” เป็นต้น ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประชานิยมเน้นความสัมพันธ์ในลักษณะชู้สาวที่มีความหึงหวงอันนำไปสู่ความแค้นจนก่อเหตุฆ่ากันตายในที่สุด

ด้านการเลือกประเด็นนำเสนอ ด้านการนำเสนอพาดหัวข่าวและพาดหัวรองเพื่อชูประเด็นสำคัญ จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ เช่น ไทยรัฐ เลือกชูประเด็นโดยกล่าวถึงชื่อสถาบันซึ่งเป็นสถานที่เกิดเหตุเพื่อดึงดูดความสนใจ และเหตุการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน เช่น “สยองม.สวนดุสิตเกยโหดยิงหัว” ซ้ำยังกล่าวโจมตีผู้กระทำผิดโดยการอ้างคำพูดบุคคลที่สามซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวและใกล้ชิดกับผู้ตายมากที่สุดเพื่อสนับสนุนข้อมูลเรื่องที่ยักฝายเคยกระทำ เช่น “บุกตามตีคู่ชู้-แค้นถูกตีจากโทรกร้อกวาสาดสีดำหน้าบ้านพ่อสั่งห้ามคบปมชอบใช้กำลัง” ส่วน

หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ เช่น หนังสือพิมพ์แนวหน้า แม้ว่าจะกล่าวถึงเหตุการณ์การก่อเหตุเหมือนกันแต่ก็ไม่เลือกที่จะนำชื่อสถาบันมาพาดพิงถึง เช่น “เกยโหดหวั่นคู่ชานศ.บอกเลิก บุกลงยัด-ฆ่าตัวตายในราชภัฏ” เป็นต้น

ปริมาณและรูปแบบการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ผลการวิจัยปรากฏว่าพบตัวบทเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ อาจเนื่องมาจากหนังสือพิมพ์ปริมาณสามารถนำเสนอเรื่องราวที่สร้างความสนใจให้กับผู้บริโภคโดยเฉพาะชาวบ้านได้มากกว่า กล่าวคือ เป็น “ข่าวเบา” ผนวกกับเรื่องของชายรักชายเป็นประเด็นด้านเพศ และบางครั้งเป็นเรื่องที่แปลกในสายตาประชาชน จึงปรากฏในหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณโดยเฉพาะในหน้าหนึ่งได้บ่อยครั้งกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ

ส่วนรูปแบบการนำเสนอ ผู้วิจัยพบว่าในหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณจะให้พื้นที่กับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับชายรักชายมากกว่า ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมักจะนำเสนอออกมาในรูปแบบของบทความเสียเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากสามารถแสดงความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่างออกไปและสามารถเสนอความคิดเห็นที่เห็นต่างได้มากกว่า

ประเด็นการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555 มีการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายแตกต่างกันออกไป แบ่งได้เป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) **ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต** หมายถึง การดำรงชีวิตของชายรักชายในด้านต่างๆ ตั้งแต่การวางตัว การแต่งกาย เป็นต้น ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ ได้แก่ **ชีวิตส่วนตัวของชายรักชาย** **ชีวิตคู่ของชายรักชาย** **พฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของชายรักชาย**
- 2) **ด้านสุขภาพ** หมายถึง การดูแลตนเองให้ห่างไกลจากโรคร้ายไข้เจ็บ การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ตลอดจนการถูกตัดสินจากคนในสังคมว่าเป็นผู้ป่วย มีความผิดปกติทางจิตใจ ควรได้รับการบำบัดรักษา ปรากฏน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากปัจจุบันแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมรักร่วมเพศว่าเป็นความผิดปกติทางจิตลดน้อยลง ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ ได้แก่ **ความเสี่ยงเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีหรือเอดส์** หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของชายรักชาย **ความผิดปกติทางเพศ**
- 3) **ด้านการทำงาน** หมายถึง การประกอบอาชีพของชายรักชาย การวางตัว ประเด็นตัวบทที่นำเสนอ ได้แก่ **การประกอบอาชีพที่สุจริตของชายรักชาย** **การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายของชายรักชาย**
- 4) **ด้านสังคม** หมายถึง การยอมรับของคนในสังคมต่อความเป็นรักร่วมเพศ เป็นประเด็นที่มีความถี่ในการนำเสนอมากที่สุด อาจเนื่องมาจากชายรักชายก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ยังคง

ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับสังคมอยู่ รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชายรักชายเองกับกลุ่มคนภายนอกที่อยู่ในสังคม การรวมกลุ่มของชายรักชายในการจัดกิจกรรมต่างๆ หรือสถานที่ท่องเที่ยวพบปะของชายรักชาย ประเด็นตัวบทที่น่าเสนอ ได้แก่ บุคคลสำคัญและมีชื่อเสียงที่เป็นชายรักชาย การรวมตัวกันตั้งเป็นสมาคมตัวแทนต่างๆของกลุ่มชายรักชาย การรวมตัวกันกระทำการที่ผิดกฎหมาย สังคมของชายรักชาย ความสามารถของชายรักชาย ความเสี่ยงของเยาวชนต่อการเป็นชายรักชาย การปฏิเสธข้อกล่าวหาความเป็นชายรักชาย การยอมรับของคนในสังคม สิทธิของชายรักชาย การตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายของสื่อมวลชน

กลวิธีทางวาทภาษาที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

1. การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ คือ การที่ผู้เขียนเลือกที่จะใช้คำหรือกลุ่มคำหนึ่งในการเขียน บางครั้งอาจจะเลี่ยงที่จะใช้บางคำหรือกลุ่มคำเพื่อแฝงทัศนคติบางประการก็ได้ จากงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพบการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่สะท้อนทัศนคติทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังต่อไปนี้

1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกชายรักชาย

1.1.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกตัวบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นชายรักชาย เช่น การใช้คำว่า “เพศที่สาม” สะท้อนให้เห็นความรู้สึกลึกซึ้งคิดว่ามี การแบ่งแยกอย่างชัดเจน เนื่องจากใช้ว่า “เพศที่สาม” แสดงว่าต้องมี “เพศที่หนึ่ง” และ “เพศที่สอง” จึงแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยยังมีความไม่เท่าเทียมในเรื่องของเพศสถานะในสังคม “สาวประเภทสอง” จะเห็นได้ว่าผู้เขียนพยายามใช้ความคิดเรื่องลำดับความสำคัญของตัวเลขมาเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินความสำคัญของเพศต่างๆ เนื่องจากการใช้คำเรียกดังกล่าว มีนัยยะแฝงของการยกให้เพศหญิงเป็นสาวประเภทที่หนึ่ง ในขณะที่เดียวกันเพศชายและเพศหญิงเองก็มีความเหลื่อมล้ำอยู่แล้ว กล่าวคือ เพศชายมีอำนาจเหนือกว่าเพศหญิง กรณีการใช้คำเรียก “สาวประเภทสอง” ยิ่งทำให้คนกลุ่มนี้ดูถูกดกดต่ำกว่าเดิมอีก นอกจากนี้ยังมี การใช้คำว่า “คนเบี่ยงเบนทางเพศ” “สาวเทียม” “สตรีข้ามเพศ” เป็นต้น และการใช้คำว่า “รักร่วมเพศ” “ไม่ป่าเดียวกัน” “คนรักเพศเดียวกัน” “ชายรักชาย” “ไบเซ็กชวล” เป็นต้น

1.1.2 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อเรียกกลุ่มตัวแทนของชายรักชาย เช่น “กลุ่มเรียกร้องสิทธิเพศที่ 3” “กลุ่มเรียกร้องสิทธิเพื่อกลุ่มคนรักร่วมเพศ” เป็นต้น ตอกย้ำให้เห็นว่ายังมีความไม่เท่าเทียมกันทางเพศในสังคมอยู่จริง กลุ่มชายรักชายจึงต้องรวมตัวกันเพื่อสร้างกลุ่มออกมาเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมที่กลุ่มชายรักชายควรจะได้รับจากสังคม

1.2 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อบรรยายความรู้สึกเกี่ยวกับชายรักชาย

1.2.1 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อบรรยายความรู้สึกของชายรักชาย

1.2.1.1 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกที่ได้เป็นชายรักชาย เช่น “มีความสุขมากที่ได้เปิดเผย” “ภูมิใจ” “มีความสุข” และ “รู้สึกสบายๆ กับการที่ตนเองเป็นเกย์”

1.2.1.2 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกว่าการเป็นชายรักชายต้องเป็นความลับ เช่น การใช้คำว่า “กลัว” มักปรากฏร่วมกับคำแสดงพฤติกรรม เช่น “เปิดเผย” “แสดงตัว” “เปิดตัว”

1.2.1.3 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกของชายรักชายที่มีต่อกระแสสังคม ได้แก่ การใช้ถ้อยคำว่า “น้อยเนื้อต่ำใจ” “สังคมบังคับ” “จำใจแต่งงาน เพื่อไม่ให้มีปัญหากับพ่อแม่” เป็นต้น ให้ความรู้สึกว่าสังคมบังคับให้ชายรักชายต้องประพฤติตนตามที่สังคมคิดว่าถูกต้องและคาดหวังจะให้

1.2.2 การเลือกใช้คำบรรยายความรู้สึกคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย เช่น การใช้ถ้อยคำว่า “อคติทางความคิด” “ยังไม่เป็นที่ยอมรับ” “อคติจากคนส่วนใหญ่” “มาจากจิตใต้สำนึก” “ฝังจิตฝังใจเกลียดชัง” เป็นต้น

1.3 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อบรรยายพฤติกรรมของชายรักชาย

1.3.1 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชาย

1.3.1.1 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายว่ามีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป เช่น การใช้คำบรรยายว่า “การอยู่กินกันฉันสามีภรรยา” “ได้รู้จัก” “ชอบพอกัน” “เป็นฝั่งเป็นฝา”

1.3.1.2 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่แสดงว่ามีอารมณ์ที่รุนแรง เช่น “เกย์โหด” “คว่ำมีด-ค้อนควลเตี๊อด” “แค้นตีหัวแตกเลือดอาบ” “ใช้เชือกรัดคอฆ่า” เป็นต้น

1.3.1.3 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่ค่อนข้างไปในทางผู้หญิง เช่น “ตุงตุง” “แต่หัวแตก” “จริตเกินจริง” “นิสัยคล้ายผู้หญิง” เป็นต้น

1.3.1.4 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของชายรักชายที่แสดงว่าต้องเป็นความลับ เช่น “แกรนโอเพ่นนิง” “ยอมรับ” “แฉ” “กลบ” “เปิดตัว” “แอบ” เป็นต้น

1.3.2 การเลือกใช้คำบรรยายพฤติกรรมของคนในสังคมที่มีต่อชายรักชาย เช่น “รังแก” “ข่มขู่คุกคาม” “กลั่นแกล้ง” “ล้อเลียน” “ประจาน” “ดูหมิ่น” “เหยียดหยาม” “แบ่งแยก” “กีดกัน” “เลือกปฏิบัติ” “กล่าวเหยียดเพศ” “ตำหนิ” เป็นต้น

1.4 การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของชายรักชาย

1.4.1 การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิง ได้แก่ การใช้คำศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มการบรรยายลักษณะภายนอกของผู้หญิง เช่น การแต่งกาย รูปร่าง หน้าตา ทรงผม เป็นต้น

1.4.2 การเลือกใช้คำบรรยายลักษณะภายนอกของผู้ชาย เช่น การแต่งกาย รูปร่าง หน้าตา ทรงผม เป็นต้น เพื่อบรรยายลักษณะให้เห็นว่าชายรักชายก็เหมือนกับผู้ชายธรรมดาทั่วไป

1.5 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ เช่น “ตุ้ย” “ทึน” “อนาจาร” “อนนกะ” “ย่านโลกีย์” “โรคเอดส์” เป็นต้น

1.6 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายมักจะไม่สมหวังในความรัก เช่น “หึงหวง” “ตีจาก” “ป็นใจไปคบหาชายใหม่” เป็นต้น

1.7 การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่าชายรักชายกระทำสิ่งที่ผิด ได้แก่ การใช้คำว่า “มั่วสุม” ที่ปรากฏใช้กับพฤติกรรมที่ไม่ดี หรือการใช้คำว่า “แก๊ง” เพื่อเรียกกลุ่มชายรักชาย เป็นต้น

1.8 การใช้คำขยาย เพื่อบรรยายคุณลักษณะของชายรักชายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น มักปรากฏกับเรื่องที่ดีของชายรักชาย จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า เรื่องที่ดีเกี่ยวกับชายรักชายต้องใช้คำขยายเป็นจำนวนมาก เพื่อให้ให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีจริงๆ ในขณะที่เรื่องไม่ดีกลับไม่จำเป็นต้องใช้คำขยายเป็นจำนวนมาก แต่คนส่วนใหญ่รับรู้ได้เร็วกว่า

1.8.1 การใช้คำนามขยายคำนามสามัญหรือคำนามวิสามัญเพื่อบอกอาชีพ ยกตัวอย่างเช่น การใช้ “บรรณาธิการบริหารนิตยสาร เพื่อขยาย ต๊ะ ธวัชชัย ดีพัฒนา” การใช้ “นักร้อง เพื่อขยาย ริกกี มาร์ติน” การใช้ “พิธีกรอ่านข่าวรายการ “ซีเอ็นเอ็น นิวส์รูม” เพื่อขยาย นายคอน เลมอน” เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นว่าชายรักชายก็มีความสามารถในการประกอบอาชีพต่างๆได้อย่างหลากหลายและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้เช่นกัน

1.8.2 การใช้คำคุณศัพท์ขยายคำนามสามัญเพื่อแสดงสภาพหรือคุณสมบัติให้ชัดเจนขึ้น เช่น การใช้คำคุณศัพท์ว่า “แฉวหน้า” “ซื่อตรง” “ระดับซูเปอร์สตาร์” “คนเก่ง” เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นว่าชายรักชายก็สามารถประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับในสังคมได้เช่นกัน

1.9 การใช้คำสรรพนาม ได้แก่ การใช้คำสรรพนามที่ผู้เขียนแทนตัวเองว่า “เรา” “พวกเรา” ใช้คำสรรพนามแทนชายรักชายที่กล่าวถึงว่า “เขา” “พวกเขา” เป็นต้น แฝงความคิดการแบ่งแยกพวก แสดงการกีดกันให้ชายรักชายมีลักษณะเป็น “คนนอก”

2. การใช้มูลบท คือ การใช้ความรู้เบื้องต้นที่ผู้สนทนามีร่วมกันซึ่งเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการทำความเข้าใจในการสื่อสาร จากการวิเคราะห์ปรากฏการณ์การใช้มูลบทเพื่อสื่อความต่างๆต่อไปนี้

2.1 การใช้มูลบทเพื่อแนะนำชายรักชายเป็นสิ่งที่ “ปลอม” เช่น “ปัจจุบันก็ต้องยอมรับว่า บรรดาพวกสาวประเภท 2 หรือกึ่งชายกึ่งหญิง ตูด กัง กวาง กะเทย เหล่านี้ เข้ามา มีบทบาทในการเติมรสชาติในละครกันมากขึ้น บางเรื่องใช้กะเทยจริง บางเรื่องใช้กะเทยเทียม โดย

นำเอาชายแท้มาแสดงเป็นตุ๊กแต่ทำอะไรก็ผ่านไป” สื่อความคิดว่าสังคมยังไม่ให้การยอมรับชายรักชาย

2.2 การใช้มุขลบทเพื่อแนะนำชายรักชายมักจะกระทำความผิด เช่น “สาวอีกแล้ว! มีวลีลิวิตีโอเกย์สุดที่นโผล่ก่อนยุทูป”

2.3 การใช้มุขลบทเพื่อแนะนำเรื่องของชายรักชายเป็นปัญหา เช่น “หากรักนั้นเป็นรักต่างเพศก็อาจจะเป็นอุปสรรคน้อยกว่าการรักเพศเดียวกันเสียด้วยนะครับ”

2.4 การใช้มุขลบทเพื่อสื่อว่าสังคมยอมรับชายรักชายมากขึ้น สืบเนื่องจากคำที่สื่อมุขลบท เช่น “เปิดทาง” “เปลี่ยนแปลง” “เปิดโอกาส” เป็นต้น ทำให้ตระหนักว่าสังคมยังไม่ให้การยอมรับชายรักชายได้อย่างเต็มที่ ยังคงจำกัดอยู่ในกรอบของบุคคลที่อยู่ชายขอบของสังคม ไม่มีบทบาทในสังคมมากนัก

2.5 การใช้มุขลบทเพื่อสื่อว่าการเป็นชายรักชายเป็นสิ่งที่ไม่สมควร เช่น “ลูกคนโตเป็นผู้ชายแต่ดันเป็นกะเทย จนมีปัญหาที่บ้าน”

3. การใช้ทัศนภาวะ คือ การใช้คำคุณศัพท์หรือคำวิเศษณ์แสดงความคิดเห็น เช่น คำว่า “แน่นอน” “น่าจะเป็น” “ท่าทาง” “อาจจะเป็น” “ควร” “ต้อง” เป็นต้น หรือคำแสดงทัศนคติที่ต้องการการพิสูจน์ เช่น “เชื่อว่า” “คิดว่า” “สงสัยว่า” เป็นต้น เช่น “คนร้ายไม่ทราบจำนวนกระหน่ำแทงแก่หนุ่มใหญ่ ก่อนเอามีดปาดคออย่างสยดสยองนอนเสียชีวิตในห้องพัก ตำรวจคาดเป็นกลุ่มวัยรุ่นผู้ชายที่แฉะเวียนมาเป็นประจำ” ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การใช้ทัศนภาวะมักปรากฏรวมกับการกระทำที่ไม่ดีของชายรักชาย ช่วยแนะนำความว่าชายรักชายมักจะกระทำความผิด

4. การใช้อุปลักษณ์ คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยสิ่งที่นำมาเปรียบมาจากต่างวงความหมายกัน เกี่ยวข้องกับการรับรู้ของมนุษย์ทุกคน และช่วยกำกับระบบความคิดและวิธีการมองโลกของสังคม

4.1 มโนอุปลักษณ์ [อคติจากสังคม คือ ศัตรูของชายรักชาย] พบการใช้วงศัพท์เกี่ยวกับการต่อสู้ ได้แก่ คำว่า “ต่อสู้” “โต้” “ป้อง” คำศัพท์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ว่า อคติจากสังคมคือศัตรูของชายรักชาย แสดงความคิดเห็นว่า ชีวิตของชายรักชายต้องเผชิญอุปสรรคมากมายในชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปสรรคจากอคติของคนในสังคม ทั้งนี้เป้าหมายสูงสุดของการต่อสู้ก็คือ การได้รับการยอมรับจากสังคม อันจะนำไปสู่ความเท่าเทียมกันทางเพศในที่สุด

4.2 มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตของชายรักชาย คือ การเดินทางที่ไม่ราบรื่น] เช่น “บางสิ่งบางอย่างในชีวิตของสาวประเภท 2 มันไม่ได้ราบรื่นโรยด้วยกลีบดอกกุหลาบ ทุกอย่างปัญหามันเยอะมาก มากกว่าผู้หญิงและผู้ชายธรรมดาหลายเท่า เพราะฉะนั้นถ้าคุณคิดว่าจะก้าวมาเดินบน

เส้นทางสายนี้เราต้องเข้มแข็ง” ปรากฏใช้ร่วมกับชายและหญิงเช่นกัน แต่การเดินทางของชายรักชายจะมีลักษณะที่รุนแรงกว่าชายและหญิงมาก

4.3 **มโนอุปลักษณ์ [ชายรักชาย คือ สัตว์ที่ถูกกระทำ]** เช่น “สตรีข้ามเพศมักจะเป็นเหยื่อของความรุนแรงและการดูถูก” แสดงให้เห็นว่า ชายรักชายน่าสงสาร น่าเห็นใจ

5. **การใช้ประโยชน์** ช่วยเน้นย้ำว่าคนที่มีความเชื่อว่าเป็นชายรักชายหรือคนที่เป็นชายรักชายนั้น “ไม่ดี” เมื่อกล่าวถึง “ชายรักชาย” จึงต้องใช้รูปประโยคที่มีคำว่า “ถูก” ปรากฏร่วมกับคำกริยาที่ไปในทางลบ และทำให้เห็นว่าชายรักชายเป็นฝ่ายถูกกระทำ

6. **การกล่าวอ้าง** ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การอ้างเหตุผลเพื่อเป็นหลักฐานข้อสรุปหรือข้อพิสูจน์เกี่ยวกับชายรักชาย มักปรากฏร่วมกับพฤติกรรมทางลบของชายรักชาย ทำให้คนในสังคมมองว่าชายรักชายมักกระทำความผิด และทำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอได้อย่างง่ายดาย

6.1 **การกล่าวอ้างถึงผลสำรวจวิจัย** เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลที่ตนนำเสนอ ทั้งนี้ข้อมูลที่นำมาเสนอมักเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในทางลบเกี่ยวกับชายรักชาย เช่น ชายรักชายเป็นเพศที่มีสถิติการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์เป็นอันดับต้นๆ กลวิธีนี้จึงยิ่งตอกย้ำว่าชายรักชายมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างชัดเจน

6.2 **การกล่าวอ้างถึงผู้คนโดยรวม** เช่น “คนส่วนใหญ่เชื่อว่าเกย์ไม่มีชีวิตคู่ที่สมหวังได้ และหลายคนอยากเป็นนักแสดง อยากเป็นหมอ ทนายความ แต่พวกเขาถูกตัดลืนตรงนั้นไป”

7. **การใช้คำถามวาทศิลป์ (Rhetorical Question)** หมายถึง คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่เว้นที่ว่างให้ผู้อ่านได้คิดคำตอบเอง และผู้เขียนก็คาดหวังให้ผู้อ่านคิดคำตอบให้ได้อย่างถูกต้องตรงกับที่ผู้เขียนต้องการ เช่น “คนเราเลือกเกิดไม่ได้ ถ้าหญิงจะรักกับหญิง ถ้าชายจะรักกับชาย **จะไปว่าจะไปถูกเขาทำไมกัน**” มักปรากฏในลักษณะว่า ชายรักชายนั้นผิดจริงหรือ เพื่อให้ผู้อ่านได้หวนคิด

8. **การกล่าวเกินจริง** หมายถึง การย้าความรู้สึกที่มีต่อความหมายนั้นให้เห็นเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้ สิ่งนั้นอาจไม่เกิดขึ้นจริงหรือไม่มีทางจะเป็นความจริงก็ได้ สร้างความรู้สึกทางลบให้แก่ชายรักชาย สื่อความคิดว่า ชายรักชายยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น “ขอเตือนภัย ก่อนวายวอด... !โปรดระวัง! เกย์ กะเทย จะ**ครองชีพ** จบซากกล ณ เมื่อนั้น ชายจริงหญิงแท้ มีสิทธิตกงานกันระนาว”

9. **การใช้สำนวน** คือ คำพูดที่เป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา แต่มีความหมายในคำพูดนั้นๆ ช่วยทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สื่อความคิดว่า ชายรักชายมีพฤติกรรมแตกต่างไปจาก

บรรทัดฐานของสังคมที่ควรจะเป็นคือ ชายต้องชอบหญิง เช่น “ครูลิลลี่ ขวนท้าวพิสูจน์ ธรรม ที่จะลอบ คำปราชญ์ในชีวิตว่า “เสียชาติเกิด” แผงความคิดการไม่ยอมรับชายรักชาย

10. **การใช้สทบท** คือ การที่ตัวบทหนึ่งมีการอ้างอิงหรือแทรกตัวบทอื่นซึ่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวบทที่กำลังกล่าวถึงและตัวบทอื่นที่อ้างอิงหรือแทรกเข้ามา

10.1 **การแทรกตัวบทที่เป็นการกล่าวอ้างความเชื่อที่มีมายาวนาน** การแทรกตัวบทที่ กล่าวถึงความเชื่อที่มีมายาวนาน แล้วนำกล่าวมาปัจจุบันนั้นเปลี่ยนแปลงไป เป็นความต้องการของ ผู้เขียนที่ต้องการจะเบนความคิด และเปลี่ยนแปลงความเชื่อเก่าๆเกี่ยวกับชายรักชายด้วยการปฏิเสธ ความคิดและความเชื่อเหล่านั้น เช่น “จากเดิมที่มีความเชื่อมาแต่เก่าก่อนว่า ศาสนาสอนให้การ แต่งงานเป็นเรื่องระหว่างชายกับหญิง การกลับเป็นว่า ใครแต่งกับใครก็ยอมได้ ชายแต่งกับชาย หญิงแต่งกับหญิง ก็ไม่เห็นเป็นอะไร”

10.2 **การแทรกคำพูดของบุคคล** เป็นการนำคำพูดที่น่าสนใจของบุคคลสำคัญมาตัดตอน เลือกลงเฉพาะถ้อยคำสำคัญ โดยคัดเลือกเฉพาะถ้อยคำที่สำคัญและน่าสนใจมาเขียน ให้ตรงประเด็นและ เรียบเรียงเพื่อนำเสนอในด้านความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องนั้นๆ เป็นการยืนยันด้วยคำพูดหรือคำสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญ ดาราหรือผู้มีชื่อเสียง เพื่อสนับสนุนเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชาย เช่น “เด็กที่ชอบลี ชมพู สีม่วง มีโอกาสเบี่ยงเบนทางเพศกว่าคนอื่นหรือไม่” นก-ยลดาบอกว่า เรื่องรักไม่มีพรหมแดน เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นวันใด “นกเองก็เคยรักหญิง รสนิยมทางเพศมันลื่นไหลไปเรื่อย แต่วันนี้ยังชอบ ผู้ชาย นกคิดว่าเด็กที่ชอบลีชมพู สีม่วง มันไม่ใช่ตัวชีวิตได้ เพราะผู้หญิงบางคนก็ชอบลีดำ สีน้ำเงิน ดังนั้นคำตอบคือ อาจจะมียผลหรือไม่มีผลก็ได้ แต่นกคิดว่าต้องมีปัจจัยอื่นมาร่วมด้วย”

11. **การเล่าเรื่อง** คือ การบอกเล่าเรื่องราวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีลักษณะคล้ายกับละคร โดยมีการกำหนดตัวละครในลักษณะของตัวร้ายและตัวดี ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ง่ายขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการทำให้เรื่องเล่ามีลักษณะเหมือนละคร (dramatize) คือ การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อย่างละเอียดโดยเล่าตามลำดับเวลา ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เป็น วิธีการเล่าเหตุการณ์แบบเสมือนดำเนินอยู่จริง มีแก่นเรื่อง (plot) ความขัดแย้ง (conflict) และขึ้น ภาวะวิกฤต (climax) ของเรื่องชัดเจน ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้อ่านนวนิยาย ทั้งนี้เพื่อย้ำเน้นให้เห็น ความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนโดยเฉพาะปรากฏการณ์ที่รุนแรง เช่น “นายเจษฎากับ นายประยูรผู้ตายเป็นคู่ชากัน โดยวันเกิดเหตุได้ชวนกันขับรถเก๋งไปคูหมอลำที่บ้านดอนเชียงยืน ต.โนนสูง อ.สว่างแดนดิน ขณะที่ตกลงจากรถไปเดินเล่น ผู้ตายได้ชวนผู้ชายเข้ามาจอดจูบในรถ ตนเลยเข้าไปต่อว่าและทะเลาะกันในรถ จากนั้นได้ใช้เชือกรัดคอผู้ตายก่อนใช้มีดแทงข้างจนเสียชีวิตเสร็จแล้ว ขับรถนำศพมาโยนทิ้งในพงหญ้า ก่อนเอารถไปขายที่อุ่มมรดกแห่งหนึ่ง”

กลวิธีทางอวัจนภาษาที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

1. **การตัดและเน้นข้อความ** ในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์นั้น จำเป็นต้องมีการตัดข้อความบางตอนมานำเสนอโดยการเน้นข้อความให้เห็นเด่นชัดกว่าข้อความอื่นๆ ทั้งนี้ เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้รับสาร และเพื่อเสนอความคิดรวบยอดของข่าวหรือข้อเขียนนั้นๆ อีกด้วย
2. **การใช้สีเพื่อสื่อความหมาย** ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึก จินตนาการได้ต่าง ๆ นานา นอกจากนี้สีแต่ละสียังมีความหมายในตัวเอง ทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งต่างๆ อีกด้วย เช่น “สีม่วง” เป็นสีตัวแทนกลุ่มชายรักชาย “สีรุ้ง” เป็นสัญลักษณ์ของความหลากหลายทางเพศ เป็นต้น
3. **การใช้ความหมายของภาพ** เป็นกลวิธีที่ส่งเสริมให้กลวิธีทางอวัจนภาษา มีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้น โดยการใช้ภาพประกอบ หรือใช้ภาพจากเหตุการณ์จริง เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้รับสารได้เกิดการวิเคราะห์ตีความจากภาพทำให้เกิดความหมายที่ลึกซึ้งและเป็นที่จดจำของผู้รับสารมากยิ่งขึ้น
4. **การทำหน้าบุคคลในภาพให้พร่ามัว (blur)** เป็นการทำให้หน้าบุคคลในภาพให้พร่ามัว ทำให้บุคคลในภาพดูเหมือนกับบุคคลที่กระทำความผิด จึงเปิดเผยใบหน้าให้แท้จริงไม่ได้ ทั้งที่จริงๆ แล้วบุคคลในภาพอาจจะไม่ใช่ผู้กระทำความผิดทางกฎหมาย แต่ผิดที่ไม่มีพฤติกรรมทางเพศอย่างที่ตั้งคยอมรับและไม่สมควรเอาเยี่ยงอย่าง เช่น เป็นเพศชายแต่แต่งกายเป็นหญิง อยู่ในสมณเพศแต่แต่งหน้าแต่งตาคล้ายผู้หญิง เป็นต้น

วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม

องค์ประกอบของการสื่อสารของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ฉาก (Setting หรือ Scene) หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ทำให้ข่าวสารสามารถสื่อสารไปยังผู้รับสารได้อย่างกว้างขวางในสังคมไทย การส่งสารและการรับสารไม่ได้เกิดขึ้นในสถานที่และเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพราะผู้รับสารและผู้ส่งสารไม่ได้อยู่ในสถานที่หรือเวลาเดียวกัน และการสื่อสารตัวบทข่าวนั้นมีลักษณะเป็นการสื่อสารที่มีสื่อกลาง หรือ mediated communication โดยมีพื้นที่หน้าต่างๆ ในหนังสือพิมพ์เป็นฉากในการสื่อสาร เช่น ข่าวหรือบทความเกี่ยวกับชายรักชาย มักจะปรากฏในหน้าหนึ่ง หน้าอาชญากรรม หน้าบันเทิง หน้าต่างประเทศ หน้าสังคม ส่วนหน้าบรรณาธิการ หน้ากีฬา หน้าการเมือง พอมีปรากฏอยู่บ้างแต่พบจำนวนน้อย แต่ไม่ปรากฏในหน้าเศรษฐกิจ หน้าเกษตร หน้าเทคโนโลยี

บริบททางสังคมในช่วงที่เกิดการสื่อสารนี้ขึ้นคือ สังคมไทยปัจจุบันซึ่งเป็นช่วงที่มีเริ่มมีการยอมรับกลุ่มชายรักชายมากขึ้น ใน ปี พ.ศ. 2555 มีเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับชายรักชายที่เกิดขึ้นมากมาย เช่น กรรมการสิทธิมนุษยชนเดินทางร่ำกฎหมายแต่งงานที่ไม่ใช่แค่หญิงชาย เพื่อ

นำไปสู่การยกร่างกฎหมายรับรองสถานภาพชีวิตคู่ให้คนที่มีความหลากหลายทางเพศ การรณรงค์ให้กลุ่มชายรักชายและสาวประเภทสองใส่ใจเรื่องการตรวจเลือดหาโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ศาลสั่งเพิกถอนใบเกณฑ์ทหารระบุ “กะเทยเป็นโรคจิตถาวร” และมีการออกกฎกระทรวงโดยเพิ่มเติม “ข้อ 3 (12) ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” เป็นต้น

ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants)

ผู้ส่งสาร คือ นักหนังสือพิมพ์ ไม่ว่าจะเป็น นักข่าว ผู้เขียนข่าว ผู้เขียนคอลัมน์ต่างๆ ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นผู้ส่งสารผ่านหนังสือพิมพ์ทั้งสิ้น

ผู้รับสาร คือ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ซึ่งกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ประชาชนทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นเพศไหน อายุเท่าไร หรือประกอบอาชีพอะไร ก็สามารถเข้าถึงสื่อหนังสือพิมพ์ได้ อย่างไรก็ตาม ก็ต้องขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือพิมพ์ด้วยว่าหนังสือพิมพ์นั้นเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทอะไร

จุดมุ่งหมาย (Ends) เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ประสงค์จะได้รับในการสื่อสารนั้นๆ ได้แก่ ขยายขอบเขตความรู้เกี่ยวกับชายรักชาย เพื่อรับรู้กระแสสังคมที่มีต่อกลุ่มชายรักชายในปัจจุบัน ส่วนเป้าหมายของทั้งเหตุการณ์การสื่อสาร ได้แก่ การรายงานข้อเท็จจริง เพื่อนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือบอกเล่าความเป็นไปของสังคม

การลำดับวัจนกรรม (Act sequence)

เปิดเรื่อง ด้วยประเด็นปัญหาหรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น โดยผู้เขียนมักเกริ่นนำด้วยการใช้วัจนกรรมแจ้งให้ทราบเรื่องที่จะนำมากล่าวอย่างคร่าวๆ ข่าวจะมีการเปิดเรื่องด้วยพาดหัวข่าว (Headlines) คือนำประเด็นสำคัญของข่าวมาพาดหัว เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามข่าว และยังเสนอสาระสำคัญของข่าวอีกด้วย นอกจากนี้ยังมี ความนำข่าว (Lead) หรือ วรรณำ คือสาระสำคัญของข่าวที่เขียนโดยย่อ เพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นแก่ผู้อ่าน

ดำเนินเรื่อง ด้วยการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริง และสอดแทรกทัศนคติของผู้เขียนลงไปด้วย การดำเนินเรื่องนี้จะปรากฏให้เห็นได้จาก เนื้อเรื่อง หรือเนื้อข่าว (Body)

ปิดเรื่อง ด้วยการปิดเนื้อหาทั้งหมดอีกครั้ง ซึ่งมีหลากหลายกลวิธี ทั้งย้ำประเด็น สรุปภาพรวม เสนอแนะแนวทางแก้ไข หรือตั้งประเด็นไว้ให้ผู้อ่านคิดต่อ

น้ำเสียง (Key) ช่วยแนะนำการตีความหมายได้ สืบได้จากระดับภาษาที่ใช้ พบตั้งแต่ระดับภาษาปากจนถึงภาษาระดับทางการ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับประเภทของข่าวและบทความนั้นๆ เช่น ใน

ข่าวอาชญากรรมพบการใช้ภาษาดังต่อไปนี้ “*เกย์โหดยิ่งหัวก่อนฆ่าตัว เกย์หึงวิวาทฆ่ากัน-ตายคู่*” จะเห็นได้ว่าเป็นการใช้คำเสียงแบบจริงจังและให้ความรู้สึกโหดร้าย ทารุณ และเมื่อปรากฏใช้กับชายรักชายบ่อยครั้งก็ยิ่งตอกย้ำภาพของชายรักชายว่าโหดร้าย ทารุณมากยิ่งขึ้น และบางครั้งอาจจะประกอบกับความคิดเห็นของผู้เขียนด้วยทำให้ยิ่งเพิ่มน้ำหนักของความรุนแรงให้ทวีคูณขึ้นไปอีก ข่าวส่วนหนึ่งมีการอ้างอิงข้อมูลทางกฎหมายมาประกอบเพื่อสร้างความจริงจังน่าเชื่อถือให้แก่เนื้อหาที่น่าเสนอในข่าวด้วย ส่วนในบทความมักปรากฏใช้น้ำเสียงแบบกันเองเพื่อสร้างความคุ้นเคยแก่ผู้อ่านและผู้เขียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลีลาของผู้เขียนด้วย

เครื่องมือ (Instrumentalities) เป็นการสื่อสารผ่านสื่อสาธารณะ ช่องทางในการสื่อสารคือ สื่อสิ่งพิมพ์ (print matter) รูปแบบของถ้อยคำที่สื่อสารนั้นเป็นตัวเขียน นอกจากนี้ยังมีการใช้รูปภาพประกอบด้วยเพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และลักษณะการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ก็จะมีลักษณะเฉพาะ เช่น ใช้ภาษาแปลกใหม่เพื่อให้สะดุดตาสะดุดใจและจำง่าย มีการใช้ภาษาระดับปากเพราะต้องการให้มีความรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์นั้น อีกทั้งเพื่อให้ผู้อ่านทุกระดับเข้าใจทันที ได้แก่คำเฉพาะกลุ่ม คำตลาด คำคะนอง สำนวน และคำทับศัพท์ ใช้ถ้อยคำพุ่มเพื่อย่อยขยาย รายละเอียดของข่าวหรือเหตุการณ์ให้ชัดเจน ใช้ถ้อยคำกะทัดรัด ในบางกรณีหากพื้นที่หน้ากระดาษที่จะเสนอข่าวมีจำกัด ใช้เครื่องหมาย ทั้งเครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ ที่คิดขึ้นให้สอดคล้องกับข่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งข้อความ เน้นข้อความสำคัญ แสดงคำเฉพาะขึ้นหัวข้อใหม่ การใช้ตัวย่อ เนื่องจากความจำเป็นในเรื่องของเวลาที่เร่งรัด และความจำกัดของพื้นที่ข่าวเมื่อผนวกกับคำเต็มของตัวย่อบางตัวยาวมาก จึงเลือกใช้ตัวย่อ ประกอบกับตัวย่อที่ใช้สามารถสื่อความได้เป็นอย่างดี เพราะเคยอ่านและได้ยินมาก่อนบ้างแล้ว

บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction and Interpretation)

บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ (ความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับการสื่อสาร) ข่าวหรือเรื่องราวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ก็เป็นที่ยอมรับกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารว่ามักเป็นเรื่องที่อื้อฉาว ทำให้เกิดกระแสวิพากษ์หรือเป็นประเด็นทางสังคม นอกจากนี้บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ยังไปสัมพันธ์กับฉาก กล่าวคือ มีการสื่อสารทางเดียว ผู้สื่อสารไม่จำเป็นต้องรู้จักกัน ไม่ได้พบหน้ากัน แต่ส่งสารถึงกันได้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

บรรทัดฐานของการตีความ (ความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับการรับสาร) คนส่วนใหญ่จะเลือกอ่านหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เป็นหลัก เนื่องจากผู้อ่านบางคนอาจจะไม่ได้ต้องการอ่านรายละเอียดมาก ส่วนด้านในมักจะเลือกอ่านเรื่องที่ตนเองสนใจ เพราะเนื้อหาในด้านในจะเป็นรายละเอียด มีขนาด

ยาว ผู้อ่านอาจจะไม่มีเวลาเพียงพอในการอ่านได้ทั้งหมด ประกอบกับเรื่องราวเกี่ยวกับชายรักชายที่นำเสนอในหน้าหนึ่งมักเป็นเรื่องที่ไม่ดี ความคิด ความรู้สึกของคนในสังคมซึ่งเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์จึงตีความชายรักชายไปในทางไม่ดีตามที่หนังสือพิมพ์นำเสนอในหน้าหนึ่งอยู่บ่อยครั้ง

ประเภทการสื่อสาร (Genre) เป็นปริศนาหนังสือพิมพ์ และเนื่องจากข่าวและบทความเหล่านี้มีการนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ จึงมีลักษณะเป็น วาทกรรมสื่อ (Media Discourse) ซึ่งมีการผลิตและกระจายตัวบทไปสู่คนหมู่มากจึงเรียกได้ว่าเป็น วาทกรรมสาธารณะ (public discourse) ด้วย

วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทยที่สัมพันธ์กับการผลิตและการบริโภคตัวบทข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย อันได้แก่ บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอต่อสังคม อิทธิพลของอุดมการณ์เกี่ยวกับชายรักชายในสังคมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย แนวคิดเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ในสังคมไทย ความพยายามของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จะครอบงำความคิดของคนในสังคม เป็นต้น ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าการผลิตตัวบทและการประกอบสร้างชุดความคิดหรืออุดมการณ์ “ความเป็นชายรักชาย” ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทยเหล่านี้อย่างมาก กล่าวคือ **อิทธิพลของวาทกรรมกระแสหลักเกี่ยวกับชายรักชายในสังคมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย** เป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนให้ถ่ายทอดชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายที่สัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมไทย การเปิดรับหรือยอมรับกลุ่มชายรักชายในสังคมไทย ทำให้ประกอบสร้างชุดความคิดใหม่ๆ ขึ้น **แนวคิดเกี่ยวกับ “ชายรักชาย” ในสังคมไทย** ไม่ว่าจะป็นทัศนคติของสังคมไทยต่อกลุ่มชายรักชาย หรือ การเคลื่อนไหวของกลุ่มชายรักชายในประเทศไทย ทำให้ได้ทราบทัศนคติ ความคิด ความเชื่อในสังคม ที่มีต่อกลุ่มชายรักชายมากขึ้น ทั้งยังทำให้ทราบความต้องการของกลุ่มชายรักชายในประเทศไทยว่าต้องการเรียกร้องสิทธิ หรือมีความประสงค์ให้สังคมยอมรับในเรื่องใด เนื่องจากเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป ชุดความคิดหรืออุดมการณ์เกี่ยวกับ “ความเป็นชายรักชาย” ก็เปลี่ยนไปด้วย แต่ก็ยังคงมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันบางในบางส่วน เพราะไม่ว่าอย่างไรชายรักชายก็ยังคงเป็นชายรักชาย และสำหรับ**แนวคิดเรื่องความพยายามของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จะครอบงำความคิดของคนในสังคม** เป็นประเด็นที่ขาดไม่ได้สำหรับงานวิจัยนี้ เพราะปัจจัยนี้มีอิทธิพลอย่างมากในการกล่อมเกลาคำความคิดของคนในสังคม ตลอดจนชี้้นำความคิดความเชื่อของคนในสังคมให้เป็นไปตามที่หนังสือพิมพ์ต้องการให้เป็น จึงแสดงให้เห็นการครอบงำที่สะท้อนออกมาผ่าน การใช้ภาษา หรือตัวบทที่ปรากฏ แต่แม้ว่าการครอบงำทางวาทกรรมจะมีอำนาจมากเพียงใด หากเรารู้จักใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองคิด

วิเคราะห์ร่องรอยที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์ก็จะทำให้เป็นผู้บริโภคที่ไม่ถูกรอบงำโดยง่าย หากแต่เชื่อในสิ่งที่เป็นไปได้ ทำในสิ่งที่ต้องการทำและที่สำคัญต้องเหมาะสมกับตัวเอง การครอบงำก็จะไม่สามารถทำให้ผู้บริโภคที่ชาญฉลาดตกเป็นเหยื่อของวาทกรรมได้

อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย

การเสนอภาพแทนของ “ชายรักชาย” ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ผลิตซ้ำภาพแทนของชายรักชายไปในลักษณะที่เป็นพวกวิปริตผิดเพี้ยน และตกเป็น “จำเลยของสังคม” มากกว่าที่จะเลือกนำเสนอภาพแทนของชายรักชายที่เป็นคนธรรมดาทั่วไป ทั้งยังปรากฏในพื้นที่หน้าหนึ่งที่เป็นจุดสนใจของผู้รับสารอีกด้วย ภาพแทนที่โดดเด่นดังกล่าวนี้เองจึงไปกลบภาพแทนอื่นๆ จนอาจจะส่งผลให้คนในสังคมรู้สึกรังเกียจและกีดกันคนกลุ่มนี้ออกจากสังคมเนื่องจากความคิดเรื่องความไม่เข้ากันและเห็นว่าผิดแปลกไปจากธรรมชาติมาตรฐาน หรือสิ่งที่ควรจะเป็น

อุดมการณ์ที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรมกระแสหลัก ประกอบด้วย

1) ชายรักชายยังไม่ได้รับการยอมรับในสังคม

กลวิธีทางภาษาประกอบสร้างชุดความคิดที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ ได้แก่ แม้ปัจจุบันสังคมจะมีการยอมรับกลุ่มชายรักชายมากขึ้นพอสมควร แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีกลุ่มคนบางกลุ่มที่ยังต่อต้านหรือมองเป็นว่าชายรักชายเป็น “คนอื่น” หรือแม้กระทั่งกลุ่มคนที่บอกว่ายอมรับได้แต่จริงๆ แล้วยอมรับไม่ได้จริง เช่น ถ้าลูกหลานตัวเองเป็นชายรักชายก็จะสั่งห้ามอย่างเด็ดขาด ดังนั้นนอกจากวาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยจะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ชายรักชายในฐานะที่เป็นคนทั่วไป หรือเพศหนึ่งในสังคมแล้ว ก็ยังตอกย้ำความคิดที่ว่า การเป็นชายรักชายต้องต่อสู้เพื่อความมีตัวตนในสังคมอีกด้วย

2) ชายรักชายมักมีการแสดงออกที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม

กลวิธีทางภาษาประกอบสร้างชุดความคิดที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ ได้แก่ การที่ชายรักชายมีลักษณะนิสัยพฤติกรรมหรือรสนิยมที่ผิดแผกแตกต่างไปจากกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคมที่มีลักษณะนิสัยพฤติกรรมหรือรสนิยมที่ตรงตามบรรทัดฐานของความเป็นเพศของตน ทำให้ชายรักชายถูกมองว่าเป็นผู้กระทำความผิด ทั้งที่จริงแล้วเพศชายและหญิงที่มีพฤติกรรมตรงตามเพศอาจทำผิดก็ได้ แต่เมื่อไรก็ตามที่ปรากฏข่าวที่มีชายรักชายเข้าไปมีส่วนพัวพันด้วย ชายรักชายก็มักจะถูกกล่าวหาเสมอว่าเป็นผู้กระทำการเหล่านั้น ทั้งที่อาจไม่เกี่ยวข้องกัชายรักชายเลย ถือได้ว่าเป็นการเหมารวมว่าชายรักชายส่วนใหญ่มีพฤติกรรมตามที่ถูกล่ามัวหา ชายรักชายที่ไม่ได้ทำความผิดจึงต้องโดนร่างแหไปด้วย อาจ

เกิดจากสาเหตุที่หนังสือพิมพ์รายวันมีการเลือกนำเสนอข่าวและตอกย้ำทำให้เกิดภาพตัวแทนของชายรักชายที่มักจะเป็นผู้กระทำการอันอกอาจอยู่ร่ำไป

3) ชายรักชายมักจะหมกมุ่นอยู่กับเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์

กลวิธีทางภาษาที่ประกอบสร้างชุดความคิดที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ ได้แก่ เรื่องเพศเป็นเรื่องที่ติดมากับชายรักชายและชายรักชายส่วนมากเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เพื่อสื่อความคิดเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ซ้ำซากจำเจ มีการเปลี่ยนค่านิยม รวบรวมทั้งวาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยยังนำเสนอความคิดว่า ชายรักชายต้องใส่ใจสุขภาพทางเพศ ต้องรู้จักป้องกันในการมีเพศสัมพันธ์ เพื่อสัมพันธ์ภาพในชีวิตคู่ของชายรักชาย ด้วยเหตุนี้เรื่องเพศจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตชายรักชาย แต่อย่างไรก็ตามวาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยก็ได้นำเสนอความคิดที่ว่า ไม่จำเป็นว่าชายรักชายทุกคนหรือทุกเวลาที่ชายรักชายต้องไปเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ แต่สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงมากกว่าคือ เรื่องการป้องกันสุขภาพทางเพศ หรือการ safe sex เพื่อแก้ไขภาพที่สังคมมองว่าชายรักชายมักเปลี่ยนค่านิยมและมีอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูง วาทกรรมหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยจึงนำเสนอว่าความรักของชายรักชายไม่ยั่งยืนเพราะใช้เรื่องเพศสัมพันธ์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นการเหมารวมโดยตัดสินว่าชายรักชายส่วนใหญ่เป็นเช่นนั้น แต่ความเป็นจริงแล้วอาจจะไม่ใช่ก็ได้ ทั้งนี้ก็ไปสอดคล้องกับอุดมการณ์ในข้อที่ 2 ที่ว่า ชายรักชายมักมีการแสดงออกที่แตกต่างไปจากบรรทัดฐานสังคม กล่าวคือ ไม่ว่าจะจะเป็นความจริงหรือไม่จริง สังคมก็ได้ตัดสินชายรักชายโดยการเหมารวมไปเสียแล้ว

ชุดความคิดที่ต่างจากวาทกรรมกระแสหลัก ประกอบด้วย

1) ชายรักชายทำสิ่งต่างๆได้เหมือนบุคคลทั่วไป

กลวิธีภาษาประกอบสร้างชุดความคิด ได้แก่ ชายรักชายไม่ได้แตกต่างไปจากบุคคลทั่วไปในสังคมที่เป็นเพศชายและเพศหญิง ชุดความคิดดังกล่าว นักหนังสือพิมพ์ใช้ประกอบสร้างความหมายของความเท่าเทียมกันให้ชายรักชายได้มีบทบาทและหน้าที่โดยเฉพาะในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมไม่ต่างไปจากผู้ชายและผู้หญิง รวมทั้งยังแฝงความคิดว่า ชายรักชายไม่ใช่กลุ่มคนที่ด้อยกว่าเพศชายและเพศหญิง หรือเป็นกลุ่มคนชายขอบอีกต่อไป จึงสะท้อนให้เห็นว่าชายรักชายมีการดำเนินชีวิตที่เป็นปกติไม่ได้แปลกแยกไปจากเพศอื่นในสังคมอย่างไร แต่สิ่งที่ทำให้ต่างนั้นเป็นเพียงรสนิยมทางเพศเท่านั้น

ชุดความคิดดังกล่าวนี้เป็นการช่วยนำเสนอว่า ชายรักชายไม่จำเป็นต้องหมกมุ่นแต่กิจกรรมทางเพศหรือมีความรุนแรงในเรื่องเพศเสมอไป เพราะชายรักชายก็มีวิถีชีวิตที่ไม่ต่างอะไรจากคนอื่นๆ เช่นกัน

2) ชายรักชายประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง

กลวิธีภาษาประกอบสร้างชุดความคิด ได้แก่ การประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน การมีบุคลิกลักษณะที่ดูดีต่อสาธารณชน การเกี่ยวพันกับการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆนอกบ้าน ชุดความคิดดังกล่าว ผู้ผลิตตัวบทใช้ประกอบสร้างความหมายของพื้นที่สาธารณะให้กลายเป็นพื้นที่ที่มีไว้ให้ชายรักชายได้แสดงบทบาทและความสามารถโดยเฉพาะในพื้นที่ทำงาน ไม่แพ้ผู้ชายและผู้หญิง รวมทั้งยังแฝงความคิดว่า ชายรักชายจะต้องเป็นที่มีชีวิตสมดุล กล่าวคือ ชายรักชายจะต้องเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในทุกๆเรื่อง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคมว่าชายรักชายไม่ใช่กลุ่มคนชายขอบ หรือด้อยกว่าเพศชายและเพศหญิงอีกต่อไป จึงสะท้อนให้เห็นว่าชายรักชายมีพลังแห่งความคิดสร้างสรรค์ และการเป็นชายรักชายก็สามารถอยู่ในพื้นที่สว่างของสังคมได้เช่นเดียวกับคนกลุ่มอื่น

อุดมการณ์สำคัญที่ครอบงำสังคมไทยทำให้เกิดอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ผู้วิจัยสังเกตว่า ความคิดที่คนในสังคมมองชายรักชายว่าเป็น “กลุ่มคนชายขอบ” มีการแบ่งแยกระหว่าง “ดี-เลว” หรือ “ถูก-ผิด” ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเพศและความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ จึงทำให้มีการประกอบสร้าง “อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม” ขึ้นมาโดยหวังว่าจะสามารถต่อรองเพื่อความยุติธรรมทางเพศได้ โดยมุ่งประเด็นไปที่การเรียกร้องเพื่อสิทธิสำหรับกลุ่มชายรักชาย อย่างไรก็ตาม ความพยายามในการที่จะเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของกลุ่มชายรักชายนี้แม้ว่าจะพอเป็น “เสียง” ตัวแทนของกลุ่มชายรักชายได้บ้าง แต่ก็ทำได้เพียงขอให้ชายรักชายได้มีพื้นที่ยืนในสังคมเท่านั้น ในทางกลับกัน การเรียกร้องความเท่าเทียมกันทางเพศดังกล่าวนี้กลับยิ่งช่วยตอกย้ำ “อุดมการณ์รักต่างเพศหรือชายจริงหญิงแท้” ให้เด่นชัดขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า บรรทัดฐานที่ผู้ชายและผู้หญิงที่เป็นรักต่างเพศเป็นใหญ่ ทำให้เกิดการแบ่งแยกว่าใครคือคนด้อยโอกาสและใครคือคนที่มีโอกาสเหนือกว่า ทำให้ชายรักชายถูกมองว่าเป็นผู้ด้อยโอกาสและถูกกดขี่ข่มเหง ในขณะที่ทำให้ผู้ชายที่เป็นรักต่างเพศเป็นผู้มีอำนาจ

จากการวิเคราะห์ทั้งหมดสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ตารางสรุปความคิด ภาพแทน และอุดมการณ์ที่ได้จากงานวิจัยนี้

What > ความคิด	How > ภาพแทนชายรักชาย	Why > อุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชาย
<p>Bio-power</p> <ul style="list-style-type: none"> - “การชี้ขาดความเป็นปกติ” (normalizing judgement) > การลงโทษระดับย่อย (micro-penalty) - การมีพฤติกรรมบางอย่างที่รับไม่ได้ ทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศ - นำไปสู่การจัดประเภทบุคคล > ดี, ปกติ / ไม่ดี, ผิดปกติ - บนสมมติฐานพื้นฐานว่า “บุคคลปกติ” ควรจะมีลักษณะพฤติกรรมอย่างไร - ผลคือ การสร้างปทัสถานของการยอมรับความเหมือน > มนุษย์คือวัตถุประเภทหนึ่ง <p>Queer Theory</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีอะไรภายในอัตลักษณ์ทางเพศที่ถูกกำหนดไว้ตายตัว - การมี “ตัวตนภายใน” (inner-self) เป็นเรื่องไม่จริง - เพศสภาพ (gender) คือ การแสดงออกซึ่งไม่จำเป็นต้องผ่านการคิด การเลือกอย่างมีสติทุกครั้ง เป็นความจริงทางสังคมซึ่งถูกสร้างขึ้นมานบนฐานวิธีคิดที่แบ่งเพศออกเป็น 2 เพศตรงข้ามกัน ซึ่งความคิดดังกล่าวถูกสร้างขึ้นเช่นเดียวกัน <p>สังคมทวิเพศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งเป็น 2 ชั่วตรงข้าม คือ ชาย-หญิง <p>เสรีนิยม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสรีภาพ - ความเสมอภาค <p>พระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - บัณฑิตะก์ <ul style="list-style-type: none"> ❖ ชายและหญิง ปกติ แต่ ชายรักชาย ผิดปกติ ❖ ความไม่เท่าเทียม 	<p>1. ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ชีวิตส่วนตัวของชายรักชาย 1.2 ชีวิตคู่ของชายรักชาย 1.3 พฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของชายรักชาย <ol style="list-style-type: none"> 1.3.1 พฤติกรรมของชายรักชาย 1.3.2 ลักษณะภายนอกของชายรักชาย 1.3.3 ลักษณะนิสัยของชายรักชาย 1.3.4 อารมณ์ความรู้สึกของชายรักชาย <p>2. ด้านสุขภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 2.2 ความผิดปกติทางเพศ <p>3. ด้านการทำงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การประกอบอาชีพที่สุจริตของชายรักชาย 3.2 การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายของชายรักชาย <p>4. ด้านสังคม</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1 บุคคลมีชื่อเสียงที่เป็นชายรักชาย 4.2 การรวมตัวกันตั้งเป็นสมาคมตัวแทนต่างๆของกลุ่มชายรักชาย 4.3 การรวมตัวกันกระทำสิ่งที่ไม่ดีกฎหมาย 4.4 สังคมของชายรักชาย 4.5 ความสามารถของชายรักชาย 4.6 ความเสี่ยงของเยาวชนต่อการเป็นชายรักชาย 4.7 การปฏิเสธข้อกล่าวหาความเป็นชายรักชาย 4.8 การยอมรับของคนในสังคม 4.9 สิทธิของชายรักชาย 4.10 การตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับความเป็นชายรักชายของสื่อมวลชน <ul style="list-style-type: none"> ❖ ชายรักชายเป็นพวกวิบริดดิเพท ⇨ ตัวประหลาด ⇨ จำเลยของสังคม ❖ ชายรักชายเป็นคนธรรมดาทั่วไป 	<p>อุดมการณ์ที่ผลิตซ้ำเป็นวาทกรรมกระแสหลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชายรักชายยังไม่ได้รับการยอมรับในสังคม - ชายรักชายมีการแสดงออกที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม - ชายรักชายมักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ <p>อุดมการณ์ที่แสดงชุดความคิดต่างจากวาทกรรมกระแสหลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชายรักชายทำสิ่งต่างๆได้เหมือนบุคคลทั่วไป - ชายรักชายประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง <p>⇓</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ อุดมการณ์รักต่างเพศหรือชายหญิงแท้ ❖ อุดมการณ์ว่าด้วยความเท่าเทียม

7.2 อภิปรายผล

- 1) การปรากฏชุดความคิดเกี่ยวกับชายรักชายที่แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชายรักชายออกมาเรียกร้องเพื่อ “ความเท่าเทียมกัน” ในสังคม ไม่เพียงแต่สะท้อนสภาพสังคมแบบเสรีนิยมประชาธิปไตยเท่านั้น แต่ผู้วิจัยยังตั้งข้อสังเกตอีกว่า ในทางกลับกัน ก็ยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า กลุ่มชายรักชายยอมรับว่าตนยังคงตกอยู่ภายใต้ระบบชายจริงหญิงแท้และยังอยู่ในกรอบบรรทัดฐานทางสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่หรือ “ปิตาธิปไตย” กล่าวคือ ทำให้เกิดการแบ่งแยกว่าผู้ชายที่มีลักษณะแบบใดเป็นผู้ที่ด้อยโอกาสและผู้ชายที่มีลักษณะแบบใดเป็นผู้ที่มีโอกาสที่เหนือกว่า และด้วยความคิดดังกล่าวจึงเป็นเหตุผลที่ชายรักชายยังคงถูกสังคมมองว่าเป็นผู้ด้อยโอกาสและถูกกดขี่ข่มเหงอยู่เสมอ ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้ผู้ชายที่เป็นรักต่างเพศกลายเป็นผู้มีอำนาจในสังคม อย่างน้อยก็มีสิทธิที่เหนือกว่ากลุ่มชายรักชาย
- 2) การวิเคราะห์ตามแนวทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ในงานวิจัยนี้ทำให้ตระหนักว่า สิทธิทางเพศในสังคมโดยเฉพาะในสังคมไทยเรานั้นยังจำกัดอยู่ในกรอบของเพศสภาพแบบทวิเพศ ได้แก่ ชายจริง หญิงแท้ แม้ว่าปัจจุบันคนในสังคมจะเปิดใจเริ่มยอมรับกลุ่มชายรักชายมากขึ้น แต่ด้วยความที่ไม่สามารถปฏิเสธชุดความคิดที่แบ่งแยกว่าเพศไหนแท้เพศไหนเทียมได้ เพศสภาพอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนือจาก ผู้ชาย และผู้หญิง ซึ่งเป็นเพศที่ขอบธรรมและสังคมยอมรับได้ จึงได้รับการประณามหยามเหยียดและถูกกีดกันภายใต้ความคิดที่ว่า “ผิดปกติ” และ “เป็นเรื่องต้องห้าม” จึงกลายเป็นกลุ่มคนชายขอบที่ไร้อำนาจในการต่อรอง ถูกมองว่ามีปัญหา และต้องถูกลงโทษในข้อหาฝ่าฝืนละเมิดกรอบบรรทัดฐานทางเพศในสังคม
- 3) การสร้างภาพแทนแบบสรูปเหมารวม (Stereotype) ให้แก่กลุ่มชายรักชายทำให้คนกลุ่มนี้ถูกประทับตราอย่างถาวรและทำให้ภาพแทนของชายรักชายที่ปรากฏผ่านสื่อหนังสือพิมพ์มีคุณลักษณะที่จำกัดอยู่เพียงไม่กี่แบบ
- 4) ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ชุดความคิดที่ให้ความหมายกลุ่มชายรักชายว่าเป็นเพศที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคมนั้น เป็นชุดความคิดที่มีผู้ผลิตซ้ำเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นการสื่อความหมายในชุดความคิดดังกล่าวว่ามีความเห็นพ้องต้องกันของคนในสังคม ซึ่งทำให้กลุ่มที่อยู่บริเวณพื้นที่สีเทาในเรื่องเพศนั้นกลายเป็นกลุ่มที่ถูกกีดกันออกจากกลุ่มมากที่สุด ผู้สร้างชุดความคิดนี้จึงปรากฏตั้งแต่ภาครัฐที่สร้างนโยบายต่างๆ ไปจนถึงสถาบันยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการสอบสวนและพิจารณาคดี ตลอดจนสถาบันสื่อมวลชน ส่วนกลุ่มที่ถูกสร้างชุดความคิดดังกล่าว ได้แก่ กลุ่มชายรักชาย ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า หากชายรักชายกลุ่มดังกล่าวยังคงมีสถานภาพเป็นเยาวชนหรือกำลังศึกษาอยู่จะยิ่งถูกสร้างความหมายในเชิงลบมากขึ้น

- 5) คนในสังคมไทยมักมีความคิดที่เชื่อว่าคนรักเพศเดียวกันจะมีพฤติกรรมข้ามเพศรวมอยู่ด้วย อาจเนื่องมาจากความพยายามใช้ความรู้ตะวันตกมาอธิบายพฤติกรรมทางเพศในสังคมไทย จึงส่งผลให้กะเทยในสังคมไทยถูกเหมารวมให้อยู่ในกลุ่มเดียวกับเกย์ คือเป็นกลุ่มคนที่มีเพศกำเนิดเป็นชายแต่มีรสนิยมที่เบี่ยงเบนทางเพศเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามแม้ว่าสังคมจะมองว่ากลุ่มคนดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกัน แต่ในความเป็นจริงถึงแม้กะเทยและเกย์จะสนใจคนเพศเดียวกัน แต่แบบแผนการดำเนินชีวิตและการนิยามตัวตนทางเพศอาจต่างกันโดยสิ้นเชิงก็ได้ กล่าวคือ ผู้ชายที่รักเพศเดียวกันสามารถใช้ชีวิตเหมือนผู้ชายทั่วไปหรืออาจแต่งงานอยู่กับผู้หญิงโดยไม่เปิดเผยอารมณ์ทางเพศของตนเอง ผู้ชายที่รักเพศเดียวกันจึงมีประสบการณ์เกี่ยวกับการดูถูกดูหมิ่นต่างไปจากกะเทยหรือสาวประเภทสองที่มีวิถีชีวิตไปอีกด้านหนึ่ง แต่สุดท้ายแล้วไม่ว่าจะเป็น เกย์ กะเทย สาวประเภทสอง สตรีข้ามเพศ ฯลฯ ก็ต้องการในสิ่งเดียวกัน คือ “การยอมรับจากสังคม”

7.3 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาอุดมการณ์เกี่ยวกับชายรักชายของคนในสังคมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จากมุมมองด้านภาษาเท่านั้น ผู้วิจัยคิดว่ายังมีประเด็นการศึกษาต่างๆที่น่าสนใจและสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ ตัวอย่างเช่น

- 1) การศึกษาเปรียบเทียบวาทกรรมที่แข่งขันกันระหว่าง วาทกรรมที่ผลิตโดยกลุ่มชายรักชายเอง และวาทกรรมที่ผลิตโดยกลุ่มผู้มีอำนาจในสังคม โดยอาจจะศึกษาจากสื่อที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจทำให้เห็นมุมมองที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- 2) การศึกษาอุดมการณ์ที่เกี่ยวกับกลุ่มคนชายขอบอื่นๆ เช่น กลุ่มหญิงรักหญิง กลุ่มผู้ชายบริการ กลุ่มคนชนเผ่าต่างๆ ฯลฯ เพื่อให้เห็นว่าในสังคมยังมีความไม่เท่าเทียม และยังมีกลุ่มคนที่คนสังคมยังกีดกันบทบาทในสังคมต่างๆอยู่
- 3) การศึกษาอุดมการณ์เกี่ยวกับชายรักชายโดยใช้กลุ่มข้อมูลและแนวคิดทฤษฎีที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากงานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลในหนังสือพิมพ์และทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มาเป็นแนวทางหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้เห็นว่าอุดมการณ์เดียวกันหากใช้กลุ่มข้อมูลและทฤษฎีต่างกันจะปรากฏผลการวิจัยไปในทางเดียวกันหรือไม่ อย่างไร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤตยา อาชวนิจกุล. 2554. “เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย.” ใน สุรีย์พร พันพิ่ง และ มาลี สันภูวรรณ, บรรณาธิการ. **ประชากรและสังคม 2554: จุดเปลี่ยนประชากร จุดเปลี่ยนสังคมไทย**, 43-66. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์. 2543. **ปริเฉทเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และ จันทิมา เอี่ยมานนท์, บรรณาธิการ. 2549. **มองสังคมผ่านวาทกรรม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และ โสรัจจ์ หงส์ดารมภ์. 2549. “วาทกรรมกับภาคใต้และความรุนแรงในสังคมไทย.” ใน กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และ จันทิมา เอี่ยมานนท์, บรรณาธิการ. **มองสังคมผ่านวาทกรรม**, 103-134. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กันทิมา ธนะโสภณ. 2530. “แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร.” ใน ยง ยุทธ รักษาเสรี, บรรณาธิการ. **การข่าวและบรรณาธิการ เล่ม 2**, 381-455. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2541. **การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2545. **สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาลาแดง
- กาญจนา เจริญเกียรติบวร. 2543. **ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับมุมมองในข่าววัดพระธรรมกายที่เสนอในหนังสือพิมพ์ไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา คพันธุ์ (นามแฝง). 2543. **สำนวนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- กิ่งรัก อิงคะวัต. 2542. **รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการบริโภค และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของกลุ่มชายรักชาย(เกย์)ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติกร สันคติประภา. 2550. **การลวนลามทางเพศกะเทย: นัยสำคัญภายใต้วาทกรรมรักต่างเพศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจียน นีรันดร์นุด. 2546. **การถ่ายทอดอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ผ่านนิตยสารผู้หญิง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จรูญ สุภาพ. 2534. **ลัทธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- จันทิกา สุภาพงษ์. 2543. **บทบาทของหนังสือพิมพ์ไทยในการวางกรอบอุดมการณ์ทางสังคมในกรณีการนำเสนอข่าววัดพระธรรมกาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา ภาณุเตชะ. 2551. “11 ปีแห่งความเคลื่อนไหวของความหลากหลายทางเพศ (2540-2550).” ใน กุลภา วจนสาระ, บรรณาธิการ. **มี ‘เรื่อง’ เพศแบบไหนในห้องสมุดและในข่าว**, 92-98. กรุงเทพมหานคร: แผนงานสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศ มูลนิธิสร้างความสำเร็จเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.).
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2539. **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- เจริญวิทย์ ฐิตวิธาร์ักษ์. 2544. **การสร้างสารสนเทศและภาพตัวแทนของชายรักชายในเว็บไซต์ไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญาณุช วีรสาร. 2543. **เนื้อหาต้านบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวัน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนกพร พัวพัฒนกุล. 2548. **อุดมทรรศน์เกี่ยวกับ “เขมร” ในปริเฉทหนังสือพิมพ์ไทย: กรณีเหตุจลาจลเผาสถานทูตไทยในกัมพูชา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนกพร อังศุวิริยะ. 2551. **“ความเป็นหญิง” ในนิตยสารสตรีสาร (พ.ศ. 2491-2539): การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวรัตน์ เชิดชัย. 2541. “หลักและวิธีการเลือกใช้สีสำหรับการสื่อสารด้วยภาพ.” ใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิเทศศาสตร์, บรรณาธิการ. **เอกสารการสอนชุดวิชา การข่าวและบรรณาธิการ**, 719-733. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัต เย็นสบาย. เกย์ สีสิ้นที่แตกต่าง. **กรุงเทพธุรกิจ จุดประกาย**. 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542: 1, 20.
- ชื่นปิติ อินนา. 2554. **ทัศนคติทางเพศผ่านการบริโภคนิตยสารชายรักชายของผู้อ่านชายรักชายในระดับอุดมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอบาร. 2542. **วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก.
- ไชยรัตน์ เจริญศิลป์โอบาร. 2543. **วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา.

- ไชยศิริ บุญยกุลศรีรุ่ง. 2553. **เพศสภาพและเพศวิถีชายรักชายในภาพยนตร์ไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิติกร เตรยาภรณ์. 2543. **ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่สะท้อนเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันไทยช่วงปี พ.ศ. 2508-2543**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพงศ์ สมประสงค์. 2539. **ความเสมอภาคในระบบเสรีประชาธิปไตย: กรณีข้าราชการตำรวจนครบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. 2542. **หน้าที่ของอุปนิสัยจากมุมมองผู้พูดภาษาไทย**. วารสารภาษาและวรรณคดีไทย 16(ธันวาคม): 249-268.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. 2556. **วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถาวร บุญวัฒน์. 2538. **หลักการหนังสือพิมพ์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์เนตพรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์ จำกัด.
- ทศพร มณีศรีขำ. 2545. **การสร้างความเป็นอื่นให้กับเกย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เทพี จรัสจรวงเกียรติ. 2543. **หน่วยเชื่อมโยงปริเจตนาในภาษาไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน**. ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทพี จรัสจรวงเกียรติ. 2549. “ฉลาด สวย รวย เก่ง: การสร้างคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ผ่านเรื่องเล่าในโฆษณาของนิตยสารผู้หญิง.” ใน กฤษดาพรรณ หงส์ลดารมภ์ และจันทิมา เอี่ยมานนท์, บรรณาธิการ. **พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน**, 215-231. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทอดศักดิ์ ร่มจำปา. 2545. **วาทกรรมเกี่ยวกับ “เกย์” ในสังคมไทย พ.ศ. 2508-2542**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ บุชบกแก้ว. 2553. **กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ออนไลน์”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระยุทธ สุริยะ. 2554. **ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพตัวแทนของนักโทษประหารและการประหารชีวิตในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นรินทร์ นำเจริญ. 2549. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการรายงานข่าว**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. 2551. **ไบ แมน รุก: “ความเป็นชาย” กับปัญหาตัวตนเกย์ไทยในไซเบอร์สเปซ.** (ม.ป.ท.).
- นวรรณ พันธเมธา. 2553. **ไวยากรณ์ไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทา โชติกะพุกกณะ. “เสรีนิยม.” **วารสารประวัติศาสตร์** 9, 1 (มกราคม-เมษายน 2527): 91-120.
- นิติพงษ์ พิเชษฐพันธุ์. 2553. **วาทกรรมเหตุการณ์พิพาทเขาพระวิหาร พ.ศ. 2551 จากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2545. **ว่าด้วย “เพศ” ความคิด ตัวตน และอคติทางเพศ ผู้หญิง เกย์ เพศศึกษา และกามารมณ์.** กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- นิรมล รัตนสุพร. 2553. **ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ (การค้าบริการทางเพศ) ภายใต้สังคมทุนนิยมชายเป็นใหญ่ กรณีศึกษาของวัยรุ่นหญิงจากประเทศลาว.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และการสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- น้ำทิพย์ แสงอ่อน. 2554. **การเปลี่ยนชื่อสาวประเภทสอง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประไพพรรณ พิงฉิม. 2542. **กลวิธีการถามในปริจเฉทสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์สองประเภท.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจมาน มูลทรัพย์. 2551. **เรื่องเล่าของเกย์ในชุมชนวรรณกรรมออนไลน์: กรณีศึกษากลุ่ม “บลูสกายโซเชียล” ใน www.pantip.com.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิว ยอดมงคล. 2542. **การบริหารธุรกิจหนังสือพิมพ์ในสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิศิษฐ์ คุณวโรตม์. 2546. “อัตลักษณ์และกระบวนการต่อสู้เพื่อชีวิตของผู้ติดเชื้อ HIV” ใน ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี, บรรณาธิการ. **อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ และความเป็นชายขอบ**, 303-348. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- เพ็ญภา คล้ายสิงโต. 2553. **อุดมการณ์ทางเพศสภาพในพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์ไทย: การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาคภูมิ หารษา. 2554. **การเขียนข่าวเบื้องต้น.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อินทนิล.
- มาลี บุญศิริพันธ์. 2550. **วารสารเบื้องต้น: ปรัชญาและแนวคิด.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ไม้ป่าเดียวกัน. [ออนไลน์]. 2555. เข้าถึงได้จาก: http://www.moeradiothai.net/article2.php?subaction=showfull&id=1315293073&archive=&start_from=&ucat=7&webid=1. [16 เมษายน 2557].
- ยงยุทธ รักษาศรี. 2544. “การวินิจฉัยคุณค่าของข้าว.” ใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิเทศศาสตร์, บรรณาธิการ. เอกสารการสอนชุดวิชา การข้าวและบรรณาธิกรณ, 52-64. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยาภา ลีวเจริญชัย. 2548. การศึกษาเชิงปริจเฉทวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวมพล สายอรุณ. 2541. ภาพลักษณ์เกย์ในสายตานักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชนิษฐ์ พงศ์อุดม. 2548. ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับค่านิยมเกี่ยวกับความงาม: การศึกษาวาทกรรมโฆษณาเครื่องสำอางในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม. 2551. อุปสรรคที่นักการเมืองใช้: การศึกษาตามแนววรรณคดีปริชานและวัฒนธรรมปฏิบัติศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด.
- รู้กันยัง!!ที่มาของคำว่า "ถั่วดำ" และ "ต๋อย". [ออนไลน์]. 2555. เข้าถึงได้จาก: <http://www.dek-d.com/board/view/724899/>. [11 พฤษภาคม 2557].
- วิชา สันทนาประสิทธิ์. 2543. การนำเสนอภาพความเป็นชายในภาพยนตร์ไทยระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วินัย ชุ่มชื่น. 2556. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ครู เพื่อน และ ปัจจัยภูมิหลังที่ส่งผลต่อการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนของนักเรียนที่มีอัตลักษณ์เป็นเพศที่สามในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตจังหวัดราชบุรี. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- วิภา ต่านธำรงกุล และคนอื่นๆ. 2547. เครือข่ายสังคมและเพศสัมพันธ์: กลุ่มชายรักชาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ.
- วิลาสินี พิพิธกุล. 2547. “สามเพศสรีระและสี่เพศวิถี : การปรับโฉมใหม่ของวาทกรรมเพศสภาพและวิถีในยุคสังคมไทยร่วมสมัย.” ใน กาญจนา แก้วเทพ และพริศรา แซ่ก้วย, บรรณาธิการ. เพศวิถี : วันวาน วันนี้ และวันพรุ่งนี้ที่จะไม่เหมือนเดิม, 85-144. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- วิลาสินี พิพิธกุล. 2547. “หนังสือพิมพ์.” ใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, บรรณาธิการ. **สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อสารมวลชน วัฒนธรรม และสังคม**, 295-336. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิลาสินี พิพิธกุล และกิตติ กันภัย. 2546. **โครงการวิจัย เพศและการสื่อสารในสังคมไทย: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วิสันต์ ทองไทย. 2550. **เอกสารประกอบการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา 153591**. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ. 2553. **อุดมการณ์ความเป็นชายในวาทกรรมโฆษณาสินค้าและบริการสำหรับผู้ชายในนิตยสารผู้ชาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรัณย์ มหาสุภาพ. 2551. **การสร้างอัตลักษณ์เกย์ในงานเขียนแนวอัตชีวประวัติเกย์ร่วมสมัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ภัคดีมาสุข. 2553. **โครงการวาทกรรม “ความเป็นผู้หญิง” ในนิตยสารสุขภาพและความงามภาษาไทย**. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. 2511. **หนังสืออ้างอิง วิชาภาษาไทย หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 11. พระนคร: วงศ์การค้าคุรุสภา.
- สเถียร วิชัยลักษณ์ และ สืบวงศ์ วิชัยลักษณ์. 2526. **พระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นิติเวช.
- เสนาะ เจริญพร. 2548. **ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทอง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- สมเกียรติ รัชชมนัน. 2549. **เอกสารคำสอนวิชา 361332 ภาษาวรรณศิลป์**. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมควร กวียะ. 2535. **การสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพมหานคร: พชรกานต์ การพิมพ์.
- สมปอง ขวัญประเสริฐ. 2543. **การนำเสนอข่าวในบริบททางการเมือง : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีทำวสุนารีและเขาพระวิหาร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สรณี วงศ์เบ็ญจัจ และคณะ. 2549. “หนังสือสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล: การวิเคราะห์เชิงวาทกรรมและวรรณกรรม.” ใน กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และจันทิมา เอี่ยมมานนท์, บรรณาธิการ. **มองสังคมผ่านวาทกรรม**, 187-221. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันต์ สุวัจนราภินันท์. 2551. “พื้นที่กับการต่อรองอัตลักษณ์ทางเพศ.” **วารสารอักษรศาสตร์** 37, 1 (มิถุนายน 2551): 37-68.

- สาวิตรี คทวนิช. 2551. รายงานการวิจัย การประยุกต์ใช้ทฤษฎีวจนวิเคราะห์เชิงวิพากย์เพื่อการพัฒนา: กรณีศึกษาภาษาของนักการเมืองสตรี. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักกฎหมาย สำนักเลขาธิการวุฒิสภา. 2554. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักเลขาธิการวุฒิสภา.
- สำนักพจนานุกรมมติชน. 2547. พจนานุกรม ฉบับมติชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- สิริทิพย์ ชันสุวรรณ. 2539. การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก.
- สิริวรรณ นันทันทุล. 2546. การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุกัญญา ติระวนิช. 2529. “ภาษาหนังสือพิมพ์และนิตยสาร.” ใน นภลัย สุวรรณธาดา, บรรณาธิการ. ภาษาเพื่อการสื่อสาร เล่ม 2, 644-720. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุคนธ์รัตน์ สร้อยทองดี. 2552. การนำเสนออุดมการณ์ความเป็นแม่ในวาทกรรมโฆษณาในนิตยสารวัยรุ่นและนิตยสารสำหรับผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจริตลักษณ์ ติผดุง. 2552. วัจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท.
- สุธรรม ธรรมรงค์วิทย์. 2548. อำนาจและการขัดขืน: ชายรักชายในสังคมที่ความสัมพันธ์ต่างเพศเป็นใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพร เกิดสว่าง. 2546. ชายรักชาย. กรุงเทพมหานคร: สมาคมนามัยการเจริญพันธุ์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งประเทศไทย.
- สุพิน ปัญญามาก. 2546. “การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ.” ใน อีรพงศ์ ประดิษฐ์กุลและคณะ, บรรณาธิการ. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 8-15, 800-849 นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรเดช โชติอุดมพันธ์. 2551. “บทบรรณาธิการ: วาทกรรม ภาพแทน และอัตลักษณ์.” วารสารอักษรศาสตร์ 37, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2551) 1-15.
- สุไลพร ชลวิไล และพิมพ์วัลย์ บุญมงคล, บรรณาธิการ. 2551. ภาษาเพศในสังคมไทย: อำนาจสิทธิ และสุขภาวะทางเพศ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้านเพศภาวะ เพศวิถี และสุขภาพ.
- อมรรัตน์ เรืองสกุล. 2541. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาสารสาสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2550. ภาษาศาสตร์สังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรวรรณ ปิลาณันโอบาท. 2549. กรอบวาทกรรมวิเคราะห์กับกรณีศึกษาไทย: มุมมองหนึ่งจากนิเทศศาสตร์. รายงานการวิจัย คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. 2548. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ภาษาอังกฤษ

- Allyn, E.G. and Samorn Chaiyana. 1999. **The Men of Thailand**. 7th ed., Bangkok: Floating Loyus Communications.
- Barger, C. 2008. **Cultural studies: theory and practice**. 3rd ed. Los Angeles: Sage Publications.
- Bhasin, K. 2006. **What Is Patriarchy**. New Delhi: Women Unlimited.
- Blommaert, Jan. 2005. **Discourse A Critical Introduction**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Brown, G and Yule, G. 1983. **Discourse Analysis**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Burton, G. 2002. **More Than Meets The Eye**. 3rd ed. London: Arnold.
- Candace and Zimmerman. 1987. "Doing Gender." **Gender & Society** 1: 125-51.
- Cavallaro, D. 2001. **Critical and Cultural Theory**. London: The Athlone press.
- de Beauvoir, Simone. 1952. **The second sex**. Trans. H.M. Parshely. New York: Abfud & Knopf.
- Duranti and Goodwin C. (eds.) 1992. **Rethinking Context: Language as an Interactive Phenomenon**. Cambridge: Cambridge University.
- Fairclough, Norman. 1992. **Discourse and Social Change**. Cambridge: Polity Press.
- Fairclough, Norman. 1995. **Media Discourse**. London: Edward Arnold.
- Fairclough, Norman. 2003. **Analysing Discourse: textual analysis for social research**. London: Routledge.
- Fairclough, Norman and Wodak, Ruth. 1997. "Critical Discourse Analysis." In Tuen A. van Dijk (ed.), **Discourse as Social Interaction (Discourse Studies: A multidisciplinary Introduction**. Vol.2. London: Sage.
- Fiske, John. 1989. **Understanding Popular Culture**. London: Routledge.
- Flowerdew J, Li D C S and Tran S. 1997. "Discriminatory News Discourse: Some Hongkong Data." **Discourse and Society** 13, 3 (2002): 319-345.
- Fowler, Roger. 1991. **Language in the news: discourse and ideology in the press**. London; New York: Routledge.
- Foucault. M. 1980. **Power/Knowledge: Selected Interviews and Other Writings 1972-1977**. New York: Pantheon.
- Gee, J.P. 1999. **An introduction to Discourse Analysis: Theory and Method**. London and New York: Routledge.

- Gouveia, C. 2005. "Assumptions about Gender, Power and Opportunity: Gays and Lesbians as Discursive Subjects in a Portuguese Newspaper." In M. Lazer (ed.), **Feminist Critical Discourse Analysis: Gender, Power and Ideology in Discourse**, pp. 229-250. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Grice, Paul. 1975. "Logic and conversation." In Cole, P. and Morgan, J., (Eds.). **Syntax and Semantics 3: Speech Acts**, pp. 41-58. New York: Academic Press.
- Hall, Stuart. 1997. **Representation: Cultural Representations and Signifying Practices**. London: SAGE Publications.
- Hall, Stuart. 1999. "Racist Ideologies and the Media." In Paul Marris and Sue Thornham, ed. **Media Studies: A Reader Second Edition**, pp. 271-282. Edinberg: Edinberg University Press.
- Herman, Didi. 1993. "The Politics of Law Reform: Lesbian and Gay Rights Struggles into the 1990s." In Joseph Bristow and Angelia R. Wilson. (ed.) **Activating Theory: Lesbian, Gay, Bisexual Politics**, pp. 256-257. London: Lawrence & Wishart.
- Humm, Maggie. 1989. **The Dictionary of Feminist Theory**. New York: Harvester Wheatsheaf.
- Hymes, Dell. 1974. **Foundations in Sociolinguistics: An Ethnographic Approach**. Philadelphia: The University of Pennsylvania Press.
- Jackson, Peter A. 1995. **Dear Uncle Go: Male Homosexuality in Thailand**. Bangkok: BuaLuang Books.
- Jackson, Peter A. 2000. "An Explosion of Thai Identities: Global Queering and Re-Imaging Queer Theory." **Culture, Health & Sexuality** 2, 4: 405-424.
- Jackson, Peter A., and Cook, N.M. 1999. **Genders & Sexualities in Modern Thailand**. Chiang Mai: Silkworm Books.
- Jackson, Peter A. and Gerald S. 1999. **Lady boys Tom boys, rent boys: male and female homosexualities in contemporary Thailand**. Chiang Mai: Silkworm Books.
- Jackson, Peter A. and Nerida M. cook, ed. **Genders and Sexualities**. Bangkok: O.S. Printing House.
- Kress, G. 1993. **Linguistic Processes in Sociocultural Practice**. Oxford: Oxford University Press.
- Lakoff, G. and Johnson M. 1980. **Metaphor we live by**. London: The University of Chicago Press.
- Levinson, S. 1983. **Pracmatics**. Cambridge: Cambridge University Press.

- Nick Lacey. 1998. **Image and Representation Key Concepts in Media Studies.** Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave.
- Pagano, A. 1994. "Negatives in Written Text." In M. Coulthard (ed.), **Advances in Written Text Analysis**, pp. 250-265. London; New York: Routledge.
- Panpothong, Natthaporn. 2007. **Being unattractive is like having a disease: on the advertising discourse of cosmetic surgery in Thai.** Paper presented at the International Symposium on Discourse, Communication, and Modernity. 2007, September 7. Bangkok, Thailand.
- Penelope, E. and MeConnell-Ginet, Sally. 2003. **Language and Gender.** Cambridge: Cambridge University Press.
- Phakdeephassook, Siriporn. 2007. **A Smart Person Knows How to Consume Healthily: A Study of Advertising Discourse of Health Products and Services.** Paper presented at the International Symposium on Discourse, Communication, and Modernity. 2007, September 7. Bangkok, Thailand.
- Schiffrin, Deborah. 2006. "Discourse." In **An Introduction to Language and Linguistics**, 169-203. Edited by Ralph W. Fasold and Jeff Connor-Linton. Cambridge: Cambridge University Press.
- Searle, John R. 1969. **Speech acts: an essay in the philosophy of language.** Cambridge: Cambridge University Press.
- Severin, Werner J. and Tankard, James W. 1992. **Communication theories: Origins, methods, and uses in the mass media.** 3rd ed. New York: Longman.
- Simpson, P. 1993. **Language Ideology and Point of View.** London and New York: Routledge.
- Traber, Michel and Davies, Ann. 1991. Ethic o War Report. **Media Development special issue.**
- van Dijk, Teun A. 1993. Principles of Critical Discourse Analysis. **Discourse and Society** 4(2): 249-283.
- van Dijk, Teun A. 1995. Discourse Semantics and Ideology. **Discourse and Society.** 6(2), 243-289.
- van Dijk, Teun A. 1998. **Ideology: a multidisciplinary approach.** London, Thousand Oales, New Delhi: SAGE publications.
- van Dijk, Teun A. 2003 (2001). Critical Discourse Analysis. In **The Handbook of Discourse Analysis.** Eds. Deborah Schiffrin et al. pp. 352-71, Malden, M.A.: Blackwell. SAGE publications.
- van Dijk, Teun A. 2006. Discourse and Manipulation. **Discourse and Society** Vol. 17 (3): 359-383. West.

West, Candace and Don Zimmerman. 1987. "Wdoing Gender." *Gender & Society* 1: 125-151.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางแสดงจำนวนคนอ่านหนังสือพิมพ์ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 – กันยายน พ.ศ. 2555
จากบริษัท AC Nielsen

All Respondents Age 12+ Nationwide

	Totals	
	(000s)	Vert%
Totals	57,404	100
THAI RATH	6,864	11.96
DAILY NEWS	3,602	6.27
MA-TI CHON	574	1.00
KHAO SOD	548	0.95
SIAM KEE-LA	332	0.58
SPORT POOL	299	0.52
KOM CHAD LUEK	258	0.45
SIAM KEE-LA STAR'S SOCCER	171	0.30
SPORT MAN	76	0.13
NAEW NAH	55	0.10
ASTV PHOO JAD KARN RAIWAN	46	0.08
KRUNGTHEP TURAKIJ	46	0.08
SIAM RATH	42	0.07
THAI POST	31	0.05
POST TODAY	31	0.05
MUAY SIAM	29	0.05
THE NATION	15	0.03
BAHN MUANG	18	0.03
BANGKOK POST	11	0.02
TONG HUA YIT PAO	4	0.01
SUE JIE YIT PAO	2	-

Thailand NMR MEDIA INDEX 2012-4 (Oct11-Sep12)

Weighted by: Population

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 9000 ตัวอย่าง ทั่วประเทศ
ตั้งแต่ อายุ 12 ปีขึ้นไป
ผลของข้อมูล
จำนวนคนอ่านหนังสือพิมพ์รายวันเมื่อวานนี้

ปริมาณการนำเสนอตัวบทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชาย พ.ศ. 2555 ของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับ ในแต่ละเดือน (หน่วยเป็นตัวบท)

เดือน ชื่อฉบับ	เดือน												รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ไทยรัฐ	17	16	22	15	18	9	17	15	8	12	18	15	182
เดลินิวส์	22	12	15	12	14	7	14	17	6	15	12	9	155
ข่าวสด	21	25	20	23	19	18	11	15	18	17	15	6	208
มติชน	8	5	4	9	9	6	9	4	3	4	5	5	71
แนวหน้า	1	3	3	9	5	9	5	10	4	4	7	3	63
สยามรัฐ	5	8	11	14	15	15	13	10	9	11	6	7	124
รวม	74	69	76	82	81	64	69	71	48	63	64	45	803

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (1)

ค้น'กม.แต่งงาน'เกย์-ทอม-ดี้ ขออีกฉบับเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อ

กก.สิทธิมนุษยชนเดินทางมาย่างกว้าง กม.แต่งงาน ที่ไม่ใช่แค่หญิงกับชาย รองรับสถานภาพชีวิตคู่ เฝยมี 2 แนวทาง 'แก้ กม.ครอบครัว เดิม-เข้าชื่อเสนอใหม่' ชื่ออาจไม่สำเร็จได้ใน 2-3 ปี (อ่านต่อหน้า 12)

ต่อจากหน้า 1

เกย์

เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน นพ.แท้จริง ศิริพานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิผู้สูงอายุ ผู้พิการ บุคคลหลากหลายทางเพศ และการสาธารณสุข กสม. กล่าวว่า ขณะนี้ กสม.องค์การรัฐ.เอกชนที่ทำงานด้านความหลากหลายทางเพศ และบุคคลหลากหลายทางเพศ กำลังเดินหน้าผลักดันแนวคิดเรื่องการออกกฎหมายรองรับการแต่งงานระหว่างคน 2 คน ที่ไม่ใช่แค่หญิงกับชายอีกต่อไป เพื่อนำไปสู่การยกย่องกฎหมายรับรองสถานภาพชีวิตคู่ ให้คนที่มีความหลากหลายทางเพศเมื่อตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกัน สามารถมีผลผูกพันทางกฎหมายได้อย่างเท่าเทียม ซึ่ง กสม.เชื่อในพื้นฐานที่วางมนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะเลือกเองได้

นพ.แท้จริงกล่าวว่า มีแนวคิดอยู่ 2 แนวทางด้วยกันคือ 1.แก้กฎหมายครอบครัวเดิมที่มีอยู่ ซึ่งแนวทางนี้ค่อนข้างเป็นไปได้ยากเพราะอาจมีผลผูกพันกับข้อกฎหมายอื่นร่วมด้วย 2.รัฐธรรมนุญให้สิทธิประชาชนในการเข้าชื่อกัน 10,000 คน เพื่อเสนอกฎหมายได้ ซึ่งอาจเสนอร่างพระราชบัญญัติขึ้นมาโดยเฉพาะ ซึ่งขณะนี้ยังไม่ตกผลึกว่าจะใช้แนวทางไหน แต่การร่างกฎหมายใหม่มีความเป็นไปได้สูง ซึ่งต้องมีกรร่วมมือกันต่อไป ระหว่างองค์การที่ทำงานด้านความหลากหลายทางเพศ ที่ต้องร่วมมือกัน ในการยกย่องกฎหมายใหม่ขึ้นมา กสม.ไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติ แต่สนับสนุนให้มีการเปิดเวทีเรียนรู้ ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐที่ดูแลเรื่องนี้อยู่ อย่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ต้องเดินหน้าผลักดันอย่างจริงจัง แต่เมื่อยังทำให้เกิดขึ้นไม่ได้ ภาคประชาชนก็ต้องเริ่ม

"จะอย่างไรให้คนที่เป้นเพศเดียวกันสมัครใจใช้ชีวิตร่วมกัน มีสิทธิในการสมรสเท่าเทียมเหมือนอย่างชายหญิงทั่วไป เพราะมีตัวอย่างให้เห็นว่าคนเพศเดียว สมัครใจใช้ชีวิตร่วมกัน ร่วมสร้างฐานะกันมา แต่พอมีเหตุเช่น เสียชีวิต

ทรัพย์สินกลับตกเป็นของญาติที่ใกล้ชิด ทั้งที่ร่วมสร้างกันมา อย่างนี้ก็ไม่ยุติธรรม" นพ.แท้จริงกล่าว

นพ.แท้จริงกล่าวว่า กระแสด้านเรื่องดังกล่าวมีพอสมควร เพราะบางกลุ่มก็ไม่อยากให้มีการเปลี่ยนแปลง การที่สังคมไทยจะเดินทางไปถึงการออกกฎหมายรองรับการแต่งงานของคนเพศเดียวกันได้ ต้องมีกระบวนการเรียนรู้ เพื่อทำความเข้าใจกับสังคม สุดท้ายสังคมจะได้เรียนรู้แต่ไม่ใช่กว่าภายใน 2-3 ปี จะทำสำเร็จแต่เชื่อว่าจะเดินไปได้ เพราะถ้าเทียบกันในภูมิภาคประเทศไทยถือว่ามีความอิสระ ด้านการแสดงออกทางเพศมากกว่าประเทศอื่นๆ และประเทศต่างๆ ในโลก อาทิ ฝรั่งเศส อาร์เจนตินา ผลักดันกฎหมายดังกล่าวแล้ว

นายยลลดา เกริก่อง สวณยศ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (สอบจ.) น่าน และนายกสภามคมสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทย กล่าวว่า กฎหมายรับรองสถานะคู่ชีวิตนั้นเป็นความต้องการของคู่สมรสที่เป็นเพศเดียวกันสำหรับคนที่รักเพศเดียวกัน คือ ชายกับชาย และหญิงกับหญิง ดังนั้นสามารถแก้ไขมีกฎหมายนี้ได้ ซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของสังคมและตัวบทกฎหมายว่าจะออกมาได้เมื่อไร ในส่วนตัวคิดว่าน่าจะทำได้และเห็นด้วยที่จะมีกฎหมายนี้

"ในฐานะที่ตัวเองเป็นสตรีข้ามเพศ คงไม่อยากจะแต่งงานจดทะเบียนสมรสในฐานะที่ตัวเองเป็นผู้ชาย แต่อยากจะแต่งงานจดทะเบียนสมรสในฐานะที่ตัวเองเป็นผู้หญิง ทางคณะกรรมการสิทธิฯ ควรจะทำกฎหมายขึ้นมาอีกฉบับ คือกฎหมายรับรองสิทธิทางเพศของคนที่ไม่ได้ตัดแปลงเพศแล้ว ซึ่งกฎหมายดังกล่าวจะแก้ไขสิทธิเปลี่ยนคำนำหน้าจาก "นาย" เป็น "นางสาว" หรือ "นาง" ได้ และหลังจากนั้นจึงจะแต่งงานจดทะเบียนสมรสกับผู้ชายได้" ยลลดา กล่าว

ยลลดา กล่าว ว่า ถ้าเปรียบเทียบอัตราส่วนของกฎหมายทั่วโลกประมาณ 10 กว่าประเทศที่มีกฎหมายรับรองสถานะคู่ชีวิตของชายกับชาย และ หญิงกับหญิง แต่มากกว่า 50-60 ประเทศทั่วโลกมีกฎหมายรับรองสิทธิทางเพศของคนที่ไม่ได้

ผ่าตัดแปลงเพศแล้ว ซึ่งประเทศไทยควรมีกฎหมายทั้ง 2 ลักษณะได้แล้ว เพราะเป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ควรจะได้

นายณที วีระโรจนพงษ์ ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กรด้านสิทธิทางเพศ ประธานกลุ่มเกย์การเมืองไทย กล่าวว่า เป็นเรื่องที่น่ายินดี ประเทศที่เจริญแล้วมีการสนับสนุนในเรื่องสิทธิของคน ในขณะที่ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และในฐานะที่ประเทศเป็นประเทศที่เริ่มต่อสู้เรื่องสิทธิเพื่อเพศที่สาม สิทธิในการทำประกันชีวิต สิทธิในเรื่องการทำงาน เพราะในเรื่องกฎหมาย รัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ.2550 ระบุไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะสร้างผลประโยชน์โดยรวม ไม่ใช่เป็นเกย์แล้วไม่ต้องมาทาลอกกัน

นายณทีกล่าวอีกว่า การได้รับการคุ้มครองในเรื่องของชีวิตคู่ เป็นเรื่องที่สังคมมองประเด็นว่า ผู้ชายสามารถได้ประโยชน์ ผู้ชายกับผู้ชายที่ตัดสินใจอยู่ร่วมกัน ก็ได้ประโยชน์ร่วมกัน ส่วนเรื่องการแต่งงานคงจะเหมือนกับหญิงชายทั่วไป บางคู่ไม่อยากจะแต่งงาน ก็ไม่ต้องแต่งงานอยู่ร่วมกันเลย และสิทธิการดูแลกันทางด้านกฎหมาย อาทิ อีกฝ่ายต้องผ่าตัดด้วย อีกฝ่ายควรจะได้ในเรื่องการเซ็นอนุมัติผ่าตัดได้ ซึ่งก่อนหน้านี้นี้ไม่มีอะไรรับรอง

นายณทีกล่าวต่อว่า แม้กระทั่งเรื่องการดูแลบุตรบุญธรรมและเลี้ยงดูเด็กกำพร้า ในเรื่องนี้เป็นเรื่องอ่อนไหว ต้องสองภาคติกในการดูแลอย่างไร ทุกวันนี้คิดตามหลักสากล จะมีคนที่เป็นเกย์ 10 เปอร์เซ็นต์ของประชากร มีการรวมกันหลายกลุ่ม เพื่อทำในเรื่องสิทธิเกี่ยวกับกฎหมายหลายประเทศในยุโรป อาทิ อังกฤษ แคนาดา ยอมรับกันแล้ว และในประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำลังจะยอมรับกัน

(มติชน, 1 ธันวาคม 2555: 1, 12)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (2)

‘ประเทือง’เฮศาลสั่งเพิกถอนใบเกณฑ์ทหาร‘โรคจิตถาวร’

เมื่อเวลา 10.00 น. วันที่ 13 ก.ย. ที่ห้องพิจารณาคดี 8 ศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ ตุลาการศาลปกครองกลาง พิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน (หน่วยบัญชาการกำลังสำรองเดิม) และลี้สติ จังหวัดลพบุรี เป็นผู้ถูกฟ้องที่ 1-3 ให้เพิกถอนใบรับรองผลการตรวจเลือกทหารกองเกิน (สด.43) ใบสำคัญสำหรับคนจำพวกที่ 4 (สด.5) และใบสำคัญให้รับราชการทหาร (สด.9) ของนายสามารถ มีเจริญ ซึ่งเป็นกลุ่มสาวประเภท 2 ผู้ฟ้อง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

โดยใช้ข้อความว่า “เป็นโรคจิตถาวร” เนื่องจากเป็นการใช้ดุลพินิจไม่ชอบด้วยกฎหมาย และละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญฯ ปี 2540 มาตรา 4 และ 26 และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง 3 ดำเนินการให้มีการระบุข้อความใหม่ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ที่บ่งบอกถึงลักษณะของผู้ฟ้องคดีขณะเข้ารับการตรวจเลือกที่แสดงให้เห็นว่าไม่อาจเข้ารับราชการทหารได้ตามที่กฎหมายกำหนด

ศาลพิเคราะห์ว่า การที่คณะกรรมการตรวจเลือกทหารกองเกินอาศัยเพียงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพร่างกายและบุคลิกดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีที่เป็นผู้มีภาวะทางเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด ซึ่งมีได้สัมพันธ์กับอาการของผู้ป่วยทางจิตตามความหมายทางวิชาการ แล้วนำมาวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีเป็นโรคจิตถาวร จึงเป็นการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง และยังทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องได้รับความอับอายและสูญเสียความภาคภูมิใจในคุณค่าของตนเองที่มีต่อครอบครัวและสังคม เนื่องจากการปรากฏข้อความว่าเป็นโรคจิตถาวรในเอกสารประจำตัวของผู้ฟ้องคดี

ซึ่งเอกสารราชการที่ต้องนำไปแสดงในการสมัครงานหรือในการอื่นๆ จึงเป็นการตีตราว่าผู้ฟ้องคดีมีอาการทางจิตผิดปกติอย่างรุนแรงและไม่อาจรักษาให้หายขาดได้ ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นโรคจิตแต่อย่างใด ซึ่งถือเป็นการลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้ฟ้องคดีให้น้อยลง จึงเป็นกรณี

ที่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหาย อันเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ฟ้องคดี

โดยข้อเท็จจริงยังปรากฏอีกว่า เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวกระทรวงกลาโหมจึงได้ดำเนินการเสนอร่างกฎกระทรวงแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฉบับที่ 37 (พ.ศ.2516) ที่ออกตาม พ.ร.บ.ราชการทหาร พ.ศ.2497 กำหนดคนจำพวกที่ 2 ซึ่งมีร่างกายที่เห็นได้ชัดว่าไม่สมบูรณ์ ดีเหมือนคนจำพวกที่ 1 แต่ไม่ถึงทุพพลภาพ โดยเพิ่มเติมว่า “ข้อ 3 (12) ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” ซึ่งเป็นไปด้วยความเห็นชอบด้วยกันของผู้ถูกฟ้องที่ 1 รวบรวมทหารไทย กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางเพศ รวมทั้งผู้ฟ้องด้วย

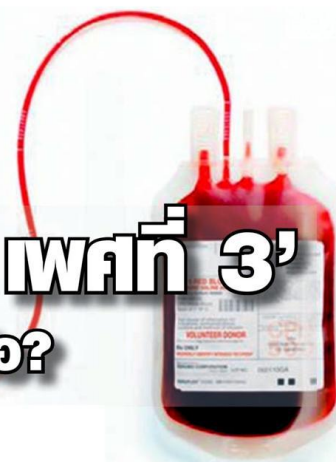
โดยกำลังอยู่ระหว่างส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเพื่อเสนอ ครม.เห็นชอบ เมื่อผู้ฟ้องเป็นเพียงผู้มีภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด ไม่ได้เป็นโรคจิตถาวรแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องทั้ง 3 จึงมีหน้าที่ดำเนินการระบุข้อความที่เหมาะสมสอดคล้องกับข้อเท็จจริง ที่จะบ่งบอกภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดของผู้ฟ้อง ขณะเข้ารับการตรวจเลือกให้ถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนดต่อไป จึงมีคำพิพากษาดังกล่าว

(สยามรัฐ, 14 กันยายน 2555: 2)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (3)

งดรับบริจาค 'เลือด เพศที่ 3' ลดเสี่ยงติดโรคสู่ผู้ป่วยได้จริงหรือ?

ตามสื่อต่างๆ ก็มักจะเห็นข้อความเชิญชวนผู้คนให้เข้าร่วมบริจาคโลหิตกันเป็นประจำ แต่ล่าสุด คลิปของกลุ่มเพศที่ 3 ที่ถูกโพสต์ผ่านเว็บไซต์ยูทิวบ์ ชื่อว่า 'สภากาชาดไม่รับเลือดติด' เนื้อหาแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อองค์กรแห่งนี้ปฏิเสธการรับบริจาคเลือดของพวกเขา ด้วยเหตุผลที่ว่า 'ไม่มีนโยบายรับเลือดจากเพศที่สาม เนื่องจากมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี'

ทั้งไว้เพียงคำถาม แต่เป็นเพศที่ 3 ก็ถูกตีตราว่าเป็นกลุ่มเสี่ยง งดรับบริจาคเลือดเขียวหรือ?

ทำความเข้าใจ เหตุงดรับเลือดเพศที่ 3

คลิปวีดีโอสั้นๆ ของกลุ่มเพศที่ 3 ที่ออกมารบยาถึงความอัดอั้นต่อกรณี ที่สภากาชาดไม่รับบริจาคเลือดของพวกเขา โดยให้เหตุผลว่าคนเหล่านี้มีความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวีสูง หลังเผยแพร่สู่โลกออนไลน์ ได้สร้างเสียงวิพากษ์วิจารณ์หนัก อาทิ

"ในวงการแพทย์มันไม่มีอะไร 100% มันก็ไม่ใช่ว่าในชายหรือหญิงจะไม่มีเชื้อ แต่ก็อย่างที่ว่าเพศที่สามมันมีแนวโน้มสูงกว่าไง ถ้าเสี่ยงได้ก็เสี่ยง"

"ที่ทำไมไม่ใช่เพราะเชื้อใครรอก ก็เพื่อพวกคุณนั่นแหละ คงไม่มีใครอยากได้เลือดที่มีเชื้อรอกนั่นนะ ว่ามียี้?? ต้องชมเชยในการอยากทำความดีนะ เราทำดีด้วยการบริจาคเลือดไม่ได้ แต่เราสามารถทำดีอย่างอื่นได้นะ??"

"ตุ๊ต ทอม เกย์ เลสๆ ชาย หญิง ก็เป็น HIV ได้เหมือนกันหมด แต่ผมรู้สึกดีที่เขามีความตั้งใจในการบริจาคเลือด" อย่างไรก็ตาม ชายหนุ่มคนหนึ่งในโลกโซเชียล แจงว่าตนมีหลักฐานการตรวจเลือดว่าไม่ได้ติดเชื้อเอชไอวี แต่การรอกข้อมูล

จริงว่าเป็นเพศที่ 3 ทำให้ความตั้งใจในการบริจาคเลือดเพื่อการกุศลในครั้งนี้ถูกทางเจ้าหน้าที่ของสภากาชาดปฏิเสธ

พร้อมฝากแง่คิดสำหรับกลุ่มเพศที่ 3 ที่ต้องการบริจาคโลหิต "ที่หลังใครเป็นตุ๊ดเป็นเกย์จะไปบริจาคเลือดก็ไม่ต้องไปตีกตรงช่องเพศที่สามนะครั้น จะได้ไม่ต้องถูกตีตราว่ามีเชื้อเอชไอวี โดยอัตโนมัติ จะได้ไม่ต้องถูกจั่วหัวว่ามั่ว ให้ดีกว่าตัวเองเป็นผู้ชาย โอเคเนาะ จะได้รู้ว่าแค่ตีกเครื่องหมายตรงช่องผู้ชาย หรือผู้หญิง จะหมายความว่าไม่เสี่ยง ไม่มั่วแค้นหึหึนะ เพราะว่าเป็นชาย เป็นหญิงไม่ใช่เพศที่สาม"

ยึดปฏิบัติตามหลักสากล

ทีมข่าวฯ ทำการติดต่อไปยัง ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เพื่อสอบถามถึงข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว ได้รับคำตอบและการยืนยันจากสภากาชาดว่า การดำเนินการทุกอย่างเป็นไปตามหลักสากล และไม่รับบริจาคเลือดจากกลุ่มเพศที่ 3 เพราะมีความเสี่ยงสูง

เบื้องต้นตามหลักของการบริจาคโลหิตนั้นจะมีแบบฟอร์มสอบถามเรื่องสุขภาพ และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เพื่อคัดกรองโรคที่อาจติดต่อทางเลือดได้ ซึ่งผู้บริจาคโลหิตทุกคนจำเป็นต้องกรอกแบบฟอร์มนี้ตามความจริง เพราะข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลด้านความปลอดภัยเบื้องต้นของผู้ป่วยที่จะได้รับโลหิต

ตามสถิติที่สภากาชาดไทยได้ทำการสำรวจ พบว่าเลือดของกลุ่มที่มีรสนิยมเพศเดียวกัน 4 คน จะพบคนที่ติดเชื้อ 1 คน หรือ 25% ซึ่งเป็นอัตราการติดเชื้อที่พุ่งสูงขึ้นเกือบ 50% และจากสถิติตนเองสอดคล้องกับสถิติที่กระทรวงสาธารณสุขสำรวจ คือ มีกลุ่มผู้ที่มีรสนิยมเพศเดียวกันติดเชื้อเอชไอวีถึง 27%

อย่างไรก็ตาม นพ.แท้จริง ศิริพานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ประธานอนุกรรมการด้านสิทธิผู้สูงอายุ ผู้พิการ บุคคลหลากหลายทางเพศ และการ

อ่านต่อ หน้า 13 >>>

(ข่าวสด, 5 มีนาคม 2555: 13)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (3 ต่อ)

งดรับบริจาค ‘เลือด เพศที่ 3’ ลดเสี่ยงติดโรคสู่ผู้ป่วยได้จริงหรือ?

สาธารณสุข แสดงทัศนคติต่อ การที่สภาอากาศไทยไม่รับบริจาคเลือดของกลุ่มเพศที่ 3 โดยเฉพาะเกย์ กระเทย เพราะมีอัตราการเสี่ยงติดโรคสูง

พฤติกรรมเช่นนี้ ถือเป็นการลิดรอนสิทธิในเรื่องมนุษยธรรม การรับบริจาคเลือด ในเรื่องเพศนั้นควรเป็นปัจจัยรอง สิ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงมากที่สุดเป็นเรื่องพฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาบริจาคเลือดต่างหาก การไม่รับบริจาคเลือดของกลุ่มเพศที่ 3 เพราะว่ามีโอกาสเสี่ยงติดเชื้อเอชไอวีสูง

นั่นเท่ากับว่ากลุ่มคนเหล่านี้ถูกเหมารวมไปเสียทั้งหมด ทั้งที่ตามหลักความเป็นจริงนั้นไม่ใช่ เป็นเรื่องหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณากันเป็นรายบุคคล

ปลาเน่าตัวเดียวหมิ่นทั้งข้อง

นพ.แท้จริง กล่าวเพิ่มเติม ใช่ว่ากลุ่มหญิงชายที่มาบริจาคเลือดจะไม่มีความเสี่ยง เพียงแต่มีอัตราเสี่ยงน้อยกว่าเพศที่ 3 แค่นี้ก็น่าสนใจ กลับมาให้ลูกคิดว่าการปฏิบัติการปฏิเสธเลือดจากกลุ่มเพศที่ 3 ที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชือรุนแรงนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะหากวิเคราะห์ดูอีกที เลือดบริสุทธิ์ของพวกเขาสามารถช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้อีกไม่น้อย

อีกอย่าง การคัดกรองเลือดก่อนนำไปช่วยเหลือผู้ป่วยแน่นอนว่าทางหน่วยงานเองต้องมีการตรวจสอบเลือดที่ได้รับบริจาคเข้ามาอย่างละเอียดก่อนจะนำไปช่วยเหลือผู้ป่วย แต่เท่าที่ผ่านมาก็มีความผิดพลาดบ้าง เพราะชาวควาผู้ป่วยรับบริจาคเลือดไปกลับพบว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งเมื่อสืบค้นถึงที่มาของแหล่งเลือดก็พบว่าผู้ป่วยชายรักร่วมนี้ได้รับเลือดมาจากกลุ่มเพศที่ 3 แทบทั้งสิ้น

แต่สิ่งที่สำคัญคือเมื่อรับเลือดจากผู้บริจาคมาแล้ว ทางหน่วยงานต้องมีมาตรการตรวจสอบคัดกรองที่คุมเข้มต่างหาก

ด้าน นที ชีระโรจนพงษ์ ประธานกลุ่มเกย์การเมืองไทยและผู้ประสานงานองค์กรเครือข่ายอัตลักษณ์ทางเพศเปิดเผยว่าการบริจาคเลือดของกลุ่มเพศที่ 3 นั้นถือเป็น

ปัญหาค้างคามานานแล้ว และเห็นด้วยกับเหตุผลที่ทางสภาอากาศปฏิเสธการรับบริจาคของกลุ่มเพศที่ 3 เพราะก่อนหน้านี้มีเหตุการณ์ที่ผู้ป่วยรับเลือดจากสภาอากาศ แล้วมาพบภายหลังว่าติดเชื้อเอชไอวี นั่นที่เล่าด้วยความสัจย์จริงว่าเมื่อสืบค้นแหล่งที่มาของเลือดที่รับบริจาคแทบทั้งสิ้นเป็นเลือดของกลุ่มเพศที่ 3

“กรณีการไม่รับเลือดเกย์เรามีเหตุผล ซึ่งเราเองก็ยอมรับในเหตุผล เครือข่ายอัตลักษณ์ทางเพศก็ไม่ได้ตีอพง

เราต้องเข้าใจในฐานะที่เป็นเกย์ เป็นกะเทย เป็นตุ๊ด ลิทธิของเราที่มีอยู่ แต่ในเรื่องนี้สถิติที่บ่งชี้ว่าสิ่งที่เราจะกระทำไปส่งผลกระทบต่อร่างกายผู้อื่นที่จะมารับโลหิตได้ มันมีความเสี่ยงสูง และมีสถิติชัดเจน เราต้องถอยนะ เราอย่าไปตีอพง ไปเอาชนะไม่ได้”

เข้าใจ ยอมรับ ด้วยเหตุผล

ประธานกลุ่มเกย์การเมืองฯ อธิบายว่า การที่ปฏิเสธการรับบริจาคเลือดไม่ว่าจะกลุ่มใดก็แล้วแต่ เจ้าหน้าที่ต้องอธิบายอย่างละเอียดและนุ่มนวลให้เขาเข้าใจถึงปัจจัยที่ทำให้ไม่สามารถบริจาคเลือดได้แน่นอนว่าเกินครึ่งมีจิตอันเป็นกุศลอยากทำบุญแก่เพื่อนมนุษย์

“ประเด็นคือเจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจจะอธิบายความได้ดีแล้วหรือยัง หรือแค่ว่าคุณเป็นตุ๊ด เป็นเกย์ไม่รับนะ พวกคุณมีอัตราติดเชื้อเอชไอวีสูง ตรงนั้นทำให้ร้ายจิตใจกัน ถ้าพูดดีๆ อธิบายความดีๆ ทุกคนก็เข้าใจ ไม่มีใครอยากมีปัญหาเกี่ยวกับสภาอากาศ เพราะรู้ว่าเขาก็ทำงานเพื่อประชาชน”

อย่างไรก็ตาม ก็มีกลุ่มคนจำนวนไม่น้อยที่บริจาค

(ข่าวสด, 5 มีนาคม 2555: 13)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (3 ต่อ)

เลือดโดยไม่ตรงความจริงเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว อย่างเช่น ต้องการทราบผลตรวจเลือดของตนเพราะหลังการบริจาค ทางหน่วยงานจะมีเอกสารแจ้งผลตรวจเลือดไปยังบุคคลนั้นๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ไม่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเสียเท่าไร

นี่ เปิดเผยว่า ในประเทศอเมริกาทั้งดรับบริจาค เลือดจากกลุ่มแพทที่ 3 เช่นกัน ต่างจาก อิตาลี หรือกลุ่มยุโรปตะวันตก ที่ยกข้อห้ามดังกล่าวออกไปแล้ว

เมื่อมีเหตุผล มีสติมายืนยัน เพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อผู้รับบริจาคโลหิต ส่วนตัวของ ประธานกลุ่มเกย์การเมืองฯ รวมถึงเครือข่ายฯ มีความเข้าใจและยอมรับได้ถึงตามหลักปฏิบัติควรจมองที่พฤติกรรมทางเพศมากกว่าอัตลักษณ์ทางเพศก็ตาม

“สิทธิเป็นเรื่องที่ดีมาก แต่คนที่บริจาคโลหิตเขาควรจะมีสิทธิในการมีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย ไม่ใช่เอาเลือดของคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงไปให้เค้าแล้วเค้ากลับติดโรค แล้วตัวเลขการติดเชื้อของกลุ่มเกย์มันก็ 1 ใน 4 ทางที่ดีคือสกรีนไม่เอาเสียดีกว่า เรื่องนี้บอกตามตรงว่าส่วนตัวขออยู่นอข่ายชีวิตของคนรับเลือด”

แน่นอน ไม่ใช่ว่าการปฏิเสธจะเหมารวมว่ากลุ่มแพทที่ 3 ทั้งหมดจะติดเชื้อเอชไอวี เพียงแต่สถิติออกมาในรูปแบบนั้น เพื่อความปลอดภัยผู้ป่วยก็ควรจะมีสิทธิได้รับความเป็นธรรมจากการรับบริจาคเลือดเช่นกัน

“อยากขอเรียกร้องให้พวกเราที่มีความหลากหลายทางเพศ ได้โปรดทำความเข้าใจในเรื่องนี้ให้ชัดเจน รู้สึกนะรู้สึกได้แต่อย่าไปเคียดแค้นซึ่งซึ่ง ขอให้มองว่ามันคือความเป็นความตายของผู้อื่น ซึ่งในเมื่อมันมีสถิติแบบนี้แล้วเรามีความจำเป็นแบบนี้ ตัวเองอาจจะต้องพิจารณาทำบุญด้วยวิธีอื่น เมื่อกลุ่มพวกเรามีปริมาณการติดเชื้อเอชไอวีลดลงเหมือนหญิงชายทั่วไปแล้ว เมื่อถึงวันนั้นเลือดเราก็จะมีประโยชน์คุณค่ากับเพื่อนร่วมชาติ” ■

ข่าวโดย ASTV ผู้จัดการ Live

(ข่าวสด, 5 มีนาคม 2555: 13)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (4)

‘มิสยูนิเวิร์ส’ เปิดกว้าง ‘กะเทย’ ชิง

‘สตรีข้ามเพศ’ กรีดหนูน มิสไทยฯ ยังเน้นหญิงแท้

กองประกวดมิสยูนิเวิร์สเปิด
ทางให้สาวประเภทสองชิง
มงกุฎมิสยูนิเวิร์สจากผู้หญิง
เริ่มปี 2556 (อ่านต่อหน้า 16)

มิสยูนิเวิร์ส

เมื่อวันที่ 11 เมษายน สำนักข่าวเอพี เอเอฟพี และรอยเตอร์ รายงานว่า กองประกวดมิสยูนิเวิร์ส ของนายโดนัลด์ ทรัมป์ เปิดทางให้กับสาวประเภทสองได้ร่วมประกวดมิสยูนิเวิร์สอย่างเป็นทางการแล้ว จะเริ่มตั้งแต่การจัดประกวดในปีหน้าเป็นต้นไป หลังเกิดกรณีโต้เถียงกันถึงความเหมาะสมของสาวประเภทสองชาวแคนาดาที่ขอสิทธิ์ร่วมประกวดมิสยูนิเวิร์ส แคนาดา

ข่าวระบุว่า องค์การมิสยูนิเวิร์ส ผู้จัดการประกวดมิสยูนิเวิร์ส ของนายโดนัลด์ ทรัมป์ นักธุรกิจมหาเศรษฐีอเมริกัน ประกาศเปิดทางให้ผู้ชายที่แปลงเพศเป็นผู้หญิงแล้วได้สิทธิ์ในการเข้าประกวดมิสยูนิเวิร์ส เวทีประกวดสาวงามระดับโลกตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นไป จะเริ่มนำร่องจากการเปิดทางให้เจนนา ทาลค์โควา สาวประเภทสองจากแคนาดาที่ผ่าตัดแปลงเพศแล้ว ได้เข้าประกวดมิสยูนิเวิร์สแคนาดาในเดือนพฤษภาคมนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ของผู้เข้าประกวดแต่เดิม ที่ระบุว่าผู้เข้าประกวดจะต้องเป็นผู้หญิงแต่กำเนิดเท่านั้น

นางพอลลา ชูการ์ต ประธานองค์กรมิสยูนิเวิร์ส เปิดเผยผ่านเว็บไซต์ขององค์กรแถลงองค์การด้านสิทธิของกลุ่มเกย์และกลุ่มคนข้ามเพศว่า ทางองค์กรมิสยูนิเวิร์สมีประวัติศาสตร์ยาวนานในการสนับสนุนความเท่าเทียมกันของผู้หญิงทุกคน และเรื่องนี้ทางองค์กรเองจึงอ้างอย่างมาก โดยหลังจากองค์กรมิสยูนิเวิร์สและองค์กรแกลดได้ปรึกษากันแล้ว จึงได้ออกแถลงการณ์ร่วมกันถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการกำหนดกฎเกณฑ์ของผู้เข้าประกวดว่า กลุ่มสตรีข้ามเพศสามารถเข้าร่วมประกวดมิสยูนิเวิร์สได้

การเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ดังกล่าวมีขึ้นหลังเจนนา ทาลค์โควา สตรีข้ามเพศชาวแคนาดาถูกตัดสิทธิ์ในการเข้าประกวดมิสยูนิเวิร์ส แคนาดา ทาลค์โควายืนยันว่าตัวเองเป็นผู้หญิง หลังผ่าตัดแปลงเพศเมื่อ 4 ปีก่อน และว่า เธอเกิดมาในร่างที่ผิดเพศ ขณะที่หนังสือเดินทาง ใบขับขี่และเอกสารอื่นๆ ของทาลค์โควาออกโดยทางการแคนาดาระบุเป็นเพศหญิง โดยหลังจากกลุ่มแกลดเรียกร้องให้องค์กรมิสยูนิเวิร์สทบทวนกรณีดังกล่าว และขอให้เปิดโอกาสให้กับสตรีข้ามเพศได้ร่วมประกวด กระทั่งเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ทางกองประกวดมิสยูนิเวิร์สอนุญาตให้ทาลค์โควาเข้าประกวดมิสยูนิเวิร์ส แคนาดาได้ เนื่องจากเป็นเพศหญิงตามกฎหมายของแคนาดา กลายเป็นมาตรฐานใหม่ในการประกวดระดับนานาชาติต่อไป

ทั้งนี้ ทางองค์กรมิสยูนิเวิร์สก็ลงเสียงเสร็จสิ้น

การกำหนดกฎเกณฑ์ใหม่ของผู้เข้าร่วมประกวดรวมทั้งสตรีข้ามเพศ ที่จะเริ่มใช้ตั้งแต่การประกวดในปี 2556 เป็นต้นไป หนึ่งในกฎเกณฑ์ที่ต้องห้ามสำหรับสตรีข้ามเพศที่จะร่วมประกวดที่เหมือนกับผู้หญิงที่เข้าประกวดทั่วไป นอกจากอายุระหว่าง 18-26 ปี แล้วต้องเป็นโสดและไม่เคยตั้งครรภ์มาก่อน ซึ่งกฎเกณฑ์ใหม่ของผู้เข้าประกวดจะมีการประกาศอย่างเป็นทางการต่อไป โดยรอการอนุมัติจากนายโดนัลด์ ทรัมป์

ด้านนางมารา คิสลิง ผู้อำนวยการบริหารศูนย์กลางความเท่าเทียมกันทางเพศแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา เปิดเผยว่า ทุกคนควรได้รับโอกาสให้มีส่วนร่วมในสังคม เรื่องดังกล่าวถือเป็นข่าวดี ขณะที่ซูซาน สโตรเกอร์ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาแอลจีบีที แห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ หวังว่าจะได้เห็นความก้าวหน้าในลักษณะเดียวกันเกิดขึ้นในแวดวงอื่นๆ เช่น เรื่องการจ้างงานหรือความรุนแรงต่อคนข้ามเพศ

ด้านนายวันฉิน อีสโตรเกิล ผู้จัดการประกวด มิสไทยแลนด์เวิลด์ กล่าวว่า ไม่เห็นด้วยที่ผู้หญิงและสาวประเภท 2 ร่วมประกวดเวทีเดียวกัน ทำให้เกิดความสับสนในกฎกติกา กรณีของเจนนาเป็นเรื่องสิทธิมนุษยชน เนื่องจากกฎหมายให้การรับรองว่าเป็นผู้หญิงแล้ว แต่ถ้าเป็นเวทีใหญ่ระดับโลกควรแจกแจงให้ชัดเจน ไม่ใช่เพียงแค่เป็นสาวสวย แต่ต้องเป็นเพศหญิงตั้งแต่กำเนิด ไม่ใช่สาวประเภทสอง อีกทั้งสาวประเภทสองมีการประกวดในเวทีใหญ่ระดับโลกอยู่แล้ว ทั้งเวทีมิสทีฟฟานี หรือมิสอินเตอร์เนชันแนลควีน

นายวันฉินกล่าวอีกว่า ถ้าให้สาวประเภทสองเข้าร่วมประกวดกับผู้หญิงจริงๆ เกรงว่าการประกวดในอนาคตจะเปลี่ยนไป เรื่องนี้เป็นเรื่องของวัฒนธรรม มิได้ถึง 10 ประเทศทั่วโลกที่เปิดกว้าง ขณะที่อีกหลายประเทศยังไม่ยอมรับ โดย

(มติชน, 13 เมษายน 2555: 1, 1)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (4 ต่อ)

เฉพาะประเทศตะวันออกกลาง ที่ต่างวัฒนธรรม ต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา มีสยูนีเวิร์สมีสมาชิกประมาณ 100 ประเทศทั่วโลก ควรคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย เพราะอาจทำให้มีเพียงไม่กี่ประเทศในโลกส่งสาวงามเข้าประกวด

“สำหรับเวทีมิสไทยแลนด์เวิลด์ ชัดเจนอยู่แล้ว ต้องเป็นผู้หญิง ปีหน้าจะเพิ่มกฎให้ชัดเจนยิ่งขึ้นต้องเป็นผู้หญิงแต่กำเนิด เเวทีของเราไม่ได้รังเกียจสาวประเภทสอง แต่ไม่ต้องการความสับสน ผมเชื่อว่าสาวประเภทสองมีความสุขในการประกวดเวทีเฉพาะของสาวประเภทสองมากกว่าลงชิงชัยกับผู้หญิง” นายณวัฒน์กล่าว

ด้านนายสุรเดช บุญวัฒน์ อุปนายกสมาคมนักเรียนเก่าวชิราวุธวิทยาลัย ในพระบรม

ราชูปถัมภ์ ผู้จัดการประกวดนางสาวไทย กล่าวว่า เเวทีประกวดนางสาวไทย มีแนวทางชัดเจนคือสร้างคนงามอย่างไทย แต่การที่เวทีมิสยูนิเวิร์สออกมาทำเรื่องนี้ คิดว่าเป็นการตลาดอย่างหนึ่ง “กฎการประกวดของเราคือต้องเป็นสุภาพสตรีเท่านั้น ที่กล่าวแบบนี้ไม่ได้มีเจตนาคิดกัน แต่เป็นแนวทางหลักที่ดำเนินการมาตลอด ถ้าต่อไปทั่วโลกยอมรับสาวประเภทสองทั้งหมดว่าเป็นผู้หญิง ค่อยกลับมาพิจารณาอีกครั้ง” นายสุรเดชกล่าว

น.ส.ฟ้ารุ่ง ยุติธรรม อธิบดีมิสไทยแลนด์ยูนิเวิร์ส ปี 2007 กล่าวว่า เข้าใจกองประกวดมิสยูนิเวิร์สที่ไม่มีการปิดกั้นสิทธิเสรีภาพ โดยส่วนตัวไม่เห็นด้วย คำว่าสิทธิเสรีภาพใช้ได้จริง แต่ควรแยกให้ชัดเจนในเรื่องสิทธิของผู้หญิง ผู้ชาย เด็ก หรือสาวประเภทสอง

น.ส.ฟ้ารุ่งกล่าวอีกว่า กฎใหม่ที่ออกมาของกองประกวดมิสยูนิเวิร์สคงไม่ทำให้เกิดปัญหา เป็นการตามเทรนด์ข่าวจากการประกวดมิสแคนาดา เป็นการใช้วิธีบิดว่าไม่กีดกันสาวประเภทสอง ส่วนตัวเชื่อว่าแต่ละประเทศยังคงใช้กติกาเดิม หรือแม้แต่ประเทศไทยคงไม่เปลี่ยนกติกาแน่นอน

“เข้าใจสาวประเภทสองมีความฝันเหมือนผู้หญิงทุกคน แต่กฎย่อมเป็นกฎ ผู้หญิงเคารพสิทธิสาวประเภทสอง สาวประเภทสองก็น่าจะเคารพสิทธิผู้หญิงด้วย” อธิบดีมิสไทยแลนด์ยูนิเวิร์สกล่าว

ขณะที่ น.ส.วัลเนษา เมืองโคตร มิสไทยแลนด์เวิลด์ 2012 กล่าวว่า ส่วนตัวไม่เห็นด้วยแต่ไม่อยากให้ปิดกั้น อยากให้จัดการประกวดเวทีสาวประเภทสองระดับโลกให้อลังการเทียบเท่า เพราะไม่เป็นธรรมกับผู้หญิงที่มีสรีระร่างกายเป็นหญิงมาแต่กำเนิด ยิ่งต้องแข่งขันในเรื่องของกำลังและความอดทนก็อาจจะเสียเปรียบ แต่ผู้หญิงก็มีเสน่ห์ในเรื่องความอ่อนช้อยเป็นข้อได้เปรียบ นอกจากนี้ แต่ละเวทีก็ต้องใช้สติปัญญา

และไหวพริบ เป็นการแข่งขันตามความสามารถของแต่ละบุคคลมากกว่า

ด้านนายธัญญ์รัตน์ จิราภรณ์ภากร สาวประเภทสอง เจ้าของตำแหน่งมิสทิฟฟานียูนิเวิร์สประจำปี 2007 กล่าวว่า เห็นด้วยหากมีการเปิดโอกาสให้สาวประเภทสองเข้าไปประกวดร่วมกับผู้หญิงบนเวทีเดียวกัน ส่วนตัวแล้วรู้จักกับเจนนา ทาลัดโควา ชาวแคนาดา เพราะเคยมาประกวดมิสอินเตอร์เนชันแนลควีน 2010 ที่เมืองพัทยาด้วยกัน เจนนาเป็นคนที่มีความเป็นผู้หญิงสูง อธิบายได้ดี อยากให้สังคมเปิดกว้างและยอมรับ หากคิดว่าสาวประเภทสองจะมีความได้เปรียบเสียเปรียบในบางเรื่อง ก็อยากให้มองในมุมกลับกันว่า เมื่อมีการแข่งขันสูงผู้เข้าประกวดก็จะต้องพัฒนาความสามารถให้มากขึ้น เป็นการยกระดับเวทีให้มีมาตรฐานสูงตามไปด้วย

ด้านนายลลดา สวณยศ นายกสมาคมสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทย และมิสอัลคาซารีปี 2005 กล่าวว่า เป็นสิทธิของแต่ละกองประกวดที่จะกำหนดกติกาขึ้น หากให้ผู้หญิงข้ามเพศเข้าร่วมการประกวดได้ อย่างแรกต้องปรับเปลี่ยนการรับรองสิทธิทางกฎหมายก่อน นอกจากเรื่องคำหว่านนามแล้วยังมีเรื่องอื่นๆ ที่สำคัญ เพื่อให้ผู้หญิงข้ามเพศสามารถใช้ชีวิตได้เหมือนกับผู้หญิงทั่วไป

“หลายคนอาจคิดว่าสตรีข้ามเพศมีข้อได้เปรียบผู้หญิงในเรื่องพลังกำลังหรือความแข็งแรง แต่หลังจากผู้หญิงข้ามเพศทานฮอร์โมนแล้วตามหลักฐานทางการแพทย์ก็แทบไม่มีอะไรแตกต่างกันเลย ยกตัวอย่างในต่างประเทศที่ให้ผู้หญิงข้ามเพศแข่งขันก็เข้าร่วมกับผู้หญิงได้ เป็นการการันตีว่าเราไม่มีอะไรแตกต่างกัน อีกทั้งผู้หญิงมีต้นทุนมากกว่าสตรีข้ามเพศอยู่แล้ว เกิดมาพร้อมกับความงาม ดังนั้น การได้เข้าประกวดเวทีความงามร่วมกับผู้หญิงจึงถือเป็นการได้รับสิทธิที่เท่าเทียมตามหลักสิทธิมนุษยชน ไม่ใช่การไปแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้หญิง” นายลลดา กล่าว

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (5)

นศ.ตั้งตั้งเสตามออย่าง น้องเด่นจันทร์

**แต่งชุดผู้หญิง
วันรับปริญญา
ทปอ.ทบพน
นคิตีที่เคยทำน
“น้องเด่นจันทร์” นักศึกษา
สาวประเภทสอง** **★ มีต่อหน้า 14**

นศ.ตั้งตั้งเฮ **☆ ต่อจากหน้า 1**
ธรรมศาสตร์กลายเป็นต้นแบบจุดประกายให้นักศึกษา
สาวประเภทสองหลายมหาวิทยาลัยเตรียมเขียนแบบ
เรียกร้องขอใช้สิทธิ อ้างได้แรงบันดาลใจจาก “นก-
ยลลดา” นายกสมกมลสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทย
ที่เคยแต่งหญิงรับปริญญาบัตรมาก่อนหน้าพิธีการบตี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี หวันลัทธิเอาอย่างลูกตาม
บานปลายจนหยุดไม่อยู่ ที่ประชุมอธิการบดีแห่ง
ประเทศไทย เตรียมหยิบยกเรื่องบังคับข้ามเพศ

ขอแต่งหญิงเข้ารับปริญญาบัตรหรือและทบทวนมติ
ที่เคยห้าม หลังมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปเชิญ
ระบุนเพราะโลกล้ำหน้าไปไกลและสังคมเปิดกว้าง
ส่วนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อนุญาตให้ทำได้
เพราะเป็นเรื่องปกติและไม่อยากจำกัดสิทธิ ขณะที่
ราชภัฏสวนดุสิตเข้ม อ้างเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และ
วันระคายเคืองเบื้องพระยุคลบาท ด้าน “สาวหล่อ”
นักศึกษาทอม บอกจะแต่งหญิงหรือแต่งชายรับ
ปริญญาบัตรก็ได้ ไม่เห็นจะแตกต่างกันตรงไหน

ภายหลังที่นายบารมี พานิช หรือน้องเด่น
จันทร์ สาวประเภทสอง บัณฑิตจบใหม่คณะวิทยาศาสตร์
สหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เตรียม
เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในวันที่ 30 ส.ค.นี้
ได้ไปเชิญจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้แต่งชุด
ครุยหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรแทนการ
แต่งชุดบัณฑิตชายได้ โดยนายบารมีอ้างเหตุผลใน
การขออนุญาตกับมหาวิทยาลัยในการแต่งหญิงรับ
ปริญญาว่าเป็นการบำบัดทางจิตใจเพราะเป็นผู้ป่วย
ประเภทมีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด จนเรื่องนี้
เป็นประเด็นฮอตร้อนฉ่าในวงการศึกษ เพราะนาย
บารมีได้จุดประกายให้นักศึกษาสาวประเภทสองรุ่นน้อง

ในหลายมหาวิทยาลัยสร้างพฤติกรรมเรียกร้องสิทธิ
เขียนแบบตามอย่างกันเป็นแถว ขณะเดียวกันแม้ว่า
มติที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยได้เคยมีกฎ
ระเบียบอย่างชัดเจนห้ามทุกมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับเรื่อง
นี้หลังจากเคยมีกลุ่มนักศึกษาสาวประเภทสองรวมตัว
เรียกร้องมาแล้วครั้งหนึ่ง แต่เหตุที่มหาวิทยาลัยหลาย
แห่งจะผู้มอปล่อยให้ เพราะเห็นใจนักศึกษาเพศที่สาม
และปัจจุบันสังคมเปิดกว้างจึงไม่ขอยกสิทธิ
นักศึกษาเหล่านี้ ในขณะที่นักศึกษาในเพศที่สามก็
ต้องคำนึงถึงความถูกต้องและความเหมาะสมเพื่อ
ป้องกันปัญหาทั้งหลายทั้งปวงด้วยนั้น

นายประสาธ สืบคำ อธิการบดีมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารี ในฐานะอธิบดีประธานที่ประชุม
อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ให้สัมภาษณ์ถึง
เรื่องนี้เมื่อวันที่ 16 ส.ค.ว่า ทปอ.เคยมีมติห้ามไม่ให้
☆ มีต่อหน้า 15

นศ.ตั้งตั้งเฮ **☆ ต่อจากหน้า 14**
นักศึกษาแต่งกายข้ามเพศเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร
ซึ่งเป็นความคิดเห็นร่วมกัน กรณีมหาวิทยาลัยธรรม-
ศาสตร์อนุญาตให้นักศึกษาชาย แต่งกายเป็นหญิงเข้า

◀ สมตั้งฝัน
นายบารมี พานิช หรือ
น้องเด่นจันทร์ นักศึกษา
สาวประเภทสอง มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ ทดลองใส่ชุด
ครุยหญิงโชว์ หลังไปขอรับ
เอกสารอนุญาตจากมหาวิท-
ยาลัย ที่อนุญาตให้แต่งหญิง
เข้ารับพระราชทานปริญญา-
บัตรในวันที่ 30 ส.ค.นี้ ขณะที่
เรื่องราวของนายบารมีกลาย
เป็นลัทธิเอาอย่างแก่นัก
ศึกษาสาวประเภทสองที่
เรียกร้องขอสิทธิเช่นกัน.

(ไทยรัฐ, 17 สิงหาคม 2555: 1, 14, 15, 19)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (5 ต่อ)

รับพระราชทานปริญญาบัตรได้นั้นเกรงว่าจะถูกลาม ทำให้เกิดข้อเรียกร้องในมหาวิทยาลัยอื่นตามมา แม้จะเป็นมติ ปอ. ถ้าสมาชิกไม่ปฏิบัติตามก็ไม่ได้ผิดกฎหมาย แต่เมื่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อนุญาต เช่นนี้ในการประชุมทปอ. วันที่ 26 ส.ค. คงต้องหยิบยกเรื่องนี้มาหารือกัน และคงต้องพิจารณาว่าควรจะทำทบทวนมติ ทปอ. หรือไม่ เพราะสังคมเปลี่ยนไปแล้ว ส่วนที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีเช่นกัน แต่มหาวิทยาลัยห้ามชัดเจน ขึ้นกับวิสัยบริหารของแต่ละมหาวิทยาลัยจะมีการยึดตามระเบียบปฏิบัติ อย่างเข้มงวดมากแค่ไหน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีกล่าวเพิ่มเติมด้วยว่ากรณีที่มีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อนุญาตให้บัณฑิตชายแต่งกายเป็นหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้นั้นเรื่องมีค่างหุ่ยไม่อยู่ และในแต่ละมหาวิทยาลัยก็ยังมีนิสิตนักศึกษาเพศที่สามร้องขอตามมาเช่นกัน ในส่วนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจะมีพิธีพระราชทานปริญญาบัตร วันที่ 19 ต.ค. นี้ และมีข้อร้องเรียนมาตลอด จึงต้องทำหนังสือสอบถามสำนักพระราชวังว่า หากมีนักศึกษาเพศที่สามขอแต่งกายข้ามเพศจะได้หรือไม่ ส่วนกรณีของธรรมศาสตร์ จะสอบถามเช่นกันว่า ธรรมศาสตร์ใช้เกณฑ์ใดในการพิจารณา

ทางด้านนายวุฒิชัย กปิถกาญจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวว่า ในส่วนของมหาวิทยาลัยได้อนุญาตให้นักศึกษาแต่งชุดครุยหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้ เนื่องจากเห็นว่าเรื่องนี้เป็นสิทธิส่วนบุคคล การรับพระราชทานปริญญาบัตรของเกษตรศาสตร์ที่ผ่านมา ก็มีบัณฑิตเพศที่สามแต่งหญิงเข้ารับปริญญา เพียงแต่ไม่เป็นข่าวเพราะมหาวิทยาลัยถือว่าเป็นเรื่องปกติและจะทำให้เป็นเรื่องปกติ เพราะต้องยอมรับว่าเพศที่สาม มีเปอร์เซ็นต์เพิ่มขึ้นจำนวนมาก จึงไม่อยากจะไปจำกัดสิทธิ แต่ถ้าจะแต่งหญิงก็ต้องทำให้เป็นไปตามระเบียบของนิสิตหญิงทุกประการ ส่วนเรื่องการอ่านคำนำหน้าชื่อนั้นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่มีปัญหาเพราะชานชื่อและชื่อสกุลโดยไม่มีคำนำหน้าชื่ออยู่แล้วเพื่อความรวดเร็ว

ขณะที่นางพัชรี สวนแก้ว รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกล่าวว่า การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในปีนี้มีรวมถึงที่ผ่านมามหาวิทยาลัยยังไม่อนุญาตให้นักศึกษาข้ามเพศแต่งหญิงเข้ารับปริญญาได้ เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อน หากจะมีการเปลี่ยนแปลงก็ต้องนำความกราบบังคมทูลเสียก่อน เนื่องจากการจะ

เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรต้องมีการอ่านชื่อเกรงว่าคำนำหน้านามจะไม่ตรงกับกรแต่งกายแต่เนื่องจากมีกระแสเรียกร้องและเห็นว่าเรื่องนี้เป็นสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล จึงได้มีการหารือกันว่า ในปีหน้าจะทำหนังสือกราบบังคมทูลเพื่อขอพระราชทานอนุญาตที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้อนุญาตให้นักศึกษาข้ามเพศแต่งกายด้วยชุดนักศึกษาหญิงได้ ยกเว้นเพียงการสอบและการเข้ารับพระราชทานปริญญาเท่านั้นที่ผ่านมาก็ไม่มีใครแต่งหญิงเข้ารับปริญญา อย่างกรณีของน้องปอย-ตรีชฎาเพชรรัตน์ ตอนที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรก็แต่งกายด้วยชุดครุยบัณฑิตชายที่เป็นกางเกง แต่มหาวิทยาลัยอนุญาตให้สวมวิกและแต่งหน้าบางๆได้ เมื่อออกจากหอประชุมไปแล้วจะสวดยผมหรือแต่งหญิงเต็มรูปแบบมหาวิทยาลัยไม่เข้าไปก้าวก่าย

ด้าน นพ.เฉลิมชัย บุญยะสิทธิ์พรณ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กล่าวว่า มหาวิทยาลัยยังไม่ห้ามนิสิตเรื่องการแต่งกายของนิสิต แต่ก็ไม่สนับสนุน ขอให้แต่งกายให้สุภาพ มหาวิทยาลัยไม่ต้องมีการประกาศออกมาชัดเจนเพราะหากระบุว่าจะอนุญาตฝ่ายที่คัดค้านก็จะออกมาโจมตีหรือถ้ามหาวิทยาลัยไม่อนุญาต กลุ่มเพศที่สามก็ต้องออกมาต่อต้านเรื่องก็จะไม่จบและในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมศว ก็เคยมีบัณฑิตชายแต่งเป็นหญิงเข้าร่วมพิธี โดยไม่ได้ขออนุญาตแต่มหาวิทยาลัยก็ไม่ไปโต้แย้งให้เปลี่ยนเครื่องแบบ เพราะบัณฑิตแต่ง

กายเป็นหญิงที่เรียบร้อย สุภาพ ระหว่างพิธีการก็ไม่ได้มีการขานคำนำหน้าชื่อ และกระบวนการก็ค่อนข้างเร็ว จึงไม่ค่อยมีคนสังเกต อย่างไรก็ตาม นักศึกษากลุ่มเพศที่สามด้วยกันรู้สึกว่าจะต้องประเดียดกันอย่างไรให้เหมาะสม อีกหนึ่งความเห็นของบุคคลในวงการศึกษาคือนายพิณิตรีชฎานานกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา กล่าวว่า สำนักงานฯ ไม่ได้มีกฎระเบียบหรือข้อบังคับในการแต่งกายของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะมีอิสระในการประกาศกำหนดกฎระเบียบการแต่งกายของนักศึกษาเอง ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อนุญาตให้นักศึกษาเพศที่สามแต่งกายไม่ตรงกับเพศของตนเองหรือบัณฑิตชายแต่งกายเป็นหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรนั้น สามารถทำได้หากเป็นไปตามกฎระเบียบการแต่งกายของมหาวิทยาลัย ส่วนจะเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้หรือไม่ เป็นเรื่องที่มหาวิทยาลัยต้องไปท้าวความเข้าใจ หรือหารือร่วมกับสำนักพระราชวังว่าจะเข้ารับได้หรือไม่ ทั้งนี้ไม่ยากให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยอื่น เรียกร้องเพื่อขอสิทธิตามบัณฑิตธรรมศาสตร์ เพราะการแต่ง

กายจะเป็นไปตามกฎระเบียบของแต่ละสถาบัน และควรคำนึงถึงความเหมาะสมด้วย

ในสถานการณ์เคลื่อนไหวของนายบารมี บัณฑิตสาวประเภทสองที่ยังไม่มีกระแสตัดแปลงเพศ วันเดียวกัน ผู้สื่อข่าวเดินทางไปพบนายบารมีที่บริษัทที่ทำงานอยู่ นายบารมีเปิดเผยว่า ตอนนี้มีสาวประเภทสองทั้งรุ่นน้องและเพื่อนๆ ที่เรียนอยู่สถาบันต่างๆ ติดต่อกันเข้ามาแสดงความยินดีตลอดทั้งวัน พร้อมทั้งโพสต์ข้อความเข้ามาในเฟซบุ๊กของตน สอบถามขั้นตอนการดำเนินการยื่นเรื่องขออนุญาตมหาวิทยาลัย ขอแต่งกายชุดครุยหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เพราะที่ผ่านมามหาวิทยาลัยบางแห่งไม่อนุญาตให้สาวประเภทสองแต่งกายเป็นหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้ เพราะมหาวิทยาลัยไม่มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตใดๆ ประกอบกับนักศึกษาบัณฑิตใหม่ที่มีใจเป็นหญิงจำนวนมากยังไม่กล้าถึงขั้นตอนการทำเรื่องยื่นขออนุญาต จึงไม่ได้รับอนุญาตให้แต่งกายเป็นหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้ สุดท้ายบางคนต้องสละสิทธิ์การเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เบื้องต้นได้เขียนรายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการ ทำเรื่องยื่นขออนุญาตให้ชายแต่งกายเป็นหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรลงในเฟซบุ๊กแล้ว

ขณะที่วันเดียวกันนี้เวลา 15.00 น. นายบารมีเดินทางไปยังมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขอคัดลอกเอกสารใบรับอนุญาตยื่นยื่นให้แต่งกายเป็นหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ก่อนเดินทางไปยังนายบารมีเผยว่า ในวันที่ 25 ส.ค. ซึ่งเป็นวันซ้อมใหญ่รับปริญญาบัตรจะไปที่มหาวิทยาลัยอีกครั้งขอคัดลอกเอกสารต่างๆ และใบรับอนุญาต เพื่อนำเป็น

หลักฐานกลับไปแสดงการยืนยันยืนยันจริงๆ รู้สึกตื่นเต้นมากที่จะได้แต่งชุดครุยหญิง เพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เพราะเป็นความฝันตั้งแต่ก้าวเข้ามาในรั้วมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สุดท้ายความฝันก็เป็นจริง จากนั้นเดินทางไปรับชุดครุยที่ร้านครุยสุกัญญา ท่าพระจันทร์ ท่ามกลางผู้ที่ทราบข่าวเข้ามาทักทายแสดงความยินดีให้กำลังใจและขอร่วมถ่ายรูปอย่างคับคั่ง

ศดร.อุดม รัฐอมฤต รองอธิการบดีฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า การที่นักศึกษาชายขออนุญาตแต่งกายชุดครุยหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรปีนี้มีไม่ใช่ว่าเป็นครั้งแรก โดยในปี 2554 มีนักศึกษาชายยื่นเรื่องดังกล่าวมา 4 คน ในปี 2555 มีอยู่ 5 คน มหาวิทยาลัยอนุญาตให้เข้ารับเช่นกัน

(ไทยรัฐ, 17 สิงหาคม 2555: 1, 14, 15, 19)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับชายรักชายใน ปี พ.ศ. 2555 (5 ต่อ)

เนื่องจากมองว่าสังคมเปิดกว้างยอมรับกลุ่มบุคคลเพศที่สามมากขึ้น ต้องเปิดโอกาสให้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นที่ถูกต้อง ไม่ปิดโอกาสสิทธิเสรีภาพกลุ่มบุคคลเหล่านี้ แต่ต้องไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทุกคนที่จะเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรต้องแต่งกายสุภาพที่สุด ทั้งนี้ บุคคลเพศที่สามจะขออนุญาตแต่งกายเป็นหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้นั้น ต้องมีแพทย์วินิจฉัยว่าเป็นบุคคลผู้มีเพศไม่ตรงกับเพศกำหนดจริง เมื่อแพทย์วินิจฉัยมหาวิทยาลัยจึง

☆ มีต่อหน้า 19

นศ.ต้งตั้งเฮ ☆ ต่อจากหน้า 15
ไม่อาจฝันสภาพจิตใจให้เขาแต่งตัวเป็นชายได้ จึงต้องขออนุญาต แต่ผู้ที่จะแต่งกายเป็นหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้ต้องได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยก่อน หากไม่ได้อนุญาตและแต่งกายมาถือว่าผิดระเบียบ จะไม่มีสิทธิเข้ารับปริญญาบัตร

ในขณะที่บัณฑิตสาวประเภทสองได้ไปเข้าเรียนในการแต่งหญิงรับปริญญา นั้น ก็ได้มีกระแสวิจารณ์กันว่าหากอนุญาตให้นักศึกษาข้ามเพศแต่งหญิงรับปริญญาได้ อาจมีนักศึกษา “ทอม” ขอแต่งกายชุดครุยชายเข้ารับปริญญาบัตรบ้างเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้สื่อข่าวมีความเห็นจากนักศึกษาข้ามเพศ “สาวหล่อ” คือ น.ส.ณัฐวี โสกา โชติ นักศึกษาชั้นปี 4 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้กล่าวว่า ตามที่บัณฑิตชายขอแต่งชุดครุยหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรถือว่าเป็นสิทธิของนักศึกษาจะทำได้ แต่ต้องทำให้ถูกต้อง เพราะมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะเน้นเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็น ไม่ปิดกั้นโอกาสของทุกคน เช่น ใครจะแต่งตัวมาเรียนอย่างไรก็ได้ แต่ต้องแต่งกายด้วยความสุภาพ แต่สำหรับนักศึกษาชายมีใจเป็นหญิงในวันรับปริญญา หากต้องตัดผมสั้น เปลี่ยนแปลงการแต่งกายหลายอย่างต้องไปฟื้นฟูสภาพจิตใจมาก คงไม่เป็นเรื่องดีสำหรับเขา ส่วนสาวหล่อคงไม่ต้องขออนุญาตแต่งกายเป็นชายเข้ารับปริญญาบัตร เพราะแต่งกายเป็นหญิง หรือการแต่งตัวเป็นชายเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ไม่แตกต่างกันมาก เนื่องจากเมื่อได้ชุดครุยแล้ว ชุดจะคลุมกางเกง หรือกระโปรงอยู่แล้ว ส่วนทรงผมตัดสั้นได้แต่อย่าสั้นมาก

ช่วงเย็นนายบารมีเดินทางไปออกรายการ “เรื่องเด่นเย็นนี้” ทางช่อง 8 โดยเผยในรายการว่าการขอแต่งหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เนื่องจากได้แรงบันดาลใจมาจากนายเกริกทองสวน

ยศ หรือ “นค ยลดา” นายกสมาคมสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทยสาวประเภทสองที่เคยแต่งหญิงและเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรมาแล้ว ตนไม่ใช่คนแรกของประเทศที่แต่งบัณฑิตหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร แต่ยังมีรุ่นพี่อีกหลายคนที่เคยทำมาแล้ว หลังจากรับปริญญาแล้วจะปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยขาดแทนบุญคุณพ่อแม่และคุณยายด้วยการบวชแต่ยังไม่แน่ใจว่าจะบวชได้หรือไม่แต่เป็นความใฝ่ฝันและความตั้งใจ โดยวางแผนเรื่องนี้มานานแล้วสำหรับการรับปริญญาเป็นความภาคภูมิใจของครอบครัวเป็นความภาคภูมิใจของแม่และยายที่ส่งเสียเลี้ยงดูจนเรียนจบ จึงต้องการทำในสิ่งนั้นให้ดีที่สุด พ่อแม่ไม่เคยขัดขวาง ไม่เคยจะต่อว่า พร้อมสนับสนุนให้เป็นเช่นนี้ เพราะสิ่งที่ทำนี้ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน

นายบารมียังเผยถึงชีวิตตนเองด้วยว่า ตั้งแต่สอบแอดมิชชันคิดที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง ไม่เคยตัดผมอีกเลย โดยไว้ผมยาวและแต่งกายเป็นนักศึกษาหญิงมาตลอด ร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ในฐานะนักศึกษาหญิง เมื่อใกล้สำเร็จการศึกษาจึงวางแผนศึกษาชั้นตอนการขออนุญาตแต่งกายรับปริญญาด้วยชุดนักศึกษาหญิง โดยศึกษาขั้นตอนต่างๆ จากรุ่นพี่และผู้รู้ต่างๆ ที่สำคัญได้มีโอกาสได้ทำวิชาภาคินพนธ์ จึงศึกษาประเด็นนี้ เพราะยังไม่มีใครจัดทำ ศึกษาและรวบรวม โดยการดำเนินการนั้นต้องยื่นใบคำร้อง “ขอแต่งเครื่องแบบหญิงเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร” จากนั้นไปขอใบรับรองแพทย์รับรองอัตลักษณ์ทางเพศเพราะการจะแต่งหญิงไปรับปริญญา นั้นไม่ใช่เรื่องทั่วไป ต้องมีเอกสารยืนยันว่าควรแต่งเพื่อรักษาสภาพจิตใจ

น้องเด่นจันทร์เผยอีกว่า ใบรับรองแพทย์ของตน ออกโดยจิตแพทย์ พญ.ธวัลย์รัตน์ ศรีสัน แพทย์ รพ.ลำปาง แพทย์ได้ลงความเห็นว่าการตรวจร่างกายของนายบารมี พานิช เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด หรือข้ามเพศเห็นควรให้แต่งเครื่องแบบบัณฑิตหญิงเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้ หลังจากแนบเอกสารดังกล่าว จะมีกระบวนการไปตามขั้นตอน ทางมหาวิทยาลัยจะพิจารณาให้เป็นรายๆ ไป ทั้งนี้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดกว้าง เมื่อเอกสารครบ ตนหันมาติดตามเรื่องมาโดยตลอด กระทั่งทางมหาวิทยาลัยได้แจ้งกลับมาว่า “รับทราบ”

(ไทยรัฐ, 17 สิงหาคม 2555: 1, 14, 15, 19)

ตัวอย่างพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์

ไทยรัฐ	
วันที่	พาดหัวข่าว
28 มกราคม 2555	ทลายสปา'เกย์' ชายเช็กซ์ ฤงยางเคลื่อน!
29 มกราคม 2555	'ปู' ป้อง 'โน้ต' คงไม้ป่าเดียวกัน
14 กุมภาพันธ์ 2555	ผู้ว่ารัฐวอชิงตันลงนามกฎหมายยอมให้เกย์แต่งงานกัน
23 กุมภาพันธ์ 2555	'ดั่ง' โต้เที่ยวผับเกย์ อดก. เมินถูกแฉเมื่อไหร่จะเปิดตัวซะที
7 มีนาคม 2555	ล่า2คู่ซาเกย์ ฆ่าน้องโซเลย์
10 มีนาคม 2555	หนุ่มกรุงหอบสินสอดขอหนุ่มอุดรแต่งงาน
4 เมษายน 2555	'โอบอล' เซ็งเจอเม้าท์คบ 'หมอไอ้ค' สร้างกระแส ป้องฝ่ายชายแมนทั้งแห่ง
8 พฤษภาคม 2555	รอง ปธน.มะกัน หนุนกฎหมายเกย์
10 พฤษภาคม 2555	'โอบามา' หนุนรักร่วมเพศ 'โรมนี' ซีพีดีธรรมชาติ
5 มิถุนายน 2555	จับแล้ว! ดาราไปแคนาดาฆ่าหั่นศพเกย์คู่ซา จนมุมในเบอร์ลิน
10 มิถุนายน 2555	จับครูสอนภาษามะกัน ลวงเด็ก10ขวบตุยคาบ้าน
20 มิถุนายน 2555	เกย์หึงคู่ซา ฆ่ารัดคอ แค้นถูกตีจาก
20 กรกฎาคม 2555	"ธงธง"ตลกดังเปิดตัวหนุ่มรู้ใจเป็นนายทหารยังไม่เรียกแฟน
28 สิงหาคม 2555	ข้อมูลลับ! หน้าคล้ายพระเอกเกย์ภาพหลุดอมกเขา! บินหนีไปสหรัฐฯแล้ว
29 สิงหาคม 2555	อึ้งกลุ่มชายรักชายเริ่มมีเพศสัมพันธ์ตอนอายุ 12 ปี
13 กันยายน 2555	เกาหลีสื่อถอนรายการเกย์ หลังโดนประท้วงรุนแรง
13 ตุลาคม 2555	เนปาลจัดกีฬาโอลิมปิกชาวรักร่วมเพศ
19 ตุลาคม 2555	"บี" เซ็ง ถูกเม้าท์เป็นเกย์ ขอขอบคุณ "โบวี" ยืนยันแมนเต็มร้อย
9 พฤศจิกายน 2555	'สน' แจงภาพควงหม่อมเพื่อน ปลื้มซะเช็กชีขาวสีม่วงชอบ
15 ธันวาคม 2555	'บอย' ข้าๆรูปคู่ 'อายอายส์' ซิลถูกมองเจ้าชู้บอกดีกว่าชาวเกย์

เดลินิวส์	
วันที่	พาดหัวข่าว
9 มกราคม 2555	"อันวาร์"เฮ!รอดคดีตุ๋นอดีตผู้ช่วยชาย
16 มกราคม 2555	"เกย์นที" นำบุคคล สองเพศ ร้อง สภาฯ
17 มกราคม 2555	'บอย' ยันไม่เคยแซบเพศที่ 3
26 มกราคม 2555	ตำรวจชูป้อกหมายจับ "พ.ท."เลื่อนให้ปากคำตุ๋นลูกศิษย์
5 กุมภาพันธ์ 2555	จับเฒ่าอังกฤษตุ๋นเด็ก-แพร่ภาพอนาจาร
12 มีนาคม 2555	ฮือฮาเณรแต่่ว ว่อนเฟซบุ๊กโชว์แอ็บแบ้ว
10 เมษายน 2555	ชีวอดีตครูค้ำกามชายรักชาย
13 พฤษภาคม 2555	"โรมนีย์" ประกาศชัด คัดค้านวิวาทไม้ป่าเดียวกัน
9 มิถุนายน 2555	บุกจับครูสอนภาษาชาวอเมริกันตุ๋นดช.10ชวบ
19 มิถุนายน 2555	หนุ่มเกย์โหดใช้เชือกรัดคอฆ่าคู่ขาที่บ้านพัก
3 กรกฎาคม 2555	ผู้ประกาศข่าวซีเอ็นเอ็นยอมรับเป็นเกย์
18 กรกฎาคม 2555	รวบกระเทยแสบตุ๋นหนุ่มแดนปลาดิบกว่า 1,000 ราย
4 สิงหาคม 2555	คนรักร่วมเพศมะกันรวมพล"คิส-อิน"ด้านร้านอาหารดัง 4 สิงหาคม 2555
9 สิงหาคม 2555	เกย์นที ควงแฟนหนุ่มขอจดทะเบียนสมรส
11 กันยายน 2555	รวบกระเทยแสบซื้อบริการจากเด็กติดเกม
26 กันยายน 2555	ล่าเกย์แสบตุ๋นร้านทองโคราช200บาทสูญกว่า5 ล้าน
15 ตุลาคม 2555	'โบวี' ไม่สนข่าวเม้าท์ 'บี' เป็นเกย์ ป้องแมนแท้เพราะเพื่อนสกรีนแล้ว
20 ตุลาคม 2555	นักชกเกย์เก็บชัยสวยชนะแต้มขาด
26 พฤศจิกายน 2555	กวาดล้างกระเทยค้ำกามเชียงใหม่
3 ธันวาคม 2555	ผัวหึงยิงเมียกระเทยดับสยอง

ข่าวสด	
วันที่	พาดหัวข่าว
24 มกราคม 2555	รวบเกย์ลาวฆ่าชิงทรัพย์คู่ขา
2 กุมภาพันธ์ 2555	นิค'ไม่หวั่นชีวิตจริงถูกมองเป็นเกย์
15 มีนาคม 2555	'ก้อง'โต้คั่ว'โป๊ป'-เมินมีสาวกลบสื่อเกย์
11 เมษายน 2555	รวบครูเกย์-ค้ากามเด็กชาย
18 พฤษภาคม 2555	พม่าไฟเขียวจัด'วันเกย์'ครั้งแรก
8 มิถุนายน 2555	ผอ.สวนกุหลาบชี้แจงไม่รับครูฝึกสอนเพศ
20 กรกฎาคม 2555	รวบกะเทยแสบตุนชาวญี่ปุ่น
16 สิงหาคม 2555	เกย์นทิง'จีรัฐ'อนุญาตเกย์แต่งงาน
28 กันยายน 2555	ล่าเกย์แสบตุนทองสุญ5ล้าน
28 ตุลาคม 2555	สยอง'เกย์-คู่ขา'ฆ่ากันตายทั้งคู่
14 พฤศจิกายน 2555	ยิงคาราซกัฏ2ศพ-นศ.เกย์บุกฆ่าคู่ขาหนุ่มรามถูกตีจากรั้วไม่ยั้ง!ตายตาม

มติชน	
วันที่	พาดหัวข่าว
29 มกราคม 2555	ตำรวจโคราชจับสปาเกย์
13 เมษายน 2555	'มิสยูนิเวิร์ส'เปิดกว้าง'กะเทย'ชิง'สตรีข้ามเพศ'กรี๊ดหนุนมิสไทยฯยังเน้นหญิงแท้
1 พฤษภาคม 2555	5 ทศวรรษเกย์ไทยสังคมไทยเรียนรู้อะไรบ้าง
7 มิถุนายน 2555	เกย์นทิง'ไวครุ'เพศที่สามถูกกีดกัน
7 กรกฎาคม 2555	แม่แจ้งตร.จับครูประจำชั้น ประจานลูกกะเทยจนคิดสั้น
14 สิงหาคม 2555	เปิดกอง'บรรณาธิเกย์'นิตยสาร'สีม่วง'เพื่อทุกเพศ ทุกวัย
15 ตุลาคม 2555	'หนังสือ'ดี' ทางเลือกของคนเปื้อนฝี่ หนีกะเทย
1 ธันวาคม 2555	ดัน'กม.แต่งงาน'เกย์-ทอม-ดี' ขออีกฉบับเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อ

แนวหน้า	
วันที่	พาดหัวข่าว
9 มกราคม 2555	กะเทยเมาแอ้ตักแพลต7ชั้นดับ
16 เมษายน 2555	เล่นสงกรานต์"สุดเหวี่ยง"สาดทิ้งทวนฉ่ำทั่วไทย-เริ่มแห่กลับกรุงเทพฯ โขว์ เต๋ามอบตัวอั้งเมาคึก-ตร.ปรับ500ยอดพุ่ง4วัน210ศพ
4 มิถุนายน 2555	ปคม.รวบกะเทยลวงเด็กชายตัว
14 กรกฎาคม 2555	คนบ้าปลั๊กกะเทยตกถนนชวยซ้ารถเมล์ทับดับบอนาถ อั้งประสาทหลอน แฉ ก่อเหตุมา11คดี
15 กันยายน 2555	รวบ3โจรรุมตีกะเทยหวังชิงเงินหาค่าเหล่า หนีไม่พ้นโดนจับ กลับไปนอน คุก
13 พฤศจิกายน 2555	เกย์โหดหั่นคู่ชานศ.บอกเลิก บุกยิงดับ-ฆ่าตัวตายในราชภัฏ

สยามรัฐ	
วันที่	พาดหัวข่าว
14 มกราคม 2555	"ป๊อปปี้"เชื่อใจ"โยชิ"สุภาพบุรุษเต็มตัว เมินข่าวเกย์ เข้าใจสถานการณ์แค่ กระแส
24 กุมภาพันธ์ 2555	'เจสัน ยัง'สลัดภาพเกย์โรคจิตรับบทลูกกตัญญูล้างเท้าแม่ทุกวัน
6 มีนาคม 2555	รวบตุ๊ดแสบลวง4ด.ญ.บำเรอกามตะลึง!ลูกค้ำมากหน้าหลายตาพร้อมทั้ง ตำรวจ
9 เมษายน 2555	ตร.กวาดล้างแก๊งกะเทยพัทยา
7 กรกฎาคม 2555	แจ้จับ 3 ครูประจานครุฑเป็นตุ๊ด
23 กันยายน 2555	กะเทยรักจริง ยาบ้าบังคับตร.ให้จับตัวยัดคุกไปหาแฟนหนุ่ม
28 ตุลาคม 2555	2เกย์รักชมคว้ามืด-ค้อน สู้กันตายทั้งคู่
13 พฤศจิกายน 2555	'นักศึกษา'ไม่ป่าเดียวกันหึงโหดแค้นตีจากยิง2ศพคาหมา'ลัย

ตัวอย่างชื่อเรื่องของบทความในหนังสือพิมพ์

ไทยรัฐ	
วันที่	ชื่อเรื่องบทความ
22 มกราคม 2555	กะเทยหนีตำรวจ
6 กุมภาพันธ์ 2555	ไม่ได้ขอให้มารัก คั่นหัวใจข้ามเพศ กับนายเกย์กอล์ฟ
29 มีนาคม 2555	คนเพศไม่ตรงกับใจทำไมมีเกลื่อนเมือง
27 เมษายน 2555	'ศศิรินทร์'เผยเกย์นิยมของนอก ชายแท้บ้าวัตถุโชว์บาร์มี
28 พฤษภาคม 2555	เจาะกลุ่มเกย์ 'ปัด' มั่นใจ! หนึ่งเพื่อเพศทางเลือกชายได้ทั่วโลก
4 มิถุนายน 2555	'กรีน แลนเทิร์น' ซุปเปอร์ฮีโร่เกย์แห่งค่ายดีซีคอมมิคส์
20 สิงหาคม 2555	สถานการณ์เอดส์ 'ชายรักชาย' นำห่วง ยอดพุ่ง
24 กันยายน 2555	ชอบผู้ชายแบบไหน? 'ฮ้อฟ-ปองศักดิ์' ลั่น!!! ขอแค่คนดี
16 ตุลาคม 2555	เลือกได้ ไม่เสียชาติเกิด "มีแต่ 'ธรรม' ที่จะลบคำปรามาสในชีวิต" ครูลิลลี่
22 ธันวาคม 2555	เปิดหนทางแห่งความสุขชาวเกย์ ช่วยให้เกิดมีสุขภาพดีด้วยกัน

เดลินิวส์	
วันที่	ชื่อเรื่องบทความ
15 มีนาคม 2555	กวาดล้างกะเทยค้ำกาม
9 เมษายน 2555	ลุยจับแก๊งกะเทยค้ำบริการ
14 พฤษภาคม 2555	เกย์ เบี่ยน ได้เฮ
17 มิถุนายน 2555	"ชายเหนือชาย"ติดเอดส์พุ่ง
8 กรกฎาคม 2555	หิวทำแผนกะเทยชิงทอง
19 สิงหาคม 2555	วิวาทเพศเดียวกัน
28 กันยายน 2555	ซ้อมกะเทยบุกชิงทรัพย์
3 ตุลาคม 2555	"เพศที่สามกับความสำเร็จ"
28 ธันวาคม 2555	ไม่มั่นใจว่า... 'ผู้ชายแท้?'

ข่าวสด	
วันที่	ชื่อเรื่องบทความ
14 มกราคม 2555	พะงัน-ฆ่าโหดเกย์เฒ่า
5 กุมภาพันธ์ 2555	หมวย16ล้านคนเครียด-แต่งเกย์
13 มีนาคม 2555	เกย์ผู้ดีไม่สนคาทอลิกต้าน
1 เมษายน 2555	มิสกะเทยร้องศาลขอคืนเวที
10 พฤษภาคม 2555	มลรัฐเอ็นซีแบนวิวาห์เกย์
24 มิถุนายน 2555	จับคู่เกย์ลักทรัพย์
21 กรกฎาคม 2555	ทัพมะกันไม่ขวางเกย์พาเหรด
23 สิงหาคม 2555	เปิดแผนสยบโจรคู่เกย์'ปล้นร้านทองทับสะแกแกะรอยจาก'บิกไบค์
7 กันยายน 2555	ออสซีเลิกคบผอ.เหยียดเกย์
2 ตุลาคม 2555	ตั้งค่าหัว2แสนล่าเกย์อ้างเป็นหมอ-เช็กเตียงซื้อทอง5ล้านบาท
30 พฤศจิกายน 2555	เกย์ฝรั่งเศสลั่นเปิดมัสยิด
16 ธันวาคม 2555	ฮุนเซนหันเชียร์สิทธิกลุ่มเกย์

มติชน	
วันที่	ชื่อเรื่องบทความ
20 มกราคม 2555	ปคม.ล่อซื้อจับค้ายาเกย์
8 กุมภาพันธ์ 2555	สิทธิเกย์ในกาฬทวีปยังมีดมน
27 มีนาคม 2555	สโลวีเนียเมินกฎหมายเกย์
27 เมษายน 2555	เกย์มะกันแต่งงานเพิ่ม
4 กรกฎาคม 2555	ภูมิใจที่เป็นเกย์
7 ตุลาคม 2555	สงสัยวางเพลิงบาร์เกย์ปทุมฯ
2 พฤศจิกายน 2555	พิตต์บริจาคหนุนเกย์แต่งงาน
4 ธันวาคม 2555	เกย์มะกันเข้าพิธีแต่งงาน

แนวหน้า	
วันที่	ชื่อเรื่องบทความ
25 มีนาคม 2555	'เงินเงิน'ต้นแบบสาวประเภทสองบทเรียนชีวิตที่พลิกผัน
12 พฤษภาคม 2555	"มาร์ช-จุฑาวุฒิ นุ่มน้อยหน้าใส ขวัญใจ เก้งกวาง จากภาพยนตร์เรื่อง home"
16 มิถุนายน 2555	ตระครูปกะเทยแสบ
4 กรกฎาคม 2555	ผู้ประกาศข่าวชื่อดังรับเป็นเกย์
4 สิงหาคม 2555	กะเทยแสบแอบฉกกระเป๋า
6 ตุลาคม 2555	จับกระเทยกระซอกสร้อย
17 พฤศจิกายน 2555	"โอ-อนุชิต"กับบทบาท เกย์ผู้นำสงสารทำคนดูอินได้...เพียงเห็นหน้าแค่ชั่วข้ามคืน!!

สยามรัฐ	
วันที่	ชื่อเรื่องบทความ
19 มกราคม 2555	ซ่าหริ่ม สตูลีน เบลล์ กะเทย2เสียง
24 กุมภาพันธ์ 2555	'ได้ฝุ่น KPN'สลัดทิ้งกะเทยสาว?!ดังแล้วชิง'บ๊อบ'อ่อน ไม่ได้ขอให้มารัก...!
27 มีนาคม 2555	'ปั้นจั่น' ขึ้นแท่นขวัญใจชาวสีม่วง ไม่สนข่าวเป็นเกย์เดินหน้าโชว์หวิว
27 เมษายน 2555	เซ็กซ์ระอุจ๊อ เคเบิล ทีวีดาวเทียมหญิง- ชาย-เกย์ แข่งกันแรง ชัดกันนิ้ว
11 พฤษภาคม 2555	เกมการเมืองว่าด้วยเรื่องเกย์
11 กันยายน 2555	พบกะเทยตายคาท่อ

ตัวอย่างข่าวเดียวกันและวันเดียวกันจากหนังสือพิมพ์ 6 ชื่อฉบับ

ไทยรัฐ

สยองม.สวนกุหลาบ แกมโหด ยิงหัวก่อนฆ่าตัว

บุกตามถือคูมา-แค้นถูกตีจาก
โทรก่อกวนสาตสีค่าหน้าบ้าน
พ่อสั่งทำนคบบนชอบใช้กำลัง

นศ.รามชเคสิยรปัญญารักไม่ป่าเดียวกันกับ
หนุ่มราชภัฏฯ เพื่อนต่างสถาบันยิงจ้อหัวดับ
หน้าห้องเรียนแล้วปลิดชีพตายตาม เหตุเพราะ
อีกฝ่ายทำตัวเหินห่าง ★ มีต่อหน้า 19

ตายคู่ ตำรวจตรวจสภาพศพนายพงศภัฏ ▶
ชัยชีพ นศ.ม.รามคำแหง ก่อเหตุยิงนายไพศาล
ศรีธชา นศ.ม.ราชภัฏสวนกุหลาบ แล้วยิงตัวตายตาม
เหตุเคลียร์ปัญหารักไม่ป่าเดียวกันไม่ลงตัว เพราะมี
อารมณ์รุนแรง ทำให้เพื่อนตีตัวออกห่าง.

สยองม.สวนกุหลาบ ☆ ต่อจากหน้า 1
เพื่อนุ่ักศึกษาเห็นถึงกับตะลึง บอกว่าทั้งคู่อกกัน
มาลักระยะ แต่ฝ่าย นศ.รามฯมีอารมณ์รุนแรงเหมือน
คนโรคจิตทำให้อีกฝ่ายตีตัวออกห่าง ขณะที่เพื่อนุ่่ม
ราชภัฏฯมาดูศพถูกถึงกับร่ำไห้ บอกเพื่อนลูกเคยมา
ใช้สีสาดใส่หน้าบ้านเขียนข้อความคำ จึงไปแจ้งความ
ไว้เป็นหลักฐาน ด้าน ผบช.น.เผยสาเหตุเป็นเรื่อง
หึงหวง ตรวจสอบเป็นเป็นของเพื่อนักศึกษารามฯ มี
ทะเบียนลูกต้อง เร่งสอบพยานเพื่อสรุปสาเหตุ
นักศึกษาม.รามคำแหงอึ้งยงเพื่อนต่างสถาบัน
ดับแล้วยิงตัวตายตาม เปิดเผยเมื่อเวลา 15.00 น.
วันที่ 12 พ.ย. พ.ต.ท.สมชาย เอื้อทยา พนักงาน

(ไทยรัฐ, 13 พฤศจิกายน 2555: 1, 19)

ไทยรัฐ (ต่อ)

สอบสวนชำนาญการพิเศษ สน.สามเสน รับแจ้งเหตุ ยิงกันเสียชีวิตภายในอาคารเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ถนนราชสีมา แขวงและเขตดุสิต กทม. ไปตรวจสอบพร้อมด้วย พล.ต.ท.คำรณวิทย์ ธูปกระจ่าง ผบ.ชน. พล.ต.ต.อนุชัยเล็กบำรุงรอง ผบ.ชน. พล.ต.ต.วิชาญญ์วัชร บรรีรักษ์กุล ผบก.น.1 พล.ต.อ. ดุทธิกร สายสนั่น อนุชญา ผกก.สน.สามเสน แพทย์นิติเวช โรงพยาบาลรามาริบัติ เจ้าหน้าที่ พฐ. และเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง

ที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเข้าห้องเรียนคณะวิทยาศาสตร์ ชั้น 6 อาคาร 11 พบศพนายไพศาล หรือเบนซ์ ศรีรักษา อายุ 20 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นปีที่ 3 ถูกยิงเข้าศีรษะ 2 นัด สภาพสวมชุดนักศึกษา เสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงสีดำ นอนจมกองเลือด ใกล้กับพบศพนายพงศภัต ชัยชีพ หรืออาร์ม อายุ 21 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 2 ถูกยิงที่ศีรษะ 1 นัด เสียชีวิตจมกองเลือดสมองกระจาย แต่งชุดนักศึกษาเสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงสีดำ เจ้าหน้าที่นิติเวชชันสูตรพลิกศพทั้งคู่ นายพงศภัตทับป็นลูกไม้ขนาด .357 พบเศษหัวกระสุน 1 หัวตกอยู่ใกล้ศพเจ้าหน้าที่จึงเก็บไว้เป็นหลักฐาน

นายกิตติพงษ์ ปั้นไต้ เพื่อนของนายไพศาลเปิดเผยว่า ทราบจากเพื่อนๆว่าทั้งคู่เคยคบกันได้สักระยะหนึ่ง ต่อมานายไพศาลขอเลิกเพราะอีกฝ่ายมีพฤติกรรมรุนแรง ออกแนวเหมือนคนโรคจิต ก่อนเกิดเหตุพวกตนและเพื่อนกำลังเรียนวิชาการจัดการโครงการที่ห้อง 604 ชั้น 6 ของอาคารดังกล่าว ระหว่างนั้นนายพงศภัตเดินทางมาที่มหาวิทยาลัย และมาถามหานายไพศาล ก่อนที่ทั้ง 2 คนจะพูดคุย

กันบริเวณจุดเกิดเหตุ เพื่อนๆ กำลังลงจากตึกเหลือเพียงไม่กี่คนที่กำลังรอลิฟต์ จากนั้นก็ได้ยินเสียงปืนดังขึ้น 3 นัด รีบวิ่งไปดูก็พบว่าทั้ง 2 คนเสียชีวิตแล้ว อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านั้นตนก็ไม่เคยเห็นนายพงศภัตมาที่มหาวิทยาลัย

ต่อมาว่าที่ ร.ต.ไพบูลย์ ศรีรักษา พนักงานขับรถยนต์สำนักอำนวยการประจำศาลจังหวัดดลิ่งขึ้นเป็นบิดาของนายไพศาลเดินทางมาดูแลศพลูกชายไว้ด้วยความเสียใจ พร้อมพูดว่า “เบนซ์ไม่รักพ่อแล้วหรือ ทำไมไม่พูดคุยกันดีๆ ทำไมต้องรุนแรงถึงขนาดนี้” จากนั้น ว่าที่ ร.ต.ไพบูลย์เปิดเผยว่า ลูกชายตนเองเคยคบกับนายอาร์ม แต่เมื่อคบแล้วรู้สึกที่นายอาร์มเป็นคนไม่ดี มีอารมณ์ฉุนเฉียว ชอบใช้ความรุนแรงเคยถูกต่อยปากจึงเลิกคบแต่นายอาร์มยังตามรังควาน โทรศัพท์มาถกถวน ไม่นานมานี้ นายอาร์มใช้สีไปสาดใส่ที่บ้าน เขียนข้อความด่าตนกับลูกชาย จึงเข้าไปแจ้งความไว้ที่ สน.หลักสอง ก่อนจะมาเกิดเหตุสุดดในครั้งนี้

ด้าน พล.ต.ท.คำรณวิทย์กล่าวว่า ผู้ก่อเหตุคือนายพงศภัต หรืออาร์ม มาติดพันกับนายไพศาล หรือเบนซ์ ได้เกือบ 1 ปีแล้ว บิดาของนายไพศาลเห็นว่าไม่เหมาะสมจึงขอให้เลิกคบทำให้ นายอาร์มไม่พอใจและตามรารีสำหรับสาเหตุจูงใจในการก่อเหตุครั้งนี้เนื่องจากนายอาร์มมีพฤติกรรมมาติดพันและคบหากับนายไพศาลในลักษณะคู่สาว แต่นายไพศาลไม่เล่นด้วย และพยายามตีตัวออกห่าง นายอาร์มจึงตามมาจ้อขอสคืนี ส่วนป็นเป็นของบิดานายอาร์มมีทะเบียนถูกต้องเจ้าหน้าที่จะนำศพของผู้ตายส่งสถาบันนิติเวชโรงพยาบาลตำรวจ หรือจะสอบปากคำพยานแวดล้อมเพื่อสรุปสาเหตุอีกครั้ง

ชัลโวนักศึกษา มาตัวตาม

คาราชภัฏสวนดุสิต พิสูจน์รักแท้ นักรักสี่ม้งรั้วรามคำแหง หึงโหดจนถูกสะบันงัมพันธ์ สวมวิญญาณ “สมหญิง” บุกยิงเพื่อนชาย ♦ อ่านต่อหน้า 14

ชัลโว □ *ต่อจากหน้า 1*
 คนสนิท ดับคาราชภัฏสวนดุสิตก่อนยิงตัวตาย ตาม “บักแจ๊ส” เมฆมือปืนมาติดพันหนุ่มสวนดุสิตในลักษณะคู่สาว แต่อีกฝ่ายไม่เล่นด้วยและพยายามตีตัวออกห่าง บุกมาจ้อขอคืนดี ไม่สำเร็จชักทุบมรณะระเบิดสมองคนรักก่อนปลิดชีพตัวเองตาม

เมื่อเวลา 15.00 น. วันที่ 12 พ.ย. พ.ต.ท.สมชาย เอื้อทยา พนักงานสอบสวน (สบ3) สน.สามเสน ได้รับแจ้งเหตุนักศึกษาใช้อาวุธปืนยิงกันและมีผู้เสียชีวิต 2 ราย ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต ไปตรวจสอบพร้อม พ.ต.ท.กัรรณวิทย์ ฐูประจ่าง ผบ.ช.น. พ.ต.ต.มานิต วงศ์สมบุญรัตน์ รอง ผบ.ช.น. พ.ต.ต.วิชาญวัชรบุรี บรรีรักษ์กุล ผบ.ก.น.1 พ.ต.อ.ฤทธิกร สายสนั่น ณ อยู่ธธา ผกก.สน.สามเสน พ.ต.อ.คณิศร์ชัย มหินทรเทพ ผกก.สศ. บก.น.1 และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน สน.สามเสน เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน และมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่เกิดเหตุอยู่บนอาคาร 11 ชั้นที่ 6 บริเวณทางเดินด้านหลังลิฟต์ ติดกับทางเข้าห้องนำ พบศพนายไพศาล ศรีรักษา หรือ เบนซ์ อายุ 20 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นปีที่ 3 สภาพมีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาด .357 ที่บริเวณศีรษะ 2 นัด นอนเสียชีวิตจมกองเลือดในชุดนักศึกษา ใกล้กันพบศพ นายพงศ์กักรัต ชัยชีพ หรือ อาร์ม อายุ 21 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 2 ถูกยิงด้วยอาวุธปืนชนิดเดียวกัน เข้าบริเวณศีรษะ 1 นัด สภาพนอนคว่ำหน้าตะแคงซ้ายตัวอยู่ใกล้ซิดดิด

กัน ได้ร่างของนายพงศ์กักรัต พบอาวุธปืน ขนาด .357 ตกอยู่ โดยกระสุนถูกยิงออกไปแล้ว 3 นัด อยู่ในลูกไม่อีก 3 นัด เจ้าหน้าที่จึงเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน

ต่อมา ว่าที่ ร.ต.ไพบูลย์ ศรีรักษา เจ้าหน้าที่ศาลแขวงดุสิตชั้น พ่อของนายไพศาล พร้อมด้วยแม่ ได้เดินทางมาดูที่เกิดเหตุ เมื่อพบเห็นร่างลูกชายเสียชีวิตได้ร้องไห้ออกมาพร้อมกับตัดพ้อว่า “ลูกทำอย่างไรทำไม ลูกถึงไม่รักตัวเอง ไม่รักพ่อบ้าง” เจ้าหน้าที่จึงนำตัวไปนั่งสงบสติอารมณ์ ก่อนที่ พ.ต.ท.กัรรณวิทย์ จะทำการสอบปากคำด้วยตัวเอง จาก การสอบสวนว่าที่ ร.ต.ไพบูลย์ ให้การว่า ลูกชายกับนายพงศ์กักรัต คบหากันได้ประมาณ 1 ปี ก่อนหน้านี้รู้ว่าเคยมีเรื่องทะเลาะกันมาก่อนแต่ไม่รู้เป็นเรื่องอะไรจนลูกชายอยากจะเลิกคบแต่กับนายพงศ์กักรัต ไม่ยอม บุกมาถึงที่บ้านและยังเคยโทรศัพท์มาข่มขู่อีกด้วย จึงได้เดินทางไปแจ้งความไว้ที่ สน.หลักสอง ทั้งนี้ยืนยันว่า ลูกชายไม่ได้เป็นแก๊ง หรือมีพฤติกรรมเชิงชู้สาวกับผู้ชายด้วยกัน

ด้าน นายกิตติพงษ์ ปันใส เพื่อนของนายไพศาล กล่าวว่า นายไพศาล เลิกคบกับนายพงศ์กักรัต เพราะว่า นายพงศ์กักรัตมีพฤติกรรมรุนแรงเหมือนคนโรคจิต ก่อนเกิดเหตุเพื่อน ๆ กำลังเรียนวิชาการจัดการโครงการที่ห้อง 11604 ชั้น 6 ของอาคารดังกล่าว ระหว่างนั้น นายพงศ์กักรัต ก็มาที่มหาวิทยาลัยและมาถ่มถุยหานายไพศาล ก่อนที่ทั้งสองคนจะไปพูดคุยกันบริเวณจุดเกิดเหตุ กระทั่งหมดเวลาเรียน ก็มีเสียงปืนดังขึ้น 3 นัด จึงวิ่งไปดูก็พบว่าทั้ง 2 คนเสียชีวิตแล้ว พ.ต.ท.กัรรณวิทย์ กล่าวว่า ผู้ก่อเหตุ

คือนายพงศ์กักรัต มาติดพัน นายไพศาล ได้เกือบ 1 ปีแล้ว ซึ่งทางบิดาของนายไพศาล เห็นว่าไม่เหมาะสมจึงขอให้เลิกคบ ทำให้นายพงศ์กักรัต ไม่พอใจและตามรวี สำหรับสาเหตุจูงใจเนื่องจากนายพงศ์กักรัตมีพฤติกรรมมาติดพันและคบหากับอีกฝ่ายในลักษณะคู่สาว แต่นายไพศาลไม่เล่นด้วย และพยายามตีตัวออกห่าง นายพงศ์กักรัตจึงตามมาจ้อขอคืนดีแต่ถูกปฏิเสธก่อนเกิดเหตุการณดังกล่าว อย่างไรก็ตามหลังจากนี้เจ้าหน้าที่จะนำศพของผู้ตายส่งนิติเวชโรงพยาบาลตำรวจ พร้อมจะทำการสอบปากคำพยานแวดล้อมเพื่อสรุปสาเหตุอีกครั้ง.

(เดลินิวส์, 13 พฤศจิกายน 2555: 1, 14)

ข่าวสด

2ศพบนต.

ยิงในมรภ.สวนดุสิต

หนุ่มราม-พัชรัก บัณฑิตโหดฆ่าเพื่อนรัก
ข้อแม้บตาชก
แก่นโหดตก
สยของกลางมรภ.สวนดุสิต น.ศ. □อ่านต่อหน้า 14

● 2 ศพ □ ต่อจากหน้า 1
 หนุ่มรามคำแหง บุกชิงตัวบ.ศ.หนุ่มมรภ. ก่อนจ่อ
 ขนบตัวเอง ค่ายคู่กัน 2 ศพ เพื่อนๆ เห็นเหตุการณ์
 แสบซ็อก ขณะที่พ่อแม่หนุ่มมรภ.มาดูศพถึงกับ
 ทรุดร่าไห้ เผยหนุ่มรามฯมีลักษณะชอบไม่ป่า
 เดียวกัน สนธิสนมกับบ.ศ.หนุ่มมรภ.ประมาณ 1
 ปี ก่อนที่ฝ่ายหลังจะพยายามตีตัวออกห่าง พ่อเผย
 หลังถูกห่างๆ ออกมา หนุ่มรามฯ เคยบุกมาถึงบ้าน
 และโทรศัพท์ขู่หลายครั้งจนต้องแจ้งความ กระทั่ง
 มากัดเรื่องขึ้น จึงเหตุนิยมรามฯไม่พอใจที่อีกฝ่าย
 ห่างเห็นพยายามจ้อขอลิ้นดีแต่ไม่สำเร็จ ขโมยปืน
 พ่อบุกมาเคลียร์ถึงสถาบันการศึกษา แต่อีกฝ่ายยัง

ไม่ใจอ่อนคืนดีด้วย เลยนั่นโกสังหารแล้วฆ่าตัว
 คายตาม
 พิชรักไม่ป่าเดียวกับบ.ศ.หนุ่มมรภ.กันตาย 2 ศพ
 เมื่อเวลา 15.00 น. วันที่ 12 พ.ย. พ.ต.ท.สมชาย
 เอื้อทยา สารวัตรเวรสน.สามเสน รับแจ้งเหตุยิง
 กันมีผู้เสียชีวิตภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 สวนดุสิต แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กทม. จึง
 รายงานผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมพล.ต.ท.คำ
 รณวิทย์ ชูปกะระจ่าง ผบ.ช.น. พล.ต.ต.อนุชัย เล็ก
 บำรุง รองผบ.ช.น. พล.ต.ต.วิชาญผู้วัชร บริรักษ์
 กุล ผบ.ก.น.1 พ.ต.อ.อุทธิกร สายสนั่น ณ อยุธยา
 ผกก.สน.สามเสน พ.ต.อ.ลภิศร์ชัย มหิทรเทพ
 ผกก.สส. บก.น.1 เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน
 และเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง รุดไปตรวจสอบ
 ที่เกิดเหตุอยู่บนชั้น 6 อาคาร 11 บริเวณทาง
 เดินด้านหลังลิฟต์พบศพนายไพศาล ศรีรักษา หรือ
 เบนซ์ อายุ 20 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
 สวนดุสิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้น
 ปีที่ 3 สวมชุดนักศึกษาเสื้อเชิ้ตขาว กางเกงสแล็ก
 สีดำ มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาด .357 ที่
 บริเวณศีรษะ 2 นัด ใกล้เคียงเป็นศพนายพงษ์ศักดิ์
 ชัยชีพ หรืออาร์ม อายุ 21 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัย
 รามคำแหง ชั้นปีที่ 2 มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธ
 ปืนชนิดเดียวกัน เข้าบริเวณศีรษะ 1 นัด ได้ศพ
 นายพงษ์ศักดิ์ พบอาวุธปืน ขนาด .357 ครอบง้อม มี
 กระสุนปืนคาอยู่ในลูกไม่ 3 นัดและถูกยิงไปแล้ว

← พิชรัก - พล.ต.ท.คำรณวิทย์ ชูปกะระจ่าง
 รุดดูที่เกิดเหตุนายพงษ์ศักดิ์ ชัยชีพ น.ศ.รามฯ บุก
 ยิงนายไพศาล ศรีรักษา น.ศ.ราชภัฏสวนดุสิต คา
 อาคารเรียนในมรภ.สวนดุสิต แล้วยิงตัวตายตาม
 เพราะไม่พอใจที่ตีตัวออกห่าง เมื่อวันที่ 12 พ.ย.

(ข่าวสด, 13 พฤศจิกายน 2555: 1, 14)

ข่าวสด (ต่อ)

3 นัค

นายกิตติพงษ์ ปั้นได้ เพื่อนของนายไพศาล ให้การว่าก่อนเกิดเหตุเข้าเรียนวิชาการจัดการ โครงการที่ห้อง 11604 ชั้นที่ 6 ของอาคารดังกล่าว หลังหมดชั่วโมงเรียนออกมาเพื่อลงลิฟต์ ระหว่างนั้นพบนายพงศภัค มาขึ้นรถอยู่และเรียกนายไพศาลไปขึ้นด้วยกัน ส่วนเพื่อนๆ ลงลิฟต์มาก่อน จากนั้นไม่ได้มานได้ขึ้นเสียงปิ่นดั่งขึ้น 3 นัค ทุกคนจึงรีบขึ้นมาอุทบบนนายไพศาลและนายพงศภัค นอนเสียชีวิตอยู่ก่อนแล้ว

ขณะที่เพื่อนคนอื่นๆ ระบุว่านายไพศาล รู้จักกับนายพงศภัค มาประมาณ 1 ปี โดยนายพงศภัค มีรถสมมิตยชอบไปปิ้งเตยด้วยกัน จนในระยะหลัง นายไพศาล มาเล่าว่าพยายามห่างๆ จากนายพงศภัค เนื่องจากมีนิสัยบางอย่างไม่ดี และมีพฤติกรรมรุนแรง แสดงออกก้าวร้าวหลายครั้ง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าระหว่างที่ตำรวจกำลังตรวจสอบที่เกิดเหตุอยู่นั้น มีว่าที่ร.ด. ไพบูลย์ ศรีรักษา เจ้าหน้าที่ศาลแขวงด่งชั้น บิดาพร้อมด้วย มารดานายไพศาล ทราบข่าวจากเพื่อนลูกชายรีบเดินทางมาดู เมื่อเห็นศพลูกชาย ทั้งพ่อ-แม่ถึงกับทรุดลงร่ำไห้พร้อมกับตัดพ้อว่า ลูกทำอย่างนี้ทำไม ทำไมลูกถึงไม่รักตัวเอง ไม่รักพ่อบ้าง เจ้าหน้าที่ต้องพาไปส่งบสดีอารมณ์

ต่อมาพล.ต.ท.คำรณวิทย์ สอบปากคำที่ว่าที่ ร.ด. ไพบูลย์ ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยพ่อเหยื่อ กระสุนเล่าว่า นายพงศภัค หรืออาร์ม สนธิสนม กับลูกชายประมาณ 1 ปี เคยมาที่บ้าน 2-3 ครั้ง และทราบว่าเคยทะเลาะกันด้วย และสงสัยว่านายพงศภัค จะคิดกับลูกชายมากกว่าเพื่อน จนเมื่อประมาณ 1 เดือนที่แล้ว ลูกชายบอกว่าอยากจะเลิกคบกับอาร์มแล้วเพราะนิสัยไม่ดี แต่อีกฝ่ายไม่ยอมและเคยบุกมาที่บ้าน และล่าสุดเมื่อ 2 สัปดาห์ที่แล้ว โทรศัพท์มาขู่ลูกชายและคนด้วย จนต้องไปแจ้งความไว้ที่สน.หลักสอง ทั้งนี้ยืนยันว่าลูกชายไม่ใช่เป็นเกย์ และไม่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

ด้านพล.ต.ท.คำรณวิทย์ กล่าวว่าการสอบปากคำพ่อแม่และเพื่อนๆ พบว่านายพงศภัค หรือ อาร์ม นาคิดพันนายไพศาล ต่อมาบิดาของ นายไพศาล เห็นว่าไม่เหมาะสมจึงขอให้เลิกคบ ทำให้นายอาร์มไม่พอใจและตามราวี่เรียขมา สำหรับสาเหตุน่าจะมีความรุนแรงเนื่องจาก นายอาร์ม คบหากับนายเบนซ์ในลักษณะคู่สาว แต่ นายเบนซ์ไม่เล่นด้วยและพยายามตีตัวออกห่าง นายอาร์มจึงได้ตามมาขู่ขอลินดี แต่ไม่สำเร็จจึงใช้อาวุธปืนของพ่อมาก่อเหตุ หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จะนำศพของผู้ตายส่งนิติเวชโรงพยาบาลคำรวจพร้อมจะสอบปากคำพยานแวดล้อมเพื่อสรุปสาเหตุอีกครั้ง

(ข่าวสด, 13 พฤศจิกายน 2555: 1, 14)

มติชน

นศ.ชาย 'ม.ราม' บุกยิง หนุ่ม 'มรภ.' ก่อนฆ่าตัว

น.ศ.ชาย ม.รามฯ บุกยิงหนุ่มสวนดุสิตดับ
สยองคามหาวิทยาลัย ก่อนจู่หัวฆ่าตัวตาย
ตาม พ่อเหยื่อเผยทั้งคู่คบหากันนาน 1 ปี
ลูกชายขอเลิกบอกนีสัยไม่ตี แต่มีมือปืนไม่ยอม
บุกถึงบ้าน-โทรศัพท์ข่มขู่ (อ่านต่อหน้า 12)

ต่อจากหน้า 1

หนุ่ม 'มรภ.'

เมื่อเวลา 15.00 น. วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 นาย อธิชา พันธ์งานสอบสวน (สบ 3) สน.สามเสน รับแจ้งเหตุนักศึกษาใช้ปืนยิงกันมี ผู้เสียชีวิต 2 ราย ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต แขวงวังใหม่ เขตดุสิต กทม. จึง เดินทางไปสอบสวนพร้อม พล.ต.ท.คำรณวิทย์ ธูปกระจ่าง ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (พชช.น.) พล.ต.ต.อนุชัย เล็กบำรุง รอง ผบ.ชน. พล.ต.ต. วิชาญญ์วัชร บริรักษ์กุล ผกก.น.1 พ.ต.อ.ฤทธิกร สายสนั่น ณ อรุณยา ผกก.สน.สามเสน พ.ต.อ. คณิศรชัย มหิทรเทพ ผกก.สส.บ.ก.น.1 และ เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน

ที่เกิดเหตุในอาคาร 11 ชั้น 6 บริเวณทางเดิน หลังลิฟต์ติดกับทางเข้าห้องน้ำพบบกของเลือดคอง ใหญ่และมีเศษชิ้นเนื้อกระจายทั่วบริเวณ พบศพ นายไพศาล ศรีศขา หรือเนนซ์ อายุ 20 ปี นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ถูกยิงด้วยอาวุธปืน ขนาด .357 ที่ศีรษะ 2 นัด สภาพศพสวมชุดนักเรียน กางเกงผ้าสีด้า นอนจมกองเลือด ติดกับ พบศพนายพงศภัท ชัยชีพ หรืออาร์ม อายุ 21 ปี นักศึกษาปี 2 มหาวิทยาลัยรามคำแหง สวมเสื้อขาว กางเกงยีนส์ สภาพนอนตะแคงซ้ายคว่ำหน้า

มีรอยถูกยิงด้วยอาวุธปืนชนิดเดียวกันเข้าที่ศีรษะ 1 นัด ได้ร่างนายพงศภัทพบเป็นขนาด .357 ตก อยู่ มีกระสุนถูกยิงออกไปแล้ว 3 นัด เหลืออยู่ใน ลูกไม้อีก 3 นัด เจ้าหน้าที่จึงเก็บรวบรวมไว้เป็น หลักฐาน

ต่อมา วันที่ ร.ต.ไพฑูย์ ศรีศขา เจ้าหน้าที่ศาล จังหวัดตลิ่งชัน พร้อมภรรยา บิดาและมารดานาย ไพศาลมาดูที่เกิดเหตุ เมื่อเห็นร่างลูกชายถึงกับ ร้องไห้พร้อมกล่าวว่า "ลูกทำอย่างนี้ทำไม ทำไม ลูกถึงไม่รักตัวเอง ไม่รักพ่อบ้าง" เจ้าหน้าที่จึงพา ทั้งคู่ไปนั่งพักสงบสติอารมณ์ จากนั้น พล.ต.ท.คำ รณวิทย์จึงสอบปากคำด้วยตนเอง

จากการสอบสวน ว่าที่ ร.ต.ไพฑูย์ให้ทราบว่า ทราบว่านายไพศาลกับนายพงศภัท คบหากันได้ ประมาณ 1 ปี ก่อนหน้านั้นนายไพศาลเคยมีเรื่อง ทะเลาะกับนายพงศภัท แต่พอสอบถามนาย ไพศาลไม่ยอมบอกว่าทะเลาะกันเรื่องอะไร บอก เพียงว่านายพงศภัทนิสัยไม่ดีและอยากจะเลิก คบ พอทราบเรื่องจึงบอกให้นายไพศาลเลิกคบกับ นายพงศภัทแต่อีกฝ่ายไม่ยอมเลิก ซึ่งนายพงศ ภัทเคยบุกมาที่บ้าน และยังเคยโทรศัพท์ข่มขู่ตน และลูกอีกด้วย จึงเดินทางไปแจ้งความไว้ที่ สน.หลักสอง เมื่อประมาณ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ทั้งนี้ ยืนยันว่าลูกชายเป็นผู้ชายไม่ได้เป็นเกย์และ ไม่มีพฤติกรรมเชิงคู่สวากับผู้ชายด้วยกันแน่นอน

ด้านนายภักดีพงษ์ บั้นได้ เพื่อนนายไพศาล เปิดเผยว่าทราบจากเพื่อนๆ ว่า ผู้เสียชีวิตทั้ง 2 คน เคยคบกันได้สักระยะหนึ่ง แต่ต่อมานาย

ไพศาลได้ขอเลิกกับนายพงศภัท โดยให้เหตุผล ว่ามีนิสัยไม่ดี และมีพฤติกรรมรุนแรง ก่อนเกิด เหตุคนและเพื่อนกำลังเรียนวิชาการจัดการ โครงการที่ห้อง 11604 ชั้นที่ 6 ของอาคาร ดัง กล่าว ระหว่างนั้นนายพงศภัทเดินทางมาที่ มหาวิทยาลัย ตามหานายไพศาล ก่อนที่ทั้ง 2 คน จะพูดคุยกัน บริเวณจุดเกิดเหตุ พอเลิกเรียน เพื่อนๆ และคนอื่นๆ ส่วนใหญ่ลงจากตึกไปหมด แล้ว เหลือเพียงไม่กี่คนกำลังรอลิฟต์ต่อผู้มีเสียงปิ่น ดังขึ้น 3 นัด จึงรีบวิ่งไปดูพบว่าทั้ง 2 คนเสียชีวิต แล้ว ทั้งนี้ เป็นครั้งแรกที่นายพงศภัทมาหานาย ไพศาลที่มหาวิทยาลัย

ด้าน พล.ต.ท.คำรณวิทย์กล่าวว่า จากการ สอบสวนทราบว่า ผู้ก่อเหตุคือนายพงศภัทมา ติดพันกับนายไพศาลได้เกือบ 1 ปีแล้ว บิดาของ นายไพศาลเห็นว่าไม่เหมาะสมจึงขอให้เลิกคบ ทำให้นายพงศภัทไม่พอใจและตามรวี สำหรับ สาเหตุจริงใจในการก่อเหตุ เนื่องจากนายพงศภัท มีพฤติกรรมมาติดพันนายไพศาลในลักษณะผู้ชาย เคยไปมาหาสู่ที่บ้าน 2 ครั้ง แต่นายไพศาลไม่เล่น ด้ายและพยายามตีตัวออกห่าง นายพงศภัทจึง ได้ตามมาจ้อขอคืนดี แต่นายไพศาลเห็นว่านิสัยไม่ ดีจึงไม่ยอมคบหาด้วย นอกจากนี้ นายพงศภัท เคยบุกไปที่บ้านนายไพศาลและเคยโทรศัพท์ข่มขู่ ทั้งที่บ้านและที่ทำงานด้วย จนกระทั่งต้องไป แจ้งความลงบันทึกประจำวันไว้ที่ สน.หลักสอง ก่อนจะมาเกิดเหตุดังกล่าวขึ้น

พล.ต.ท.คำรณวิทย์กล่าวอีกว่า ก่อนเกิดเหตุ นายพงศภัทได้เดินทางมาหานายไพศาลที่ มหาวิทยาลัยเพื่อพูดคุยกันเรื่องดังกล่าวบริเวณ จุดเกิดเหตุ จากนั้นมีเสียงปิ่นดังขึ้น 3 นัด โดย นายพงศภัทใช้อาวุธปืนขนาด .357 ที่พกมาด้วย ซึ่งเป็นปืนของบิดานายพงศภัทมีทะเบียนถูกต้อง ینگนายไพศาลที่ศีรษะ 2 นัด และยิงตัวเองตาม 1 นัด จนเสียชีวิตทั้งคู่ อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่จะนำศพของผู้ตายส่งนิติเวช โรง พยาบาลตำรวจเพื่อชันสูตร พร้อมสอบปากคำ พยานแวดล้อมเพื่อสรุปสาเหตุอีกครั้ง

(มติชน, 13 พฤศจิกายน 2555: 1, 12)

แนวหน้า

เกย์โหดห้วนคู่ขานศ.บอกเลิก บุกยิงดับ-ฆ่าตัวตายในราชภัฏ

เมื่อเวลา 15.00 น. วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ นายวิชาญ จิวสุข พนักงานสอบสวนชำนาญการพิเศษ สน.สามเสน รับแจ้งเหตุยิงกันเสียชีวิตในอาคารเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กทม. จึงรีบไปสอบสวนที่เกิดเหตุ อาคาร 11 ชั้น 6 ด้านหลังลิฟต์บริเวณโถงทางเดินพบศพ นายไพศาล หรือเบนซ์ ศรีวิชา อายุ 20 ปี นอนเสียชีวิตจมกองเลือดสมองกระจาย ในชุดนักศึกษาสภาพถูกยิงที่ศีรษะ ๒ นัด ข้างกายพบศพ นายพงศภัค หรืออาร์ม ชัยชีพ อายุ ๒๑ ปี นักศึกษามหาวิทยาลัย

ชั้นปี ๒ ช่างรามคำแหง นอนเสียชีวิต สมองกระจายในชุดนักศึกษา มีบาดแผล ถูกยิงที่ศีรษะ ๑ นัด ได้ลำตัว นายพงศภัค วัด พบปืนลูกซองขนาด.357 ตกอยู่ เจ้าหน้าที่ จึงเก็บไว้เป็นหลักฐาน

สอบสวนทราบว่า ขณะที่นายไพศาล ผู้ดาบรอฟี้ออบตุงเข้าห้องน้ำ ได้มี นายพงศภัค ไล่ มาตามจ้อกินดี แต่นายไพศาล ยืนยืนเล็กน้อย ท้าให้นายพงศภัค วัด ไม่พอใจชักปืนออกมาจ่อยิงนายไพศาล ก่อนยิงด้วยท่ามกลางอาการเสียงหวีดร้อง ตกใจของเพื่อนๆ ที่เห็นเหตุการณ์

CHULALONGKORN UNIVERSITY (แนวหน้า, 13 พฤศจิกายน 2555: 6)

‘นักศึกษา’ไม่ป่าเดียวกันหึงโหด แค้นตีจากยิง 2ศพคามหาลัย

เกย์หนุ่มมหาวิทยาลัยดังก่อคดีหึงโหด หลังถูกตัดสัมพันธ์สาวพ่อกันจัดบุกสถาบันคนรักย่านสวนดุสิตตามจ้อขอคืนดีแต่ผิดหวัง ตัดสินใจเจอกันชาติ

หน้าซึกปีน .357 ระเบิดหัวคู่ชาวมองกระจาย ก่อนยิงตัวตายตามบิดจากชายรักชายนอนเป็นศพเคียงคู่กันบนอาคารเรียน ■ อ่านต่อหน้า 10

■ ‘นักศึกษา’ ต่อจากหน้า 1

ขณะที่พอเหยื่อกระสุนเห็นภาพผลดริบไม่ไหวร้องไห้โฮ “ทำไมต้องรุนแรงถึงขนาดนี้”

เมื่อเวลา 15.00 น. วันที่ 12 พ.ย.55 พ.ต.ท.สมชาย เอื้อทยา พงส.สน.3 สน.สามเสน รับแจ้งเหตุยิงกันเสียชีวิตภายในอาคารเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กทม. จึงรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ จากนั้นจึงรีบไปตรวจศพ พร้อม พ.ต.ท.คำรณ วิทย์ ฐูประจาง ผบ.ช.น., พ.ต.ต.วิชาญญ์วัฒน์ บริรักษ์กุล ผบ.ก.น.1, พ.ต.อ.อุทกกร สายสนั่น ณ อยุธยา ผกก.สน.สามเสน, แพทย์นิติเวช รพ.รามาริบัติ เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน (พฐ.) และเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง

ที่เกิดเหตุอยู่บนอาคาร 11 ชั้น 6 ด้านหลังลิฟต์ใกล้กับห้องน้ำ บริเวณโถงทางเดินพบศพนายไพศาล หรือเบนซ์ ศรีรักษา อายุ 20 ปี นอนเสียชีวิตจมกองเลือดสวมองกระจายแต่งกายชุดนักศึกษาสภาพนอนคว่ำหน้ามีบาดแผลถูกยิงที่ศีรษะจำนวน 2 นัด ช้างกันพบศพนายพงศภัท หรืออาร์ม ชัยชีพ อายุ 21 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปี 2 ย่านรามคำแหง นอนเสียชีวิตจมกองเลือดสวมองกระจาย นอนคว่ำหน้าแต่งชุดนักศึกษา มีบาดแผลถูกยิงที่ศีรษะ 1 นัด ใต้ลำตัวนายพงศภัทพบอาวุธปืนลูกโมฆฆาต .357 ท่างไปประมาณ 3 เมตร พบเศษ

หัวกระสุน 1 หัว ตกอยู่ เจ้าหน้าที่จึงเก็บไว้เป็นหลักฐาน

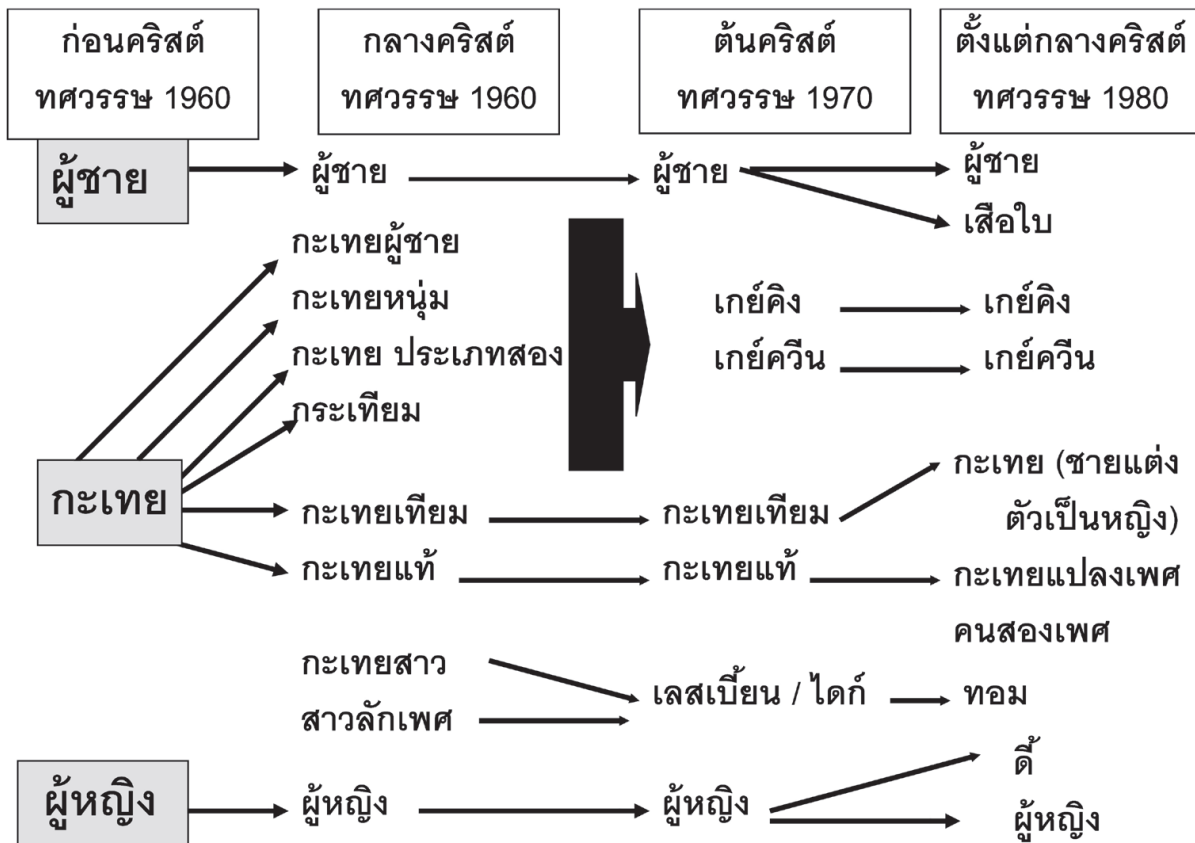
จากการสอบถามเพื่อนของนายไพศาล ทราบว่า ก่อนเกิดเหตุซึ่งกำลังเลิกเรียน เพื่อนส่วนใหญ่ได้ออกจากห้องและลงลิฟต์ไปแล้ว แต่นายไพศาลยังรอกกลุ่มเพื่อนผู้หญิงที่กำลังเข้าห้องน้ำระหว่างนั้นนายพงศภัทได้มาถามหานายไพศาลก่อนกลุ่มเพื่อนจะปล่อยให้ทั้งสองคนเคลียร์กันโดยทราบนานายพงศภัทมาตามจ้อขอคืนดีนายไพศาล ซึ่งเคยคบหากันมา แต่นายไพศาลขอเลิกคบเนื่องจาก นายพงศภัทเป็นคนนิสัยไม่ค่อยดี แต่ไม่ทราบทั้งคู่พูดอะไรกันก่อนเกิดการจู่โจมกระชากเล็กน้อย โดยได้ยินเสียงเพื่อนผู้หญิงตะโกนว่าอย่าทำอะไรเบนซ์นะ จากนั้นเสียงปืนก็ดังขึ้น 2 นัด และห่างจากนั้นไม่ถึง 5 วินาที ก็ได้ยินเสียงปืนดังขึ้นอีก 1 นัด เมื่อวิ่งมาดูก็พบว่าทั้งคู่นอนเสียชีวิตจมกองเลือด ท่ามกลางความตื่นตกใจกลัวของกลุ่มเพื่อนก่อนจะแจ้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้แจ้งตำรวจมาตรวจสอบ

ต่อมา ว่าที่ ร.ต.ไพบูลย์ ศรีรักษา พนักงานขับรถยนต์สำนักอำนวยการประจำศาลจังหวัดตลิ่งชัน ซึ่งเป็นบิดาของนายไพศาลเดินทางมาศพลูกชายตนเอง ก่อนร้องไห้โฮด้วยความเสียใจและพูดจาเสียงสะอึกสะอื้น ว่า เบนซ์ไม่รักพ่อแล้วหรือ ทำไมไม่พูดคุยกันดีๆ ทำไมต้องรุนแรงถึงขนาดนี้

ด้าน พ.ต.ท.คำรณวิทย์ กล่าวว่า จากการสอบสวนพยาน ทราบว่าผู้ก่อเหตุยิงคือนายพงศภัทที่ใช้อาวุธปืนที่เตรียมมาตีกรอนายไพศาลที่หน้าห้องเรียน เมื่อพบตัวได้เข้าไปพูดคุยก่อนจะใช้อาวุธปืนยิงเข้าใส่ 2 นัด จากนั้นได้ยิงตัวเองตายตามอีก 1 นัด สาเหตุตำรวจคาดว่าเกิดจากความหึงหวงกัน เนื่องจากนายไพศาลหรือเบนซ์ เคยคบกับนายพงศภัทผู้ก่อเหตุในลักษณะที่ซอซอซอกัน แต่ได้เลิก

กันไป โดยบิดาของนายไพศาลให้การว่าลูกชายถูกข่มขู่จากนายพงศภัท และเคยถูกทำร้ายร่างกายด้วย ขณะที่นายพงศภัทยังคงตามขอคืนดีอยู่บ่อยครั้งแต่ก็ไม่สำเร็จ ประกอบกับระยะหลังครอบครัวของนายไพศาลถูกข่มขู่จากนายพงศภัท และเคยไปแจ้งความขอทานุกรุกในท้องที่สน.หลักสองเมื่อราว 2 สัปดาห์ก่อน กระทั่งก่อนเกิดเหตุนายพงศภัทต้องการมาพูดคุยตกลงกันเพื่อขอคืนดี แต่นายไพศาลปฏิเสธและตกลงกันไม่ได้ จึงทำให้นายพงศภัทก่อเหตุสลดดังกล่าว

แผนภาพแสดงการเปลี่ยนผ่านประเภทของเพศในสังคมไทย

หมายเหตุ: ประเภทของเพศภาวะ/เพศสรีระ จำแนกโดยเส้นตรงความต่อเนื่องทางเพศในสังคมไทย จากเป็นชายมากที่สุดถึงเป็นหญิงมากที่สุด โดยใช้ลูกศรแสดงสมมติฐานของการเปลี่ยนแปลง (Jackson, 2000 อ้างถึงใน กฤตยา อาชวนิจกุล, 2554: 49)

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร

เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๒๘
ราชกิจจานุเบกษา ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๗๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๒) ของวรรคสาม ในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๗ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ “(๑๒) ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด (Gender Identity Disorder)”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

พลอากาศเอก สุกำพล สุวรรณทัต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ยงยุทธ วิชัยดิษฐ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายคชาธิป พาณิชตระกูล เกิดเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2531 ที่จังหวัดนครนายก สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาวิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาอังกฤษและภาษาจีน จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2553 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2554 และสำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาฝรั่งเศส จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปีการศึกษา 2555

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY